Limburgs Dagblad

Papiergeld

Zaterdag 12 januari 1991

73e jaargang nr. 10.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,50

● Leo Visser

PvdA wil apart kabinetsbesluit bij militaire confrontatie

Conflict over deelname Golfoorlog

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Tussen de PvdA enerzijds en CDA, VVD, D66 en het kabinet anderzijds, is gisteravond in de Tweede Kamer opnieuw een conflict uitgebroken over de inzet van Nederlandse troepen in de Golf. De Tweede Kamer kwam gisteren van vakantie terug om de debatteren over het besluit van het kabinet om in geval van oorlog in de Golf, Nederlandse militairen te laten meevechten onder Amerikaans bevel.

Het conflict tussen CDA en PvdA draait om de vraag of er alsnog een kabinetsbesluit nodig is voor de inzet van Nederlandse troepen, wanneer de oorlog uitbreekt, of niet. De PvdA gaat er van uit dat het kabinet 'in geval van een aankondiging van een militaire confrontatie of het feitelijk ontstaan ervan zich zal beraden over de dan ontstane situatie', aldus fractievoorzitter Wöltgens.

Hij wil dat pas op dàt moment en niet eerder 'het kabinet zich zal uitspreken over de internationale politieke en militaire omstandigheden en over de effectuering van de Nederlandse deelname aan de eventuele oorlogshandelingen'. Bovendien moet dat besluit 'onmiddellijk tot nadere beraadslagingen in de Kamer leiden'. Maar in principe is hij het eens met het besluit dat Nederlandse troepen eventueel deelnemen aan de oorlog.

CDA-fractievoorzitter Brinkman en premier Lubbers verzetten zich gisteren tegen die opvatting. Brinkman acht het 'niet goed denkbaar' dat een eventueel daadwerkelijk militair optreden, na het aflopen van het ultimatum tegen Irak op 15 januari, eerst nog moet worden onderworpen aan discussies tussen regeringen en parlementen.

D66-leider Van Mierlo wees er nog op dat het vragen om een nader besluit als de oorlog werkelijk uitbreekt, de politieke druk van de Nederlandse inzet in de Golf zou verzwakken. „Immers, dan zal totdat die laatste beslissing genomen is, het weer opnieuw onzeker zijn voor de rest van de wereld waar Nederland staat als het erop aankomt."

De hele Kamer, behalve Groen Links, schaarde zich achter het principe-besluit van het kabinet om Nederlandse militairen in te schakelen bij een eventuele oorlog in de Golfregio.

Kritiek

VVD-leider Bolkestein steunde het kabinetsbesluit, maar leverde wel ernstige kritiek op de trage besluitvorming. Vooral met betrekking tot het zenden van medische troepen heeft hij zich aan het kabinet geërgerd. „Het moet mij van het hart dat het kabinet hier verward en weinig slagvaardig is opgetreden. Het regeringsbeleid is halfslachtig en dat valt te laken, zeker in deze moeilijke omstandigheden," aldus Bolkestein.

Bij het sluiten van deze editie was het debat in de Tweede Kamer nog in volle gang.

● *Op Maastricht Airport arriveerden gisteren vier toestellen van Royal Jordanian Airlines. Ze worden voorlopig in verband met de Golfcrisis in Beek geparkeerd om vernieling bij een eventuele Golfoorlog te voorkomen. Het gaat om Airbus 310-toestellen die ruwweg 60 miljoen gulden per stuk kosten. Op de foto drie toestellen van Jordanian Airlines die gistermiddag arriveerden. Later op de avond kwam het vierde toestel binnen, dat door Sudan Air werd gehuurd van de Jordaanse luchtvaartmaatschappij.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Gewest wil ophalen oud papier redden

Van onze verslaggevers

HEERLEN – Het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg heeft aan een Maastrichts bureau Witteveen en Bos opdracht gegeven te adviseren over een regeling waarmee moet worden voorkomen dat verenigingen helemaal stoppen met het ophalen van oud papier. De bij het Streekgewest aangesloten gemeenten hebben om een uniforme regeling gevraagd.

De oud papier-markt is deels al ingestort. In Heerlen halen de verenigingen al geen oud papier meer op en ook in de rest van Zuid- en Midden-Limburg dreigt die ontwikkeling.

Per 1 april moeten verenigingen drie cent per kilo gaan bijbetalen. Tot die maatregel besloten eind vorig jaar acht papierhandelaren in Zuid-Limburg. De markt is totaal overvoerd door import uit Duitsland, de Verenigde Staten en Japan.

Het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg zal de op te stellen regeling aan de andere Streekgewesten in de regio en het provinciebestuur ter overname aanbieden.

Zie verder pagina 18
● Twijfel over verbod op import oud papier

WINTERSE BUIEN

max 4º C

min 0º C

Vandaag begint de omslag naar een meer winters weertype. Vanuit het zuidwesten wordt onstabiele lucht aangevoerd, waaruit vanmiddag winterse buien vallen. Vannacht daalt de temperatuur tot rond het vriespunt. Zondag draait de wind naar noordwest en vallen er opnieuw regen-, sneeuw- en hagelbuien. De middagtemperatuur wordt 3 à 4 graden. Begin volgende week wordt rustig, zonnig winterweer verwacht met middagtemperaturen rond het vriespunt en 's nachts matige vorst.

VANDAAG:

zon op:	08.44	onder:	16.52
maan op:	06.23	onder:	13.25

MORGEN:

zon op:	08.43	onder:	16.53
maan op:	07.17	onder:	14.15

Litouwen vreest coup na acties Sovjet-leger

VILNIUS/BRUSSEL – Met geweld hebben Sovjet-troepen gisteren het pershuis en het ministerie van Defensie in de Litouwse hoofdstad Vilnius bezet. Bij de militaire actie werden pantservoertuigen en machinegeweren ingezet. Zeker vier mensen raakten gewond, twee van hen door kogels, volgens bronnen uit Vilnius. De Litouwse regering vreest dat er een coup tegen haar zal worden gepleegd door tegenstanders van de onafhankelijkheid van de Baltische staat.

Moskou-aanhangers stelden gisteren een ultimatum aan de Litouwse regering waarin zij herstel van de Sovjet-grondwet eisten en de oprichting van een 'Comité van Nationale Redding van Litouwen' aankondigden als daar niet aan zou worden voldaan. Later verklaarde de partijideoloog van de Moskougezinde Litouwse Communistische partij, Juozas Jarmalavicius, tijdens een persconferentie dat het comité gevormd was en 'de hele macht in de Baltische republiek zou overnemen'.

Zie verder pagina 3
● EG en NAVO roepen Kremlin op tot dialoog

Voorzitter Straus KvK in Midden-Limburg:

'Voorfinancieren A73 niet op te brengen'

Van onze verslaggever

ROERMOND – De provincie zal op korte termijn opnieuw met de minister van Verkeer en Waterstaat gaan onderhandelen over de aanleg van het zuidelijk gedeelte van de A73 (Venlo-Maasbracht). Dat meldde voorzitter F. Straus van de Kamer van Koophandel Midden-Limburg die zich bereid verklaarde tot medewerking aan voorfinanciering 'onder reële voorwaarden'.

Uitgangspunt bij voorfinanciering is het veilig stellen van de aanleg van de A73 vóór het jaar 2000. Straus stelde daarbij nadrukkelijk dat provincie en regio niet kan opdraaien voor de kosten van vijf jaar voorfinanciering. „Dat zou neerkomen op het voorfinancieren van een rente van 250 miljoen gulden. Dat bedrag is gewoonweg niet op te brengen."

Volgens Straus zou de start van de aanleg in '96 in ere hersteld moeten worden. Een start in '95, zoals eerder bepleit, acht Straus nu niet meer haalbaar. Als argumenten noemde hij daarvoor de wijziging van bestemmingsplannen en de mogelijke beroepsprocedures die daaruit voortvloeien.

Slaolie als autobrandstof

...die is morgen aan de diarree...

Galerie Voorburght legt zich toe op exlibris

door jos frusch

LIMBRICHT – „Het is eigenlijk een schande dat nu pas, zoveel jaar na Holbein en Dürer, in Nederland de eerste exlibrisgalerie wordt geopend. Van de andere kant ben ik trots, dat we zo'n specifieke tak van de beeldende kunst binnen onze muren krijgen. Dit is een opwaardering voor onze galerie èn voor het hele complex." Dat zei directeur Henk Muda van kasteel Limbricht gisteren bij de officiële presentatie van de eerste exlibrisexpositie in galerie Voorburght.

Deze galerie, waarin vanaf 1986 met vaste regelmaat door Muda exposities werden ingericht, zal voortaan uitsluitend als exlibrisgalerie worden geëxploiteerd. De kasteelheer nam hiertoe zelf het initiatief en vond in enkele bestuursleden van de 'Nederlandse Vereniging voor Exlibris en andere kleingrafiek' een enthousiast gehoor. Dat heeft geresulteerd in een tentoonstelling van 38 panelen met tien exlibris per kunstenaar, afkomstig uit de verzameling van Joop Peijnenbrug uit Oostzaan, bestuurslid van de vereniging en fanatiek exlibrisverzamelaar.

'Grafische juweeltjes en tegelijk gebruiksvoorwerpen' noemt Henk Muda het exlibris. De expositie, die momenteel in zijn galerie te zien is, onderstreept deze woorden volledig. Daaruit blijkt overduidelijk dat het exlibris veel meer is dan een gedrukt etiket, dat als eigendomsmerk aan de binnenkant van een boek wordt geplakt.

Het exlibris heeft een lange en rijke historie, die ongeveer gelijk loopt met de boekdrukkunst. De oudste voorbeelden zijn heraldisch, er komt als hoofdmotief een familiewapen op voor, pas in de negentiende eeuw worden geleidelijk andere voorstellingen gebruikt. Niet alleen teksten als 'uit de boekerij van' of 'boek van', maar ook voorstellingen die iets te maken hebben met de persoon van de eigenaar, zoals bijvoorbeeld liefhebberijen, dierenriemteken en beroep. Ook het beeldend weergeven van de naam is mogelijk. Door de eeuwen heen hebben zich ook kunstenaars op het exlibris gestort, zodat vrijwel alle kunststromingen en -richtingen erin vertegenwoordigd zijn. Daarbij worden allerlei grafische technieken toegepast: hout-, koper- en staal gravures, lithografieën, linoleum- en houtsneden. Bovendien worden veel tekeningen in offset of clichédruk gereproduceerd. Door hun aard zijn exlibris als verzamelobject betrekkelijk goedkoop.

De eerste expositie in galerie Voorburght laat uitsluitend moderne exlibris zien. Negentien Nederlandse en eenentwintig buitenlandse kunstenaars zijn vertegenwoordigd. Daaronder 'grootheden' als Pam Rueter, Jan Montijn, Jan Batterman, Wim Zwiers en Anton Pieck, de Rus Eidrigevicius, de Belgen Mariman en Van Asschen en de Tsjechen Kisza, Brazdá en Kulhanek. In de toekomst zal eenderde van de galerie worden ingericht met informatie over de geschiedenis van het exlibris en eenderde deel met voorbeelden van de verschillende technieken die bij het maken van exlibris worden toegepast. Wat overblijft aan expositieruimte wordt gebruikt voor tweemaandelijks wisselende tentoonstellingen.

Galerie Voorburght is geopend van dinsdag tot en met zondag van 14.00 tot 23.00 uur. De Peijnenburg-expositie loopt tot en met 3 maart.

● *Exlibris van Lou Strik, waarin de naam van de eigenaar van het boek fraai wordt verbeeld.*

verder...

... loopt bij de Kamer van Koophandel, Het Bat 2 in Maastricht tot en met 11 maart een expositie met schilderijen van **Johannie van Tuel.** Geopend tijdens kantooruren.

... toont Galerie Wansink, Neerstraat 76 in Roermond werken op papier van de schilder en dichter **Willem Hussem.** Opening vandaag van 17-19 uur. Verder is de galerie geopend van woensdag tot en met zaterdag 11-17 uur en zondag 14-17 uur.

... wordt in Galerie Wunnik, Eindstraat 58 in Schinveld morgen een tentoonstelling geopend van **Ger Stallenberg en Jos van Wunnik.** De galerie is iedere zondag open van 14-18 uur.

... kan men in het gemeentehuis Onderbanken tot en met 15 februari een expositie bezichtigen van **Silvia van Rijswijk-Dolmans.** Open tijdens kantooruren.

... is in Galerie Fah, Brusselsestraat 80 in Maastricht een tentoonstelling met schilderijen en tekeningen van **Will van Hoof.** De expositie loopt tot en met 18 februari en is geopend vrijdag tot en met zondag van 13-17 uur.

... zal in het Gouvernement, Limburglaan 10 Maastricht vanaf maandag aanstaande tot en met 6 februari een expositie, luisterend naar de titel 'Keuzewerk', lopen. De tentoonstelling bevat werken van **Ferdi Tajiri** en **de Agora Studio** en is geopend op werkdagen tussen 9-17 uur.

LOV naa... Atilla

HEERLEN – De Limbu... Opera Vereniging be... volgende maand een w... opgevoerde opera van d... lanese operacomponist ... seppe Verdi, van wie di... wordt herdacht dat hij n... tig jaar geleden is overle...

Het betreft één van zijn ... gere werken, Atilla, di... worden uitgevoerd in ... schouwburg van Rotter... Het betreft een produkti... de Opera North van Lee...

De LOV bezoekt Atill... donderdag 7 februari. ... stapplaatsen zijn He... (NS-gebouw 16.00 ... Maastricht (NS-station ... uur), Beek (bij Lampen... 16.40 uur) en Stein (bij ... jaardencentrum 16.45 uu...

Telefonisch reserveren is ... gelijk via ☎ 046-333182.

Oplossing van giste...

O P G E T O G ...
M – – – U – – ...
B – S A L E P ...
E – A K E L A ...
R U P S – S A ...
– I K – – – N ...
S T E K – A D ...
C – L O R R E ...
H – K L A A R ...
O – – – A – – ...
K R I K K E M ...

exposities

'Met betrekking tot een collectie'

VENLO – In het Museum Van Bommel-Van Dam, Deken van Oppensingel 8 in Venlo vindt vanaf vandaag tot en met 3 maart de tentoonstelling 'Met betrekking tot een collectie' plaats. Ze toont tien persoonlijke keuzes uit de verzameling van het Museum Van Bommel-Van Dam door mensen die op verschillende wijze nauw betrokken zijn bij het museum, haar stichters en haar collectie. De openingstijden van het museum zijn dinsdag tot en met vrijdag 10.00-16.30 uur en zaterdag en zondag 14.00-17.00 uur.

Direct na de Tweede Wereldoorlog startten Maarten van Bommel en zijn echtgenote Reina van Bommel-van Dam hun verzamelactiviteiten op het gebied van de Nederlandse beeldende kunst. Hun kunstcollectie werd in 1967 geschonken aan de gemeente Venlo en vormde daarmee de rechtstreekse aanleiding tot de bouw van het naar hen genoemde museum.

De collectie bevat een groot aantal werken van bekende Nederlandse kunstenaars, een verzameling gevormd door grafiek van vooral ook buitenlandse kunstenaars, Japanse prentkunst en etnografica. Maar ook kunstwerken van recenter datum alsmede werk van kunstenaars uit de regio Limburg.

Esselaar en Boer bij Perroen

MAASTRICHT – Bij Perroen Aktuele Kunst, Vrijthof 29 Maastricht wordt vandaag om 16.00 uur een gecombineerde expositie geopend van twee Maastrichtse kunstenaars: Berna Esselaar (beelden) en Judith M. Boer (schilderijen).

De tentoonstelling luistert naar de titel 'Dich im unendlichen zu finden, musst unterscheiden und dann verbinden'. Deze titel drukt niet zozeer iets uit over het werk, maar meer een mentaliteit, een benaderingswijze. Niet het werk zelf is de bindende faktor, het is veel meer de achterliggende gedachte die overeenkomt.

Judith Boer heeft veel affiniteit met de middeleeuwse schilderkunst, wat ondermeer blijkt uit de verhalende schildertrant. Het werk van Berna Esselaar is formeler van aard, er wordt gewerkt met vorm en ruimte zes.

De expositie duurt tot en met 8 februari en kan bezichtigd worden van woensdag tot en met vrijdag 13.00-18.00 uur en zaterdag van 13.00-17.00 uur.

Belgen in Dependance en Kunstkamer

MAASTRICHT/CADIER EN KEER – In Galerie La Dependance, O.L. Vrouweplein 24 Maastricht toont de Belgische kunstenaar Maurice Brams vanaf vanmiddag 15.00 uur beelden in marmer en brons. De galerie is geopend donderdag tot en met zondag 12.00-17.30 uur. In Galerie De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 in Cadier en Keer wordt morgen om 15.00 uur een expositie geopend met werken van de eveneens Belgische kunstenares Micheline Beddeleem. Zij toont pastels. Openingstijden vrijdag tot en met zondag van 13.00-17.30 uur.

● *'Nemesis with small wings' van Avis Turner, te zien in galerie Ipomal.*

Verspreid over beide galerieën zal er tevens een collectie schalen getoond worden van onder anderen Ger Lataster, Lei Molin, Henk van Vessem, Arty Grimm, Wout Maters, Karin Heeman, Miguel Ibanez en Rien Bout.

Kunstenaarsduo in Simera

MAASTRICHT – In Galerie Simera, Bogaardenstraat 40b Maastricht loopt vanaf vandaag tot en met 2 februari een tentoonstelling van Han Rameckers en het kunstenaarsduo Monique Prévoo en Jef Roeselers. De opening vindt om 17.00 uur plaats.

Voor Han Rameckers zijn geloof, hoop en liefde dé orde. In zijn werken komen deze elementen keer op keer terug.

Het werk van het kunstenaarsduo Prévoo en Roeselers heeft vanaf het begin een eigen signatuur. Het werk van Monique heeft een bijna poëtisch karakter. Dat van Jef is abstract, rationeel en in geometrische vormen uitgevoerd. Galerie Simera is geopend van woensdag tot en met zaterdag 13.30-18.00 uur.

VS-kunst in Ipomal

LANDGRAAF – In Galerij Ipomal, Kerkberg 2 in Landgraaf vindt morgen om 15.00 uur de opening plaats van de tentoonstelling van bronzen sculpturen en werken op papier van de uit Washington afkomstige kunstenares Avis Turner. De expositie loopt tot en met 10 februari en de galerij is geopend van donderdag tot en met zondag 13.00-17.00 uur.

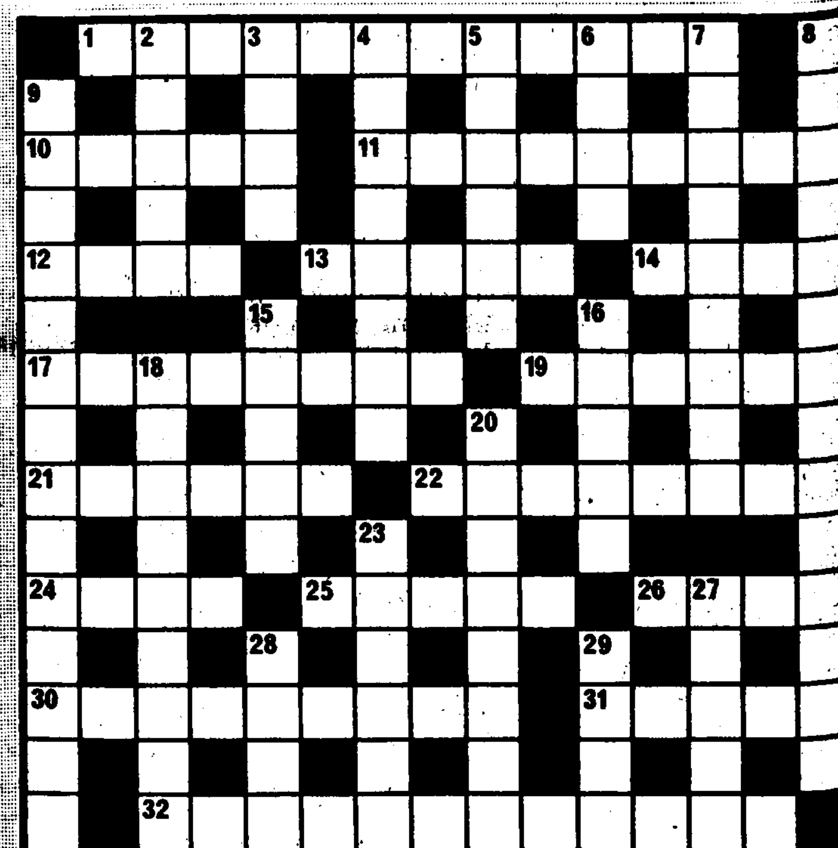
Deze eerste buitenlandse expositie van kunstenares Avis Turner laat bronzen sculpturen zien. Turner creëert smalle figuren die echter een nobele en loffelijke intentie lijken uit te stralen. Haar vaak op engelen lijkende beelden hebben regelmatig vleugels die gebroken of zelfs defect lijken. In de sculpturen van Turner overwint de artistieke inspiratie het van de dagelijkse puinhoop van het moderne leven.

Melkfabriek maakt 'keuzes'

SITTARD – Het Kunstcentrum De Melkfabriek, Leyenbroekerweg 113 a in Sittard opent morgen de expositie 'Keuzes'. Deze expositie stelt kunstenaars in de gelegenheid hun keuzes door hun werk duidelijk te maken. Keuzes kunnen gemaakt worden voor materialen, thematiek, maatschappelijke betrokkenheid enzovoorts. De deelnemende kunstenaars zijn; René van Binsbergen, Martin Konopik, Marcel Dezelak, André Dezelak, Ron Speetjens, Henk Bovens, Lex van Dam, Piet Gescher en Barry Bruist.

De expositie wordt om 14.00 uur geopend. Om 15.00 uur heeft er een performance plaats en het geheel muzikaal worden omlijst door Gert Altena en Teun Wintels. De expositie is verder geopend op de zondagen 20 en 27 januari van 14.00-18.00 uur.

cryptogra...

Horizontaal: 1. Vliegtuig dat augurken gooit? (12); 10. Er is niets aan als het dichterbij komt (5); 11. In de regel en daarom knorrig (9); 12. Het is min als men hem vol krijgt (4); 13. Slaat u dat lieve Engelse meisje aan de haak? (5); 14. Vrachtrijder te voet? (4); 17. Onbetrouwbaar uitvoerder van amputaties? (8); 19. O, dat is om te geven! (6); 21. Hij is helemaal niet weg van de school! (6); 22. Woonplaats van een groep van gelovigen (8); 24. Pinnig dier (4); 25. Op dit vaartuig zijn ze reeds in touw (5); 26. Dat je 't echtpaar geen gebakje geeft is jammer! (4); 30. Krachtig werkzaam in fietsen? (9); 31. Muzikale vogel? (5); 32. Vervaardiger van tailles? (12).

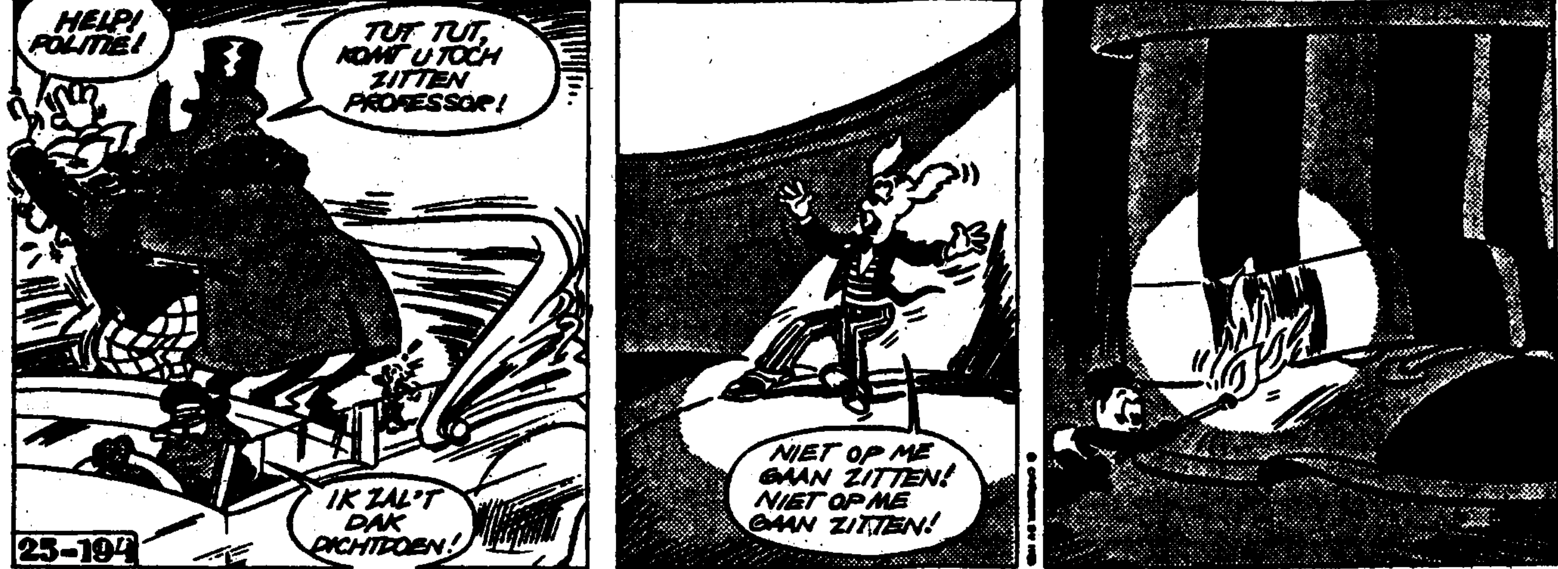
Verticaal: 2. Amerikaanse stad ... grootmoeder op maat blijft (5); 3. ... kunnen niet zonder de eerste om ... tus te vervangen (4); 4. waar men ... wel achter zat (8); 5. Plaats in U... waar ik me eens hoop te vestigen (... Prijs van een kerstboomversiering ... 7. Toneeldoek? (9); 8. Kassa ... scheepswerven? (14); 9. Vuurw... vertentie om aandacht te trekken? ... 15. Kei van een schilder (5); 16. K... bij de vis niet op afbetaling! (5); ... Smerig dierenverblijf (9); 20. Vla... der de vrucht vatten (8); 23. Hij ... een ziekelijke zucht tot kwellen als ... een stad is (6); 27. Frans Hoge... (5); 28. Enig als 'k er achter kom! ... 29. Priester die stof doet opwa... (4).

het wondere wolfje

(C) Standaard Uitgeverij/Antwerpen.

panda en de groothandel

recept

Schnitzels met saus van verse kaas

Kappertjes worden in Italië veel in combinatie met kalfsvlees gegeten. In Duitsland zijn ze onderdeel van een gehaktschotel en wij combineren de enigszins zure en olijfgroene kappertjes met visgerechten. Kappertjes zijn ingelegde gesloten bloemknoppen van de kappertjesstruik.

Benodigdheden voor 4 personen: 4 ongepaneerde schnitzels, peper en zout, bloem, boter, ca. 100 g Mon Chou of een andere verse roomkaas, 1½ dl witte wijn, allesbinder en 1 volle eetlepel kappertjes.

Kruid het vlees met peper en zout en bestrooi de schnitzels met bloem zodat ze aan alle kanten ermee bedekt zijn. Schud het teveel eventueel van de schnitzels. Snijd Mon Chou of andere roomkaas in blokjes en laat deze onder regelmatig omroeren in de witte wijn smelten. Houd de wijn net tegen het kookpunt aan. Bind de saus eventueel met allesbinder of laat ze redelijk vloeibaar. Voeg de kappertjes aan de saus toe en serveer deze saus bij de in boter gebakken schnitzels.

huub meijer

Uitgeversmaatscha...
Limburgs Dagbla...

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemond...
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon: abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739886
Piccolo-advertenties: 045-719966

Banken: ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-25...
Geleen 046-74...
Heerlen-Centrum 045-717...
Kerkrade 045-452932/4...
Maastricht 043-254...
Roermond 04750-1...
Sittard 046-515...
Valkenburg 04406-1...

Fax:
redactie 045-73...
advertenties 045-73...

Telex:
redactie 561...

Abonnementsprijzen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal ƒ 7...
per maand ƒ 2...
losse nummers ƒ 1...
Btw.

Vredesgroepen verliezen kort geding Golfoorlog

…EN HAAG – „De Staat mag de …derlandse krijgsmacht onder …logsomstandigheden bij ge…chtshandelingen betrokken la…n raken, zonder dat, hoewel …ar gelegenheid toe bestaat, …oor de Staten-Generaal in ver…nigde vergadering toestem…ing is verleend het Koninkrijk … oorlog te verklaren." Met die …oorden wees president van de Haagse rechtbank mr A.H. van Delden gisteren de vordering van de vredesgroepen af tegen de staat.

Volgens Van Delden heeft de Raad van State er in 1985 nog op gewezen dat artikel 96 Grondwet inhoudt dat geen voorafgaande toestemming van de Staten-Generaal is vereist 'voor het plegen van oorlogshandelingen, doch uitsluitend voor het in oorlog verklaren'. Deze interpretatie van artikel 96 is volgens de rechtbankpresident niet onomstreden maar, gelet op de staatsrechtelijke praktijk zoals deze zich heeft ontwikkeld, wel juist.

„Bovendien heeft de regering aan de Staten-Generaal toegezegd met haar overleg te zullen blijven voeren over de Nederlandse militaire betrokkenheid bij de Golfcrisis," aldus Van Delden. Bovendien is er volgens Van Delden geen reden om aan te nemen dat regering en Staten-Generaal hun uiteindelijke verantwoordelijkheid zullen ontlopen wegen als de weg van artikel 96 niet wordt bewandeld.

Landsadvocaat mr L. de Wijkerslooth stelde donderdag tijdens de rechtzitting dat de Nederlandse regering weinig behoefte heeft aan een oorlogsverklaring aan Irak. Daarvoor bestaat wat betreft de regering, volgens De Wijkerslooth, geen enkele grond.

Ook Nederlandse raketten naar Golfgebied

DEN HAAG – Nederland stuurt twee squadrons Patriot-luchtafweerraketten naar Zuid-Turkije, om dat land te helpen beschermen in een mogelijke oorlog met Irak. Het kabinet heeft dat gistermorgen besloten. De nieuwste Nederlandse militaire bijdrage aan de multi-nationale strijdmacht in het Midden-Oosten wordt in de Tweede Kamer algemeen gesteund.

Ook de PvdA is het eens met het zenden van de nu nog in het Duitse Stolzenau gestationeerde Patriot-raketten en 150 à 200 begeleidende manschappen. Eerder deze week verklaarde de PvdA nog naar aanleiding van het zenden van een veldhospitaal niet meer te willen praten over een verdere uitbreiding van de Nederlandse militaire betrokkenheid. Een woordvoerder van de PvdA zei gisteravond desgevraagd dat de fractie toen al informeel op de hoogte was van het plan Patriot-raketten te zenden.

Die verklaring heeft in Den Haag bevreemding gewekt, omdat volgens het kabinet de Turken het verzoek de raketten te sturen pas gisterochtend in NAVO-verband hadden gedaan. Nederland had eerder, tevergeefs, aangeboden F-16 straaljagers naar Turkije te zenden. Nu nemen Belgische, Duitse en Italiaanse straaljagers de luchtverdediging van Zuid-Turkije aan de grens met Irak voor hun rekening.

Onstuitbaar

De EG, de NAVO en de VS hebben gisteren in harde bewoordingen gereageerd op de gewelddadige tussenkomst van de Sovjetstrijdkrachten in Litouwen. Van alle zijden is het bevel van Michail Gorbatsjov afgekeurd. Terecht. Het Sovjetrussische staatshoofd heeft namelijk naar een middel gegrepen dat het conflict niet uit de wereld helpt, maar – integendeel – er slechts toe kan leiden dat de zaak op een dramatische manier escaleert. In de bestorming door het Rode Leger van vitale centra in de steden Vilnius en Kaunas weerspiegelt zich de momentele onmacht van de geplaagde Gorbatsjov om ontwikkelingen in de zich verheffende deelrepublieken van het immense Sovjetrijk naar zijn hand te zetten.

Wat het Kremlin maar niet wil inzien is dat de Baltische staten in het licht van de grote veranderingen die in de laatste jaren de landkaart van Europa al ingrijpend hebben gewijzigd, met grote overtuigingskracht zullen blijven ijveren voor de herwinning van hun soevereiniteit. Daartoe en ter garandering van de rechten van de Russische bevolking in die landen zullen onderhandelingen moeten worden gevoerd in de geest van de principes van de rechtsstaat die alle landen, met inbegrip van de Sovjetunie, vorig jaar november op de Conferentie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE) hebben onderschreven.

Militair geweld in Litouwen en in de andere Baltische republieken lost niets op. Het leidt slechts tot vertraging in een proces dat niet meer te stuiten is en kan de nu voorspoedige Oost-Westbetrekkingen ontzettend nadelig beïnvloeden.

F.S.

Kok wil onder voorwaarden afzien van belastingverhoging

Inzet bij tussenbalans verhoogd tot 17 miljard

Van onze parlementaire redactie

…N HAAG – Minister Kok van Financiën heeft zijn inzet bij …discussie in het kabinet over de financieel-economische …lemen voor de jaren 1992-1994, verhoogd. Wilde de minis…rder 13,6 miljard gulden binnen krijgen door bezuinigin…en belastingverhoging, gisteren heeft hij dat bedrag ver…t tot 17 miljard. Kok is daarbij bereid af te zien van een …stingverhoging, mits er extra gesneden wordt in de sociale …rheid en bedrijssubsidies worden gekort.

…et kabinetsberaad betoogde …dat het nodig is om bovenop de …miljard gulden een 'buffer' aan …engen: een financiële reserve …dreigende tegenvallers in de toekomst en de financiering van infrastructurele werken die de concurrentiekracht van de economie bevorderen. Met die buffer wil Kok minimaal 16 en maximaal 17 miljard gulden binnenhalen.

Kritiek

Kok haalde fel uit naar de ministers De Vries (Sociale Zaken) en Andriessen (Economische Zaken). Beiden hadden zich eerder krachtig afgezet tegen een door Kok voorgestelde belastingverhoging van totaal circa 4 miljard gulden om de financiële problemen mede te bestrijden. Dat zou negatief uitwerken op de koopkracht en daarmee loonstijgingen uitlokken die weer de banengroei en de daling van de werkloosheid zouden belemmeren.

De vice-premier gaf in het kabinet aan 'de handschoen van De Vries en Andriessen' te willen opnemen, en bereid te zijn af te zien van de door hem voorgestelde belastingverhoging. In ruil daarvoor dienen De Vries en Andriessen dan wel de 4 miljard gulden op te brengen via het snijden in sociale zekerheid en bedrijfssubsidies.

Kok heeft niet aangegeven in hoeverre hij de financiële buffer ook wil gebruiken. Mogelijk kan het bedrag bij een uiteindelijke afweging van prioriteiten in het kabinet, weer lager uitvallen dan de nu voorgestelde 17 miljard gulden. Op zich achten alle ministers enige financiële reserve bij de besluiten nodig om te voorkomen dat men binnenkort opnieuw moet praten over miljardeningrepen.

Met zijn stap om de inzet bij de gesprekken over de tussenbalans tot 17 miljard gulden te verhogen, komt Kok het CDA tegemoet. Daar wou men de eerder voorgestelde 13,6 miljard gulden te gering. Ook de PvdA voelt wel iets voor enige 'reserve' in de besluitvorming.

Thema's

In het kabinet is gisteren voor het eerst een hele dag gesproken over de tussenbalans. Dat zal ook vandaag gebeuren. Het kabinet wil de komende week helemaal voor de bespreking van de problemen gebruiken. Voor de gesprekken zijn zeven thema's (blokken) vastgesteld: subsidies, arbeidsvoorwaarden, sociale zekerheid, inkomenspolitiek, lastendruk, wonen en buitenland.

Hoewel het kabinet de blokken afzonderlijk bespreekt, worden nergens conclusies getrokken. Dat zal pas in een totale afweging gebeuren, op z'n vroegst eind volgende week.

…G en NAVO …epen Kremlin …p tot dialoog

Vervolg van pagina 1

…IUS/BRUSSEL – De EG en …VO hebben er gisteren bij het …n op aangedrongen geen ge… gebruiken in Litouwen en …oog te zoeken met Baltische … De Poolse regering sloeg de … van zaken in het naburige Li…en gisteren met zorg gaande en …p tot een vreedzame oplossing …ij recht moet worden gedaan …e 'Litouwse natie'.

…itouwse regering verwacht dat …coup tegen haar zal worden ge…d door het reddingscomité. …parlement nam gisteren een re…e aan waarin op voorhand de …iting van een andere Litouwse …g van 'pro-Sovjet marionet…legaal' werd verklaard.

…ervoertuigen van het Sovjetle… begonnen gisterochtend ma…uvres in de straten van de Li…se hoofdstad uit te voeren, ter…paratroepen het Litouwse mi…rie van Defensie innamen. Dit … nog in samenhang met de beve… om Litouwse deserteurs en …stweigeraars op te pakken. …r al snel bleek de opdracht van …Sovjet-troepen breder. Duizen… demonstranten voor en tegen …onafhankelijkheid van de Balti… deelrepubliek verzamelden … ondertussen in de Litouwse …ofdstad.

…nde ultimatum 16 januari 00.00 uur Bagdad-tijd

…N HAAG – Het ultimatum dat in …N-resolutie 678 is vervat en het ge…uik van geweld tegen Irak sanc…neert, loopt in de nacht van 15 op … januari om 00.00 uur Bagdad-tijd (22.00 uur onze tijd). Dat heeft een …orlichter van de Verenigde Naties … New York gisteren verklaard. …e Veiligheidsraad van de Ver…nigde Naties aanvaardde 29 no…mber resolutie 678 waarin de VN-…den toestemming werd gegeven …et 'alle noodzakelijke middelen' …ak uit Koeweit te verdrijven als …agdad zich op 15 januari nog niet …eeft teruggetrokken.

Eenzaam protest

● *De dreiging van en vrees voor een gewapend treffen in de Golf houdt de mensen wereldwijd bezig. Voor het parlementsgebouw in Londen gaf deze gesluierde vrouw gisteren uiting aan deze gevoelens. Eenzaam, tussen kruisen en imitatie grafstenen, protesteerde zij tegen het uitbreken van een oorlog in het Golfgebied.*

Brede steun voor vredesmissie VN-leider

EG achter eventuele vredesmacht Koeweit

GENÈVE – De secretaris-generaal van de VN, Javier Perez de Cuellar, heeft gisteren de instemming van de EG gekregen voor een voorstel om in Koeweit na het vertrek van Irak een VN-vredesmacht te stationeren. De EG-ministers van Buitenlandse Zaken hebben op het Europese VN-hoofdkwartier in Genève met de VN-chef ruim een uur van gedachten gewisseld over het voorstel.

De Duitse minister Hans-Dietrich Genscher zei te hopen dat de VN-chef erin slaagt de Iraakse leider Saddam Hoessein ervan te overtuigen dat 'de wereldgemeenschap op deze wijze de mogelijkheid biedt voor een vreedzame oplossing voor 15 januari'. Genscher zei dat Perez van de EG 'de grootst mogelijke steun' krijgt bij zijn missie. De VN-chef toonde zich zeer tevreden over de onvoorwaardelijke steun van de EG.

'Sleutel'

De Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Hans van den Broek meent dat Irak nu 'de sleutel tot een vreedzame oplossing en een alternatief voor een militaire interventie' in handen heeft. „Het is nu aan Saddam Hoessein om zijn conclusies te trekken uit wat er tegen hem wordt gezegd," aldus Van den Broek.

Hij verklaarde dat er nog niet in detail is gesproken over de opzet van de vredesmacht, maar dat het voor de hand ligt dat de VN militair worden ingeschakeld na het Iraakse vertrek uit Koeweit. „Het is zeer waarschijnlijk dat een of andere VN-aanwezigheid op zijn plaats is. Vermoedelijk niet alleen aan de grens tussen Irak en Koeweit, maar ook aan de grens tussen Koeweit en Saoedi-Arabië," aldus Van den Broek.

Met het oog op de missie van Perez de Cuellar heeft de EG besloten voorlopig van haar kant geen bemiddelingspoging te ondernemen. Na een onderhoud in Parijs met president François Mitterrand zei de VN-chef dat hij niet met concrete voorstellen naar Bagdad gaat. De VN-secretaris-generaal zei nog altijd hoop te hebben dat het hem zal lukken om een oorlog te voorkomen, 'maar ik durf niet te zeggen dat ik optimistisch ben'.

Omroepen stellen nieuwe indeling zenders vast

NOORDWIJK – De omroepen hebben in meerderheid gekozen voor een nieuwe zenderindeling. De VARA en de VPRO verhuizen per 1 oktober 1991 naar Nederland 3. De programma's van de NOS worden gespreid over Nederland 1 en Nederland 3. Dat is gisteren na afloop van de vergadering van het NOS-bestuur in Noordwijk bekend gemaakt.

Het eerste net wordt – naast een aantal NOS-programma's – gevuld door KRO, NCRV en EO. Voor Nederland 2 liggen geen grote veranderingen in het verschiet. De bestaande samenwerking tussen AVRO, TROS en Veronica wordt voortgezet. De verdeling van de NOS-programmering is nog onderwerp van overleg. Uitgangspunt is dat een beduidend en aantrekkelijk deel naar het eerste net verhuist.

Zie verder pagina 9
● **Noordwijk twee dagen strijdtoneel omroepen**

punt uit

● Overvallen

Een PTT-kantoor aan de Grote Wittenburgerstraat in Amsterdam heeft binnen twee dagen twee keer bankovervallers op bezoek gehad. Donderdagmorgen bedreigde een overvaller een aanwezige klant met een vuurwapen en eiste geld maar verliet, aldus de politie, zonder buit het kantoor. Gistermorgen was het opnieuw raak: twee gewapende mannen bedreigden het personeel en de aanwezige klanten met een pistool. De twee gingen er vandoor met een nog onbekende buit. Niemand raakte gewond.

● EG-noodhulp

De Europese Gemeenschap heeft besloten voor 1,5 miljoen gulden noodhulp beschikbaar te stellen voor de slachtoffers onder de burgerbevolking van de strijd in Somalië, zo is gisteren in Brussel officieel bekendgemaakt. Een medisch spoedtransport ter waarde van 850.000 gulden is inmiddels onderweg. Bij de actie is de Belgische afdeling van Artsen zonder Grenzen ingeschakeld. Een Frans-Belgisch chirurgisch team van AzG werkt sinds dinsdag in het hoofdziekenhuis in de Somalische hoofdstad.

● Onderwijs

Het gezin blijft een belangrijke factor bij de verklaring van het onderwijsniveau dat kinderen behalen. Sinds de Tweede Wereldoorlog nam de betekenis van het gezin voor dat succes, zeker vergeleken met de veranderingen in het belang van andere factoren, maar weinig af. Aldus de socioloog prof. dr. J. Dronkers in zijn rede bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar in de onderwijskunde gisteren aan de Universiteit van Amsterdam.

● Gedrag

De veronderstelling dat hyperactieve kinderen gevoelig zijn voor additieven (toevoegingen) in de voeding kunnen na twintig jaar onderzoek niet worden bevestigd. Dat constateren de kinderartsen R. van Elburg en A. Douwes in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde. Maar ze voegen hieraan toe dat dit weinig indruk maakt op sommige ouders die hebben vastgesteld dat het gedrag van hun hyperactieve kind tijdens een dieet zonder additieven verbetert.

● Berecht

Een leider van het Salvadoraanse FMLN, het Nationaal Bevrijdingsfront Farabundo Marti, heeft gezegd dat de leden die worden verdacht van moord op twee Amerikaanse militairen niet worden overgedragen aan de Salvadoraanse autoriteiten maar door het FMLN zelf zullen worden berecht. „Zij zullen onderworpen worden aan revolutionaire rechtspraak," aldus commandant German Serrano voor de microfoon van het clandestiene station Radio Farabundo Marti.

● Teruggestuurd

De vrachtwagen met containers kernafval die sinds woensdag op de Deltaterminal van containeroverslagbedrijf ECT staat, moet over de weg terug naar de afzender van het radioactieve materiaal, een onderzoeks-kernreactor in het Duitse Braunschweig. Dat heeft het ministerie van VROM gistermiddag bepaald.

'Afspraken najaarsoverleg aanscherpen'

SER wil extra maatregelen stabilisatie uitkeringen

DEN HAAG – De Sociaal-Economische Raad (SER) wil unaniem de afspraken over terugdringing van de groei van de arbeidsongeschiktheid en het beroep op de ziektewet van het najaarsoverleg aanscherpen. De maatregelen moeten sneller van kracht worden dan voorzien, opdat al in 1992 of liefst daarvoor de groei van het beroep op arbeidsongeschiktheidsuitkeringen stopt. Als het aandeel van de loonkosten in het nationaal inkomen niet stijgt, zodat de winsten intact blijven, en de stabilisatie van de uitkeringen slaagt, achten nu ook de werkgevers en de kroonleden van de Sociaal-Economische Raad de koppeling tussen minimumloon en sociale uitkeringen betaalbaar.

Het kabinet zal de SER een spoedadvies moeten vragen over de noodzakelijke aanvullende maatregelen om de afspraken van het najaarsoverleg ten aanzien van arbeidsongeschiktheid sneller op de rails te zetten. Die aanvullende maatregelen kunnen dan al in de loop van dit jaar door het kabinet worden voorbereid. Dat zijn de voornaamste bijstellingen van het advies van de SER over het sociaal-economische middellange-termijnbeleid, waarover de SER-deskundigen donderdag overeenstemming hebben bereikt. Het advies zal 18 januari door de voltallige SER worden vastgesteld.

Indien de crisis in de Golf tot chronische onzekerheid in de wereldeconomie of tot oorlog zou leiden, en de economische groei daardoor lijdt, zullen de werkgeversorganisaties en de vakbeweging met het kabinet nagaan welke bijstellingen van het sociaal-economische beleid in al zijn facetten gewenst zijn.

Meevallers uit aardgasexport wegens een hogere olieprijs zullen moeten worden gebruikt voor vermindering van de staatsschuld. Hogere aardgasopbrengsten uit de binnenlandse gasafzet moeten worden gebruikt voor lastenverlichting, zo meent de SER.

Werkgelegenheid

De gehele SER legt zich nogmaals vast op een beheerste loonkostenontwikkeling, grotere investeringsinspanning en behoud of verbetering van de Nederlandse concurrentiepositie, dit alles om de werkgelegenheid sterk te laten groeien.

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,25.
Afwijkende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,10 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,70 per mm.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,70.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Vermist/Gevonden

Hoge beloning!
Vermist per 9 januari jl.
zwarte Tibetaanse Mastif
lijkt of een New Foundlander
Roepnaam: Britta
Inl. 045-215196.

Vermist omg. station VOERENDAAL, zwart kortharig hondje. Roepnaam Bonny. Beloning. Tel. 045-750301

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Personeel aangeboden

BOEKHOUDEN belastingzaken Adm. kantoor Tilger. 045-311518.

TYPISTE biedt zich aan voor thuiswerk. 046-519179

Gepens. SCHILDER kan nog schilderwerk aannemen. Voor binnen- en buitenwerk. Tel. 045-226443.

Jongeman all-round 26 jr. zoekt WERK. Tel. 045-327549, vragen naar Marc.

STUCADOOR kan nog werk aannemen; tevens tegelzetten. Tel. 045-220929.

HULP in de huishouding biedt zich aan van ma. t/m vrijd. Tel. 045-218135.

Personeel gevraagd

Horeca personeel

Restaurant Pirandello
is het Italiaanse toprestaurant van
Hotel Winselerhof
gevestigd te Landgraaf.
Ter versterking van onze brigade zijn wij op zoek naar een
Restaurant-kelner M/V
Ontbijtserveerster
Naast enthousiasme en een correct uiterlijk dient de kandidaat te beschikken over enige jaren ervaring in de horeca. Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan:
Hotel Restaurant Winselerhof
Tunnelweg 99, 6372 XH Landgraaf.
T.a.v. Dhr. Jelle P. van Gangelen. Tel. inl. 045-464343.

Gevraagd voor nieuw te openen restaurant
Aankomend zelfst. werkend kok
Tel. 045-444184 (liefst tussen 10.00 en 12.00 uur).

Wegrestaurant Bocholtz
(Langveld-Tienbaan)
zoekt ter versterking van haar afwasteam een:
afwasser(ster)
schoonmaker(ster)
Wij bieden:
* Full-time mogelijkheid
* Prettige werksfeer
* Alles volgens C.A.O.
Wij vragen:
* Bereidheid tot werken in het weekend.
* Onregelmatige uren.
* Flexibel.
* Leeftijd 20 tot 40 jaar.
Schriftelijke reacties naar: Wegrestaurant Bocholtz Langveld-Tienbaan A 76 - E 39, Postbus 20013, 6350 AA Bocholtz. Tel. 045-443711.
t.a.v. de heer Feys of de heer de bruin.

Restaurant Anstelvallei
Voor ons A La Carte Restaurant hebben wij een uitdagende funktie voor een
(aankomend) Chef-Kok
Voor deze funktie zoeken wij een enthousiaste, ambitieuze kandidaat. Die de mogelijkheid grijpt naar eigen inzicht een hoog kwalitatieve keuken op te bouwen. Wij verwachten van de kandidaat een afgeronde S.V.H.-Opleiding en leidinggevende capaciteiten, tel.sol. Dhr.Ghijsen 045-456079
Brughofweg 31, Kerkrade.

Gevr. part-time FRITUREHULP. Tel. vóór 17,00 uur 04458-2832.

Gevr. SERVEERSTER ltt. 17 t/m 20 jr., 20 uur per week Werktijden ma. t/m vr. 11.00 tot 15.00 uur. Lunchroom Max, Kerkrade, 045-454700

Gevr. PIZZABAKKER voor pizzeria in Kerkrade. Tel. 045-454700.

FRITUREHULP gevraagd. Tel. 04457-1321.

Jongevrouw gevr. als BUFFETHULP, voor parenclub Le Mirage in Aken-Brand. Alleen zaterdags van 19.00 tot 05.00 uur. Tel. alleen woensdag en vrijdag vanaf 19.00 uur 09-49211527272

BARMEISJES gevr. Drive In Hoesel Belgie. Inwonen mog. Tel. 09-3211492330.

Gevraagd vlotte HULP in huishouding voor gell. cafépension, 1 à 2 dagen per week. Tel. 04459-2781.

Huish. pers.

OPPAS gevr. (dienstverband) 2 kinderen, 3½ en 2 jr., van ma. t/m vr. Tel. 04406-16673, na 19.00 uur.

HULP in de huishouding, omg. Heerlerheide. Tel. 045-724063.

HULP in de huishouding M/V donderdag en vrijdag tot 15 uur. Bij voorkeur i.b.v. auto. Br.o.nr. B-6854, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

WERKSTER gezocht, om de 14 dagen. Tel. 045-411430, na 18.00 uur.

Gevr. HULP in de huishouding voor 4 ochtenden per week. Tel. 045-741743.

Welke zelfstandige VROUW wil de dag-opvang van 2 kinderen, 10 en 8 jr. en huish. werk verzorgen op 3 middagen per week. Tel. 04407-1442.

WERKSTER gezocht voor praktijk. G. Kolb, Limburgiastr. 2, Heerlen, 045-720753

Erv. POETSHULP, plm. 12 uur per wk. Br.o.nr. B-6883 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Gevr. nette HULP voor de huishouding, 2 morgens per week omg. Hoensbroek. Tel. 045-221070.

Kantoorpersoneel

Accountantskantoor vraagt part-time
Loonadministrateur m/v
Vereist: * HAVO-niveau.
* Meerdere jaren ervaring.
* Leeftijd tot 40 jaar.
Beloning naar leeftijd en ervaring.
Br.o.nr. B-6859 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Mod. jonge SECRETARESSE v. parttime werk gevr., vereiste opl. min. LEAO, te bevr. vanaf 7 uur 's morgens tel. 04742-1653.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Technisch personeel

ECM Heerlen BV
is werkzaam op het gebied van elektro-, meet- en regeltechniek in de industriële sektor.
Wij zoeken:
Electromonteurs
M&R - monteurs
M&R - technici
Bankwerkers
ECM Heerlen BV, Postbus 520, 6400 AM Heerlen.
Tel. 045-718877.

AUTO TASCO B.V.
zoekt, passend in ons AS team een allround
zelfstandig werkend automonteur
die bereidt is in- en extern cursussen te volgen.
Bekendheid met Audi- VW-techniek geniet de voorkeur.
Sollicitaties richten aan: Auto Tasco BV, Economiestr. 47 6433 KC Hoensbroek t.a.v. dhr. G. Cobben.
Mondeling alleen na afspraak, tel. 045-220955.

Rundfunk und Fernseh Techniker
FÜR DIE BEREICHE TV, VIDEO, HIFI, BEI SATURN, Aachen, Franzstr. 6, dem Handelsunternehmen der Superlative auf dem Gebiet der Unterhaltungselektronik.
Bitte senden Sie Ihre Bewerbungsunterlagen an:
"Saturn", Zentrale Personalabteilung, Hansaring 97, D-5000 Köln 1.

Automonteur
Wij zoeken voor onderhoud en reparaties aan ons verhuurwagenpark (plm. 70 auto's) een zelfstandige automonteur.
Leeftijd vanaf 21 jr. en meerdere jaren ervaring is gewenst.
Bastiaans Autoverhuur
Spoorsingel 50, 6412 AC HEERLEN t.a.v. Jean Bastiaans.
Tel. 045-724141, 's avonds 045-721118.

Winkelpersoneel

IMAGO Mode Sittard vraagt:
Part-time verkoopster
Voor 10-15 uur per week. Leeftijd vanaf 20 jaar.
Henri Hermansstraat 12, 6136 EW Sittard
Tel. 046-525823.

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt:
Verkoper (m/v)
voor een exclusieve damesmode-zaak in het centrum van Heerlen. U bent representatief en tussen de 25 en 45 jaar. Hebt u ervaring in de damesmode-branche en bent u op zoek naar een baan op afroepbasis met een wekelijkse planning? Neem dan contact met ons op.
Voor informatie:
045 - 71 83 66, Wilma Smaling
HEERLEN, OP DE NOBEL 1/AKERSTRAAT

Jonge energieke slager
gevraagd, eventuele overname van de zaak.
Br.o.nr. B-6856, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

U KUNT EEN EXTRA CENTJE BIJVERDIENEN ALS
Seizoenverkoopster
BIJ VROOM & DREESMANN.
Vroom & Dreesmann maakt zich op voor het nieuwe jaar. Vandaar dat wij op zoek zijn naar enthousiaste seizoenmedewerkers voor de verkoop.
Heeft U interesse en bent U van maandag t/m zaterdag beschikbaar, vul dan s.v.p. onderstaande bon in en stuur hem op naar:
Vroom & en Dreesmann Regio Eindhoven
Antwoordnummer 74
5600 VB EINDHOVEN
Kruis de gewenste vestiging aan. Een postzegel is niet nodig. Verm. linksboven op de envelop seizoenverkoopster.

Ja, ik wil graag seizoenwerk doen bij Vroom & Dreesmann.
Naam: .... m/v
Adres: .... geb. datum ....
Postcode/woonplaats: ....
Telefoonnummer: ....
0-Eindhoven 0-Kerkrade
0-s'Hertogenbosch 0-Valkenswaard
0-Heerlen 0-Helmond

VERKOOPSTER gevr. voor de verkoop van vers vlees en poeliersartikelen op de markt. Liefst met enige ervaring. Eigen vervoer vereist Tel. 045-351597.

Gevr. HULP voor de zaterdag. Liefst met ervaring. Groente en Fruithandel Het Centrum, Limbrichterstr. 12, Sittard. Tel. 046-516374.

Voor een van onze Juweliers zaken zoeken wij enkele parttime VERKOOPSTERS. Bij voorkeur bekend met de branche. Inl. U.D.T. Diamonds B.V. Grootrhandel 04492-3842.

Gevr. VERKOOPSTER met ervaring voor plm. 20 uur p. w. Harry Maas Modeschoenen. Tel. 045-714473.

Slagerij van Melik in 't Loon kan een VERKOOPSTER plaatsen voor plm 32 u. per week, lft. 17-20 jr. Liefst met enige verkoopervaring. Bent u geïnteresseerd? Kom dan even langs of bel voor een afspraak. Slagerij van Melik, winkelcentrum 't Loon, Heerlen. Tel 045- 718739.

Gevr. VERKOOPSTER voor de vrijd.-zat. plm 14 u. Branche ervaring vereist, lft 20-24 jr. Slagerij J. Custers, Stationstr. 189, Nuth. Tel. 045-241324

Munnichs mode-schoenen vraagt voor fil. Geleen parttime VERKOOPSTER 12 à 15 uur per wk. Schrift. soll. aan Munnichs, Saroleastr. 25, 6411 LR Heerlen.

Diversen personeel

Beveiligingsbeambte?
Binnenkort starten wij in Uw omgeving met de volgende MONDELINGE opleidingen:
beveiligingsbeambte
basisdiploma medio januari 1991 te Sittard.
Vakdiploma eveneens medio januari 1991 te Sittard.
Kaderdiploma eveneens januari 1991 te Heel.

Basis milieucursus:
Op een nader te bepalen tijdstip en plaats.
Bel of schrijf voor inschrijving naar
Opleidingsinstituut O.P.B.
Postbus 609, 6130 AP Sittard. Tel. 046-580578.

gevraagd
chauffeur autokraan
zonder ervaring onnodig te solliciteren.
Locht 42 B, Kerkrade. Tel. 045-411063.

Becu Bouw BV
zoekt m.i.v. aanstaande maandag
Metselaars
voor bouwplaats in Düren / Keulen (binnenwerk)
Tel. 045-351655.

Slagersgezel
voor onze moderne ambachtelijke slagerij gevraagd.
Leeft. plm. 20 jr. Bel of schrijf even voor een afspraak.
Boumans, Akerstr. 52, 6411 HB Heerlen. Tel. 045-714250.
's Maandags gesloten.

Gevraagd:
Tandartsassistente
part-time, plm. 20 uur per week, 's middags.
Liefst zo spoedig mogelijk.
Sollicitaties handgeschreven met pasfoto te richten aan:
J. Geraeds tandarts, Kruisbergstr. 15a, 6444 BC Brunssum

ebc
eef borger copyrights
Oirsbeek
Ontwerper en Fabrikant van
Keramiek en glas
vraagt met spoed:
representatieve
Chauffeur B (plm. 24 jr)
* woonachtig omgeving Oirsbeek.
* goede omgangsvormen.
* behoorlijke algemene ontwikkeling.
* zelfstandig kunnen werken.
(ook in de binnendienst)

Zeer afwisselende goed betaalde baan in een leuk team met veel perspektief.
Atelier - Keramiek
vraagt voor de produktie
Harde werker (plm. 20 jr)
Goede verdiensten en soc. voorzieningen.
Atelier - Decoratie
vraagt voor direkt:
Artistiek meisje (plm. 18 jr)
is schilderen of tekenen je lust en je leven.
Wil je er je beroep van maken???
Wij ontwerpen en maken mooie dekoraties. Alles handwerk
Tel. inl. maandag tussen 10.00 en 12.00 uur 04492-5422.

Steigerbouwer/opperman
gevraagd voor div. projecten in geheel Zuid-Limburg.
Te bevr.: Metselwerken van de Kleut BV, Boesbergiaan 3 Landgraaf. Tel. 045-311625 of 045-325284.

VEDIOR LEIDT TIJDELIJK WERK IN BETERE BANEN

Wij hebben direct werk voor:

BIBLIOTHECARIS/DOCUMENTALIST
bij een groot bedrijf in Heerlen, met opleiding BDA of BDI in de richting B en D. Het betreft een full-time functie, ingaande per zo spoedig mogelijk.

2 DAMESMODEVERKOOPSTERS
voor een damesmodezaak in het centrum van Heerlen. Functie op basis van afroep met wekelijkse indeling. Leeftijd tussen 25-45 jaar. Ruime ervaring vereist. Per direct inzetbaar.

MTS/HTS'ER WTB
bij een opdrachtgever in Kerkrade. Ervaring met CAD-systeem is vereist. Per direct te beginnen.

GEREEDSCHAPSDRAAIER
bij een bedrijf in Brunssum, met LTS/MTS opleiding, aangevuld met Bemetel. Vacature.

ZELFSTANDIG WERKEND KOK
voor een relatie in Heerlen. Bereid zijn om in breekdiensten te werken. Diploma's niet vereist, maar creativiteit en goede motivatie zijn een must. Per direct inzetbaar.

VERPLEEGKUNDIGEN A/B/Z
ZIEKENVERZORGENDEN
BEJAARDENVERZORGENDEN
WIJK-VERPLEEGKUNDIGEN
Ook verpleegkundigen die een herintredingscursus hebben gevolgd of gedeeltelijk beschikbaar zijn, nodigen wij uit te reageren.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Bart ter Veer of Petra Luijten.

alle functies m/v
VEDIOR
UITZEND- EN PERSONEEL ADVIESBUREAUX
Dr. Poelsstraat 14, Heerlen, 045 - 741744

Gevraagd part-timers
voor de avonduren, omgeving Heerlen.
Betaling conform CAO.
Linders, Reiniging en desinfectie. 045-421208.

Limburgs Dagblad
vraagt:
Bezorger(st)ers voor VAALS
Voor meer info over de aard van het werk de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even A. Jacobs bellen.
Telefoon: 04406-15045.

Fysiotherapeut
Full-time baan in Ned. praktijk in Duitsl. ca. 40km v. grens. "Duitse Anerkennung" is niet noodzakelijk. Woongelegenheid evt. aanwezig.
Sollicitaties aan:
Wim Hermans, Viersener Str. 24, 4040 Neuss.
Tel. 09-49.2101592929 / 09-49.2101667834.

Janssen Transport vraagt ervaren
A. Internationaal Chauffeur
B. Chauffeur Containers
Terwegerweg 1, Heerlen. Tel. 045-215543.

Met spoed gevraagd
* **allround timmerman / ramenplaatser**
* **machinale houtbewerker**
* **aktieve verkoper**
Soll. MEURERS Timmerfabriek en kunststoframen, Ysstraat 8, 6114 RM, Susteren, tel. 04499-2166.

Gevraagd
Keukenhulp
tevens
verkoopster
voor groentenspeciaalzaak in centrum Heerlen.
plusm. 20 uur p.wk.
Tel. 045-740220.

Fa. WGW Bouw. Voor direct gevr. voor Duitsland METSELAARS, betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/ 230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Wilt U snel vast en zeker werk? Een fijne baan? Fulltime of parttime? In loondienst of zelfstandige? Werken met jonge enthousiaste leerlingen? Is autorijden Uw hobby? Zeer grote vraag naar rij-instructeurs (m/v) en rijschoolhouders (m/v). Prima perspectief. Doorgroeimogelijkheden. Met Kaderschooldiploma (erkend!) Unieke kansen. De dag-, zaterdag- en avondopleidingen starten deze maand in Utrecht en Best. Voor de gratis studiegids schrijf of bel KADERSCHOOL, Industrieweg 71, 5683 CB Best. Tel. 04998-99425.

MEISJES zoeken jullie werk in 'n gezellige bar, Bel 046-515828, na 21.00 u. 517402

Dringend gez. DAMES voor goedlopend privéhuis. Goede werksfeer en hoge verdiensten. Tel. 045-423608.

Taxi Centrale Bor-Tax. Parttime TAXICHAUFFEURS voor door de week gevr. Pers. aanmelden Putstr. 103, Born.

Taxi Robben vraagt parttime en full-time CHAUFFEURS met en zonder erv. voor Kerkrade. Ook WAO'ers. 045-453770

Huisvrouw of VUT-ER gevr. i.b.v. eigen auto voor het bezorgen van leesmappen in NL een dag in de week. Goede verdiensten. Lesezirkel Hans Limberg, Strangenhäuschen 28, D-5100 Aachen: 09-49.241.156041 maandag t/m vrijdag van 08.00-16.30 uur.

DAMES en heren voor escort gevr. Tel. 045-231025.

Full-time TAXICHAUFFEURS en chauffeurs voor groepsvervoer. Pers. aanm. Hompertsweg 12, Landgraaf

HAGO Nederland BV, Heerlerbaan 125 te Heerlen vraagt: Schoonmaakpersoneel M/V in Heerlen, Valkenburg, Hulsberg en Schimmert. Voor de ochtend- en/of vroege avonduren. Interesse? Bel dan naar ons kantoor, 045-426677 en vraag naar Olga Laval.

DAMES gevr. voor Pin-Up en naaktfoto's. Br. met foto en tel.: Bravoure Models, Postbus 10134, 5000 JC Tilburg.

Wij vragen VRACHTWAGEN/EXPEDITIEMEDEWERKER met chauffeursdiploma voor het toeleveren van onze filialen. Schriftelijk solliciteren bij Kwaliteitsbakkerij Steevens, Nijverheidsweg 7, 6171 AZ. Stein.

Top-40 Band zoekt TOETSENIST. Tel. 045-222301.

Gevr. zelfst. BLOEMBINDER/Bindster, vakbekwaam Fulltime of parttime. Tel. 045-750057

Nieuw zakenmagazine zoekt voor de editie Brabant/Limburg een CORRESPONDENT(E). Enige journalistieke ervaring vereist. Reacties plus referentiekopy naar: In de Markt, Zwederaweg 51, 7963 BS Ruinen.

"La Belle" zoekt BARDAMES, ook voor weekeinde v.a. 20.00 uur, 045-416143.

Gevraagd BETONTIMMERLIEDEN (Dtsl.) Alleen vakl. gelieve te soll. B.E.M. b.v. 04455-1871. J.C. v. Tilburg.

Gevraagd BAGGERBEDRIJF voor uitschachten van 500 m3 grond in Aken Richterich. Tel. 09-49241172913.

BAKKER en/of KONDITORGEZEL gezocht voor fulltime werk. Tevens een medewerker voor de ochtenduren op part-time basis. Schr. of tel. soll. bij: Klaus Witte, Josef-lambertzstr. 59, 5120 Hahnrath/Kohlscheid BRD. Tel. 09-49.2407.3608.

MEISJES gevraagd voor privéwerk. Hoge verdiensten. Tel. 046-745814.

Verzekeringsmaatschappij B.V.Z. vraagt op korte termijn 2 junior ADVISEURS voor de provincie Z-Limburg voor de afdeling uitvaartverzekeringen. Bereid zijn om ook s'avonds te werken. Sollicitaties na telefonische afspraak. Tel. 046-377446.

Welke TIMMERMAN wil in zijn vrije tijd mij meehelpen bij timmeren op een boerderij. Tel. 045-721976.

Ingenieursburo K.H. Gehlen vraagt met spoed voor werk in Duitsland METSELAARS en ijzervlechters (ook colonnes), hoog loon wekelijkse betaling, Duits verzekerd. Soll. tijdens kantooruren 045-229529 Trichterweg 125, 6446 AR Brunssum (Treebeek).

Gevr. repr. MEISJES voor werk in Italië, geen sex. Verdienste ƒ 3.000,- tot ƒ 4.500,- per maand. Bel voor info. 020-825570.

DAMES gevraagd voor exclusieve club. Vervoer aanwezig. Tel. 045-420772

Contraktors Systr. zkt. voor Limburg FILIAALLEIDERS: die met een lage investering in staat gesteld zullen worden hun eigen supermarkt te beginnen. Vertegenwoordigers: met ervaring in de direkte verkoop. Voor meer informatie bel tijdens kantooruren 045-327714.

Woningruil

Mooie EENGEZINSWONING in Hrl. ruilen tegen eginzw. of flat onverschillig waar. Tel. 045-727683.

Kamers

TE huur in VALKENBURG, kamer voor oudere heer of dame. Tel. 04406-12875

Kamer t.h.a. omg. MAASTRICHT 4 x 2,5m. ƒ 290,-. Tel. 09-3212455846.

Ruime mooie kamer centrum HEERLEN, (studentenhuis), p.m. ƒ 325,- all-in. Tel. 045-421524.

Te h. gestoff. kamers voor rustige studentes, aan de rand van centr. HEERLEN. Inl. 045-315119

Te h. grote gemeubileerde 1- en 2-pers. KAMER, eig. ingang. Tel. 045-458329.

Cameraman zoekt kamer of zolderetage in ROERMOND tot ƒ 500,- all-in. A. Wouters Wilhelminasingel 103, 6221 BH Maastricht.

KAMER in studentenhuis te Maastricht. Tel. 043-215634

1 pers. kamer, gez. gebr. v. douche, w.c. en keuk. in centr. van MAASTRICHT. Tel. 043-631499.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122 of autotel. 06.52.-98.13.50.

Koelkast, diepvries defect? Bel de VAKMAN Vroko, 045-441566 na 17 u 461658

Hobby/D.h.z.

METAALDETECTORS. Fa. Alltech uw Tesoro-dealer. Tel. 045-325729.

Te k. AQUARIUM (vol glas) 1.30x50x50, plus toebeh. ƒ 200,-. 045-244581.

Winkel & Kantoor

Copieerapparaten v.a. ƒ 350,-
Type-machines v.a. ƒ 450,-; Kasregisters v.a ƒ 750,-
Telefax v.a. ƒ 1.495,-.
Prijzen excl. BTW. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-443961.

Te koop uit Faillissement
Nieuw en gebruikt kantoor-meubilair: stalen schuifdeurkasten; buro's v.a. ƒ 125,-; Directie buro's-kantoorkasten-materiaalkasten-garderobekasten-kluizen-brandkasten-ladenbloks voor hangmappen-kantine stoelen-tafels-hangmappen Atlanta-Gondolastelling-magazijnstelling, div. soorten palletstelling: kolombodemachines industrie 16 mm. ƒ 425,-: Palletwagens-steekwagens-TL-lampen met bakken: vieuwers: Speciale aanbieding nieuwe en gebr. burostoelen met extra hoge kortingen v.a. ƒ 175,-. Brandblussers 6 kg. ƒ 50,-.
Nergens meer keus, nergens goedkoper, alles uit voorraad leverbaar.
Open maandag tot vrijdag 9.30 tot 18.30 uur. Zaterdag van 10 tot 16 uur.
ROCKMART Heerlen, Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.
ROCKMART Vlodrop, Tussen de Bruggen 6, Vlodrop. 04742-3170/3270.

Te k. nieuwe BUROSTOELEN, Rock 4050, adv.pr. ƒ 425,-, nu bij ons ƒ 295,-. Burostoel Rock 2000, adv. pr. ƒ 295,-, nu bij ons ƒ 175,-. Gebruikte burostoelen v.a. ƒ 35,-. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Te k. stalen afsluitbare KANTOORKASTEN v.a. ƒ 200,-. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Te k. WEEGSCHAAL merk Berkel (panmodel), weegverm. max 10 kg, 10 gr. nauwk., vaste pr. ƒ 500,-. Tel. 045-251550.

FAX, nieuw, overname huurkontrakt aangeboden. ƒ 73,- p.m. Tel. na 19.00 uur 045-352816.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Bedrijven/Transacties

Café - dancing - grillroom
in Genk, te koop of te huur, plm. 200 zitplaatsen.
Geschikt voor fuifen en feesten. Tel. 046-527016.

Friture-snackbar De Streep
in Schaesberg. Goedlopend, compleet ingericht bedrijf op top-locatie. Direkt te aanvaarden. Gedeeltelijke financiering mogelijk. Huur ƒ 1.750,- per mnd. Koopprijs bedrijf ƒ 55.000,-. Horecabureau Frits v. Dijck (beëd. taxateur horeca). Tel. 043-433770.

Proficiat!

Proficiat Mam en Pap

Koos
gefeliciteerd met je 45ste verjaardag
Mam, Pap, Manuel, Nori, Frank, Kevin.
Morgen ook op LD-TV!

Proficiat met je ve...
Patrick
Je ouders, Carme... opa en Le... Vandaag ook op...

Jan
Ook al wil je ons niet zien, wij wensen je toch proficiat.
Je familie.
Vandaag ook op LD-TV.

Proficia...
Kinderen, klein... achterkleinkind... Vandaag ook op...

Carnavalsverenigingen opge...
TE K. VERPAKT STROOIGOED VOOR OPTO...
ƒ 2,75 per kg incl. BTW.
Info tijdens kantooruren : 045-318693.

Samenwerking
gezocht. Free-lance vertegenwoordigers voor binnenzonwering, met gebiedsbescherming. BZV. Postb. 636, 5900 AP Venlo

Ter overn. aange... HORECABEDRIJVE... gen beheer, zeer g... komsten voor ak... Gunstige financier... waarden (evt. huurk... o.nr. B-6839, L.D., ... 2610, 6401 DC He...

Wilt u nog voor de carnaval UW eigen baas zijn (en zodoende dus direct al geld verdienen). Dat kan, ter overn. aangeb. (te h. of te k.) FRITURE/cafetaria, op zeer goede stand in toeristenstad in Z-Limburg. Met zeer weinig eigen middelen te aanvaarden. Br. o.nr. B-6838, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

CAFETARIA-Friture ... Kerkrade met ruime... woning en grote tui... lopend bedrijf met ... uitbreidingsmogelijk... Koopr. pand incl. ƒ 325.000,-, k.k. Ho... reau Frits van Dijck... taxateur horeca). T... 475752.

Landbouw en Veeteelt

Heren suikerbietentelers
bestel bewust een kwaliteitsras van
Hilleshög
Een goede basis om een opbrengst van topkw... met hoogste bietenprijs te oogsten.
Hilde - Furore - Accord
Rassen met de beste eigenschappen.
Ware koplopers waar het gaat om hoog suikerg... hoge winbaarheid en weinig grondtarra.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te k. gevr. vette VARKENS, zeugen, stieren en koeien. Veehandel Jan Heunen, Puth. Tel. 04493-1843.

Rode VOERWORTELEN 25 kg. ƒ 7,-. Veendrick, ingang kasteel Amstenrade.

Gebruikte TRACTOREN: IHC 423, IHC 955; John Deere 1140, John Deere 1640 SG2, John Deere 4050 4 WD, Zetor 4511, Zetor 6911; MF graaf/laadcombinatie. Nieuwe Tractoren voor speciale prijzen: Deutz DX 6.05 4WD; Zetor 5211, 6211, 7211: Goldoni smalspoor (demo). Collé, Sittard. Tel. 046-519980 nieuw!! Collé Koningsbosch. Tel. 04743-1205.

Gevr. CHAUFFEUR v. nat. en internat. varkenstransport. Tev. medewerker v. varkensbedrijf. Inl. Jetten Export.BV. Tel 046-517029.

Te koop HOOI en ... landbouwwagen. 04455-1795.

Te k. perc. BOUWLA... weg, groot 92 are. ... 6865, Limburgs D... Postbus 2610, 64... Heerlen.

Te k. ZADEL (comp... kaaswagen, hooi, ... herder. Tel. 045-258...

Koopje! FENDT 108 ... als nieuw. Nagelb... Schinnen

Te k. recreatie/FOK... leeftijd 11 jaar, v: ... 100% betrouwbaar... handelaren. Te bev... 529380 na 17.00 uu...

Te koop wegens ... E-PONY, 1.56 m. ... l-spr, beide met ... 100% betrouwbaa... handelaren. Te be... 529380 na 17.00 uu...

Auto's

Alfa

Te k. compl. auto-onderd. ALFA Guilletta 1800. Alles in topst., 40.000 km, pr. ƒ 300,-; Alfa Guilletta 1600 '82, APK 8-'91. Pittige auto, 100%, incl. alle res.ond. ƒ 2.500,-. Tel. 045-417094.

ALFA 75 2.0 bwj. '86, kl. roodmetall. met extra's ƒ 15.000,-. Tel. 046-749480

Te k. Alfa ROMEO 33 1.3 km.st. 50.000, bwj. mrt. '88, d.blauw, pr. ƒ 16.000,-. Tel. 045-250728.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop ALFA 33 1.3... 9-'87, l.z.g.st., met ... tra's. Tel. 046-52466...

ALFA 33, bwj. '89, ... km., spier wit, get... mooi, vr.pr. ƒ 16.50... 047797 b.g.g. 043-64...

Alfa Romeo ALFETT... bwj. '80, trekhaak, APK... kl. mooi, weinig km... risch en mechanisch ... vraagprs ƒ 2.950,-... foon: 045-713078.

Te k. ALFA Romeo 33 ... 12-'87, kl. rood, LPG... ƒ 12.750,-. Tel. 04458...

Audi

Te koop AUDI 80 GLS, bwj. '79, zeer mooi, met nwe. banden en sportvelgen, APK juli '91, pr.n.o.t.k. Tel. 046-375932.

AUDI 100 Avant CD, '86, turbo-diesel aut. grysmet. veel extra's. 04120-47221.

Te k. AUDI Coupé GT Bwj. '85, wit, l.z.g.st. Torenstr. 1a Schimmert.

Te k. AUDI 80 1.8S ... '87, l.z.g.st., ... ƒ 21.500,- 045-32355...

AUDI 80 diesel, 6-'86 ... diet, 5-bak, ƒ 23.950,-... 04906-1387

Te k. AUDI 100cc, 10... automaat, '83, ... ƒ 8.750,-, incl. BTW... 46a, Heerlen. 045-7231...

BMW

BMW 732i, 1980, APK gek. ƒ 3.750,-. Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Ongelooflijk mooie BMW 732 I, verl. sportveig., pullman, electr.dak, spiegels, airco., dubb. kopsteunen, APK zeer snel, ƒ 4.250,-. 045-728919

Te k. BMW 524 turbo ... bwj. '84, APK, ... ƒ 11.500,-. Tel. 04755...

Zien is kopen: BMW ... compl., gerev. motor ... '84, incl. radio, APK ... Pr. ƒ 3.250,-. 045-323...

Voor Piccolo's ... zie verder pagina ...

Dagelijks molestaties, verkrachtingen en zelfmoorden'

Gekwelde Balten vrezen dienst in Rode Leger

● *De situatie in de Litouwse hoofdstad Vilnius wordt steeds grimmiger. Deze week deed president Landsbergis een oproep uitgaan naar de bevolking om het parlementsgebouw van de Baltische republiek te komen beschermen tegen een eventuele bestorming door het Sovjetleger. Duizenden mannen meldden zich en vormden een soort Litouwse volksmilitie.*

Van onze redactie buitenland

DEN HAAG – „Estland en de andere Baltische staten zijn hier verschrikkelijk gehaat. Ik ben al zo vaak in elkaar geslagen dat ik de pijn niet meer voel." Een maand nadat de Estse soldaat Margus dit aan zijn ouders had geschreven leefde hij niet meer – zijn wapenbroeders in het Sovjetleger hadden hem doodgeslagen.

Honderden dienstplichtigen en deserteurs uit Estland, Letland en Litouwen willen niet langer in het Sovjetleger dienen. Maar de generaals willen hun schaapjes terug hebben. De afgelopen dagen stuurden ze duizenden paracommando's naar het gebied om hen terug te halen.

Hoe onpopulair het Sovjetleger onder Balten is blijkt wel uit de geringe opkomst van recruten voor de najaarsoproep. Slechts 12,5 procent van de Litouwse dienstplichtigen heeft hieraan gevolg gegeven, zo meldde het Sovjetministerie van Defensie deze week. In Estland en Letland was de opkomst 24,5 en 25,3 procent. Daarbij gaat het niet alleen om Balten: zowat een derde van de dienstweigeraars in Letland is Russisch.

De twee jaar diensttijd zijn voor veel soldaten een traumatische ervaring. De oudgedienden, 'fazans' genaamd, maken er een sport van de groentjes te terroriseren. Molestaties, psychische terreur, verkrachtingen en zelfmoorden zijn er aan de orde van de dag. „Om het minste of geringste word je in elkaar geslagen. Als je daar over klaagt kun je er zeker van zijn dat er een 'ongelukje' wordt geregeld", schreef Margus.

Zondebok

Etnische tegenstellingen vergroten de spanningen onder de soldaten. De Centraalaziaten liggen altijd overhoop met de Europeanen terwijl de Russen, als overheersende groep, met iedereen mot hebben. In het geruzie moeten de Baltische recruten het altijd ontgelden: ze zijn gering in aantal en over alle eenheden in de Unie verspreid.

Het streven naar onafhankelijkheid van hun landen heeft de Balten nog meer tot zondebok van de Russen gemaakt. Ze worden er voor 'bourgeois' uitgemaakt, of 'fascist', of 'Hans' – hetgeen staat voor alles wat Duits, nazistisch, vies en voos is in Sovjet-ogen – en dienovereenkomstig behandeld. „Ze zeggen: 'Jullie verdomde Balten, de perestrojka begint en jullie komen meteen in opstand!' En dan komen de klappen weer", vertelt een Letse dienstplichtige.

Vorige maand werd de zoon van Litouwens vice-president Romualdas Ozolas hiervan het slachtoffer: hij werd in een legergroene lijkzak thuis afgeleverd. Moskou ontkende dat er 'verdachte omstandigheden' rond zijn dood waren – gewoon een bedrijfsongeval.

Berucht werd het geval van de 19-jarige Litouwer Arturas. Toen zijn eenheid per trein naar Leningrad reisde werd hij door acht 'fazans' in een coupé verkracht. Toen sloegen bij Arturas de stoppen door: hij greep een machinegeweer en schoot zijn kwelgeesten van nabij neer. Arturas is krankzinnig verklaard en slijt zijn dagen in een inrichting in Vilnius.

Honderden Balten zijn het leger ontvlucht en in hun land ondergedoken, velen van hen in de bossen en wouden. „Ze leven als opgejaagd wild in ondragelijke omstandigheden", aldus een moeder. Waar haar zoon is weet ze niet, maar de militairen zijn al geruime tijd bezig de bossen in de buurt uit te kammen. Regelmatig komen ze bij haar aan de deur om haar over te halen haar zoon uit te leveren. „Het herinnert me aan 1945, toen mijn ouders naar Siberië werden gedeporteerd en ik als wees alleen achter bleef."

'Genève 49'

Dienstweigeraars, gewetensbezwaarden en voortvluchtige deserteurs kunnen rekenen op de steun van de bevolking via organisaties als 'Genève 49' in Estland. Deze groep beroept zich op de, ook door Moskou ondertekende, Geneefse conventie van 1949 die dienstplicht in een bezettingsleger verbiedt.

Ook de Baltische regeringen zien de 500.000 Sovjetmilitairen in de Oostzeeregio als bezetters, tot grote woede van de militaire top in Moskou. De autoriteiten helpen de ondergedoken deserteurs, en roepen dienstplichtigen op hun oproepkaart terug te sturen naar het ministerie van Defensie. De Estse en Litouwse parlementen hebben hun burgers zelfs verboden dienst te nemen bij de 'bezetters'. In alle drie de landen kunnen jongeren alternatieve dienstplicht vervullen door sociaal werk te verrichten. Ook kunnen ze dienst nemen bij de politie, de grenswacht of de regeringsmilities (die geen van allen bewapend zijn).

Sommigen bekritiseren de regeringen dat ze jongeren aanmoedigen tot alternatieve dienstplicht zonder dat Moskou met het idee heeft ingestemd. Hoe moet de overheid de jongens beschermen als het Sovjetleger hen begint op te pakken? „Alle wetten en oproepen van de regering zijn nutteloos", zegt Rein Poder, geboren Est en generaal in het Sovjetleger. „De jongens die vluchten zullen simpelweg worden opgespoord door de militaire politie. Daar kunnen ik noch Estland iets aan veranderen." Zelf heeft Poder daar niet veel moeite mee: „Ik moet ze vangen, dat is mijn baan."

Volgens de wet moeten deserteurs voor de krijgsraad verschijnen en naar een strafbataljon worden gestuurd voor ten hoogste vijf jaar. Maar omdat het aantal weglopers uit de klauwen loopt worden zij rechtstreeks naar hun eenheid teruggestuurd, waar ze nog harder dan voorheen worden aangepakt.

Razzia's

Tijdens de Litouwse crisis, toen het Kremlin een blokkade instelde om het land te dwingen zijn onafhankelijkheid in te trekken, is het leger begonnen met razzia's om Litouwse deserteurs op te pakken. Met geweld drongen de paracommando's ziekenhuizen en psychiatrische inrichtingen binnen om schuilende deserteurs weg te sleuren. Nadien leek de rust terug te keren in het Balticum, maar de achtervolgingen van deserteurs duurden voort, alle wetten om hen te beschermen ten spijt.

Nu heeft het leger besloten de confrontatie met de Baltische staten aan te gaan en de ontduiking van dienstplicht met harde hand aan te pakken. De Baltische regeringen zien de actie als een provocatie om het streven naar onafhankelijkheid de nek om te draaien. Sovjetminister Dmitri Jazov van Defensie stelde immers ook strafvervolgingen in het vooruitzicht tegen degenen die deserteurs helpen – iets waaraan ministers en parlementariërs zich ook schuldig hebben gemaakt. Het dreigement van Gorbatsjov, dat hij Litouwen onder presidentieel gezag zal plaatsen wijst aan dat het om meer dan louter deserteurs gaat.

Vanaf maandag zijn de dienstweigeraars vogelvrij. De regeringen hebben burgers en officiële instanties daarom opgeroepen geen medewerking te verlenen aan de paracommando's. Letland heeft de alternatieve dienstplichtigen aangeraden niet naar hun werk te gaan, Estland stuurde ze op 'wintervakantie', Litouwen beloofde hen 'alle politieke en juridische steun'.

Tezelfdertijd dringen de Balten aan op besprekingen om het probleem op een vreedzame wijze op te lossen. Afgevaardigden uit Tallinn en Riga trachten in Moskou Sovjetminister van defensie Dmitri Jazov te overtuigen van het gevaar van de gedwongen dienstplicht. Maar het is de vraag of het getarte en gedemoraliseerde leger zich soepel zal opstellen als zijn tanks en troepen al klaar staan om in te grijpen.

Britse krant: prinses Anne gaat scheiden

LONDEN – Het huwelijk van de Britse prinses Anne en Mark Phillips, die in agustus 1989 uit elkaar gingen, zal in juni volgend jaar officieel worden ontbonden. Dat meldde gisteren de Britse boulevardkrant Daily Mirror.

Buckingham Palace heeft geweigerd commentaar te geven op het bericht, dat de krant zegt te hebben vernomen van een vriend van het paar, dat vijftien jaar is getrouwd en twee kinderen heeft.

Koningin Elizabeth heeft volgens de Daily Mirror Phillips nu al op zijn minst 250.000 pond (ruim 800.000 gulden) gegeven in ruil voor de belofte dat hij in het openbaar nooit iets zal loslaten over de scheiding. Het blad schreef ook dat prinses Anne Oud en Nieuw heeft doorgebracht met haar nieuwe vriend, 'de knappe' Timothy Laurence.

Eerste zitting van parlement van heel Berlijn

BERLIJN – Berlijn heeft na meer dan veertig jaar weer een parlement voor de verenigde stad. De op 2 december gekozen 241 afgevaardigden kwamen gisteren in de Nikolajkerk bijeen voor de constituerende zitting.

Met de verkiezingen kwam een einde aan de zittingsperioden van het Westberlijnse Huis van afgevaardigden en de in mei 1990 gekozen Oostberlijnse Vergadering van stads-afgevaardigden. De zittingen van het Berlijnse parlement worden in de toekomst gehouden in een gebouw dat tot nu toe in gebruik was bij de Westberlijnse gemeenteraad.

In het nieuwe parlement van de deelstaat Berlijn, dat voor vijf jaar is gekozen, zijn de christendemocraten met 101 afgevaardigden vertegenwoordigd, de sociaaldemocraten met 76, de opvolger van de vroegere communistische eenheidspartij Sed, de PDS, met 23, en de liberale FDP met 18. De fractie van Bündnis 90/Grünen telt 19 zetels en er zijn vier partijlozen.

De nieuwe volksvertegenwoordiging van Berlijn zal naar verwachting een nieuwe grondwet goedkeuren voor de stadstaat.

Peter Faber genomineerd voor Louis d'Or-prijs

AMSTERDAM – De Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties (VSCD) in Nederland heeft gisteren de nominatie van Peter Faber bekendgemaakt voor de Louis d' Or voor het seizoen 1990-1991. De Louis d' Or is de bekendste toneelprijs voor de beste mannenrol.

De toneeljury heeft hem voorgedragen voor zijn rol van Max Midland in de vrije produktie 'Het Koekoeksnest' van Dale Wasserman naar de roman van Ken Kesey, aldus de VSCD.

Marjon Brandsma is genomineerd door de Theo d' Or, de prijs voor de beste vrouwenrol. Dat is gebeurd voor haar rol van Dora Oswente in 'Sumbo' van F. Bordewijk.

In de jury hadden zitting Hans van den Bergh, Heika Breebaart, Menso Carpentier Alting, Frans Niemeijer, Frans Roth, Gislebert Thierens, Loes van Toorn, Erik van de Velde en Sjouke Zijlstra.

De dansjury heeft Hans van Manen voorgedragen voor de choreografieproduktieprijs voor zijn ballet 'Two'.

Slóvenië kondigt eigen muntsoort aan

BELGRADO LJUBLJANA – De Joegoslavische republiek Slovenië heeft aangekondigd een eigen muntsoort en een Sloveens staatsburgerschap te zullen invoeren. Dit in verband met de 'kritiekste fase in de verzelfstandiging van Slovenië', verklaarde gisteren in het parlement in Ljubljana de premier, Lojze Peterle.

Eveneens gisteren kwam het Joegoslavische Constitutionele Hof in Belgrado met een voorlopige uitspraak, waarin het Slovenië tot het definitieve oordeel wordt verboden wetgeving te aanvaarden waarmee de deelrepubliek naar zelfstandigheid van de Joegoslavische federale staat streeft.

Peterle legde het Sloveense parlement, dat voor een buitengewone zitting was bijeengekomen, ook wetsontwerpen voor inzake zelfstandig beleid op de gebieden van belastingen, defensie, openbaar bestuur, gezondheidszorg en het bankwezen. Aan aanvaarding van de voorstellen, waarbij alle federale bevoegdheden naar de republiek worden overgeheveld, door het Sloveense parlement wordt niet getwijfeld.

Per jaar 4500 'geweldssituaties

Veel verpleegkundigen slachtoffer agressie

Van onze redactie volksgezondheid

DEN HAAG – De agressie van psychiatrische patiënten neemt sterk toe. Jaarlijks komen daardoor enkele duizenden verpleegkundigen in de Ziektewet terecht. Peilingen tonen aan dat zich per jaar 4500 zogeheten geweldssituaties voordoen. Jaarlijks komen zeker 1000 psychiatrisch verpleegkundigen voor korte of langere tijd in de Ziektewet als gevolg van agressie van patiënten. Dit wordt gemeld vanuit de werkgroep psychiatrie van de Nederlandse Maatschappij Verpleegkunde (NMV). Het ziekteverzuim varieert van één dag tot drie maanden; een deel van deze verpleegkundigen wordt zelfs geheel arbeidsongeschikt en komt in de WAO terecht.

In het blad Verpleegkundenieuws wordt de uitspraak van de NMV-werkgroep bevestigd door woordvoerders van diverse psychiatrische instellingen. Het totaal aantal verpleegkundigen dat door geweld in de Ziektewet terecht komt, wordt op enkele duizenden per jaar geschat. De instellingen dringen aan op snel landelijk onderzoek.

Het gaat om gevallen waarin verpleegkundigen letterlijk het mes op de keel krijgen, waarin ze gedurende een uur worden gegijzeld of zulke rake klappen krijgen dat ze met gekneusde ribben in de Ziektewet terecht komen. Deze situaties doen zich in alle psychiatrische ziekenhuizen voor.

In 80 tot 90 procent van de gevallen waarin zich geweld voordoet, zijn daarbij verpleegkundigen betrokken. In 20 procent van de gevallen is de schade die verpleegkundig personeel oploopt zowel lichamelijk als geestelijk zodanig dat men 'even' niet in staat is te werken, aldus het artikel in Verpleegkundenieuws. Dat komt er dan in de meeste gevallen op neer dat de betrokkenen één of meerdere dagen verlof krijgen of nemen.

Inventarisatie

Andere verpleegkundigen melden zich ziek naar aanleiding van een voorval waarbij van geweld sprake was. Voor een aantal betrokkenen eindigt de zaak in langdurige ziekte en arbeidsongeschiktheid.

Er is nog geen landelijke registratie van agressiegevallen tegen verpleegkundigen. De instellingen inventariseren nu zelf het aantal geweldssituaties. De Geneeskundige Hoofdinspectie heeft geen preciese cijfers over deze agressiegevallen. Zij doet wel een onderzoek naar de maatregelen die worden genomen om de geweldssituaties op te lossen.

Het Nederlands Centrum Geestelijke Volksgezondheid (NCGV) wil een onderzoek naar agressie starten, maar heeft nog geen subsidie gekregen. Als een van de oorzaken van de toeneming van geweld in deze instellingen wordt genoemd de gedeeltelijke inwerkingtreding van de wet BOPZ (Bijzondere Opneming Psychiatrische Ziekenhuizen). Daardoor is het moeilijker geworden patiënten tegen hun zin met medicijnen te behandelen (het zogeheten platspuiten). Meestal ontstaan nu situaties, waarbij de zaak eerst uit de hand moet lopen voordat ingegrepen mag worden.

Pomphouders bestrijden beperkingen

DEN HAAG – De Stichting Beta, onafhankelijke belangenorganisatie tankstations, heeft gisteren tijdens een kort geding bij de rechtbank in Den Haag geëist dat de verkoop van sigaretten, zoetwaren en magnetronmaaltijden niet langer aan banden wordt gelegd. De Algemene Maatregel van Bestuur, die per 1 januari 1991 in werking is getreden moet buiten werking worden gesteld, eist de Stichting Beta.

Volgens de stichting roept de omschrijving in de AMvB van het toegestane 'weg-gebonden assortiment', veel vraagtekens op. „Als voorbeeld wordt frisdranken en melk gegeven. Daaraan is echter de restrictie gesteld dat er geen literflessen meer mogen worden verkocht. Maar een gezin koopt zeer waarschijnlijk liever een literfles dan vier dure blikjes", aldus mr D. Post namens Beta.

Daarnaast wordt volgens Beta niet voldaan aan het gelijkheidsbeginsel. Bij spoorwegstations en vlieghavens mogen wel na winkelsluitingstijd alle soorten artikelen worden verkocht.

Ook het onderscheid dat is gemaakt tussen tankstations aan snelwegen, die 24 uur per dag tabaksartikelen mogen verkopen en andere benzinestations, die dat niet mogen, is volgens de stichting niet te verdedigen. Uitspraak 25 januari.

Scheppen we kans voor mensen die tot dusver elk perspectief ontbeerden?

Lager minimumloon steunt de minima

DEN HAAG – Een discussie met de sociale partners in Nederland over het minimumloon doet veel publicitaire stof opwaaien; wordt gevoerd vanuit de schuttersputten van het vooroordeel en laat de hersens inactief: werkgevers zijn dús vóór en de georganiseerde werknemers zijn dús tégen.

Het rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, dat aanbeveelt de werkloosheid een structurele klap omlaag te geven, was nog nauwelijks doorgebladerd of VNO en NCW riepen al luidkeels voorstander te zijn van de gedachte het minimumloon met dertig procent te verlagen. Als de hond van Pavlov liet hun over-enthousiaste reactie de vakcentrales FNV en CNV geen keuze: 'nee' roepen. Onze – vooral in het buitenland – veelgeroemde overlegeconomie liep al vast voordat de inhoud der dingen was besproken.

Twee stellingen vooraf:

1. Iedereen die in Nederland nu het minimumloon verdient, wordt niet bedreigd. Want er is nog slechts sprake van een wetenschappelijk rapport en zo dat rapport ooit door de politiek tot beleid wordt verheven, dan worden in dit laagland van stroeve klei en redelijke geleidelijkheid verworven rechten beschermd met sierlijke overgangsregelingen.
2. Iedereen die vanuit starre ideologie weigert de discussie over het minimumloon te voeren schaadt op langere termijn de belangen van de mensen, met werk of met een uitkering, die van een minimum moeten leven.
3. Invoering (begin jaren zeventig) én afschaffing (begin jaren tachtig) van het minimumjeugdloon hebben bewezen dat het recht op een minimuminkomen tegelijkertijd een blokkade werpt op het recht dat inkomen te verwerven met betaalde arbeid. Een cynische paradox, maar een waarheid als een koe. Sinds de afschaffing van het minimumjeugdloon is de werkloosheid onder schoolverlaters tot een normaal, zeer laag niveau gedaald.

Laat niemand nu denken dat al die schoolverlaters als jonge slaven door uitbuitende ondernemers aan de geeuwhonger zijn gebracht. Hun inkomen begint lager dan in de dagen van het minimumjeugdloon, maar stijgt, door de werking van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, veel sneller.

Het minimumloon in Nederland is een trots monument uit de jaren van wederopbouw en welvaartsgroei, de jaren zestig. Het beschermde werknemers, die toen nog arbeiders heetten, tegen willekeur en schiep landelijk gelijkheid. Dat loon diende betaald te worden aan een kostwinner, ook al een archaïsch woord, wiens vrouw slechts het recht op een eigen aanrecht had en die ook zijn kinderen daarvan moest onderhouden. De gezinssituatie, toen regel in Nederland, bepaalde de hoogte van het minimumloon en doet dat nog.

Veranderd

Maar Nederland is ingrijpend veranderd. Emancipatie, individualisering, een fraai stelsel van sociale zekerheid, beter onderwijs en een toenemende welvaart hebben van de kostwinner/alleenverdiener een schaars specimen gemaakt. Volgens het WRR-rapport voldoet nog slechts 0,4 procent van de werknemers in Nederland aan dat beeld, dat Van Kooten & De Bie hebben gevat in de liedregel 'Toen was geluk, heel gewoon.'

Anders dan de bedoeling van het minimumloon was wordt het per huishouden nu vaak twee keer verdiend, regelmatig ook vaker. Via belastingmaatregelen probeert de overheid sinds de jaren tachtig iets van dat 'extra'-minimumloon per huishouden terug te halen en sindsdien hanteren we ondoorzichtige begrippen als 'tweeverdieners-maatregel', 'voordeurdeler' en 'voetoverheveling'.

De WRR stelt nu maatregelen voor om het minimumloon in feite terug te brengen naar de oorspronkelijke bedoeling in veranderde omstandigheden: 'minimum' te zijn waarvan een individu moet kunnen rondkomen. In de sociale zekerheid is dat systeem al ingevoerd en ligt het percentage op 70 procent van het sociale minimum voor gezinnen.

In de eerste Pavlov-reacties wordt zo'n verlaging uitsluitend op z'n verdiensten (werkgevers) of z'n schadelijke effecten (werknemers) voor het loonniveau beoordeeld. Terwijl de WRR de maatregel plaatst in een breed sociaal beleid om het aantal werkenden (mannen, vrouwen en uitkeringsgerechtigden) aanzienlijk te verhogen.

Dat betekent extra produktiviteit voor de economie als geheel. Voor de werkzoekenden ontstaat de kans op zelfstandigheid en het draagvlak voor de sociale zekerheid wordt aanzienlijk versterkt (meer premiebetalers, minder 'premiegebruikers'). De aanzienlijke daling van arbeidskosten die daarmee gepaard gaat doet de hardnekkigste werkloosheid smelten als sneeuw voor de zon en levert de werkenden ruimte op voor netto-loonsverhogingen.

Afweging

Veranderen gaat altijd van 'au' en in de jaren tachtig waren het vaak de progressieve Nederlanders die pleitten voor een 'conserverend' beleid (niet wijzigen, houden zoals het is), terwijl de wil tot verandering geldt als een progressieve uitdaging.

Maar ook in de jaren negentig staan we in Nederland weer voor zo'n boeiende afweging: conserveren we het recht op een kostwinnersminimumloon, dat honderdduizenden de toegang tot een zelfstandige maatschappelijke positie belemmert of durven we de pijn van de verandering te nemen en scheppen we kansen voor groepen mensen die in de jaren tachtig elk perspectief ontbeerden?

Zoals vaker: wie de vraag stelt formuleert tegelijkertijd het antwoord.

Auto's

BMW

Te k. BMW 525, bwj. '80, APK tot '92, ƒ 3.500, alu. vlgn. Tel. 045-459797.

BMW 320, 1980, metallic blauw, ƒ 3.450,-. Tel. 04906-1387.

Te k. BMW 316, bwj. '84, inruil kleine auto mog., pr.n.o.t.k. Tel. 046-331162.

Te k. van part. mooie BMW 318i, bwj. 3-'87, zwartmet., 2-drs., div. extr., km. 60.000 ƒ 25.000,-. 045-211526

Te koop BMW 316, mei '85, 4-deurs, trekhaak, getint glas, gazellebeige, 4 nieuwe banden. Slekkerstraat 21b, Echt. Tel. 04754-82075 na 20.00 uur.

Zakenauto BMW 525 i, automaat, airco, lederen bekl., 14 mnd. oud, 1e eig., nw.pr. ƒ 107.000,- vr.pr. ƒ 70.000,- Tel. 045-316251.

BMW 635 CSi, bwj. '82, kl. wit, voorzien van airco., sportwielen etc. i.z.g.st. pr. n.o.t.k. Tel. 04750-11564.

BMW 315, 10-'81, wit, ƒ 4.900,-. Tel. 045-324635.

BMW 316, 4-drs. '86, shadowline-wit, vrpr ƒ 17.000,-. 045-416493.

Te k. BMW 2500, autom., blauw, bwj. '75, vr.pr. ƒ 1.000,-. Tel. 045-252393.

Te k. zeer mooie BMW 320-6, bwj. '78, motor '83, met alle denkb. access. Vr. pr. ƒ 3.250,-, APK 5-'91. inr. mog. Tel. 045-459545.

Te k. BMW 728i bwj.'82 blauwmet. orig. uitgeb. (uniek) LPG, APK 11-'91, nw. moter 80.000 km. pr.st., nw. band., alu. velgen, vr.pr. ƒ 12.500,-. 045-353772 na 12.00 uur.

BMW 316 1800cc LPG '85, verlaagd, sportvelgen en striping, donkerblauw, i.z.g. st., elke keuring toegest. 046-741696.

Te k. BMW 520i, 6 cyl., bwj. '84, blauwgrijsmet., schuifd., elec. spiegels, trekh. i.z.g.st. ƒ 9.000,-. Tel. 045-410026

Citroën

Te k. CITROËN BX 1900 GTI, bwj. '87, na 18.00 uur Kissel 25, Heerlen.

CITROËN Visa super E, bwj '81, klein mot. defect, loopt goed, APK gek. ƒ 850,-. 045-326762.

CITROËN CX 2.0, 6-'85, LPG, 112.000 km., ƒ 7.950,- Tel. 04906-1387.

Citroën BX 16 TRS, type '84, APK, pr. ƒ 5.750,-. Broekstr. 62, Schinveld.

Te k. CITROËN BX 16 TRS, bwj. '84, km.st. plm. 130.000 kl. rood, APK jan.'92. vr.pr. ƒ 6.250,-. 04746-6157.

Chevrolet

Te k. mooie CHEVY-VAN, bwj. '81, gecomb. kent. plus div. acc. vr.pr. ƒ 8.750,-. Inr. mog. Tel. 045-257740.

Daihatsu

GARAGE RUUD TIEMS
OFF. DAIHATSU·DEALER

DAIHATSU

3 maanden Bovaggarantie, APK-keuring
VVN-milieu/veiligheids keuring, afleveringsbeurt

4 x 4

Isuzu Trooper Turbo Diesel, 11e mnd. 1987
Daihatsu Feroza EL, 9e mnd. 1989
Suzuki 413 Hardtop 1987

Automaten

Honda Jazz, 3e mnd. 1985

Daihatsu's

Applaus XI groenmetallic, 2e mnd. 1990
Charade 1.3 TXI 1 1989
Charade Shogun, 6e mnd. 1989
Charade Bianco 5e mnd. 1989
Charade TS special 5-speed zwart 7e mnd. 1988
Charade TS special 5e mnd. 1987
Daihatsu Cuore TS rood 8.000 km 1e mnd. 1990
Cuore CS rood 5-drs. 4e mnd. 1989
Cuore TS black Pearl 9e mnd. 1988
Cuore TS blauw metallic 9e mnd. 1986

Specials

Ford Escort XR3 1988
BMW 316 sportwielen verlaagd 1986
Honda Civic 4-drs. GLX stuurbekr. 1988
Volvo 360 GLT injectie 12e mnd. 1986
Ford Escort 1.4 CL 1988
Hyundai Pony 1.5 GLS 5-drs. veel extra's 1988
Suzuki Swift 1.3 GL sportwielen 1987
Peugeot 309 XR 1987
VW Polo Fox 1989
Ford Escort 1.3 Bravo 5-drs. 1984
VW Kever 1300 geh. gerest. 1974

Diesel

Mazda 323 GLX Sedan okt. 1987

Geopend van 8.30-18.00 uur en zat. van 10.30-17.00 uur.
Inruil, financiering, garantie, onderhoud.
Zaanstr. 18, Geleen (ind.terrein Borrekuil)
Tel. 046-753010.

Fiat

Inruilauto's

Diverse Fiat Panda's t. 34 en 45 .... 1985/1986
Diverse Fiat Panda's 750 en 1000 van 1986 t/m 1989
Diverse Fiat Uno's 45 van 1983 t/m 1989
Fiat Uno 60 S 3-drs. 1988
Fiat Uno 70 SL 5-drs. 1986
Fiat Uno 75 SX 3-drs. 1989
Tipo 1.4 .... 1988/1989
Diverse Fiat Ritmo's 3 en 5-drs. van 1982 t/m 1986
Fiat Regata 70, 5 versnell. 1987
Citroën Visa 2 1985
Opel Kadett 1.6 S 5-drs. GLS 1986
Opel Corsa TR 1.2 S 1984
Renault 11 TXE 1985
VW Polo 1988
Golf diesel 3-drs. 1987
Skoda 120 LS 1985
BMW 316 1985
Volvo 340 DL 1985

Nieuwjaars-aanbieding

Auto's boven ƒ 7.500,-
1 jaar bovag-garantie

FIAT

Fiat Klankstad Kerkrade
Kaalheidersteenweg 185. Tel. 045-413916.

Te koop ONDERDELEN Fiat 126 of Fiat 500 o.a. motor, versnell.bak, interieur enz. Tel. 045-270339.

FIAT Uno 55 S, bwj. 10-'83, zwart, 5-drs., i.pr.st. APK '92, ƒ 4.250,-. 045-412428.

Fiat ARGENTA 2000 IE, kl. blauwmet., bwj. '82, i.z.g.st., 55.500 km, pr.n.o.t.k. Tel. 045-457420.

Fiat UNO 45, bwj. 1984, spec. uitv., APK. '92, ƒ 4.750,-. 045-751387.

FIAT 132, bwj. '77, APK 10-'91, zeer mooi en goed, ƒ 675,-. Tel. 045-454883.

Te k. Fiat UNO 70SL, nw. mod. '87, super 5-drs, Sedan, 5-bak, alle extra's, i.st. v.splinternw., pas gekeurd, ƒ 8.750,-. Inl. 043-254462.

Ford

Jos Bogman specials

Ford Fiësta 1.6 XR 2i, wit, 1986, 78.765 km.
Ford Escort 1.6i, rood, 3-drs., 1988, 54.206 km.
Hamstraat 70, Kerkrade, tel. 045-423030.

Jos Bogman Ford
Officiele Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.

Ford FIESTA S, bwj. '87, kl. wit 3-drs, 5-bak, APK 2-2-'92. Tel. 04750-23724

Z.g.a.nw. ESCORT 1.4 Bravo 1988, kl. rood met striping, pr. n.o.t.k. 045-316316

Ford CAPRI, bwj.'78, pr. ƒ 750,-. Tel. tot 17 uur 045-317370

Te k. Ford TAUNUS, bwj. '80, i.g.st. APK gek. 11-'91. 045-716575.

Jos Bogman specials

Ford Escort XR3i, rood, 3-drs., 1988, 55.785 km.
Ford Orion mercury grey, 4-drs., 1988, 46.710 km.
Hamstraat 70, Kerkrade, tel. 045-423030.

Jos Bogman Ford
Officiele Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.

Jos Bogman specials

Renault Cosmopolitan R5, rood, 2-drs., 1990, 26.438 km.
Nissan Sunny 1.3 SLX, wit, 3-drs., 1989, 16.289 km.
Hamstraat 70, Kerkrade, tel. 045-423030.

Jos Bogman Ford
Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.

Jos Bogman specials

Ford Siërra Combi 2.0, blauw, 1988, 76.940 km.
Opel Kadett 1.3S, rood, 5-drs., 1986, 78.146 km.
Hamstraat 70, Kerkrade, tel. 045-423030.

Jos Bogman Ford
Officiele Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.

Jos Bogman specials

Door inruil verkregen zeer jonge auto's in iedere prijsklasse
Een bezoek aan onze showroom is beslist de moeite waard
Hamstraat 70, Kerkrade, tel. 045-423030.

Jos Bogman Ford
Officiele Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.

NISSAN OCCASIONS

Dankzij een leaseplan wordt het mogelijk om voor een laag bedrag per maand in gerenommeerde occasion te stappen.
Voor informatie bezoekt onze showroom.

Leaseplan looptijd 36 maanden

Nissan Bluebird 2.0 Combi	'88	ƒ 438,–
Nissan Bluebird 2.0 Sedan	'88	ƒ 423,–
Nissan Micra 1.0 DX Trend	'87	ƒ 242,–
Nissan Micra 1.0 DX	'87	ƒ 242,–
Nissan Sunny 1.6 SLX	'88	ƒ 355,–
Nissan Sunny 1.6 SLX coupé	'90	ƒ 480,–
Nissan Sunny 1.4 3-drs. 500 km!	'90	ƒ 440,–
Mazda 626 Limited	'88	ƒ 341,–
Citroën BX Break diesel	'88	ƒ 420,–
Ford Sierra 2.0 CL 4-drs.	'87	ƒ 349,–
Opel Kadett 1.3 S 3-drs.	'89	ƒ 386,–
Opel Kadett 1.3 S 4-drs.	'87	ƒ 360,–
VW Jetta 1.8 automaat	'85	ƒ 238,–
Suzuki Alto 5-drs.	'89	ƒ 233,–
Ford Sierra 1.6 Laser	'86	ƒ 299,–
Volvo 360 GLI sedan	'87	ƒ 348,–
Peugeot 205 1.1 XL	'89	ƒ 335,–

Minimum aflossingsbedrag, aftrekbare rente

3-12 maanden BOVAG-garantie

Uw Nissan-dealer voor Heerlen en omgeving

JURGEN HEERLEN
Huisbergerstraat/hoek Schelsberg
Heerlen – 045-723500

Ford SIËRRA 2.0 CL, 5-drs. 11-'87, wit, 78.000 km. ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387

Ford SCORPIO 2.5 diesel, 12-'87, wit, 115.000 km., ƒ 16.950,-. Tel. 04906-1387

Ford SIËRRA GL diesel, 4-'88, wit, 90.000 km., ƒ 17.950,-. Tel. 04906-1387

Ford SIËRRA diesel stationcar, 10-'86, grijskenteken, ƒ 10.950,-. 04906-1387.

Ford FIËSTA, bwj. '84. J. Wetenkamp, tankstation Brouwers, Heerlerbaan.

Ford ESCORT Van 1.6 D, 1986, ƒ 6.750,- excl. BTW. Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Ford ESCORT, bwj. '83, kl. blauw, uitgeb., verlaagd, get. glas, sp.velgen, pr. ƒ 8.500,-. Tel. 045-440392.

Ford FIËSTA 1.1 Bravo m. '83, rood, zeer goed, ƒ 4.500,-. St. Martinusstr. 31, Kerkrade-W.

ESCORT 1.6 XR3 '82 rood, voor- en achtersp., 5-bak, sportvlgn. 04499-5204.

Te k. Ford ESCORT XR3i, bwj. '83, i.z.g.st. Tel. 045-222543.

Ford FIËSTA, '78, APK, ƒ 1.350,-, goede auto. Tel. 045-312427, na 13.00 uur.

Te k. Ford FIESTA 1.6 D Finesse, bwj. '87. Vr.pr. ƒ 10.500,-. Tel. 046-333957

Ford ESCORT Deluxe M'84 Bravo z. mooi, APK ƒ 5.950,-. Tel. 045-454087.

Te k. van part. Ford SCORPIO 2.0i CL, spec. uitv. bwj. '87, weinig km. veel extra's, pr. ƒ 17.800,-. 045-229776.

Ford Siërra SEDAN 1.8 CL, bwj. 7-1988, 1e eig., LPG, pr. ƒ 18.500,-. 045-255784.

Te k. Ford Taunus 1.6 AUTOMAAT, LPG, bwj. '82, inr. mog. autom., vr.pr. ƒ 2.750,-, APK 5-'91. Tel. 045-420274.

Ford FIËSTA 1.1, m.'85, vr. pr. ƒ 6.450,-. 045-420652. Potgieterstr. 64, Heerlen.

Ford SIËRRA 2.0 GL, radio/cass., trekh., I.Z.G.st. bwj. '83, weinig km, vr.pr. ƒ 8.800,-. Tel. 045-412971.

ESCORT XR 3 '82, Kamei uitgebouwd, inr. mog. Rembrandtstr. 125, Sittard.

SIËRRA 2.0 CL Sedan, bwj. '88, 80.000 km, LPG, extra's ƒ 17.500,-. Tel. 040-412163

Te k. Ford FIËSTA 1100 CL ƒ 8.300,-. bwj. '85. Tel. na 19.00 uur 045-725587.

Ford ESCORT 1.3 Laser, bwj. '84, zilvermet., prachtige auto, ƒ 6.500,-. Tel. 04498-52479.

Te koop Ford FIËSTA bwj. '85. Tel. 045-316419.

Zeldzaam mooie ESCORT, type 1.3, '83, alle extra's. Kerkraderweg 166, Heerlen.

Te k. Ford GRANADA 2.3, bwj. '83, APK '92, pr. ƒ 5.500,-. Tel. 045-310973.

Ford ESCORT 1.3 Laser, 100%, zeer mooi, bwj. m.'85 ƒ 6.250,-. Tel. 045-725763.

Te k. Ford ESCORT RS turbo, bwj. 4-'89, alle extra's, vuurrood, i.st.v.nw. Tel. 04405-3566.

Te k. Ford SIËRRA 2,3 D laser, 5-drs, i.z.g.st., '84. Tel 046-379954. Pastoor Daemenstraat 35, Elsloo.

Ford SCORPIO 2.0 GL incl. ABS bl.met. in nw.st. ƒ 18.000,-. Tel. 046-752632

Te k. Ford ESCORT RS 2000, vr. pr. ƒ 2.000,-. Tel. 045-461861.

Te k. Ford GRANADA stationcar, APK, vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-729078.

Te k. Ford ESCORT 1100, bwj.'81, APK vr.pr. ƒ 3.250,- Pr. Margrietstr. 28, Kerkrade Tel. 045-458922.

Hyundai

Te k. HYUNDAI Pony 1200 bwj. '83, APK 11-'91, nw.st., ƒ 2.650,-. Tel. 045-415528.

Jeep

Nissan KING Cab diesel, 3-'89, 4x4, 30.000 km., ƒ 28.950,-. Tel. 04906-1387

Te koop LANDROVER Pick-Up 6 cyl., 4-WD, bwj. '79, techn. 100%, vr.pr. ƒ 3.950,-. Tel. 045-720676.

Rancho MATRA Talbot, '82, LPG, grysmet. i.z.g.st. APK 8-'91 ƒ 3.500,- 04492-2148

Te k. Jeep SUZUKI SJ 410, 4-wdr., cabrio, bwj. '82, inr. mog., pr. ƒ 6.500,-. Tel. 046-522689.

Te k. TOYOTA Landcruiser 3.4, diesel, bwj. 7-'87. Kerkweg 83, Puth. 04493-1843.

Lada

Te koop gevraagd LADA 2105 / 2107. Tel. 045-251557.

LADA 2104 1.5, Stationcar, bwj. '87, kl. rood, LPG, trekh., 1e eig., ƒ 4.750,-. 045-751234, na 14.00 uur.

Te k. LADA 1600, APK 10-'91, bwj. '82, LPG, ƒ 1.350,-. 04493-1488.

LADA 2104, 1500 station combi, 1986, wit, 75.000 km. ƒ 4.250,-. 045-256456.

Te koop LADA, bwj. '86, km.st. 20.000, pr.n.o.t.k. Tel. 045-752568.

Honda

F-1 HONDA

1 x Demo Accord 2.0i EX 9.000 km, roodmet. 1990
1 x Demo Civic 1.5i GL, 6.000 km, zilvermet. 1990
1 x Accord autom. EX 3.000 km, d.grijsmet. 1990
2 x Acc. Aerodeck af 50.000 km 1988/1989
4 x Accord 2.0 EX en EXI 1985/1990
4 x Prelude 1984 .... 1985/1988
6 x Civic 2- en 4-drs 1985/1990
2 x Civic automaat 1986/1990
1 x CRX 130 PK zilver, nieuw type Topper 1988
1 x Shuttle 1.5 gezinsauto 1987

Auto's met top-service, aflevering, garantie, enz.!!

Crombag Rijksweg Zuid 236-240
Geleen. Tel. 046-746260

Te koop CIVIC, nw. type, bwj. '80, APK, beetje spuitwerk, vr.pr. ƒ 700,-. Tel. 045-420572.

Te k. Honda CIVIC 1.5i GL 1990, weg. sterfgeval, 4500 echte km, 1 jr. fabrieksgar. Tel. 045-320498.

Te k. HONDA Prelude zeer mooie auto met APK, kl. zilvermet., geen roest, vr.pr ƒ 3.150,-. inr. mog. Tel. 045-726008.

CIVIC, bwj. '78, APK 9-'91, pr.n.o.t.k. Rooseveltstr. 42, Brunssum voor 12 uur.

Te k. Honda CIVIC, bwj. '81, i.g.st. zilvermet., iedere keuring toegestaan, ƒ 1.750,-. Tel. 04406-15719.

Exclusieve HONDA Accord 2.0 I EX Sedan, ABS, elec. ramen bwj. '87 046-527945

Honda PRELUDE EX, okt. '85, kl. roodmetal., km.st. 63.000. Tel. 045-453833.

Lancia

Aanbieding:

LANCIA THEMA 2.0 IE, bouwjaar 1986.
Kenteken: PP-18-TT.
Prijs ƒ 21.900,-. 3 maanden garantie.
Autobedrijf KOMPIER b.v.
Akerstraat 150, Heerlen. Telefoon: 045-717755.

Lancia PRISMA 1600, bwj. '84, i.g.st., APK 11-'91, boordcomp., elektr. ramen, l.m. velgen etc. Vr.pr. ƒ 4.350,-. Tel. 045-723163.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Mazda

Koopje! MAZDA 626, APK aug. '91, pr. ƒ 1.250,-. Tel. 04454-3506.

Te k. MAZDA 323 1.3 LX Envoy, bwj. '89 met kat., 27.000 km. Pr. ƒ 14.750,-. Tel. 045-460445 na 18.00 u.

MAZDA 323, i.st.v.nw., uitlaat, schokdempers, APK 10-'91, weinig km., motor. en techn. 100% zr. betrouwb bwj.'79. Vr.pr. ƒ 2.500,-. Gildenlaan 34, Susteren.

Te k. MAZDA 626 2.0 GLX, HB, bwj. 6-'88, blauwmet., ƒ 17.000,-, 04493-4929.

MAZDA 626 GLX 2.0 D, 4-drs., km.st. 160.000, i.z.g.st. Tel. 045-254799.

Te koop MAZDA 323 GLX, Sedan-uitv., diesel, bwj. '88, ƒ 13.500,-. Tel. 045-255784

Te k. MAZDA 626, bwj. '87, frontschade, vr, pr. ƒ 4.750,- Te bevr. 045-461861.

Mercedes

MERCEDES 200 diesel, 5-'86, wit, 170.000 km., ƒ 27.950,-. Tel. 04906-1387

MERCEDES 200 D, 11-'87, blauw, 120.000 km., ƒ 37.950,-. Tel. 04906-1387

Te k. MERCEDES 230 E, bwj. '86, auto heeft alle extra's, vraagpr. ƒ 32.500,-. Tel. 045-723076.

MERCEDES 200 D, m. '82 in perf. st., ƒ 7.750,-. Inl. 045-455778.

Te koop Mercedes BENZ 190 E, '86, antracietmet., w.w.-glas, centr. vergr., 5-versn., vr.pr. ƒ 29.500,-, zeer mooi. Tel. 046-526078.

Te k. MERCEDES 190 D, bwj.'84, tel. 043-633923. Prijs ƒ 18.750,-.

Te k. van part. MERCEDES 230E, bwj. '86, nw. mod., 109.000 km, (onderh.boekje aanw.) met lichte schade, vrpr ƒ 31.750,-. 04492-3824

OPRIJWAGEN Mercedes 818, pr. ƒ 7.500,-, inr. mog. Broekstr. 62, Schinveld. Tel. 045-256486.

Te k. MERCEDES 200D bwj '82, ƒ 7.500,-; Mercedes 200D, bwj. '83 ƒ 10.000,-. Maastrichterstr. 155-157, Brunssum.

Te koop MERCEDES 190 D, bwj. '85, veel extra's, pr. ƒ 25.500,-. Tel. 045-219609

Te k. MERCEDES 200, bwj. 10-'87. Nieuwenhagen 1213-laan 7, Landgraaf.

Mitsubishi

Te k. Mitsubishi CELESTE, betrouwbaar en mooi wagentje, vr.pr. ƒ 950,-. Tel. 045-230234

Mitsubishi SPACEWAGON GLX 9-'87, 7-pers., wit, ƒ 22.950,-. Tel. 04906-1387

Mitsubishi LANCER 1400 GLX, nw. mod., bwj. '81, 4-drs., nwe. APK. in nw.st. ƒ 3.250,-. Zien is kopen. Tel. 045-323178.

MITSUBISHI Galant 2.0 GLX, bwj. '77, automaat met nw. motor, APK jan. '92, ƒ 750,-. Tel. 045-726726.

Te k. MITSUBISHI Saporro, bwj. '80, APK 3-'91. Tel 045-251672 of 04492-2539.

Mitsubishi GALANT '82, mech., mot. 100%, geen roest, als nieuw, ex 2e auto, wit, ƒ 3.250,-. 046-375041.

Morris

Te k. Mini LADY, bwj. '77, i. z.g.st. pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-729430.

Te k. MINI 1000, racing-green, bwj. 9-'89, km.st. 10.000, als nw. pr.n.o.t.k. 04492-1317.

Nissan/Datsun

Nissan KING Cab diesel, 3-'89, 4x4, 30.000 km., ƒ 28.950,-. Tel. 04906-1387

Te k. NISSAN Micra 3-drs, bwj. '84, APK 7-'91, vr.pr. ƒ 5.500,-, i.z.g.st. Tel. 04498-58931.

Te k. Nissan SUNNY 5-drs. 1.6 SLX 1989, 30.000 km, pr. ƒ 19.500,-, 04498-56175

Te k. Nissan PRAIRIE, 1983 zilvermet., vr.pr. ƒ 8.750,-. Tel. na 15 uur 045-316321.

Opel

Kadett 1.6i Flash

3-drs, GT-interieur, toerenteller, getint glas, stereo, sportvelgen, spoilers, 1e eigenaar, bwj. 10-'88

OPEL welling

Haefland 2, Brunssum.
Tel. 045-257700.

Te k. Opel KADETT bwj. '87 wit 5 drs. en trekh., 64.000 km., autom. 04405-3266.

Te k. Opel REKORD 1900, bwj. '79, i.z.g.st., pr. ƒ 1.250,-. Tel. 043-633923

Te k. Opel KADETT 1.3 N Luxus, bwj.11-'80, motor 1985, GT-velg., i.g.st., ƒ 3.500,-. Tel. 045-444272

Opel KADETT, 1974, APK 13-12-'91, vr.pr. ƒ 650,-. Palestinastr. 85, Heerlen, 045-417576.

Te k. OPEL Ascona 2.0 S, bwj. '80, 4-drs., APK. Tel. 045-317794.

Opel KADETT Caravan 1.6 D, 3 jr., 95.000 km., blauw, 5-versnellingen, trekhaak, stof bekleding, z.g.a.nw., ƒ 14.000,-. Tel. 04407-1314

Opel REKORD 2 L op gas, bwj. '85, i.z.g.st., van particulier, ƒ 7.500,-. Tel. 045-251821.

Te koop Opel KADETT City, bwj. '78, APK 7-'91, vaste pr. ƒ 600,-. Na 16.00 uur Kruisstr. 75, Heerlen.

Opel KADETT station D, 10-'82, grijs kent. ƒ 3.250,-. Etzenrade 6 Jabeek.

Opel KADETT 1.3 S, 5-drs, Caravan, km.st. 87.000, bwj. '83. Tel. 045-220870.

Opel KADETT City APK 4-'91, bwj. '76, ƒ 600,-. Koempel 34, Schaesberg.

Opel KADETT B, '70, APK, ƒ 750,-, iets werk. Tel. 045-312427, na 13.00 uur.

COMMODORE 2.5 S LPG, aut. '81, APK, gerev. motor, papieren ter inz. vaste pr. ƒ 3.500,-. 045-326321.

Opel REKORD 2.0 S station met linker voorschade, bwj. '82. Rumpenerstr. 116, Brunssum, tot 18.00 uur.

Opel OMEGA 1.8i, bwj '88, LPG, antracietzwart, pr.n.o. t.k. Tel. 045-225336/251641

Te k. Opel ASCONA 1.6 D, bwj. 12-'84, i.z.g.st. goudmet. pr.n.o.t.k. 046-513657.

OPEL Kadett diesel 1.6 GL met plaatschade, bwj. 6-'87, vr.pr. ƒ 8.750,-. Tel. 046-742645.

Opel KADETT 13 S Sedan, 1986, i.z.g.st. Past. Delahayestr. 13, Munstergeleen.

Opel ASCONA 1.9, i.z.g.st., verlaagd, 15" sportvelg., schuifd., ƒ 2.950,-. Tel. 04405-3013

Te k. Kadett AUTOMAAT, bwj. '78, APK, pr. n.o.t.k. Tel. 045-271017.

Te k. Opel OMEGA 1.8i, bwj '87, veel extra's, na 14.00 uur, vr.pr. ƒ 20.000,-. Tel. 045-412319.

Opel KADETT B '73, APK '91 z. betrouwb., slechts ƒ 1.250,-, tel. 043-432103.

Kadett 1.3 LS '87; Kadett 1.3 LS 5-drs. '86; Kadett 1.2 LS '86/'85; Corsa 1.3i '87; Kadett caravan 1.2 S '84; Kadett 1.2 S '83. DENNEMAN Autobedr., Raadhuisstr. 107 Hulsberg.

Te k. weg. overcompl. Opel KADETT stationcar bwj. okt. '80 t.e.a.b. Venusstr. 8, Geleen.

Te k. aangeb. OPEL Ascona GLS 1.8i 5-gang, HB, 10-'84, km.st. 62.400, schadevry, 1e eig. kl. wit, v. nwe. bnd. radio-cass. trekh. verk. i.nw.st. APK 11-'91, pr.n.o.t.k. 046-335741.

Te k. Opel DIPLOMAAT, i.z.g.st. APK, pr.n.o.t.k. Tel. 045-271033.

Opel KADETT 12S H.B., 4-drs., APK, bwj. '80, trekh., zeer mooi, vr.pr. ƒ 2.950,-. Tel. 045-326994.

Opel ASCONA, bwj. '80, ƒ 1.850,-. Broekstr. 62, Schinveld.

Te k. Opel REKORD 2.0 S met LPG, bwj. '83, APK '91. Tel. 046-524341.

Te k. Opel KADETT 16 GTI bwj. '88 veel extra's.Tel. 046-529307.

Te k. Opel KADETT 12S, bwj. '76, APK 12-'91, ƒ 950,-. Tel. 045-252823.

Te k. Opel ASCONA 1.9 LPG, bwj. '80, APK nov. '91. Hulpveren, trekh., nw. brede banden. i.g.st. 046-753098.

Saab

Diversen

Peugeot 405 GR '89 H
Volvo 740 GL autom. '87 H
Citroën BX 1.6i '87 H
Siërra 2.3 Ghia aut. '83 M
Volvo 340 GL aut. '86 H
Fiat Uno Selectra, '87 M
Auto Bianci '81 M
VW Jetta '81 H

Saab

9000i '88 H
9000i 5-drs. Turbo '87 H
9000i 5-drs. '87 H
9000i 5-drs. '86 M
9000i 5-drs. Turbo '85 H
900 C 3-drs. LPG '88 M
900 3/4 drs. '86 H
900i 5/4 drs. '86 M
900i 3-drs turbo aut. '85 H
900 4-drs. '85 M
900i 2-drs. '84 M
900 5-drs. '84 H
990 4-drs. GLi '83 M
900 4-drs. Turbo '82 M
900 4-drs. autom. 2X '81 H
900 3-drs. EMS '80 H

Lancia

Théma turbo stationc. '89 H
Thema IE LPG '89 M
Thema IE 2x '87 M
Thema IE '87 H
Thema IE 3X '86 H
Thema IE '86 M
Prisma TD '88 M
Ypsilon Elite '89 H

Lancia Demo's

Thema TD '90 M
Dedra 1.8 IE '90 H
Dedra 1.6 IE '90 M
Ypsilon 1.1 IE fairway '91 H

Auto v/d Week

Lancia Ypsilon 1989, wit vele extra's.
H is Kompier Heerlen BV Tel. 045-717755
M is Kompier Maastricht BV Tel. 043-632547.

SAAB 900 GLi, 3-drs., i.z.g. st., met div. onderdelen, bwj. '82, vr.pr. ƒ 4.250,-. Tel 045-353748.

Direct resultaat, als uw piccolo op LD-TV staat. Bel 045-739300 voor meer info.

SAAB 900i Sedan, 4-drs., 8-'85, wit, 116.000 km., ƒ 11.950,-. Tel. 04906-1387

Peugeot

PEUGEOT 505 GR 2.0, '84, APK '92, elect. schuifd., stuurbekr. I.z.g.st ƒ 5.900,-. Tel. 045-411881

PEUGEOT 205 GR diesel, 10-'84, blauw, 5-drs., ƒ 7.950,-. Tel. 04906-1387

PEUGEOT 505 GL diesel Break, 8-'83, met. blauw, ƒ 6.950,-. Tel. 04906-1387

PEUGEOT 305 GL diesel, 5-'87, beschadigd, ƒ 7.600,- Tel. 04906-1387

Te k. of te ruil tegen kleinere autom. PEUGEOT 505 SR, 1984, 1 jr. APK, autom., electr. schuifd., stuurbekr. org. Peugeot magn. wielen TRX en 4 winterband., bruinmet., ƒ 5.500,-. Tel. 045-312947

Te k. PEUGEOT 505 STI, i. g.st. bwj. '82, vr.pr. ƒ 2.500,- Tel. 046-511624.

PEUGEOT 505 diesel, bwj. '84, APK, trekh. ƒ 5.000,-. Tel. 045-229521.

PEUGEOT 504 GL, bwj. '82, km.st. 83.000, perf.st. 043-250513. na 18.00 uur.

Te k. PEUGEOT 504 GL bwj. '79, APK 8-'91, goede banden, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 1.750,-. Tel. 04950-38276

Te k. PEUGEOT 205 GTI 1600 115 pk. bwj. '87, zwart. 04498-51393.

Te k. PEUGEOT 205 GR, bwj. '88, aut. z.g.a.nw. div. extr. 045-226791.

PEUGEOT 205 XS 1.4 bwj. 8-'87, antracietmet., sportinterieur, nw. banden, grote beurt, in nw.st., alle keuringen toegestaan, ƒ 14.750,-. Inr. mog. Tel. 04499-1416.

Porsche

PORSCHE mod. 944, rood, 100% nw.st., vr.pr. ƒ 13.950,-. Tel. 045-323576

Rover

ROVER 100, 1961, zwart, rood-leer bekl. i.z.g.st. 04120-47221.

AUTO LANDGRAAF

BIEDT AAN; KIJK EN VERGELIJK

Suzuki Vitara Jeep geel kent. comfort.pack 1989; Ford Scorpio 2.0 GL z. mooi, zwartmet. 1988; Ford Sierra 1.8 CL laser m. sportv., kl. rood, als nw. 1988; Ford Sierra 2.0 i GL grijsm. m. div. acc. 1987; Ford Sierra 2.0 Ghia m.z.v. acc. bruin 1983; Mazda 626 1.8 LX sedan sportv., laatste nwe. model wit 1988; Mercedes 190 E verl. sportv. v. acc. rood 1986; Mercedes 200 D W123 kl. wit, nwe. st. 1984; Opel Omega LS wit div. acc. , '88 van ƒ 26.500,– voor ƒ 22.800,–; Mitsubishi Galant GL sportv. rookzilver 1987; Mitsubishi Galant GLX turbo diesel wit nwe.st. 1986; Toyota Camry turbo diesel 1e eigen. blauwm. 1986; Renault 25 V6 inj. alles elektr. zilverm. 1984; BMW 316 1.8 V acc. blauw 1985; BMW 520 i blauwm. div. acc. 1982; Citroën BX RE kl. wit 1e eigen. als nw. 1985; Honda Prelude 1.8 12 Valve zilverm. sportv. 1984; Volvo 240 GL 2.3 V+A hoofdst. pluche LM-velg. 1983; Opel Ascona 1.6 S 4-drs. zilverm. z. mooi 1983; VW Golf GTI v. acc. 1982; Ford Escort RS 2000 wit 1981.

EXCLUSIEF

Nissan Patrol Big-Foot V8 aut. verl. geel kent. 1981; Nissan 300 ZX turbo zwartmet. nw. st. 1984; Toyota Celica Supra 2.8i Twin-Cam zwartmet. 1983; Porsche 924 Targa uitv. wit z.v. acc. 1981; VW Golf GTI 16 V verl., sportv. enz. rood 1987.

CABRIOLETS

Chrysler Le Baron cabriolet autom. alle acc. 1988; Golf cabriolet m.z.v. acc. blauwm. als nw. 1981.

STATIONCARS

Ford Sierra 2.3D zilver, 1e eigen. 66.000 km 1988.

Tevens keuze uit plm. 20 inruilauto's vanaf ƒ 1000,–.

★ Erkend Bovag-bedrijf ★ Inruil mogelijk ★ Eigen werkplaats ★ Keuze uit 12-3 mnd. garantie ★ Financiering zonder aanbet. mog. ★ VVN-keuringsstation ★ Alle keuringen toegestaan ★ Garantie boven ƒ 10.000,–. Kom vrijblijvend kijken en vergelijken bij Auto Landgraaf. Het adres voor de betere gebruikte auto. Auto Landgraaf, Heerlerbaan 74-76, Heerlen tel. 045-424268 - 424231

Renault

RENAULT

19

HEERLEN:
Renault 19 GTR, 5-drs., febr. '89, 18.000 km, rood.
Renault 19 GTR, 5-drs., sept. '89, 16.000 km, roodmet.
KERKRADE:
Renault 19 GTS, 3-drs., mrt. '89, 40.000 km, rood.
Renault 19 GTS 5-d. jan.'89 44.000 km groenmet. zw.glas
Renault 19 GTR 3-d. mei'89 13.000 km beigemet. zw.glas.
Renault 19 GTR Charade Apr. '90, zilvermet., zw.glas.
Allen met 12 mnd. garantie.

Autobedrijf kerres.

HEERLEN: Beersdalweg 97, Tel. 045-724200.
KERKRADE: Dom. Mijnstr. 25. Tel. 045-452424.

Renault NEVADA GTS stationcar, 3-'87, met. blauw, ƒ 16.950,-. Tel. 04906-1387

Renault EXPRES 1.6 D, 1987, ƒ 6.750,- excl. BTW. Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

RENAULT R9 C, 4-drs., bwj. '84, nwe. APK, ƒ 3.950,-. Als nieuw zo mooi Tel. 045-323178.

Te k. RENAULT 18 TS, '79, APK sept. '91. 046-521019.

Suzuki

Te koop Suzuki LJ 80 JEEP, bwj '81, soft-top, i.z.g.st., APK nov '91, br. banden, alle acc. Tel. 046-580503.

Te koop. Suzuki ALTO GL, bwj. '88. Pr. ƒ 8.850,-. Tel. 046-515431.

Seat

SEAT Autosport Brour

Marbella 3-drs. GLX goudmetetallic .... 1990 ƒ
Marbella 3-drs. rood .... 1989 ƒ
Ibiza 3-drs. 1.5 GLXi LPG goudmet. .... 1989 ƒ
Ibiza 3-drs. 1.2 XL Beat zwart .... 1989 ƒ
Ibiza 3-drs. SXi zwartmet. .... 1988 ƒ
Ibiza 3-drs. 1.2 GL blauwmet. .... 1988 ƒ
Ibiza 3-drs. 900-Match rood .... 1988 ƒ
Ibiza 3-drs. 1.5 GL beige .... 1987 ƒ
Terra 4-drs. 1.3 D wit .... 1990 ƒ
Terra 4-drs. 900 wit .... 1990 ƒ
Ronda 5-drs. 1.2 GL rood .... 1985 ƒ
Escort 5-drs. 1.6 Amerik. uitv. beige .... 1983 ƒ
Opel Rekord 4-drs. 2.0 S antr. met. .... 1987 ƒ
Opel Kadett 4-drs. Sedan blauwmet. .... 1986 ƒ
Opel Kadett 4-drs. 1.3 aut. .... 1982 ƒ
Ford Fiësta 3-drs. wit .... 1986 ƒ
Golf 3-drs. 1.6 GL antr. met. .... 1987 ƒ
Polo 3-drs. GT 1300 rood .... 1983 ƒ

Alle auto's 6 mnd. garantie.
Schelsberg 175, Heerlen. 045-725507.

Volkswagen

Te k. GOLF 1.6 Avance bwj. 1987, atlas grijs met. Pr. ƒ 15.000,- Tel. 045-253431

VW POLO GT, bwj.'80 APK, ƒ 1.850,-. Tel. 045-720951

Te k. VW KEVER 1300, bwj. '71, wit, APK okt '91. Pr. ƒ 2.000,-. Tel. 04450-4004.

I.z.g.st. VW KLEINBUS geel kent. bwj. '82, kl. wit, LPG, trekh. geschikt voor ombouw kampeerauto. Vr.pr. ƒ 4.500,- Tel. 04498-58465.

Te koop VW GOLF GTi, 16-klepper, blauwmet., schuif/kanteldak, get. glas, verlaagd, 15" velgen, alarm bwj. '87, vr.pr. ƒ 27.500,-. Tel. 046-526078.

GOLF 1.6 Manhatten 1ste eig. bwj. '89 weg. omst. Vr. pr. ƒ 18.500,-, 046-524256.

VW POLO Smash bwj. '83, radio, trekh. P. Schunckstr. 101, Heerlen. 045-422214.

VW PASSAT Diesel stationcar, 12-'87, blauw, ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387

VW GOLF Turbo diesel, 8-'87, wit, grijs kent., ƒ 12.950,-. Tel. 04906-1387

Te k. GOLF GTD, bwj. 11-'87, zwart, ABS, Ricaro inter. elec., schuifd., vr.pr. ƒ 18.750,-. Tel. 045-252772

Te k. VW KEVER 1300 bwj. '74, APK 6-'91, i.z.g.st., veel extra's, pr.n.o.t.k. Rozestr. 198. Tel. 045-231375.

VW PASSAT nw. model, bwj. '82, nwe. APK, in nw.st. ƒ 3.650,-. Tel. 045-323178.

Te k. VW GOLF 1.6 blauw, 11-'84, 107.000 km, ATS-velgen, nw. banden, div. extra's. Tel. 04406-16659, na 18.00 uur.

VW GOLF diesel, bw. '79, i.z.g.st. pr. ƒ 1.950,-. Tel. 045-271861.

Te k. GOLF GTI, bwj. '79, motor bwj. '84, pr. ƒ 3.250,-. Tel. 045-461727.

VW JETTA C 1300, '86, kl. wit. Tel. 04120-47221.

VW PASSAT Combi TD, bwj '87, ANWB-keuring. Tel. 045-728947.

JETTA GLX, 1985 vele acc., weg. Ridderstr. 7, Landg 045-315552.

VW GOLF LS XL, '86, APK 8-'91, Tel. 045-420836.

Te k. VW KEVER pr. ƒ 4.000,-, bwj. 045-461734.

Te k. VW GOLF bwj. '86, ƒ 12.500 trichterstr. 142 Brun

GOLF diesel GTI-u '81, APK, div. a ƒ 3.250,-. 045-7289

VW CABRIO, i.z.g. inr. mog. H. de Gr Brunssum.

Te k. witte GOLF '81, alle extra's, i.z. pr. ƒ 6.650,-: 046-3

Te koop VW GOLF '86, i.z.g.st. Tel 427289.

Toyota

COROLLA diesel drs. APK tot dec. ƒ 2.750,-, tel. 0440

Toyota CELICA 1 bwj. '77 ook on Tel. 045-716818.

Toyota COROLLA bwj. '80, opgehoo race-velgen, mooie n.o.t.k. Tel. 04499-4

Te k. Toyota LAN SER 2.4 TD, bwj. toonbaar 53.000 km, als nieuw. 04406-41

Te k. TOYOTA MR z.g.a.n.w, bwj. '8 04450-2253.

Toyota LANDCRUIS LX, 6-'88, 50.00 ƒ 23.000,-, tel. 0449

CELICA 2.0 XT, m. nwe, onderdelen, b Tel. 045-451602.

Te k. TOYOTA Co back, DX, bwj. '81, schade. APK 4-'91 ƒ 850,-. Tel. 04498-5

TOYOTA Land- Gr T bwj. 9-'88, vele ext pr. ƒ 35.000,-. Tel. 231750 v.a. 16 t/m 2

Volvo

VOLVO 440 GLT bwj. '90 13.000 km. vr.pr. ƒ 28.000,-, rood.Tel. 045-417081.

Van Volvomedew. VOLVO 440 GL, wit, bwj. 18-1-'90, km.st. ca. 8.500, pr. ƒ 23.800,-. 04498-58186.

VOLVO 340 diesel, 1986, 110.000 km. ƒ 7.250,-. Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Te koop VOLVO 244 DL, bwj. '78, APK 21-8-'91, vr. pr. ƒ 1.500,-. 043-625335.

Te k. VOLVO 740 sept. '87, 70.000 km., antracietmetallic, getint glas, elec. schuifdak, ƒ 24.900,-. Tel. 045-222196/046-751666.

VOLVO 480 ES luxe uitvoering, bwj. 8-'86, diverse extra's, kleur wit, z.g.a.nw. Inl. 046-746373.

VOLVO 740 GLE, '86, 1e eig. schuifk.dak. blauwmet. ƒ 18.750,-. 04750-24296.

Te k. VOLVO 240 G '84, kl. blauwmet. v van sportwielen, getint glas, stuurbek drive etc. i.z.g. ƒ 9.500,-. Tel. 04750

VOLVO 340 1.7 ltr. '88, met gas O.B. ƒ 13.500,-. keuring 046-512138.

VOLVO GL 1.7, 5-d 10-1-'90, o.a. get.g de strip, centr. d spoiler. Van Volvo Tel. 046-511823.

Te k. VOLVO 343 D z.g.st. APK 1-'9 ƒ 1.000,-. Tel. 045- b.g.g 729611.

VOLVO 440 DL, bw '90, kl. grijs, km.st. Tel. 045-317586.

Te k. VOLVO 245 G tioncar met LPG en bwj. '81, APK tot 5- 045-444627.

Diversen

Hagen Top-Start
De Milieu Accu van 1991!!!

- absoluut onderhoudsvrij.
- moderne vormgeving oranje/grys.
- 2 JAAR volledige garantie!!!
- hoog startvermogen en lange levensduur.

Vraag ook bij uw garage naar Hagen top-start

KERP B.V.

In de Cramer 31, 6411 RS Heerlen. Tel. 045-71

Inruilauto's

Panda 34 Van wit ....
Div. Fiat Panda's vanaf ....
Div. Fiat Uno's vanaf ....
Ritmo 85 Super beigemetallic nw.st. ....
Ritmo 70 CL blauwmetallic, sept. ....
Citroën BX wit ....
Daihatsu Cuore 850 TX ....
Ford Fiësta XR2 zwart ....
Ford Escort 1.4 Bravo blauwmetallic ....
Ford Siërra 20 CL Combi wit ....
Nissan Micra SDX wit ....
Peugeot 205 Junior wit ....
Renault 11 TL LPG rood ....
Skoda 120 L grijs, 20.000 km!!! ....
Suzuki Samurai cabrio Jeep ....
Toyota Corolla 1.3 XL 5-drs. kat., okt. ....

Inruil, vlugge financiering, verzekering, Bovaggarantie tot 2 jaar.

Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34. Tel. 045-742121.

INKOOP alle merken auto's vanaf ƒ 500,- tot ƒ 30.000,-. Tel. 045-411572 of 427671

INKOOP alle merken auto's vanaf ƒ 500,- tot ƒ 30.000,-. Tel. 045-427671

Let op! De HOOGSTE voor elk merk auto, tant, met vrijwaring. O da's, 045-414372

Voor Piccolo's zie verder pagina

Zielsgelukkig drukt Valentina Tsavoy haar vijftien maanden oude dochtertje Leonito tegen zich aan. Ook zij waagde in gezelschap van haar echtgenoot de sprong naar Griekenland.

Run op de vrijheid

De Griekse autoriteiten zitten met de handen in het haar. Aan het pakket van hete hangijzers, waarmee de conservatieve regering van premier Konstantinos Mitsotakis opgescheept zit, heeft zich een nog een probleem toegevoegd. Het is de komst van ruim 5000 Albanese vluchtelingen. Meer dan negentig procent van hen is etnisch Grieks. Deze Noordepiroten, zoals zij in Griekenland consequent aangeduid worden, kwamen in een tijdsbestek van tien dagen uit het uiterste zuiden van Albanië de grens over. Na een riskante tocht door ruig, besneeuwd hooggebergte strompelden zij het Griekse moederland binnen. Verkleumd, berooid, maar tegelijk vervuld van hoop op een beter leven, een menswaardige toekomst. Kan Griekenland hun dit perspectief bieden? Hierover is twijfel op zijn plaats.

Al gedurende de eerste dagen van de massale exodus uit het laatste communistische bastion van Europa bleek dat de Griekse regering niet afdoende voorbereid was op de 'stormloop' van de Albanezen naar de vrijheid. In de grensdorpjes Filiates en Sayada die als het ware overspoeld werden met 'gevluchte broeders en zusters uit Noord-Epirus', speelden zich bij gemis van een rampenplan chaotische taferelen af. Inmiddels zijn honderden vluchtelingen over het land uitgezwermd. Athene is het meest geliefde doel van de overwegend jonge Griekse Albanezen. Het hoofdstedelijke blad Eleftherotypia signaleerde deze

● RAMIZ ALIA
... hoog bezoek uit Athene...

● KOSTAS MITSOTAKIS
...op bres voor Noordepiroten...

week: „Zij slapen op straat, werken niet, eten wat ze vinden en toch zeggen ze 'zo mooi is zelfs het paradijs niet.''

De regering denkt er anders over. Minister-president Mitsotakis zoekt naarstig naar een oplossing voor de kwestie. Morgen en maandag spreekt hij in Tirana met president Ramiz Alia. Na terugkeer in Griekenland zal hij een beroep doen op de Grieken in Zuid-Albanië „vertrouwen te hebben in de toekomst'' en in hun geboortestreek te blijven. Athene vreest namelijk dat een verdere leegloop van Zuid-Albanië het 'hellinistische karakter' van die streek – Noord-Epirus dus – blijvend zal aantasten.

Glitter van Athene verblindt 'laatste slaven' van Europa

TIRANA/ATHENE/HEERLEN - Gisteren nog maakten zij gebruik van hun mitrailleurs, nu mocht de stroom ongehinderd vertrekken. Hoe het 'toen' was, schildert een van de vijfduizend vluchtelingen. Na zijn aankomst in het Griekse grensdorpje Sayada besloot hij zo snel mogelijk op eigen houtje naar Athene te gaan om daar zijn geluk te zoeken. Viermaal had Viktor Zambini (26) uit het dorpje Tsouko bij de kustplaats Saranda gepoogd Albanië te ontvluchten. Steeds vergeefs. „Je moest ontzettend veel geluk hebben om er heelhuids af te komen, want overal loerde het gevaar. Al bij nadering van de grens kon je op een militaire patrouille stoten. Dan was alles verkeken. Ze pakten je, je kreeg een pak slaag, werd afgevoerd, belandde in de gevangenis en daar zat je dan. Ik ken er die hun halve leven in de bak hebben gezeten.''

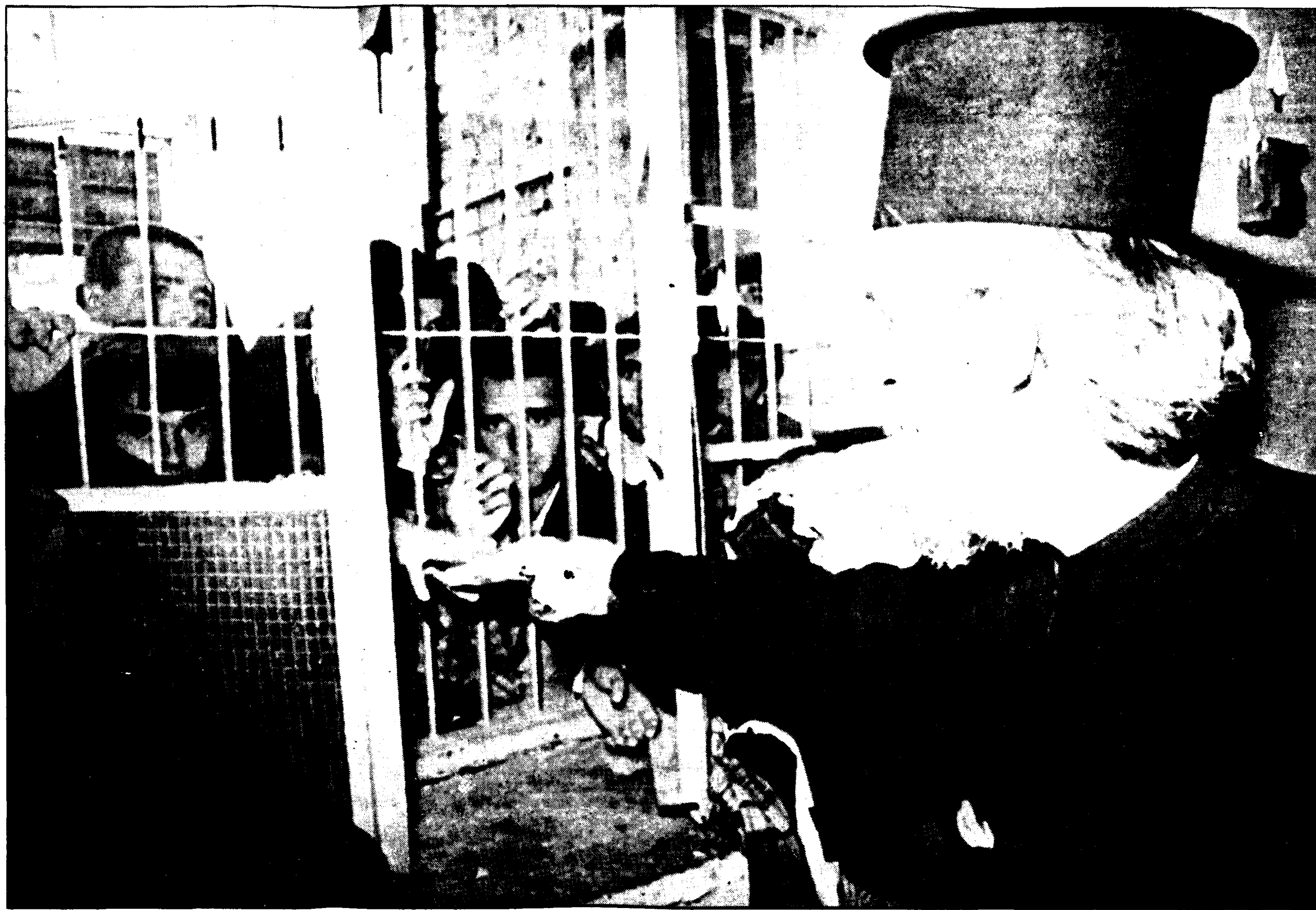
Viktor kon er niet meer tegen. Hij zei zijn vrouw en twee dochtertjes vaarwel en sloot zich in wanhoop bij de vluchtelingenstroom aan. „Ik hoop spoedig werk te vinden en mijn familie naar Griekenland te halen. Dat moet toch lukken.''

Ronduit bizar is het verhaal van Nikos Lezos (36), die wegens 'opruiing' veertien jaar van zijn leven in een Albanees werkkamp heeft doorgebracht. Hij nam met enkele anderen de wijk en zegt: „aangekomen bij de grens moesten wij een sleuf graven onder een twee meter hoog hek van prikkeldraad, waarna nog een strook niemandsland ter breedte van een kilometer wachtte. Midden door die strook liep een brede gracht. Wij kenden het bestaan ervan. Het is 'de zone des doods'. De grenswachten pleegden het vuur te open, zodra een vluchteling de waterkant had bereikt. Zelfs als je aan de overkant was en je dus op Grieks gebied was aangekomen, bleven ze op je vuren. Iedereen van ons wist dit, toch zijn we gegaan, maar er gebeurde deze keer niets. Ongelooflijk, ze lieten ons gewoon gaan.''

Kwelling

Ook Vassilis Dimitropoulos was de wanhoop nabij, toen hij besloot zijn woning en schamele bezittingen in Gjirokaster op te geven. Samen met zijn vrouw liep hij bijna vier dagen onafgebroken in oostelijke richting, steeds op z'n hoede voor vallen en kuilen. Huilend van spanning en opluchting tegelijk bereikten zij Griekenland. Dertigjarige Vassilis in een eerste reactie: „Elke dag van m'n leven was een kwelling.''

Op een pleintje achter het dorpskerkje van Filiates zit een vrouw op een stenen balustrade. Haar gezicht drukt een en al verdriet uit. Met haar drie kleine kinderen is zij uit Albanië gevlucht. Haar man werd onderweg ziek, had hoge koorts en moest afhaken. Hij bezwoer zijn vrouw door te lopen. Zij deed het met tegenzin en hoopt op een spoedige hereniging. Ook Thomas Koleyannis was aan het eind van zijn Latijn. Het leven was een en al *stenachória*, jawel, droefheid 's morgens, droefheid overdag en droefheid in de nacht. „Om gek van te worden. Iedereen voelt zich wanhopig. Zijn wij niet de laatste slaven van Europa?'' Thomas zegt dat veel Griekse dorpjes in

Provisorische hulp... In een schooltje van het Griekse grensdorp Filiates deelt de plaatselijke pope kleren uit aan vluchtelingen uit Albanië.

de buurt van Gjirokaster compleet leeglopen.

Een week voor Kerstmis draaide het Albanese regime opmerkelijk bij. Waar tot dan toe het schietbevel genadeloos werd opgevolgd, lieten de grensbewakers van Alia drommen vluchtelingen ongehinderd passeren. Heel wat etnische Grieken verklaarden dat militairen hen bij het passeren van de grens zelfs nawuifden.
De run van de Albanese mensenmassa's op de vrijheid overdonderde de Griekse autoriteiten volledig, niettegenstaande Athene ervan op de hoogte was dat in de laatste acht maanden van 1990 aan bijna 23.000 etnische Grieken in Albanië op hun aanvraag een regulier paspoort was uitgereikt. Iedereen wilde 'op bezoek' in Griekenland. Dat was alom bekend. Er giste dus wel iets. Duidelijk is dat de Grieken het probleem onderschat hebben. De gebrekkige opvang van de vluchtelingen vlak over de grens in hun 'moederland' illustreert deze tekortkoming.

'Motief'

Voor Athene was het motief van de massale grensoverschrijding duidelijk. Met de liberalisering van de toestand in de volksrepubliek had dit niets te maken. Antonis Samaras, minister van buitenlandse zaken in het kabinet van Mitsotakis, verklaarde dat Tirana er op uit was zich van de Griekse minderheid in het land te ontdoen.
Regeringswoordvoerder Byron Polydoras deed ook een duit in het zakje. Het communistische bewind in Tirana, aldus Polydoras, had de exodus aangemoedigd om zodoende het resultaat van de naderende, eerste 'vrije' verkiezingen in het land in zijn voordeel te beïnvloeden.
Als men ervan uitgaat dat het aantal vluchtelingen maximaal 5000 bedraagt, waarvan ongeveer de helft jonger is dan 18 jaar en dus nog niet stemgerechtigd, dan stelt die 'beïnvloeding' niet zo veel voor.

Tirana heeft de Griekse beschuldigingen tegengesproken en beweert dat de Griekse autoriteiten ten aanzien van de toelating van etnische Grieken uit de volksrepubliek bewust een vertragingstactiek toepassen. Daarbij verwijst de Albanese regering naar de taferelen voor de Griekse ambassade, waar dagelijks honderden etnische Grieken die in het bezit zijn van een paspoort, aankloppen voor een inreisvisum. Sommigen van hen doen al maanden pogingen om de vereiste Griekse documenten te bemachtigen. De langs wachttijden kosten de arme drommels hopen geld. Tal van hen hebben er zelfs hun baan voor opgegeven.

Officieel staat Griekenland open voor iedere 'Noordepiroot', maar – naar de Griekse zaakgelastigde Panayiotis Karkabassis ons in Tirana verzekerde – wil Athene tegelijkertijd bevorderen dat de Albanezen van Griekse origine in hun geboortestreek blijven. Verbetering van de levensomstandigheden en democratische vrijheden zijn essentiële voorwaarden om die doelstelling te realiseren. Tijdens zijn besprekingen met Ramiz Alia zal de Griekse premier Mitsotakis deze kwestie ongetwijfeld tot prioriteit verheffen.

Sluitende afspraken tussen Athene en Tirana zijn dringend noodzakelijk, omdat Griekenland een hernieuwde stormloop helemaal niet meer kan verwerken. Hellas is reeds overlopen door 'gastarbeiders', meldde deze week het Duitse nieuwsmagazine Der Spiegel. Momenteel zijn het er zo'n 300.000. Afrikanen, Polen (50.000), Bulgaren en Roemenen. En nog eens honderdduizend vluchtelingen, overwegend Iraniërs en Irakezen, wachten in Turkse kampen, dicht bij de Thracische grens, op een gelegenheid de sprong naar Griekenland te maken.

Vijandschap

Intussen hebben al honderden gevluchte (Griekse) Albanezen Athene ontdekt. Hun verzamelpunt is het centraal gelegen Omoniaplein. Nogal wat mannen en jongens slapen in de openlucht of hebben ergens provisorische woonruimte kunnen bemachtigen op etages van in aanbouw zijnde flats.

door **frits schils**

Anderen vinden onderdak in inderhaast ingerichte opvangcentra aan de rand van de stad. De hoofdstedelijke bevolking bekijkt de komst van de arme Albanezen met gemengde gevoelens. Naast medelijden is er ook sprake van vijandschap en zelfs al haat tegen alles wat buitenlander is.

Ene Georgios Tzaferos, handelaar in hout te Chalkida op het schiereiland Evvia, zegt in het blad Eleftherotypia, dat hij wel een 'stoere knaap van Griekse origine' uit Zuid-Albanië kan gebruiken. Die mag met een kettingzaag bomen vellen. Tzaferos: „Kan me niet schelen, ik gooi die Indiërs en Pakistani er wel uit. Onze jongens gaan voor, basta.''

In een drukke winkelstraat spuwt een textielverkoopster haar gal. Iemand heeft iets van een hoop kleren gepakt, zonder te betalen. Dat hebben die Albanezen gedaan, schreeuwt zij. En dan: „waar zijn we ook mee bezig. Moeten we hen zo nodig verwennen? Laat ze toch verrekken. Dat ze teruggaan. Belachtelijk dat wij hier het Albanese probleem moeten oplossen.''

Nog triester is het lot dat de puur Albanese vluchtelingen is beschoren. De Atheense glitter, luxe en overdaad overweldigt hen, maar ligt buiten hun bereik. Een van hen, Salih Nash, zegt: „Uitgesloten, ik ga niet meer terug. Nooit meer. Ik ben 25, moet je zien hoe ik er uit zie, ik lijk wel 40. Ik voel me bedrogen door de communisten.'' Salih bekent dat hij zich nog nooit met zeep heeft gewassen. „Shampoo? Nooit van gehoord.''

Freddie Macie (20) was grenssoldaat. Hij deserteerde vlak voor Oud en Nieuw met een evenoude kameraad. Nu bedelt hij in de straten van Athene om geld, voedsel en een bed. Hij maakt deel uit van een tussen de wal en het schip geraakte categorie mensen, om wie zich nauwelijks iemand schijnt te bekommeren. Alleen vanuit de orthodoxe kerk komt af en toe een handreiking.
De kennismaking met de vrijheid is voor velen een harde.

Auto's

Diversen

Mazda 626 coupé LX 1.6 '83; Mazda 626 sedan LX 1.6 '80, '82,'87; Mazda 626 sedan GLX 2.0 '88, '89; Mazda 626 HB LX 1.6 '85; Mazda 323 sedan GLX 1.5 '86; Mazda 323 sedan LX 1.3 '82, '85, '86, '88; Mazda 323 HB LX 1.3 '80, '86; Mazda 323 HB LX 1.1 '86; Toyota Corolla XL HB 1.6 '87; Mitsubishi Lancer Royal sedan 1.2 '86; VW Kever 1.3 '75; VW Jetta C 40 KW 1.3 '87; Opel Ascona 4-drs. 1.8 LPG '88; Opel Kadett GSi 1.8 '85; Opel Kadett 1.6 SR LPG '82; Volvo 343 DL 1.4 variom. '80; Ford Taunus Combi 1.6 LPG onderb. '81; BMW 316 2.0 '81; Opel Rekord S PS 2.0 autom. '80; Mazda 323 LX sedan 1.3 autom. '88.
Mazda-Kroon-Garantie.

Autobedrijf Leymborgh B.V.
Bornerweg 2-8, Limbricht.
Tel. 046-515838.

Leeuwekeur gebruikte auto's
BMW 315 1.6 2-drs....'82
BMW 316 1.8 4-drs. ...... '85
BMW 320i 2-drs. sport '83
Citroën BX 14 RE S6..'87
Fiat Uno 60 S 3-drs. ..... '86
Lada 2104 1.5 Station ...'88
Opel Kadett 1.3 S ..... '86
Peugeot 205 Accent '88/'89
Peugeot 205 Junior '86/'87
Peugeot 205 GR 1.3...'87
Peugeot 309 Profil ... '87/'88
Peugeot 309XL Magnum '89
Peugeot 309 GR 1.6 ..... '87
Peugeot 309 XLD ... '87/'88
Peugeot 305 1.6 SR ... '87
Peugeot 405 GL 1.6 ... '89
Peugeot 505 GL 1.8 ... '86
Mazda 323 1.3 3-drs. ... '80
Mazda 626 GLX 2.0 .....'87
Toyota Starlet 1.0 DL '89
Volvo 340 DL 1.4 Sed. '86
VW Golf 1.3 C 3-drs..'84
Demonstratieauto:
Peugeot 309 SPORTIF 1.4i sportvelgen, achterspoiler, brede banden, GTI set, donkergrijsmet.............9-'90

PEUGEOT JANSSEN
Eygelshovenergracht 64, 6464 GB Kerkrade.
Tel. 045-460500.

Autobedrijf Jasper B.V. Off. Peugeot-dealer
Leeuwekeur gebruikte auto's.

Stationwagens:
Toyota Corolla 1.3 gas '86
Peugeot 405 SR Turbo diesel Break '89
Peugeot 505 GL Break gas '84
Peugeot 505 GR diesel Familiale '89

Gas en diesel auto's:
BMW 518 gas '84
Peugeot 205 XL diesel '86
Ford Orion 1.6 Bravo diesel '88
Peugeot 205 GL diesel '86
Mitsubishi Colt GL gas '86
Peugeot 309 GR diesel '88
Peugeot 505 GR diesel '87
Saab 900 GLE gas '82
Volvo 360 gas '85

Automaten:
Volvo 340 DL '82
Peugeot 505 SR '82
Audi 80 LS '80
Mazda 323 LX '81

Schakelwagens
Citroën BX 1.6 TRI '89
Peugeot 205 XS '87-'88-'89
Citroën 2 CV 6 '85
Peugeot 205 Green '88
Fiat Uno 55 S '85
Peugeot 205 Junior '90
Fiat Panda 34 '86
Peugeot 205 Accent '89
Fiat Regatta 85 S '87
Peugeot 205 GE '87
Ford Fiësta Festival '88
Peugeot 205 GL '84-'87-'89
Ford Escort 1.6 Bravo '84
Peugeot 309 1.3 XL Profile '87-'88
Mazda 323 1.3 GLX '88
Peugeot 309 1.3 GL Profile '86
Nissan Sunny 1.3 HB '88
Peugeot 309 1.6 GR '86
Opel Kadett 1.3 NB '88
Peugeot 305 Select '87
Opel Ascona 1.3 LS '84
Peugeot 305 GL '84
Renault 25 GTX '86
Peugeot 405 1.4 GL '88
Renault 5 SL '87
Peugeot 405 1.6 GR '87-'88
Seat Ibiza 1.2 S '90
Peugeot 405 1.9 SR t. '89
Skoda 105 L '86
Peugeot 505 GR '85-'86
VW Golf 1.8 GTI '88.
Inr. en financ. mog.
Dit alles alleen bij

Off. Peugeot-dealer Autobedrijf Jasper B.V.
Windraak 29
6153 AC Munstergeleen
Tel. 046-521944.

A G
Inruilauto's
'89 Opel Kadett 1.3 HB
'89 Mini 1000 Luxe
'88 Subaru Mini Jumbo SDX
'88 Volvo 360 GL 2.0 inj.
'87 Mercedes 500 SE
'87 Subaru 1.6 DL Combi
'87 Audi 80 CC
'87 Toyota Carina 2.0 diesel
'87 Ford Siërra 1.6 CL
'87 Peugeot 205 XS
'86 Mercedes 300 diesel
'86 VW Golf Luxe
'86 Fiat Ritmo 60CL 5-sp.
'86 Opel Rekord 2.0 S LPG
'86 Opel Corsa 1.2 STR
'86 Fiat Uno 45
'85 Opel Ascona 1.8 E
'85 Suzuki Alto
exclusief: Citroën DS bwj. '72, Chevrolet Corvette Stingray bwj. '78, BMW Touring 2002 bwj. '73.
AutoGarant B.V.
Subaru Hoofddealer v. Heerlen en omg.
Schelsberg 128, Heerlen tussen Hendriks & Bristol.

Lucar automobielen Kerkrade voor betere auto's tegen betaalbare prijzen. Nissan Jeep Patrol turbo '86 zilver; Jeep Toyota Landcruiser '84 verlengd; Jeep Suzuki Samurai 3x '83 t/m '88 v.a. ƒ 47.500,-; Citroën CX Break 5-drs diesel '87 in nw. st.; Ford Combi Siërra 3x bwj '84 t/m '90 v.a. ƒ 7.700,-; Opel Combi '82 en '86 v.a. ƒ 4.750,-; BMW 318i, 320i, 323i 5x '85 t/m '88 v.a. ƒ 12.750,-; BMW Power Cabrio '85; 323i, i.nw.st.; BMW 628 coupé '85 autom. kl. antraciet; BMW 735i '88 zilver autom. alle access; Mercedes 190 E '85; Mercedes 190 D antraciet '85; Mercedes 250 D autom. '88 antraciet; Mercedes 300 E '88, zwart autom.; Mazda 323 5-drs. '84 t/m '89 v.a. ƒ 5.750,-; VW Golf 5x '82 t/m '88; VW Golf diesel 3x '85 t/m '88 v.a. ƒ 10.750,-; VW Golf Turbo diesel 2x '85 en '87; VW Golf GTi 2x '84 en '87; Audi 80, '88 antraciet Audi 90, '89 rood 2.3 uitv.; Nissan Sunny 3x 84'/ '88 en '89 v.a. ƒ 6.750,-; Ford Siërra 3x diesel, autom. en combi v.a. ƒ 8.750,-; Opel Ascona 5x '82 t/m '88 alle type v.a. ƒ 2.750,-; Cabriolet 6x o.a. VW Golf, VW kever, Talbot Samba, Triumph TR 5, MG; Opel Kadett '81 t/m '88, v.a. ƒ 2.750,-; Renault 5 '84 en '86; Escort XR3i 2x '82 en '86; Escort 2x '84 en '87; Honda Prelude '84 zilver; Citroën BX GT '86 zilver; Opel Vectra '90 5-drs GT antraciet; Fiat Panda '86 zwart; Fiat Uno '87 zilver; Mitsubishi Colt '86 blauwmetall; Fiësta 3x '82 t/m '86; Austin Mini 2x '84 en '87 v.a. ƒ 4750,-; VW Kever '83 oranje i.nw.st., koopje; Opel Sport GT rood '70. Volledige garantie. Directe financ. Inkoop contant. Alle keuringen toegestaan. Gratis afleveringsbeurt. Lucar, Holzstr. 67, Kerkrade. Tel. 045-456963.

MERCEDES 190E t. '87 met stuurbekr., electr. ruiten, airco ƒ 34.000,-. Opel Kadett 1300 autom. '87, ƒ 16.500,-; Ford Siërra 2.0 Sedan 5-bak '88 met LPG ƒ 18.950,-; Opel Kadett 1300 club '87, ƒ 15.500,-; Ford Siërra 1600 '87 ƒ 16.950,-; VW Golf 1300 CL, '86 ƒ 14.500,-; Ford Siërra 1600 '85 ƒ 10.750,-; Audi 80S '87 en '88 v.a. ƒ 23.750,-; Volvo 244 ƒ 2.000,-; Ford Taunus 1600 '79 ƒ 1.500,-; Citroen BX '86 ƒ 8.750,-; Opel Kadett 1300, '81, ƒ 3.900,-. Met Bovag-garantie. Inruil en financ. Autobedrijf Weber Baanstr. 38, Schaesberg. Tel. 045-314175.

LOVEN Heerlen BV biedt aan zeer interessante occasions: Mazda 626 Sedan 2.0 GLX Diesel '87; Mazda 626 Sedan GLX 1.8 2x'88; Mazda 626 1.6 HB LX 2x '84; Mazda 626 Coupé 1.6 GLX '85; Mazda 626 Coupé 2.0 GLX '87; Mazda 626 Coupé 1.6 LX '83; Mazda 323 Sedan 1.3 LX '86; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX '86; Mazda 323 Sedan 1.3 GLX 2x '87; Mazda 323 HB 1.3 LX 2x '86 Mazda 323 HB 1.3 LX '88; Mazda 323 HB 1.5 GLX '86; Mazda 323 HB 1.3 LX autom. '87; Mazda 323 HB 1.3 LX autom. '86; Opel Kadett 1.2 S 2x '85; Opel Kadett 1.6 S '85; Opel Kadett 1.3 S '86; Opel Kadett 1.2 S '86; Opel Kadett 1.3 N '87; Opel Omega 1.8 S '87; Alfa Romeo 33 S 18-11-'88 zwart met div. opties; BMW 315 '81; Citroën BX 1.6i TRi '88 met div. opties; Ford Escort 1.3 Laser 5-drs. '86; Ford Escort 1.3 CL '86; Ford Siërra 2.0 GL Laser '86 met LPG-onderbouw; Ford Siërra 1.6 Laser '85; Ford Siërra Sedan 2.0 C '88; Lancia Y10 Touring '86; Peugeot 405 SRi 1.9 9-10-'87; Toyota Corolla HB 1.3 special 25-10-'85; VW Polo C '86; VW Jetta '87. Diverse goedkope inruilauto's: Ford Capri 1.6 '79 ƒ 3.500,-; Fiat Panda 45 '81 ƒ 1.750,-; Mazda 323 HB 1.3 '80 ƒ 2.500,-; Mazda 323 HB 1.3 autom. '81 ƒ 5.750,-; Mitsubishi Galant Diesel 24-10-'81 ƒ 3.950,-; Mitsubishi Colt '81 ƒ 2.950,-; Opel Ascona 1.9 '79 ƒ 3.500,-; Renault 18 GTL '79 ƒ 1.500,-; Suzuki Alto '83 ƒ 3.950,-; Volvo 343 DL '80 ƒ 2.950,-. Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451.

Autorijders opgelet! Voor al uw gebruikte onderdelen naar: Gebr. LIMPENS, Voskuilenweg 59 A Heerlen. Al onze onderdelen zijn reeds uitgebouwd. Tev. inkoop van uw sloop- en schadewagens met afg. RDW-vrijwaring. Tel. 045-719136.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

OPGELET! 500,- tot 50.000,- voor alle merken auto's. Schade of defect geen bezwaar. Tel. 045-723076 of 045-727742

Autobedrijf E. CUSTERS, Verl. Lindelaan 23, Oirsbeek Tel. 04492-5261. Wij bieden te koop aan: Golf 1.6 GLi Cabrio '80; BMW 316 '86 Porsche 928 autom. '80; Porsche 924 autom. '80; Mitsubishi Galant HB '89; Golf 1300 L, '80; Chevrolet Monza aut., '80; Skoda '82; Mitsubishi Galant '84; Opel Rekord 2.0 S autom. '81; Toyota Corolla HB diesel '84 Fiat Ritmo 60 L 5-drs. '86; Ford Taunus 1.6 L 4-drs. '81 Peugeot 305 diesel '82; Peugeot 305 '82; Mitsubishi Galant turbo-diesel '82; Ford Mustang 6 cyl. automaat '81; BMW 316 '81; Talbot Solara LPG '82; Volvo 343 automaat '79; Honda Civic 1.3 Sport vele extra's '83; Alfa Sud '80; Renault 9 GTS '84; Peugeot 305 GL '84; Suzuki GX 1000 coupé '83; Volvo 244 GL '80; Opel Ascona 16 S LPG '83; Mitsubishi Colt turbo '83; Renault 4 Bestel '83; Golf 1300 L '80; Hyundai 1.4 GL '83. Div. goedkope inruilers. Alle auto's met recente APK. Geopend ma. t/m vrij. 09.00 tot 19.00 uur. Zat 9-17 u. Inruil, fin. en garantie mogelijk.

Citroën BX 19 RD break '88 1e eig. ƒ 19.500,-; BX 16 TRI '87 1e eig. ƒ 13.250,-; BX 14i 16 TRS '84-'87 v.a. ƒ 5.750,-; CX 25 RD '88 1e eig. ƒ 19.500,-; CX Pallas aut. '83 ƒ 5.750,-; Alfa Romeo T-Spark 12-'88 1e eig. ƒ 34.500,-; Opel Omega 2.0i S combi '88 1e eig. ƒ 24.000,-; Omega '88 1e eig. ƒ 19.000,-; Omega 2.3 D m.'90 1e eig. ƒ 25.000,-; Omega aut. '88 1e eig. ƒ 17.500,-; Senator 2.5i CD m.'85 ƒ 12.500,-; Rekord combi '82-'84 v.a. ƒ 5.750,-; Kadett 1.6 GT '86 1e eig. ƒ 13.750,-; Kadett 1.2 S; 13; 1.6 D; combi D '85-'88 v.a. ƒ 9.000,-; Ascoan '83 ƒ 5.000,-; Kadett 2.0 GSI '88 1e eig. ƒ 26.500,-; VW Passat 1.8 CL '88 1e eig. ƒ 24.750,-; Golf GTI '84 ƒ 15.000,-; Golf CLD 5-drs. '88 1e eig. ƒ 17.500,-; Golf cabrio '82 uniek ƒ 19.500,-; Golf; Kever '80-'82 v.a. ƒ 3.000,-; Polo coupé '89 1e eig. ƒ 15.500,-; Ford Scorpio 2.4 CLI aut. '87 1e eig. ƒ 19.000,-; Scorpio 2.0 GLI '87 1e eig. ƒ 17.250,-; Siërra 2.0 Sedan '89 ƒ 21.750,-; Siërra combi '85-'88 v.a. ƒ 12.500,-; Siërra '83-'87 ƒ 5.750,-; Granada '84 ƒ 5.000,-; Mustang Ghia '86 25.000 km. ƒ 12.000,-; Escort 1.3; 1.6 '82-'88 v.a. ƒ 4.900,-; Escort combi D '85 ƒ 8.750,-; Mercedes 230E '86 1e eig. ƒ 31.500,-; 230E; 280E 12-'84 v.a. ƒ 17.500,-; 190E '84-'85 v.a. ƒ 22.500,-; 280 S '81 ƒ 13.500,-; Volvo 740 GL combi; turbo combi '87-'88 v.a. ƒ 28.000,-; 340 GL aut. '84 ƒ 6.750,-; 340 GL '82-'88 v.a. ƒ 3.250,-; 440 GL '88 1e eig. ƒ 19.000,-; Honda Prelude spec. '84 ƒ 11.750,-; Jazz '84 ƒ 8.750,-; Toyota Celica '82-'89 1e eig. v.a. ƒ 7.500,-; Carina II '85 ƒ 8.750,-; Camry aut. '84 ƒ 6.500,-; Corolla 5-drs. '85 ƒ 9.250,-; Corolla D '88 1e eig. ƒ 18.500,-; Nissan BlueBird '88 1e eig. ƒ 17.00,-; Bleubird 5-drs. '88 1e eig. ƒ 14.250,-; BMW 316 '87 1e eig. ƒ 16.500,-; 316; 320 '80-'84 v.a. ƒ 4.000,-; 528i '85 ƒ 17.000,-; Audi 80 S '87-'88 1e eig. v.a. ƒ 21.500,-; 80 GTE coupé '85 ƒ 18.500,-; 100cc D '84 ƒ 10.500,-; Peugeot 205 GLD '87 ƒ 11.500,-; 505 GR '85-'87 v.a. ƒ 8.000,-; 305 GT '84 ƒ 4.500,-; Renault 5 TC Campus '88 1e eig. ƒ 11.750,-; 5 TC '86 1e eig. ƒ 8.750,-; Saab 900 GL 3-drs. '85 1e eig. ƒ 10.000,-; Fiat Uno 455 m.'87 ƒ 8.250,-; Lada 2105 GL '89 1e eig. ƒ 7.750,-; Mazda 929 LTD '85 ƒ 8.750,-; 626 2.0 aut. '84 ƒ 6.500,-; Jaguar XJ 6 4.2 aut. '83 1e eig. ƒ 18.750,-; Suzuki Jeep '87 1e eig. ƒ 13.500,-; Isuzu Trooper '86 1e eig. ƒ 18.750,-; Toyota Hi-Ace dubb. cab. D '85 ƒ 10.000,-. Tal van goedkope inruilauto's. Discr. financ. mog. VAN SINT-MAARTENSDIJK, Trichterweg 109, Brunssum. 045-229080.

Peugeot 405 FRi '87, ƒ 20.250,-; Peugeot 405 FR '88 ƒ 21.250,-; Peugeot 405 GR '87, ƒ 17.750,-; Ford Siërra 1.6 Sedan div. acc. '89 ƒ 24.000,-; Ford Siërra 2.0 GL Sedan '87 ƒ 18.750,- Ford Siërra 1.6 CL 5-drs. '88 ƒ 19.250,-; Ford Siërra 1.6 CL Sedan '87 ƒ 17.500,-; Ford Siërra 2.0 Laser '87 ƒ 13.500,-; Ford Siërra 1.6 CL 3-drs '87 ƒ 15.500,-; Ford Siërra Combi 2.0 '84 en '85 ƒ 11.000,-; Opel Omega 2.0i '88 ƒ 24.500,-; Opel Kadett 1.6i Club '88 ƒ 18,750,-; Opel Ascona 1.6 LS HB '84 ƒ 9.500,-; Nissan Bleubird 2.0 LX HB '88 ƒ 18.750,-; Mazda 626 1.6 LX HB '86 ƒ 12.750,-; Renault 21 TL '87 ƒ 14.000,-; Citroën BX 14 E '88 ƒ 15.750,-; Citroën BX 14 '87 ƒ 12.250,-; Austin Maestro Magic '88 ƒ 13.500,-; Opel Ascona 1.3 S '83 ƒ 7.500,-; Volvo 340 3-drs. '87 ƒ 11.250,-; Inruil, financiering en Bovag-garantie. Autobedrijf en APK-keuringsstation P. van DIJK & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. 045-311729.

Fiat Panda Carrara 1e eig. '87; Honda Accord 1600 4-drs. 1e eig. '85; VW Polo shopper '85; Opel Ascona 1.6S, LPG, '83; Mitsubishi Galant 1600 LPG '82; Mazda 323 1.5 5-bak '82. Garantie service inruil, financ. DORTANGS Autobedrijf, Altaarstraat 2, Schinnen. Tel. 04493-2211.

LUCAR!!! kontant geld voor Uw auto, direkte afwikkeling. Tel. 045-456963.

Te koop gevraagd AUTO'S vanaf 1982. Ook Lada's. Garage Schaepkens. Tel. 04405-2896.

Wetzels Auto's Exclusief: MERCEDES 300 CE 24V aut. '90; Mercedes 380 SEC aut. '83; Mercedes 300 E aut. 2x '86; Mercedes 250 E '89; Mercedes 190 E 2.5 '88; Mercedes 190 E aut '89; Mercedes 230 TE aut. '89; Mercedes 190 E 2.3 '84; Mercedes 280 SE aut. '85; Porsche 924 '80; Opel Omega 3.0i '87; Opel Kadett GSi '85; Porsche 924 alle extra's '83; Audi 80 LS '87; Ford Siërra 1.6 Laser '87; BMW 316i '88; BMW 525i aut. '82; BMW 728i aut. '86; Jaguar 3.6 Souverein '84-'87; Ford Siërra XR4iX4 '87; Ford Escort 1.3 Bravo '89; Chevrolet Camaro Z28 aut. '85; Suzuki Carry bus '85. Nissan Patrol 2.8 GRE '89. Industriestr. 35, Sittard. Tel. 046-510655.

ASCONA '79, ƒ 950,- Manta '79 ƒ 1.250,- Opel 2.0 '80 ƒ 1.750,- Kadett '79 ƒ 1.250,- BMW'79 ƒ 1.250,- Ritmo '80 ƒ 1.250,- Alles APK Tel. 04499-5204.

Volvo 440 DL, rood, 11-'89; Honda Civic 1.5 GL, inj., Sedan, wit '89; Opel Kadett 1.3. Club, 3-drs, rood, '89; Ford Escort 1.4CL, 5-drs, wit, '88; Mitsubishi lancer stationcar, 1.8, GL, diesel, beigemet. '88; Mitsubishi Colt 1.2 EXE, wit, '88; Volvo 340 GL 1.7, 4-drs, rood, '88; Citroën BX 19 TRS, Break, roodmetal. '88; Opel Kadett 1.6 Club, 4-drs, rood, '88; Volvo 740, GL turbo diesel Estate, wit, '87; Ford Fiësta diesel, wit, '87; VW Jetta 1.3 Elan, 2-drs, blauw, '87; Volvo 340 DL, 4-drs, groenmetal., '87; Volvo 360, 2.0, injection, grijs, 3-drs, '87; Volvo 340 DL automaat, 4-drs, groenmet. '86; Ford Escort 1.1.C 3-drs, rood, '86; Ford Scorpio 2.0C grijsmetal. '86; Citroën BX 1.4 blauwgrijsmetal. '86; Volvo 340 DL, automaat, 4-drs, wit, '85. Volvo A.KLIJN, de Koumen 7, Hoensbroek. 045-220055

Te koop RELIANT Robin 850 (driewieler), bwj. '76. Tel. 04450-1148.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: VW Golf 1.8i '87; Opel Kadett 12 S Combi '83; Lancia Prisma 1.6 LPG '87; Mercedes 230 E ABS 5-bak schuifd. '83; 2x Opel Ascona 1.9 '81, '82; BMW 320-6 schuifd., 5-bak, 11-'81; BMW 520i autom schuifd. '82; Renault Fuego GTS i.z.g.st. '82; Renault 4 GTL '84; Toyota Carina 1.8 DX diesel '82; Nissan Sunny 1.7 D '83; Citroën Visa 11RE '84; Volvo 343 DLS 2.0 LPG '81; Toyota Landcruiser lang 6 cyl. D '80; Peugeot 104 GL '82; VW Jetta 4-drs. LPG '81; Datsun Cherry t. '83; Opel Manta 1.9 SR'79; Audi 100 CD diesel '82; Opel Kadett 12 S '80; VW Scirocco GT voor liefheb. '77; Ford Taunus 1.6 L 4-drs. autom. '80; BMW 1502 i.z.g. st. '76; Inkoop, verkoop, financiering. Div. inruilers. Akerstraat Nrd. 52C Hoensbroek 045-224425. Geopend van 10.00-19.00 uur. Zaterdag 10.00-17.00 uur.

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610, ook 's avonds.

Te k. CORVETTE '87, alle extra's, zien is kopen. 045-725447.

Sloopauto's

Te koop gevr. sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-519637/046-512924

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Köder. Tel. 045-229045.

De HOOGSTE prijs voor uw loop-, sloop- en schadeauto's. Tel. 045-254081

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S. Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel 045-254049.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Bedrijfswagens

Ford TRANSIT FT 100 benz 9 pers., 8-'87, wit, 55.000 km., ƒ 16.950,-. Tel. 04906-1387.

Ford ESCORT Diesel Bestel 11-'86, wit, grijskenteken, ƒ 8.750,-. Tel. 04906-1387.

MITSUBISHI L300 diesel, 11-'87, nieuw model, wit, ƒ 12.950,-. Tel. 04906-1387

Mitsubishi CANTER Diesel, oprijwag., 8-'81, motor def. ƒ 7.950,-. Tel. 04906-1387

Nissan URVAN Diesel, 8-'86, wit, 90.000 km., ƒ 11.950,-. Tel. 04906-1387

Nissan KING Cab diesel, 8-'86, wit, 50.000 km., ƒ 16.950,-. Tel. 04906-1387

Nisan KING Cab diesek, 8-'86, rood ƒ 16.950,-. Tel. 04906-1387.

MAZDA benz. bwj. '84, geschikt voor ombouw camper vr.pr. ƒ 3.500,-. Maastrichterstr. 142, Brunssum.

Te k. Opel KADETT Combo bwj. '88,; VW Golf bwj. '87, ƒ 10.000,- excl. per stuk. Steenkoolstr. 1 Hoensbroek.

Auto onderdelen en accessoires

* Verkoop gestripte onderdelen voor alle types van alle merken met 3 maanden garantie.
* Eigen ophaaldienst van schade- en sloopauto's.
* Snelle vakkundige reparatie mogelijk.

ROBBY'S AUTO ONDER DELEN
☎ 045 - 22 41 23
Akerstraat Noord 348 A, Hoensbroek.

MITSUBISHI-onderdelen nodig? Alles gedemonteerd. Bel E. de Kort 04167-80179.

4 SPORTWIELEN en banden 185/70 RS 15 voor VW Kever. Tel. 045-726248

Te koop 5 LM-VELGEN van Volvo 360 met moeren en slotmoeren, pr. ƒ 500,-. Tel. 045-753007.

Te k. SPORTVELGEN voor BMW met banden 205-50-15, 3 mnd. oud. 045-454532

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Te koop 1 asser PLATEUWAGEN, 1000 kg. Tel. 045-326405.

Te k. AANHANGWAGEN dubbel-asser, merk Anssems, laadverm. 1.450 kg., bwj. '87, pr. ƒ 2.400,-, in st. v.nw., weinig gebruikt, met registr.bewijs. 045-323178.

Te k. 2,5 ton SCHAMELWAGEN merk ANSSUMS 4.00mx1.80mx90cm t/m 1.60m met huif, lier, en oprijpl., 6 mnd oud en pap. Tel. 04406-14999. Fa. Bingo.

AANHANGWAGEN ƒ 600,- i.g.st. 700 kg. draagverm. Schelsberg 91 Heerlen

Motoren

Te k. HARLEY DAVIDSON 883 hugger, sep-'89, paarsmet. Tel. 045-719101.

Te k. Honda MAGNA V 45, rood, dicht achterwiel, juli '90 Tel. 04748-2012.

YAMAHA DT-400 MX, met kenteken. Koopje. Tel. 045-326031.

Kawasaki SHOPPER 450 CC, bwj. '87, plus extra's, vr. pr. ƒ 7.750,-. Rolduckerstr. 113, Kerkrade va. 17.00 uur.

(Brom)fietsen

Koop of reserveer fiets of bromfiets nu nog voor oude prijs tot 31 jan. Bromfiets va. ƒ 1.099,-. Financ. mog. va. ƒ 40,- p. mnd. Rens JANSSEN, Ganzeweide 54, Heerlerheide, 045-211486.

Te koop gevr. HONDA MB5, opknappen geen bezwaar. Tel. 045-251185.

Te k. SNORBROMMER Batavus, ƒ 375,-. Onder Devoonstr. 7 Heerlen.

YAMAHA DT 80 LC2, bwj. '88, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.500,-. 045-312427, na 13.00 uur.

Te koop HONDA MT, bwj. '87, i.z.g.st. Putstr. 1, Bingelrade. Tel. 04492-2630.

Te k. Vespa CIAO met sterwielen, vr.pr. ƒ 650,-. Talmastr. 62, Heerlen-M'broek

Te k. Ralley MOUNTAINBIKE Mustang, 5 mnd. oud. z.g.a.nw. pr. ƒ 650,-. Tel. 045-317528.

HONDA MTX 2 jr. oud, tel. 045-427986.

Te k. HERENFIETS, 3 versn., trommelremmen, z.g.a. nw. Tel. 045-825965.

Te k. VESPA Ciao, bwj. '90, z.g.a.nw. Tel. 045-454749.

Te k. Gazelle RENFIETS Campognolo, bwj. aug. '88, grijs/blauw 045-228726

Tweedehands Vespa snorfiets a.nw. ƒ 750,- en Vespa Ciao bromfiets a.nw. ƒ 650,- Tweewielers FERON, Torenstr. 1a Schimmert.

VESPA Ciao, 1 jaar oud, zeer mooi, prijs ƒ 750,-. Tel. 045-421539

Te k. diverse overjarige merkfietsen 10-20-30% korting. OPRUIMPRIJZEN! Diverse gebruikte fietsen; 1 gebruikte Puch Maxi zwart; 1 Suzuki TSX wit. Bert Rekers Willemstr. 85 Heerlen. Tel. 045-726840.

Wintersport

11-daagse wintersportreis ZAKOPANE Polen, carnavalsweek v.p. incl. dagtocht Krakau, ƒ 635,-. Inlichtingen 045-270366.

Te k. 3 stel LANGLAUFSKI'S compl. met schoenen, ƒ 100,- p. stel. 045-724700.

Vakantie en Rekreatie

Gelderland

Bungalowpark 't Witte Huis
4 sterren ANWB.
Volledig ingerichte bungalows en caravans, 4-6-10 pers. v.a. ƒ 375,- 4-pers. all-in. Nabij Veluwe meer in de bossen met verwarmd zwembad, hond toegestaan. Dorenspyk.
Tel. 05258-1471 (bij Nunspeet).

Zeilen/Boten/Surfen

De cursussen klein VAARBEWIJS 1 en 2 starten weer op 21 januari. Marifoon-certificaat op 27 februari. Meldt u tijdig bij Vaarschool Limburg, jachthaven "de Spaanjerd", 3640 Ophoven (bij Maaseik). Tel. 09.32.11.565284.

Te k. compl. SURFPLANK Allround en imperiaal ƒ 600,-; zittrapeze ƒ 75,-; 2 pakken ƒ 75,-. 045-254328.

Boten-motoren Bayliner inoutboards; Zodiac opblaasboten; Mercury-Johnson Yamaha Honda Mariner motoren. Rep. ond. service. Alles voor Uw boot. Ook inruil. SNIJDERS. Kervetweg 14, Beatrixh. Maastricht. Tel 043-633034.

Noord Holland

TEXEL, luxe knusse bungalow, incl. gebr. sub-tropisch zwembad. Tel. 074-775022.

Caravans/Tenten

André Jamet vouwwagens
v.a. ƒ 4.995,-
Nu met gratis winterpakket
Dealer voor geheel Limburg
Caravan voortenten tot ƒ 500,- korting
Tentenhuis Hans Stassar
Heisterberg 78, Hoensbroek. Tel. 045-224200.

Kom eens kijken in KONINGBOSCH bij Camping Cars Ridderbeks, voor caravans en vouwwagens. Tel. 04743-2213.

JAARSTALLING voor caravans, boten e.d. te Sittard, ƒ 180,-. Tel. 04492-2601.

Inkoop, verkoop, verhuur en reparaties. BARTELS Caravaning. Off. dealer van Caravelair, Tredon en Sprite. Hommerterweg 256 Amstenrade-Hoensbroek. Tel. 04492-1870

Nieuw in Nederland, de gelaste Levooz VOORTENTEN. Te bezicht. Ralon, Brommelen 58A, Geulle. Tel. 043-645079.

CARAVANSTALLING! in Landgraaf. Overdekt, droog en afgesloten. Bel snel 045-316360 na 17.00 uur.

Te huur CAMPER, diesel, max. 2 volw. en 2 kl. kinderen. Verw., koelk., toiletr. en chem. toilet, fietsenrek, 250 km per dag vrij. ƒ 650,- p. wk. Tel. 045-210197.

STACARAVANS te koop gevraagd. Tel. 04492-2044.

Te k. KIP 390 Tourist, in prima st., incl. kachel en koelkast. Vr.pr. ƒ 5.000,-. G.v. Balveren, Bongerdweg 4, Nuth, 045-243701.

TOURCARAVAN te koop gevraagd. Tel. 045-727742 b.g.g. 045-723076.

CHATEAU en homecar. Inkoop, verkoop en verhuur. Taxaties en reparaties. Ralon Caravans. Brommelen 58 A Geulle. Tel. 043-645079.

Te k. Adria CARAVAN, bwj. '73, 3-pers., voortent, ijskast toilet, compl. ƒ 1.000,-. Tel. 045-221749

HOBBY type 495 Prestige 5-pers., bwj. '84, met alle extra's. Autobedrijf P. Smits, Hoofdstr. 214, Hoensbroek.

De Olde CARAVAN BV: Voor een Wilk of Beyerland caravan, een Walker vouwwagen, alle onderdelen en acc., service - rep. en verhuur naar Dr. Nolenslaan 141, Ind.park Nrd. Sittard. Tel. 046-513634.

Te k. TABBERT 540 Contesse, bwj.'88, pr. ƒ 14.500,- Tel. 043-633923

CAMPERS te koop en te huur. Erkens, Koolweg 11, Elsloo. Tel. 046-371925.

Te k. IT-CARAVAN 420, met kachel, ijskast, grote voortent, ook te ruil tegen kl. stacaravan. 046-528581.

U houdt wel van exclusiviteit? Dan moet u enze L.M. C. MÜNSTERLAND caravans zeker komen bekijken! Bovendien maken wij deze maand de aanschaf van deze caravan bijzonder aantrekkelijk voor u. Breng vrijblijvend eens een bezoek aan ons bedrijf. Echter Caravan Centrale, Rijksweg Zuid 4, Echt, 04754-89097.

Te koop gevraagd: DUBBELASSIGE Caravan, 4-6 persoons, bwj. '80-'85. Tel. 045-229667 na 18.00 uur.

Te k. 3-4-pers. CARAVAN met nieuwe voortent en 4-pers. tent met slaapzakken en luchtbedden, z.g.a.nw. Tel. 045-719132.

Te k. CITROEN type HY 78 campeerwagen met overbouw, in perf. st. en 60 dgn. kaart, APK gek., voll. inger., bwj. '73, pr. ƒ 7.900,-, inruil mogelijk. Tel. 045-720676.

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

MAZDA benz. bwj. '84, geschikt voor ombouw camper vr.pr. ƒ 3.500,-. Maastrichterstr. 142, Brunssum.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

België

Teken/Schilder-weekenden
op Kastelencompl. Alden Biesen (Belg.L.) 19-21 apr., 7-9 juni. Reserveer nu bij ARTEDU Eindhoven.
Tel. 040-125688

Frankrijk

Zomer '91- en caravanplaatsen 66420 Port le Barcares /Frankrijk
Zon, gezellige sfeer, ontspanning, vermaak, zwembad, bar, restaurant,, warm water naar believen, grote, afgebakende staanplaatsen, Middellandse Zee in nabijheid 1/4-sterren Camping PARIJS, route de Saint Laurent; verhuur van staanplaatsen en bungalows, tel. 09-33168861550 fax: 09-33168864090.
2/3-sterren MIAMI INTERNATIONAL, chemin de l'Hourtou; Verhuur van staanplaatsen, caravans, sta-caravans.
Tel. 09-33145211350 (kantooruren)
Inlichtingen: Schriftelijk of telefonisch.

CANNES te h. 4-pers. comf. appartement met garage. Inl na 19.00 uur 045-316448

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Spanje

Arke busreizen
Rechtstreekse buspendel vanuit Limburg naar Spanje
Costa Brava en Costa Dorada
Wekelijks vanaf vrijdag 29 maart:
13 opstapplaatsen in Limburg:
Lloret de Mar - Malgrat de Mar - Calella - Salou
* Toeslag Royal-Class stoelen:
ƒ 55,- p.p. Costa Brava
ƒ 60,- p.p. Costa Dorada
* Pendel-plus pakket: ƒ 30,- p.p.
Heenreis: warme maaltijd en warm ontbijt.
Terugreis: ontbijtpakket.
Bent u ook zo verschrikkelijk aan Arke toe?
Informatie en boekingen bij de ANVR Reisadviesburo's en Reisverkopende banken.

Diversen

4 ** Hotel op wielen te huur**
AutoRent Bastiaans
Spoorsingel 50, Heerlen
Tel. 045-724141

Uniek
Camper verhuur-verkoop 100 stuks. Superaanb.: Elke vrijdag, zaterdag, maandag en OPENHUIS dinsdag, woensdag, donderdag. Talmastr. 24, Nijkerkerveen. Tel. 03495-72737/71308.

Foto/Film

Te k. PRAKTICA BC200 en flitser als nw. ƒ 175,-. Tel. 045-314744.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

(Huis)dieren

GAAT U OP VAKANTIE?
Gun dan uw kat een fijne tijd in Kattenpension
De gelaarsde kat
Maastricht, Hertogsingel 82. Tel. 043-212119.

De Kynologenclub Geleen
Organiseert m.i.v. 4 februari 1991 voor alle ras- en niet rashonden: puppycursus, elementaire gehoorzaamheid 1, 2 en 3, G & G 1 en 2, ringtraining en behendigheid. Inschrijfformulieren en info: 04750-16637 of 04406-41886.

Vandaag 12 januari a.s.
grote vogelmarkt
in Makado-Beek (toegang gratis).

Golden RETRIEVER pups geboorte plm. 15 jan. met stamb. etc, 04132-64736.

Te k. zwarte en witte DWERGPOEDELS, ingeënt en ontwormd m. stamb. Tel. 04750-16590.

Te k. Perzische KITTENS met stamboom. Na 16.30 uur tel. 045-722795.

Te k. zwarte WESTFALER ruin, 7 jr., 100% betrouwbaar, 1,74 m., L-spr. Tel. 046-745020, na 16.00 uur.

Te k. een BOUVIER, teef, 2 jr oud met papieren,. lief voor kinderen, geschikt voor dresseur. Tel. 045-231691.

CESKY-TERRIER pups, met stamb. Herenlandstr 9, Guttencoven. 04498-53188

West Highland WHITE-TERRIERTJES en Maltezertjes, met prima stamboom. Tel. 04104-93676.

Te koop PEKINEESJES met stamboom, geënt en ontwormd. Tel. 045-250731.

Te k. jonge Golden RETRIEVERS met stamb., prima afstam., beide ouders H-D vrij. 040-531383.

Te koop weg. omst.heden BULLTERRIER, reu, 14 mnd., met stamboom. Tel. 045-224932.

Te k. M. HERDER pups, moeder PH1 PH2 objekt vader PH1 PH2. Pr. ƒ 200,-. Molenweg 67, Eygelshoven.

Te k. POEDELTJES en Boomer-pups. Tel. 045-214859.

Te koop nestje prachtige WEST-HIGHLAND Terriers. Tel. 04104-93219.

Te k. Golden RETRIEVER pups, stamb. en pasp., ingeënt en ontw., ouders HD-vrij, met HD-gar. Tel. 04998-73811.

Te k. jonge BOUVIERS van uitmuntende ouders. Te bevr. J. Ramakers, Snydersberg 13, Geulle

Te k. weg. tijdgebr. C PONY 3 jr. bereden met toebeh. Tel. 045-216393

Te k. gegalv. voorfront HONDENREN 3mtr. ƒ 125,- en duiventil, 045-428349.

Te koop Siberische HUSKY -PUPS (sledehond) met stamboom. Tel. 046-751985

Te k. Golden Retriever PUPS met prima stamb. ing. en ontw. 04138-74218.

Te koop nog 1 FOXJE en diverse leuke bastaardhondjes, 10 wkn. oud. Tel. 09-32-11.863809

Te k. SHIZ-TZU teefje, 14 wkn. voll. ingeënt, ontw. en getatueerd met stamboom. 045-459231.

Te koop jonge GOLDEN-RETRIEVERPUPS, ingeënt en ontw. met stamboom. Tel. 04138-72343.

Te k. Duitse DOGGEN-PUPS zwart met stamb., ing. en ontw., goedgek. NDDC. Tel. 04743-1728.

CHINCHILLA'S div. kleuren, dwerg-angora- en hangoorkonijntjes, cavia's, hamsters en spec. kooien en voeders. Tel. 046-375359.

Handtamme baby ARA'S, kakatoes, amazones, grijze roodstaarten, en beo's. Deze week Amazone pap. voor ƒ 350,- met spraak- en gezondheidsgarantie. Tevens inruil en inkoop voor kweek. Tel. 046-375359.

Te k. BOUVIER 20 mnd., goed waaks en zeer lief; tevens veescheerapp. 2xgebr. Diependalsweg 5, Epen.

Te k. DOBERMANN-PUPS met stamboom van HD-vrije ouders. Tel. 08866-2483.

Te k. BOXER-PUPS, geb. 21-12'90, ouders aanw. geënt en onw. pr. ƒ 200,- p. st. 045-222762.

Te k. Amer. COCKER, 1½ jaar oud, reu, zwart. Inl. 045-228861.

Te k. BOBTAIL-Pups met stamboom geënt. Ouders HD vrij. Inl. kennel Shadwick Tel. 045-315878

BOEMERHONDJES Yorkterriërs, dwergpoedels, Walem 11A, Tel. 04459-1237.

Hallo allemaal! Wij Sheila en Beertje zijn 2 kleine DEUGNIETEN van 9 wkn. oud, die een baasje zoeken. Heeft u een goed hart, kunt met hondjes omgaan, dan worden wij het liefste hondje dat u ooit gehad heeft. Bent u net zo nieuwsgierig als wij? Bel dan 045-323572.

BOBTAILPUPS en 1 Bouvier-pup, teefje met stamb., ingeënt en ontw. Kennel Wooly Balls. 045-314173. Lid van Bobtailclub.

Te k. zwarte en bruine KIPPEN aan/tegen de leg. Henk Pleemen, Broekhuizenstr. 53 B, Rimburg. Tel. 045-320229, maandag gesloten.

Te k. jonge HONDJES kruising, getat. en geënt. Dierenspeciaalzaak Cobbenhagen, Grasbroekerweg 42, Heerlen.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Opleidingen

Dansen
leer je pas goed bij
Danscentrum Weisscher
F.D.O.-gediplomeerd
Lid van F.D.O., N.B.D., B.U.L.D.O., N.R.R.A.,
Wij starten half januari in
Geleen, Sittard, Nuth, Treebeek, Brunssum
met cursussen in:
stijldansen, rock 'n roll, disco.
Ook 40plus (gehuwde) parencursus stijldan
Onthoudnummer: 04493-43
Nu ook bij ons de allernieuwste danstren
de SOCA en de HIP H

Spaanse Les
In groepjes, of individueel. Tel. 045-41897

examengarantie
Opl. basiskennis boekhouden, praktijkdipl. boekhouden met examengarantie! MBA en SPD door modulaire opzet ook tegelijk HEAO-studie mogelijk; dit is investeren in studeren! Info en gratis prospectus? bel Limburgse SPD-Opleidingen, S. Brouwers, 04408-2304.

ANWB en Bovag erk. auto- en motorrijschool WISCHMANN & Zn, Europaweg-Zuid 340, Ubach over Worms. Tel. 045-321721. Voor alle rijbewijzen en alle chauffeursopleidingen, vrachtautolessen in DAF 95 of DAF 2800 SpaceCap.

SPAANS of Engels, privé of in groep. Tel. 045-742469.

Aangeboden TALENCURSUSSEN in 99 talen op cass. enz. ƒ 70,-; 21 dansslessen op cass. enz. ƒ 125,- all-in. Tel. 070-3638667 of 070-3894543.

SPAANS leren? Ongedwongen maar consequent. Start febr. Tel. 045-712653, bel na 19.00 uur.

Hulp/begeleiding/bijles in zes TALEN door ervaren docent. Tel. 045-317161.

Teken- en SCHILDERLESSEN. Jan van der Hijden, tel. 045-423868.

Word RIJINSTRU rijschoolmanager m minimaal vier jaar dig werk in uw wo Een hoog inkomen voor privé een auto tòrijden uw hobby goed omgaan met thousiaste leerling u een doorzetter? een rijbewijs en M Lts-C diploma? schriftelijk uitvoer teert naar de funkt instructeur/manage in aanmerking ko een studietoelag ƒ 4.800,- voor he schooldiploma. Sc Mevr. E. Saris, KR bus 348, 5680 AH

Rijles

In 8 dagen Uw RI halen op Sint E Examengarantie 32428.

Bovag-rijschool Va tum, voor een comp daagse RIJ-OPL Tel. 045-217487.

Autorijschool P. MEIJER voor 'n pe goedkope 10 week leiding. Gespreide is mogelijk. Bel nu 045-216942

Wat VERKOPEN? teer via: 045-71996

Radio e.d.

Kom nu profiteren van onze massale magazijn verkoop
Koelen-vriezen-wassen-hifi-stereo-kleuren-tv-video's etc.
Witte Hal Sittard
waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn winkels worden verzameld en verkocht tot liefst
60% korting
Elke dag nieuwe aanvoer elke dag superlage aanbiedingen
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:
Samsung Pioneer Compactdisc
PD 4300 geen ƒ 599,- of ƒ 398,- maar
ƒ 299,-.
Seleco Kleurentelevisie
21SM460, teletekst, afstandsbediening geen ƒ 1.540,- of ƒ 1.199,- maar
ƒ 798,-.
Akai Music Center
M552 plus CD geen ƒ 1.448,- of ƒ 998,- maar
ƒ 598,-.
Aristona Videorecorder
90SB2, afstandsbediening met LCD display geen ƒ 1.238,- of ƒ 898,- maar
ƒ 699,-.
en nog veel meer!
Witte Hal Bergerweg 51-53 Sittard
(Industrieterrein Bergerweg)
Tel. 046-518162.

Te koop gevraagd REVOX geluidsapp., ook Revox bandrecorder type A-77 of B-77; verder Tandberg apparatuur en Philips MFB boxen. Tel. 045-441714.

QUAD 303 ƒ 450,-; Magnepan MG-1 t.e.a.b.; ITT kogelluidspr. ƒ 75,-; Schneider combi stereo en boxen ƒ 39,-. Tel. 045-314744.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Huish. artik

SIEMENS
Bosch, Zanker, AEG wasmachines, koelkasten, vriezer wassers. De laags Jac Kohlen, Rijksweg bij ziekenhuis 046-513228 of 5148

Opruiming sensati
Kom nu pro ren van on massal magazij verkoop komplet keukens keuken inbouw apparate
Bij Hor
waar nieuwe, licht digde of overjarige en keukeninbouww ten van alle beken ken uit de HORN-k winkels worden ver en verkocht tot
60% korting
Elke dag nieuwe aanv elke dag su lage aanb dingen
Hier enkele voorbee onze duizenden ko
Pelgrim Ga electro kombinati
Geen ƒ 1.410,- of maar nu slecht
ƒ 798,-.
Zanussi On bouw koelk
Geen ƒ 1.099,- of maar nu slecht
ƒ 398,-
Philips inbo magnetron i inbouwraa
Geen ƒ 1.379,- of ƒ 1 maar nu slecht
ƒ 598,-.
Kom nu profiteren in Keukensuper
Echt
Loperweg 8
Sittard
Bergerweg 51-5
(Naast Witte H

Voor Piccolo's zie verder pagina

De aparte relatie tussen oorlog en tussenbalans

DEN HAAG – Er is een nieuw politiek taboe geboren. In de gangen van de Tweede Kamer en aanpalende gebouwen wordt achter de hand en uiteraard volstrekt anoniem, gesproken over de relatie tussen de dreigende Golfoorlog en de discussies over de tussenbalans. Een relatie die officieel natuurlijk nooit bevestigd wordt, maar die in de achterhoofden wel degelijk speelt. Natuurlijk is er al een formele relatie tussen de beide onderwerpen. Als de oorlog werkelijk uitbreekt, zullen dollar, olieprijs en rente als een komeet de lucht ingaan en dat heeft belangrijke gevolgen voor de 's lands economie en financiën. Maar dat is niet de relatie die hier wordt bedoeld.

15 januari

Op fluistertoon wordt er al over gesproken dat de besluitvorming over de tussenbalans (het kabinet moet voor pakweg vijftien miljard aan financiële problemen oplossen) weleens een stuk gemakkelijker in plaats van moeilijker zou kunnen worden als het werkelijk oorlog wordt. En dat niet alleen omdat de politieke en publicitaire belangstelling dan meer uitgaat naar de oorlog dan naar laag-bij-de-grondse politieke woelingen als bezuinigingen.

Ook politiek zullen er heel wat moeilijke of onbespreekbare onderwerpen plotseling met gemak onder de hamer in de Trèveszaal doorgaan. In CDA-kring wordt al met een lichte glimlach om de lippen gezegd dat de PvdA dan afstand zal kunnen doen van de koppeling tussen lonen en uitkeringen, zo ongeveer het heiligste huisje van de sociaal-democraten. Er wordt in CDA-kring zelfs al gemompeld dat de PvdA het helemaal niet erg zou vinden als de oorlog uitbreekt. Er kunnen impopulaire maatregelen worden genomen, zonder dat de achterban zich al te sterk zal gaan roeren.

Maar ook de sociaal-democraten zelf zijn al op deze gedachte gekomen. Zij zien natuurlijk allang de noodzaak van drastische ingrepen in 's lands financiën in, maar weten allerminst hoe die gestalte moeten krijgen, zonder de eigen stokpaardjes meteen in de kachel te moeten stoppen. Een wereldcrisis in de vorm van een door Saddam Hoesein uitgelokte oorlog zou daarin uitkomst kunnen brengen, zonder deze te wensen uiteraard.

„Als er een oorlog uitbreekt, begrijpt iedereen, ook onze achterban, dat diep insnijdende maatregelen nodig zijn," zegt een sociaal-democraat die net als alle andere politici in dit verband onbenoemd wil blijven. Dat is logisch: de politicus die deze relatie openlijk legt, kan meteen zijn biezen pakken en nooit meer in Den Haag terugkeren.
Een christen-democraat verwijst zelfs naar de verkiezingen in 1977. Het kabinet-Den Uyl was net ten val gekomen. Op de dag van de verkiezingen was er een treinkaping in Drenthe aan de gang. Het hele Nederlandse volk leefde met de slachtoffers van die kaping mee. Maar ook het kabinet stond, als crisisteam, in de volle belangstelling. Niemand kan het aantonen, maar achteraf is weleens gesuggereerd dat die situatie mede heeft geleid tot de eclatante verkiezingsoverwinning voor de PvdA.

Vertraging

Het kabinet is vanwege de Golfcrisis nog nauwelijks toe gekomen aan echte discussies over de tussenbalans, terwijl deze week toch gereserveerd was voor dagelijkse vergaderingen over dit onderwerp. Daar komt nog bij dat Wim Kok nog vrijwel geen voorstel heeft gedaan om de financiële problemen op te lossen. De besluitvorming over de tussenbalans krijgt zo langzamerhand ook iets bizars. Bij de berekeningen is het kabinet uitgegaan van een bepaalde hoogte van de rente, olieprijs en dollarkoers. Het zou best kunnen dat ongeveer op het moment dat het kabinet definitief besluit over de tussenbalans, de internationale troepenmacht Koeweit en Irak binnenvalt. De besluiten zijn op dat moment niet meer waard dan het papier waarop ze genotuleerd zijn.

Als het echt oorlog wordt, kunnen er twee dingen gebeuren. Het CDA wenst en verwacht dat op dat moment in één dag alle voorstellen die er dan liggen vrijwel bij hamerslag worden besloten. Over een half jaartje, bij de voorbereiding van de begroting voor 1992, zal dan pas echt blijken welke besluiten genomen zijn, maar dan is het onheil al geschied. De PvdA ziet die bui hangen en wil in geval van oorlog een deel van de besluiten maar voor zich uitschuiven. „We moeten eerst eens kijken wat de economische gevolgen zijn van de wereldcrisis," zo redeneert men daar.

● WIM KOK
...vrijwel nog geen voorstel...

Gevolgen

Bij beide coalitiepartners wordt er echter op gerekend, dat een oorlog in eerste instantie veel geld in het laatje van de minister van financiën zal brengen. De aardgasopbrengsten zullen in het kielzog van de olieprijs vele miljarden hoger zijn.
Dat de inkomens van de burgers, ook van de laagstbetaalden, sterk onder druk komen te staan door een wereldcrisis, is verveld, maar van minder belang. In een noodsituatie kan van welk kabinet dan ook niet worden verwacht dat alle negatieve gevolgen worden opgevangen, zo redeneert men in Den Haag. Stiekem denken daarom vooral de financieel specialisten in de Kamer dat de oorlog in de Golf voor binnenlands politiek gebruik toch nog enige positieve gevolgen zou kunnen hebben.

carel goseling en henri kruithof

achtergrond

Noordwijk twee dagen strijdtoneel omroepen

NOORDWIJK – „Heut'abend sind wir ins Fernsehen. Ja, wir. Ins, Fernsehen, op de tv". Met nauwelijks verholen trots meldt de jonge manager van het Noordwijkse Hotel De Witte Raaf aan enkele Duitse gasten dat zij zichzelf vanavond met een beetje geluk op tv kunnen aanschouwen. De stomverbaasde Duitsers schoven gisterochtend nietsvermoedend aan hun ontbijttafel. Nog geen uur later is het met de rust gedaan. De gang van het hotel wordt bevolkt door rondsnellende journalisten, fotografen en hele cameraploegen.

De behulpzame jongeman tracht stotterend de oorzaak van deze multi-mediale belangstelling aan de buitenlandse gasten uit te leggen. Dat valt niet mee. Begrijpelijk, want hoe maak je in een paar woorden duidelijk dat hier, aan het randje van de Noordwijkse duinen, twee dagen lang gestreden wordt over de toekomst van het Nederlandse omroepbestel. Dat met het rapport van het onderzoeksbureau McKinsey op tafel, moet worden beslist over de beste manier om de concurrentie van RTL 4 te overleven.
Opgelucht vertrekt de hotelmanager dan ook als hij, middenin zijn ingewikkelde betoog, wordt weggeroepen omdat zijn hulp buiten nodig is. Daar, op de parkeerplaats voor het witte gebouw versperren persmensen de inrit, apparatuur in de aanslag. „Kijk, daar heb je Van der Reijden. En die man met dat baardje is Den Daas, van de TROS." Langzaam, en later dan de bedoeling, druppelen de verschillende omroepddelegaties, in totaal ruim dertig personen, binnen. Onder hen ook de vroegere landbouwminister en toekomstige KRO-voorzitter Braks, Max de Jong, de gloednieuwe NOS-voorzitter.

Waarnemend NOS-voorzitter Van den Heuvel wordt begroet door een lid van het hotelpersoneel, die er duidelijk al langere tijd werkt. „Tja, Van den Heuvel kwam hier vroeger vaker, toen hij nog dominee was in Leiden. Maar hij kent me niet meer, geloof ik."
Als laatste, ruim een uur later betreedt VARA-voorzitter Marcel van Dam – 'opgehouden door andere belangrijke zaken' – de vergaderzaal. Allen lijken ze zich af te vragen wie het onzalige idee verzonnen heeft om in deze uithoek bij elkaar te komen. En of deze – streng besloten – samenkomst überhaupt wel zinnig is. Het optimisme is, aan het begin van de eerste vergaderronde, ver te zoeken. „Het is een raar soort topconferentie", mompelt KRO-voorzitter Ben Schmitz hoofdschuddend, terwijl hij tegelijkertijd haastig een broodje in zijn mond stopt. „We vergaderen natuurlijk al dagen over het rapport, maar ik weet het allemaal nog niet, hoor. Eerst zien en dan geloven."
„Ik vraag me nog steeds af wat ik hier doe", bromt Veronica-voorzitter Van der Reijden.
„Twee dagen genoeg? Laat me niet lachen", mort een ander.

Reli-hoekje

Naarmate de dag vordert, wordt de stemming echter steeds beter. De lunch, waarbij het gezelschap, door gordijnen afgescheiden van de overige klanten, gezamenlijk een vorkje prikt, lijkt haast een vrolijke boel. De nieuwe NOS-voorzitter wordt door een grappende KRO-directeur Schoonhoven uitgenodigd om in het 'reli-hoekje' bij de delegatieleden van EO, NCRV en KRO plaats te nemen. In andere hoeken groepen fluisterende omroepbonzen bij elkaar. Termen als STER-tarieven, efficiency en zender-management, klinken door de gangen. In de namiddag begeeft Schmitz zich even naar buiten, duidelijk opgewekter dan eerder op de dag. „Het valt me honderd procent mee, ik zie toch wat perspectieven. Sorry, meer kan ik niet zeggen."

monique brandt

● *Een vrolijk onderonsje tijdens de omroepconferentie in Noordwijk tussen de nieuwe NOS-voorzitter Max de Jong (rechts), NOS-vice-voorzitter Albert van den Heuvel (midden) en W. Griekspoor, projectleider van organisatiebureau McKinsey.*

achtergrond

in gesprek

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Hongersnood

In uw krant van 5 januari jl. wordt terecht een hele pagina besteed aan de hongersnood in Afrika. Helaas blijft het niet bij Afrika. Ook in Derde Wereldlanden in Zuid- en Midden-Amerika is de ellende zeer groot. In de Derde Wereld sterven dagelijks duizenden kinderen van honger en ellende, niemand kent het juiste aantal.

Verhongerde kinderen in de Derde Wereld is de prijs die voor de rijkdom van de industrielanden betaald moet worden. De gevolgen van de rijkelandenpolitiek tegenover de arme landen laten zich in kindersterfte berekenen. Het sterftecijfer stijgt met de rentebetalingen die de banken van de rijke landen innen van de arme landen. De rijken hebben de arme een rigoureuze spaarpolitiek opgelegd, zodat deze arme landen hun schulden kunnen aflossen.
Als gevolg hiervan zijn sinds de tachtiger jaren in de armste landen de familie-inkomens met 25 tot 30 procent gedaald. De uitgaven voor ontwikkeling en gezondheid zijn voor de helft teruggedraaid. Deze spaarmaatregelen treffen vooral de zwaksten, de kinderen.
Het aantal kinderen dat door hun ouders verlaten is en op straat overleeft, kent niemand. Wereldwijd kunnen dat er volgens de hulporganisatie Unicef 100 miljoen zijn.

Kinderen die eenmaal op straat zijn, hebben maar weinig kans om te overleven. Ondervoeding, ziekten en geweld bedreigen hen. Het ieder jaar groeiende aantal straatkinderen en hongerenden is mede een gevolg van economische ontwikkeling die van de rijke industrielanden in de derde wereld geëist worden. De ellende is juist het grootst in die landen die voor de wereldbank als model-ontwikkelingslanden golden, maar ook in deze landen kwam de schuldencrisis. Volgens schattingen van de VN zijn 140 miljoen kinderen vanaf hun zesde levensjaar afhankelijk van arbeidsverhoudingen. Dit wil zeggen dat ze tot slavenarbeid gedwongen worden. Voor de ouders is de verkoop of verhuur van hun kinderen vaak de enige mogelijkheid om te overleven. Vele van deze kinderen zijn na enkele jaren geestelijk en lichamelijk uitgeput en sterven voor hun 16e levensjaar.

Deze sterk toenemende kinderarbeid is ook een direkt gevolg van de economische politiek die door de wereldbank en het IMF aan ontwikkelingslanden wordt opgedrongen. Ze moeten zo goedkoop mogelijk produceren, om zoveel mogelijk te kunnen exporteren zodat ze hun schulden kunnen aflossen; anders ontvangen ze geen nieuwe kredieten meer.
Kinderarbeid is goedkoop en dit kostenvoordeel wordt beloond met nieuwe kredieten. Het is daarom geen toeval, dat deze misdadige kinderarbeid in die landen het meest voor komt, die van het rijke westen de beste punten ontvangen voor hun economische politiek. Volgens berekeningen van Unicef zullen erbij voortzetting van de huidige politiek in tien jaar nog eens 50 miljoen kinderen meer sterven.

Natuurlijk zullen wij met ons allen moeten geven voor de hongerende bevolking in Afrika, maar met giften en aalmoezen zijn deze mensen niet geholpen. Alleen bij een verandering in de huidige politieke bedingingen en een veranderde mentaliteit van het rijke westen hebben deze arme stakkers een kans om te overleven.

KERKRADE — J. Lambrichts
(Brief door redactie ingekort).

● Marine

Naar aanleiding van de brief van de heer Parfant in de rubriek „In Gesprek" wil ik als oud-marineman het volgende commentaar geven.
Bij de Koninklijke Marine zijn nog steeds oude tradities in gebruik, en daarvan is het z.g. „Spekkloppen". Bij de marine waren de schepelingen ingedeeld in drie groepen: beneden de 18 jaar, de zg. superminderjarigen; deze jongens moesten 's avonds na het passagieren om 22.00 uur binnen zijn; vervolgens tussen de 18 en 21 jaar, de zg. minderjarigen; deze jongens moesten om 23.00 uur binnen zijn; en tot slot, en hierom gaat het in dit geval, de meerderjarigen van 21 jaar en ouder. Deze mannen mochten tot 's morgens stappen en hoefden pas voor het ochtend-appel binnen te zijn.

Begrijpelijk dus dat het een belangrijke gebeurtenis was (en nog is) als men 21 jaar werd. Na de middagmaaltijd werd dan de jarige op de tafel gelegd en zijn broek werd strak getrokken. Hierop volgden 21 slagen (aantal jaren) met de „spekplank" op de slagen bedekte achterwerk. De slagen werden uitgedeeld door zijn meerderjarige „baksmaten" (tafelgenoten). Het leuke hierbij was dat als men een „minderjarige" wist te strikken om ook een slag te geven, hij dan als straf de resterende slagen kreeg.

De vermelde eieren en sambal zijn mij niet bekend, waarschijnlijk omdat vroeger iets zuiniger met etenswaar werd omgesprongen. Ook werd beslist de broek niet uitgetrokken. Bier kwam er wel aan te pas, maar zeker niet in de broek, en na werktijd.
Verder wil ik de heer Parfant verzoeken om de eventuele frustraties, die hij van zijn „diensttijd" heeft overgehouden, niet te spuien op een man die in de huidige tijd en de heersende mentaliteit er voor uit durft te komen dat hij met veel plezier en in een goede kameraadschappelijke sfeer zijn taak uitoefent.

Wat betreft de opmerking van „echte" mannen, geloof ik niet dat dat iets met de sexuele geaardheid te doen heeft, de tijd dat een „echte man" elke week een aantal vrouwen of meisjes aan zijn matras moest nagelen om te bewijzen dat hij een man was, is voorbij. Wat denkt u dan overigens van de vrouwelijke bemanningsleden, deze vervullen ook hun taak en zijn beslist geen „mannelijke" vrouwen.
Verder wil ik ook de heer Thonon (Golfcrisis) even er op attent maken dat, indien 50 jaar geleden de geallieerde regeringen gereageerd hadden zoals nu veel mensen reageren, Europa en Afrika nu nog Duits gebied waren.
Voor er weer iemand gaat wijzen dat ik voor oorlog en militarisme ben: dit is niet zo, maar het is nu eenmaal zo dat er af en toe iemand op staat die denkt met andere volkeren naar eigen idee te kunnen handelen. En hiertegen zal men zich dienen te beschermen.
Overigens bij de herdenkingen bij de monumenten zitten de „Heren met de witte boorden" op dezelfde plaats als vroeger: thuis!

HEERLEN — J.J. Roolant

● Staatssecretaris

Gaarne wil ik reageren op het artikel „Staatssecretaris wil hogere lasten burger toestaan" (in het Limburgs Dagblad van 7 januari jl.). Toen ik las dat de heer Simons (notabene PvdA) vond dat burgers bereidwilliger moeten zijn geld in te leveren voor collectieve voorzieningen was dat voor mij de bekende druppel.
Tussen de regels door lees ik dat het veel te moeilijk is om o.a. misbruik van sociale voorzieningen aan te pakken. Dan maar de weg van de minste weerstand: lastenverhoging. En passant beticht hij zowel het CDA als de PvdA (ik heb overigens van beide partijen geen hoge pet op) van „armoedige manier van politiek bedrijven" als ze hun afspraken in het regeerakkoord nakomen.
Beste staatssecretaris, ik zou u als goede raad willen meegeven het vuurwerk dat u blijkbaar heeft overgehouden aan de jaarwisseling niet onder het regeerakkoord te willen leggen, maar in te leveren bij de betreffende instantie, zodat er verder geen onheil mee kan worden aangericht.
Verder zult u moeten leren om gemaakte afspraken te respecteren en alle zaken van twee kanten uitvoerig bekijken alvorens zulke uitspraken te doen die geen enkel artikel opleverden. Als toegift zou ik u het volgende willen zeggen: de burgers raken hun meestal „verdiende" geld toch wel kwijt. Ik weet overigens wel betere items als het betalen van te veel belasting en sociale premies.

KERKRADE — J.J. Kelleter

● Mijnwerkers

Er wordt geregeld geschreven over de pensioenen van de mijnwerkers, volkomen terecht en zeker wat betreft de stoflongen.
Maar laten we dan ook eens over vakantiegeld praten, daar hebben de gepensioneerde mijnwerkers toch zeker ook recht heb, net als alle andere gepensioneerden toch!
Ik heb de bonden en het AZL er al attent op gemaakt, maar ze lieten weten dat het op de pensioenen van de mijnwerkers niet van toepassing was.

HEERLEN — A. Meijer

Huishoudelijke artikelen

Te k. bruin GASFORNUIS ƒ 125,-. Tel. 045-417303 b.g.g. 724760.

Te k. BOLLE Koelkast merk Bosch plm. 30 jaar oud, pr. ƒ 600,-. Tel. 045-719272.

Te koop DIEPVRIESKIST 150 liter, 2 jaar oud. Tel. 045-719132

Te k. WASMACHINE 3 jr oud. Prijs ƒ 200,- Tel. 045-231691

Te koop DIEPVRIESKIST, 1½jr oud, ƒ 150,-. Tel. 045-428349.

Uw VERENIGINGSNIEUWS op LD-TV. Bel voor info 045-739296/97.

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41A. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Opgeruimd staat netjes!!!

Om plaats te maken voor de nieuwe kollektie ruimen we op tegen ongelooflijk lage prijzen.
Profiteer ervan en zorg dat U er snel bij bent, dan hebt U de grootste keuze in onze opruiming van eerste klas meubelen tegen ijselijk lage prijzen....

Meubelen Nelissen

Kerkplein 10, Lanaken (B). Tel. 09-3211714184
Open: dinsd. t/m zaterd. 9.00-12.00 uur en 13.00-18.00 uur
Zondag 13.00-18.00 uur. Maandag gesloten.

Te k. gevraagd ANTIEKE meubels etc. P. Cortenraad, Riemst (B) 09-3212261156

Te k. noten KAST, hxbxd 200x360x45, pr.n.o.t.k. Tel. 045-254870 na 14.00 uur.

Te k. stoffen 2-zits BANKJE, licht gekleurd bloemmotief, 2 jr. oud. Tel. 045-271923.

Te k. modern WANDMEUBEL, bankstel, salontafel, wegens samenwoning. Tel. 045-230276.

Oriënt TEPPICH Heris alt 3.50 m x 2.50 m, Naturfarben ƒ 2.700,-; Tebris 2.90 m x 1.90 m ƒ 350,-. Tel. 045-217356.

Zoekt U 2e hands MEUBELS ook antiek. Kouvenderstr. 208 Hoensbroek.

IJSKAST ƒ 95,-; gasfornuis ƒ 95,-; diepvries ƒ 190,-; wasaut ƒ 250,- 045-725595

Weg. overl. te k. klassiek BANKSTEL, klassieke eethoek, t.v.-kast, kasten, plus klein huisraad. Zat. van 11-13 uur Prins-Willemstr. 31, Hoensbroek. 045-226119.

Te k. grote EIKEN Eethoek, pr. ƒ 875,-. Tel. 045-727192

Eiken EETTAFEL en 6 stoelen. Tel. 045-463175.

Te k. 2 en 3-ZITSBANK, kl. grijs, leer, pr. ƒ 3.500,-. Tel. 043-211200.

Zeer mooie zwaar massief geloogd eiken EETHOEK met 6 stoelen, tafel 200 cm, ƒ 1.250,-; eiken geloogde TV-kast, salontafel, 3 bijzettafeltjes plus wijnrek, samen ƒ 750,-. Tel. 045-417303 b.g.g. 724760.

Te k. mod. WANDMEUBEL grijs en salontafel ƒ 1500,-, tel. 045-257024.

I.v.m. vertr. naar buitenland overtollig HUISRAAD te k. Haagdoornweg 15, Merkelbeek.

Zw. massief eiken BANKSTEL, 2-1-1-, vr.pr. ƒ 400,- na 17.00 u. 04492-4642.

3 eiken eetstoelen leren zitting als nw. samen ƒ 195,-; 1 chroomstalen 2-zits BANKJE met losse gryze kussens,150,-. Tel. 045-253608

Weg int. verand. te k. royaal design BANKSTEL, nappa anilineleer, cognackleur, 3-2-1- (zitdiepten uitschuifb. v. 50-75 cm.) incl. rookglastafel op leren voet, nw.pr. ƒ 12.500,- NU ƒ 2.750,-. Tel. 045-253608.

BANKSTEL eiken/leer, licht beschadigd, 3-1-1, ƒ 495,-; lage vol eiken tafel ƒ 495,-. Tel. 045-317292.

Te koop noten KAST. Telefoon: 045-457763.

Te k. Luie SOFA vr.pr. ƒ 250,-. Tel. 045-719272.

Noten SALONKAST ƒ 350,- z.g.a.n. Tel. 045-271033.

Mode Totaal

Te k. BRUIDSJURK, mt. 38-40, vaste pr. ƒ 500,-. Tel. 045-273511 (na 17.30 uur).

Mannequin verkoopt 4 AVONDJURKEN, nieuw, prijzen van ƒ 150,- tot ƒ 250,-. Tel. 045-724063.

Te k. jongens COMMUNNIE costuum: zwarte broek mt. 12; grijze blazer mt. 34; wit met grijs hemd mt. 15 passend bij blazer; rode vlinder en pochet. Gekocht bij Chatelaine, vr.pr. ƒ 350,-. 045-728188

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg

en zoekt u een partner? Nederland grootste relatieburo geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.
Wilt u meer weten over de unieke werkwijze? U kunt geheel vrijblijvend bellen met onze medewerkster in uw omgeving
Meerssen e.o mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willemse: 045-215481
Maastricht mevr. Savelberg: 043-612291
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

Stichting Date

Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC

Stichting mens en relatie

Postbus 525, 6040 AM Roermond.
Postbus 5050, 6401 GB Heerlen.
LOES: 37 jr. verpleegkundige, gesch. 1 dochter, vlotte, huiselijke vrouw die van knutselen houdt, zkt. eerlijke, trouwe man.
FRANK: 36 jr. N.S. gewone leuke vrijgezel, rustige man die van eerlijkheid houdt, zkt. een fijne warme vrouw.
MARTIN: 32 jr. Elektro-monteur, bescheiden, vriendelijke man, geen uitgaanstype, gezellige prater, zkt. een betrouwbare aardige vrouw.
INE: 54 jr. verkoopster, actieve behulpzame vrouw stelt zich onafhankelijk op, interesse in kunst en cultuur, zkt. ondernemende actieve man, die een goede gesprekspartner kan zijn.
COR: 67 jr. weduwn. zeer actief, prettige gesprekspartner, brede interesse o.a. huiselijke gezelligheid, RK. houdt van tuinieren, muziek, fietsen en wandelen, is natuurliefhebber, zkt. eenvoudige vrouw.
WILLEKE: 55 jr. opgewekt, hartelijk en zorgzaam, charmante verschijning, 1.55m houdt van lezen, muziek, schouwburg, reizen, wandelen, een goed gesprek, zkt. man die evenwichtig, attent, spontaan maar vooral eerlijk is, voor LAT-relatie.

REACTIES:
HEERLEN e.o.: 045-726539 mevr. Luchtman.
ROERMOND e.o.: 04750-15534 mevr. Nabarro.
Deze en vele andere ingeschrevenen zoeken een partner voor een duurzame relatie. Wilt u meer info over onze werkwijze bel dan vrijbl. de consulente in uw buurt of vraag de GRATIS BROCHURE aan.
STICHTING MENS EN RELATIE is erkend Raad van Toezicht, ingesteld door het Ministerie van WVC.
Persoonlijke bemiddeling: zorgvuldig en doeltreffend.

Huwelijksbemiddelingsburo FOREVER tel. 045-212750 of 220632: Erik 34 jr. met vaste baan, sympathiek en huiselijk, is op zoek naar gez. lieve vrouw, kind geen bezw.; John 42 jr. netjes en beschaafd met eig. bedrijf, wil graag kennis maken met aardige vrouw, moet gevoel voor humor hebben; Jolanda 24 jr. modieus slank vrouwtje z.k.m. nette man liefst sportief met zacht karakter; Dennis 32 jr. zakenman met gez. babbel is sportief en houdt van kinderen, wil graag kennismaken met nette j. vrouw voor een fijne relatie op te bouwen; Mieke 38 jr. gesch. en 2 kind. is een zelfbewuste vrouw met gevoel voor humor, houdt van muziek, koken en is altijd opgewekt, wil graag in kontakt komen met eerlijke man; Angelo 46 jr. gesch. is aktief en ondernemend. Hij heeft 'n vaste baan, huis en auto. Graag zou hij een fijne toekomst willen opbouwen met zelfst. lieve vrouw, kind welkom. Deze en vele anderen willen nog wat maken van hun leven. U ook? Bel ons dan gerust of kom eens langs voor een persoonlijk gesprek. Dit is geheel vrijblijvend. Doen.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 75,-; nwe. KTV vanaf ƒ 25,- per maand. Radio TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede KLEUREN-T.V's, zeer grote sort. Philips grootb. v.a. ƒ 125,-. Reeds 25 jaar het juiste adres. T.v. occ. Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen, tel. 045-724760.

Afstandsbed. RM 95 voor Sony CAMERA; groothoek, televoortzetlens en richtmicrofoon. Tel. 045-722271.

Te k. KLEUREN TV stereo met teletekst en afstandsb. merk Grundig, 71 cm grootbeeld, ƒ 650,-. Tel. 04406-13189, na 17.00 uur..

Te k. KLEUREN TV Philips prima toestel, 29 voorkeurzenders, ƒ 350,-. Tel. 04406-13189, na 17.00 uur.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kapper/Cosm.

Te koop schoonheidssp. BEHANDELSTOEL, massagebank, werktafel en andere access. 04406-42079.

Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid- en Oost-Nederland voor het Acad., H.B.O. of vergelijkbaar ontwikkelingsniveau

U hebt een drukke werkkring, vrienden en interessante hobbies, maar U mist die ene partner in Uw leven.

Erk. R.V.T. Brochure M. Schiks.

045-740088, Postbus 443, 6400 AK Heerlen.

Huwelijk/Kennismaking

Sociëteit "Les Bons Vivants"

Rayon Limburg.
De vereniging voor alleenstaande en ongebonden dames en heren, organiseert vanaf 12 januari iedere zaterdag DANS- EN ONTMOETINGSAVONDEN in de sfeervolle boerderij "Remigiushoeve". Live-Music. Correcte kleding verplicht! Aanvang 20.00 uur. 9 februari a.s. gesloten.
Klein Haasdal 63, Schimmert.
Hartelijk welkom. Info tel. 010-4502917.

Aids infolijn

Bel gratis

06-0.22.22.20

Maand. t/m vrijd.
van 14.00 tot 22.00 uur.

Zakenman 38 jr. zoekt VROUW 35-40 jr. om eenzaamh. op te lossen. Br.o. nr. B-6834, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Man 45 jr. jong en sport. zoekt veel liefde, wil een vaste relatie met een nette VROUW. Discretie is een erezaak. foto op erew. ret. Br.o.nr. B-6835 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jongeman 26 jr. met vast werk z.k.m. eenv. MEISJE 22-28 jr. voor een ser. rel. br. met of zonder foto. Br.o. nr. B-6844 L.D. Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen

Weduwe 58 jr., zacht eerlijk karakter, gevoel voor humor en ernst, MBO-niveau zoekt lieve, eerlijke MAN van gelijk niveau tussen 55-65 jr. om samen verder te gaan in het leven, lfst. niet kleiner dan 1.75 mtr. Geestelijke diepgang van grote betekenis, serieuze bedoeling. Br.o.no. B-6846 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jonge vrouw 31 jr. z.k.m. BI-VRIENDIN evt. inw. mog. Br.o.nr. B-6845, L.D. Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen

Man 41 jr., 1.78 m, huiselijk, zorgzaam, met vast werk z.k.m. jonge VROUW, voor 'n fijne relatie, kind geen bezwaar. Br.o.nr.B-6853, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

THEO O Help me. Finy

Op mijn wijze ben ik een boeiende evenwichtige, lieve, slanke man van 45 jr. en 1.76 m. in scheid., geen kind. met zelfst. beroep HBO, wenst duurz. LATRELATIE m. tengere tedere, gevoelige vrouw tot 40 jr. Br. o.nr. B-6890 Limb. Dagbl., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

33 jr. man, gesch. 1 kind, z.k.m. moderne flexibele creatieve VROUW, min. MBO-niveau. Br.m.f.o.e.r. Br.o.nr. B-6843, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Alleenst. wed. 65 jr. met eig. huis, zkt. nette HEER, niet gesch. om samen nog iets van het leven te maken. Br. o.nr. B-6867, L.D. P.B. 3100 6401 DC Heerlen.

Jongeman 45 jr. zoekt leuke donkere VRIEND voor serieuze relatie. Br. met foto o. erew. retour o. nr. B-6871 Postb.2610, 6401 DC Hrl.

Hallo, de kinderen zijn groot. Alleenst. heer wil opnieuw beginnen en samen lief en leed delen met lieve eerlijke VROUW tot 48 jr. Ben 50 jr. eenvoudig en uit goed milieu Geen avontuur. Br.o.nr. B-6874, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

WED. 64 jr., zkt. nette sport. heer voor serieuse relatie tot 67 jr. omg. Hrl. Br.o.nr. B-6875, L-D, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette weduwe zkt. HEER tussen 55-60 jr. plm. 1.75 slank, sportief en betrouwbaar uit beslist goed milieu. Verder onnodig te reageren. Br.o.nr. B-6887. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wie is mijn toekomstige vriendin van de rond de 50, slank en niet te groot. Zelf ben ik tamelijk actief ondernemend en een beetje avontuurlijk. Ik hou van overleg, wederzijds respect, leuke weekeinden en fijne vakanties. Een goed karakter en absolute trouw staan bij mij hoog genoteerd. Als u dit aanspreekt kan het zeker een basis zijn voor een langdurige hechte vriendschap en wat daar uit kan groeien lost de toekomst zelf wel op. Br.o.nr. B-6895, L-D Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Heer middelb. leeft. zkt. DAME tot 40/50 jr. v. ser. relatie. Houden v. huiselijke gezelligh., wandelen, tuinieren, dansen. Foto en tel.nr. op erew. ret. Br. o. nr. B-6898 Limb. Dagbl. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

ALLEENSTAANDEN: Werkgroep 't Guliks Hoes, Hoek Agricolastraat-Ophoven 1 Sittard, organiseert iedere zondag een dans- en contactavond. a.s. zondag met tractatie. Bewijs verpl. Inl. 046-747962.

Suche eine Lieve und gute und treue Partnerin (nicht raucherin). Er, 60 j. 1.70 gr. 68 kg. Nur ernst. Zuschriften Anschriften bitte auf deutch. Br.o.nr. B-6888, L.D. Postbus 2610, 6401 DP Heerlen.

Heer 56 jr. zkt. VROUW 45-55 jr. voor een ser. kennismak. B.o.nr. B-6903 .L.D. Postbus 2610, 6401 DC Hrl.

Nette heer 62 jr. 1.64 gr. zoekt VRIENDIN v. lat-rel. Ben in bezit van auto. Geen bar-type, drink niet. Hou van dansen, dag uitstapjes, vakantie's, wandelen, t.v. kijken, (duurz.gesch.). Br.o.nr. B-6905, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Manl. DANSPARTNER stijld gez. v.a. 50 jr. v. beg. cursus v.a. 1.68 m., goed uitz., goed mil. Br.o.nr. B-6907 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Attractieve MAN met goede baan, 50 jr. oud, zkt. lieve vrouw voor leuke relatie. Br. lfst. m. foto o. erew. ret. o.nr. B-6912 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Man 49 jr. vast werk, zkt. ser kennism. met nette huiselijke VROUW voor vriendsch. geen uitgaanstypw, Br.m.f. o.nr. B-6899, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ik zoek een gezellig en spontane VRIEND(IN) om uit te gaan, ook nu met carnaval. Lft. 45/55 jr. Br. met telnr. o.nr. B-6901 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Baby en Kleuter

Te k. WANDELWAGEN merk Herlag, pr. ƒ 150,-. Onder Devoonstr. 7 Hrl.

3 in 1 KINDERWAGEN, kl. mint met pasteltintjes, ƒ 275,-; zak babykleding ƒ 25,-; box ƒ 50,-. Tel. 045-719878.

Te k. combi KINDERWAGEN 3 in 1, compl. witte wieg 0-9 mnd. af te geven. pr.n.o.t.k. Tel. 045-463035.

Bel de Vakman

Betonwaren - sierbestrating
Blokhutten - tuinfiguren
Vijver en tuinmaterialen

Ons showterrein is ook 's-zondags geopend.
Gebrs. Creugers, Economiestr. 46 Hoensbroek (bij station)
Tel. 045 - 213877.

Problemen aan uw dak

Arndts dakservice

Heerlen 045-728348
Fax 045-729089
Dag en nachtservice

STOELMATTERIJ vern. rieten en biezen stoelen met gar. Bel. 045-418820.

Let op! Uw dak is ons vak! Dakdekkersbedrijf Peters, Groenstr. 21, Ubach over Worms. Tel. 045-325793, b.g.g. 045-311334. Tevens ZINKWERK en PVC-dakgootbekleding. Gratis offerte

Voor al uw METSELWERK en/of voegwerk. Bel 045-415222 voor een vrijblijvende offerte!

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

KOMBI-DAK, pannendaken bitumen daken; schoorsteenbouw; dakkapellen; lood- en zinkwerken. Alle werken onder gar. Tel. 045-414890, fax 045-428229

Voor al Uw wand- en VLOERTEGELWERK. Bel 045-227028.

OPRITTEN en terrassen in klinkers. of sierbestrating. Ook tuinaanleg 045-423699

Zonnebanken/Zonnehemels

Zonnehemels!

10 lamps superbruiner met snelbruinlampen, ventilator, en in hoogte verstelbaar statief, nu ƒ 40,- per maand.
Tevens showmodellen met hoge kortingen bij

Van Erp

Sittard, Limbrichterstraat 18. Tel. 046-513531.
Kerkrade, Hoofdstraat 12. Tel. 045-456999.

ZONNEHEMELVERHUUR, zonnehemel op luxe kantelstatief, of Philips suncar snelbruiner, huurpr. z.hemel 3 wkn. ƒ 120,-, 4 wkn. ƒ 150,- bezorgk. ƒ 20,-. suncar 2 wkn. ƒ 120,- 3 wkn ƒ 175,-. Inl: Fa. Mezo, 045-312956.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER

Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de enveloppe het nummer uit de advertentie te vermelden.

Computers

BCE

geeft 1 jaar garantie en GRATIS muis
BCE AT 40 Mb, 5,25" & 3,5" FDD met monitor .. ƒ 2.5
Televideo 386, 40 Mb, 4 Mb, 5,25" & 3,5" ....
mono VGA .... ƒ 4.5
Prijzen inclusief BTW en verzending door Nederland
Weesperstraat 103, Amsterdam. Tel. 020-203239

COMMODORE 64, disk-drive, disks, joy-stick, ƒ 450,-. Tel. 045-232028.

STUNT! Turbo XT met 640 kb en keyboard ƒ 650,- excl. BTW. VGA monitor met VGA kaart ƒ 375,- excl. BTW. H.R.C. 04750-11131.

Te koop PRINTER Seikosha SP 1600 AI matrix 9 naalds (100% IBM comp.), pr. ƒ 200,-. Tel. 045-215950, na 18.00 uur.

COMMODORE 64 incl. disk drive, 1802 kl.monitor, cartr. III muis, diskettes, star printer, pr. n.o.t.k. 045-416946.

Te k. comp. PRINTERTAFEL z.g.a.nw. ƒ 85,-. Tel. 045-314744.

APPLE IIe, mon. met 2 drives en toebehoren, ƒ 300,-. 045-232051 za. 18-19 uur.

Te k. APPLE IIc comp- monitor, 2e drive, plusm- diskettes en boeken. ƒ 450,-. Tel. 04406-1521-

Kachels/Verwarming

Kachels, inzethaarden, kolen-hout. Gratis gepla- Nieuw en gebruikt. KACHELSMID, Walem Klimmen. Tel. 04459-163-

KACHELS open haar- moderne schouwen. Kachelspeciaalzaak, 28, Geleen. 046-740785.

Te koop GASHAARD gaskacheltje t.e.a.b. 045-418986, na 17.00 uur

Uitknippen! te k. ANTRACIETKOLEN 3 en 4, ƒ 17- p.z. à 37½ kg., per ton - thuisbezorgd, 045-31978-

Muziek

STALMEIER MUSIC de muziekspecialist

HOOFDSTRAAT 32 TEL 045|214253 HOENSBROEK

(Bij de Markt) Donderdag koopavond

Wintertijd is keyboardtijd

(maar dan wel gekocht bij de vakman)
Reeds va. ƒ 30,- per mnd. Yamaha - Gem - Kawai
Keyboards met vertrouwde Stalmeiergarantie!
Alle types voorradig of in bestelling.

Koop bij de man die het ook bedienen kan!!!

Orgel EMINENT 2000 Grand Theatre, nw. pr. ƒ 19.000,-. Vr. pr. ƒ 7.000,-. 045-417081

IBANEZ SDR 1000 dig. stereoprocessor, Burns gitaar, Fender mark 88 Stage, na 18.00 uur 045-444617.

TENORSAX, Toneking, J.K. goudlak, 100%, ƒ 1.400,-. Tel. 045-423750.

BABY-VLEUGEL prachtig gerest., bijz. mooie klank, mahonie-hout, Colona, ƒ 5.200,-. Tel. 045-441824.

Compl. 5-delig Pearl Export DRUMSTEL, zeer solide, ƒ 1.250,-. Tel. 045-719103.

Te k. mooie KNOP-ACCORDEON hand-gemaakt, plusm. 40 jr., i.z.g.st. Eyndercoolhoff 131, Puth. Tel. 04493-3043.

Te k. LESLEY box Yamaha 100 watt v. bas of sologitaar. 045-272567 na 1800 uur.

Te k. Yamaha PIANO, wit, 3 jr. oud, vaste pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-441899 / 443842

Peavey VERSTERKER CS 400 2x200W te koop. Pr.n.o.t.k. Atlantic show-service. Tel. 045-444907.

Te ruil YAMAHA-ORGEL tegen knop-accordeon. Tel. 045-710400.

Will Bevers SAXOFOONS in- en verkoop van gebruikte en nieuwe saxofoons, voor reparatie en revisie Marktstr. 19, Linne. 04746-4976. Openingstijden woensdag-donderdag 9.00-12.00 uur; vrijdag-zaterdag 9.00-17.00u.

Te k. DRUMSTEL Swing Tama Star, 2½ mnd. oud Tel. 046-526707.

Te k. electronisch ORGEL met voetpedalen. Tel. 04404-1531.

Te k. solo SLAGGITAAR, zwart, 2 el. vibr. ƒ 200,-. Tel. 045-255609.

Te k. JUKE-BOX met N.S.M. (dekenkist model) vr.pr. ƒ 3.500,-.045-464785

Te k. Riverhead BASGITAAR, kl. paars/zwart 1 jr. oud, nw. ƒ 1.375,- nu incl. koffer ƒ 800,-. Tel. 043-470126. Tevens weston pantera gitaar kl. wit incl. koffer ƒ 650,-. 046-749388.

Voor Piccolo's zie verder pagina 12

Kerkorian wil bieden op Pan Am

EW YORK – De Amerikaanse be-
egger Kirk Kerkorian is van plan
en overnemingsbod uit te brengen
p de luchtvaartmaatschappij Pan
m. Dit heeft de advocaat van de
merikaanse bond van gezagvoer-
ers laten weten aan de faillisse-
nentsrechter onder wie de sursean-
e van Pan Am valt. Dinsdag vroeg
e luchtvaartondernemihg uitstel
an betaling om een reorganisatie-
lan uit te kunnen voeren zonder
oor schuldeisers te worden lastig-
evallen.

olgens de advocaat van de piloten-
ond voelen de gezagvoerders van
an Am niets voor welke samen-
erking met of overneming door
uchtvaartmaatschappij UAL dan
ok. Deze maatschappij wil een aan-
al routes van Pan Am overnemen
n heeft aangeboden vijftig miljoen
ollar bij te dragen in een financie-
ingspakket van 150 miljoen dollar.

e advocaat heeft de rechter ge-
raagd meer tijd uit te trekken om
lternatieve plannen voor Pan Am
e bestuderen, waaronder het bod
an Kerkorian.

Océ behaalde iets meer winst

ENLO – Het kopieerconcern Océ-
an der Grinten heeft het voorgaan-
e jaar kunnen afsluiten met een
ettowinst van ongeveer f 86 mil-
oen tegenover f 84,7 miljoen in
989. Dat heeft de nieuwe voorzitter
an de raad van bestuur, H. Pen-
ings, gisteren meegedeeld in zijn
ieuwjaarstoespraak in Venlo.
e omzet is volgens Pennings in
990 met 9 procent gestegen tot f
.300 miljoen (1989: f 2.133 miljoen).
e bestuursvoorzitter deelde verder
ee dat de winstontwikkeling in
et vierde kwartaal volgens ver-
achting is verlopen, waarbij nieu-
e produkten een belangrijke bij-
rage leverden. Met betrekking tot
991 was Pennings voorzichting po-
tief in zijn voorspellingen, gezien
e ontwikkelingen in de Golf.
e definitieve jaarcijfers van Océ
ullen op 21 februari worden be-
endgemaakt.

Bijna duizend banen weg bij Britse Ford

ONDEN – De Britse Ford-fabrie-
en willen in de periode tot eind
naart 900 banen schrappen, zo
eeft een woordvoerder van de
utofabrikant vrijdag meegedeeld.
e banenvermindering moet tot
tand komen door natuurlijk ver-
oop, vervroegde pensionering en
rijwillig vertrek. Op het ogenblik
erken er 44.000 mensen.
e banenvermindering is onderdeel
an de bedrijfsstrategie om met
inder personeel concurrerend te
unnen blijven. De afgelopen twin-
g jaar is het aantal banen vermin-
erd met 20.000. Daarbij zijn geen
nassale ontslagen gevallen.

e autoverkoop is Groot-Brittannië
s vorig jaar afgenomen met 12,7
rocent. Ford zag zijn verkoop met
6,7 procent verminderen. De Britse
ord-fabrieken maakten vorig jaar
en winst van 407 miljoen pond
terling (f 1,34 miljard) bij een omzet
an 6,7 miljard pond (f 22,1 miljard).

Sterkste groei Duitse economie in veertien jaar

FRANKFURT – De economie van het voormalige West-Duitsland is vorig jaar met 4,6 procent gegroeid, zo blijkt uit vrijdag gepubliceerde voorlopige gegevens van het bureau voor statistiek. Het percentage is iets gunstiger dan verwacht en betekent de sterkste reële groei sinds de 5,6 procent in 1976.

De economische groei is sinds 1987 gestaag opgelopen. In dat jaar nam het bruto nationaal produkt (bnp) reëel (dus na correctie voor prijsverandering) toe met 1,7 procent. In 1988 bedroeg de groei 3,7 procent en in 1989 3,9 procent. Dit jaar valt een duidelijke vermindering te verwachten. Staatssecretaris Otto Schlecht van het ministerie van economische zaken voorspelde vrijdag een groei van ruim drie procent. Dat zal volgens hem meer dan 500.000 nieuwe arbeidsplaatsen kunnen opleveren.

De sterke groei in het afgelopen jaar was te danken aan de binnenlandse vraag. Die nam toe met 4,9 procent. De investeringen in uitrusting groeiden met 12,1 procent en hadden een aandeel van ruim tien procent in het bnp. Dat is het hoogste niveau sinds de oprichting van de Bondsrepubliek. De groei van de investeringen in de bouw was met vijf procent veel geringer. De particuliere consumptie nam met 4,4 procent toe, terwijl de bijdrage van de export aan het bnp licht verminderde met 1,1 procent.

Conflict NS en FNV opgelost

UTRECHT – Het conflict tussen de Nederlandse Spoorwegen en de Vervoersbond FNV is uit de wereld. De FNV-bond had geëist dat de Spoorwegen het Businessplan voor het goederenvervoer vrij zouden geven, maar door een gesprek tussen de partijen op donderdagmiddag is de zaak in der minne geschikt.

Achteraf bezien berust de hele affaire op niet meer dan een serie misverstanden. De vervoersbond wilde de beschikking hebben over een rapport dat ten grondslag lag aan het vorig jaar november gepresenteerde Toekomstplan voor het Goederenvervoer van NS. Volgens de bond stonden er in dat stuk, dat de titel 'Businessplan' zou dragen, enkele gevoelige punten, die niet in het uiteindelijke Toekomstplan waren meegenomen.

Daarbij ging het om kritiek op het management van het goederenbedrijf, een aparte cao voor NS-Goederen, de vorming van een aparte pool machinisten voor het goederenbedrijf en een reductie van de personeelskosten met vijftig procent. De vervoersbond wilde daar met NS over praten, maar beschikte officieel niet over het document.

Aanvankelijk beweerden de NS dat het zogeheten Businessplan hetzelfde zou zijn als het Toekomstplan. Later zei commercieel hoofddirecteur Portheine dat het Businessplan synoniem zou zijn voor het onderzoeksrapport van het bureau Coopers en Lybrand, dat de basis was voor het Toekomstplan. Beide versies bleken te kloppen.

Het rapport van Coopers en Lybrand bevatte inderdaad de gegevens die de vervoersbond wilde hebben, maar die waren niet overgenomen in het definitieve plan. Ze zijn, zo schreef Portheine vrijdag aan de vervoersbond, 'niet meer aan de orde'. De NS wilden ze derhalve niet vrijgeven.

Hoewel de NS steeds hebben gezegd dat het beleid voor het noodlijdende goederenbedrijf alleen wordt gebaseerd op het Toekomstplan, accepteerde de vervoersbond die uitleg eerst vrijdag. Het ultimatum dat op die dag afliep, heeft dan ook geen consequenties. De bond had gedreigd om het 'Businessplan' via de rechter ter beschikking te krijgen.

Informatie dividend Philips niet koersgevoelig

Effectenbeurs laakt handelwijze van VBA

AMSTERDAM – Het bestuur van de Amsterdamse effectenbeurs is niet erg tevreden over de wijze waarop de Vereniging van Beleggingsanalisten (VBA) het uitlekken van informatie na afloop van een besloten bijeenkomst met bestuurders van Philips medio december beoordeelt. Dat heeft beurswoordvoerder De Ranitz gisteren laten weten.

Tijdens een samenzijn van leden van de VBA en Philips eind vorig jaar zou Philips-bestuurslid H. Appelo de verwachting hebben uitgesproken dat het concern eind 1991 interimdividend uitkeert. Deze informatie lekte uit en was daags na de bijeenkomst te lezen in verschillende ochtendkranten. De Amsterdamse beurs meent nu dat deze informatie volgens de beursregels nog tijdens het samenzijn via een persbericht verspreid had moeten worden. Volgens De Ranitz geldt dat voor 'alle nog niet in de markt bekende informatie'.

De VBA betreurt inmiddels de gang van zaken en heeft het beursbestuur per brief laten weten dat het niet zover had mogen komen. Ter verdediging voert R. Clement van de VBA in een gisteren verstuurde schriftelijke verklaring aan dat het in dit geval niet zonder meer duidelijk was dat het ging om koersgevoelige informatie omdat de uitspraak van Appelo was omkleed met vele 'mitsen en maren'.

De VBA stelt zich volgens de verklaring op het standpunt dat koersgevoelige informatie verstrekt tijdens bijeenkomsten van de vereniging 'onverwijld openbaar' gemaakt moeten worden en dat ze hierop in de toekomst meer attent zal zijn. Ze constateert echter in dit geval een 'spanningsveld' omdat over de koersgevoeligheid bij deze kwestie discussie mogelijk is. Volgens De Ranitz doet dat niet ter zake. Alle nog niet bekende informatie moet openbaar worden en daar slaat de VBA volgens het beursbestuur de plank mis.

Bij Philips wordt de zaak enigszins laconiek afgedaan. „Het is gewoon kul dat destijds koersgevoelige informatie is verstrekt", meent een woordvoerder. Volgens hem heeft Appelo zijn uitspraken over een eventueel interimdividend met zoveel voorzichtigheid en voorwaarden gedaan dat van koersgevoeligheid geen sprake kan zijn. Hij zei ten slotte nog niet door de beurs over deze zaak te zijn benaderd.

● De spoorwegvakbond FSV eist evenals de vervoersbonden van FNV en CNV een loonsverhoging van 3,5 procent voor de 26.000 werknemers van de Nederlandse Spoorwegen. De laagstbetaalde werknemers moeten er minstens honderd gulden per maand op vooruit gaan.

● *De betoging bezorgde de Brusselse politie die zo'n vijftig agenten inzette, weinig hoofdbrekens. Incidenten bleven uit, afgezien van de honderden eieren waarmee het Philips-hoofdkantoor werden bekogeld en het in brand steken van een pop die Philips-topman Jan Timmer voorstelde. Timmer is de gebeten hond. Op spandoeken heette hij onder meer 'de jobkiller'.*

Protest tegen ontslagen bij Philips België

BRUSSEL – Zo'n 800 Belgische Philips-werknemers hebben gisteren in het centrum van Brussel gedemonstreerd tegen de aangekondigde ontslagen bij de tien Philips-vestigingen in België. Dit jaar komen circa 1850 van de bijna 15.000 Belgische werknemers op straat te staan. De drastische sanering bij Philips kost dit jaar wereldwijd zo'n 40.000 arbeidsplaatsen zou kosten.

In België worden vooral de Philips-bedrijven in Brussel en Leuven getroffen. De vakbonden voorzien zelfs de sluiting van de fabriek in Leuven, waar in 1988 ondanks een langdurige staking en een bedrijfsbezetting al zo'n 800 arbeidsplaatsen verdwenen.

Bij Philips-MBLE in Brussel, waar bijna 350 mensen ontslag is aangezegd, viel de beslissing samen met een 24-uursstaking.

Bij Philips-België is sinds 1986 al flink gesaneerd. Daardoor is het aantal arbeidsplaatsen met zo'n 3000 verminderd tot ongeveer 15.000. De nu aangekondigde ontslagen vallen in Lommel waar 147 van de 1100 mensen verdwijnen, Turnhout 232 (op bijna 2300), Hasselt 211 (van de 2600), Brugge 211 (van de bijna 1900), Roeselare 155 en Dendermonde 85.

In Brussel worden 272 van de ruim 1700 mensen overbodig, en in Wavre 45 van de 425 werknemers. Bij MBLE-Brussel, dat vooral defensie-opdrachten uitvoert, staan 343 van de 1100 werknemers straks op straat. Leuven tenslotte ziet 150 van de resterende kleine 550 personeelsleden vertrekken.

Bij elkaar verdwijnen zo'n 2300 arbeidsplaatsen bij Philips-België.

Mogeljk fusie Meulenhoff en Malherbe Weert

AMSTERDAM – De Amsterdamse uitgeverij-groep Meulenhoff & Co en de Malherbe-Groep in Weert voeren momenteel besprekingen om te gaan fuseren. Beide ondernemingen zijn in Nederland en België werkzaam in het uitgeven en distribueren van algemene en educatieve boeken. Na een fusie ontstaat een uitgeverij met ruim 460 medewerkers en een geconsolideerde jaaromzet van f 220 miljoen. De samenwerking heeft geen negatieve gevolgen voor de werkgelegenheid. Dit heeft Meulenhoff vrijdag bekendgemaakt.

De Meulenhoff-groep omvat momenteel de bedrijven Meulenhoff-Nederland, Meulenhoff Educatief, European Book Service, Kritak en Meulenhoff Edinfo. De groep telt 250 medewerkers. Tot de Malherbe-groep behoren onder meer uitgeverij M & P in Weert, Unieboek, De Boekerij, De Standaard uitgeverij, Manteau, A.W. Bruna en Prometheus. Bij de Malherbe-groep werken 210 personen.

Na de fusie zullen de afzonderlijke uitgeverijen relatief zelfstandige bedrijfsonderdelen blijven. In de komende weken zal overleg worden gevoerd met de vakorganisaties en de ondernemingsraad.

● Hongarije heeft Nationale-Nederlanden vergunning verleend om in het land levens- en schadeverzekeringen te gaan verkopen. Het Nederlandse concern hoopt in de tweede helft van 1991 te kunnen beginnen met de verkoop van levensverzekeringen via Nationale-Nederlanden Hungary Insurance Company.

Rustig

MSTERDAM – Na de koersbewe-
ingen van woensdag en donderdag
p het Damrak in reactie op het ver-
oop van de besprekingen tussen
aker en Aziz in Genève, keerde
rijdag de al maanden durende rust
p de Amsterdamse beurs terug.
erreweg de meeste koersen bewo-
en zich de hele dag rond het don-
erdag bereikte peil. De stem-
ningsindex bewoog zich aanvanke-
ijk wat omhoog, maar sloot 0,1 punt
ager op 78.

e koersindex moest terug van 166
aar 165,6. De totale omzet bedroeg
992 miljoen, waarvan maar f 396
miljoen in aandelen. De obligatie-
markt sloot de dag licht prijshou-
end af.

cé-van der Grinten profiteerde
an de mededeling, dat de winst in
990 iets is gestegen. Moedgevend
olgens handelaren was dat de stij-
ing zich ook in het laatste kwartaal
et zijn moeilijke dollar heeft voor-
edaan. De koers van Océ ging f 1,90
mhoog naar f 36. Hoogovens bleef
iden onder de versomberde uit-
praken over 1990 van topman Van
oyen en zakte nu f 2 naar f 42,30.

MB Postbank eindigde de dag
1,30 lager op f 40,30 en fusiepart-
er Nationale-Nederlanden f 1,10 la-
er op f 51,40. Elsevier moest f 2,10
rijsgeven op f 72,20, terwijl colle-
a-uitgever VNU f 1,80 duurder
erd op f 80,80. Nedlloyd ging f 1,40
mhoog naar f 38,70.

Macintosh

et detailhandelsfonds Macintosh
on onder invloed van de bekend-
emaakte flinke winststijging nog
ens 90 cent doorlopen naar f 35,50.
a geruime tijd in het strafbankje te
ebben gezeten keerde Bobel terug
n de notering op een 60 cent hogere
oers van f 4,20.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	31,50	31,60
AEGON	104,30	104,60
Ahold	66,30	66,60
Akzo	74,70	74,70
Alrenta	162,60	162,60
Amev	46,90	47,00
Amro A. in F.	75,00	75,10
Borsumij W.	70,00	69,70
Bührm.Tet.	44,60	44,50
C.S.M.cert.	82,10	82,00
DAF	17,90	17,80
Dordt.Petr.	122,40	122,00
DSM	89,00	89,70
Elsevier	74,30	72,20
Fokker cert.	26,40	26,60
Gist-Broc. c.	27,80	28,00
HCS Techn.	7,90	8,10
Heineken	134,80	133,90
Hoogovens	44,30	42,30
Hunter Dougl.	55,50	54,50
Int.Müller	72,00	71,50
KLM	20,20	20,30
Kon.Ned.Pap.	35,50	35,30
Kon. Olie	129,00	129,00
Nat. Nederl.	52,50	51,40
NMB Postbank	41,60	40,30
Nedlloyd •	37,30	38,70
Océ	34,10	36,00
Pakhoed Hold.	178,00a	170,50
Philips	20,50	20,40
Polygram	29,40	29,10
Robeco	85,00	85,10
Rodamco	55,10	55,90
Rolinco	78,90	79,40
Rorento	60,40	60,50
Stork VMF	40,10	40,00
Unilever	146,20	146,30
Ver.Bezit VNU	79,00	80,00
Volmac Softw.	27,70	27,80
VOC	41,20	41,80
Wessanen	64,80	64,80
Wolters-Kluwer	47,90	47,70

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	53,50	53,50
ABN AmroHld.prf.	5,07	5,08
ACF-Holding	31,60	31,60
Ahrend Gr. c	173,50	174,50
Air Holland	13,00	13,00
Asd Opt. Tr.	15,00	15,00
Asd Rubber	3,30	3,50
Ant. Verff.	475,00	–
Atag Hold c	108,00	108,00
Aut.Ind.R'dam	77,50	71,00
BAM Groep	68,50	68,00
Batenburg	110,00	107,00
Beers	100,00	99,00
Begemann	127,00	126,00
Belindo	358,00	361,00
Berkel's P.	1,39	1,34
Blydenst.-Will.	33,70	33,50
Bobel	3,60	4,20
Boer De. Kon.	249,00	249,00
de Boer Winkelbedr.	72,50	73,00
Bols	175,00	174,20
Boskalis W.	12,65	12,60
Boskalis pr	15,40	15,30
Braat Beheer	29,00	28,70
Breevast	10,95	10,90
Burgman-H.	2900,00	2900,00
Calvé-Delft pr	835,00	835,00
Calvé-Delft c	950,00	941,00
CSM	80,90	80,80
Chamotte Unie	2,15	1,95
Cindu-Key	159,50	159,50
Claimindo	357,00	361,00
Content Beheer	22,50	22,50
Cred.LBN	28,30	28,30
Crown v.G.c	104,00	104,00
Delft Instrum.	24,50	25,00
Desseaux	45,50	45,50
Dorp-Groep	39,80	41,00
Econosto	28,10	27,50
EMBA	200,00	200,00
Eriks hold.	87,00	86,50
Flexovit Int.	79,00	79,30
Frans Maas c.	70,50	70,50
Gamma Holding	84,50	84,80
Gamma pref	5,65	5,65
Getronics	29,30	29,20
Geveke	37,50	37,50
Giessen-de N.	99,00	105,00b
Goudsmit	42,50	42,50
Grasso's Kon.	96,00	95,80
Grolsch	157,00	158,00
GTI-Holding	214,00	213,00
Hagemeyer	100,50	101,20
HAL Trust B	13,00	13,00
HAL Trust Unit	12,90	13,00
H.B.G.	154,00	154,00
Hein Hold	115,60	115,00
Hoek's Mach.	198,00	201,00
Heineken Hld	115,60	115,00
Holl.Sea S.	1,00	1,03
Holl. Kloos	465,00	465,00
Hoop Eff.bk.	6,20	6,20
Hunter D.pr.	2,21	2,30
ICA Hold. cert.	8,70	8,00b
IHC Caland	40,80	41,00
Infotheek	18,00	18,70
Kas-Ass.	37,50	37,80
Kempen Holding	10,80	11,00
kondor wessels	31,20	31,80
KBB	91,50	90,20
Kon.Sphinx	155,00	156,00
Koppelpoort H.	250,50	250,50
Krasnapolsky	217,00	219,00
Landré & Gl.	58,00	57,80
Macintosh	34,60	35,50
Maxwell Petr.H.	106,00a	104,50
Medicopharma	59,00	57,00
Melia Int.	5,95	5,95b
Moeara Enim	1066,00	1066,00
M.Enim OB-cert	13900,00	13900,00
Moolen Hold.	33,30	33,20
Mulder Bosk.	63,80	63,80
Multihouse	6,10	6,20
Mynbouwk. W.	385,50	385,50
Naeff	380,00	–
NAGRON	43,80	42,00
NIB	536,50	536,00
NBM-Amstelland	8,70	8,80
NEDAP	300,00	301,00
NKF Hold.cert.	231,00	231,00
Ned.Part.Mij	38,20	38,50
Ned.Springst.	12740,00	12740,00
Norit	35,70	36,00
Nutricia gb	103,50	101,50
Nutricia vb	110,50	111,00
Nijv.t.Cate	75,00	75,20
Omnium Europe	13,00	–
Orco Bank c.	70,50	70,50
OTRA	229,00	228,00
Palthe	59,00	59,00
Philips div'91	20,30	20,40
Pirelli Tyre	19,90	19,50
Polynorm	102,00	108,00
Porcel. Fles	153,00	153,00
randstad	43,30	44,00
Ravast	39,00	39,00
Reesink	69,40	69,40
Riva	42,00	42,00
Riva (cert.)	38,80	38,80
Samas Groep	62,70	63,00
Sarakreek	17,60	17,60
Schuitema	1750,00	1750,00
Schuttersveld	41,50	41,00
Smit Intern.	40,00	–
St.Bankiers c.	11,50	11,70
Stad Rotterdam c	43,00	42,10
Telegraaf De	88,50	88,00
Textielgr Twente	73,50	74,00
Tulip Comp.	26,10	26,00
Tw.Kabel Hold	108,50	108,00
Ubbink	82,00	81,00
Union Fiets.	58,00	59,00
Ver.Glasfabr.	326,00	326,00
Verto	49,50	47,00
Volker Stev.	68,50	68,50
Vredestein	11,00	11,30
VRG-Groep	57,50	58,00
Wegener Tyl	229,00	229,00
West Invest	26,00a	25,00a
West Inv. wb.	96,00	95,00a
Wolters Kluwer	189,50	188,00
Wyers	32,00	32,00

Beleggingsinstellingen

Aegon Aand.f.	28,00	28,00
Aegon sav.plus	5,30	5,30
ABN Aand.f.	63,70	63,50
ABN Beleg.f.	50,90	50,90
ABN Amro L.F.	151,70	151,80
ALBEFO	49,20	49,20
Aldollar BF $	22,80	22,80
Alg.Fondsenb.	202,00	202,00
Alliance Fd	9,60	9,60
Amba	42,00	42,00
America Fund	245,00	245,00
Amro Eur.F.	60,00	61,00
Amro Far E.F.	49,60	49,90
Amro Neth.F.	64,80	65,20
Amro N.Am.F.	53,40	54,00
Amro Obl.Gr.	159,00	159,20
Amvabel	59,50	59,40
AsianTigersFd	48,40	48,50
AsianSelFund	39,50	39,50
Austro Hung.F.	6,25	–
Bemco Austr.	48,00	48,00
Bever Belegg.	3,00	3,20
CLN Obl.Div.Fonds	101,60	101,50
CLN Obl.Waardef.	102,50	103,00
Delta Lloyd	35,50	–
DP Am. Gr.F.	23,40	23,60
Dp Energy.Res.	40,70	40,70
Eng-Holl.B.T.1	8,20	8,20
EMF rentefonds	61,10	61,10
Envir.Gr.Fnd	49,50	49,50
Eur.Ass. Tr.	6,50	6,50
EOE DuStInF.	239,00	240,00
EurGrFund	50,10	50,20
Euro Spain Fd	6,90	6,90
Florente Fund	104,80	105,00
Gim Global	46,90	46,90
Groeigarant	1,28	1,28f
Hend.Eur.Gr.F.	147,00	148,00
Henderson Spirit	50,00	50,30
Holland Fund	63,20	63,00
Holl.Eur.Fund	40,00	40,20
Holl.Obl.Fonds	117,50	117,50
Holl.Pac.F.	90,00	89,50
Innovest	90,70	90,60
Interbonds	529,00	529,00
Intereffekt500	32,50	32,70
Intereffekt wt	186,00	189,00
Investa part	63,90	63,90
IS Himal. F.$	8,00	–
Jade Fonds	130,00	130,40
Japan Fund	18,40	19,50
Jap.Ind.Alpha Fd	8100,00	–
Japan Rot. Fund yen	6850,00	–
Korea Pac.$	8,00	–
Mal.Cap.F. $	6,60	–
Mees Obl.Div.Fonds	100,90	100,80
Mexico Inc.F.	21,10	–
MK Int.Vent.	21,90	21,90
Mondibel	67,50	67,70
Nat.Res.Fund	1130,00	1130,00
Nedufo A	120,00a	120,00a
Nedufo B	99,00	103,00
NMB Dutch Fund	35,50	35,50
NMB Global F.	38,10	38,30
NMB Oblig.F.	34,00	34,30
NMB Rente F.	106,20	106,30
NMB Vast Goed	38,20	38,20
New Asia Fund	6,00	–
Nomura Warr.Fund	3,40	3,40
Obam. Belegg.	193,00	193,50
OAMF Rentef.	12,30	12,40
Orcur.Ned.p.	47,40	47,40
Pac.Dimens.	82,40	83,00
Pac.Prop.Sec.f.	29,20	29,80
Pierson Rente	104,60	104,60
Postb.Belegg.f.	53,00	53,00
Prosp.Int.High.Inc.	4,00a	–
RG Divirente F.	47,10	47,10
Rentalent Bel.	135,40	135,30
Rentotaal NV	31,80	31,80
RG groen	49,00	49,00
RG blauw	46,10	45,40
RG geel	42,30	42,30
Rodin Prop.$	105,00	–
Rolinco cum.p	70,00	–
Sci/Tech	15,50	15,50
Technology F.	17,50	17,50
Tokyo Pac. H.	197,00	197,00
Trans Eur.F.	67,70	68,50
Transpac.F.	305,00	315,00
Uni-Invest	78,50	78,50
Unico Inv.F.	75,50	75,50
Unifonds	28,20	28,20
VWN	62,70	62,70
Vast Ned	110,70	112,50
Venture F.N.	20,50a	20,00a
VIB NV	67,60	67,70
VSB Mix Fund	46,10	46,00
VSB Rente F.	100,80	100,80
WBO Int.	61,30	61,50
Wereldhave NV	141,00	140,50
Yen Value Fund	80,30	81,00
ZOM Florida $	46,80	46,80

Parallelmarkt

Alanheri	23,30	23,30
Berghuizer	41,00	42,00
Besouw Van c.	60,00	60,00
Biogrond Bel.	10,40	10,40
CBI Barin Oce. yen	1640,00	–
Comm.Obl.F.1	99,20	99,20
Comm.Obl.F.2	98,70	98,80
Comm.Obl.F.3	99,10	99,10
De Drie Electr.	18,50	18,00
DeltaLl.dlr	53,10	53,50
DeltaLlEcu	52,00	51,80
DeltaLlMix	51,40	51,30
DeltaLlRente	51,10	51,00
DeltaLlVast	51,30	51,30
Dico Intern.	97,00	98,00
DOCdata	7,50	8,50e
Ehco-KLM Kl.	35,00	35,00
E&L Belegg.1	59,90	59,60
E&L Belegg.2	68,20	68,00
E&L Belegg.3	72,60	72,40
Free Rec.Sh.	31,50	31,50
Geld.Pap.c.	66,30	67,00
German City E.	47,00	47,00
Gouda Vuurv c	102,00	108,00
Groenendijk	39,50	40,20
Grontmij c.	209,00	211,00
HCA Holding	49,00	49,00
Helvoet Holding	49,50	49,50
Hes Beheer	42,00	42,20
Highl.Devel.	25,00	24,00
Homburg cert	2,80	2,75
Interview Eur.	4,25	4,20
Kuehne+Heitz	40,90	40,20
LCI Comp.Gr.	12,50	12,80f
Melle	272,00	272,00
Nedcon Groep	25,80	26,00
Nedschroef	101,70	101,70
Neways Elec.	6,60	6,60
New Eur.Htls DM	20,20	20,40
Newtron Hold	9,60	9,60
pan pacific	9,90	8,50a
Pie Med.	9,20	9,20
Simac Tech.	12,20	12,70
Sligro Beh.	39,70	40;20
VHS Onr. Goed	4,90	4,90
Weweler	30,50	30,50

Wall Street

Amerikaanse koersen

	10/01	11/01
allied signal	26 3/4	26
amer.brands	37	36 7/8
amer.tel.tel	29	29 3/4
amoco corp	48 1/2	48
asarco inc.	26 3/4	26 3/4
bethl. steel	14	13 7/8
boeing co	45	45 1/4
can.pacific	16	16
chevron	71 1/4	70
chiquita	30	30
chrysler	12 1/4	12 1/4
citicorp	12 1/2	12 1/4
cons.edison	23 1/4	22 7/8
digit.equipm.	53 1/2	54 1/8
dupont nemours	33 1/4	33 7/8
eastman kodak	39 1/2	39
exxon corp	50 1/4	50
ford motor	25	25 1/2
gen. electric	54	54
gen. motors	31 3/4	31 3/4
goodyear	17	18
hewlett-pack.	30	30 3/4
int. bus.mach.	108 1/4	108 1/4
int. tel.tel.	46	47 1/8
klm airlines	11	11
mcdonnell	27 3/4	28 3/4
merck co.	83 1/8	83 1/2
mobil oil	56 1/4	56 1/8
penn central	19	19 7/8
philips	11 7/8	11
primerica	22 1/4	22 3/4
royal dutch	74	74 1/2
sears roebuck	24 7/8	25
sfe-south.pac.	6	5 3/4
texaco inc.	58 1/4	57
united techn.	44	44
westinghouse	24 1/8	23
whitman corp	18	18
woolworth	26	26

Advieskoersen

amerik.dollar	1,660	1,780
austr.dollar	1,26	1,38
belg.frank (100)	5,31	5,61
canad.dollar	1,440	1,550
deense kroon (100)	27,80	30,30
duitse mark (100)	110,10	114,10
engelse pond	3,15	3,40
finse mark (100)	45,40	47,90
franse frank (100)	31,75	34,50
griekse dr. (100)	0,95	1,15
ierse pond	2,83	3,08
ital.lire (10.000)	13,90	15,60
jap.yen (10.000)	123,50	129,50
joeg.din.t/m 100	–	12,75
noorse kroon (100)	27,25	29,75
oost.schill. (100)	15,75	16,25
port.escudo (100)	1,16	1,34
spaanse pes. (100)	1,69	1,85
turkse pond (100)	0,0450	0,0700
zweedse kr. (100)	28,65	31,15
zwits.fr. (100)	131,50	136,00

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,73075-1,73325
antill.gulden	0,9525-0,9825
austr.dollar	1,3382-1,3482
belg.frank (100)	5,4675-5,4725
canad.dollar	1,49975-1,50225
deense kroon (100)	29,265-29,315
duitse mark (100)	112,705-112,755
engelse pond	3,2950-3,3000
franse frank (100)	33,195-33,245
griekse dr. (100)	1,0220-1,1220
hongk.dollar (100)	22,0750-22,3250
ierse pond	3,0085-3,0185
ital.lire (10.000)	14,960-15,010
jap.yen (10.000)	129,010-129,110
nwzeel.dollar	1,0247-1,0347
noorse kroon (100)	28,825-28,875
oostenr.sch. (100)	16,0220-16,0320
saudi ar.ryal (100)	46,0750-46,3250
spaanse pes. (100)	1,7865-1,7965
surin.gulden	0,9500-0,9900
zweedse kr. (100)	30,335-30,385
zwits.frank (100)	134,500-134,550
e.c.u.	2,3260-2,3310

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

algemeen	166,00	165,60
id excl.kon.olie	155,20	154,60
internationals	168,80	168,70
lokale ondernem.	164,70	163,90
id financieel	117,80	116,80
id niet-financ.	210,20	209,70

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

algemeen	226,50	226,10
id excl.kon.olie	201,00	200,20
internationals	239,80	239,70
lokale ondernem.	212,00	211,10
id financieel	162,90	161,50
id niet-financ.	259,10	258,50

CBS-stemmingsindex (1987=100)

algemeen	78,10	78,00
internation	64,00	63,50
lokaal	80,80	80,80
fin.instell	79,10	78,40
verzekering	79,00	78,60
niet-financ	81,20	81,30
industrie	85,20	85,20
transp/opsl	76,50	76,70

Goud en zilver

AMSTERDAM – Voorlopige noteringen op 11-1-1991 om 14.00 uur bij de fa. Drijfhout, alles in kg:

GOUD: onbewerkt ƒ 21.510-ƒ 22.110; vorige ƒ 21.230-ƒ 21.830; bewerkt verkoop ƒ 23.710; vorige ƒ 23.430 laten.

ZILVER: onbewerkt ƒ 190-ƒ 260 vorige ƒ 190-ƒ 260; bewerkt verkoop ƒ 300 laten, vorige ƒ 300 laten.

Dow Jones

Industrie 2501,49
+2,73

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
aegn	p apr	100,00	263	3,00a	2,80
akzo	c apr	85,00	246	2,00a	1,60
eoe	c jan	225,00	239	4,40	4,40
eoe	c jan	235,00	319	0,70	0,60
eoe	c jul	240,00	1006	6,00	7,00
eoe	p jan	215,00	315	0,70	0,70
eoe	p jan	220,00	351	1,20	1,30
eoe	p jan	225,00	625	2,50a	2,50
eoe	p jan	230,00	883	4,50a	4,80b
eoe	p feb	210,00	279	1,50	2,10
eoe	p feb	220,00	374	4,00	4,10
eoe	p feb	225,00	707	5,90	6,00
eoe	p feb	230,00	360	8,00	8,10
eoe	p mrt	230,00	239	9,50	9,60
eoe	p apr	210,00	661	4,40	4,60
eoe	p apr	220,00	273	7,40a	7,50
goud	c feb	450,00	420	2,30a	1,90a
goud	c feb	460,00	755	1,40	1,30a
hoog	p jan	47,50	297	3,20	5,00
hoog	p jan	50,00	413	5,50	7,50
hoog	p jan	55,00	300	10,50	12,50
hoog	p apr	42,50	393	2,40	3,30
hoog	p apr	45,00	311	3,60	4,70
hoog	p apr	47,50	508	4,60b	6,30
klm	p o95	20,00	291	3,80	3,80
nedl	c jan	37,50	742	1,20	2,20
nedl	c jan	40,00	562	0,70	1,40
nedl	c apr	40,00	972	3,30	4,80
natn	c jan	50,00	245	3,00	2,10a
natn	c apr	55,00	338	1,90b	1,90
phil	c jan	20,00	470	0,70	0,80
phil	c o93	30,00	289	3,20	3,20
phil	c o95	20,00	322	8,20a	8,20
phil	p jan	22,50	282	2,00	2,00
olie	c jan	150,00	500	0,10a	0,10
olie	c apr	130,00	394	6,00	6,00
olie	c apr	140,00	524	2,30	2,10
olie	p jan	130,00	238	2,00	2,30
olie	p jan	135,00	275	6,00	6,00
olie	p apr	130,00	243	4,70	4,80
top5	c feb	400,00	222	9,80	8,50
top5	c apr	360,00	556	47,50a	45,50
top5	c jul	360,00	556	45,00a	45,00
unil	c jan	145,00	400	2,60b	2,60
unil	c jan	150,00	325	0,80	0,70
wes	c apr	65,00	231	3,70	3,70
wes	p apr	60,00	300	2,30a	1,50
xmi	c feb	550,00	600	5/02	5/00
xmi	c mrt	525,00	303	22/06	21/00

a=laten	g=bieden+ex-div.
b=bieden	h=laten+ex-div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Muziek

Pearl DRUMSTEL type REAL WOOD 5-delig plus bekkens plus flight case. Pr. n.b.t.k. Atlantic show-service. Tel. 045-444907.

ORGEL Farfisa Melanie FK 40 P. met ritme box. Tel. 045-752243.

Te k. PIANO merk Renn vr. pr. ƒ 1.900,-. Te bevr. tel. 045-412421.

Cursus SYNTHESIZERS, Sampling & Midi-recording. Bel voor info 045-422627

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kunst en Antiek

A.F. v. Wersch

Kunsthandel en eigen inlijsterij. Emmastraat 10, Heerlen. Tel. 045-715206.

Opruiming

Te koop gevr. antieke SPEELDOZEN en grammofoons. 045-272333.

Antiek Simons Nuth Dorpstraat 45 A, t.o. ingang kerk. Donderdag koopavond. Tel. 045-243437. Een begrip voor de regio!

Voor mooie antieke kasten, eetkamers, buro's, klokken, kachels en curiosa is er maar een adres: WIJSHOFF Antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geop. dond. vrijd. zaterd.

Te k. antieke KAST, eethoek en wastafel. 045-230549.

Te k. gevraagd ANTIEKE meubels etc. P. Cortenraad, Riemst (B) 09-3212261156

Te k. Antieke PIANO, gave kast, techn. mankementen, pr. ƒ 750,-. Tel. 045-711843

Te koop houten KROONLUCHTERS en koperen hulzen vanaf 1900. Tel. 045-750232.

Te koop ant. SLAAPKAMER vr.pr. ƒ 2.200,-. Te bevr. tel. 045-455569.

Antiek ROLBUREAU Single, strak eiken, pr. n.o.t.k.; Engelse kardinaalstoel in perf. staat. Tel. 045-443572.

Braderieën/Markten

Maaslandse Snuffelmarkt

Dr. Haubenlaan 87 Maasmechelen, België. Zondags open van 10.00-18.00 uur, a.s. Zondag 13 Januari The Magic Band. Nog enige standplaatsen vrij.

Te koop gevraagd

Voor al uw oude METALEN Frans v.d. Loop Recycling/Methaalhandel, Kissel 12-14, Heerlen 045-726392

Te k. gevr. DEFECTE kleuren TV's vanaf '82 (typenr. vermelden) en def. VHS video's. Tel. 045-723712.

Te k. gevr. 50-tal BARKRUKKEN. Info: 04744-1425 of 2585.

Hoogste prijs voor GOUD, munten en postzegels. Stamps and Coins, Kasteellaan 102, Heerlen (Meezenbroek). Tel. 045-726789.

Diversen

Sauna * Sauna

Onze sauna is schitterend gerenoveerd o.a. met 2 Finse cabines, Turks bad, warm water oase en gezellige zitruimte met Bar-bistro, iedere dag geopend van 13.00 - 24.00 uur. (zondag's tot 19.00 uur).

Sauna Spaubeek

Op het Broek 6. Tel. 04493-1996.

Meridiaan Shiatsu Therapie

met Mario Willems

klassieke japanse drukpuntmassage. Een natuurlijke methode ter behandeling van al uw klachten, die tevens leidt tot bewustzijnsverruiming. Inlichtingen/afspraken Inst. Lilianne Hamstra 046-515805 of 04493-1977.

Te k. Abbidick 30 DRUKPERS, in prima staat, ƒ 950,-. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Te k. antieke kolenkachel tir-kleur, ƒ 1.000,-, tev. tandem man/vrouw, 5 versn., sport, ƒ 200,-. 045-425625.

Te k. jongens SLAAPKAMER, Canon Foto copieermachine, strijkmach. Bosch. Akerstr. 150 M, Kerkrade-w. na 15.00 uur.

Modern grijs 3-2 zits BANKSTEL ƒ 400,-; Workmate 2000 als nw. ƒ 149,-; Handic 66-F portabele CB ƒ 75,-. Tel. 045-314744.

Te k. VIDEOREKKEN van der Waard model ƒ 25,- per st. en videoopbergkasten. Tel. 045-413030 na 17.00 uur 045-416565.

Uw VERENIGINGSNIEUWS op LD-TV. Bel voor info 045-7393000.

Carnaval

ZATERDAG 19 JANUARI

Carnavalskleding - Ruilbeurs

IN MAKADO - BEEK

VAN

2e HANDS CARNAVALSKLEDING

VAN PARTICULIEREN VOOR PARTICULIEREN

(geen handelaren)

Voor inl. en reserv. marktkraam 046-374669 aanmeldingen alléén tijdens werkdagen van 13.00-15.00u. reserveringen t/m donderdag 17 januari 1991.

CARNAVALSKLEDING en accessoires op 2 verdiepingen bij 't Sjpasshoes, Emmastr. 18, Heerlen. Tel. 045-741960

Te h. echte KOETS (Jan Plezier) met 2 paarden voor optocht. Cap. max. 18 pers. Tel. 045-227684

Te k. AUW-WIEVERPAKKEN, pr.n.o.t.k. Tel. 045-224402.

Te k. CARNAVALSGROEP plm 40 pers., prinsegarden ƒ 650,-. Tel. 04493-1365.

Te koop mooie CARNAVALSGROEP, 25 pers., ƒ 300,-. Tel. 04406-41492.

06-lijnen

Gay Direct Box Limburg
06-320.320.67 (50 ct.p/m)

06- Gay Café
Limburg 06-320.327.55
in het 06-Gay Café leer je nieuwe vrienden kennen die niet ver weg kunnen wonen! 50 ct p.m.

Ria wil graag thuis gebeld worden voor een gratis
Sexgesprek
Info: 06-340.320.55 - 50 ct p/m

Zoek je een hete meid?
06-320.320.55......Live Afspreeklijn (50 ct.p.m.)

Erotel 06
Erotel dat is 't wel
320.320.20
50 ct. p. min.

Tropische verrassing. De lekkerste van Nederland! 06-320.350.61 -50 ct p/m.

Gay voor twee
Limburg. Maak vrienden in je eigen omgeving! 06-320.329.80 50 ct p/m

Men Only
Luister hoe dit meisje u via de telefoon kan verwennen! 06-320.350.68 - 50c/m

Griekse Sex
Nieuw Lisa doet 't 50 cpm 06-
320.325.55

Lisa.
Maak je broek los en doe je ogen dicht. Lisa doet de rest 06-320.331.02 -50 cpm

Bisex Linda
Geniet van 2 kanten 50 c/pm
06-320.320.14

Sexlijn 10
Sonja 06-320.320.10
Evelientje ... 06-320.321.10
Vriendinnen 06-320.323.10
Meisjes 06-320.320.50
Sex Box 06-320.325.30
50 ct p/m

Nummertje 39
Sexy Honey, 50 ct.p/m
06-320.325.39

Ze is 28. Mooi en lenig. Alleen hoge hakken en nylons. En haar hartstocht... vastgebonden 50 ct p/m
06-320.340.75

Homosex voor 2
SM Brab./Limb. 06-320.325.18
Jack off Privé 06-320.321.16
Darkroom 06-320.324.16
Gay Pervers 06-320.329.16
Travestie 06-320.325.09
Transsexueel 06-320.321.36
Bi-Sex 06-320.323.36
jongens-sex 06-320.325.19
Studenten-Sex 06-320.327.56
Pb. 75141, A'dam. 50 ct p/m

Bel nu Lenie
voor een gratis gesprek. privé/anoniem. Ook SM & Uro. 06-320.324.96 (50 cpm

Grieks!!
Taboe-Vanachter-Taboe 50 ct p/m 06-320.320.62

Donker meisje
krijgt les van een rijpe vrouw 50 ct p/m 06-320.323.24

ah Top S&M ah
Genot 50 ct p/m AH 06-320.331.13 AH

Rijpe Claudia traint haar
Buurmeisje
50 ct p/m 06-320.320.37

...Lady Bizar...
Hete schokkende SM-sex 50 ct p/m 06-320.324.68

Als Wendy heel ondeugend alleen bezig is komt Jan plots binnen. Als zwijggeld wil hij....meedoen. 50 ct p/m
06-320.340.69

Lesbisch
De vrouw betrapt een mooie blonde meid die heel ondeugend is. Straf en Liefde 06-320.340.55 - 50 ct p/m

Opgepakt na diefstal. Als John een cel moet delen met 2 knullen wordt het zijn eerste Homo-ervaring heet ... en vaker 50 ct p/m
06-320.340.45

Een hete sensatie voelt ze, als ze met enkel haar nylons aan door die 2 mannen de trap op wordt gestuurd...
06-320.340.41
50 ct p/m

Dat het zo kon. Zo gekmakend eindeloos en steeds maar weer ontdekt de vrouw met een....knul 50 ct p/m
06-320.340.36

Life S.M geeft een huiverende emotie als Dory zich onderwerpt aan de man die Grieks van haar eist
06-320.340.33
50 ct p/m.

De stoute jongen die zijn mooie vriendin begluurt als ze een tangaatje past krijgt van haar op zijn blote....
06-320.340.22
50 ct p/m.

2 Jongens ontdekken haar intieme foto's. Een mooie blonde vrouw ondergaat sex, en genot!!! 50 ct p/m
06-320.340.15

Homo
Als Nel de deur uit is leert Frits van Robby wat ECHT waanzinnig genieten is... 06-320.340.11 - 50 ct p/m

Vruchtbaarheidsritueel in Afrika. Zonder kleren danst Eva met 2 naakte mannen tot ze....n geheel vormen.
06-320.340.06
50 ct p/m

Tina's heetste droombeeld, komt uit. Vastgebonden bij 2 sterke knullen die allebei Grieks bij haar doen!!!
06-320.340.01
50 ct p/m

2 Jongens voor oud papier. Sandra laat ze binnen. Ze lopen de trap op, en boven krijgen ze woeste....Sex!!!
06-320.326.73
50 ct p/m.

Naar Spanje. Angeliek beseft te laat het gevaar. Als ze die man binnenlaat met enkel haar koordslipje aan. 50 ct p/m
06-320.326.72

De man van Helen kijkt toe, als ze van zijn beste vriend diepgaand haar eerste Griekse Sex leert verdragen
06-320.326.71
50 ct p/m

Angela staat versteld. Ze geeft bijles aan een meisje. Plots trekt hij alles uit....Dan geeft ze toe...50 ct p/m
06-320.326.70

Mevrouw beleeft het eindeloos met haar lesbische vriendin, als het naakte meisje laat merken dat ze 'ook wil.....50 ct p/m
06-320.330.52

Ze heeft er niets onder aan. Een jongen trilt als de badjas van haar schouders glijdt Dan mag hij.....??? 50 ct p/m
06-320.330.51

S.M.
Helga's totale onderwerping geeft haar een heerlijke sensatie. Ondersteboven met gespreide benen ondergaat ze.... 06-320.330.61 - 50 ct p/m

De Wip in Box
heet zo omdat er heel wat ge... wordt op 06-320.324.60, leuk toch? Trouwens, de Lijfsexbox daar durven ze ook en...jij mag best meedoen op 06-320.324.90 - 50 ct p/m

Slanke dijen. Jarretels en nylons. Mevrouw kleedt het nieuwe meisje aan en ... uit.
Nu je slipje nog.
06-320.330.19 - 50 ct p/m

De nieuwe
Life-Line.
Voor een gesprek apart met Chantal. De operator helpt u verder. Chantal, blond en sexy op 06-320.327.88 - 50 ct p/m

Op de Bisexbox
vinden eerlijke mensen elkaar die weten dat er meer te koop is dan mannetje en vrouwtje. 06-320.328.38 - 50 ct p/m

De Super-contactenbox
De eerlijkste, eenvoudigste en snelste weg naar sexvrienden en vriendinnen. Probeer het maar op 06-320.324.30. Trouwens als je nog andere verlangens hebt dan is er de beste, de heetste Box van NL. 06-320.328.29 - 50 ct p/m

De man valt binnen als Marco witheet bezig is met Theo. De man is ontzettend boos. Nou ... ontzettend? (50cpm)
06-320.321.33

Lifesex. Donkerblonde Ellen ondergaat de verlangens van 2 knullen terwijl 2 paren toekijken.
"En nu Grieks!!"
06-320.321.32 - 50 ct p/m

Met het gespierde sportvriendje wordt het voor Martine
eindeloos ... en
zo vaak achter elkaar!! 06-320.321.30 - 50 ct p/m

De Rosie-relatielijn
Voor modern sexcontact op 06-320.324.50 - 50 ct p/m hoor je wensen van paren en dames. In Rosie jan. zie je hun naakt foto's.

De vrouw controleert een mooie nieuwe vrouw van
top tot teen.
Lesbisch tot het eind. 06-320.329.25 - 50 ct p/m

Trio-bisexbox
Voor vrouw vrouw man of man man vrouw-relatie. De enige box die deze contacten waarmaakt. 06-320.326.88 - 50 ct p/m

Als Ine's man naar zijn werk is gaat de deur van de logeerkamer open. Ine ontdekt de kracht van haar .... 06-320.340.88 - 50 ct p/m

Vooruit lummels. De mannen balen flink. In de stal
straffen ze
de mooie verwaande vrouw. 06-320.329.24 - 50 ct p/m

S.M.
Aan het wandrek krijgt een blonde meid voor het eerst zo de straf van haar vriend. "Hoger die benen snel!!" 06-320.329.23 - 50 ct p/m

Buurvrouw Chantal en haar hete buurjongens
Live-sex
Bel 06-320.326.01 (50 cpm)

Voorover over de motorkap is ze 'n brok sex. Buiten moet hij het zo met haar doen ...
Doe het! Grieks
06-320.329.22 - 50 ct p/m

De mooiste/de heetste dames hoor je bij
sexkontakt
Bel 06-320.328.02 (50 cpm)

Blonde Natasja doet het met 2 buurjongens. Bel 06-320.330.98

Bi-sex
voor twee, direkt apart met een heet meisje of een lekkere jongen, ook trio!! 06-320.330.91 (50 cpm)

Bea betrapt de knul van de buren als hij haar begluurt. Kom maar es binnen jij. Over de knie en dan naakt. (50 ct p/m)
06-320.326.93

Direkt afspreken met een hete meid!
Tippelcomputer
06-320.330.79 (50 cpm)

Zoek je een lekker boy? de
homo-kontakt
computer, bel: 06-320.330.95 (50 ct.p.m.)

Ze is er bang voor en toch... toch verlangt ze er soms naar. Angelina bukt zich om gestraft te worden. SM
06-320.340.95
50 ct p/m

NIEUW
Homo-dating
Vanaf vandaag is het wel heel gemakkelijk om met een andere gay in kontakt te komen! Bel Gay Prive als je zoekt naar 'n lekker jongen voor 'n afspraak of wil jij een heet opwindend gesprek van man tot man??? Bel Gay Prive voor Limburg (direkt apart) 06-320.322.75

Zoek je 'n V-R-I-E-N-D-I-N Bel gezellig de
Flirtbox
06-320.330.01 (50 cpm)

2 Mannen naderen een knul
die naakt turnt
in het bos. Plots zijn ze bij hem. De houdgreep en het ... (Grieks) 06-320.326.91 - 50 ct p/m

Homo
Zoek je 'n lekker boy? Bel 06-320.330.18 Inspreken 01720-22484

Hetero-kontakt
Sexafspraken 06-320.330.66 Inspr. 01720-39319 (50 cpm)

Judith ontkleedt zich voor een life-opname. Als ze enkel haar schoentjes aanheeft ziet ze de zweep en de SM-kamer
06-320.340.77
50 ct p/m

Wim doet boodschappen voor de mooie nieuwe buurvrouw. Op zijn schoot is ze plots lief en ..naakt (50 cpm)
06-320.323.86

HOMO, Het is wel slikken voor die
hete jongens
06-320.330.88 (50 cpm)

Frank en Jeroen staan verlangend bij Eva's bed. Naakt fluistert ze... Doe die slipjes maar eens vlug uit.
06-320.340.25
50 ct p/m

Door dat korte rokje en die heerlijke bruine benen komt het. De knul die met haar lift maakt haar knoopjes los ... (50cpm)
06-320.326.90

Wil jij een lekkere meid? Bel
hete vrouwenlijn
06-320.320.36 (50 cpm)

Waar wacht je dan op? Als Anky door het lint gaat wil ze Grieks met deze 2 mannen. Op haar knieën
voor de spiegel.
06-320.323.84 - 50 ct p/m

Sexcontactlijn
Spec. voor meisjes. 06-320.320.33 (50 cpm)

Na de lift voelt Ciska het kille metaal van de handboeien, Met 2 mannnen in een stil huis beleeft ze de afrekening (50 cpm)
06-320.323.85

Zoek je een
sexrelatie
met een lekkere meid? Bel 06-320.320.44 (50 cpm)

Dame zoekt gave knul, meisje wil contact met ervaren heer. Ze vinden het op de
Generatiebox.
06-320.326.27 - 50 ct p/m

Wil jij direkt APART met 'n strenge man of met een onderdanige man?? Bel
Gay SM
voor twee 06-320.329.99 (50 cpm)

Mooie vrouwen zijn op zoek
sexcontakten
Bel nu 06-320.321.44

De bi-sex
afspreeklijn
Bel 06-320.325.01 Inspr. 01720-45111

Meer dan 100 hete meisjes zoeken
sexcontact
Bel 06-320.326.66

Voor sexafspraakjes
Meisjeskontakt
06-320.328.00 (50 cpm)

Niet doen
zei Loesje tegen Anita, maar ze ging door..!! 06-320.328.88 (50 cpm)

Non/Stop Harde Liveporno!
50 cpm. Boven de 18 jaar
06-340.340.40

Lesbi hardporno
C.I. Pb 96014 A'dam 50 cpm Nog harder 06-320.321.99

Eroslijn
Je windt er geen doekjes om Ik trouwens ook niet. 50 cpm
06-320.321.22

Lesbi Live
Haar lichaam transpireert, ze is prachtig zo... 50 ct p/m 06-320.323.12

tough gays only
Draai eerst 06-320 en dan
Harry's gaydating ...330.99
Harry's gaybox ...330.11
Homobox ...325.50
Meeluisteren ...330.22
Gay college ...321.08
Homoschool ...321.12
P.O.B. 5810 A'dam-50 cpm

Teleservice
Heb 't lef: draai eerst 06-320, en dan:
Partyline
Party-line dating ... 330.00
Party-line boxen ...330.10
Sexdating
Versiercentrale ... 320.11
Sexgids dating ... 320.04
Sexofoon box ...329.50
Pornolijnen
Communesex ...325.53
Contactenlijn ...321.05
Sex-kliniek ...323.20
Lesbische meisjes ...325.51
P.O.B. 5810 A'dam-50 cpm

Rijpe Vrouwen
320.325.45
Ervaren tante - 50 ct p/m

Kontakten/Klubs

Door een of twee meisjes totale
ontspanningsmassage
.... 045-353489/351555........

Privéhuis Michelle
Waar andere zwijgen gaan wij gewoon door!!
Tel. 045-228481/229680

Homo/lesbies
en op zoek naar een relatie? Stg. Alternatieve Relatievorming, Lange Geer 44, Delft, 015-136631. Erkend door Raad van Toezicht.

Gratis sex
Bemiddeling in heel Ned. 030-886283 (24 uur)

Escort Debby. Vanaf 20.00 uur-06.00 uur.
tel. 045-452438

Paren en alleenst. club Liberta. Iedere wo. en vr. met sexy erot. shows voor paren en alleenst. Iedere zat. gezellig. Alleen voor koppels open v.a. 21.00 uur, opgelet vr. 11 jan. 2 heel mooie sexy meisjes, waarbij de
Sexy Française
met o.a. erot. lesbien-show. Maaseikerweg 24 Susteren. 04499-4928.

Gezellige Dames
charmant, discreet, bezoek u thuis of in hotel.
045-311895.

Nieuw-Escort
045-320905

Diana Escort
045-320323
tot 4 uur 's nachts

Escort Monroe
heren voor heren, heren voor dames. Tel. 045-231025, tevens meisjes gevraagd.

Privé Yvonne
Sexy meisjes in zeer pikante lingerie. Ma-za 11-24 uur. Zo 15-24 uur. Kapelweg 4, Kerkrade 045-425100.

Escort
All night service v.a. 22.00-6.00 u 045-462257

Privé, nette
Jongeheer
voor heren
Tel. 09-3211567652.

Kimmy-Blondy
af 9 uur, ook zat. en zond. 045-721759, meisje gevr.

Nieuw Escort
v.a. ƒ 100,- all-in
Tel.06-52980255

"La Belle"
Kerkrade, Graverstr. 13. Ied. dag geopend van 20-04 uur. Regina, Elli, Rosi, Jutta, Ivon. 045-416143.

Vliegen wordt duurder - wij niet
ƒ 50,- all in
tel. 045-423608.

Video-sex-club
Frimousses. Ook met lieve meisjes. Open dag van 11-02 uur. Zond. 14.00-02.00 u. Kl. Gracht 10, Maastricht

Prive en escort
045-720916

Limburgs Dagblad Lezerskorting

Revue

LA VIE EN ROSE

door de Lichtstad Operette Eindhoven

Tijdens deze avond van glitter en glamour kunt u genieten van overbekende musical-, operette- maar ook operamelodieën. Het koor, de zangers, het ballet en het combo nemen u tijdens deze derde revueproduktie mee op een sprookjesachtige wereldreis.

Zij zijn erin geslaagd een afwisselend programma samen te stellen dat varieert van o.a. de Parijse revuewereld of een schets van het temperamentvolle Mexico, tot een impressie van de bekende musical Cats. Met het motto "There's no business like showbusiness" wordt tijdens de grande finale afscheid genomen van het publiek.

Dinsdag 22 januari as. in Stadsschouwburg Heerlen.
Aanvang 20.00 uur
LEZERSKORTING op alle rangen: ƒ 3,50 p.p.

Telefonisch bestellen: 045-716607, o.v.v. lezerskorting
Openingstijden kassa: ma. t/m vr. 10.00 uur-15.00 uur, zaterdag: 10.00 uur-12.00 uur

Limburgs Dagblad LEZERSKORTING*

Bij inlevering van deze bon aan de kassa heeft u recht op een korting van ƒ 3,50 p.p. op de toegangsprijzen van ƒ 24,–, ƒ 21,– en ƒ 18,–.

Naam: ....

Adres: ....

Postcode: .... Woonplaats ....

Aantal personen: .... (max. 4 pers.)

* *Alléén volledig ingevulde bonnen zijn geldig.*

ONTROERING, DRAMA EN DIEPGANG IN RUSHDIE'S 'HAROEN'

1989 is nog nooit een schrijver een dag vermaard gewor- Als dat Salman Rushdie over- is en niet Dante, Shake- of Cervantes, komt dat meer effectiviteit van de media plotselinge erkenning van sterschap. Tesamen met de onheid in onze tijden van doemenis op grond van ket- voor de regels waarin die te vinden een publiek van middelmatige omvang bereikt. Die verdoemenis is door clementie verzacht, het feit dat Rushdie zich – schijnt – ten opzichte van geestelijke leiders rouw- heeft getoond. Integendeel; de dood van Khomeiny is de zijn hoofd verdubbeld.

dus aan niemand meer hoeft uitgelegd wie de Indiër Sal- hdie is, mag worden be- of al zijn boeken gelezen evenredigheid met zijn ver- Die twijfel geldt mis- meest zijn bekendste De Duivelsverzen' dat met derd pagina's ook geen lec- voor tussendoor. wordt nog wel het boek gezien in handen van gers. Zijn onovertroffen 'Middernachtskinderen' Engeland de meeste opgang waar het met een litera- werd bekroond, ofschoon in Rushdies teksten zelden er gaapt een kloof tus- flegma en fanatisme.

…tie

zijn boeken wel gelezen het beeld verschenen van jver van breidelloze fanta- en breidelloze eruditie. De fascineert het meest, omdat neel is, bizar, sprookjes- en alles overtreft wat in de en met name de Engelse li- teratuur uit zulke bronnen is voortgekomen van Chestertons Vliegende Danstent tot Alice in Wonderland.

Geschreven in een periode waarin de inspiratie van de schrijver ook had kunnen opdrogen als die van Rasjied Chaliefa, naast Haroen een hoofdfiguur in het nieuwste boek 'Haroen en de zee van verhalen', is het laatste met zijn 160 bladzijden misschien nog meer dan al het voorafgaande in staat om tot de slotsom te brengen dat deze verhalenverteller put uit een traditie van verhalenvertellers die al sedert eeuwen aan de wereldliteratuur ongeëvenaarde bijdragen heeft geleverd. Het publiek is er al sinds de kinderjaren mee vertrouwd door Sindbad, de vogel Grijp, Aladdin en de sprookjes van Duizend en een Nacht. En tot de slotsom dat het vertellen van bizarre verhalen een specifieke gave is van een oosterse cultuur, waarin zowel oerbeschavingen als die van het latere Indië en Perzië een aandeel hadden.

Sprookjesachtig

'Haroen en de zee van verhalen' is andermaal een verhaal van sprookjesachtige logica, nu duidelijk geschreven tegen de achtergrond van Rushdies eigen ervaringen met de wereld en zijn schrijverschap en vanuit een bekommernis om zijn zoon, held van het verhaal als eertijds Aladdin: Haroen stelde op een dag een vraag teveel 'en toen brak de hel los'.

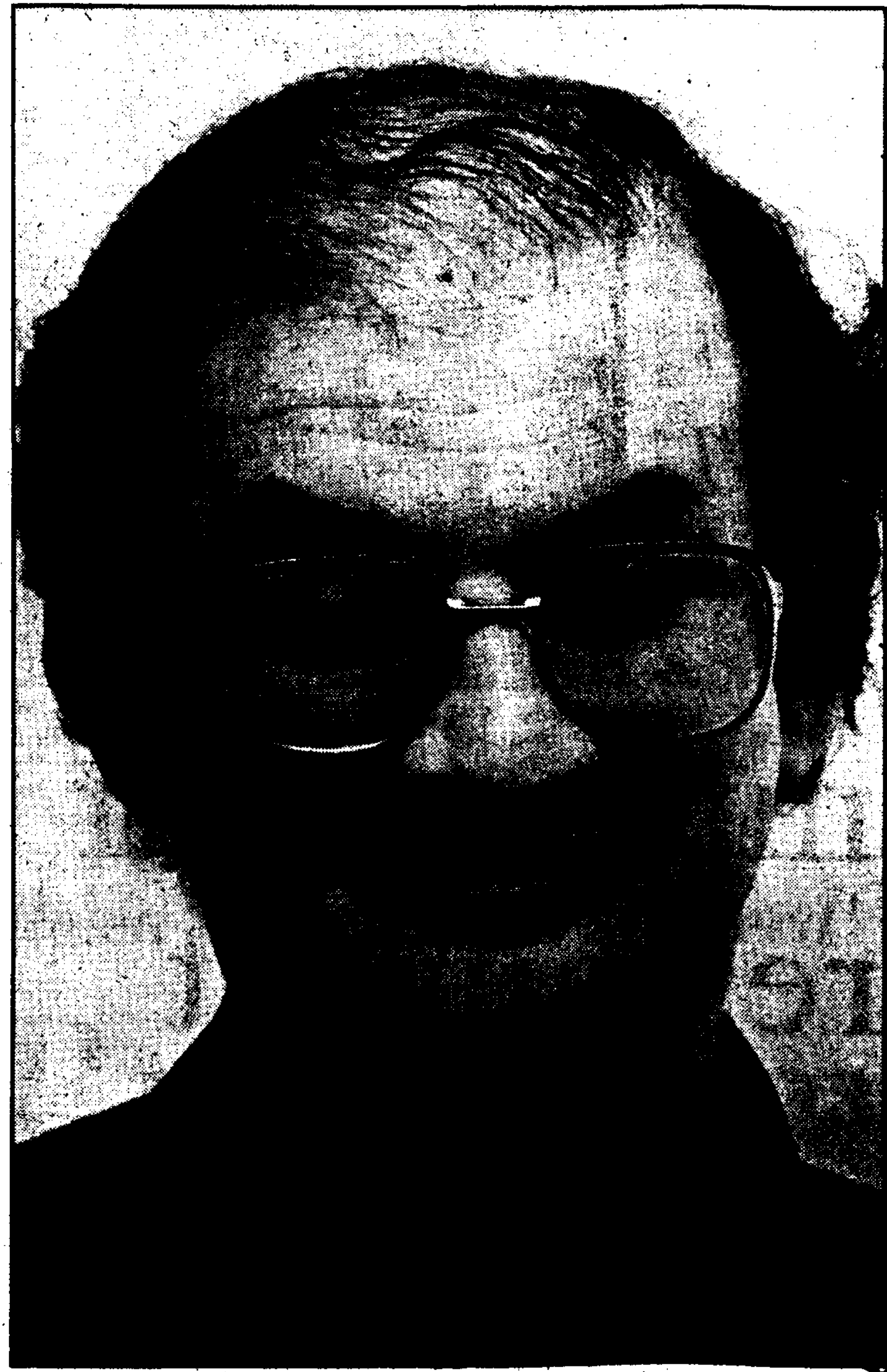
Bewonderenswaardig is dat terwijl alles verwijst naar alles en ieder gebeuren wel een zinnebeeldige betekenis heeft, de vertelling naadloos doorloopt, steeds verbluffend en gehoorzamend aan de wetmatigheden van het verhalen-vertellen. Een zeldzame gave, die de status van Chaliefa of de Sjah van Bla-bla altijd heeft bepaald. Buiten – opnieuw – het meer van Kasjmir met de sprookjesachtige woonboten treden ontelbare wezens op als dramatis personae, waarvan de griezelige Chaddam-Shod met zijn leger van zwijgende Tsjoepwallas het meest in de herinnering blijft, met daarnaast de geheel uit groeisels bestaande reddende tuinman Mali, de in versvormen sprekende tweeling Goepie en Bagha, de Hopvogel die spreekt zonder zijn snavel te bewegen, de wetenschapper Walrus, de politicus Meermans, de onweerstaanbare juffrouw Flapuit en de ook in dit sprookje niet ontbrekende prinses Batsjiet.

Er is voor dat verhaal, dat niets aan ontroering, drama en diepgang te kort komt, een toon getroffen die een feilloos evenwicht instandhoudt tussen het bovennatuurlijke en het alledaagse. Het meest verontrustende wordt tegemoetgetreden met de coolness van de nieuwe generatie en in het aan al haar subcultuurtjes gebonden jargon. Het vertalen van dit soort teksten, met een hoop rijmende regels daarin, eist een grote affiniteit met de aard van Rushdies schrijverschap: Marijke Emeis, die voor de uitgeverij Veen ook De Duivelsverzen vertaalde, bewijst haar talent hier opnieuw.

Haroen is een spannend en bewogen boek. Het heeft ondanks zijn ernstige, misschien zelfs grimmige achtergrond iets licht-ironisch, speels en hoopvols. Het loopt als een sprookje of een jongensboek ook af met een gelukkige ontknoping. Hopelijk blijkt zoń lot niet alleen voor Haroen, Soroya en Rasjied Chaliefa maar ook voor Rushdie op den duur niet al te sprookjesachtig.

P.D.

Haroen en de zee van verhalen – Salman Rushdie (vert. Marijke Emeis); Uitg. Veen ƒ 22.90.

● *Salman Rushdie.*

BOEKENPAGINA

De boekenpagina van het Limburgs Dagblad verschijnt om de drie weken.

Coördinatie en eindredactie: **jos frusch**

Bijdragen van:

sante brun
frans budé
pieter defesche
andreas oosthoek
tineke straatmans

HET 'ONZICHTBARE RUISEN' ZICHTBAAR GEMAAKT

'Een poëzie in gevecht met zichzelf', zo typeert de neerlandicus Ben van Melick in zijn pas verschenen overzicht van 'Literatuur in en uit Limburg' het oeuvre van de Heerlense dichter Leo Herberghs. Een poëzie, zo constateert Van Melick 'die naarmate de dichter ouder wordt steeds meer in zichzelf besloten raakt, verstomd en witter wordt'.

Met 'Ochtend' het tweede deel van een cyclus 'in statu nascendi' – eerder verscheen de bundel 'Avond' – schijnt Herberghs de stelling van Van Melick opnieuw te onderschrijven, al moet ik zeggen dat weer een andere typering van Herberghs' werk misschien nóg nader komt: 'Heftige gevoelens die woelen in een bezwaard gemoed (...): de geest verwijlt in een hogere wereld waar het gedicht met zijn meerduidige beelden en beleefde natuur een teken van is.'

Symbolisme, expressionisme, absurdisme: daar ergens tussen in heeft Leo Herberghs zich geplaatst. En hij voelt er zich, gezien zijn produktiviteit van de laatste jaren, in alle opzichten thuis, in dit ogenschijnlijk nuchtere, maar innerlijk o zo woelige eenmansland. In 'Ochtend' vertoeft de dichter 84 kwatrijnen lang aan zee, mijmert hij over de beelden die eb en vloed hem geven. Achter de stormen ziet en hoort hij (de klank speelt een grote betekenis in dit gedicht) hoe 'golven telkens opnieuw holen graven'; het heeft er alle schijn van dat de dichter zijn eigen overtocht hier beleeft ('Ik loop mijn stervensbegin tegen') en in mythische beelden een laatste oversteek ziet voltrekken die hem beurtelings angstig en weemoedig, maar ook wel nieuwsgierig maakt.

'Bang maakt de zee mij, deze schaamteloze/ die zich ontbloot', maar ook: 'O in de ochtend van het leven raken/ handen van voorjaar met hun balsem ons aan/ en de zee schittert in het okeren/ licht en maakt ons dronken van weelde.'

Herberghs' eigen toon, zijn verrassende beelden, dan weer episch gedrenkt in een stroom van romantiek, dan weer puur en lyrisch uitgebeend tot op het bot, zorgen voor een aangenaam soort weerbarstigheid die, in zijn feilloze spanning tussen exaltisch zingen en weemoedig jammeren in, uiteindelijk harmonisch natrilt voordat de zang over het verlorene en het nabije opnieuw uitbarst in de precieze regelmaat van klank, rijm en versvoet.

Klapperen bij Leo Herberghs de zeilen van windgeesten een 'verward rumoer (...) uiteengerukt als wanhoopskreten', bij Stefan Hertmans staat alles 'trillend op beginnend leven' als hij in de bundel 'Lucht in lucht' in acht gedichten even zoveel objekten en installaties van Panamarenko nieuw leven inblaast. Het is een wondermooie hommage aan deze beeldende kunstenaar geworden die bevestigt hoe gevoelig Hertmans kijken kan, hoe autonoom beeld én gedicht overeind blijven, maar ook hoe voorzichtig en intiem deze gedichten het werk van de vlieg-fanaat Panamarenko benaderen: 'Je hoort het kraken nog, je ruikt afwezeigheid.' // (...) 'Start gauw de generator op/ voordat de riempjes breken'.

'Lucht in lucht' is een meer dan bijzondere reis over vertrekken en aankomen, maar vooral ook over 'het onzichtbare ruisen' tussen herinnering en verlangen.

Zoals Stefan Hertmans bij Panamarenko vertoeft, zo verblijft Huub Beurskens in 'De ladder van Pontormo' bij de Italiaanse schilder Jacoppo Carrucci, naar de plaats van zijn geboorte ook wel da Pontormo genoemd. Beurskens reist zo'n 450 jaar terug in de tijd. Uit alles blijkt dat hij zijn reis gedegen heeft voorbereid en Carrucci goed heeft leren kennen. Eigen belevingen en waarnemingen uit het Florentijnse weet Huub Beurskens feilloos in te weven in het gedachtenpatroon van deze Renaissance-schilder zodat deze cyclus sonnetten iets springlevends krijgt. Carrucci, de teruggetrokkene die de ladder naar zijn kamer achter zich omhoog trekt om het contact met de buitenwereld in eigen hand te houden, om in flarden aantekeningen in zijn dagboek te kunnen noteren: 'Dinsdag, binnen, wat ik deed, ik weet niet wat'. Buiten laat Beurskens mimosa en viooltjes bloeien, 'de peerste weelde, de gele, het framboosste blozen, /het appelste glimmen, de rozenste rozen' – binnen in Carrucci's atelier zweet zich de angst al uit die heden ten dage werkelijkheid is geworden: 'Alleen nog zuur gedijt'. En in een ander gedicht verzucht de dichter: 'O,/ de Arno, tussen aanwassende industrieën, kleine piepende Styx!'. Huub Beurskens' gedichten zijn van een pure schoonheid, ook daardoor werkt de aanklacht tegen de zich vervlakkende maatschappij diep en ernstig door.

F.B.

Ochtend – Leo Herberghs; Uitg. Plantage-Gerards & Scheurs ƒ 15,00.
Lucht in lucht – Stefan Hertmans; Uitg. Herik Landgraaf ƒ 21,90.
De ladder van Pontormo – Huub Beurskens; Uitg. Herik Landgraaf ƒ 18,90.

VENEMA ONTMOET DE KLEINE COLLABORATEUR

eltjes, baantjesjagers, on- en arglistigen: ze krijgen in het derde deel van Venema's Schrijvers, uit- & hun collaboratie. Wie een stoet van kleurrijke figuren moet het ditmaal met een we rij stellen. Want de van dit derde deel heeft het kleine collaboratie. Het wel niet uitsluitend over namen...

eind van deel drie-A gooit Venema meteen deel 3-B voorverkoop. De voortsnel- auteur van Schrijvers, uitge- hun collaboratie sluit af met loop: 'Bij alle informatie naoorlogse zuivering ont- consequent de naam van een rijke, misschien wel de be- auteur die Nederland Simon Vestdijk. Mogen we concluderen dat Vestdijk collaboratiesmetten vrij Dat mogen we niet...'

ma kondigt vervolgens aan dat aan Vestdijk gewijde deel diens wederwaardigheden ndig' uit de doeken zullen gedaan. Dat houdt, na alle eden onthullingen in en bui- voorafgaande delen, het pu- in de vaardige houding. De cht zou, na band-A van het deel, wat verslapt kunnen De kleine collaboratie levert weinig echt grote feiten op. driehonderd pagina's lange p-tot-De-Vestdijk-Onthul- lijkt meer 'voor de volledig- dan 'om kort te gaan' te zijn ven. De meelopers onder de ijvers leveren minder spanning eur dan de gedrevenen. Ze in de gauwigheid hun tje mee en blijven ver van de kern. Ze doen mee, of spélen ze – naar links of rechts – mee- hangen hun huik naar de zonder rekening te houden een bozige afloop die dit oppor- me vroeg of laat aan de kaak stellen.

gaat in bijna alle gevallen om duidelijk gebrek aan kwalitei- menselijke en literaire. Meelo- worden invoegers en foutpar- ders; ze schuilen onder de para- van de Nieuwe Orde. Daar me- ze de erkenning te vinden die voze smaakmakers van het oude hun stelselmatig wisten te houden. De nieuwe zeis zál ien, ook al staat het koren laag. andere categorie, die van de sthazen, is o zo benauwd om de gers van een zojuist gestolen cht tegen zich in te nemen. Ze al blij met de ongestoorde pu- likatie van één enkel gedichtje... We passeren het station Jo van Ammers-Küller, om onduidelijke redenen niet de minste naam in vooroorlogs en bezet letterenland. Ze blijft, ook na de zuivering, brutaal overeind, dat in tegenstelling tot de 'dubbele pannenbakkers' als Roel Houwink en Gabriel Smit die plots gingen afdingen op eigen inzet en verdiensten. En dan waren er de supersnelle wentelaars als Jan Gerhard Toonder die in de aanval hun verdediging meenden te vinden. Venema haalt ook Anton Koolhaas uit de luwte van een laat restantje verzet en confronteert hem (nogmaals) met zijn reactie op (bijvoorbeeld) de film Die Ewige Jude. En dan is er als vanzelfsprekend (de bijna Ewige Doctor) J. van Ham die het houtarme doch zuurrijke papier veilig stelde voor de stroom dorpse literaria die de Kultuurkamer-ridders naar wereldwijde erkenning moest voeren. Wie alzo schrijft blijft, althans bij Venema.

Tot de zwaarste gevallen werden collaborateurs gerekend als Martien Beversluis, Henri Bruning, Tobi Goedewagen, Mea Kater, P.E. Keuchenius, Steven Barends, Jan de Vries, Ernest Michel, J.A. van der Made, Hans Klomp (ps. Mien Proost), George Kettmann jr, J. van Ham en Gerard Wijdeveld. Ietsje lichter werden beoordeeld: Jan Eekhout, Jo van Ammers-Küller, Chris de Graaff, mr J. Huyts, Douwe Kalma, Jan van Rheenen, Johan Theunisz, A.H.H.A. Wensink (ps. George de Sevooy/Johan Ponteyne/Willem Enzinck) en Roel Houwink. Mr J.C. van Schagen die zijn toetreden tot de Kultuurkamer en een publikatie in 1942 (Flarden van den Wind) later ernstig zou betreuren, werd voor een jaar uitgesloten.

J.C. van Schagen past, als persoon en beeld, in de structuur die Venema schetst: de schrijver 'die in de fout gaat, soms slechts voor korte tijd, of alleen indirect, of slechts in geringe, maar toch weer niet weg te cijferen mate.' Venema heeft er, voor de volledigheid, een boek van gemaakt dat zowel ontluisterend als bevestigend werkt. Op naar Vestdijk & Gevolgen.

A.D.

Schrijvers, uitgevers en hun collaboratie. Deel 3-a: De kleine collaboratie – Adriaan Venema; Uitg. De Arbeiderspers, ƒ 59,90.

● *Gita Mehta.*

ONDERGANG DOOR VROUWENOGEN

Een belangrijk nadeel van een groot schrijver is dat een heleboel mensen ten onrechte in diens schaduw moeten staan. Het is het intrappen van een open deur, maar omdat het mijn beeld van het boek 'Radj' van Gita Mehta sterk heeft beïnvloed maak ik er toch maar even melding van.

De grote schrijver in wiens schaduw zij moet staan is uiteraard Salman Rushdie. Gita Mehta komt in haar beschrijving van situaties en gebeurtenissen in India maar heel af en toe aan het niveau van Rushdie's boeken, en dan doel ik met name op Shame en Midnight Children.

Rushdie's boeken hebben sterk autobiografische trekken, omdat hij de periode waarin ze spelen grotendeels zelf heeft meegemaakt, namelijk 1947 tot heden. Mehta's boek behelst de levensgeschiedenis van een gefingeerde Indiase prinses tussen 1900 en de eerste jaren na de onafhankelijkheid van India, en het zwaartepunt van het werk ligt rond 1920. De afstand is merkbaar groter, en veel meer gebaseerd op 'research'.

Djaja is de dochter van een Maharadja; in het begin van het boek lijkt het er op dat Djaja door haar vader wordt voorbestemd om de traditionele rol van de vrouw te doorbreken, maar Mehta zet dat niet consequent door, een eigenaardige 'fout' in het boek, al eindigt Djaja uiteindelijk als degene die als 'machthebber' het koninkrijk mag liquideren en doen opgaan in het nieuwe India. Want alle mannen – haar vader, haar broer, haar echtgenoot, haar zoon – allemaal komen ze om in de strijd.

Djaja moet als ongeveer twintigjarige toezien hoe de mannen in haar omgeving zich storten in een manier van leven die verondersteld wordt de 'Radj', de Engelse machthebbers, te plezieren, en zo hun onafhankelijkheid voorlopig te garanderen. Dat ze daar zelf met volle teugen van genieten wordt door Mehta zeer indringend beschreven: hoe de eerst zo met hun volk begane koningen hun volk steeds hogere belastingen proberen op te leggen om het te verkwisten aan langdurige verblijven met veel champagne in Parijse bordelen, aan uitvoerige hofmakerij voor Amerikaanse filmsterren en, tragisch dieptepunt, aan de bruiloft van een paar rashonden.

De sfeer is beklemmend, vanaf het eerste woord hangt de ondergang in de lucht –het verhaal mist daardoor wel iets van verrassing.

Vergeleken bij de verblind doorhollende mannen vormen de vrouwen, die vasthouden aan hun oude cultuur en tradities, een toonbeeld van standvastigheid, en hoewel Djaja vaak aan zichzelf twijfelt vormt ook zij daar onderdeel van. Gita Mehta is met name op die twee punten erin geslaagd een typisch vrouwelijke visie op de gebeurtenissen te geven, al merk je goed dat ze zowel cultureel als in de tijd wat te ver van de gebeurtenissen af staat.

Ik heb het boek in de Engelse versie gelezen; over de kwaliteit van de Nederlandse vertaling kan ik dus niet oordelen. Wel is het jammer dat de namen in het boek niet 'vertaald' zijn: het heet nog 'Raj' in plaats van 'Radj' en 'Djaja' wordt 'Jaya' genoemd, zoals in de Engelse versie. Een kleinigheid, maar niettemin.

S.B.

Radj ('Raj') – Gita Mehta; Uitg. Wereldbibliotheek, ƒ 49.50.

KORTSTONDIG GENOT EN DE DREIGING VAN GEWELD

Een aantal maanden geleden was de Engelse schrijver Charles Palliser hier in het nieuws vanwege zijn debuut 'De Quincunx', een wereldwijd succes van ruim duizend pagina's over de wederwaardigheden van een jongeman die in het negentiende eeuwse Londen op zoek gaat naar een erfenis. In deze onweerstaanbare roman, waaraan hij twaalf jaar heeft gewerkt, was Palliser zó gespitst op elk detail dat zelfs de schrale maaltijden die zijn held nuttigde van een historisch verantwoorde onappetijtelijkheid waren.

Hoe anders is zijn tweede boek, 'The Sensationist'. Niet alleen is het veel korter (136 pagina's), het is ook volkomen verschillend van stijl. De over de pagina's heenbloezende uitwijdingen van De Quincunx hebben plaatsgemaakt voor compacte zinnen die veel ongezegd laten. Deze keer beoefent Palliser de kunst van het weglaten, waarbij hij zijn aandacht vooral richt op stemming en sfeer. Het resultaat is er niet minder opmerkelijk om.

De informatie die we over de achtergrond van de hoofdpersoon krijgen is summier. Hij heet David, en is 'uit zijn eigen land' naar een niet nader genoemde noordelijke stad verhuisd om een nieuwe baan die waarschijnlijk iets met computersystemen en aandelen te maken heeft. Er wordt althans een keer verwezen naar verliezen, waarin wordt niet duidelijk, en naar informatie uit Tokyo die enige uren uitblijft.

Davids voornaamste bezigheid naast zijn werk is het najagen van kortstondig sexueel genot met onverschillig welke vrouw, zolang ze maar redelijk jong en aantrekkelijk is, en bereid om in te gaan op zijn terloops gelanceerde eenlettergrepige voorstellen. Genot is het sleutelwoord hier, en Palliser schetst het met een subtiliteit die doet vergeten dat het eigenlijk om banale escapades gaat. Als een filmer die een detail uitlicht, concentreert hij zich eerder op lichaamsdelen of fragmenten van handelingen dan op afgeronde beschrijvingen.

Als David een meisje ontmoet, Lucy, dat aanvankelijk onverschillig lijkt voor zijn avances is hij reddeloos verloren. Er ontstaat een verhouding, David lijkt het geluk gevonden te hebben. Deze bouquet-reeks ontwikkeling wordt door Palliser echter opnieuw scherpzinnig uitgewerkt. Stukje bij beetje wordt duidelijk dat er in Lucy's leven, waartoe ze David slechts beperkt toelaat, van alles niet deugt. Regelmatig heeft ze blauwe plekken en verwondingen. Opheldering over hoe ze die heeft opgelopen wil ze niet verschaffen.

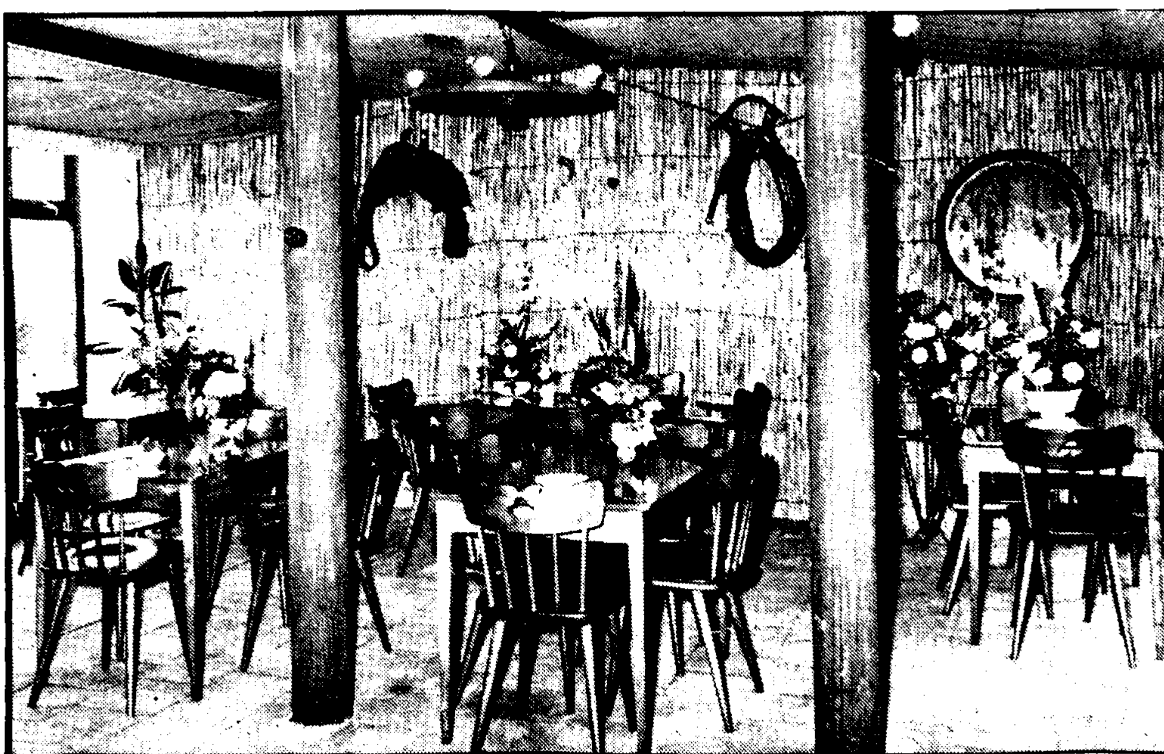
Wat er precies aan de hand is blijft tot het einde toe in het ongewisse. Het geheel culmineert echter in een climax die misselijk maakt, hoe onderkoeld ook door Palliser gepresenteerd.

Onverwacht komt die climax niet. De roman draagt vanaf het begin de kiem van onheil in zich. David ervaart zowel de stad als zijn werk als bedreigend. In zijn intellectueel veeleisende baan – 'je krijgt hier maar een kans, er is geen ruimte voor passagiers' – kan hij zich slechts handhaven door het gebruik van cocaïne. De agressieve stad, vol met bedelaars, lijkt hem 'een gecompliceerd mechanisme voor het vermijden van menselijk contact'. Het zijn dit soort terloops vermelde waarnemingen waaruit de lezer een samenhang schept. Als Palliser een experiment uitvoert waarin hij onderzoekt hoeveel hij kan weglaten zonder dat het verhaal ongrijpbaar wordt, dan wordt de uitdaging voor de lezer om alle aanwijzingen, hoe gering ook, op hun waarde te schatten. Het gevolg is dat je elke mededeling als met een loupe bekijkt, terugbladert, nog eens proeft van een zin of uitdrukking die zijn geheim niet meteen prijsgeeft. Zo ontstaat er een schrijver-lezer verhouding die misschien nog het meest lijkt op een schaakspel. De schrijver staat op winnen, maar als de lezer zich inspant eindigt het in remise.

T.S.

The Sensationist – Charles Palliser; Uitg. Jonathan Cape ƒ 50,-.

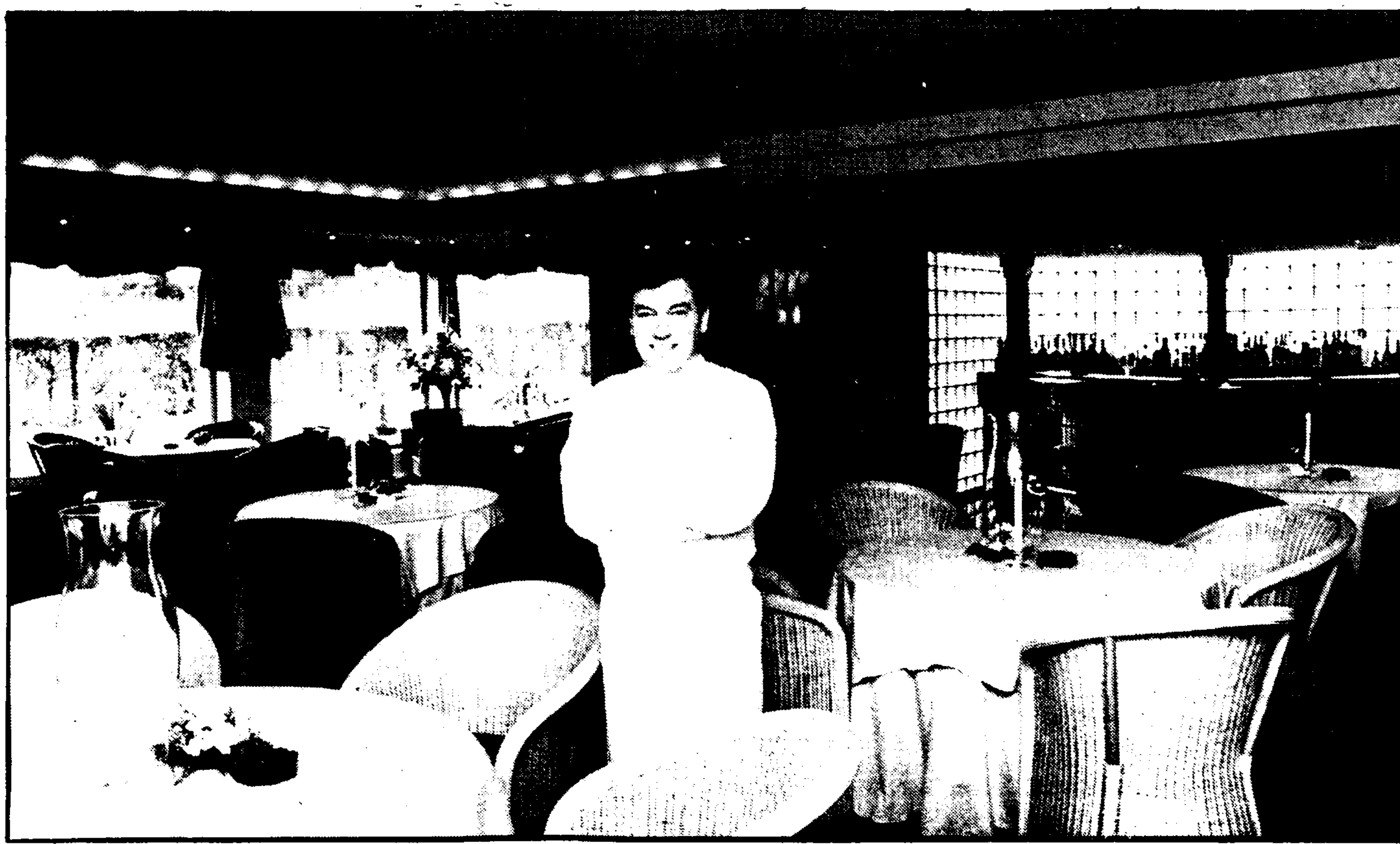
De beste jaren uit het leven van Elly en Jan Waghemans

● *De kantine van camping Valencia. Beeld uit 1965.*

Van camping naar sterrenrestaurant

Van camping Valencia naar specialiteitenrestaurant Der Bloasbalg. Van huisschilder/campinghouder, na ook nog eens een blauwe maandag koster te zijn geweest, naar sterrenkok. Van frieten naar ganzelever, van bier naar champagne. Van 1965 naar 1991. Vijfentwintig jaren uit het leven van Jan Waghemans. En zijn echtgenote Elly. Een kwart eeuw horeca. Onder vrijwel voortdurend dagelijkse hoogspanning. Negentien keer slechts onderbroken door een veertiendaagse vakantie op de Canarische eilanden. Voor de rest koken, serveren en gasten plezieren. Periode van ploeteren, eindjes aan elkaar knopen, succesjes boeken, teleurstellingen verbijten, tóch langzaam maar zeker vooruit op weg naar realisatie van een klasse-restaurant. Het kostte Elly en Jan de beste jaren van hun leven. Een dezer dagen, aan de vooravond van de viering van het vijfentwintigjarig bestaan (maandag 14 januari) van Der Bloasbalg, gleed Jans donkere ogen over de pas verwezenlijkte, prachtige nieuwbouw. Zachtjes zei hij, dromerig in zich zelf gekeerd: „Een droom is eindelijk werkelijkheid geworden..."

● *Het nieuwe interieur van Der Blousbalg. Beeld uit 1991.*

Autodidact

Toen al, op de camping onder de rook van Wahlwiller, schonk Jan Waghemans in de kantine speciale zorg aan voor gasten bestemde uitsmijters, frikadellen en biefstukken. Hij had in dat simpele kokkerellen gewoon plezier. Verrijkte gebakken spiegeleieren op brood met extra schijfjes tomaat en augurk, voegde aan rolletjes gehakt vlees aardappelsalade toe en drapeerde op lappen rund- of kalfsvlees kluitjes kruidenboter. De tent liep, de camping draaide. Elly en Jan echter wilden méér. Een echt restaurant(je). Ze begonnen zich te oriënteren, gingen in tal van andere restaurants eten en kijken hoe het er allemaal gedaan werd. Bestudeerden er menukaarten, proefden er gerechten, wisselden er à la minuut kersverse indrukken uit en, eenmaal weer thuis, probeerde Jan in het keukentje van de kantine de kooksels van anderen uit. Alsmaar opnieuw. Alsmaar anders. In 1976 werd camping Valencia opgedoekt en de kantine verbouwd tot een spijshuisje. Al het gespaarde geld zat er in, Elly en Jan koesterden er hun idealen en voor het overige bleek spoedig duidelijk dat het vaak moeilijker was dan ze wel gedacht hadden.

Niettemin, langzaam maar zeker won Jan aan culinaire vaardigheid, verrieden zijn gerechten een stijgende fantasie en fijnheid, steeg het niveau van het restaurant en schoven gasten in hoger aantal in Der Bloasbalg de benen onder tafel. Niet altijd wisten ze dat de chef-kok een man met gouden handjes was, aangezien hij voortdurend kookte op impulsen uit zijn warm kloppend hart. Niet gebaseerd op theoretische scholing, niet gedreven door vakopleiding, laat staan blindelingse kennis van receptuur op schrift. Jan Waghemans is als kookkunstenaar volslagen autodidact. Zijn dagelijkse gids tussen potten en pannen was en is zijn gevoel voor smaak en kleur, gestoeld op persoonlijke ervaring (die vele bezoeken aan restaurants, weet u wel) en invulling, zijn fantasie om ten faveure van gasten te 'spelen' met aanbiedingen van de (dag)versmarkt. Variërend bijvoorbeeld van vers afgekookte kreeft met champignon-salade tot gebraden jonge duifjes met truffelsaus. Intussen 'bouwde' Jan aan een wijnkelder die thans de vergelijking met tal van klasse-restaurants in binnen- en buitenland met gemak doorstaat.

In februari 1985 kwam de Grote Beloning. In de vorm van een Michelin-ster. Elly die dag: „We hadden er een beetje op gehoopt. Maar toen we telefonisch op de hoogte werden gesteld, waren we stomverbaasd." En glunderende Jan zei: „Die ster dienen we vast te houden. We mogen niet inslapen". De ster is (dus) tot op de dag van vandaag gebleven. Een baken voor smulpapen uit geheel Nederland, het naburige België en Duitsland. Een waardemeter ook voor de (zuid)Limburgse gastronomie en een 'aantrekker' voor toerisme-op-niveau. Der Blaosbalg heeft een ander gezicht gekregen nu. In de vorm van een prachtige nieuwbouw en uitbreiding.

Komende maandag (14 januari) wordt hij officieel in gebruik. Op dezelfde dag dat, naar verwachting circa duizend vrienden-van-het-huis, het glas zullen heffen op de komende vijfentwintig jaar. Van Elly en Jan Waghemans, van de sterrenkok die zich een dezer dagen gnuivend ontvallen liet: „Toen ik begon wist ik niets van eten en koken af..."

Vanaf 15 januari tot eind april dit jaar offreert Der Bloasbalg een voortdurend wisselend vijf gangen-jubileumdiner (125 gulden alles inbegrepen) teneinde iedereen in de feeststemming te laten delen. Jan en zijn vier koks willen er iets moois van maken, want zegt 'cuisinier par excellence' Waghemans: „Het zal het visitekaartje van ons huis zijn...

nino tomadesso

Lymfoedeempatiënten trekken hard aan de bel

In de tijd dat men nog openlijk een genoegen mocht scheppen in het zich vergapen aan lichamelijke afwijkingen van anderen, waren ze nog wel in de rariteiten-kabinetten te zien: mensen die leden aan elefantiasis ofwel olifantsziekte. Tot monstrueuze afmetingen opgezwollen armen, benen of voeten die geamputeerd moeten worden als een behandeling uitblijft, zijn ook vandaag nog de ernstigste verschijnselen van lymfoedeem. Een chronische en steeds voortschrijdende ziekte die in de onschuldigste vorm tot bijvoorbeeld spataderen kan leiden. Een bij velen onbekende naam die meer dan 350.000 Nederlanders hartgrondig vervloeken.

Hoewel deze kwaal al zo oud is als Methusalem, ziet de enige chirurgische lymfoedeem-specialist die Nederland rijk is, dr. Nieuborg, zich genoopt meer aandacht te eisen voor de behandeling van deze ernstige handicap. De aan het Kerkraadse St. Jozefziekenhuis verbonden specialist wijst al jaren op de dringende noodzaak van verder onderzoek. Daartoe zou onder meer een buitengewone leerstoel geïnstalleerd moeten worden, maar die is er nog steeds niet gekomen. Een verhaal over het verwaarloosde aandachtsgebied binnen de gezondheidszorg.

Medewerkers van de vakgroep Huisartsgeneeskunde van de Rijksuniversiteit Limburg publiceerden vorig jaar nog in het Tijdschrift voor Nederlandse Geneeskunde een artikel waarin onomwonden werd gesteld: '...dat een brede scala van opvattingen bestaat over de manier waarop deze behandelingswijzen (het uitoefenen van druk op de opgezwollen plaatsen red.) zouden moeten worden toegepast en dat gecontroleerde, gerandomiseerde onderzoeken hieromtrent niet voorhanden zijn.' Met andere woorden: een van de eenvoudigste behandelingsmethoden, de compressietherapie, is niet onderbouwd met testseries waaruit eenduidige conclusies getrokken kunnen worden. Wordt er met lymfoedeempatiënten dan vaak maar wat aangemodderd in de dagelijkse medische praktijk ?

Arbeidsongeschikt

Arnold Veens in Vianen vindt van wel. Als dieselmonteur wist hij vijf jaar geleden ongetwijfeld meer over de slangetjes en zeefjes van een vrachtwagenmotor dan van de vaten en klieren die in zijn eigen lichaam zorgen voor het transport van zijn menselijke 'olie'. Na een ernstig bedrijfsongeval in 1986, waarbij hij zijn been tot op het scheenbeen openhaalde, is dat rigoureus veranderd. Het duurde maanden voordat de wond eindelijk genas, maar in Veens' linkerbeen was een gedeelte van de lymfevaten onherstelbaar beschadigd. Na een jaar waarin de ene behandeling de andere opvolgde, hervatte hij zijn werk. Weer een jaar later bespeurde hij dat zijn been dikker werd na inspannend werk. Medio 1988 maakten de zwelling en pijn het hem onmogelijk om zonder krukken te lopen en de robuuste vertiger die aan zijn werk verslingerd was, werd arbeidsongeschikt.

Arnold Veens moest uit eigen ervaring tot de conclusie komen dat er zowel bij de hulpverleners als bij de patiënten nog het nodige aan kennis ontbreekt omtrent aandoeningen van het lymfestelsel. „Hier zeggen artsen al snel dat er niets aan te doen is. Vooral ook vrouwen die een borstamputatie hebben ondergaan, krijgen dat vaak te horen. Ze zijn dan misschien wel van kanker genezen, maar houden er een lymfoedeem aan over. Dat is in vijftig procent van de gevallen het gevolg van een operatie of bestraling. Maar je kunt die aandoening ook al krijgen doordat een vrij alledaags wondje verkeerd dicht groeit. Als je er eenmaal mee zit, weet haast niemand hoe de behandeling er uit moet zien. Er zijn wel allerlei denkbare deel-of orgaanspecialismen, maar niet voor het lymfestelsel dat toch van top tot teen door ons lichaam loopt. De interesse bij fysio- of huidtherapeuten is groot, maar tegenover de zeer arbeidsintensieve behandeling staat een relatief geringe vergoeding. En micro-chirurgische ingrepen worden alleen door Nieuborg verricht."

●*Bij een chronische aandoening van het lymfestelsel worden ledematen door de ophoping van eiwitrijk lymfevocht twee tot drie keer zo dik als normaal.*

●*Lymfoedeem in het beginstadium: de karakteristieke opgezwollen wreef en enkel al duidelijk zichtbaar.*

Zelf kwam Veens pas na allerlei omzwervingen via zeker zes ziekenhuizen en met een lichaam dat stijf stond van de medicijnen, in Kerkrade terecht. In 1985 bedroeg de wachtlijst voor lymfoedeempatiënten vaak anderhalf jaar, zo achterhaalde Arnold Veens later. Toch opereerde Nieuborg hem 'al' na vijf maanden wachttijd. Dat was in 1989, een jaar nadat Veens uit boosheid over de situatie in Nederland de Stichting Werkgroep Lymfoedeempatiënten had opgericht. Veens is inmiddels genezen, zover als dat mogelijk is. Door de operatie zijn de klachten met 60 tot 70 procent verminderd. Arnold Veens reist nu met een elastische kous om zijn been die het zich steeds weer ophopende lymfevocht terug moet dringen, stad en land af om een goede hulpverlening van de grond te krijgen. Daartoe is de leerstoel voor lymfologie noodzakelijk waarop Nieuborg en het St. Jozefziekenhuis in 1986 al tevergeefs bij de bestuurders in Maastricht aandrongen. Daarvoor was en is echter nog steeds geen belangstelling, maar Arnold Veens geeft de moed niet op. Met een aktenkoffer en draagzakken vol brochures, stencils, videobanden en kranteartikelen rukt hij besluitvormers en beleidsmakers op alle niveau's van de gezondheidszorg en regering te lijf, tot in Brussel toe.

„Op zich heeft de man groot gelijk," meent directeur F. van de Wiel van het St. Jozefziekenhuis die Veens, ondanks zijn korte staat van dienst in Kerkrade, al goed kent. „Het zou een goede zaak zijn er als een leerstoel komt. Maar ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat mijnheer Veens af en toe wat te hard van stapel loopt." Het ziekenhuis in Kerkrade bezit nu een zeker niet al te comfortabele monopolie-positie voor operaties van lymfoedeempatiënten. Veens schat dat er per provincie drie of vier ziekenhuizen met een speciale afdeling nodig zijn om het jaarlijks met 10 tot 15.000 nieuwe gevallen groeiende aantal lymfoedeempatiënten op te vangen. Slechts enkelen van hen bereiken volgens de schatting van Arnold het St. Jozefziekenhuis, maar door de beperkte middelen ontstaat er een voor alle betroffenen onverteerbare 'file op papier'. Afgelopen jaar trokken de lymfoedeempatiënten dan ook, met Nieuborg voorop, hard aan de bel toen in Kerkrade een verlengde weekenddienst werd ingevoerd. De vrees bestond dat zij wederom de dupe van deze maatregel zouden worden.

Duitsland

Behalve de lange wachttijden, geldt de voor velen vaak bezwaarlijke reis naar de Oostelijke Mijnstreek, waar ze niet zelden in hotels moeten overnachten, als een groot probleem. Het ziekenfonds vergoedt de meeste voorgeschreven hulpmiddelen en behandelingen, maar het kan toch gebeuren dat particulier verzekerden die aan deze kwaal lijden tienduizenden guldens erop moeten toeleggen. „Het wordt tijd dat er een beleid komt dat recht doet aan het patiëntenaanbod. Daarvoor is een verruiming van het huidige budget nodig, maar de overheid blijft bezuinigen en beschouwt ziekenhuizen blijkbaar als een perssinaasappel. Het is toch van de gekke dat er voor deze ziekte in Duitsland al sinds tientallen een vakgebied bestaat waarin vijf hoogleraren zijn benoemd. Ze lopen daar jaren vooruit op Nederland."

Nog dit jaar hoopt Arnold Veens weer zo goed en kwaad als het kan bij een transportbedrijf aan de slag te gaan. Dat bedrijf zal dan de eerste monteur in dienst nemen die van lieverlee het voorzitterschap van een patiëntenbelangenvereniging bekleedt, zitting heeft in het adviescollege van het Utrechtse ziekenfonds, bestuurslid is van de koepel de Vijfherenlanden en regelmatig met de CMD om de tafel zit. Wie hem kent weet dat hij blijft doorgaan met zijn werk, desnoods met de 'vlam in de pijp'.

jeanette ackens

ander-zijds

Voorzitt

De NOS heeft een
voorzitter, Max de Jong, e
ook, maar toch niet zo duur
zelf dacht. Hij vroeg vijf
kreeg de helft. Ik heb het idee
zelfs voor de helft daarvan
mijn baas hoef aan te kl
maar dit terzijde. De Jong
een zekere faam als 'liefhebb
het slijk der aarde', die z
liefst 'in witlederen jas en m
snelheid achter het stuur v
Ferrari Mondial be
Misschien niet de beste vo
dus, maar wel de snelste
jaren. Dat sta

Wat gaat zo'n voorzitter nou
vraag je je af. Hij werkte v
vier jaar voor McKinse
bedrijf dat gespecialiseer
reorganisaties v
goed-functionerende bedrijv
dat de omroepen
functioneren, daar heb ik
nooit op kunnen betrapp
organisatie-adviesbureau McK
heeft onlangs de kansen v
niet-commerciële Hilver
omroep gewogen en tamelij
bevonden. In gogenta
omroep bestaat uit tientalle
op hun eigen sociale en cu
identiteit gerichte omroep
onderling sterk verdeeld z
ten onder dreigen te gaan te
opmars van een e
opererende commerciële z
Over en sluiten

Destijds was de NOS-voorzitt
wat grijzend heer, die z
voorkeur zo min moge
Hilversum en omgeving lie
ook niet per se verstand h
alles wat met radio en tv te
had. Hij keek wel eens televi
luisterde zo nu en dan naar de
en dat was geloof ik een v
voornaamste selectiecri
Zolang hij er zich maar nie
bemoeide. Daar toucheer
voorzitter dan iets van 175 mil
jaar voor, en dat was

Zou De Jong de NOS
omroepen nu gaan reorganise
de McKinsey-manier? Ongeve
helft van het personeel b
schoppen bij voorbeeld en
maar drie omroepen of n
overhouden, Nederland 1, 2
Op zich is daar niets op tegen,
of het er beter op w

De Jong was twee jaar geleden
president-directeur v
Perscombinatie, de initiator va
plan dat tot een bundeling
leiden van de Perscombinatie
de NDU, de Nederl
Dagbladunie. Daarmee zouden
grote dagbladen in Nederla
één hand komen. Dat mislukte
fusieplannen verdwenen van
en Max de Jong stapte op. Met
gouden handdruk van twee mil
gulden. Zou hij nu weer op
gouden handdruk rekene
daarom akkoord zijn gegaan m
helft van die vijf ton? Want het
hem natuurlijk nooit Hilversu
reorganiseren en va
zendgemachtigden of daarom
er drie over te houden, die dan
voor stuk in lulligheid met RT
moeten kunnen concurre

Een ding is zeker. Zachtzinnig is
Jong niet. De kritiek op
optreden bij de Perscombin
gold vooral zijn harde aanpak
geen ruimte liet voor de door
steeds als 'weinig ration
getypeerde histori
gevoeligheden van het Nederla
dagbladenlandschap. De keus
het kabinet voor de ondernemer
Jong kan daarom niet anders
als een duidelijk signaal aan
publieke omroepen worden ge
dat het kabinet in ieder geval e
maakt met de aanbevelingen uit
McKinsey-rapport over
toekomst van de Nederlan
publieke omroep. Ook da
wordt immers verregaan
commerciële en zakelij
samenwerking bepleit
voorwaarde voor het behoud van
in omroepland nog altijd ste
gekoesterde eigen identiteit

Max de Jong adviseerde desti
voor McKinsey
machinebouwconc
Stork/Werkspoor. Na
adviseursperiode trad hij zelf tot
directie van het concern toe.
kunt dat niet helemaal vergelijk
met zijn huidige switch, maar h
lijkt er in de verte wel een bee
op. En met Stork/Werkspoor is h
ook niet zo best gelopen, meen
me te herinnere

peter stiekem

Limburgs Dagblad voor Oostelijk Zuidlimburg

Zaterdag 12 januari 1991 ● Pagina 15

LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. EDITIEREDACTIE: FRANK SEUNTJENS. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, ...KT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;

...chtmerrie

...zijn dingen die gewoon ...nnen. Bijvoorbeeld de ...nse carnavalsvereniging ...kbülle die in Kerkrade ...rt voor de komende re... ...aar deze nachtmerrrie ...e Kerkraadse carnava... ...werkelijkheid geworden. ...pen dinsdag zweefden ...n van de vrolijke liederen Winkbülle ten gehore ga... ...or café Chermin, waar ...elfde tijdstip een verga... van de Kirchroädsjer ...avends Verein plaats. De Kerkraadse leden ...n konden deze samen... ...n omstandigheden niet ...arderen.

...ushi

...ushi Memorial Blues Bro... Band moet de trekpleister ...n van het Landgraaf Fes... ...dat in de zomer wordt ge... ...en. De groep treedt zater... ...l augustus op in Waubach ...Oude Markt.

...ushi Memorial Blues Bro... Band bestaat uit veertien ...,die alle hits brengen uit ...ereldberoemde Blues Bro... ...films, zoals Everybody lo... ...omebody, Gimme some lo... ...en Minnie the Moocher. De ...was onlangs ook actief tij... het Jazz Mecca: swingend!

...eg-kruis

...et Kerkraadse raadslid ... Sprokel mist een weg-... Aan de Hamstraat heeft ...lijk generaties lang een ...dijzeren kruis gestaan en ...e nu plotseling verdwenen. ...ens wethouder André Cou... ...s heeft de een of andere on... ...at het voorwerp vernield ... er tegenaan te rijden. ...ar er komt toch wel een ...p kruis ?", zo wilde Sprokel ...n. Waarschijnlijk wel, ...de Coumans, want: „Zoals ...eet zijn wij een kruis-vrien... ...lijke gemeente."

...alender

...lle inwoners van de Heer... ...wijk Eikenderveld hebben ...eren een gratis kalender ... de wijkraad gekregen. ...st de gebruikelijke num... ...gjes met de bijbehorende da... ...vermeldt de kalender de ac... ...teiten van de drie carna... ...verenigingen, de sportclubs ... de centrale ontmoetings... ...nte het Eekehoes. De kalen... ...is bekostigd met geld van 27 ...nsors.

...okkerijders

...Komende weekeinden wordt ...museum Den Tempel de vi... ...oband van het toneelstuk ...kkerijders, Limburgers om ...s op te zijn' van Ron Kösters ...toond. De film, die is opgeno... ... in het open luchttheater ...n Valkenburg, duurt twee ...r. Museumconservator Ma... ...on Aarts geeft speciaal voor ...nderen uitleg over de Bokke... ...ijders. Op woensdag 23 en za... ...dag 26 januari leest zij, tel... ...ens vanaf 15 uur, voor uit de ...beruchte tijden van Bokke... ...ijders. De activiteiten vinden ...laats in het kader van de ex... ...positie over de Bokkerijders, ...e tot eind januari in Den Tempel is te zien.

Kerkrade wijst verzoek Janshen Hahnraths af

Toch geen carnaval meer in Hubertushuis

KERKRADE – Een ultieme poging van de firma Janshen Hahnraths, de nieuwe eigenaar van het Hubertushuis in Kerkrade, om dit pand nog een keer open te stellen met carnaval, is mislukt.

Zoals bekend wil Janshen Hahnraths van het Hubertushuis een groot amusementscentrum maken. Aangezien het pand momenteel leeg staat, informeerde Janshen Hahnraths bij de gemeente of er wellicht een tijdelijke café-vergunning tijdens de carnavalsdagen verkregen kon worden.

Praktisch gezien zou de tijdelijke openstelling van het Hubertushuis, dat steeds een zeer prominente rol heeft gespeeld in het Kerkraadse carnavalsleven, geen problemen opleveren.

„Alle voorzieningen, zoals tapinstallaties en leidingen, zijn nog aanwezig. Er staan ook genoeg kasteleins gereed, die de zaak graag een aantal dagen willen openhouden," zegt een woordvoerder van de Brand bierbrouwerij.

Een gemeentelijk woordvoerder bevestigde dat er onderzocht is of de drank- en horecavergunning voor het Hubertushuis nog steeds geldigheid heeft. Gistermiddag werd echter bekend dat B & W afwijzend beschikt hebben en geen vergunning willen afgeven.

Volgens Chris Hahnraths heeft de afwijzing te maken met het feit dat de Kerkraadse carnavalsvereniging, die altijd residentie had in het Hubertushuis, haar toevlucht heeft gezocht in de Rodahal. Dat was nog niet zo eenvoudig, omdat de huurkosten van de Rodahal aanzienlijk hoger liggen dan die van het Hubertushuis. Maar na bemiddeling door de gemeente werd een compromis gevonden.

Janshen Hahnraths begint onmiddellijk na carnaval met de werkzaamheden aan het Fair Play-center in het Hubertushuis.

Eygelshovense flats weer volop in trek

Leegstand Berghof nagenoeg ten einde

Van onze verslaggeefster

KERKRADE/EYGELSHOVEN – Aan de leegstand in de Berghofflats in Eygelshoven is nagenoeg een einde gekomen. Door gezamenlijke inspanningen van de gemeente Kerkrade, de Huurdersbelangenvereniging (HBV) en woningvereniging Het Zuiden zijn er slechts 10 van de 126 woningen niet bezet. In januari van het vorige jaar waren er dat nog 41.

Voorzitster M. Voordouw van de Hbv Berghof verweet de gemeente een jaar geleden dat de leegstand, naast achterstallig onderhoud ook veroorzaakt werd door het falende toewijzingsbeleid van Kerkrade. Volgens woordvoerder Jo van de Weijer van Het Zuiden dat de Berghofflats van de gemeente beheert, is er sindsdien een selectief toewijzingsbeleid gevoerd.

„Het is belangrijk dat het woonklimaat op peil blijft en dat schijnt nu te lukken. Een jaar of vier geleden dreigde er nog een soort tweede Vossekuil te ontstaan."

Ook mevrouw Voordouw heeft de positieve ontwikkeling in de Berghofflats opgemerkt. „Het woonklimaat is inderdaad heel redelijk geworden en de flats zijn nu behoorlijk gevuld. Maar er zijn ongeveer 17 tijdelijke huurders die hier wonen omdat de flats aan de Christinastraat worden verbouwd. Hoe daar weer nieuwe bewoners voor gevonden worden, is nog maar de vraag."

Zij verwacht echter dat woningzoekenden door de verminderde leegstand, eerder geneigd zullen zijn om voor de Berghofflats te kiezen.

Renovatie

Ook in de kwestie van de dringend noodzakelijke renovatie lijkt schot te komen. Er is een verbeteringsplan opgezet waaruit blijkt dat de kozijnen, douchecellen, keukens en entrees opgeknapt moeten worden. Daarmee zouden per woning ongeveer 40.000 gulden gemoeid zijn, maar de financiële middelen daarvoor ontbreken nog steeds.

Inmiddels is in een aantal woningen al nieuwe keukens geïnstalleerd. Tijdens het laatste overleg tussen de Hbv en de gemeente, hebben de huurders geopperd om de een start te maken met de aanpak van een of twee flats. De gemeente bekijkt nu of een gefaseerde renovatie van het uit zeven torens bestaande complex mogelijk is.

Ben Vermeulen: 'Tussen 85 mille en twee ton verduisterd'

Zwemclub Brunssum beticht van fraude

door richard willems

BRUNSSUM – Uit de kas van de Watervrienden, een zwemvereniging met zwembad De Bronspot als lokatie, zijn de afgelopen vijf jaar minimaal 85.000 gulden en maximaal 200.000 gulden op onverklaarbare wijze verdwenen. Dat beweert het gewezen VVD-raadslid in Brunssum, Ben Vermeulen.

Vermeulen aanvaardde in 1989 een bestuursfunctie (interim-voorzitter) bij de Watervrienden. Omdat toen al bleek dat de club met een schuld van 35 mille zat, dook hij meteen in de boekhouding. Daarin consteerde hij onregelmatigheden die naar zijn mening rieken naar fraude.

„Uit de boekhouding bleek zonder twijfel dat er geld verduisterd is. Enerzijds zijn er in de richting van de Nederlandse Sportbond veel te lage ledenaantallen opgegeven, waardoor er te weinig contributie is afgedragen. En anderzijds zijn er bij de gemeente Brunssum te hoge ledenaantallen opgegeven, waardoor teveel subsidie is verkregen."

Vermoeden

Volgens de berekeningen van Vermeulen gaat het minimaal om een bedrag van 85 mille en maximaal om een bedrag van twee ton. „Waar al dat geld gebleven is, weet ik niet precies. Maar ik heb het sterke vermoeden dat enkele bestuursleden heel wat verenigingsgelden in eigen zak hebben gestoken," zegt Vermeulen, die gisteren – na maanden te hebben geaarzeld – zijn vermoedens wereldkundig maakte.

Ben Vermeulen: „De gemeente heeft als subsidieverstrekker geslapen. Jarenlang zijn subsidies verleend op basis van veel te hoge ledenaantallen, terwijl de exploitatie van de vereniging liet zien dat er lang niet zoveel leden bestonden. Nadat ik vorig jaar samen met het hoofd Welzijn van de gemeente aangifte deed bij de politie, vernam ik maanden niets meer van de zaak."

„Totdat," zo gaat hij verder, „ik onlangs een brief kreeg van burgemeester Hoogland. Daarin liet hij weten dat uit het politie-onderzoek niets van fraude gebleken was en dat de zaak dan ook als afgedaan wordt beschouwd. Om echter te voorkomen dat de affaire in de doofpot verdwijnt, terwijl ik kan bewijzen dat er bij de Watervrienden wel degelijk met geld is gesjoemeld, heb ik mijn informatie openbaar gemaakt."

Benadeeld

Maar dat is nog niet alles. Aangezien Vermeulen er alles aan gelegen is de affaire tot op de bodem wordt uitgespit, is hij voornemens de Nationale Sportbond over zijn vermoedens in te lichten. „De Sportbond, die door de Watervrienden voor heel wat geld werd benadeeld, laat ik op korte termijn alle stukken toekomen, waarmee bewezen kan worden dat er bij de Watervrienden op grote schaal gefraudeerd werd."

Burgemeester Hoogland was gisteren niet bereikbaar voor commentaar. Het hoofd Welzijn van de gemeente, met wie Vermeulen vorig jaar naar de politie toestapte, wilde niet op de uitlatingen ingaan. De nieuwe voorzitter van de Watervrienden, het oud PvdA-raadslid Van Bergen uit Brunssum, zei dat hij niet op Vermeulens uitlatingen kan reageren, aangezien hij pas enkele maanden aan de Watervrienden verbonden is.

Maar bestuurslid De Vaan, die al jaren bij de Watervrienden zit, liet gisteren weten dat Vermeulen klinkklare onzin verkoopt. „Wat een flauwekul, Vermeulen heeft nooit de boeken van de Watervrienden gecontroleerd. Waar hij zijn beweringen over fraude vandaan haalt, is mij dan ook een raadsel."

Gesprek over 'Calimero'

Van onze verslaggever

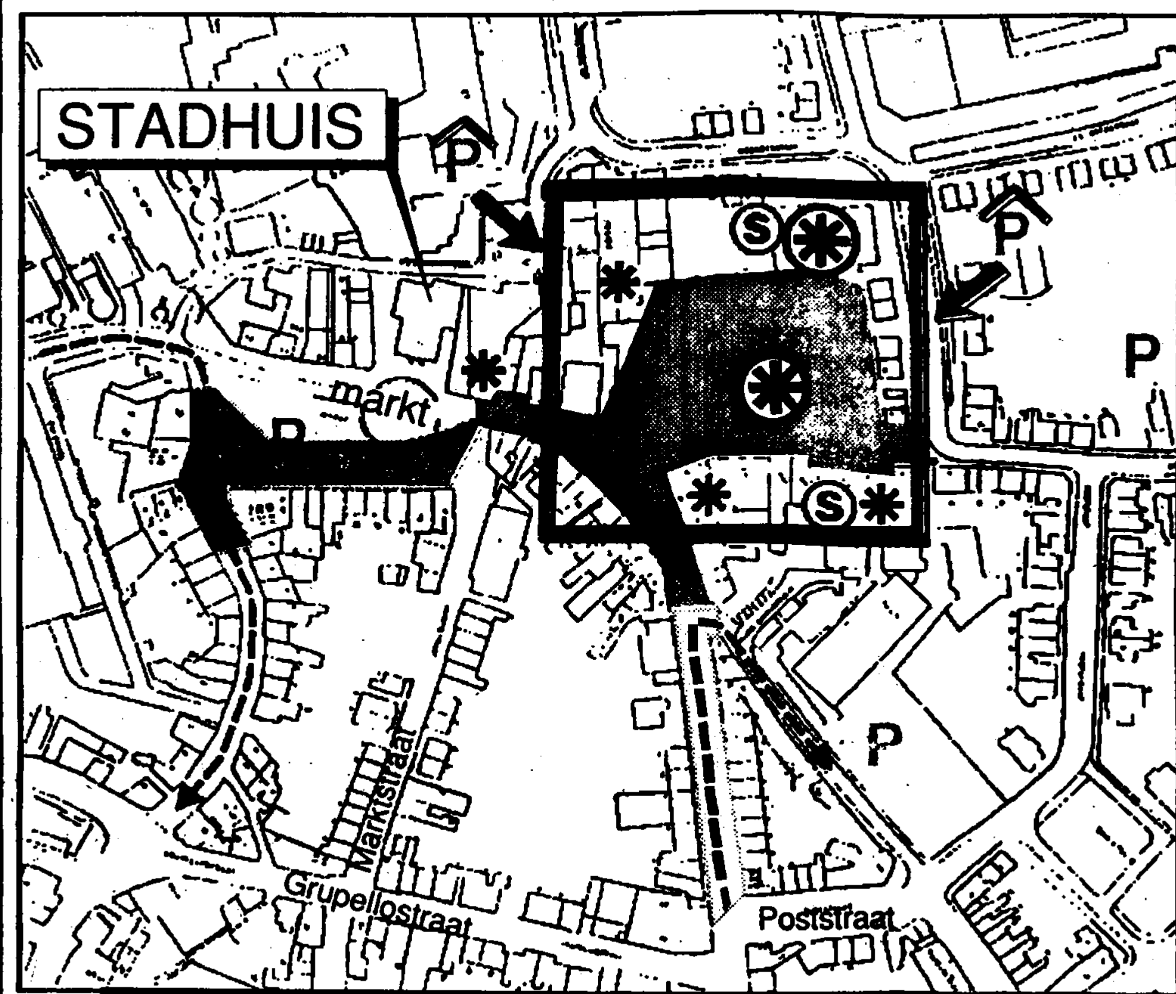
HEERLEN – De Stichting Kinderopvang Heerlen (SKH) heeft een gesprek met de gemeente gevoerd over de dreigende sluiting van het kinderdagverblijf 'Calimero' in de Verpleegklinieken. Voorzitter Berben van de SKH heeft nogmaals zijn bezwaren naar voren gebracht tegen de nieuwe Verordening Kinderopvang in Heerlen.

De SKH heeft duidelijk gemaakt geen voorstander te zijn van het draaien met subsidie. Volgens de nieuwe verordening moeten de kinderdagverblijven beroepskrachten in dienst nemen om een vergunning te krijgen. De SKH kan dan niet zonder een gemeentelijke subsidie.

Voorzitter Berben: „Wij zijn er niet gelukkig mee dat we moeten draaien met gemeenschapsgelden. In onze huidige vorm, met vrijwilligers, is de kinderopvang voor de ouders betaalbaar en hebben we geen subsidie nodig." De SKH wil nu een ontheffing aanvragen om te mogen werken met vrijwilligers. De gemeente heeft laten weten dat betaalde krachten een absolute voorwaarde zijn, om kwalitatief goede kinderopvang te kunnen garanderen. Desondanks heeft Berben goede hoop dat de ontheffing verleend wordt. Berben: „Wij zouden best willen werken met betaalde krachten, maar we zien liever dat dit niet door gemeenschapsgeld wordt betaald."

Gestolen trouwringen

BRUNSSUM – De Brunssumse politie is in het bezit geraakt van twee trouwringen, die vermoedelijk van diefstal afkomstig zijn. In de herenring staat de naam 'Elly' en een datum. Wie de eigenaren van de ringen denkt te kennen, kan contact opnemen met de Brunssumse recherche: ☎ 252555

● *Het toekomstbeeld zoals het IMK dat voor het centrum van Kerkrade heeft geschetst.*

'Het Loon' in Kerkrade

Van onze verslaggeefster

KERKRADE – Het centrum van Kerkrade moet zich ontwikkelen zoals het het rapport 'Kerkrade-visie op de winkelstructuur' van het Instituut voor Midden- en Kleinbedrijf (IMK) dat aangeeft.

De raadscommissie voor ruimtelijke ordening steunt het voorstel van het IMK, dat vindt dat er één 'winkelpool' moet komen in het gebied dat begrensd wordt door de Niersprinkstraat-Beethovenstraat-Mozartstraat-Theaterpassage. Buiten dat vierkant mogen volgens het IMK geen concurrerende zaken aanwezig zijn.

Een totale revisie van de openbare ruimte en puien in het gebied vanaf de Beethovenstraat tot aan de Markt, moet het centrum een nieuwe uitstraling te geven. In de toekomst zou aan dit plan nog de ontwikkeling van de driehoek Niersprinkstraat-Kloosterraderplein-Ho ofdstraat gekoppeld kunnen worden, waardoor een acht-vormig loopcircuit ontstaat.

In feite liggen ook nu al de belangrijkste winkels op die plek. Maar het IMK acht een verbetering van de kwaliteit en concentratie van de winkels noodzakelijk. Raadslid Han de Jong vond die concentratie wel wat erg sterk. „Zoveel zaken op een zeer klein gebied, het lijkt wel 't Loon in Kerkrade", schertste de PvdA'er.

Overigens is over de kosten die deze veranderingen met zich meebrengen, nog niets bekend. Kerkrade heeft alvast twee miljoen gereserveerd, maar dat zal waarschijnlijk slechts een fractie van de totale investeringen zijn. Tijdens de volgende raadsvergadering, op 23 januari, zal de raad om een uitspraak gevraagd worden.

Levensgevaar neergestoken man geweken

Van onze verslaggever

HEERLEN – De 26-jarige Duitser, die door een groep Marokkanen op het Stationsplein in Heerlen werd neergestoken, is buiten levensgevaar. Dat heeft een woordvoerder van de Heerlense recherche laten weten.

De Duitser werd zoals bekend in de nacht van zondag op maandag met levensgevaarlijke verwondingen naar het De Wever-ziekenhuis gebracht, nadat hij samen met drie Duitse kennissen ruzie had gekregen met een groep van vijf of zes jonge Marokkanen.

De daders van de steekpartij zijn overigens nog spoorloos. De recherche vermoedt dat de Marokkanen nog steeds in deze contreien verblijven en zet de speurtocht naar hen voort. Eeventuele getuigen van de nachtelijke steekpartij kunnen zich bij het korps melden. Tips worden vertrouwelijk behandeld: 045-731731.

Meer 30-km zones in Kerkrade

KERKRADE – De [illegible]

Aantal autodiefstallen in Mijnstreek blijft groeien

Per dag twee auto's weg

HEERLEN – Ondanks verscherpte controles, allerlei preventieve informatieprojecten en tal van technische snufjes die het stelen van auto's moeten voorkomen, blijft het aantal autodiefstallen in de vier grote gemeenten van Oostelijk Zuid-Limburg stijgen.

Twee jaar geleden verdwenen in Heerlen, Kerkrade, Landgraaf en Brunssum ruim 550 auto's. In 1990 waren er dat ruim 630.

Dat betekent dat vorig jaar in de vier bovengenoemde gemeenten dagelijks (gemiddeld) bijna twee auto's werden gestolen.

In Heerlen alleen al werden vorig jaar 422 auto's ontvreemd. Daarnaast werden in de centrumgemeente 54 pogingen tot autodiefstal ondernomen. In Kerkrade steeg het aantal diefstallen ook. Van 71 in 1989 naar 93 vorig jaar.

In Landgraaf en Brunssum was de situatie vorig jaar al niet veel anders. In de eerstgenoemde gemeente werd in 1990 61 keer aangifte gedaan van autodiefstal, tegen 39 in 1989. En in Brunssum werden vorig jaar 55 auto's gestolen, tegen 42 in het jaar daarvoor.

Bovenstaande cijfers tonen aan dat het vorig jaar in Heerlen aangekondigde politionele beleidsplan 1990-1995, waarin werd gesproken over een krachtdadiger optreden in de richting van 'kleine criminelen' (met name autodieven), tot op heden nog weinig vruchten heeft afgeworpen.

Geboren:

Sanne

dochter van
Frank en Margret
van der Kraan

zusje van
Rick

10 januari 1991
Reestraat 19A
6414 CD Heerlen

Geboren:
10 januari 1991

Laurie

dochter van
Susan en Wim
Slot-Denis

Oude Rijksweg Zuid 46
6114 RD Susteren
Tel. 04499-4441

Geboren
11-1-1991

Pierre Cornelis

Ans Pennartz
Guido Rijninks

Steenenkruisweg 38A
6374 AB Landgraaf

Geboren

Jolein

op 9 januari 1991

dochter van
Anny Fokkens en
Herman van der Laan

Bergplein 31
6431 BL Hoensbroek

Dankbetuiging

Zovelen hebben mij tijdens de receptie op 21 december 1990 ten afscheid de hand gedrukt danwel op een andere wijze afscheid genomen dat het mij helaas onmogelijk is hen allen persoonlijk te bedanken.
Daarom bij deze, mijn welgemeende en hartelijke dank.

Meerssen, januari 1991

Bèr Nijsten

Proost de Beaufortstraat 32
6231 EB Meerssen

---

†

In dankbare herinnering laten wij u weten dat in haar vertrouwde omgeving op 10 januari j.l. is overleden, mijn lieve vrouw, onze lieve moeder en oma

Truus Hassing

echtgenote van

Jan van 't Hooft

* 16 maart 1929 te Hoensbroek
† 10 januari 1991 te Helden

Helden:	**Jan van 't Hooft**
Amsterdam:	**Leon van 't Hooft**
Kesteren:	**René van 't Hooft**
	Miriam Bouten
	Indra
	Esmée
Venlo:	**Patrick van 't Hooft**
	Margriet Engels

5981 XX Panningen, 10 januari 1991
Parklaan 10

De uitvaartdienst is op 15 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van Panningen, gevolgd door de crematie om 12.30 uur in het crematorium te Blerick.
Liever geen bezoek aan huis.
Er is een mogelijkheid tot een afscheidsbezoek in de rouwkamer van het Greene Kruisgebouw te Panningen op zondag 13 januari a.s. tussen 15.00 en 17.00 uur.
Zij die geen bericht ontvingen dienen dit toe te schrijven aan de droevige omstandigheden waarin wij verkeren en deze kennisgeving als zodanig beschouwen.

---

†

Sterven doe je niet ineens,
maar af en toe een beetje;
en alle beetjes die je stierf,
't is vreemd, maar die vergeet je.
Het is je dikwijls ontgaan,
je zegt ik ben wat moe;
maar op een keer, dan ...
ben je aan je laatste beetje toe.

In dankbare herinnering aan wat hij voor ons betekende, hebben wij afscheid genomen van mijn lieve man, vader, schoonvader, onze lieve opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Giel Salden

echtgenoot van

Jeanne Kusters

Hij overleed op de leeftijd van 65 jaar, voorzien van de h.h. sacramenten.

Guttecoven:	**J. Salden-Kusters**
Guttecoven:	**Ellie en Jan**
	Widdershoven-Salden
	Jeroen en Bob
Einighausen:	**Marij en Salv van Cleef-Salden**
	Bram
Einighausen:	**Marleen en Jan Lomme-Salden**
	Melanie
	Familie Salden
	Familie Kusters

6143 AN Guttecoven, 11 januari 1991
Veersestraat 40

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 15 januari om 10.30 uur in de St.-Nicolaaskerk te Guttecoven.
Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.
Maandagavond om 19.00 uur wordt de avondmis tot intentie van de dierbare overledene, gehouden in voornoemde kerk.
De overledene is opgebaard in het mortuarium van het ziekenhuis te Sittard; bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.
Mochten wij nog iemand zijn vergeten, dan hopen wij dat deze annonce als zodanig wordt beschouwd.

---

†

Wij geven u kennis, dat op 78-jarige leeftijd, onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van het h. oliesel, onze lieve broer, zwager, oom en neef

Johan Wetzelaer

Familie Wetzelaer

Kerkrade, Vroenstraat 97, 11 januari 1991
Corr.adres: Giessenstraat 54, 6461 DB Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 15 januari om 12.00 uur in de parochiekerk H. Maria Goretti te Nulland-Kerkrade, waarna om 13.30 uur de crematieplechtigheid is in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
Avondmis, maandag om 19.00 uur in voornoemde kerk.
Johan is opgebaard in de rouwkapel op het terrein van de Lückerheidekliniek te Chevremont-Kerkrade, alwaar dagelijks bezoekgelegenheid is van 18.00 tot 19.30 uur.
Wilt u indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

---

†

Nooit vragend, nooit klagend
Haar lijden in stilte dragend
Haar handen hebben voor ons gewerkt
Haar hart heeft voor ons geklopt
Haar ogen hebben ons tot het laatst gezocht.

Bedroefd, maar dankbaar voor het vele goede dat zij ons gaf, geven wij u kennis dat heden op 79-jarige leeftijd van ons is heengegaan

Agnes Flecken

weduwe van

Hendrik Jozef Leummens

Geleen:	**Kinderen, klein-**
	en achterkleinkinderen

Geleen, 7 januari 1991
Corr.adres: Postbus 97, 6160 AB Geleen

Op wens van de overledene heeft de crematie op 11 januari in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen in alle stilte plaatsgevonden.

Na een kortstondige ziekte hebben wij met groot verdriet afscheid moeten nemen van mijn lieve man, onze vader, schoonvader, opa, overgrootvader, broer, zwager, oom en neef

Cornelis Kurver

echtgenoot van

Louiza Pieternella Catharina Kuipers

Hij bereikte de leeftijd van 80 jaar.

	In dankbare herinnering:
Sittard:	**L.P.C. Kurver-Kuipers**
Munstergeleen:	**Tonnie Slangen-Kurver**
	Ton Slangen
Tottenham (Can.):	**Mia Colaris-Kurver**
	Hub Colaris
Sittard:	**Jan Kurver**
	Rosemary Kurver-de Vaan
Sittard:	**Loes Paulissen-Kurver**
	Jan Paulissen
Pretoria (R.S.A.):	**Hans Kurver †**
	Ann Kurver-Erasmus
Sittard:	**Kees Kurver**
	Fieke Kurver-Lommen
Nieuwstadt:	**Cécile Rooding-Kurver**
	Ton Rooding
Munstergeleen:	**Jo Kurver**
	Mieke Kurver-Janssen
Pey-Echt:	**Anita Voorter-van Beek †**
	Ger Voorter
Tottenham (Can.):	**Ludi Cole-Kurver**
	Jim Cole
	Klein- en achterkleinkinderen
	Familie Kurver
	Familie Kuipers

Sittard, 11 januari 1991
Huize de Kollenberg kamer 510
Pres. Kennedysingel 24
6137 AC Sittard

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 15 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van Christus' Hemelvaart te Vrangendael-Sittard, gevolgd door de crematieplechtigheid in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.30 uur.

Avondmis maandag 14 januari om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Mogelijkheid tot afscheid nemen in het mortuarium Maasland-ziekenhuis te Sittard van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Diep geschokt hebben wij kennis genomen van het overlijden van

Dhr. C. Kurver

Moge hij rusten in vrede.

Sittard, 11 januari 1991.

Directie en medewerkers
Drukkerij Offset Kurver Sittard b.v.

Wegens familieomstandigheden zijn wij dinsdag a.s. tot 13.00 uur gesloten.

Drukkerij Offset Kurver
Rijksweg Noord 54 - Sittard

Wegens familieomstandigheden zijn wij dinsdag a.s. de gehele dag gesloten.

Foto Paulissen
Putstraat 92 - Sittard

Groot is de leegte die zij achter
Mooi zijn de herinneringen die

Dankbaar voor alles wat zij voor ons betekend he ven wij u kennis dat, op 83-jarige leeftijd, kalm en van ons is heengegaan, onze lieve moeder, scho der, groot- en overgrootmoeder

Maria Cornelia Span

weduwe van

Hendrikus Gerhardus Ma van der Moolen

Kinderen, klein- en
achterkleinkinderen

Heerlen, Huize Tobias, 8 januari 1991
Corr.adres: Prins Willemstraat 44, 6433 HD Hoens

Op de vooraf te kennen gegeven wens van de over heeft de uitvaart in besloten kring plaatsgevonde

---

Wij hebben de droeve plicht u mede te delen, dat plotseling in zij vensjaar is overleden

Heinz Waber

De diepbedroefde familie:
Margreet Waber-van Zandvoort
Alexander en Christian
Rob en Josina van Zandvoort-Be
Michel
Familie Waber
Familie van Zandvoort

10 januari 1991
Haldenweg 21, 5432 Neuenhof, Zwitserland

Wij nemen afscheid heden zaterdag 12 januari 1991 om 16.00 uur i pel van het Kantonsspital Baden.

J. v. Zandvoort-Hermens
Groene Boord 11, 6411 GE Heerlen

OVERLEDEN

† **Maria Penders**, oud 84 jaar, weduwe van Hermanus Lepage tricht. Corr.adres: Vestahof 33, 6215 XA Maastricht. De cremati tigheid is heden zaterdag 12 januari om 10.30 uur in het cremato Heerlen, Imstenraderweg 10. Geen condoleren.

† **Jack Gayèt**, oud 60 jaar. Maastricht, Veliahof 7H. Corr.adres: Dellinge 26, 6229 XJ Maastricht. De crematieplechtigheid is he terdag 12 januari om 12.00 uur in het crematorium Nedermaas, Vo 1, Geleen. Er is geen condoleren.

† **Gerard Schilstra**, oud 41 jaar. Corr.adres: Moorveld 41, 6243 A le. De begrafenis heeft in stilte plaatsgevonden.

† **Sjo van Deurse**, oud 69 jaar, echtgenoot van Greta Caris. 6224 T tricht, Dr. Schaepmanstraat 32.A. De uitvaartdienst zal plaats op maandag 14 januari om 10.00 uur in de parochiekerk vande H mus te Oostermaas-Maastricht. Er is geen condoleren.

† **Maria Heynens**, oud 80 jaar, weduwe van Johannes Vollers. Bemelen, Oude Akerstraat 43. De uitvaartdienst zal gehouden op maandag 14 januari om 11.00 uur in de parochiekerk van St. L tius te Bemelen. Schriftelijk condoleren achter in de kerk.

† **Ruud Visschers**, 21 jaar, Margrietlaan 33, 6061 BE Posterholt. De tige uitvaartdienst zal worden gehouden heden zaterdag 12 janu 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Matthias te Posterholt.

† **Mia Verhaeg**, 57 jaar, echtgenote van Wim Hermans, Leudalwe AT Neer. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden he terdag 12 januari om 10.30 uur in de St. Martinuskerk te Neer.

† **Anna Cox**, 83 jaar, weduwe van Henricus Silkens. Corr.adres: F kens-Cox, P. Polliusstraat 91, 6045 BW Roermond. De plecht vaartdienst zal worden gehouden maandag 14 januari om 11.00 uu Kapel van O.L. Vrouw in 't Zand te Roermond.

† **Sjeng Schreurs**, 73 jaar, echtgenoot van Anna Strous, Sloes 4, 6 Neer. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maanda nuari om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Neer.

Je was een man van weinig woorden,
duidelijk herkenbaar voor degenen
die bij je hoorden.
Een man waar je op kon bouwen,
met een woord
waarop je kon vertrouwen.
Achter je ligt een leven
van werken en van plicht
en juist dát bepaalde
in alles jouw gezicht.
Zo bescheiden als geleefd,
zo bescheiden ben je gestorven.

Dankbaar voor al het goede dat hij ons in zijn leven heeft gegeven, hebben wij heden afscheid genomen, in de leeftijd van 83 jaar, van mijn lieve man en onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, zwager, oom en neef

François Lippertz

erekerkmeester te Mesch

echtgenoot van

Jenny Duijsens

Mesch:	**Jenny Lippertz-Duijsens**
Cadier en Keer:	**Emmy Pustjens-Lippertz**
	Ruud Pustjens
	Martijn en Jolien
Margraten:	**Mariëlle Wienen-Lippertz**
	John Wienen
's-Gravenvoeren (B.):	**Irène Eussen-Lippertz**
	Erik Eussen
Hombourg (B.):	**Sylvia Pinckaers-Lippertz**
	Robert Pinckaers
	Familie Lippertz
	Familie Duijsens

6245 SG Mesch, 11 januari 1991
Heuvel 8

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op woensdag 16 januari 1991 om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Pancratius te Mesch-Eijsden.
Dinsdagavond om 19.00 uur vigiliedienst in voornoemde kerk.
Pap is opgebaard in het mortuarium Walpot, Kerkstraat 17a te Eijsden; bezoek dagelijks van 19.00 tot 20.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor het vele dat hij voor ons heeft betekend, delen wij u mede dat heden, geheel onverwacht, van ons is heengegaan, in de leeftijd van 83 jaar, mijn lieve man, onze goede vader, schoonvader, opa, overgrootvader, zwager, oom en neef

Adrianus Johannes Willems

echtgenoot van

Hermine van Horzen

	In dankbare herinnering:
Treebeek:	**H. Willems-van Horzen**
	kinderen, kleinkinderen
	achterkleinkind
	Familie Van Horzen

11 januari 1991
Corr.adres: Treebeekstraat 104
6446 XX Treebeek

De crematieplechtigheid zal plaatshebben op dinsdag 15 januari a.s. om 14.30 uur in het crematorium te Heerlen.
Bijeenkomst in het crematorium; geen condoleren.
Gelegenheid tot afscheid nemen in een der rouwkamers van de Universele, Hoofdstraat 109 te Hoensbroek, heden van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van de heer

S. Rensma

Hij is vele jaren lang een onmisbare voortrekker in het bestuur geweest om de belangen van de scholen te behartigen.

Vereniging tot Stichting en
Instandhouding van Christelijke Scholen
Basisschool Kon. Beatrix, Brunssum
Basisschool Kindervreugd, Brunssum
Basisschool Dr. M.L. King, Nuth
Basisschool Dr. A. Schweitzer, Hoensbroek
S.G. Kon. Juliana MAVO/LBO, Heerlen

Het is reeds een jaar geleden dat mijn zoon en broer

Louis Depré

plotseling is overleden.
De jaardienst wordt gehouden op vrijdag 18 januari a.s. om 19.00 uur in de dekenale kerk van de H.H. Petrus en Paulus te Schaesberg-Landgraaf.

Maria en Marcel

Enige en algemene kennis

†

Diep bedroefd, maar dankbaar voor de zorg waarmede zij ons heeft omringd, de mede dat we geheel onverwacht, op 82-j tijd, afscheid hebben moeten nemen van vrouw, onze zorgzame moeder, scho groot- en overgrootmoeder, tante en nicht

Henriëtte Jacob

echtgenote van

Hein Arends

Zij werd voorzien van het h. oliesel

Kinderen
klein- en
achterkleink
Familie Jac
Familie Ar

6371 XN Landgraaf, 11 januari 1991
Op de Heugden 100

De plechtige uitvaartdienst zal worden op dinsdag 15 januari a.s. om 11.00 uur in chiekerk van O.L. Vrouw van de Berg Leenhof-Landgraaf, waarna de begrafe kerkhof aldaar.
Bijeenkomst in de kerk. Er is geen cond
Wij gedenken de overledene bijzonder op 14 januari a.s. om 18.15 uur in de Berg 19.00 uur in voornoemde parochiekerk
De dierbare overledene is opgebaard tuarium van het De Weverziekenhuis te bezoektijd van 16.00 tot 17.00 uur.

Federatie Jeugd- en Jongerenwerk zei samenwerking op

Scouting eist nu eigen subsidie van provincie

DEN HAAG/ROERMOND – Indien de provincie Limburg blijft weigeren om de Stichting Scouting Limburg (SSL) in Roermond te erkennen als een organisatie met een geheel eigen identiteit en haar derhalve geen subsidie wil verlenen, wordt de stichting ernstig in haar voortbestaan bedreigd.

Deze waarschuwing liet de raadsman van de SSL gisteren horen bij de afdeling rechtspraak van de Raad van State. Hij deed dit bij de behandeling van het beroep van de 13.500 leden tellende SSL door de afdeling. Hiermee vecht de SSL de weigering aan van de provincie in mei 1988 aan om haar als afzonderlijke identiteitsorganisatie te erkennen en haar op grond daarvan te subsidiëren.

De raadsman van de SSL stelde dat die weigering dient te worden teruggedraaid, met name nu de SSL in financiële problemen dreigt te komen. Dit komt omdat de Federatie Jeugd- en Jongerenwerk Limburg in januari haar samenwerking met de SSL heeft opgezegd. De SSL kreeg daarvoor provinciale subsidie via de federatie. De totale subsidie voor de federatie bedroeg zo'n twee ton per jaar.

Overeenkomst

De federatie verdeelde de subsidie onder de drie jeugdorganisaties die bij haar aangesloten zijn en de SSL. De samenwerkingsovereenkomst tussen de federatie en de SSL liep vanaf begin vorig jaar stuk nadat de SSL als lid uit de federatie stapte.

De raadsman wees erop dat de SSL „een organisatie is met een geheel eigen identiteit, die totaal niet strookt met die van de federatie. Zij is ook uit de federatie gestapt omdat zij zich daar niet thuisvoelde. De SSL had onder meer te weinig inbreng in de federatie. Het afgelopen jaar werkte de SSL nog wel samen met de federatie, maar van een gezamenlijke identiteit was geen sprake. De federatie fungeerde puur als administratief orgaan voor de SSL."

De provincie meent dat erkenning van de SSL als zelfstandige organisatie en derhalve subsidieverlening niet strookt met het subsidiebeleid.

Overkoepeling

„Als er verschillende organisaties met gelijksoortige identiteit zijn schrijft het beleid voor dat er alleen subsidie gegeven wordt aan een overkoepelende organisatie. In dit geval is dat de federatie. De SSL zien wij als een organisatie met een gelijksoortige identiteit als de Vereniging Jeugdclubs Limburg, die bij de federatie aangesloten is. Daarbij komt dat de SSL jaren aangesloten is geweest bij de federatie. Het is toch vreemd als zij stelt dat zij opeens geheel anders is dan de andere organisaties daarin?" zo betoogde provinciewoordvoerder J.Ramaekers.

De woordvoerder benadrukte „dat de SSL wel degelijk een eigen identiteit kan hebben, maar deze heus wel uit zou kunnen dragen in een federatie." De afdeling beslist over enige tijd of de provincie al dan niet terecht de SSL niet wenst te erkennen als afzonderlijke organisatie.

Van Rey terug in Kamerbanken

● *Roermondenaar Jos van Rey is gisteren in Den Haag beëdigd als lid van de Tweede Kamer. Daarmee maakt de VVD'er na een afwezigheid van ruim een jaar zijn rentree in het parlement. Van Rey kwam in 1989 op een onverkiesbare plaats te staan op de lijst voor de Kamerverkiezingen. Doordat een vijftal liberale kamerleden voortijdig is vertrokken – als laatste Joris Voorhoeve – keert de Roermondenaar nu toch vrij snel terug in de Tweede Kamer. Aanvankelijk zou Van Rey pas op 22 januari, na afloop van het kerstreces, worden beëdigd. De Golfcrisis en het debat daarover in de Tweede Kamer heeft de beëdiging echter versneld.*

Foto: BENELUX PRESS BV

Rein Hummel bestuurslid Accountantsraad

DEN HAAG – Het voormalige Tweede-kamerlid Rein Hummel is door minister Andriessen benoemd tot bestuurslid van de Raad voor Accountants-Administratieconsulenten. Tot voorzitter is benoemd de burgemeester van Urk, S. Veninga.

Voormalig PvdA'er Hummel is momenteel raadslid in de gemeente Heerlen, waar hij de lokale partij Groepering Heerlen-Noord vertegenwoordigt.

De nieuwbenoemde raad zal zich dit jaar vooral bezighouden met een komend wetsvoorstel van minister Andriessen om de twee beroepskwalificaties voor het accountantschap in Nederland – naast de accountant-administratieconsulent fungeert de registeraccountant – te bundelen.

Petitie voor vrede in Golfgebied

ROERMOND – Op initiatief van de Raad van Kerken zal zondag in de Minderbroederskerk Roermond een petitie ter ondertekening worden gelegd die aandringt op vrede in het Golfgebied. De petitie zal worden aangeboden aan de Staten Generaal en aan de ambassades van de Verenigde Staten en Irak.

De mogelijkheid om die petitie te ondertekenen bestaat na een oecumenische vesperdienst om 17 uur waarbij gebeden zal worden voor vrede. Voorgangers zijn dominee K. Wolfis en rector J. Konings.

Kelner in Aken gegijzeld; dader geeft zich over

AKEN – Een 20-jarige man uit Aken heeft gistermorgen in alle vroegte gedurende twee uren een kelner in de Akense binnenstad in gijzeling gehouden. De dader liep het café om drie uur vrijdagmorgen binnen en drukte de ober een pistool in de nek. Hij eiste dat de dertig aanwezige gasten meteen het café verlieten, hetgeen ook daadwerkelijk gebeurde.

In een telefoongesprek dat hij vervolgens met de politie voerde, eiste de dader 250.000 Duitse Mark en een vluchtauto. Terwijl allerlei speciale politiediensten opgetrommeld werden, wist de dienstdoende politieofficier de dader telefonisch over te halen zich over te geven. Eerst liet de dader de kelner vrij en tegen vijf uur 's ochtends kwam hijzelf met de handen in de lucht de voordeur van het café uit. In de loop van de middag werd hij voorgeleid aan de rechter-commissaris.

● *Twaalf Taiwanese miljonairs kwamen, mèt de onvermijdelijk fotocamera, duiven kijken en kopen bij Fons van Ophuizen uit Landgraaf.* Foto: FRANS RADE

Een beetje duivenmelker is minstens miljonair

Taiwanezen kopen in Limburg duiven

LANDGRAAF – Als de duif de race wint wordt een prijs uitgekeerd van 1,2 miljoen gulden. Voor een pasgeboren duif wordt duizend piek betaald. Eén duivenring kost achthonderd gulden. En een beetje duivenmelker is vele malen miljonair. Een droom? Nee, de realiteit van de duivenwereld in Taiwan.

Fons van Ophuizen uit Landgraaf viel gisteren ettelijke malen van zijn stoel van verbazing. 'Onvoorstelbaar, onvoorstelbaar...'mompelde hij voor zich uit starend. Hij kreeg bezoek van twaalf Taiwanese duivenmelkers die, allen gewapend met de onvermijdelijke fotocamera's, slechts in één ding interesse hadden: de duiven van Van Ophuizen.

Touringcar

De Taiwanezen boden een half miljoen gulden voor vijftien topduiven van de Landgraafse melker. „Vijf ton is zéér aantrekkelijk", glunderde Fons, „maar daar doe ik het niet voor. Dan ben ik meteen het hart van mijn hok kwijt. Pas bij meer dan één miljoen gaan we praten." Eerder hadden de Taiwanezen bij Albert Simons uit Roosteren voor tien pasgeboren duiven een bedrag van tien mille betaald.

Per luxe touringcar reizen de twaalf duivenmelkers door Europa. Vandaag zijn ze in Essen, een paar dagen later zijn ze te gast in het Italiaanse Verona. Met enkele tientallen duiven, ter waarde van de nodige miljoenen, op zak keren de liefhebbers weer terug naar Taiwan. Je kunt ten slotte niet eeuwig op vakantie gaan. Er moet immers geld worden verdiend.

En dan blijkt dat een duivenmelker beter in Taiwan zijn brood kan verdienen dan in Zuid-Limburg. Een winnende duif kan hier alles inbegrepen maximaal zo'n twintigduizend gulden opleveren. Wint diezelfde duif in Taiwan een race dan wordt een bedrag uitbetaald van 1,2 miljoen gulden. De twaalf Taiwanezen die Van Ophuizen gisteren bezochten zijn volgens Fons dan ook stuk voor stuk vele malen miljonair.

Diskwalificatie

De winnaar kan echter niet alles in zijn zak steken. Eén duivenring is in Taiwan tenslotte 1600 keer zo duur als in Limburg. Achthonderd piek daar tegen vijftig cent hier. De duif moet in het Taiwanese de eerste minuut na de start ten minste achthonderd meter per minuut hebben gevlogen. Zoniet, dan volgt diskwalificatie.

De naar schatting 80.000 Taiwanese duivenmelkers laten hun duiven vliegen vanaf vier punten. Vanaf de noordelijkste, de zuidelijkste, de westelijkste, en de oostelijkste punt van het 400 kilometer lange eiland Taiwan. Dit in tegenstelling tot Nederland, waar alleen vanuit Frankrijk in de noordelijke richting wordt gevlogen.

Boek

De twaalf Taiwanezen fotografeerden gisteren de beroemde duiven van Van Ophuizen stuk voor stuk. De foto's komen in een groot Taiwanees boek te staan waar enige honderden topduiven met foto en uitgebreide detailgegevens in beschreven staan.

Vanaf een afstandje volgde Fons van Ophuizen de fotograferende en druk pratende Taiwanezen. Het duizelde de Landgraafse duivenmelker van de enorme bedragen en getallen. Fons zuchtend: „Volgens mij ben ik aan de verkeerde kant van de wereld geboren."

frank stojansek

KvK bezorgd over vervolg PNL-beleid

'Kracht van Midden- en Noord-Limburg ontkend'

Van onze verslaggever

ROERMOND – „In de onlangs gepresenteerde studie 'Limburg 25 jaar verder' wordt niet of nauwelijks aandacht besteed aan Midden- en Noord-Limburg. Er wordt een ontwikkelingsperspectief uitgewerkt van Zuid-Limburg als nieuwe Europese regio. Ik hoop niet dat het gepresenteerde toekomstmodel ook basis is voor het herstructureringsbeleid."

Die zorg sprak KvK-voorzitter Midden-Limburg, Frans Straus, gisteren uit in zijn jaarrede.

Om drie redenen wees hij een dergelijk vertrekpunt af. „De kracht van Noord- en Midden-Limburg wordt ontkend. De daadwerkelijke samenwerking in onze Grensregio wordt onderschat. Op de derde plaats zou Noord- en Midden-Limburg na 12 jaar PNL-beleid wéér anders behandeld worden dan Zuid-Limburg."

Ook andere parochies en gemeentes houden bedetochten

Route Noodkist uitgebreid vanwege verwachte toeloop

Van onze verslaggevers

MAASTRICHT – Gezien de massale belangstelling die wordt verwacht voor de bidtocht met de Noodkist dinsdagavond door de Maastrichtse binnenstad, heeft de politie van Maastricht geadviseerd de route uit te breiden. De organiserende Stichting Graf van Sint Servaas heeft daarom besloten enkele straten aan de route toe te voegen.

Zoals gisteren bericht trekt de bidtocht na de oecumenische dienst die om 19.30 uur in de Servaasbasiliek begint met als intentie het afwenden van een catastrofale oorlog in het Golfgebied.

Vanaf het Vrijthof gaat de stoet door de Bredestraat, O.L. Vrouweplein, Cortenstraat, Witmakersstraat, Kapoenstraat en Lenculenstraat. Vandaar zou de stoet terugbuigen door de Bouillonstraat om zo via de Papenstraat naar het Vrijthof te trekken, maar nu gaat men vanaf de Lenculenstraat rechtdoor over de Tongersestraat om daar rechtsaf te gaan door de Abtstraat en vervolgens door de Calvariestraat, Kommel en Oude Tweebergenpoort om zo weer bij de Servaasbasiliek te komen.

Omdat de tocht met de Noodkist inmiddels veel publiciteit heeft gekregen, wordt een massale deelname verwacht. Om te voorkómen dat er nog deelnemers op het Vrijthof staan te wachten om te vertrekken, terwijl de eerste deelnemers al terug zijn, heeft men de route verruimd. De gemeentepolitie die de stoet zal escorteren beoogt daarmee een ordelijk verloop van de massale bidtocht.

Leyenbroek

De eeuwenoude traditie van Maastricht vindt in andere Limburgse plaatsen navolging. In Sittard zal maandag 14 januari, op initiatief van mevrouw Houtackers, een oecumenische bidtocht voor de wereldvrede plaatsvinden. De tocht voert vanaf de parochiekerk in de wijk Leyenbroek.

Aan de bidtocht gaat een oecumenische dienst vooraf, om 19.15 uur in de kerk van Leyenbroek, waarvoor ook de Islamitische gemeenschap in Sittard is uitgenodigd en die inmiddels positief heeft gereageerd. Op hetzelfde tijdstip dat de ceremonie voor de bidtocht begint, heeft deken B. Janssen van Sittard voor de binnenstadparochie een votiefmis voor de vrede aangekondigd.

Hongarije

De 12de-eeuwse reliekschrijn met het gebeente van St.-Servatius wordt dinsdag weer voor het eerst sinds 1956 in Maastricht rondgedragen. De schrijn wordt in de volksmond de 'noodkist' genoemd, omdat hij alleen in tijden van (dreigende) oorlogen, omvangrijke plagen en nood te voorschijn wordt gehaald. De laatste keer gebeurde dat bij de onderdrukking van de Hongaarse opstand door Sovjettroepen in november 1956, nadat de bisschoppen hadden opgeroepen tot een gebedsdag op 4 november dat jaar.

De heer Hameleers van de Maastrichtse Stichting Graf van Sint Servaas herinnert zich nog goed dat die zondagavond, aansluitend aan de inval van de Russen in Hongarije, duizenden Limburgers bijeenkwamen in de Sint Servaaskerk. Vandaaruit werd toen eenzelfde tocht ondernomen zoals die aanstaande dinsdag zal gaan plaatsvinden. Alleen ging er toen een katholieke dienst aan vooraf, nu een oecumenische.

De protestante dominee Oosterwijk heeft er meteen in toegestemd dat tijdens de dienst in de Sint Servaas de noodkist zal worden binnengebracht. De protestante gemeente heeft tevens spontaan aangeboden te zullen meelopen in de processie met Noodkist. En dat is volgens Hameleers de eerste keer sinds het bestaan van de kist.

Provincies krijgen draaiboek Golfoorlog

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Terwijl internationaal koortsachtig gezocht wordt naar een vreedzame oplossing van de Golfcrisis gaat het ministerie van binnenlandse zaken onverminderd verder met het voorbereiden van maatregelen die genomen worden bij een eventuele oorlog in de Golf. Het landelijk coördinatiecentrum op het ministerie heeft gisterochtend vertegenwoordigers van alle provincies bij zich geroepen voor overleg.

Volgens een woordvoerder van Binnenlandse Zaken ging het om de uitwisseling en afstemming van 'bestuurlijke informatie'. Wat er precies besproken is wilde de woordvoerder niet zeggen. „Dat valt onder operationele informatie en die mag ik niet geven".

De provinciale ambtenaren kunnen op hun beurt vertegenwoordigers van gemeenten in hun provincies bijeen roepen om te spreken over de maatregelen die in geval van oorlog zullen worden genomen.

Telegrammen voor Hoessein en Bush van Vredesplatform

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het Vredesplatform Heerlen heeft de Iraakse leider Saddam Hoessein en VS-president George Bush in telegrammen opgeroepen alles in het werk te stellen om een oorlog in de Golf te voorkomen.

Het Vredesplatform vraagt Hoessein dringend zijn troepen uit Koeweit terug te trekken en zijn vermeende territoriale rechten niet te halen op het slagveld maar via de internationale rechter.

In het telegram aan Bush vraagt het Vredesplatform geen oorlog te voeren, maar te blijven streven naar een diplomatieke oplossing. Bovendien schrijft het Vredeplatform dat de Amerikaanse troepenmacht onder het commando van de Verenigde Naties moet opereren en niet op eigen initiatief de strijd mag beginnen.

Met de telegrammen geeft het Vredesplatform Heerlen gehoor aan een oproep van vredesorganisaties in de hele wereld. Die hebben besloten Hoessein en Bush te bestoken met telegrammen in een ultieme poging de dreigende Golf-oorlog te verhinderen.

Vereniging van gymnasiasten

HEERLEN – Ongeveer honderd gymnasiasten uit heel Nederland hebben gisteren tijdens een bijeenkomst op het Willem Lodewijk Gymnasium in Groningen besloten een landelijke gymnasiastenvereniging op te richten. De bedoeling is volgens Victor Breedveld (17), een van de initiatiefnemers van het congres en leerling uit de zesde klas van het Willem Lodewijk Gymnasium, om de contacten tussen leerlingenraden van de 38 zelfstandige gymnasia te versterken.

Een belangrijk aandachtspunt van de nieuwe vereniging is de Voortgezette Basisvorming, de plannen van het ministerie van onderwijs om het voortgezet onderwijs in de eerste leerjaren meer gelijk te schakelen. Het congres was dan ook tevens bedoeld om meer zicht te krijgen op de plannen met de basisvorming.

Streekgewesten zoeken oplossing voor problematiek

Twijfel over verbod op import oud papier

Vervolg van pagina 1

Woordvoerder Leunissen wil niet vooruitlopen op eventuele maatregelen die het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg denkt te nemen om te voorkomen dat het oud papier niet langer wordt opgehaald. Hij ziet echter weinig in een importverbod van oud papier zoals door het Gewest Midden-Limburg wordt bepleit en ook door de bij het Samenwerkingsverband Heuvelland aangesloten gemeenten als redmiddel wordt gezien. Volgens Leunissen zal de EG zo'n importverbod waarschijnlijk niet slikken omdat zo'n maatregel strijdig is met de principes van de vrije interne markt.

● *Leden van een vereniging in Mechelen bij het ophalen van oud papier.* Archieffoto: JAN PAUL KUIT

Het is de bedoeling dat er in Oostelijk Zuid-Limburg een uniforme regeling komt voor het ophalen van oud papier. Op die manier moet worden voorkomen dat de aangesloten gemeenten door de verenigingen tegen elkaar worden uitgespeeld omdat in de ene plaats een aantrekkelijker financiële regeling bestaat dan in een naburige.

De regeling moet echter ook voor de papierhandel aantrekkelijk zijn. Die handel klaagt dat zij met een enorme berg oud papier wordt opgezadeld door de subsidies die de gemeenten verstrekken voor het ophalen ervan. De papierhandel kan die berg niet kwijt aan de verwerkende industrie waardoor de kosten hoger zouden zijn dan de opbrengsten van de handel.

Milieu

Voor de gemeenten is het ophalen van papier uit milieu-oogpunt van belang. De landelijke richtlijnen gaan ook steeds meer in de richting van het gescheiden inzamelen en verwerken van afvalstoffen, die nog maar zo weinig mogelijk op het stort terecht mogen komen. Als het oud papier op het stort terechtkomt, worden de gemeenten ook met vaak hoge kosten geconfronteerd. Voor dat storten moet namelijk ook worden betaald.

En dat is natuurlijk ook een belangrijke reden waarom de verschillende gemeenten met garantieregelingen proberen te voorkomen dat de verenigingen stoppen met het ophalen van oud papier.

Verwerking

Ook in de andere Streekgewesten wordt momenteel druk gepraat over de manier waarop moet worden voorkomen dat massaal met het ophalen van oud papier wordt gestaakt. Naast een importverbod heeft het Samenwerkingsverband Mergelland daarbij de hoop gevestigd op de bouw van meer verwerkingsfabrieken. De acht gemeenten in het Mergelland gaan verder gezamenlijk protest aantekenen tegen de plannen van de Zuidlimburgse papierhandelaren.

Het streekgewest Westelijke Mijnstreek gaat nog deze maand met alle zeven gemeenten uit de regio om tafel zitten om de 'papieroorlog' te bespreken. Na de herindeling in Midden-Limburg zullen de vijftien gemeenten de regelingen voor het ophalen van oud papier opnieuw gaan bekijken.

Het Gewest Midden-Limburg wilde eind vorig jaar voor alle gemeenten een subsidieregeling in het vooruitzicht stellen van een garantieprijs van drie cent per kilo en een totaalbedrag van 219.000 gulden. Dat voorstel is nog aangehouden nadat de Zuidlimburgse oud papierhandelaren aankondigden drie cent per aangeleverde kilo papier te gaan vragen. Het gewest wil eerst bekijken in hoeverre dergelijke ontwikkelingen zich voortzetten. Volgens de woordvoerder van het gewest zou het in het uiterste geval er wel eens op kunnen uitdraaien dat er een ophaaldienst komt voor oud papier.

Subsidie

De garantieregelingen die de verschillende gemeenten hanteren om het ophalen van oud papier te waarborgen lopen sterk uiteen. Daarbij wordt, in grote lijnen, aan de verenigingen of een subsidie gegeven per 'huisdeur' (al dan niet met een maximaal uit te keren bedrag per jaar) of een bijdrage per kilo opgehaald papier. Een combinatie hiervan komt ook voor.

De bedragen kunnen daarbij sterk uiteenlopen. De uit te keren bedragen variëren van 1 tot 7,5 cent per kilo en van 1,50 tot 10 gulden (Landgraaf) per jaar per huisdeur.

Een aantal gemeenten is bezig met het opstellen van een regeling of heeft er net een opgesteld. In Sittard is de regeling, die nog opgesteld moest worden, voorlopig op een zijspoor gezet in afwachting van het overleg in streekgewest-verband.

Aanmoediging

De Maastrichtse verenigingen die zich bezig houden met het ophalen van oud papier zullen met ingang van 1 januari van dit jaar een verhoogde aanmoedigingspremie krijgen per woonhuisaansluiting in de wijk. Voor 1990 gold nog een bedrag van 1 gulden per adres. Deze premie zal met ingang van 1 januari 1991 aanmerkelijk worden verhoogd en gekoppeld worden aan de bebouwingsdichtheid van de buurt. De vergoedingen lopen uiteen van 2,50 tot 4 gulden per woonhuisaansluiting.

Het Heerlense college heeft officieel nog geen besluit genomen, maar in een ambtelijk stuk wordt geadviseerd om niet te subsidiëren. In Onderbanken tenslotte wil de gemeente, in afwachting van een definitieve regeling, het ophalen oud-papier gaan subsidiëren. Het college van B en W stelt voor om als overgangsregeling de plaatselijke inzamelaars een vergoeding toe te kennen van vijftig cent per woning. De regeling zal tot april dit jaar blijven gelden.

Daarna zal waarschijnlijk worden overgegaan op een andere regeling, waarover dus in gewestelijk verband wordt nagedacht.

examens

EINDHOVEN – Aan de faculteit Scheikundige Technologie van de Technische Universiteit slaagden voor het doctoraal examen R. Vossen uit Beek en F. Wetzels uit Hoensbroek.

Tenonder in moordende concurrentie

Select Frites BV gaat over de kop

Van onze redactie economie

KERKRADE – De directie van Select Frites BV in Kerkrade heeft het faillissement aangevraagd bij de rechtbank in Maastricht. Bij de fabrikant en exporteur van voorgebakken en diepgevroren pommes frites werken 56 mensen in vaste dienst. Verwacht wordt dat volgende week de curator direct na de toekenning van het faillissement een ontslagaanvraag zal indienen voor alle werknemers.

Directeur K.H. Greydanus wijt de teloorgang van zijn bedrijf voornamelijk aan de moordende concurrentie in de markt voor diepvriesfrites. Met name de laatste twee jaar is er een enorme overcapaciteit ontstaan door toenemende concurrentie en verslechtering van de markt.

Drie jaar geleden leek de toekomst nog erg rooskleurig. Select Frites investeerde in 1988 verschillende miljoenen in een compleet nieuwe produktielijn. Vrijwel meteen daarna gingen de resultaten van het bedrijf bergafwaarts. Sindsdien is er verlies geleden, omdat ook de concurrenten hun produktie gingen uitbreiden.

Export

Select Frites exporteerde de produktie over de hele wereld. De belangrijkste afzetmarkt was Groot-Brittannië. De opkomende recessie in dat land leidde tot een gevoelig marktverlies. Andere belangrijke afzetmarkten waren de rest van West-Europa, Saoedi-Arabië en Australië. Volgens Greydanus heeft het Golfconflict overigens geen wezenlijke invloed meer gehad op de ondergang van het bedrijf.

Select Frites BV is eigendom van Hettema Zonen uit Emmeloord, teler en handelaar in pootaardappelen. Pogingen van Hettema om Select Frites door verkoop of participaties te redden, zijn mislukt.

Papieroorlog

Ooit was het verzamelen van oud papier nog lucratief. Scholen en verenigingen, die toch al moeilijk aan de centen konden komen, wisten door inzamelingsacties activiteiten te financieren. Activiteiten die, bijvoorbeeld bij scholen, door bezuinigingen niet meer plaats konden vinden. De gekelderde prijzen voor oud papier zetten de inzamelingsacties al geruime tijd geleden op de helling: oud papier lijkt niks meer waard te zijn.

De handelaren betalen er in ieder geval niet meer voor. Sterker nog: de 'klant' moet erop bijleggen. De papierwereld is daarmee op haar kop gezet. De mensen betalen niet alleen voor papier om het te mogen gebruiken, maar ook nog eens om het daarna op fatsoenlijke wijze kwijt te raken – gescheiden van het overige afval.

Praktisch elke gemeente is overdonderd door de actie van de handelaren en kwam – al of niet onder druk van de lokale politiek en verenigingsleven – tot garantieregelingen opdat het oud papier ook in de toekomst niet met het dagelijkse vuilnis meegaat. Met als resultaat dat de handelaren in de kaart werd gespeeld èn dat er een woud aan uiteenlopende vergoedingen is ontstaan.

Het eind van het verhaal is dat de overheid toch weer in de beurs moet tasten om het verschil bij te passen. Centen die terecht komen in de zakken van de oud papierhandelaren. Een kwalijke zaak, omdat hiermee de actie van de handelaren op het conto van de hele gemeenschap komt.

Gelukkig groeit her en der in provincie het initiatief om gezamenlijk in een tegenoffensief te gaan. Vooral voor de streekgewesten, die een taak in de regionale afvalverwerking hebben, ligt hier een taak om de papierchaos weer in goede banen te leiden. Ook al vinden handelaren dat oud papier nog minder waard is dan niks; oud papier moet worden beschouwd als een restprodukt en niet als afval waarmee niets meer te beginnen is.

H.B.

Eis 2,5 jaar voor 'crime passionel'

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Officier van justitie mr Smalburg heeft gisteren voor de Maastrichtse rechtbank een gevangenisstraf van 2,5 jaar geëist tegen een inwoner van Hoensbroek. Deze moest zich verantwoorden voor het neersteken van de ex-man van zijn vroegere vriendin op 17 oktober vorig jaar. Plaats van handeling was de Kouvenderstraat in Hoensbroek.

De 22-jarige uit Marokko afkomstige R. stak die bewuste dag tijdens een handgemeen zijn rivaal in de liefde meermalen met een mes in hartstreek en onderlijf. Een spoedoperatie voorkwam dat het slachtoffer aan zijn verwondingen bezweek. De vriendin was toen vier maanden zwanger; R., maar even goed het slachtoffer, kon de vader zijn.

Hoe het precies tot de steekpartij kwam, werd gisteren niet duidelijk. Volgens R. was de ex-man uit zijn auto gestapt om zijn bedreigingen kracht bij te zetten. Toen hij hem vastgreep, zou hij vervolgens willekeurig hebben gestoken om zich los te maken. Het slachtoffer reed vervolgens nog weg, maar moest later stoppen omdat hij geen lucht meer kreeg.

Angst

„Ik was gek van de angst", verklaarde de verdachte gisteren voor de rechtbank. „De afgelopen acht maanden was ik door de ex-man van mijn vriendin bedreigd. Ik moest haar met rust laten. Vanwege die bedreigingen droeg ik een mes", vertelde R. Zijn opponent was volgens hem veel sterker en boezemde hem dan ook ontzag in.

Uit rapportage bleek dat R. meende 'bezitsrechten' op zijn vriendin te hebben, die het daar niet mee eens was. Al tijdens hun relatie sloeg en bedreigde haar ex-vriend haar vanwege privéproblemen. Eénmaal had hij zelfs haar arm gebroken, zo verklaarde de vrouw eerder tegenover de politie.

„Wie iemand met een mes in hartstreek en in de buik stee moet ervan uitgaan dat hij iema doodt. Nu R. dit zelfs in de hitte v de strijd volledig is toe te reken moet hij ook de volle straf dragen requireerde de officier.

De raadsman van de Hoensbroek naar, mr Koster, pleitte voor vr spraak of ontslag van alle rechtsve volging omdat de man had gestok om het vege lijf te redden. „Dat l vert noodweer of noodweer-exc op", hield hij de rechters voor.

Uitspraak op 25 januari.

Afscheid predikant

MAASTRICHT – Dominee G.H. va der Bom neemt zondag afscheid a studentenpredikant in de classi Maastricht. De dienst begint o 16.15 uur in de St.-Jan. Ds van de Bom gaat naar Leiden waar hij ds H Hortensius opvolgt, die onlangs m de VUT is gegaan. Hier doet hij 3 fe bruari intrede.

Van der Bom werd in 1976 in Sittard in het ambt gevestigd. In 1979 werd hij tevens studentenpredikant i Maastricht.

Opnieuw inbraak in Nyswiller

NIJSWILLER – Voor de derde keer binnen een week werd er ingebroken in een electrozaak aan de rijksweg in Nijswiller. De daders werden dit keer wel gestoord bij hun werk en sloegen vervolgens op de vlucht zij lieten daarbij twee recorders ach ter. De diefstal vond plaats rond vier uur donderdagnacht.

● *De hoogleraren in toga op weg naar de Diës Natalisviering in de St. Janskerk in Maastricht.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Eredoctoraten voor dr F.Huygen, mr T. Koopmans en R. Nelson

Universiteit viert vijftiende verjaardag

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT – In vol ornaat met de baretten wat onwennig op hun hoofd, traden gisteren de hoogleraren in de St.-Janskerk aan voor het vijftiende Diës Natalis van de Rijksuniversiteit Limburg. Het was niet alleen een verjaardagsfeestje ook de rectoren hielden wisseling van de wacht. Vic Bonke, die zes jaar lang aan het roer stond van deze jonge universiteit, droeg de ambtsketting over aan Job Cohen. Die mag de eerstvolgende drie jaar de ingeslagen paden van probleemgestuurd onderwijs, uitbreiding en internationalisering verder inhoud geven.

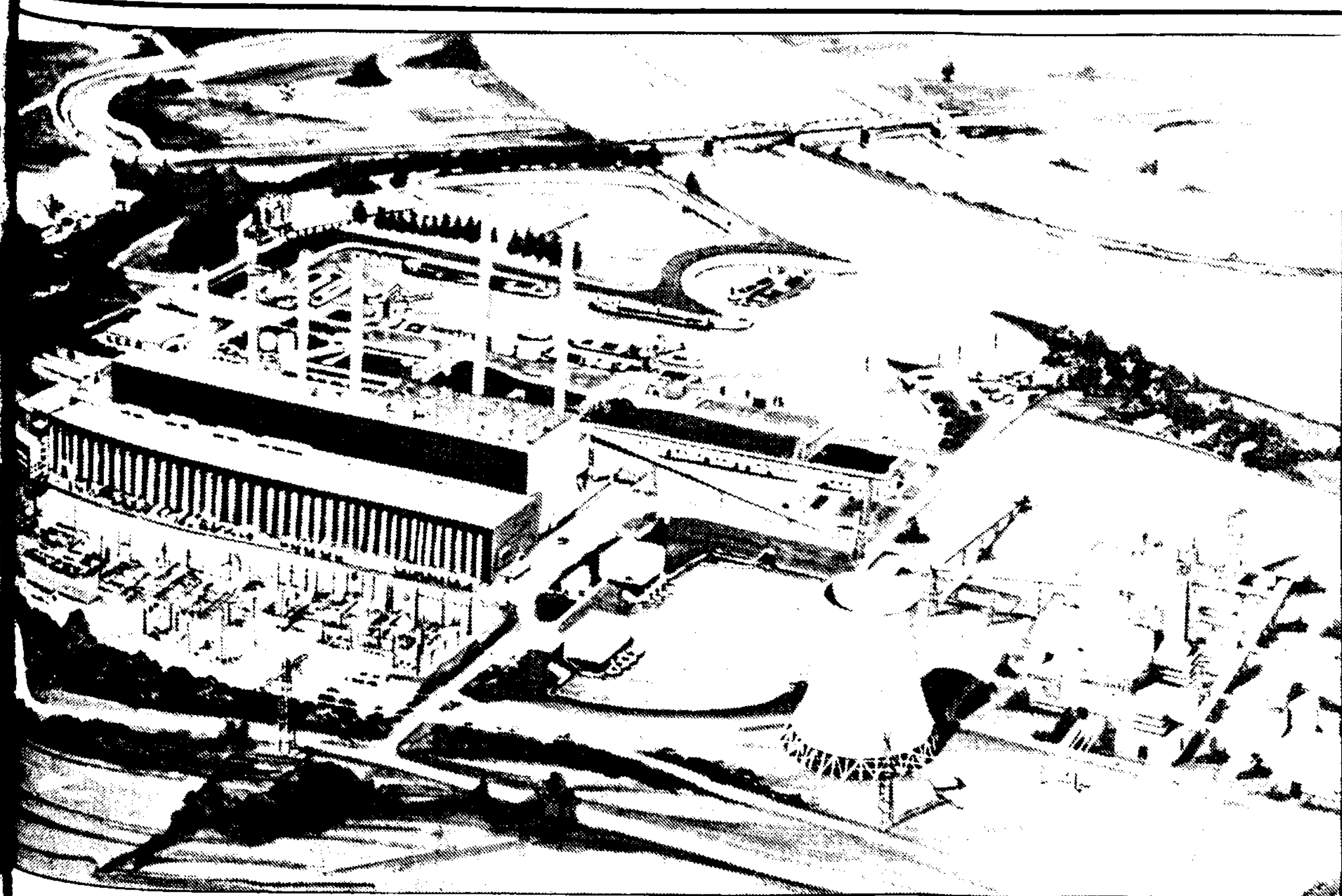
Bij een lustrumviering is het traditie dat er aan drie wetenschappers die zich bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt op hun vakgebied, het eredoctoraat wordt aangeboden. De hoogste wetenschappelijke onderscheiding, of zoals een van de gegadigden zei 'de enige onderscheiding die telt, werd verleend aan dr F Huygen, emeritus hoogleraar Huisartsgeneeskunde aan de universiteit van Nijmegen, aan mr T. Koopmans, advocaat-generaal bij de Hoge Raad en aan R. Nelson, Hoogleraar in de Internationale economische politiek aan de Columbia University te New York.

Niet alleen hooggeleerde heren werden er gisteren onderscheiden. Ook studenten vielen in de prijzen. Prof. Cohen mocht als kersverse rector van de RL, aan vijf studenten een prijs uitreiken. De Stichting Wetenschapsbeoefening van de RL heeft duizend gulden en een oorkonde beschikbaar gesteld voor het beste werkstuk dat op een faculteit werd geproduceerd. De studenten W. Coppelmans en R. Roijen van de faculteit Geneeskunde, P. Muris van Gezondheidswetenschappen, S. Welie van Rechtsgeleerdheid, H. Meijers van Economie en M. Berg van Algemene wetenschappen viel de eer te beurt.

Tevreden

De scheidende rector Bonke keek in zijn afscheidsrede met tevredenheid terug op het behalen van het streefgetal van 6000 studenten. Maar evengoed haalde hij uit naar het Ministerie van Onderwijs die een faculteit van Sociale Wetenschappen en mogelijkheden voor kunst en letteren steeds tegen houdt. Daardoor is het volgens hem niet mogelijk om als autonome universiteit te fungeren. Autonomie van de universteit is altijd een van Bonke's stokpaardjes geweest. „Een universiteit moet kunnen functioneren zonder inmenging van haar zusters en de boze vader", stelde hij. Met een zweem van spijt gaf hij te kennen dat het echter niet meer zijn taak was om hieraan te werken.

Cohen borduurde in zijn rede verder op zijn interessegebied; de internationalisering. Al mijmerend zag hij studenten met een internationale OV-jaarkaart van de universiteit van Luik snel doorreizen naar Aken. Contact werd er via de computer in het Engels gehouden met een electronische docent. Op de universiteit lopen studenten rond uit de hele wereld. „Een mooi uitzicht", verzuchtte Cohen. Zo'n vaart zal het echter niet lopen. Feit is wel dat er steeds meer internationale belangstelling is voor het onderwijssysteem dat in Maastricht wordt aangeboden. Als proeftuin voor Europese experimenten blijft Maastricht, dankzij haar gunstige ligging, uitermate geschikt.

● De geïntegreerde kolenvergasser die Shell gaat bouwen in Buggenum.

Texaco huilt na over Buggenumse kolenvergasser

BUGGENUM – De opdracht aan Shell voor de bouw van een kolenvergassingscentrale in Buggenum is aanleiding geworden voor een slepend gevecht tussen de oliegiganten Texaco en Shell. Texaco vindt dat het ten onrechte is gepasseerd in de strijd om de opdracht voor de kolenvergasser in Buggenum. Bang om ook overgeslagen te worden bij de plannen voor een energiebedrijf op de Maasvlakte heeft het bedrijf zijn gelijk bij de rechter gezocht.

In Den Haag wordt er op het ogenblik flink gediscussieerd over de bouw van een conventionele, poederkoolgestookte elektriciteitscentrale op de Maasvlakte in het westen van het land. De rechter vindt dat de bouw niet mag beginnen voor de gevolgen voor het milieu zijn onderzocht. De beweringen van Texaco, dat zegt voldoende kennis te hebben vergaard om nu al een commerciële (milieuvriendelijke) kolenvergasser te kunnen bouwen, waren tot voor kort aan dovemansoren gericht. Net als in Buggenum, leek Texaco ook op de Maasvlakte het onderspit te delven. Door een uitspraak van de rechter krijgt Texaco nu een nieuwe kans.

Verrassing

In Buggenum is in november de eerste paal de grond in geheid voor een proefcentrale volgens het kolenvergassings-procedé van Shell. Tot enkele jaren geleden dacht Texaco van die order verzekerd te zijn. Texaco had immers de plannen al klaar liggen om in Buggenum een commerciële vergassingseenheid te plaatsen.

Onafhankelijke onderzoeksbureaus kwamen stuk voor stuk tot de conclusie dat Texaco de meeste kennis voor een 'vergasser' in huis had en heeft. Toch viel de keuze op Shell, die beduidend minder ervaring heeft opgedaan met kolenvergassingstechnieken. „Het zou me niets verbazen als men gewoon een Nederlands procedé wilde, ondanks de technologische achterstand van Shell," meent ir. J. Fransen van de Stichting Natuur en Milieu.

Emmer

De Amerikaanse oliemaatschappij Texaco had het hoofd al in de schoot gelegd. Geen centrale volgens het Texaco-procedé in Buggenum, geen kolenvergasser op de Maasvlakte. Het was echter de minister van Economische Zaken Andriessen die met één opmerking de emmer bij Texaco deed overlopen. Hij houdt een commerciële kolenvergassingseenheid van 600 Megawatt (MW) op de Maasvlakte op dit moment technisch niet voor mogelijk. Een opmerking die de Texacotop in het verkeerde keelgat schoot. Want in Amerika draait al jaren een op het openbare elektriciteitsnet aangesloten commerciële kolenvergasser (een zogenoemde KV-STEG).

Andriessen maakte, net als de Samenwerkende Elektriciteitsproduktiebedrijven (SEP), de bouw van een kolenvergasser op de Maasvlakte afhankelijk van de praktijkervaring die de komende jaren zal worden opgedaan in Buggenum waar een proefcentrale van 250 MW wordt gebouwd. Buggenum wordt een Shell-aangelegenheid.

Volkomen verbluft door beide beslissingen, (Buggenum: Shell, Maasvlakte: poederkool) greep Texaco aan de noodrem. Eind vorig jaar stapte het naar de rechter en eiste bij het college van Beroep voor het Bedrijfsleven vernietiging van het overheidsbesluit om op de Maasvlakte een poederkoolcentrale te bouwen. Volgens Texaco heeft de overheid verzuimd een Milieu Effect Rapportage (MER) voor de kolencentrale uit te voeren. Was dat wel gebeurd, dan hadden de alternatieven bekeken moeten worden, en dus ook de mogelijkheid een kolenvergasser (volgens de Texaco techniek) te plaatsen. Vorige week vrijdag deed de rechter de verrassende uitspraak dat het besluit van Andriessen in strijd is met een EG-richtlijn, zodat de MER toch nog uitgevoerd moet worden. Het 'poederkoolbesluit' werd geschorst. Een unieke zet, waardoor de slag die Texaco dreigde te verliezen een compleet andere wending zou kunnen krijgen.

Waar ging het in eerste instantie mis? Hoe kon Texaco, dat er niet aan twijfelde de Buggenumcentrale te mogen bouwen, zo verrassend op een zijspoor worden gerangeerd?

Primeur

Volgens een publikatie van Kema-deskundigen in 1987 was de techniek van de kolenvergassing bij Texaco het verst ontwikkeld. „Met dit proces is reeds in een aantal technische installaties ervaring opgedaan en zijn commerciële installaties in bedrijf."
Ook Shell had niet stil gezeten, en stelde in 1987 in Houston een eigen proeffabriek in bedrijf. Een bescheiden test, waarbij de fabriek nog geen elektriciteit aan het openbare net leverde. Kema zag daarom meer heil in het Texaco-procedé, dat op dat moment de experimentele fase al had afgesloten.

Contact

Drie partijen, de Kema, de PLEM (nu de Elektriciteits-Produktiemaatschappij Zuid-Nederland EPZ) en Texaco werkten vanaf 1986 aan een ontwerp voor een KV-STEG in Buggenum. Geen proefcentrale, maar meteen al een commerciële uitvoering. De kennis (van Texaco) had men tenslotte in huis.

De gesprekken liepen volledig naar de wens van Texaco. Men had de eerste paal voor de 250 MW-centrale bij wijze van spreken al besteld.

De in de SEP samenwerkende elektriciteitsbedrijven kregen echter lucht van de vergevorderde gesprekken en trokken de beslissing over de Buggenumcentrale naar zich toe. Volgens de nieuwe Elektriciteitswet heeft de SEP namelijk de beslissingsbevoegdheid over proefprojecten. Zowel de SEP als het ministerie van Economische Zaken lieten vervolgens een onderzoek verrichten naar de mogelijkheid om een KV-STEG met een vermogen van 600 MW te ontwerpen.

De SEP nam het ingenieursbureau Comprimo in de arm (voor 40 percent in handen van Shell) om tot een aanbeveling te komen. Op grond van twee Comprimo-onderzoeken werd eind 1988 besloten het Shell-kolenvergassingsprocedé toe te passen.

Duveltje

Ir. Fransen van Natuur en Milieu: „Het besluit kwam voor ons als een duveltje uit een doosje. De SEP had jarenlang op het Kema-spoor gezeten, de Texacolijn dus. Wij snapten het niet."

De SEP geeft drie argumenten. Ten eerste kan het Shell-proces meer kolensoorten verwerken, omdat de kolen droog worden aangevoerd. Ten tweede is het Shell-proces iets goedkoper dan de andere twee kandidaten. Als derde en belangrijkste overweging geldt dat de Shell-techniek meer mogelijkheden biedt voor het opschalen van 250 naar de benodigde 600 MW. Kortom, de SEP kan niet warm lopen voor de Texaco-techniek.

De droge vorm van vergassen was voor de Kema-deskundigen juist aanleiding om het tegenovergestelde te beweren. Zij meenden dat de natte kolenslurry van Texaco 'technisch eenvoudiger is en bedrijfszekerder gebleken dan het inbrengen in droge vorm'. Over het gemakkelijker opschalen en de lagere prijs zegt De Graaff: „Dat moet in de praktijk nog maar blijken."

Ingenieur Fransen (Natuur en Milieu) kan slechts één argument verzinnen waarom gekozen is voor een investering van 1 miljard gulden in een proef die eigenlijk overbodig is. Fransen: „Het zou me niets verbazen als men gewoon een Nederlands procedé wilde, ondanks de technologische achterstand van Shell."
De ommezwaai in proceskeus werd in april 1989 wereldkundig gemaakt. Enige maanden eerder, in januari van dat jaar, stond in de Tweede Kamer de Maasvlaktecentrale op de agenda. Het parlement bespreekt het Energieplan '89-'98. Daarin wordt de noodzaak aangegeven van een derde centrale met een vermogen van 600 MW op de Maasvlakte. In het jaarverslag van 1988 gaf het Elektriciteitsbedrijf Zuid-Holland (EZH) aan dat het een conventionele kolencentrale wilde. Het was niet tegen een vergasser, maar maakte de bouw afhankelijk van de resultaten die in Buggenum worden opgedaan. Deze is op z'n vroegst in 1993 in bedrijf. Het E-plan werd aanvaard.

Na een jaar meldde de minister de Kamer, na uitvoerige correspondentie over dit onderwerp met de SEP, dat uitstel niet wenselijk was en vergassing technisch niet haalbaar. Hij moest daarom het groene licht geven voor de oude-vertrouwde, poederkoolgestookte centrale. Immers, er moet een grote eenheid bijkomen, „anders gaat het licht uit". Andriessen zei het zelf ook „verschrikkelijk jammer te vinden dat een kolenvergasser niet mogelijk is gebleken".

Een inderhaast gestarte lobbypoging van Texaco mocht niet meer baten. „Als het moet, beginnen we morgen." Toen dat niet hielp, en de aanbiedingen hoofdschuddend in de prullenbakken van EZ werden gedeponeerd, stapte Texaco naar de rechter. „Het stak ons dat we totaal geen kans hebben gehad onze techniek te presenteren," zegt De Graaff.
Texaco ging half '90 tegen het 'poederkoolbesluit' van minister Andriessen in beroep en eiste via de rechter alsnog een milieu-effectrapportage (MER).

Het oliebedrijf stond niet alleen. Behalve Natuur en Milieu kreeg het bedrijf bijval van de provincie Zuid-Holland. Het was milieugedeputeerde ir. J. van der Vlist die Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten overhaalde niet zonder meer een vergunning voor de poederkoolcentrale af te geven. Hij wilde dat eerst alle alternatieven op milieu-effecten worden onderzocht.

De rechter heeft de bouw van een poederkoolcentrale met zijn schorsing nu ten minste twee jaar vertraagd. Van het dreigement van de SEP, om desnoods naar een andere provincie te stappen, ligt niemand wakker. Want welke provincie voelt iets voor een centrale, die op de meest geschikte locatie van Nederland niet gewenst is?

ad hoogerwerf

Ingenieur Berger heeft zelfs kerst, carnaval en weekeinde meegerekend

Geen Maaswater te hoog voor computer

LELYSTAD – Ir Gert Jan Broer – projectleider alarmsystemen voor rivieren – werd in de nacht van donderdag 3 op vrijdag 4 januari door de brandweer uit zijn bed gebeld. Niet voor een flinke fik maar vanwege de snel stijgende waterstand van de Maas in Limburg. Rap begaf Broer zich naar het berichtencentrum voor de binnenwateren van het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA) in Lelystad. Zo snel mogelijk moesten er voorspellingen over de waterstand worden gemaakt en telegrammen de deur uitgestuurd om de dijkbewaking en andere belanghebbenden te waarschuwen.

● Hoogwater in de Maas hoeft niemand meer te verrassen dank zij de computer van ir Berger. Soldaten kunnen voortaan tijdig in het geweer worden geroepen om zandzakken te plaatsen, zoals op de foto die herinnert aan de hoge Maas bij Herten, februari 1984. Foto: PAUL KUIT.

Geheel verrast over het snel wassende Maaswater was Broer niet toen hij zich naar het centrum begaf. Hij had de toestand al langer gevolgd. En nu was dan toch eindelijk het moment aangebroken dat zijn team - de Hoogwatergroep - de borst mocht natmaken. Het uur van de waarheid was aangebroken.
Niet omdat er een acute overstroming dreigde, maar omdat het nieuwe computermodel voor de hoogwatervoorspelling zich nu moest bewijzen. Het onlangs ontwikkelde computerprogramma dat de afwatering van de Maas berekent en voorspelt, werd vorige week voor het eerst in gebruik worden genomen. Vlak na Broer arriveerde dan ook ir Herbert Berger, de geestelijk vader van het systeem, in het centrum in Lelystad.

Nauwkeurig

Als Berger een week later uitleg geeft over zijn vinding zit hij in het zenuwcentum van het RIZA. Van dit centrum krijgen Teletekst en de media hun informatie. Hier wordt beslist, in overleg met de regionale directies van Rijkswaterstaat, of actie moet worden ondergenomen en eventueel alarm geslagen.
In de vroege ochtend van die vierde januari kwam het erop aan dat er zo snel mogelijk een acurate voorspelling werd afgegeven over de komende waterstanden. Samen met de directie Limburg van Rijkswaterstaat kon dan het nodige worden geregeld.

Berger: „Op de computer ziet het er leuk, maar erg abstract uit. Je moet je voorstellen dat je naast de rivier staat en dat de verschuiving van de lijn op je beeldscherm het verschil tussen een droge en een ondergelopen kelder kan betekenen."
Rijkswaterstaat had al langere tijd behoefte aan een systeem dat nauwkeuriger de waterstanden van de Maas kon berekenen en voorspellen. Broer: „Echt goede kwantitatieve voorspellingen – de werkelijke verwachte hoogte van het water – konden we voorheen niet maken. Hoogstens konden we aangeven dat het water ging stijgen of dalen. En zelfs daar zaten we nog wel eens naast, er zaten decimeters marge in."

Een foute voorspelling kan betekenen dat er kostbare maatregelen worden genomen die achteraf niet nodig blijken te zijn, of dat er verzuimd wordt die te nemen zodat er onnodige schade ontstaat. Hoogwaterberichtgeving wordt ingesteld als bij Borgharen-Dorp in Limburg het water de 44.11 meter hoogte boven NAP (Normaal Amsterdams Peil) heeft bereikt en er nog verdere stijging wordt verwacht. Borgharen-Dorp is het eerste Nederlandse meetpunt in de Maas.

Onzin

Rijkswaterstaat had niet de mogelijkheden in huis om een voorspellingsmodel te ontwikkelen. Via de Technische Universiteit in Delft kwam rijkswaterstaat bij Berger terecht. Vanaf 1986 werkte hij op het RIZA aan zijn systeem. Berger wil eind dit jaar promoveren op zijn onderzoek over de Maas.

„Hoe de Maas in Nederland functioneert was wel bekend. Maar hoe het nou precies in het buitenland zat, wisten we niet. En om goed te voorspellen is juist dat zo belangrijk. Wat er na Borgharen gebeurt interesseert me eigenlijk minder. Die 21.260 vierkante kilometer 'bovenstrooms', daar gaat het om," zegt de ingenieur met een felheid alsof het een voortvluchtige misdadiger betreft. „Ik heb wel eens in de krant gelezen dat de waterstand was gestegen omdat het bij Maastricht hard had geregend. Onzin is dat. Nederland is tamelijk vlak en zandig. Een bui kan derhalve nooit zo'n sterk effect hebben."

„Het hele gebied ben ik doorkruist en heb alle geregistreerde waterstanden en afvoercurves opnieuw bekeken. Bij allerlei instanties heb ik mijn informatie gehaald." Vooral het afwateringspatroon van een drietal Belgische zijrivieren van de Maas bleek van belang voor Bergers model en de waterstanden in Nederland. De Vedre, de Amblève en de Ourthe monden uit op de Maas in de buurt van Luik. Deze rivieren komen uit de Ardennen en komen in de Maas, vlak voordat deze Nederland binnenstroomt.
„De Ardennen zijn stijl en hebben een rotsachtige ondergrond. Een fikse regenbui is meteen meteen meetbaar in de waterstand. Deze rivieren reageren heel direct. Als je een voorspelling wilt doen, moet je dus de lucht in om uit te vinden hoeveel water te verwachten valt. En dan kom je bij het KNMI uit."

Tevreden

Broer: „Regenvoorspelling is in de modellen een sluitpost. Aan de hand van allerlei wiskundige modellen en satellietfoto's kunnen ze prachtig bekijken hoe koude fronten zich verplaatsen. Maar precies vertellen hoeveel regen, wanneer uit de wolken komt, is technisch gezien lastig. Ik moet zeggen dat ze begin januari extra hun best hebben gedaan. Dankzij hen kon de voorspelling zo nauwkeurig zijn." Toen de verwachte neerslag werd ingevoerd in Bergers systeem kon aan de hand van de nabootsing van het stroomverloop, die de computer maakt van de Maas, een voorspelling van de waterstijging worden gedaan die de werkelijkheid tamelijk dicht benaderde. Broer: „We zijn dan ook zeer tevreden over de eerste test. Dat hadden we niet verwacht."
Een ander probleem, naast de neerslag, zijn de cijfers van de verschillende meetstations. Die moeten nu voldoen aan de eisen die het geavanceerde systeem stelt. Het systeem is als het ware 'te goed' voor de stand der techniek aan de basis, de rivier. Via een krakende kunstmatige stem worden de gegevens uit België doorgebeld. „En het vervelende is dat de meetapparatuur het daar wel eens wil laten afweten juist als er hoogwater dreigt." Hoogwater komt nooit gelegen. Meestal met kerst, carnaval, of gewoon in het weekend. Berger: „Maar ik kan dan niet zeggen: 'Sorry, er zijn nu even geen mensen. Ik kan nu geen standen voorspellen. Ook op zulke situaties moet je systeem berekend zijn. Dat kan, als je het van tevoren maar bedenkt. Dan kan je toch een voorspelling geven, al is hij dan wel iets onbetrouwbaar."

Plotseling

Als de Maas plotseling een koud instroom krijgt, gaat er een soort schokgolf door de rivier. Deze golf verplaatst zich sneller dan het water in de rivier en kan kilometers lang worden. Deze golf is niet, zoals branding in de zee, met het blote oog waarneembaar. Als zo'n golf Nederland binnenrolt zakt hij langzaam in, al naar gelang hij verder komt in het platte, lage land. Hoe snel hij 'afvlakt', hangt onder meer af van de structuur van de oevers. Sterk van invloed op het verloop van de golf zijn bij voorbeeld de uiterwaarden. De hele oeverstructuur heeft Berger in zijn model wiskundig verwerkt, zodat het gedrag van een wandelende 'waterberg' precies kan worden gevolgd. „Zeven studenten zijn daar in totaal bij betrokken geweest. Een honds karwei was dat".

Broer zou in de toekomst graag ook zo'n model voor de Rijn zien. „Maar dat wordt een heel ander systeem. Daar zit ook een ijskast in," verwijst hij naar Zwitserland. Voorspellingen over de hoeveelheid getransporteerd water zouden ook behulpzaam kunnen zijn in geval van ernstige milieuvervuiling. „Als je precies weet hoe snel water en dus gif hierheen komt, kan je tijdig goede maatregelen nemen. In het verleden wilde daarbij nog wel eens wat misgegaan," weet Broer.

wessel de jong

● Ir H. Berger achter het beeldscherm van het berichtencentrum RIZA in Lelystad. Foto: Axi-Press

Commissie voor bestuurlijke vernieuwing

MAASTRICHT – Wethouder Armand Cremers (D66) van Maastricht is gekozen tot voorzitter van de Commissie Bestuurlijke Vernieuwing Zuid-Limburg. Deze commissie zal een nota opstellen met ideeën en suggesties voor de heroverweging van de bestuurlijke samenwerking in het zuiden van de provincie.

De burgemeesters van de 23 meest zuidelijke gemeenten van Limburg gaven op 21 september een eerste aanzet voor een andere bestuurlijke samenwerking. De 23 willen een district vormen met een gekozen districtsraad. Dit district zou de overkoepeling moeten worden van de gewesten.

De colleges van de 23 gemeenten willen nu graag een nota aan de hand waarvan de discussie over hoe dat district er nu moet gaan uitzien. Een commissie van negen wethouders, aangevuld met de voorzitters van de drie gewesten, zal die nota opstellen. Die wethouders zijn behalve voorzitter Armand Cremers: Jos Zuidgeest (PvdA) uit Heerlen, André Coumans (PvdA) uit Kerkrade, Jules Hendriks (Nieuw Sittard) uit Sittard, Jan Nelissen (CDA) uit Geleen, Paul Mennens (Progr. Beek) uit Beek, G. Verhoeven (CDA) Voerendaal, M. Meindersma-Vluggen (VVD) uit Vaals, N. Huntjens (Algemeen Belang) uit Valkenburg.

Advocaten verontwaardigd na 'verhoor' in Duitse Lüneburg

Gerechtelijk onderzoek naar rol Kalle Pauksch

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Justitie in Duitsland heeft een gerechtelijk onderzoek ingesteld naar de rol die K. Pauksch (60 jaar) heeft gespeeld in een omvangrijke amfetaminehandel in Limburg. De advocaten Th. Hiddema, D. Tripels, en D. Moszkowicz, die gisteren evenals officier van justitie J. Nabben en rechter-commissaris Verheezen van de Maastrichtse rechtbank naar Lüneburg reisden, kregen dat aldaar te horen. De advocaten die zes Limburgers vertegenwoordigen die verdacht worden van handel in de chemische drug amfetamine, zijn verontwaardigd. Volgens hen wordt Pauksch afgeschermd door justitie, omdat de ex-pepkoning als contactman voor de politie is opgetreden.

Als hoofdverdachte staat de 45-jarige Robbie van L. uit Einighausen terecht. Hij zou de leider zijn van een omvangrijke groep die in Simpelveld en Echt laboratoria opzette en daar amfetamine maakte. Rob van L. liep in een door de politie opgezette val toen hij in juli vorig jaar in totaal 14 kilo amfetamine verkocht aan twee geheimagenten van Scotland Yard. Van L. was met dat tweetal in contact gebracht door niemand minder dan de in Limburg bekend staande crimineel Karl 'Kalle' Pauksch.

Van L. en uiteindelijk ook officier van justitie mr. Nabben noemden de naam van Pauksch in de rechtzaak tegen het zestal. De advocaten wilden Pauksch voor de rechtbank hebben, maar hij woont in Duitsland. Daarop ontbood de rechtbank Pauksch in Maastricht, maar hij kwam niet omdat hij hier als ongewenste vreemdeling te boek staat. Pauksch stond wel toe door een Duitse rechter-commissaris gehoord te worden in aanwezigheid van een Nederlandse delegatie. Dat 'verhoor' vond gistermiddag in het rechtbankgebouw in Lüneburg plaats, maar het leverde geenszins het resultaat op dat ervan verwacht werd.

„De Duitse rechter informeerde Pauksch eerst uitvoerig over het feit dat op 4 januari tegen hem een gerechtelijk onderzoek is ingesteld. De Duitse justitie wil uitzoeken wat de rol van Pauksch is geweest. „Maar omdat er zo'n 'Vermittlungsverfahren' is begonnen, veranderde de rol van Pauksch. Hij is nu verdachte en hoeft niet mee te werken aan zijn eigen veroordeling. Dus hij zweeg en wist van niks," aldus mr. D. Moszkowicz.

Van enig verhoor was dan ook geen sprake. Toen duidelijk was dat Pauksch toch niets wilde zeggen keerden de advocaten – die per gecharterd vliegtuigje van Beek naar Hamburg waren gereisd – snel terug naar Limburg.

Conspiratie

„Het geheel begint te lijken op een conspiratie van stilzwijgen," zegt mr. Hiddema die overigens beweert aannemelijk te kunnen maken dat Pauksch wel degelijk voor de politie gewerkt heeft en Rob van L. in contact heeft gebracht met de speudo-kopers van Sotland Yard.

„Wat in Duitsland is gebeurd is volslagen idioot en een aanfluiting geweest. Dacht U nu werkelijk dat in Duitsland iemand die verdacht wordt van handel in 14 kilo amfetamine het gerechtsgebouw in en uit loopt? Kom nou. Dit is zeer opzichtig en onnozel. Pauksch valt niet te controleren, dat is nu wel duidelijk. Dat maakt hetgeen Van L. zegt alleen maar aannemelijker."

Volgens mr. Moszkowicz zou Pauksch tijdens de ontmoeting van gistermiddag nog gezegd hebben dat als hij zijn mond open zou doen, hem 20 jaar gevangenisstraf boven het hoofd zou hangen.

Mr. Nabben was gisteravond nog niet terug van zijn trip naar Lüneburg. Op 5 februari zet de rechtbank de amfetamine-zaak voort. De advocaten zullen dan pogen te bewijzen dat justitie van de diensten van expepkoning K. Pauksch gebruik heeft gemaakt, om de amfetaminehandelaren in een val te laten lopen.

Vliegtuig neergestort: 22 doden

CARACAS – Een ongeval met een Venezolaans marinevliegtuig heeft aan 22 inzittenden het leven gekost. Het ongeval deed zich donderdag voor, toen het vliegtuig tegen de Paramo Mucuqui-berg vloog. Het tweemotorige toestel explodeerde niet, waardoor een marine-luitenant de ramp overleefde.

Het marinevliegtuig was onderweg van de hoofdstad Caracas naar Merida, maar kon daar vanwege dichte bewolking niet landen. Na een tussenlanding in Santa Barbara del Zulia vertrok het toestel alsnog naar Merida, maar verongelukte.

Rechtbank wijst eis ouders om ziek kind te laten beademen af

UTRECHT – Het Wilhelmina Kinderziekenhuis in Utrecht hoeft de zeventien maanden oude Jeremy Kievit bij ernstige complicaties niet te beademen of te reanimeren. Deze behandeling is medisch gezien namelijk zinloos. Met deze uitspraak gistermiddag wees de Utrechtse rechtbankpresident mr L. Schuman de eis af van de ouders van het kind. Zij probeerden gisterochtend het ziekenhuis via de rechter te dwingen de behandeling wél te verrichten omdat zij hoop hebben op herstel.

Volgens Schuman zijn alle bij de behandeling van Jeremy betrokken artsen het er over eens dat deze medische behandeling zinloos is. Het kind heeft een ernstige hersenbeschadiging opgelopen waardoor het gehandicapt is. De kans is niet ondenkbaar dat het jongetje binnenkort niet zelf meer zal kunnen ademen.

De rechtbankpresident stelde dat de toestand van het kindje gezien de huidige stand van de wetenschap als uitzichtloos en niet voor verbetering vatbaar moet worden beschouwd. Beademing ziet hij als een heel gecompliceerde en ingrijpende behandeling.

Schuman vond het verder belangrijk dat de directeur-geneesheer van het Utrechtse ziekenhuis, alsmede de medisch-ethische commissie van de kliniek en het hoofd van de psychosociale afdeling zich scharen achter het besluit van de behandelend kinderarts om niet te beademen of te reanimeren. Bovendien hebben vijf andere ziekenhuizen het kind niet willen opnemen omdat ook zij behandeling zinloos achten.

Het echtpaar Kievit gaat proberen zijn zoontje alsnog in een Nederlands ziekenhuis of anders in België te laten behandelen. Dat zei hun raadsman mr A. Moszkowicz in een reactie op de 'voor de ouders teleurstellende' uitspraak. Bovendien is de advocaat er niet van overtuigd dat het Wilhelmina Kinderziekenhuis inderdaad bij alle andere ziekenhuizen in Nederland heeft geprobeerd het kind te plaatsen. Hij gaat dat uitzoeken.

Vanaf maandag dagelijks betoging tegen Golfoorlog

DEN HAAG – Een gisteren opgerichte initiatiefgroep, waarin 41 organisaties en actiegroepen zijn vertegenwoordigd, zal vanaf maandag elke avond om 19.00 uur op de Dam in Amsterdam een demonstratie houden onder het motto 'Geen oorlog in de Golf'. De initiatiefgroep is opgericht in een vervolg op de landelijke demonstratie van 15 december j.l.

In een gisteren uitgegeven verklaring stelt de initiatiefgroep dat oorlog 'nooit onvermijdelijk is'. Volgens de groep wordt op dit moment door regeringsleiders een sfeer gecreëerd waarin oorlog normaal gevonden wordt. De groep pleit voor terugtrekking van de Nederlandse oorlogsbodems uit de Golf en voor het houden van een internationale vredesconferentie over het Midden-Oosten.

De initiatiefgroep bestaat der meer uit vertegenwoordigers van Groen Links, Socialistische Partij, Jonge Socialisten, Humanistisch Vredesberaad, Kerk en Vrede, Stop de Wapenwedloop, Vrouwenbond FNV, Stichting Geweldloze Weerbaarheid, Vrouwen voor Vrede, Doopsgezinde Vredesgroep, het al eerder opgerichte Komitee Anti Golf Oorlog, waarin van kleinere organisaties deelnemen.

Onderzoek Rijksuniversiteit Limburg

Vitaminen, knoflook en biergist zijn 'in'

UTRECHT – Voedingssupplementen als vitaminen, knoflook en biergist zijn 'in'. Een onderzoek heeft uitgewezen dat ruim 17 procent van de bevolking ze gebruikt. Het gaat om een representatieve steekproef onder bijna 6.000 mensen die de Rijksuniversiteit Limburg in 1987 en 1988 heeft uitgevoerd in opdracht van de ministeries van volksgezondheid en landbouw.

Door het gebruik van fluor en vitamine AD komen supplementen het meest voor in de leeftijdscategorie van één tot vier jaar (46,5 procent van het totale gebruik). Daarna treedt een daling op tot 7,9 procent onder de 19- tot 22-jarigen. Vervolgens neemt het gebruik met het stijgen van de leeftijd weer toe tot 16 procent, zo melden de onderzoekers in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde.

Het gebruik van vitamine C is ongeveer gelijk verdeeld over alle leeftijden. Bij ouderen neemt ook de consumptie van andere supplementen (vooral knoflook) toe. Het percentage „gebruikers" is hoger bij vrouwen dan bij mannen, in de hogere sociale klassen dan in de lagere en in de Randstad dan in de rest van het land.

Ook mensen met alternatieve (vegetarische, veganistische of macrobiotische) voedingsgewoonten gebruiken meer supplementen, evenals mensen die al dan niet op doktersadvies een dieet volgen.

Gevarieerd

De onderzoekers stellen dat een goede en gevarieerde voeding voldoende voedingsstoffen bevat om de gezondheid op peil te houden. Een overdosis van sommige supplementen kan zelfs gevaarlijk zijn.

Bij het onderzoek is ook gekeken naar de vitamine C die de ondervraagden via de gewone voeding binnenkregen. Er bleken wat dat betreft geen duidelijke verschillen tussen mensen die wel en niet extra vitamine C slikten.

Het meest interessant blijft de vraag of er gezondheidseffecten waar te nemen zijn na het gebruik van voedingssupplementen, aldus de Limburgse onderzoekers. In dit verband verwijzen ze naar een grootschalig onderzoek van de afdeling epidemiologie van de Rijksuniversiteit Limburg en de afdeling voeding van het CIVO/TNO naar het verband tussen voeding, leefgewoonten en kanker. Daar zijn ruim 120.000 Nederlanders van 55 tot 70 jaar bij betrokken.

Gewonde bij overval

HASSELT – Een late klant heeft vrijdagochtend een gewapende overval gepleegd op Club Mandarin in Hasselt. De 22-jarige dienster Miranda U. werd daarbij door een schot ernstig gewond. De onbekende dader nam de inhoud van de kas mee.

België ontke[nt] vrijlating va[n] Palestijn vo[or] gijzelaars

BRUSSEL – Het Belgische mi[nisterie] van Justitie en de directe[ur] de gevangenis in Leuven he[bben] gisteren ontkend dat de Pa[lestijn] Said Nasser is vrijgelaten. [Hij] zou worden geruild tegen he[t Bel]gische gezin Houtekins-Kets, [dat] kele jaren geleden door een [Pales]tijnse groepering is ontvoerd.

Zij reageerden daarmee op ui[tlatingen] van Walid Khaled van de R[evo]lutionaire Raad van Fatah die uit de Libanese hoofdstad Be[iroet] meldde dat hij ervan op de h[oogte] was gebracht dat Nasser de [Bel]genis gisteren had verlaten [in een] 'ruil' met de zogenoemde Sil[...]zelaars 'in de komende uren' [...] den was.

Het Belgische persbureau had donderdagavond uit [...] bron vernomen dat een [...] vliegtuig gereed werd ge[...] naar Libië te vertrekken. Aan [...] zou zich Nasser bevinden, [die in] 1980 levenslang kreeg als dade[r van] een bomaanslag op joodse kin[deren] in Antwerpen. In Libië zou hij den geruild voor de gijzelaars daarna in hetzelfde vliegtuig België zou terugkeren.

Washington heeft intussen her[haald] tegen 'deals' met terroristen [om] gijzelaars te zijn.

Italie sluit ambassade in Somalië

NAIROBI – Italië heeft gisteren [ge]sloten zijn ambassade in de So[mali]sche hoofdstad Muqdisho te sl[uiten] nadat deze donderdagnacht [onder] vuur kwam te liggen bij de [...] tussen opstandelingen en [rege]ringstroepen, zo heeft woordv[oer]der Alessandro di Franco van [het] Italiaanse ministerie van Bui[ten]landse Zaken bekend gemaakt. [Bij] de gevechten zijn enkele buiten[lan]ders gewond geraakt en is mo[gelijk] een Koreaan omgekomen.

Twee Italiaanse vrachtvliegt[uigen] die gisteren uit de Keniaanse ha[ven]stad Mombasa waren vertrok[ken] om de 90 buitenlanders in de [am]bassade te evacueren zijn [...]richterzake teruggekeerd. Ze [kon]den volgens het Italiaanse mi[nisterie] van Buitenlandse Zaken wegens het strijdgewoel niet landen in [Mog]disho.

Donderdag heeft de Somalie[...] premier Hawadleh Madher in [...] toespraak voor de staatsradio zegd dat 'de regering bereid is [de] strijd in het land te beëindigen een dialoog aan te gaan'. De reb[ellen] van het Verenigd Somalisch C[on]gres hebben tot nog toe niet in[ge]stemd met de herhaalde oproep tot vredesbesprekingen van de [re]gering.

Deserteurs: Iraaks leger gedemoraliseerd

WASHINGTON – Ongeveer 800 Iraakse deserteurs hebben hun toevlucht gezocht tot Turkije, zo heeft de Turkse president Turgut Özal in een gisteren gepubliceerd interview met de Amerikaanse krant Washington Times gezegd. Volgens Özal zeggen de deserteurs allemaal dat het hele Iraakse leger gedemoraliseerd is.

„Van de Iraakse deserteurs hebben we vernomen dat ze (de Iraakse militairen) er genoeg van hebben en niet willen vechten," aldus Özal. De president zei dat de deserteurs klaagden dat hun vliegtuigen zelden omhoog gaan en dat hun tanks zo weinig mogelijk rijden wegens het tekort aan reserve-onderdelen. De hoogste in rang onder dedeserteurs was volgens Özal een majoor.

„Mijn mening is dat als er een oorlog uitbreekt, het een korte zal zijn, zeker niet een die vele weken duurt. Jullie hebben de fout gemaakt het Iraakse leger te overschatten," aldus Özal. Volgens hem hebben de deserteurs gezegd dat hun leger op te vlucht zal slaan als het wordt geconfronteerd met de overweldigende vuurkracht van de geallieerde troepen.

Vier doden bij rellen Athene

ATHENE – De Griekse politie is donderdagavond in Athene na afloop van een demonstratie van tienduizenden scholieren en docenten hard opgetreden tegen brandstichtende en plunderende jongeren. Er vielen zeker 83 gewonden, onder wie 23 agenten. Vier mannen kwamen om bij een brand in een warenhuis, die uitbrak toen demonstranten er molotovcocktails naar binnen gooiden.

De demonstratie, de grootste die de afgelopen jaren in de Griekse hoofdstad is gehouden, was bedoeld als protest tegen de voorgenomen onderwijshervormingen van de regering en tegen de moord op een leraar, eerder deze week.

De politie gebruikte traangas om de jongeren, die na afloop van de demonstratie plunderend door het centrum van Athene trokken, uiteen te drijven. De jongeren zetten een pantservoertuig van een bewakingdienst in brand en gooiden ruiten van auto's en winkels stuk. Brandweerlieden die probeerden de brand in het warenhuis op het Omonia-plein te blussen werden door gemaskerde jongeren onthaald op een regen van stenen en stokken. De gewelddadigheden breidden zich later op de avond uit naar de wijk Exarchia, waar de zich anarchist noemende scholieren hun hoofdkwartier hebben. Pas na ongeveer zeven uur keerde volgens de politie de rust in het centrum enigszins terug.

Inflatie hoger dan voorzien

HEERLEN – De prijzen zijn [vorig] jaar met 2,5 procent gestegen. Da[t is] een kwart tot half procent meer [dan] het kabinet en het Centraal Plan[bu]reau (CPB), de rekenmeesters [van] het kabinet, eerder voorzagen. [De] prijsstijging werd vooral ver[oor]zaakt door hogere huren en [ho]gen kosten van verwarming en [ver]lichting. Alleen kleding en schoe[nen] werden in 1990 goedkoper, met [...] procent gemiddeld. Het CBS he[eft] dit bekendgemaakt.

Bij het opstellen van het regeer[ak]koord voor het derde kabinet-L[ub]bers, eind 1989, werd voor 1990 [een] inflatie voorzien van 2 procent. Daarmee werd niet afgeweken [in de] voorspelling van het CPB, [...] der dat jaar, over de inflatie in [...] afgelopen jaar. Bij het opstellen van de begroting voor 1991 werd [de] inflatieverwachting voor 1990 al op[...]waarts bijgesteld tot 2,25 procent. In het afgelopen jaar was de prijsstijging het hoogst. De prijsstijging bedroeg toen voor [het] jaar 3 procent. In de laatste maanden van 1990 nam de inflatie echter weer af tot 2,5 procent [over] heel 1990. Voor dit jaar wordt [een] prijsstijging voorzien van 2,5 [tot] procent.

exposities

● HEERLEN

Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. Tentoonstelling met tekeningen van Aad de Haas. T/m 10/3, open di t/m vr van 11-17 uur, za en zo van 14-17 uur. **Galerie Signe,** Akerstraat 82a. Expositie van Josien Brenneker, Alix Spilker en Digna Weiss. T/m 27/1, open do t/m zo van 14-17 uur. **Thermenmuseum,** Coriovallumstraat 9. Expositie 'Prix de Rome 1990, Architectuur en Stedebouw & Landschapsarchitectuur'. T/m 13/1, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie De Konfrontatie,** Putgraaf 5 (naast de Luciushof). Expositie met beelden van Karl Rademacher en schilderijen van Marc van Soest. T/m 20/1. Geopend za en zo van 14-17 uur. **NMB Bank,** Bongerd 13. Schilderijen van I. Bindels. T/m 31/1, open op werkdagen van 9-16 uur. **De Wever-Ziekenhuis.** Expositie van Kunstkring De Wever. T/m 14/1. Galerie 't Wevertje, olieverfschilderijen van Ton Luyten. T/m 15/2. **'t Leiehoes,** Limburgiastraat 36. Expositie van Martin Erkens. T/m 31/1, open op werkdagen van 10-23 uur, di en wo van 10-12 uur. Open dag 13/1 van 14-17 uur. **ABP,** Oude Lindestraat 70. Expositie van Lex Grote en Regier Dirkx. T/m 31/1. Zo 20/1, open dag van 14-17 uur.

● LANDGRAAF

Galerie Ipomal, Kerkberg 2. Bronzen sculpturen en werken op papier van de kunstenares Avis Turner. Van 13/1 t/m 10/2, open do t/m zo van 13-17 uur. **Raadhuis,** expositie van de drie kunstenaars; Jon Erkens, Wim Steins en Eric Toebosch. T/m 18/1, open op werkdagen van 9-12 uur, ma en do van 14-16 uur en do van 17-19 uur.

● SCHINVELD

Galerie Wunnik, Eindstraat 58. Expositie van Ger Stallenberg en Jos van Wunnik. Van 13/1 t/m 17/2, open iedere zondag van 14-18 uur. **Gemeentehuis,** Kloosterlaan 7. Expositie van Silvia Rijswijk-Dolmans. T/m 15/2, open tijdens kantooruren.

● VOERENDAAL

Gemeentehuis, Expositie van Aty Stoffels-Groenland en Els Spronck-Vermeeren. T/m 18/1, open op werkdagen van 8.30-12.30 en di van 13.30-16.30 uur. Vr 14/12 open van 18-20 uur.

● HOENSBROEK

ABN Bank, Fototentoonstelling van Ella Pelzer. T/m 15/1.

● NUTH

Atelier Jac Vinken, Stationstraat 282. Beelden van Anka van Kooten en aquarellen en schilderijen van Albert Grosfeld. T/m 12/1, open di t/m vr van 9-18 uur en za van 9-17 uur.

● UBACHSBERG

Atelier Ben Bonke, Hunsstraat 58. Expositie met wisselende selectie van oa objecten, schilderijen en sieraden van Ben Bonke. Iedere derde zondag van de maand. Geopend van 14-18 uur.

● MEERSSEN

Bestuurscentrum en Synagoge, Expositie met schilderijen, aquarellen en tekeningen van Nettie Bromberg. T/m 24/2. Het Bestuurscentrum is open op werkdagen 9-12.30 uur en 13.30-17.00 uur, zondag 13/1 van 14-17 uur. De Synagoge is geopend wo en zo van 14-17 uur.

● MAASTRICHT

Galerie Signature, Kapoenstraat 24. Permanente expositie van steeds wisselende objecten. Open wo t/m vr 13-18 uur, za 13-17 uur. **Bonnefantenmuseum,** Dominikanerplein 5. Sculpturen en tekeningen van Adam Colton. Hommage aan Vincent van Gogh Arnulf Rainer. Open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 11-17 uur. Expositie van Didier Vermeiren. T/m 10/2, openingstijden di t/m vr 10-17 uur, za en zo 11-17 uur. Expositie Belvédère. T/m 20/1, openingstijden di t/m vr van 10-17 uur, za en zo van 11-17 uur. **Galerie Artisart,** Grote Gracht 43. Expositie van Paul Eurlings en Ivo Strauven. T/m 9/2, open di t/m za van 13.30-17.30 uur. **Galerie Wanda Reiff,** Rechtstraat 43. Expositie van Jiri Georg Dokoupil, Walter Dahn en Peter Bömmels. Van 12/1 t/m 28/2, open di t/m za van 11-17 uur. **Galerie Dis,** Tafelstraat 28. Beelden en schilderijen van Herma van den Heuvel. T/m 20/1, open wo t/m zo van 13-18 uur. **Galerie Simera,** Bogaardenstraat 40b. Tentoonstelling van Han Rameckers en het kunstenaarsduo Monique Prévoo en Jef Roeselers. Van 12/1 t/m 2/2, open wo t/m za van 13.30-18 uur. **Galerie Japonais,** St. Pieterstraat 19. Expositie 'Europese Calligrafieën' van Ben Aalbers. T/m 12/1, open di t/m vr 13-18 uur en za van 11-17 uur. **Galerie In Situ,** Aylvalaan 10. Expositie van Jean-Pierre Zoetbrood. T/m 19/1, open wo t/m za van 14-18 uur. **Galerie Wolfs,** Hoogbrugstraat 69. Expositie van Jos Caelen. Van 19/1 t/m 10/2, open wo 14-18 uur, do 18-20 uur, vr 14-18 uur, za 10-17 uur en zo 13-17 uur. **Galerie Anny van den Besselaar,** Tafelstraat 6a. Expositie van Jeanny Golembievski met werken op papier en keramische beelden en Mary Rose Vink met objecten en schilderijen. T/m 27/1, open do t/m zo van 13-17.30 uur. **Perroen Aktuele Kunst,** Vrijthof 29. Tentoonstelling van Berna Esselaar en Judith M. Boer. Van 12/1 t/m 8/2, open wo t/m vr 13-18 uur en za 13-17 uur. **Kamer van Koophandel,** Het Bat 2. Expositie van Johannie van Tuel. T/m 11/3, open tijdens kantooruren. **Galerie La Dependance,** O.L. Vrouweplein 24. Beelden in marmer en brons van Maurice Brams. Van 12/1, open do t/m zo van 12-17.30 uur. **Galerie Henn,** St. Nicolaasstraat 26c. Expositie van Ernst Wille. Van 19/1 t/m 16/2, open wo t/m za 16-20 uur. **Galerie Fah,** Brusselsestraat 80. Schilderijen en tekeningen van Will van Hoof. T/m 18/1, open vr t/m zo van 13-17 uur. **Het Gouvernement,** Limburglaan 10. De expositie 'Keuzewerk' met werken van Ferdi Tajiri en de Agora Studio. Van 14/1 t/m 6/2, open op werkdagen van 9-17 uur.

● MARGRATEN

Galerie Keramiek, Groot Welsden 48. Permanente expositie van Natascha Rieter en Siegfried Gorinskat. Open di t/m zo 13-17 uur.

● CADIER EN KEER

Galerie De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10. Expositie van Micheline Beddeleem. Van 13/1, open vr, za en zo van 13-17.30 uur.

● NOORBEEK

Galerie Anne Visser, Dorpstraat 19-21. Tentoonstelling 'Limburgse kunstenaars over Limburg'. Met werk van Hannie vd Bosch, Blandina v Rijsewijk, Marcel Sprooten, Jef v Montfort, Jos Brink, Thérèse Stuurman en anderen. Openingstijden vr, za en zo van 10-17 uur.

● VALKENBURG A/D GEUL

Instituut Driekant, Geerlingshof, Broekhem 114. Permanente expositie, hommage aan Jan Hanlo.

● VAALS

Kopermolen. Van Clermontplein 11. Wat aarde bewaarde, archeologische vondsten. Permanente expositie. Geopend van di t/m zo van 14-17 uur. Expositie historisch materiaal van Schutterij St. Paulus. T/m 13/1, geopend van di t/m zo, 14-17 uur.

Echtpaar Roost bijna kwart eeuw aan roer KLOS-club

'Zijn jullie nog altijd hier?'

HOENSBROEK - De groep meisjes is al lang klaar. De twee jongens in het gezelschap gaan onverstoorbaar verder. Drukken gekleurde kraaltjes op pinnetjes. Langzaam maar zeker ontstaan er figuren. „Wij hebben met het tafelvoetbalspel gespeeld", verklaart een van hen de achterstand op de meiden. Zijn ogen zijn even blauw als zijn Leopard-joggingpak. Een dinsdagavond van de Hoensbroekse jongeren-vereniging KLOS, die al 23 jaar onder leiding staat van het echtpaar Roost.

Of de vereniging een kwart eeuw zal volmaken is onzeker. Eind december lieten Bert(a) en Jeu Roost de ouders van de verenigingsleden in een brief weten bang te zijn voor het voortbestaan van de club. Beiden zijn de zestig gepasseerd en kunnen het eigenlijk niet meer opbrengen de honderd leden tellende club te leiden. Zeker niet als je ook nog belast bent met het 'veldwerk'.

De sleet zit erin. Jongere opvolgers zijn nodig. Jeu moet het van zijn dokter rustig aan doen en Bert heeft steeds meer aandacht voor haar fuchsia's nodig en haar naaimachine waarop ze allerlei spulletjes maakt voor haar kleinkinderen.

KLOS

Achter dezelfde naaimachine bedacht zij 23 jaar geleden ook de naam KLOS. „Kletsen, lachen, onzin vertellen en een klein beetje serieus", legt zij de afkorting uit. Dat er in Heerlen toen ook een KLOS-opleiding voor kleuterleidsters bestond wist zij niet. „Wij hebben er in ieder geval nooit last van gehad."

Het ontstaan van de Jongerenvereniging KLOSclub 1967 had alles te maken met het ter ziele gaan van de gidsenbeweging in Mariarade. De een z'n dood de ander z'n brood, moet pater Drapers gedacht hebben toen hij tijdens een communiefeest bij de familie Roost informeerde of Bert en Jeu er iets voor voelden wat aan jeugdwerk te gaan doen?

Zeven gidsen vertelden Jeu vervolgens dat zijn blij waren met de nieuwe vereniging maar absoluut geen uniformen, fluitjes en openingsgebeden wensten. Het enthousiasme waarmee het Hoensbroeks echtpaar aan de slag ging werkte aanstekelijk. In de zeventiger jaren telde KLOS driehonderd leden.

De vier ruimten die de vereniging huurt van de gemeente Heerlen onder de voormalige Alessandro Voltaschool zien er een beetje uit als bunkers. Beton met stalen kneveldeuren. „Enkele jaren geleden was dit de commandopost van de BB (Bescherming Burgerbevolking)."

Jeu Roost gidst door de lokalen. In het danslokaal herinneren de boomstammen tegen de muren aan de verkenners die er vroeger hun home hadden. In de ruimte ernaast zitten twintig jonge meisjes gebogen over de gekleurde kraaltjes die mevrouw Roost later geduldig met een warm strijkijzer aan elkaar smelt. Meisjes

Verderop in de gang het materiaal-voorraadlokaal en de een grote ruimte waar alleen werkbanken staan met het houtbewerkersgereedschap keurig in het gelid tegen de muur. De 'bewerkers' ontbreken. „Eerlijk gezegd: ik werk liever met meisjes. Die zijn beter hanteerbaar. Alhoewel er toch wel verschillen zijn met 23 jaar geleden. Ze zijn nu veel vrijer, rijper en vaak recht voor de raap. Daar heb ik wel eens moeite mee", zegt mevrouw Roost. „Wel verwachten ze van je dat je leiding geeft, dat is niet veranderd in de jaren."

● *Bert en Jeu Roost temidden van 'hun' KLOS-kinderen aan de Amstenraderweg.*
Foto: FRANS RADE

De brief van december is een laatste (nood)kreet. Jeu: „We hebben er tot op heden geen respons op gehad. In de wijk niet, niet van het kerkbestuur en ook niet van ouders. Mocht er helemaal niets uitkomen dan stap naar de gemeente of naar Zymose. Want het zou toch te gek zijn als wel de KLOS-club moeten sluiten. Zeker nu we merken dat er weer groei zit in de vereniging. Ook kinderen van andere wijken melden zich aan. Dat zijn vaak kinderen van vroegere leden. 'Zijn jullie nog altijd hier?', horen wij vaak van de ouders."

Relativeren

In het werklokaal zijn de meeste meisjes klaar.Ze proberen van hun kraaltjes een waar pronkstukje te maken. Schrikken even als de twee jongens plotseling hard meezingen met 'Born to be wild'. De muziek zwelt aan tot een oorverdovend lawaai. „Je moet veel langs je af kunnen laten gaan", relativeert Jeu Roost.

Zijn echtgenote gaat gewoon door met het aan elkaar strijken van de kralen. Stoort zich ook niet aan de luide muziek. De jongen in het blauwe joggingpak deelt ongevraagd mee dat hij niet meedoet indien de meisjes oorbellen gaan maken. Zijn vriendje is het roerend met hem eens.

peter heusschen

ontmoeting op zaterdag

per persoon

Afscheid

● **Hub Crüts** van harmonie St.-Cecilia uit Nieuwenhagen heeft zijn dirigentstok neergelegd. De reden hiervoor is dat hij zijn werkzaamheden niet meer kan combineren met zijn hobby. Crüts was sedert 1982 aan de harmonie verbonden. De oud-dirigent blijft bij het korps als adviseur. Wie de opvolger wordt van Crüts is op dit moment nog niet bekend.

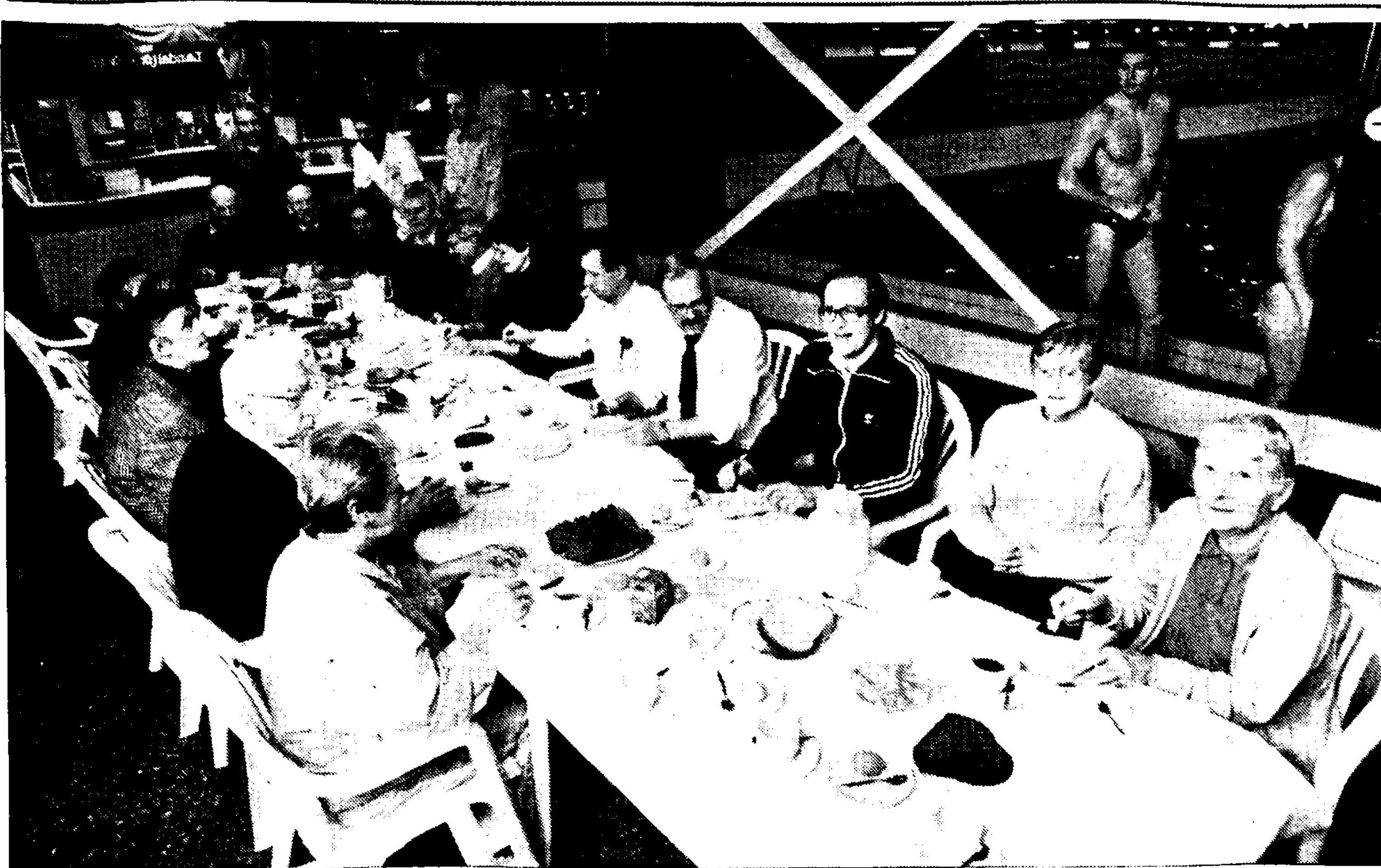
Jubilarissen

● Tijdens het traditionele patroonsfeest op zondag 20 januari van schutterij 'Auw Schutze' in Kerkrade zullen drie jubilarissen gehuldigd worden. Het zijn **Wiel Buck,** 40 jaar lid en **Theo Ruiters** en **Karl Claessen,** beiden 25 jaar lid. Een en ander gebeurt rond het middaguur in verenigingslokaal Goebbels. De receptie is van 12.45 tot 13.30 uur.

Vredesplatform naar Hongarije

HEERLEN – Het Vredesplatform Heerlen krijgt van de Hongaarse Vredesraad een cursus 'Hongaars voor beginners' aangeboden, die de cursisten aan de universiteit van Debrecen van 14 tot 26 januari kunnen volgen. De Vredesraad in Hongarije steunt daarmee het streven van het Vredesplatform om contacten tussen Heerlen en Györ. Jeu Kuipers en Hans Pannemans van het Vredesplatform zullen volgende week als cursisten naar Hongarije afreizen.

Ontbijt aan het water

● *De meeste collega's vinden het al erg genoeg dat ze 's ochtends rond achten het heerlijk warme bed moeten verlaten. Laat staan dat ze rond die tijd baantjes moeten trekken in een zwembad. Toch zijn er wel degelijk mensen die dat ochtendzwemmen niet zouden willen missen.*
Er is een groep die dat naar alle tevredenheid elke dag doet in het Sportfondsenbad, vaak al decennialang. Tijd om iets voor deze raszwemmers te doen, vond de directie van het zwembad. Gisterochtend was het dan zover, een ontbijt aan de rand van bad. Gezellig natuurlijk. Maar wij blijven erbij: liever ontbijt aan de rand van het bed.
Foto: CHRISTA HALBESMA

in gesprek

● Lichtbak

Naar aanleiding van de wel erg summiere berichtgeving van 8 januari betreffende de zitting in de Raad van State handelend over het plaatsen van een apotheek-lichtbak wil ik de volgende punten aandragen welke in uw berichtgeving niet of onvoldoende vermeld zijn:
- De gemeente spreekt in haar afwijzing van het Arob-bezwaarschrift over het pand Kampstraat 110 (woonhuis) in plaats van 114 (apotheek). Dit wordt in uw berichtgeving niet vermeld. Mijns inziens een ernstige misser.
- Het beroep door mij op aantasting van het gelijkheidsbeginsel wordt door u niet vermeld. Andere apotheken (óók in Kerkrade) bezitten reeds vergelijkbare lichtbakken. Mij wordt een dergelijke vergunning geweigerd op grond van oneigelijke, invalide, subjectieve gronden, zonder dat erbij gezegd wordt welke criteria of welke normen gehanteerd worden. Is dit gelijke rechten voor iedereen?
- Artikel 23 juncto artikel 148 van de algemene politieverordening betreffende ontsierende reclame is mijns inziens niet van toepassing op de te plaatsen lichtbak. Immers het doel is niet commerciële reclame maar een aanduiding om de vindbaarheid van de apotheek te vergroten (levens kunnen hiervan afhangen).
- De objectiviteit van de afhandeling van het Arob-bezwaarschrift is in het geding aangezien dezelfde persoon die zitting heeft in de Welstand Commissie, tevens zitting heeft in de hoorcommissie die het bezwaarschrift moet behandelen. Mijns inziens dient dit laatste te geschieden door een neutrale onafhankelijke commissie.
- De gemeente beweert dat de apotheek in een woonomgeving ligt terwijl ik zeg dat de apotheek gelegen is in een dienstverlenende omgeving (onder andere notaris, tandarts, PTT, arts, transportonderneming en sporthal). Bovendien bevinden zich winkels en cafés in de Kampstraat.
Tot slot: Door zeer veel burgers wordt de Welstandscommissie gezien als een initiatieven verstikkend, achterhaald, betuttelend instituut (muggezifterij). Een vorm van controle die onnodig duur, subjectief en vertraging veroorzakend is. Prachtige bouwwerken: het Tropenmuseum en de Bijenkorf (Amsterdam) en het Schröderhuis (Utrecht) stuitten in vroeger tijd op groot verzet van de Welstandscommissies. Nu zijn het bouwwerken waar men wereldwijd bewondering mee oogst. Direct goedkeuring vinden wel de dertien-in-een-dozijn blokkendozen en woonerven die tegenwoordig gebouwd worden, terwijl doeltreffend handelen voor het bedrijfsleven vaak onmogelijk gemaakt wordt door zeer lange en moeizame procedures. O, wee degene die het waagt zijn nek uit te steken!

Kerkrade-West.
P. Snijders, apotheker,

Themadag voor horecastarters

HEERLEN – In samenwerking met de Kamer van Koophandel en het Horeca Adviescentrum houdt Horeca Nederland op 21 januari een themadag voor startende ondernemers. De bijeenkomst vindt plaats in de Heerlense Kamer van Koophandel en begint om 10 uur. De kosten voor deelname bedragen 75 gulden. Aanmelden vooraf is noodzakelijk: Kamer van Koophandel, sector voorlichting: 045-712424.

Tijdens de themadag zullen tal van onderwerpen behandeld worden. Door middel van het verstrekken van achtergrondinformatie over concrete, horeca-specifieke thema's willen de organisatoren een kwaliteitsverhoging tot stand brengen van de instroom van startende ondernemers.

Hulpcentrum Lange Lies vijf jaar jong

Vrouwen moeten 'steviger' worden

Van onze verslaggever

HEERLEN – Uit onvrede met de reguliere gezondheidszorg, begon een aantal vrouwelijke hulpverleners in Heerlen vijf jaar geleden met het Vrouwenhulpcentrum Lange Lies.

Ze zijn vertegenwoordigers van de zogenaamde Autonome Beweging, die vindt dat klachten van vrouwen niet puur individueel bekeken moeten worden.

Het perspectief moet ook gericht zijn op de positie van de vrouw in de maatschappij, die voor problemen kan zorgen. Alleen dan kunnen de vrouwen krachtiger worden, of zoals woordvoerster Lenny het noemt: 'steviger.'

Lange Lies werd genoemd naar de vroegere schoorsteen van de Oranje Nassaumijn. Niet toevallig, want volgens Lenny ontstonden door de werkloosheid na de mijnsluiting veel problemen in gezinnen.

„Daar komt nog bij dat vrouwen nog steeds de gedachtenwereld van het RK-geloof in zich dragen. De vrouw moet eerst zorgen voor man en kinderen, en als er tijd over is, kun je eens aan jezelf gaan denken." Problematiek met regionale kenmerken dus.

De hulpverleners van Lange Lies zijn of waren actief in de reguliere gezondheidszorg. Ze doen dit werk erbij, en krijgen er niet voor betaald. „Lange Lies ontvangt alleen activiteitensubsidies, hetgeen tot gevolg heeft dat er een groot verloop bestaat bij de hulpverleners. Ze krijgen kinderen of een fulltime-baan en vertrekken, vaak met pijn in het hart."

Bij Lange Lies wordt meestal in gespreksgroepen gewerkt, van zes vrouwen en twee hulpverleensters. Binnenkort gaat weer een eetverslavingsgroep van start voor vrouwen die voortdurend bezig zijn met eten en 'de angst dat er iets fout met je is als je niet in maat 38 past.'

In de groep moet niets, maar mag alles. De vrouwen vertellen eerst elk hun problemen, en luisteren naar elkaars ervaringen. Aan de muur van het groepsvertrek hangen fotocollages van superslanke vrouwen.

„Daarmee geven de vrouwen vorm aan hun ideaalbeeld. Ze moeten dan maar beslissen of ze daar per se aan willen voldoen of dat ze ook op een andere manier tevreden kunnen zijn met zichzelf," vertelt Lenny. Op de vloer liggen zitkussens, die garant moeten staan voor een ontspannen lichaamshouding op momenten van spanning.

Er begint ook weer een incestgroep. Veel vrouwen die zich –steeds vaker na doorverwijzing door instellingen als RIAGG, Vertrouwensartsen, maatschappelijk werk– bij Lange Lies melden, blijken met geweldservaringen te kampen te hebben.

„De opvatting heerst vaak: die man slaat mij, dus ik doe iets niet goed. Wij proberen de zelfwaardering van de vrouwen op te vijzelen. Het vergt van deze vrouwen heel veel moed om hun nood te klagen."

Maar ook de hulpverleensters worden met het een en ander geconfronteerd. Lenny wil liever niet met haar achternaam in de krant. „Onze hulp kan bij sommige mannen agressie opwekken."

Over de vrouwenhulpverlening in het algemeen wordt op 18 januari een thema-middag in het Thermenmuseum gehouden, waarbij iedereen van harte welkom is.

● *Drie hulpverleensters van Lange Lies: Jolanda, Lenny en Mary (v.l.n.r.)*
Foto:CHRISTA HALBESMA

vasteloavend

Carnavalsvereniging **Burgerlust** proclameert vandaag de nieuwe prins van Eygelshoven. De avond begint om 20.11 uur in het Socio-projekt. Medewerking verlenen onder meer buuttereedner Harry Wolters en het orkest Los Pajaros. Entree 7,50 gulden.

In de foyer van Kasteel Hoensbroek vindt op vrijdag 18 januari de vertoning van de optochtfilm 1990 plaats. Deze film is een produktie van het **Optochtcomité** in samenwerking met de **Hoensbroekse Amateur Filmclub.** Aanvang 20.11 uur. De toegang is gratis.

Prins Thei d'r 5de van **CV De Bokkeriejesj** recipieert zondag in het Corneliushuis te Heerlerheide. **Marcel Starmans** van dezelfde vereniging viert op dezelfde dag en plaats zijn elfjarig raadslidmaatschap. De receptie van beiden begint om 11.30 uur.

In het Cultuur Trefcentrum te Nuth roepen de **Nachuule** ook hun nieuwe heerser uit. Het evenement begint om 15 uur.

Carnaval op foto

HEERLEN – Carnaval staat centraal op een foto-expositie van Nol Pepermans en Jan Steen in de ontmoetingsruimte van Welterhof. Beide fotografen willen met hun kleurenfoto's de momenten van spontaniteit en vreugde vastleggen. Van 21 januari tot 18 februari zijn de vornamelijk uit het Maastrichtse carnaval afkomstige foto's dagelijks tussen 14.00 uur en 21.00 uur te bezichtigen.

Genk
Sittard
Stein
Zutendaal
Lanaken
Heerlen
Maastricht
Valkenburg
Bilzen

sport

GAO – Parijs-Dakar is opgeschrikt door een bizar incident met dodelijke afloop. De 34-jarige Franse vrachtwagenchauffeur Charles Cabannes, die deel uitmaakte van het Citroën-begeleidingsteam, werd gisteren neergeschoten. De organisatie legde de race daarop stil, maar vandaag gaat het circus gewoon verder.

Het dodelijke schot - de schutter bleef onbekend - viel halverwege de etappe in het dorp In Kadaouane, in het oosten van Mali, waar Toeareg-opstandelingen

Auto Jacky Ickx uitgebrand

Chauffeur vermoord in Parijs-Dakar

actief zijn. Sabine zei dat Cabannes door één kogel in het hoofd werd getroffen, terwijl hij door het verlaten dorp In Kadaouane reed. Sabine: „We begrijpen het niet. Tijdens de verkenning door dit gebied was het erg rustig. Het Malinese leger was hier sterk vertegenwoordigd." Na de neutralisatie van de race reden de deelnemers in konvooi, onder begeleiding van het leger, naar finishplaats Gao.

Voordat het drama zich afspeelde was de rally al een van zijn favorieten kwijt geraakt. De Citroën van de Belg Jacky Ickx vloog in brand tijdens de etappe van Tillia (Niger) naar Gao (Mali), over een afstand van 690 kilometer. Oorzaak: een technisch mankement, lekkage van olie. Hij kan naar huis.

Lewis dronken achter stuur

HOUSTON – Carl Lewis heeft in Houston, met te veel alcohol in het bloed, een ongelukje gehad met zijn auto. De zesvoudig Olympisch kampioen raakte de controle over het stuur kwijt, botste tegen een stoeprand en bleef met twee kapotte banden op het midden van de weg staan. Hij werd betrapt door een patrouille van de politie.

Volgens de politie moest Lewis na het ongeval een alcoholtest doen, die slecht voor hem uitviel. Het promillage in zijn bloed was te hoog. Een van zijn drie passagiers werd beschuldigd van openbare dronkenschap en verzet tegen arrestatie. Lewis betaalde 1400 gulden borgsom om vrij te komen, aldus de politie. Bij veroordeling riskeert hij een geldboete tot 700 gulden en een voorwaardelijke veroordeling van twee jaar.

Kwartfinale KNVB beker na sterke helft tegen FC Utrecht

Roda JC heeft wind mee

door ivo op den camp

KERKRADE – Roda JC mag nog altijd hoop koesteren op Europees voetbal. Gisteravond versloeg de ploeg van trainer Jan Reker in een enerverende tweede helft Kaalheide-FC Utrecht met 2-1 en plaatste zich daardoor voor de kwartfinales van het KNVB bekertoernooi. De overwinning kwam met hangen en wurgen tot stand, maar was wel verdiend. Vooral op grond van een opportunistisch gespeelde tweede helft, toen Roda een 0-1 achterstand omboog in een 2-1 zege, mocht de thuisclub de meeste aanspraak maken op de zege.

● *FC Utrecht met de rug tegen de muur. René Hofman neemt het doel onder vuur.*

Foto: FRANS RADE

Bijna 6000 mensen waren afgekomen op het eerste officiële optreden van Mario Been in Roda-tenue. Wie een glansrol van de Rotterdammer verwachtte, kwam bedrogen uit. Voor rust was de middenvelder weliswaar veel in balbezit, maar het rendement was niet altijd positief voor Roda JC. Goede steekpassjes, die o.a. leidden tot kansen voor Hofman en Broeders, werden nog te veel afgewisseld met gevaarlijk balverlies. Zo mocht de thuisclub zich in de handen wrijven dat Pieter Bijl en Smolarek vijf minuten voor rust onnauwkeurig waren in de afwerking, nadat Been hen min of meer in stelling had gebracht.

Op dat moment keek Roda al tegen een 0-1 achterstand aan door een fraaie treffer van De Kruyff na amper een kwartier spelen. De Kerkradenaren lieten zich in deze fase veel afbluffen door de FC Utrecht-spelers, die vrijwel alle onderlinge duels wonnen. Toch had Roda middels de zo gekoesterde nieuwkomer Mario Been op slag van rust op gelijke hoogte moeten komen. De middenvelder omzeilde handig de buitenspelval, kwam alleen voor van Ede, maar verkoos een kapbeweging boven een doelpoging. Het passje op Hofman was vervolgens niet nauwkeurig genoeg voor een succesvol vervolg.

Na de hervatting viel Roda terug op het oude beproefde concept van opportunisme. Mario Been kwam in het spel vrijwel niet meer voor, ook al omdat de Roda-verdedigers nu veelvuldig kozen voor de lange bal richting frontlinie. Hun snelle vleugelspitsen Hofman en van der Luer wisten over het algemeen wel raad met dit soort ballen en stichtten met hun afgemeten voorzetten herhaaldelijk gevaar voor hel doel van Van Ede. Gelegenheidsspits Stephan Jansen, die na zijn succesvolle optreden tegen Lokeren de geblesseerde Arnold verving, werkte zich uit de naad, maar het gevaar moest toch vooral komen van de regelmatig in het strafschopgebied opduikende Verhagen, Trost en in mindere mate Luypers.

Roda JC-FC Utrecht 2-1 (0-1). 13. De Kruijff 1-0. 65. Luypers 1-1. 77. Haan 2-1. Scheidsrechter: Blankenstein. Toeschouwers: 5500.
Roda JC: Smits, Hanssen, Verhagen (71. Haan), Boerebach, Trost, Broeders, Been (83. Van Egmond), Luypers, Hofman, Janssen, Van de Luer.
FC Utrecht: Van Ede, Verrips, Liesdek, De Kock, Van der Meer, De Kruijff (81 Hondeveld), Alflen, Plugboer (81. van der Linden), Roest, Smolarek, Bijl.

Tegentreffers

De belegering op het doel van FC Utrecht moest vroeg of laat wel tot doelpunten leiden, ook al omdat de gasten zich geen raad wisten met de countermogelijkheden die er wel degelijk waren. Halverwege het tweede bedrijf was het eindelijk zover. Marc Luypers ving een afgeslagen bal aan de linkerkant van het speelveld op en haalde vervolgens vanaf ruim 20 meter snoeihard uit met een schot in de uiterste hoek: 1-1.

Roda JC wenste zich niet neer te leggen bij een zwaar bevochten verlenging en wilde nog voor het verstrijken van de reguliere speeltijd een beslissing forceren. Trainer Jan Reker droeg er zijn steentje aan bij door Michel Haan, in het verleden al menigmaal als pinch-hitter succesvol, als extra aanvaller voor de licht geblesseerde Verhagen in het veld te brengen. Amper vijf minuten na de risicovolle wissel kreeg de thuisclub loon naar werken. Trost bracht vanaf de linkerflank eerst Jansen in stelling. Deze raakte de bal echter maar half, waarna Haan er als de kippen bij was om alsnog het beslissende tikje te geven: 2-1.

Een goed vervolg derhalve van Roda JC op de positieve tendens die al voor de winterstop viel waar te nemen. Trainer Jan Reker was dan ook in zijn nopjes: „Ik denk dat het publiek dat volle teugen heeft genoten van dit bekerduel. Na rust hebben we goed gebruik gemaakt van het windvoordeel. Er was geen sprake van paniek tijdens de rust, ondanks de achterstand. Na de pauze hebben wij weer het ouderwetse Roda JC gezien".

Schalke praat met Milla

GELSENKIRCHEN – Voorzitter Günter Eichberg van Schalke '04 heeft een positief gesprek gevoerd met Roger Milla over een mogelijke transfer van de voetballer naar Duitsland. De club uit de tweede profklasse wil de Camerounese ster van de wereldtitelstrijd in Italië een contract tot het einde van het seizoen laten tekenen.

René van der Gijp naar Heerenveen

HEERENVEEN – René van der Gijp speelt de rest van het seizoen bij Heerenveen, dat de aanvaller kocht van het Zwitserse Aarau. Van der Gijp speelde anderhalf jaar bij de Zwitserse club. Hij vertrok er na een conflict met de leiding, waarna hij op huurbasis de competitie afmaakte bij Sparta. Van der Gijp (29) tekende een contract voor een half jaar bij Heerenveen. Het is de bedoeling, dat hij volgende week zaterdag in de thuiswedstrijd tegen FC Twente debuteert.

Bartok schorst Marcel ter Braak

BORN – De Bornse tafeltennisclub NMS Bartok heeft haar topspeler Marcel ter Braak met onmiddellijke ingang geschorst. Ter Braak, die vorig jaar met veel bombarie samen met de Chinees Chen Sung werd binnengehaald, kwam regelmatig in aanvaring met de bestuurderen van de eredivisionist.

Pieke Franssen, Chen Sung en Richard Aarts hebben gisteren een contract getekend bij NMS Bartok dat hen tot juni 1991 aan de club bindt. Hub Dullens is nog in onderhandeling met het bestuur. Piet van Sloun treedt volgende week af als voorzitter van Bartok. Eind vorig jaar stopte van Sloun al met coaching na kritiek uit de spelersgroep, behalve van Marcel ter Braak ook van Hub Dullens.

Eaters geven zege uit handen

Van onze medewerker
THEO KEYDENER

NIJMEGEN – Intercai-Eaters startte de play offs gisteren tegen Nijmegen met een 5-5 gelijkspel, tussenstanden 0-2, 0-3 en 5-0. Aanvankelijk zag het er naar uit dat de Geleendenaren met de volle winst huiswaarts zouden keren. Tegen het einde van de tweede periode bemoeide het Nijmeegse publiek zich met het spel, waarna scheidsrechter Douwes het duel voor tien minuten onderbrak. Door die onderbreking werd Eaters uit het ritme gehaald.

Brant en Hartogs schoten de Geleense formatie tegen het eind van de eerste periode op een 2-0 voorsprong. Een numerieke meerderheid aan het begin van de tweede periode betekende al snel via Boh en Brant 4-0. Nadat Hartogs nummer 5 op het Eaters-conto liet bijschrijven, kwam het publiek in actie. Papiersnippers, programmaboekjes, munten en hetgeen de supporters voor het grijpen hadden, werden op het ijs gegooid. Scheidsrechter Douwes onderbrak toen het duel voor tien minuten om de gemoederen te laten betijen. De actie van het publiek hadden op het team van Nijmegen zijn uitwerking niet gemist in de laatste periode.

De Eaters liepen in deze laatste twintig minuten van het duel tegen tien tijdstraf-minuten op, waardoor de thuisclub van de numerieke meerderheid verschillende malen kon profiteren. Achttien seconden voor tijd scoorde Staton de gelijkmaker achter Eaters-doelman Vijfschaft. Hierna ontstonden er links en rechts nog kleine vechtpartijen, waar ook het publiek zich mee bemoeide.

oefenvoetbal

VANDAAG:

Heksenberg-Miranda	15.00 uur

MORGEN:

Laura-Heksenberg	14.30 uur
Limburgia-Lindenheuvel	14.00 uur

trainerscarrousel

VIJLEN – Jo Vrösch heeft zijn contract bij Vijlen met een jaar verlengd. Hij is thans bezig aan zijn eerste seizoen bij de derdeklasser.

MARGRATEN – RKVVM heeft Leo Kerstges aangetrokken als opvolger van Peter van de Nieuwenhof, die de Margratense club na drie seizoenen gaat verlaten.

SITTARD – Wil Rutten vertrekt aan het einde van het seizoen bij OVCS. Hij is dan twee jaar werkzaam geweest bij de Sittardse ploeg in de eerste klasse van de Afdeling Limburg.

BRUNSSUM – Wiel Baltus uit Vijlen heeft bijgetekend bij VV Langeberg. Hij zal voor het vierde, achtereenvolgende jaar de tweedeklasser onder zijn hoede nemen.

STEIN – De Ster heeft voor volgend seizoen Martin Creuwels, nu nog actief bij Almania, aangetrokken als hoofdtrainer.

GRONSVELD – SCG heeft Jan Nijssen als nieuwe trainer gecontracteerd. Nijssen heeft een aantal jaren geleden het jeugdplan bij Rapid Maastricht ontworpen en was in de laatste jaren bij een aantal Belgische clubs als trainer werkzaam.

UBACHSBERG – Wiel Chappin, die vorige week opstapte bij Iason, treedt met onmiddellijke ingang in dienst van RKSVB en wel tot het einde van het lopende seizoen. Wiel Chappin was in het verleden ook reeds als succesvol trainer bij de club in Ubachsberg. Hij volgt bij RKSVB Jos Schwarz op, die vorige week zijn ontslag indiende.

MAASTRICHT – Koploper in de 3A, Standaard en trainer Hai Willems hebben hun overeenkomst met nog een jaar verlengd. Voor Hai Willems is dat het vierde seizoen bij Standaard.

Hongaarse slag verovert WK

Van onze sportredactie

PERTH – Mike Barrowman en Ron Dekker voegden gisteren in Perth ieder op hun eigen manier een nieuwe dimensie aan de schoolslag toe. De 22-jarige Amerikaan deed het internationaal, door over 200 meter met een nieuwe techniek (de zg. golfbeweging) naar zijn vierde wereldrecord en eerste wereldtitel op deze afstand te zwemmen. Dekker hield het nationaal, maar scherpte in een dag tijd wel het Nederlandse record tot twee keer toe aan.

Krap een jaar na Seoel kwam de 'golf-beweging' De Hongaren lijken een goudmijn aangeboord te hebben met hun uitvinding. Want van de vier wereldrecords die de wereldkampioenschappen tot nu toe hebben opgeleverd, werden er drie op de oudste zwemslag geklokt. En allemaal met de Hongaarse slag.

Ron Dekker deed het wat bescheidener door voor Nederland de zesde nationale recordverbetering van het titeltoernooi te zwemmen. Nadat hij in de series al ruim ééntiende van een seconde van zijn oude toptijd had afgehaald, volbracht hij de 200 meter in de B-finale nog eens zestiende van een seconde sneller. Ook hij had in Perth geëxperimenteerd met de nieuwe Hongaarse techniek.

„Maar alleen in de series dan", aldus de Nederlander. „Barrowman geeft er hoog van op, maar in feite is het alleen maar een duik die in de slag wordt ingebouwd, je zwemt als het ware met je ellebogen boven water. In de serie ging het me redelijk af. Maar vanavond ben ik weer op mijn normale stijl teruggevallen".

Daphne Jongejans mist brons

PERTH – Daphne Jongejans heeft de bronzen medaille voor het schoonspringen van de 3-meterplank maar net gemist. Ze eindigde in de eindstrijd, zoals ze er zich voor kwalificeerde: als vijfde. De status quo bleef in de finale gehandhaafd. De juryleden konden en wilden niet anders. Min Gao, Irina Lasjko, Brita Baldus en Haisong Lu gingen Jongejans derhalve vooraf.

Het viertal Richard Granneman, Ronald Sloeserwij, Martin van der Spoel en Ron Dekker droeg zorg voor een stunt. Gekomen om de wisselslag-estafette te zwemmen, pakten ze gisteren een 4x100 meter vrije slag mee en plaatsten zich op dat nummer zowaar voor de finale.

De mannen stonden stomverbaasd. Van een doelbewust toewerken naar de vrije slag-aflossing van de heren was geen sprake geweest. Ron Dekker en Richard Granneman hadden eerder tevoren nog hun krachten gewijd aan de verbetering van Nederlandse records. Ronald Sloeserwij en Martin van der Spoel waren uitsluitend op hun rugslagcapaciteiten gekozen en hadden in Perth nog geen slag borstcrawl gezwommen.

Na de winst tegen de Verenigde Staten mogen de Nederlandse waterpoloërs het matige begin van het toernooi om de wereldtitel beschouwen als de bekende slechte generale repetitie. Door de halve finale met 9-6 (2-0 1-1 3-3 3-2) te winnen, gaat Oranje zaterdag tegen Canada voor goud. De Noordamerikaansen versloegen Hongarije met 8-7. Niet alleen de zege van Nederland, ook het spel, incidenteel nog wel ontsierd door onnodig balverlies, bood na het duel tegen Duitsland andermaal perspectief voor de finale.

opstelling

Imago

Het gaat de goede kant op met het Nederlands Olympisch Comité (NOC). Langzaam maar zeker ontwikkelt het logge lichaam zich tot een voor de topsporters nuttige instelling. De oprichting van een atletencommissie vorige week is daarvan een nieuw bewijs. Ook bij de sportwereld zelf lijkt het besef te dagen dat er bij het NOC daadwerkelijk wat begint te veranderen.

Juist die verandering mag de grootste winst genoemd worden die voorzitter Huibregtsen het afgelopen jaar geboekt heeft. Een sportbestuur dat voor geen cent serieus genomen wordt, vormt alleen maar een blok aan het been van die mensen die nog wel van goede wil zijn. Het vorige NOC-bestuur onder leiding van Henk Vonhoff voldeed in alle opzichten aan die omschrijving.

Alleen rond de Olympische Spelen wilde men zich nadrukkelijk in de kijker spelen. Met als absoluut dramatisch hoogtepunt het optreden van Vonhoff tijdens de Spelen in Seoel. De Commissaris van de Koningin in Groningen presteerde het voor het oog van het publiek moeiteloos de verkeerde atleten te feliciteren en zich talloze malen op andere manieren volstrekt belachelijk te maken.

Nadat het enige Nederlandse IOC-lid, Anton Geesink, om van alle gedonder af te komen, zich zelf maar kandidaat had gesteld voor de voorzittersfunctie, werd iedereen wakker te schrikken.

Tegenstanders van de voormalige judoka uit Utrecht (en dat zijn er door het rechtlijnig optreden van Geesink nogal wat) waren nu in ieder geval overtuigd dat er iets moest veranderen. De enige oplossing voor de invulling van de voorzittersfunctie was een neutrale, liefst onbekende man of vrouw: Huibregtsen dus.

Bij de oprichting van het NOF (het Nederlands Olympisch Fonds) in mei vorig jaar stelde Huibregtsen dat hij pas tevreden zou zijn als er voor het eind van het jaar ongeveer [illegible] miljoen gulden in de knip zou zitten.

Op dit moment heeft Trefpunt, het sponsorbemiddelingsbureau dat zich voor het NOF inspant, echter pas een geldschieter kunnen strikken voor ongeveer 2 [illegible] miljoen gulden. Tweehonderd topsporters kunnen voor een uiterst zacht prijsje in een gesponsorde lease-auto rondrijden.

Het valt in dat opzicht dus iets wat tegen, hoewel Huibregtsen zijn enthousiasme nog geen moment heeft laten varen. De oorzaak voor de terughoudendheid van het bedrijfsleven is duidelijk. Nog jaren zal het huidige NOC-bestuur moeten vechten tegen het negatieve imago dat Vonhoff en consorten aan het NOC verbonden hebben. Dat er wel degelijk mogelijkheden zijn is duidelijk. Het IOC bij voorbeeld heeft laten onderzoeken hoeveel geld er de komende drie jaar binnen te halen zou zijn. Men schat de opbrengst over die periode op maar liefst 3 [illegible] miljard gulden.

Het cynisme waar het NOC jarenlang met al haar plannen op stuitte, begint daadwerkelijk af te nemen. Niet in de laatste plaats omdat er nu naar de atleten geluisterd wordt. De aanstelling van oud-topsporters Bolhuis en Schenk als chef de mission heeft daar uiteraard alles mee te maken. Was met de komst van deze heren al een belangrijk gebaar gemaakt, de oprichting van de atletencommissie is minstens even belangrijk. Het voornaamste doel hiervan is om het contact tussen de aktieve topsporter en hun NOC optimaal te houden.

Dat geld voor het functioneren van de topsport van levensbelang is, lijkt duidelijk. De tijden dat hardloopsters hun taak als huisvrouw tijdelijk onderbraken om op de Olympische Spelen medailles te winnen liggen al jaren achter ons. Hij NOC ijvert om sporters een basisinkomen te garanderen bij voorbeeld. Dat het tempo van de sponsorwerving nog wat tegenvalt is jammer, maar niet meer dan dat. Het geld in het bedrijfsleven is er, maar het komt door dat achterhaald negatief imago van het NOC nog niet voldoende los.

Maar dat is ongetwijfeld slechts een kwestie van tijd: de door het NOC onder leiding van Huibregtsen ingeslagen weg is de enige juiste.

bert groothand

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGID

De Cauwer aan slag met budget van 4,5 miljoen gulden

Tulip geprogrammeerd voor Tour de France

● *De Belgische chef d'equipe van Tulip Computers, José de Cauwer (links), met een belangrijk deel van de Nederlandse inbreng: Peter Pieters, Adrie van der Poel en de uit Amerikaanse wielerdienst in het vaderland teruggekeerde Michel Zanoli.*

door wiel verheesen

VALKENSWAARD – Met renners als Adrie van der Poel en de Belgische Limburger Luc Roosen vooraan, gaat Tulip Computers onder leiding van ex-beroepsrenner José de Cauwer binnenkort van start in het wegseizoen. Hoogtepunten in het wielerprogramma van de firma, die de hoofdzetel heeft in Den Bosch met vestigingen in de meeste West-europese landen, zijn de klassiekers en de Tour. Maar een startbewijs voor laatstgenoemde koers moet verdiend worden. De huidige plaats in het klassement van merkenploegen geeft nog geen rechtstreekse toelating.

In Party-centrum Verhoeven in Valkenswaard, waar de Tulip-ploeg van tweeëntwintig profs gisteren aan de internationale sportpers gepresenteerd werd, wees ook manager Ludo Voeten op de huidige situatie. „Momenteel bezetten wij de eenentwintigste plaats", aldus de Belg. „Zoals bekend komen alleen de beste zestien teams rechtstreeks in de Tour de France. Zes andere ploegen krijgen een wild-card."

Spanje

Chef d'equipe José de Cauwer voegde er aan toe: „Met het materiaal waarover ik beschik moet het mogelijk zijn een plaats bij de beste zestien af te dwingen. Uiteindelijk gaan de Tour-organisatoren uit van de klassering in het begin van de maand juni. De Tour begint op 6 juli. Wij hebben derhalve alle kans om de benodige punten te scoren, want vooral in de eerste maanden van het seizoen zijn wij vaak op twee fronten tegelijk aan de slag.

Deelname aan de Ronde van Spanje staat reeds vast. Ons doel is, om ons als bijna-topploeg te meten met de gevestigde wielerwaarden in Nederland: Buckler, Panasonic, PDM, TVM."

José de Cauwer heeft bij Tulip Computers, dat het Nederlands/Japanse rijwielmerk Koga Miayta als constructeur heeft, de beschikking over een budget van 4,5 miljoen gulden. De meeste renners, zoals Van der Poel, Roosen, Pieters, Peiper, Patry, Jentzsch en de Oostenrijkse belofte Hauer hebben een tweejarige verbintenis. Of er na twee seizoenen ook nog sprake is van een Tulip-ploeg zal in de komende herfst beslist worden. Er ligt in ieder geval een optie voor 1993 en 1994.

Het in 1979 gestichte Tulip Computers, een bedrijf in micro computers en randapparatuur, stapte vorig jaar in de wielersport, na eerder ook in voetbal, hockey en paardesport gesponsord te hebben. De kennismaking met het prof-cyclisme gebeurde in Spanje, waar men een bescheiden formatie opzette. Toen korte tijd later José de Cauwer als chef d'equipe van het Belgische ADR (waarvoor Greg Le Mond in 1989 de Tour had gewonnen!) in financiële problemen kwam met de voortzetting van zijn ploeg, reikte Tulip Computers de helpende hand.

Van der Poel

De eerste successen van het team (dat als Belgische formatie werd ingeschreven) konden al begroet worden. Immers, Adrie van der Poel won sinds de jaarwisseling enkele veldritten voor zijn nieuwe werkgever. Het behalen van de wereldtitel op 3 februari in Gieten zou voorlopig de bekroning dienen te worden. „De Nederlandse titel, komende zondag, eveneens in Gieten, kan hem normaliter niet ontgaan", aldus stemmen van de ploegleiding.

Vijf Nederlanders in Tulip-ploeg

Van onze verslaggever

VALKENSWAARD – De ploeg Tulip Computers onder leiding van José de Cauwer (met zijn landgenoten Willy Jossart en Dirk Wayenberg als assistenten) bestaat uit tweeëntwintig man. Vijf daarvan zijn Nederlanders: Adrie van der Poel, Jacq van der Poel, Adri Kools, Peter Pieters en Michel Zanoli.

De anderen: Allan Peiper (Australië), Olaf Jentzsch (Duitsland), Joe Parkin (VS), Dietmar Hauer (Oostenrijk), Colin Sturgess (Groot Brittannië), Luc Roosen, Ronny van Holen, Rudy Rogiers, Kurt Onclin, Tom Desmet, Johnny Dauwe, Johan Remels, Stefan van Leeuwe, Jim v.d. Laer, Filip van Vooren, Rudy Patry en Roland Liboton (allen België).

Tot het verzorgend personeel behoort Fons van Heel uit Grevenbicht. Ook Gène Janssen en de vroegere amateurrenner Wim Jennen uit Grevenbicht maken deel uit van het begeleidend team, waarin Laboratorium Born in verband met de sportvoeding een belangrijke plaats inneemt.

Oostenrijker als klimgeit

VALKENSWAARD – Bij Tulip Computers verwacht men in het komende wielerjaar [illegible] Oostenrijkse klimmer [illegible] Hauer, die op het einde [illegible] prof werd. Hauer is 22 [illegible] Bij de amateurs bracht [illegible] twee keer tot Oostenrijks kampioen. Ook won [illegible] Ronde van Oostenrijk [illegible] naast bezorgde [illegible] ge in de Italiaanse etappe [illegible] Giro delle Regioni [illegible] putatie. Evenals [illegible] Oostduitser Olaf Jentzsch [illegible] die een paar jaar geleden [illegible] werd in Warschau - Berlijn - Praag, vestigt Dietmar Hauer zich in Belgisch Duitse [illegible] streek nabij Eupen.

Peiper, renner en journalist

VALKENSWAARD – [illegible] Computers is voor [illegible] Allan Peiper de [illegible] waarvoor hij als [illegible] uitkomt. De Australiër [illegible] ruime tijd in het Vlaamse [illegible] beke Ninove woont, [illegible] amateurperiode [illegible] Peugeot. Daarna [illegible] ren Panasonic. Naast [illegible] profrenner is Peiper [illegible] journalist. Hij [illegible] van een paar Amerikaanse [illegible] Australische wieler[illegible] Zijn doel is om straks [illegible] actieve loopbaan [illegible] TV-commentator aan de slag te kunnen. Meesterknecht [illegible] Peiper nam vijf keer [illegible] de Giro d'Italia, vier keer aan Tour de France en een keer aan Ronde van Spanje. In de Giro [illegible] vorig jaar nog een etappe

Volleybaltopper in Landgraaf

Van onze volleybalmedewerker

HEERLEN – Afgelopen week nam Geevers/VCL de koppositie in de zuidelijke tweede divisie volleybal over van VC Velden. Vanmiddag staan beide titelkandidaten tegenover elkaar in strijdperk. De topper in de sporthal Baneberg van Landgraaf begint om 16.30 uur.

Behoudens de openingswedstrijd (3-1 verlies bij Peelpush) is Geevers/VCL bezig aan een ijzersterk seizoen. Volgens coach Wim Reinaerts is zijn ploeg klaar om een serieuze gooi naar het kampioenschap te doen. „Aanvankelijk zijn we uitgegaan van een plaats bij de bovenste zes in de eindrangschikking. Door de komst van Jan Grimberg heeft het team niet [illegible] lijk aan aanvalskracht [illegible] maar is er ook sprake van [illegible] balans in de bezetting [illegible] posities. Mede daarom [illegible] ons doel bijgesteld en [illegible] de titel," aldus Reinaerts.

In VC Velden [illegible] vers VCL een sterk [illegible] stelde opponent. Reinaerts [illegible] beschikken over een [illegible] selectie: „We zullen [illegible] het net af moeten [illegible] servicedruk en een [illegible] ring. We hebben in de [illegible] extra doorgetraind met [illegible] deze ontmoeting." Indien Geevers/VCL het toptreffen [illegible] afsluit, wordt een kloof [illegible] ten geslagen met de N[illegible] gers. Peelpush uit Meijel [illegible] Landgraafcombinatie [illegible] één punt.

Mascha Hellenbrand Nederlands kampioen Super G

WK-kwartet zonder Limburgse inbreng

EBEN IM PONGAU – De Nederlandse skitop is eenzaam en vooral kwetsbaar. Dat werd opnieuw duidelijk tijdens de drie Open NK-wedstrijddagen. De vele ouders, sponsors, bobo's en journalisten op de Reitlehenalm in Eben warmden zich meer aan de show van diverse Noordhollandse artiesten, dan aan de verrichtingen van de weinige skitalentjes. Met uitzondering van Bram van Es kon immers niemand aan de hooggespannen verwachtingen voldoen, laat staan de WK-eis van 50 FIS-punten benaderen.

door

frans dreissen

Dat Michiel Slootweg uit Hilversum en Mascha Hellenbrand uit Landgraaf gisteren met een vrij matige run hun abonnement op nationale Super-G-titel konden verlengen, was eigenlijk typerend voor de hele NK. Mascha Hellenbrand was stomverbaasd dat ze op de afsluitende super-G alsnog de titel in ontvangst mocht nemen. „Ik zat namelijk niet echt lekker in de wedstrijd. Ik heb me een beetje verkeken op de snelheid. Hoe harder ik ging, hoe scherper ik de poortjes moest aansnijden. Daar heb ik toch wat tellen mee verloren".

Over twee weken zullen in elk geval vier skiërs ons land vertegenwoordigen tijdens het wereldkampioenschap in Saalbach/Hinterglemm. Prodinger liet Michiel Slootweg, Harald de Man II, Bram van Es en Frits Avis als reserve, los op de moeilijke en keiharde pistes. „Ze hebben een stijgende vorm laten zien en daarom hebben ze mijn zegen. Zij zullen aan alle disciplines deelnemen. Er zal dus veel van de techniek worden gevergd. Qua resultaat mogen we niet al te veel hoop koesteren, al verwacht ik dat ze in de combinatie bij de eerste dertig kunnen komen en dat ze zich wat FIS-punten betreft, verbeteren", aldus Prodinger. „Dat ik nu niet naar de WK mag is eigenlijk ook wel terecht. De vorm is er op dit moment nog niet. We zitten nog vroeg in het seizoen en daarom ga ik me nu meer concentreren op de FIS-wedstrijden", treurde Hellenbrand, die klaagde over gebrek aan te weinig concurrenten, een heel klein beetje na.

Bram van Es (16) is in elk geval in zijn nopjes met zijn WK-ticket. De wildebras uit Vinkeveen kijkt al uit naar een persoonlijke ontmoeting met zijn idool Alberto Tomba. „Over zes jaar ga ik om te winnen, nu om te kijken", sprak de jongste WK-deelnemer. „Lekker wat babbelen met de toppers en kijken hoe zij zich voorbereiden. Dat lijkt me echt gaaf". Van Es, die gisteren onverschrokken over de piste ging, zilver won en combinatiekampioen werd, ziet niet echt op tegen de steile passages en spectaculaire sprongen van met name de afdaling. „Als ik boven in het starthok sta, zal ik wel eventjes schrikken. Door de kunstsneeuw is de piste natuurlijk bikkelhard. Dat wordt dus even een schietgebedje doen en dan gewoon de ogen dicht en proberen zo snel mogelijk weer beneden finishen".

Simonne Engelen verbeet gisteren de pijn op een bankje bij de Almhütte. Zij raakte donderdag vlak voor de finish van de reuzenslalom uit balans en ging struikelend door de meet. „Toen heb ik mijn knie verdraaid. Ik verging daarna van de pijn. Gelukkig valt het achteraf nog mee. Er zit wat vocht in de knie en de kniebanden zijn gerekt. Ik hoop niet dat ik daar net zo lang mee sukkel als die oude knieblessure. Daar heb ik namelijk een jaar last mee gehad", aldus de ongelukkige Kerkraadse, die komende week in elk geval niet van de partij kan zijn tijdens de 'Lowlanders'.

Noodlanding Konijnenberg

SALZVELDEN – Schansspringer Gerrit-Jan Konijnenberg is bij de training in Salzfelden in Oostenrijk vrij ernstig geblesseerd geraakt aan een voet. Tijdens de voorbereidingen op wedstrijden om het Europese kampioenschap ging hij na de landing onderuit, waarna hij hard tegen de houten boarding smakte.

De Nederlandse schansspringer is drie tot vier weken uit de roulatie. Hij loopt momenteel op krukken.

Limburgse tennistop in Hoensbroek

HOENSBROEK – [illegible] dige Limburgse te[illegible] vandaag en morgen [illegible] in Sportcentrum [illegible] Hoensbroek, waar naast [illegible] Heerlense dubbelkam[illegible] pen voor C- en D-[illegible] vitatie A B-toernooi [illegible] gramma staat. Bij de [illegible] Hans Franssen en D[illegible] voriet met Eliot Arets [illegible] Sistermans als tweede [illegible] In het individuele toernooi [illegible] Tony Bokhorst na lange [illegible] zijn opwachting. Hij is als [illegible] plaatst, maar hij krijgt [illegible] vol aan Rob van Op[illegible] heijen. Ook Jeroen de Jong [illegible] Klinkers, Bart te Nijenhuis [illegible] Mol en Jeroen Snijders zijn van de partij, evenals de meeste [illegible] te dames.

Winst voor Ger Holka

PARIJS – In het kwalificatietoernooi voor het Europese kampioenschap kunststoten dat [illegible] de in Parijs gehouden wordt, heeft Ger Holka zijn eerste partij gewonnen. Met een 3-2 score versloeg hij de Franse kampioen M[illegible] Parra. Holka, die het knock-[illegible] vreesde, ontmoet vandaag een van de twee Duitsers Schmidt [illegible] Arendst. De eerste set tussen de Landgraaf-biljarter Holka en de Fransman werd beslist via een tie-break in het voordeel van Holka. Nadat hij ook de tweede set op zijn naam had gebracht, moest hij toezien dat Parra beslag legde op de derde en vierde set. De vijfde en alles beslissende set was daarna weer voor Holka, die 9 van de 10 figuren in de discipline Biljart Artistique op het groene laken volmaakte.

● *Sittardia-aanvaller Louwers wordt onreglementair geblokkeerd door E&O-speler Patrick Berendsen.*

VGZ/Sittardia blijft overeind

Van onze medewerker
MICHEL JANSSEN

EMMEN – Met een fel bevochten 23-24 overwinning bij Haka/E en O heeft VGZ/Sittardia zich naast datzelfde E en O en V en L aan de kop van de ranglijst genesteld. Vooral in de tweede helft hadden de Limburgers moeite overeind te blijven toen E en O -alles of niets spelend- de eerder opgelopen achterstand wegwerkte maar er geen enkele keer in slaagde de leiding te nemen.

Uitgerekend op het moment dat Sittardia met een man minder moest (Paul Louwers zat een twee-minuten straf uit) bouwden de Limburgers de gelijke 22-22 stand uit naar 22-24. Drie hete minuten volgden, waarin E en O door weer een strafworp van Hagreize het verschil kon halveren, maar Sittardia met kunst- en vliegwerk de overigens verdiende 23-24 overwinning veilig stelde.

Blakend van zelfvertrouwen had VGZ/Sittardia in de eerste helft zijn opbedoelingen duidelijk gemaakt. Twee snelle doelpunten voor een voorsprong die even nog kleiner werd, maar daarna langzaam maar zeker werd uitgebouwd. Het werd bepaald stil in de eivolle sporthal Angelslo toen de Limburgers na 20 minuten spelen de stand op 5-10 brachten. Steeds opnieuw faalden de individuele acties van de thuisclub en ondanks de twee Emmer doelpunten was Sittardia op alle fronten beter. De overmacht werd doeltreffend geïllustreerd door Remco Vijgeboom die in de laatste 20 seconden (!) twee maal attent reageerde en de ruststand op 7-13 bepaalde.

Maar net als V en L afgelopen zondag, verkeek Sittardia zich op de veerkracht van E en O. Luidruchtig gesteund door een kleine 2000 toeschouwers kwam de thuisclub terug in de wedstrijd. Sittardia begon nerveuze trekjes te vertonen toen E en O van 10-16 tot 15-16 terug kwam.

Tot acht minuten voor het einde kon Sittardia de minimale voorsprong vasthouden. Op dat moment zorgde de Boer voor 22-22 en durfde niemand nog een voorspelling wagen, al hield het Sittardia-collectief de betere papieren. Sittardia had in doelman Dick Mastenbroek en Vijgeboom zijn beste spelers. De doelpunten kwamen op naam van Vijgeboom (6), Schuurs (6), Consten (4), Habraken (3), Tummers (2), Louwers (2) en Goff[illegible]

Blauw-Wit

BEEK – Kwantum Blauw-Wit startte tegen het hoger geplaatste T[illegible]chos vrij sterk. Gedurende 20 minuten bleef men, ondanks een groot aantal tegentreffers van Frans Coenders, op voorsprong 7-6. De gasten kregen meer grip op de wedstrijd en bouwden de achterstand voor de rust om tot een 10-13 voorsprong. Ook na de pauze was Blauw-Wit opnieuw tot achtervolgen aangewezen. Toen Marc[illegible] lings halverwege [illegible] 15-17 een strafworp onbenut [illegible] T[illegible]chos door tot 15-20 [illegible] dat de thuisclub geen [illegible] wist te produceren.

sport in cijfers

ZWEMMEN

Perth, WK; mannen, finale 400 vrij: 1. Hoffmann 3.48,04; 2. Pfeiffer 3.48,86; 3. Wojdat 3.49,67; 4. Holmertz 3.49,72; 5. Logvinov 3.50,89; 6. Szilagyi 3.51,55; 7. Brown 3.51,75; 6. Jorgensen 3.54,29. B-finale: 1. Perkins 3.53,20; 2. Idini 3.53,88; 3. Herrers 3.54,01; 4. Killion 3.54,26; 5. Marchand 3.54,51; 6. Bucar 3.55,58; 7. Noguchi 3.57,15; 8. Granneman 3.59,39.

Mannen, finale 200 school: 1. Barrowman 2.11,23 (wereldrecord); 2. Rozsa 2.12,03 (Europees record); 3. Gillingham 2.13,12; 4. Fernandez 2.13,42; 5. Szabo 2.13,93; 6. Lopez 2.14,24; 7. Rogers 2.15,00; 8. Fujieda 2.15,28. B-finale: 1. Lawson 2.16,34; 2. Postiglione 2.16,84; 3. Stackle 2.16,89; 4. Alexejev 2.16,96; 5. Cecchi 2.17,55; 6. Dekker 2.17,39 (Nederlands record).

Mannen, finale 4x100 vrij: 1. Verenigde Staten (Jager, Lang, Gjertsen, Biondi) 3.17,15; 2. Duitsland (Sitt, Richter, Zesner, Zikarsky) 3.18,88; 3. Sovjetunie (Pigoda, Basjkatov, Troianovitsj, Tkasjenko) 3.18,97; 4. Zweden 3.20,43; 5. Australië 3.20,96; 6. Canada 3.22,42; 7. Nederland (Granneman, Van der Spoel, Sloeserwij, Dekker) 3.26,97. Frankrijk gediskwalificeerd.

Vrouwen, finale 100 vlinder: 1. Hong 59,68; 2. Xiaohong 59,81; 3. Plewinski 59,88; 4. Ahmann-Leighton 59,96; 5. Gorman; 6. O'Neill 1.00,54; 7. Kando 1.01,14; 8. De Bruijn 1.01,64. B-finale: 1. Shito 1.01,79; 2. Tocchini 1.01,94; 3. Brienesse 1.02,06; 4. Broderick 1.02,25; 5. Campbell 1.02,26; 6. Jacobsen 1.02,45; 7. Delord 1.02,68; 8. Jäke 1.02,91.

Vrouwen, finale 100 school: 1. Frame 1.08,81; 2. Doerries 1.09,35; 3. Volkova 1.09,66; 4. Dalla Valle 1.09,97; 5. Duggan 1.10,01; 6. McFarlane 1.10,78; 7. Dangalakova 1.10,82; 8. Riley 1.11,15. B-finale: 1. Kasuya 1.11,11; 2. Cloutier 1.11,12; 3. Csepa 1.11,67; 4. Karlsson 1.11,88; 5. Haenel 1.11,96; 6. Coombes 1.12,32; 7. Bécue 1.12,76; 8. Landik 1.12,80.

Schoonspringen, 3 meter, vrouwen: 1. Min 539,01 pnt; 2. Lasjko 524,70; 3. Baldus 503,73; 4. Haisong 499,71; 5. Jongejans 492,99; 6. Bartova 467,52; 7. Farrell-Ovenhouse 461,67; 8. Bensing 455,43; 9. Cox-Smyth 454,23; 10. Wilson 453,63; 11. Depiero 444,51; 12. Boisvert 440,61.

TENNIS

Auckland, mannen 225.000 gulden, kwartfinales: Vaida-Kühnen 4-6 6-3 6-4, Fleurian-E. Sanchez 6-2 7-6, Mattar-Bergström walk over; Navacek-Jonsson walk over. **Sydney,** 740.000 gulden, kwartfinales, mannen: Rostagno-Jaite 6-1 6-3; Forget-Santoro 6-1 6-2; Gustafson-Cahill 7-5 6-4; Stich-Anderson 6-3 6-0; vrouwen: Novotna-Fernandez 7-5 6-3; Garrison-Zvereva 6-4 6-3; Paulus-Manuela Maleeva 7-6 6-4, Sanchez-Provis 7-5 6-2.

GOLF

Tucson, open toernooi, 1,7 miljoen gulden, eerste ronde: 1. Sutton en Tway 64; 3. Mickelsen 65; 4. Henke, Hallet, Hatalsky, Hallberg en Cook 66.

SKI

Kranjska Gora, reuzeslalom, vrouwen: 1. Schneider 2.11,66; 2. Bokal 2.12,77; 3. Kronberger 2.12,89; 4. Twardokens 2.12,90; 5. Eder 2.13,23. Stand wereldbeker reuzeslalom na twee wedstrijden: 1. Schneider 45 punten; 2. Kronberger 40; 3. Bokal 20; 4. Wachter 19; 5. Wiberg 15. Stand combinatie wereldbeker na elf wedstrijden: 1. Kronberger 195; 2. Ginther 78; 3. Bournissen 72; 4. Gutensohn 69; 5. Wibero en Schneider, beiden 60.
Eben im Pongau, internationale Nederlandse kampioenschappen; vrouwen, Super G: 1. Lindh 1.04,65; 2. Riegel 1.05,02; 3. Sonntag 1.05,04. **NK:** 1. Hellenbrand 1.09,75; 2. Boerma 1.10,31; 3. Lemmink 1.15,10. NK combinatie-klassement: 1. Boerma; 2. Hellenbrand. Mannen, Super G: 1. Jazbec 1.20,32; 2. Zepnek 1.20,87; 3. Hutteger 1.21,00. **NK:** 1. Slootweg 1.22,94; 2. Van Es 1.23,19; 3. De Man II 1.23,27. NK combinatie-klassement: 1. Van Es; 2. Zoeberer; 3. De Wit.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

mas MOND

OPEN DAG

tevens tentoonstelling milieuvriendelijke landbouw

zondag 20 januari 1991 13.30-16.00 uur

2-, 3- en 4-jarige agrarische opleidingen voor Midden- en Zuid-Limburg

Afstudeerrichtingen
* ondernemersrichting
* agrarische bedrijfskunderichting
* doorstroomrichting (H.B.O.)

met beroepsmogelijkheden in de sectoren
- rundveehouderij
- intensieve veehouderij
- akkerbouw en tuinbouw
- techniek
- handel en dienstverlening
- landschapsbeheer en milieu

Middelbare Agrarische School
Roersingel 28, Roermond, tel. 04750-19600

176299

Het NCIV, koepel voor woningcorporaties, is een landelijke organisatie van instellingen, werkzaam ten behoeve van de volkshuisvesting. Binnen de organisatie werken ongeveer 450 medewerkers aan de belangen van ruim 400 aangesloten leden. Diensten worden verleend op bouwtechnisch, financieel-administratief en algemeen-organisatorisch terrein.

Binnen de afdeling Algemene Dienstverlening is door een gewijzigde taakverdeling een vacature ontstaan voor een

assurantie-medewerker (m/v)

voor 20 uur per week met op termijn de mogelijkheid tot uitbreiding.

Taakomschrijving

Als assurantie-medewerker verricht u administratieve en secretariële werkzaamheden ten behoeve van de assurantie-adviseur en de Vereniging Ons Limburg Assurantiën.
Tevens beantwoordt u vragen van cliënten met betrekking tot assurantiën en verzorgt u de debiteurenadministratie.
Verder biedt de functie de mogelijkheid tot een ontwikkeling in de richting van advisering op het brede terrein van verzekeringen voor woningcorporaties en andere instellingen.

Functie-eisen

Voor deze functie zoeken wij iemand met een MEAO-opleiding die verzekeringsleer in zijn vakkenpakket heeft, dan wel een vergelijkbare opleiding met het Assurantie-B-diploma.
Voorts beschikt u over goede contactuele vaardigheden en bent u bekend met automatisering. U bent in staat zelfstandig te werken.

Arbeidsvoorwaarden

Het NCIV heeft een eigen CAO, waarbij voor deze functie een salariëring geldt van ƒ 2.268,50 tot ƒ 3.525,50 bruto per maand bij een volledig dienstverband. Daarnaast bieden wij 8% kerstgratificatie, 8% vakantietoelage en 7,5 % arbeidsduurverkorting alsmede goede overige secundaire arbeidsvoorwaarden.

Nadere informatie

Voor meer inlichtingen kunt u contact opnemen met de heer A. Rutten, assurantie-adviseur, telefoon (045) 72 78 78.

Sollicitaties

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 14 dagen richten aan NCIV BV, regiokantoor Limburg, Postbus 40, 6400 AA Heerlen, ter attentie van mevrouw J. Hamers, personeelsfunctionaris.

Binnen de afdeling Radiodiagnostiek bestaan enige vacatures voor

radiodiagnostisch laborante

Liefst full-time, maar part-time is mogelijk.

De afdeling Radiodiagnostiek beschikt over 20 goed geoutilleerde kamers, waar vrijwel alle moderne radiodiagnostische onderzoekmethoden worden toegepast, inclusief echografie. Het aantal verrichtingen bedraagt 110.000 per jaar.

Functie-inhoud
* het zelfstandig verrichten van en assisteren bij radiodiagnostisch en echografisch onderzoek;
* dankzij een roulatiesysteem krijgen de laboranten te maken met alle facetten van het werkterrein;
* het mede - begeleiden van leerlingen.

Functie-eisen
* bewijs van bevoegdheid radiodiagnostisch laborant;
* in teamverband kunnen werken;
* opleiding voor en ervaring binnen echografie strekt tot aanbeveling;
* bereidheid tot het werken in onregelmatige dienst.

Arbeidsvoorwaarden
Arbeidsvoorwaarden en salaris conform de CAO-ziekenhuiswezen.

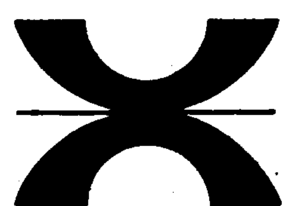
Informatie
Voor informatie kunt u contact opnemen met mevrouw M. Feijten, telefoon 045 - 76 6666, oproepsein 81-6642

Schriftelijke sollicitaties kunt u tot 31 januari richten aan de Personeelsdienst van het De Wever-Ziekenhuis. Vermeld in de linkerbovenhoek van uw sollicitatiebrief: TH 91019.

Het De Wever-Ziekenhuis is een groot algemeen ziekenhuis dat een belangrijke centrumfunctie vervult in Zuid-Limburg.
Samen met het St. Gregorius-Ziekenhuis en Verpleeghuis Schuttershof maakt het deel uit van de Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg.

Jaarlijks worden circa 20.000 patiënten opgenomen in de kliniek, 5.000 in de dagverpleging; het aantal polikliniekbezoeken bedraagt ruim 250.000. Aan het ziekenhuis is een medische staf verbonden van 100 specialisten. Met 2.000 medewerkers is het De Wever een grote werkgever in de regio.

stichting verpleegtehuizen en bejaardenzorg kerkrade

Binnen de verpleegafdelingen van de **HAMBOSKLINIEK** bestaan een viertal vacatures voor

ziekenverzorgenden m/v

Taak/functie:
de ziekenverzorgende verricht de verzorgende werkzaamheden binnen een verpleegafdeling waarbij teamverpleging centraal staat.

Selectie-eisen:
kandidaten dienen aan de volgende selectie-eisen te voldoen:
Opleiding: – diploma ziekenverzorging of M.D.G.O.-V.P.
Persoon: – goede contactuele eigenschappen;
– zelfstandig kunnen werken binnen aangegeven regels en procedures;
– affiniteit ten aanzien van de somatische verpleeghuisbewoners is gewenst.

Salariëring:
salariëring geschiedt conform F.W.G. salarisschaal functiegroep 35, waarbij ƒ 2.366,– het minimum en ƒ 3.345,– het maximum bruto per maand bedraagt.
De overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de C.A.O.-Ziekenhuiswezen.

Inlichtingen:
inlichtingen over de functie kunt u inwinnen bij de heer R. Klaas, hoofd verplegingsdienst Hambosklniek, tel.: 045-457041.

Solliciteren:
belangstellenden worden uitgenodigd binnen 10 dagen schriftelijk te solliciteren bij de heer W. Hendrix, personeelsconsulent van de Centrale Personeelsdienst, Markt 52, 6461 ED KERKRADE.

Selectieprocedure:
bij de selectieprocedure zullen betrokken worden het hoofd verplegingsdienst, het coördinerend hoofd en de personeelsconsulent.

STICHTING ZVBM
ST. JOZEFZIEKENHUIS
VERPLEEGTEHUIZEN
BEJAARDENZORG EN
MOEDERSCHAPSZORG
KERKRADE

Within the 'Regulatory Affairs Europe' department a vacancy exists for a:

Regulatory Affairs Engineer (M/F) Standards & Technical Regulations

His or her main responsibilities will be to take leadership and/or initiatives in assigned standardization projects and to provide specialist advice, judgment and assistance on national and international standards, technical regulations and their interpretation. He or she will also establish company requirements in anticipation of European/international standards and technical regulations. Furthermore he or she will clarify and discuss Medtronic's position with European regulatory and testing authorities and provide assistance to Medtronic's local registration coordinators by preparing and coordinating assigned product submissions to the regulatory authorities.

The successful candidate will have:
- HTS-TN or HTS-E;
- the ability to comprehend the engineering principles and clinical, physiological and medical aspects of the assigned products;
- 4 to 5 years Design or Quality Assurance experience;
- experience with international/European standards and with safety testing and knowledge of European registration requirements for medical devices;
- an interest in software engineering;
- proficiency in the English language, both written and spoken.

A knowledge of German and French (reading) is desirable.

We offer a salary fully reflecting the responsibilities of the job and excellent employment conditions.

Candidates who believe they satisfy most of the above requirements are invited to send their application with a C.V. to:
Bakken Research Center B.V.
Human Resources Department
Endepolsdomein 5
6229 GW Maastricht, The Netherlands.

For further information, please contact Mr. J.M. Roelofs Heyrmans (Regulatory Affairs Europe) or Mr. A.H. van der Weij (H.R.D.), telephone: 043-820820.

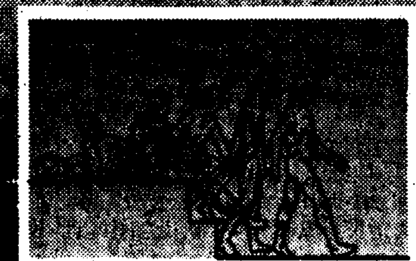
Medtronic Inc. is the world's largest manufacturer of implantable medical devices such as pacemakers, neuro-muscular stimulators, catheters, valves.

Medical devices must be subjected to extensive clinical evaluation studies in order to determine their safety and efficacy before they can be released for commercialization.

The company is based in Minneapolis, operates in over 85 countries and has manufacturing facilities in the U.S., Canada, France and The Netherlands.
Annual net sales are over 750.000.000 U.S. dollars.

The 'Regulatory Affairs Europe' department located at the Bakken Research Center B.V. in Maastricht, is responsible for the registration of Medtronic's products in Europe and for active participation in the development of European and international standards for implantable and external medical devices.

elektrotechnische groothand
j.w. bernard & zn. b.v

J.W. Bernard & Zn. b.v. is één van de grote elektrotechnische groothandels in Nederland. Via elf regionale vestigingen en vier werkplaatsen wordt een breed scala van produkten geleverd aan installatiebedrijven en industrie. Service aan de afnemer staat bij onze medewerkers voorop.

Voor onze vestiging in Heerlen zoeken wij ter versterking van de buitendienst een

VERTEGENWOORDIGER (M/V)

Profiel
- U bent een slagvaardige persoonlijkheid, die zich herkent in trefwoorden: deskundigheid, commerciële "feeling" en amb
- Door opleiding en/of ervaring ligt uw kennis op het niveau v MTS-Elektronica of Elektrotechniek.
- Verkoopervaring is een pré.
- U zoekt een functie waarin u, zowel qua kennis als inkomen meegroeien met de snelle ontwikkelingen in de organisatie.
- U woont in Zuid-Limburg.
- Leeftijdsindicatie: 28 - 40 jaar.

De juiste kandidaat bieden wij een goede positie, met uitsteke arbeidsvoorwaarden, w.o. opname in het pensioenfonds, repr tatieve auto, e.d.

Een psychologisch onderzoek maakt deel uit van de sollicitatie procedure.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan J.W. Bernard & Zn. In de Cramer 14, 1611 RS, of Postbus 2774, 6401 DG Heerlen t.a.v. de heer W. Schoenmackers.
De heer Schoenmackers, tel. 045 - 717106, zal u eventueel oo graag telefonisch nadere inlichtingen verstrekken.

Marcel Muyres Bouw BV

is een landelijk opererende bouwonderneming en voert projekten uit in de sektoren woning- en utiliteitsbouw, renovatie en restauratie.

De produktie vindt plaats vanuit de regionale vestigingen te Sittard, Bodegraven, Eindhoven en Venlo.

Omdat medio 1991 in de vestiging te Venlo een kalkulator gebruik zal maken van de regeling vervroegde uittreding hebben wij direkt plaatsingsmogelijkheden voor een

BOUWKUNDIG KALKULATOR

Het is de bedoeling dat de nieuwe functionaris vanaf datum indiensttreding tot medio 1991 de benodigde kennis en inzicht zal verwerven in ons volledig geautomatiseerd kalkulatiesysteem. Daarna moet hij in staat zijn alle voorkomende kalkulaties volledig zelfstandig af te wikkelen.

Tot zijn werkzaamheden behoren:
- het aan de hand van bestek en tekeningen zelfstandig bepalen van de kostprijs ten behoeve van de inschrijfbegroting;
- het samenstellen van de werkbegroting ten behoeve van de produktie en werkvoorbereiding.

Functie-eisen:
- bouwkundige kennis op HTS-niveau en een grote mate van zelfstandigheid;
- gedegen praktische ervaring in de werkvoorbereiding en kalkulatie;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheden;
- goede kennis van moderne planning- en organisatietechnieken;
- de leeftijdsgrens is gesteld op 35 jaar.

Sollicitaties gelieve men te richten aan:
Marcel Muyres BV
t.a.v. afdeling Personeelszaken
Postbus 46
5900 AA Venlo

177616

2 Monteurs B hoogspanningsstations

Kenmerk: MB/TPS

Taken: voert werkzaamheden voor nieuwbouw, onderhoud en revisie aan transportinstallaties uit hoofdzakelijk in 380-, 150-, 50- en 10 kV-schakelstations; lost storingen in deze installaties op. Is in dit verband opgenomen in de storingswachtdienst; houdt toezicht op werken van derden; verricht schakelhandelingen en treft veiligheidsmaatregelen.

Vereist: LTS-E, aangevuld met VEV-MSI of VEV-MBI, kennis van HS-techniek; rijbewijs B. Leeftijd max. 25 jaar.

Salaris-uitloop: max. ƒ 3.605,– bruto per maand.

Standplaats: Maasbracht (schakelstation).
In verband met het verrichten van wachtdienst dienen de kandidaten in de standplaats c.q. binnen een afstand van 10 km van de standplaats woonachtig te zijn danwel bereid zijn zich daar te vestigen.

Inlichtingen: de heer M. Paulussen, chef uitvoering HS-stations, tel. 04750-17367 of personeelsconsulent de heer S. Janssen, tel. 043-855574.

PLEM

De NV Provinciale Limburgse Elektriciteits-Maatschappij te Maastricht draagt als openbaar nutsbedrijf zorg voor transport en distributie van de elektriciteit in het overgrote deel van Limburg. De PLEM heeft circa 1150 personen in dienst, verspreid werkzaam over de gehele provincie.

Sollicitatiebrieven: in de rechterbovenhoek voorzien van het kenmerk kunt u, tot 14 dagen na publicatie in dit blad, richten aan het Hoofd van de afdeling Personeel en Organisatie, postbus 3920, 6202 NX Maastricht.
Onze vacatures staan voor mannen en vrouwen open.

JAARTSVELD'S WEGENBOUWBEDRIJF B.V.

Jaartsveld is een actief en gerenommeerd wegenbouwbedrijf met tal van specialismen en een aantal regionale vestigingen.

Ter versterking van het uitvoeringsteam in het rayon Limburg zoeken wij een

ERVAREN UITVOERDER/PROJECTLEIDER G.W.W.

Deze uitvoerder fungeert als projectleider en is verantwoordelijk voor de zelfstandige realisering van grond-, weg- en waterbouwkundige werken met de nadruk op rioleringen en wegreconstructies.

Gedacht wordt aan iemand met een passende opleiding op MTS/HTS-niveau, maar vooral met gedegen ervaring.

Indien u geïnteresseerd bent, dan zien wij uw reactie met belangstelling tegemoet op het adres: Jaartsveld's Wegenbouwbedrijf B.V., t.a.v. de heer J. Kerkhoffs, Postbus 136, 6440 AC Brunssum.

Voor nadere informatie is de heer J. Kerkhoffs, manager rayon Limburg (kantoor 045-252574, privé 04752-2061), gaarne beschikbaar.

Een vertrouwelijke behandeling wordt gegarandeerd.

'Koekie' Voorn belangrijke schakel bij Fortuna Sittard

Assistent voor 't leven

BENIDORM – Fortuna laadt de accu op tussen de bejaarden. Daar waar Roda JC en MVV tijdens de winterstop de eigen natte en koude omgeving prefereren, is de ploeg van Han Berger neergestreken in de Spaanse badplaats Benidorm. De gemiddelde leeftijd van de Fortuna-groep mag de 22 jaar dan nog wel niet te boven komen, die van de rest van de (tijdelijke) bevolking van het overwinteringsoord aan de Costa Blanca loopt ongetwijfeld tegen de 65.

„Hé jongens, moet je kijken," roept Geert Brusselers op het moment dat hij een groepje veertigers op straat ziet staan, „de eerste mensen die wij zien onder de 75." Opmerkingen van deze strekking zijn aan de orde van de dag, net als het quasi-serieuze gefluit van de heren als er een dame van hoge leeftijd langs loopt. Fortuna verwondert zich over

door **bert groothand**

Benidorm en omgekeerd. Als de ploeg de eerste ochtend onder leiding van hulptrainer Dick 'Koekie' Voorn licht traint op het strand, vormen zich al snel groepjes toeschouwers. Bejaard uiteraard. Zoveel gebeurt er normaal gesproken niet in een gedurende winter ingedutte badplaats.

De trainer en spelers mogen zich echter niet laten afleiden van het eigenlijke doel. De accu moet weer worden opgeladen, de neuzen moeten weer dezelfde kant op komen te staan of de ploeg moet weer op scherp worden gezet. Hoe je het ook wil zeggen, welk cliché er ook opgeplakt wordt, het komt allemaal het hetzelfde neer: voor het tweede deel van de competitie moeten de mannen weer in vorm komen. Vorm, die de laatste weken van het oude jaar toch wat pijnlijk was weggevloeid. Maar zoals altijd weet Berger raad. De trainer was een aantal jaren geleden al eens in Benidorm tijdens zijn FC Groningen-tijd en heeft die vage kontakten weer eens opgepoetst om zijn jongens in een uiterst mild klimaat wat bij te schaven.

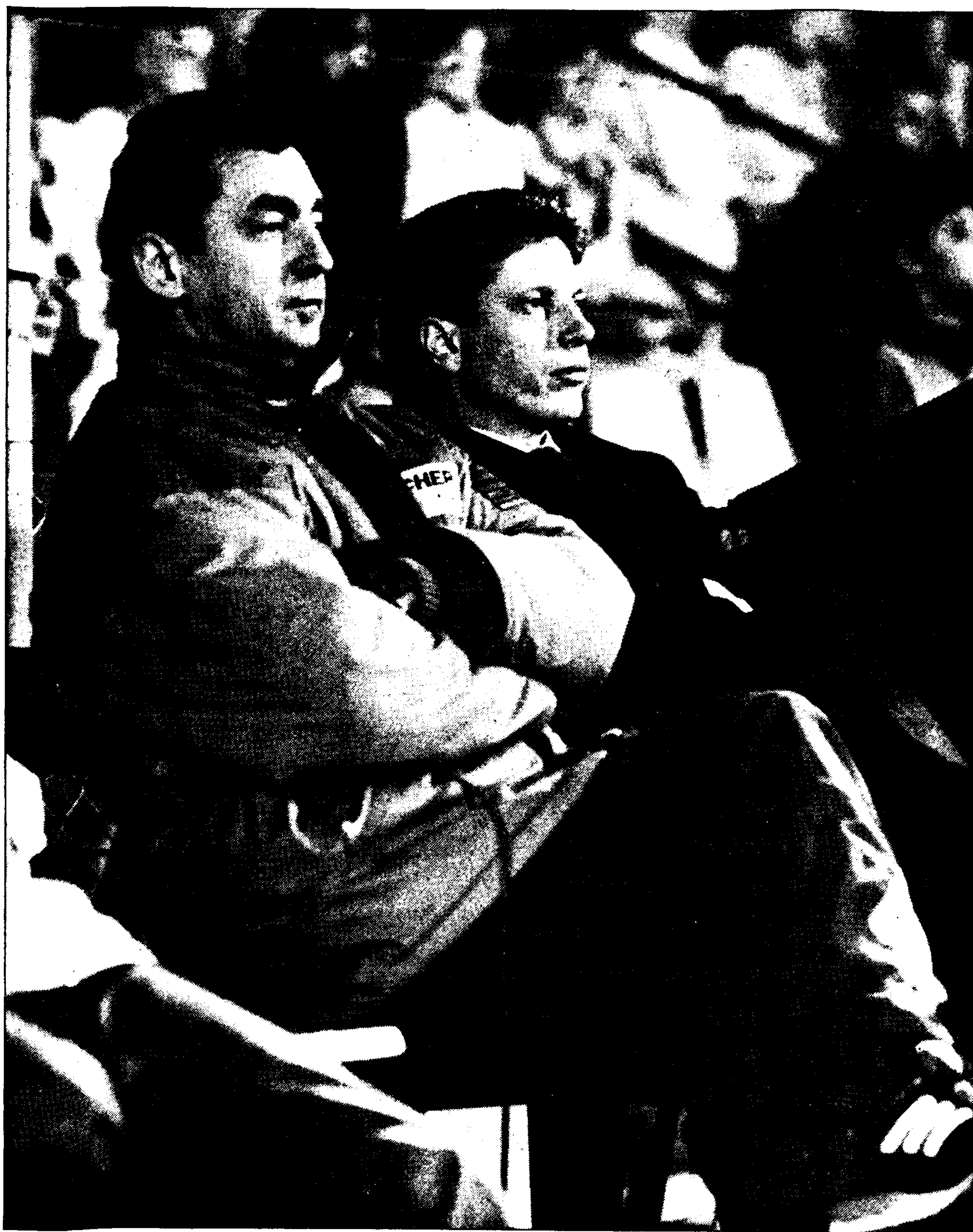
Herkenning

Kontakten op alle niveau's overigens. Dat blijkt wel weer als men het stadionnetje van de plaatselijke tweede divisieclub betreedt. De terreinknecht krijgt een zeer vrolijke blik van herkenning in de ogen als hij Berger ontwaart. „FC Groeningen," kraait hij tegen eenieder die het maar wil horen, terwijl hij op Berger wijst. Daarna speelt zich een hartelijk weerzien af. Dat het inmiddels een compleet andere club is geworden ontgaat de man geheel. Verbale communicatie is niet mogelijk; de man spreekt geen enkel woord over de grens en Bergers kennis van het Spaans mag ook verwaarloosd worden.

Het stadion zelf is bepaald niet om over naar huis de schrijven. Als Benidorm zou promoveren, iets dat niet per definitie onmogelijk is, omdat men op dit moment op de vijfde plaats staat, hebben de lokale voetbalbobo's een probleem. Want het lijkt werkelijk uitgesloten dat clubs als Barcelona en Real Madrid hier komen spelen. Het veld vertoont verrassend veel overeenkomst met een knollentuin en is voor Berger meteen aanleiding om zich weer als regelneef te profileren. Hij gaat, met succes overigens, op zoek naar een redelijk alternatief. Het blijft de eerste dagen een wat amateuristisch aandoende trip. Met Berger in de hoofdrol als organisator, buschauffeur en herbergvader tegelijk. Dat de trainer door zijn regelactiviteiten de eerste twee dagen nauwelijks aandacht aan de trainingen kan geven is iets dat hemzelf danig dwars zit, maar uiteindelijk maar voor lief genomen moet worden.

Ideaal

Hij kan de groep echter met een gerust hart overlaten aan assistent (en vriend) Koekie Voorn. De 42-jarige Voorn is vermoedelijk de meest ideale assistent-trainer. Uitermate loyaal, bezeten van voetbal en iemand die zeer goed in de groep ligt. Na de minder gelukkige episode Van Doorneveld kan hij nu zijn geluk niet op met Berger. Beide heren ontwikkelden een vriendschap tijdens het eerste halfjaar dat Berger in Sittard werkte. Het tandem Berger-Voorn zou in Engeland, waar veel meer met vaste trainerskoppels gewerkt wordt dan hier, vermoedelijk niet meer stuk kunnen. Een eigen loopbaan als hoofdtrainer ziet Voorn, die zelf in het betaalde voetbal speelde bij Tongeren en MVV, helemaal niet zitten.

● *'Koekie' Voorn houdt samen met Han Berger 'zijn' jongens in de gaten.*

Foto: PETER ROOZEN

„Ik werk nu 25 uur in de week bij Compumij, een computerbedrijf in Maastricht, en voor de rest bij Fortuna," vertelt de 42-jarige Voorn op het moment de spelers uitrusten van de eerste training van die dag en zo alle energie opdoen voor de tweede. „Ik voel me erg gelukkig bij die combinatie. Daarbij komt, dat ik het diploma voor hoofdtrainer niet heb. Natuurlijk, ik zou mijn werk kunnen laten vallen en die opleiding kunnen gaan doen, maar ik voel me hier happy bij. Bovendien ken ik mijn grenzen; misschien zou ik helemaal niet tegen de spanning van het hoofdtrainerschap kunnen. Dat schat ik zo in. Het is al hartstikke sjiek dat ik dit allemaal op deze manier mag meemaken."

Die opmerking is Voorn ten voeten uit: hij kent zijn plaats. Die is echter in de samenwerking met Berger belangrijker dan van een gemiddelde hulptrainer. Zittend aan de rand van het zwembad wordt de volgende trainingssessie minitueus voorbereid. Het grote voordeel van een trainingskamp in Spanje is uiteraard het uitstekende klimaat, maar het gevaar van verveling loert om de hoek. Alle spelers zijn met hun eigen kleine zaken bezig. Randy Samuel met zijn blaren, Richard Sneekes met zijn vormverlies en de bezetenheid er overheen te komen. De jongeren zoals Schmitz en Usta proberen zich in de groep te werken. Ruud Hesp, samen met Van Helmond en Maessen, de gangmaker, denkt af en toe na over de plannen van Van Breukelen en PSV.

Praten

Een trainingskamp bestaat voor voetballers voor het grootste deel uit wachten en kaarten. Naast de trainingen wordt er het een en ander afgepraat door Han Berger en Koekie Voorn. „Han praat veel individueel met spelers," legt Voorn uit. „Maar als ik iets uit de groep hoor wat van belang is, dan speel ik het meteen door. Als hulptrainer sta je toch wat dichter bij de groep." Hoewel de sfeer uitstekend is, blijft er altijd werk voor een extra praatpaal. De Fortuna-groep kent veel jonge spelers, die aan alle kanten begeleiding nodig hebben. Voetbaltechnisch, maar zeker ook op maatschappelijk vlak. Met name dat laatste is echter in het conservatieve voetbalwereldje bepaald nog geen gemeengoed.

„In de twaalf jaar dat ik dit nu doe, is er wel het een en ander veranderd," vervolgt Voorn. „Het is allemaal veel professioneler geworden. Zeker sinds de komst van Berger. De spelers komen nu 's ochtend naar het stadion en gaan pas in de namiddag weer naar huis. Tussendoor wordt er veel gekaart en geflipperd, iets wat zeker wel nodig is voor de ontspanning, maar we proberen ze ook op andere vlakken te activeren. Sommigen zijn niet optimaal met hun vak bezig. We zijn met de club wel bezig ze ook meer te laten zien dan alleen maar voetbal. Hun carrière duurt niet eeuwig. Ik heb zeker geen ouderwetse opvatting, maar je moet die jongens wel helpen verder te komen. Ze hebben het financieel nu uitstekend en dat mag ook wel, maar ik denk dat er bij Fortuna geen spelers rond lopen die zoveel verdienen dat ze na hun loopbaan niet meer hoeven te werken."

Na tal van geintjes gooit Voorn tijdens de eerste training er een flinke portie verbaal geweld tegenaan om zijn pupillen tot echte activiteit te kunnen bewegen. In dat opzicht blijkt Voorn bepaald geen 'Koekie'. Voor de bejaarde hotelgasten blijken de voetballers in hun uniforme trainingskledij een welkome afleiding, voor de Fortunezen is de trip naar het zonnige Benidorm een zeer sappig tussendoortje. De hoofdmaaltijd begint echter 20 januari in Waalwijk tegen RKC en dat is de enige confrontatie die echt telt.

Leo Visser, de man met de blik van Johan Cruijff

Roofvogel op schaatsen

● *Leo Visser: „In de sport word je snel oud."*

Van onze sportredactie

DAVOS – In het jaar 1986, toen hij met Gerard Kemkers de generatie Frits Schalij-Yep Kramer kwam aflossen, werd Leo Visser liefkozend 'een jonge hond' genoemd. Vijf winters verder behoort hij als 24-jarige al tot de 'stompen' in het schaatsvak. „Er zijn niet veel mensen, die kunnen zeggen, dat ze op die leeftijd al een veteraan zijn. Het is toch tekenend en ongekend, dat ik bij het NK in Alkmaar de op één na oudste deelnemer was. In de sport word je kennelijk snel oud".

Schaatscarrières zijn vandaag de dag beëindigd voor ze goed en wel begonnen zijn. Vergeer, Flaim en Goeljajev bevestigen die regel, Gustafson vormt de uitzondering. Visser: „Het heeft natuurlijk veel te maken met het amateurisme in mijn sport. Je verdient er haast niks mee. Op een gegeven moment krijg je een vriendin en ga je samenwonen of trouwen. Dan zal er ook wat verdiend moeten worden. Mijn prioriteit ligt ook op het maatschappelijke vlak. Het is best leuk om een schaatslegende te worden, maar als ik daar al mijn energie in stop, loop ik het risico dat ik maatschappelijk de fout inga. Dat heb ik er niet voor over".

Generatie

Door de buitenwereld wordt de in Geleen woonachtige piloot, die in de zomer vermoedelijk terugkeert naar Zuid-Holland, weer gezien als de kopman van de kernploeg. „Maar", zo meent de nationale kampioen, „zelf ervaar ik dat niet zo. En de andere jongens ook niet. Ik merk wel, dat ik nog een andere tijd heb meegemaakt. De generatie van nu beleeft het schaatsen anders. Ik mocht met jongens als Vergeer en Ykema graag een pilsje drinken en een kaartje leggen. Om tien uur werden de kaarten opgeborgen en zochten we soms buiten het hotel nog naar andere ontspanning. De huidige groep kaart ook tot tien uur, maar daarna is het bedtijd".

Er worden wel eens vraagtekens geplaatst bij de wijze waarop Visser zijn sport bedrijft. Maar de voormalige Haastrechter weet precies wat hij wel en niet moet doen en laten. Eventuele criticasters slaat hij met zijn imposante uitslagenlijst om de oren. Vorig jaar werd hij met minimale inspanning toch nog derde bij het EK en dit seizoen is hij twee maanden na zijn rentree in de kernploeg weer de nationale nummer één.

Bevestiging

„Het afgelopen weekeinde heb ik een overwinnng behaald op sceptici, die meenden, dat ik niet meer aan de top zou kunnen terugkeren, nadat ik er een jaar tussenuit was geweest. Voor mijzelf kreeg ik in Alkmaar de bevestiging, dat de weg die ik gekozen heb, de juiste is. Ikzelf was niet verrast. Dat was ik wel vorig jaar door mijn derde plek in Heerenveen. Als je aanleg hebt, pak je het niveau blijkbaar snel weer op. Het is bekend, dat iemand met een vlekkeloze techniek meer bereikt, dan een ander met een betere conditie, maar slechtere techniek. Ik durf wel te stellen, dat ik aanleg heb, hoewel er bij zijn, die nog meer talent bezitten."

Hij denkt dan met name aan Tomas Gustafson. Die rijdt wel zo gemakkeljk. Hij kan slapen op zijn schaatsen. Of ik al terug ben op het niveau van '89, is moeilijk te zeggen. Gelukkig voor mij is er in het ene jaar, dat ik er niet bij was, niet schrikbarend veel veranderd. In de breedte is Nederland sterker geworden, maar het niveau aan de top is ongeveer hetzelfde gebleven. Dat kun je afleiden aan het uitblijven van wereldrecords in de vorige winter".

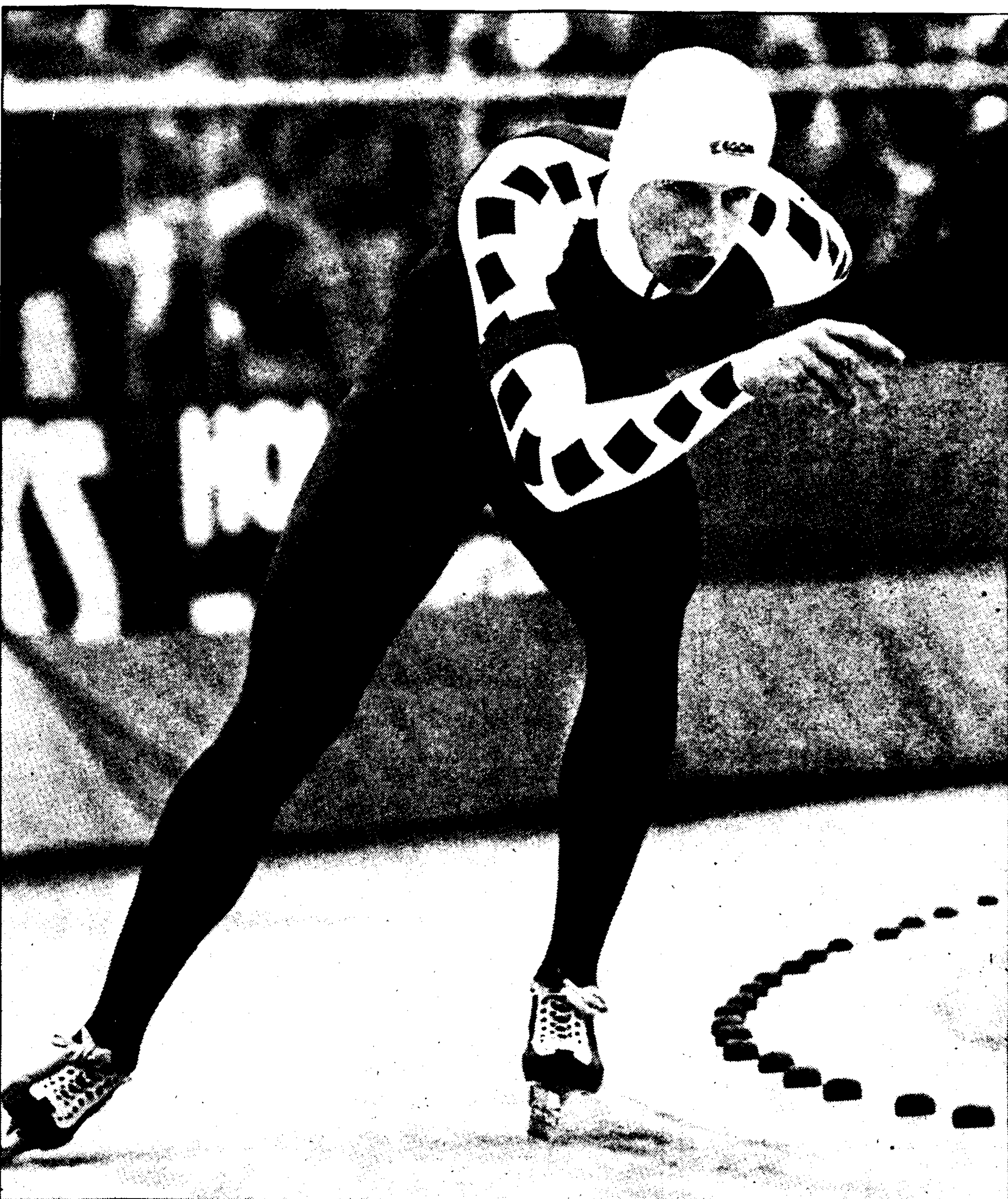
Beslissing

Visser, die zich momenteel met zijn ploeg in Davos voorbereidt op het komende EK in Serajewo, neemt na het seizoen de beslissing of hij doorgaat tot en met de Olymische Winterspelen. Een gouden plak op de vijf kilometer in Albertville staat bovenaan zijn verlanglijstje. „Er zitten nog een heleboel haken en ogen aan. Mocht ik doorgaan, dan zal ik niet meer zo intens gaan trainen als vroeger. Daar geloof ik niet meer zo heilig in. Mijn ervaringen van de afgelopen twee jaar hebben me geleerd, dat ik met minder inspanningen ook ver kan komen. Wat dat betreft, is het misschien wel overdreven geweest, zoals we vroeger trainden. Aan de andere kant: wellicht heb ik juist toen wel de basis gelegd, waarop ik nu voortborduur".

Vissers succes heeft naast zijn natuurlijke aanleg ook te maken met zijn killersinstict. Zelf noemt hij het doorzettingsvermogen. „Dat heb ik van huis uit meegekregen. Mijn vader is wat dat betreft nog een streepje erger dan ik". Arie Koops, twee jaar terug Vissers trainer in de 'alternatieve' kernploeg, omschreef Visser ooit aldus: „Hij is meedogenloos in een wedstrijd. Ik vergelijk Leo met Johan Cruijff. Ze hebben dezelfde blik in hun ogen. Het zijn net haviken, die hun prooi niet meer loslaten".

Evenwicht

De Limburgse roofvogel op schaatsen is in ieder geval moeilijk uit zijn evenwicht te halen. „Ik zit niet zo gauw in de pottenbak", zegt hij droog. Op succes reageert hij eveneens afstandelijk; zijn emoties is hij vrijwel altijd de baas. „Maar dat betekent niet, dat ik niet kan genieten. Ik houd me alleen in voor het oog van de camara en temidden van een hossende menigte. Waanzinnig uit je dak gaan past niet bij

me. Dat populaire gedoe hoeft niet zo nodig. Ik kan wel uitbundig zijn, maar dan in kleine kring. Ik heb liever schik en zak liever door met vrienden".

Slechts één keer in zijn schaatsleven kwamen Vissers diepere gevoelens wel aan de oppervlak-

Dat was op 17 februari 1988 in Calgary. De toenmalige bondscoach Henk Gemser en Leo Visser sloegen hun handen voor hun hoofd, toen Tomas Gustafson op het allerlaatste moment het Olympisch goud op de vijf kilometer weggriste.

Emotioneel

„Ik was even heel emotioneel en stond op de verkeerde plek, waardoor de camera alles kon volgen. Het klinkt gek, maar ik heb toen ondanks de enorme teleurstelling een van de mooiste momenten uit mijn loopbaan beleefd. Gemser heeft me misschien nooit de ideale sporter gevonden, maar er ontstond een hele speciale band tussen ons. Hij wilde goud en ik wilde goud. Beiden waren met topsport bezig en beiden zagen we onze plak door de neus geboord worden. Dat moment hebben we met zijn tweeën heel intens beleefd. Later heb ik nog wel eens naar die beelden gekeken. Ik kreeg steeds een brok in mijn keel".

Op een heel andere manier, heel andere plek en heel ander tijdstip bestaat de mogelijkheid dat Leo Visser volgend weekeinde met een heel andere dramatische gebeurtenis wordt geconfronteerd. Hij hoopt het niet, maar is er wel bang voor, dat een deel van de mensheid elkaar dan naar de strot vliegt in Arabië, terwijl hij zichzelf druk moet maken om een Europese titel.

Penibel

„De Golfcrisis houdt me, net als ieder mens, bezig. Niemand weet wat er te gebeuren staat. Het ziet er penibel uit. Ik houd mijn hart vast. Op zo'n moment is sport maar gewoon sport. Dat heb ik al eerder meegemaakt. Jij maakt je druk omdat je niet eerste, maar tweede bent geworden en verderop komen duizenden mensen om van de honger. Het is altijd goed dat er na een zondag weer een maandag komt, waarop je de dingen weer op zijn juiste waarde kan inschatten. Maar als het Europees kampioenschap eenmaal aan de gang is, moet ik proberen alleen daarmee bezig te zijn. Anders heeft het geen zin om er naar toe te gaan".

'Zelfs als wielerprof doet het gemis van Elfstedentocht pijn'

Gert Jakobs, afzien als hobby

SÖLDEN – Gert Jakobs is al enkele seizoenen beroepswielrenner, maar zelfs in de jaren toen de huidige meesterknecht van Erik Breukink deelnam aan Tour, Giro en ander groot fietswerk was hij ook in de schaatsmarathons iemand naar wie men met ontzag opkeek. In het Oostenrijkse Sölden, waar Gert Jakobs tijdens de voorbije dagen met zijn ploegmakkers van PDM een trainingsstage afwerkte en werd gepresenteerd aan de internationale sportpers, zei hij: „Koersen is mijn vak, maar het feit dat ik halverwege de jaren tachtig geen toestemming kreeg van mijn toenmalige ploegleider Roger Swerts om deel te nemen aan de Elfstedentocht, gewoon omdat ik wielerprof was, doet nog steeds pijn."

Deelnemen aan dé klassieker in Nederland paste niet, vond Swerts, in het programma van een jonge wielerprof. Gert Jakobs: „Swerts vergat dat ik als schaatsenrijder, voor de firma waarbij ik als profwielrenner in dienst was, enorme publiciteit had kunnen verzorgen. En daarnaast? Man, wie weet, had niet Evert van Benthem, maar ik zegevierend de finish in Leeuwarden bereikt. Ik reed enorm sterk. In de aanloop naar de Elfstedentocht had ik al een stuk of vijf marathons gewonnen, waaronder twee ritten in de door Heineken gesponsorsde zesdaagse."

Gert Jakobs ten voeten uit. Wielrenner van professie, maar ook gefascineerd door een tak van sport, waarin hij waarschijnlijk nú nog rondreed als er 'toevallig' ook nog niet iets geweest zou zijn als het befaamde appeltje voor de dorst. Met andere woorden: in de profwielrennerij is ten enemale méér te verdienen dan op de gladde ijzers. Overigens, niet alleen hij, maar ook zijn huidige kopman Erik Breukink staat graag op de schaats.

„Er worden", zegt Gert Jakobs, „in de gesponsorde schaatsploegen heus wel grotere bedragen uitbetaald dan enkele briefjes van honderd, maar een vetpot is het zelfs voor de toppers niet. Het is en het blijft een kleine wereld. Bovendien, ik vind, dat Kramer, Kemkers en noem ze maar op, hun sport slecht verkopen. De schaatsmarathons zijn nog amper het aankijken waard, omdat men voornamelijk op een massasprint aanstuurt, en daarnaast doet men amper iets aan public relations."

Toch wil Gert Jakobs, de profwielrenner met tevens een passie voor de sport op gladde ijzers, eerlijkheidshalve laten aantekenen dat hij in zijn ontwikkeling minstens drie jaren geremd werd omdat hij op twee fronten streed. „Ik heb zelfs een paar seizoenen meegemaakt waarin ik zowel in het wielrennen als in de schaatsploeg van Jong Oranje naar het WK werd afgevaardigd. Pas toen de Olympische Spelen van Los Angeles naderden, dacht, ik: 'Gert, als je je nu helemaal op het fietsen concentreert, kun je naar de andere kant van de Oceaan."

Winst in de Ronde van Limburg, hij was toen amper negentien jaar, betekende een opsteker. In Los Angeles behoorde hij tot het kwartet, dat in de ploegentijdrit over honderd kilometer net geen brons veroverde. Nederland werd vierde. „Erik Breukink, Maarten Ducrot en de Gelderlander Jos Alberts, nee, niet zijn naamgenoot uit Geleen, waren mijn teamgenoten. De band met Erik Breukink bestond al langer. Reeds als junior trokken wij met elkaar op."

Gert Jakobs stapte, kort na een andere krachtpatser van het huidige beroepsrennerskorps, Jelle Nijdam, over naar de profs. „Men moest voor mij zelfs dispensatie aanvragen om te kunnen starten in de Amstel Gold Race van 1985. De wedstrijd vond plaats in de week voorafgaande aan mijn 21ste verjaardag en toentertijd moest je minimaal eenentwintig zijn om bij de beroepsrenners uit te komen. Piet Hoekstra, die in mijn amateurjaren mijn ploegleider was, voorspelde mij een vroegtijdig en roemloos afscheid van de wielersport. 'Jij bent veel te jong om prof te worden en je kunt geen berg op', stelde hij. Ik dacht, dat ik inmiddels zijn visie heb kunnen weerleggen. Ik heb vier keer de Tour de France achter de rug en ik wil nog enkele jaren doorgaan."

Sinds Gert Jakobs de amateurstatus verruilde voor een bestaan als beroepsrenner heeft de vroegere Drentenaar diverse meesters gediend. Hij maakte in de ploeg Verandalux, waarvoor Hennie Kuiper in de nadagen van zijn carrière nog Milaan - Sanremo won, zijn debuut. Naderhand effende hij in een Skala-shirt de weg voor de opkomende Jean-Paul van Poppel, die in de Giro '86 twee ritten won, waarna hij voor dezelfde sprinter, toen onder de hoede van Jan Raas bij SuperConfex, opnieuw het zwoeg- en trekwerk verrichtte.

Vorig jaar verhuisde hij naar PDM. Hoeveel dáár een klassementsrenner als Erik Breukink aan Gert Jakobs te danken heeft, weet alleen Nederlands sportman het meest van iedereen.

Trouwens, wie is er behal Breukink ook weer ploegmakk van Jakobs bij PDM? Juist Jean-Paul van Poppel. „Je koe in heel Europa en soms ook andere continenten, maar komt toch steeds weer dezelf gezichten tegen."

Hoe dan ook. Als er in de etapp koersen of klassiekers beul werk verricht moet worden dienst van de kopmannen sprinters, vindt Gert Jakobs d de normaalste zaak van de w reld. Sleuren op kop van het p loton doet hij dan zó hard lang, dat er achter hem niets ee meer gevloekt wordt. Men he er eenvoudig de adem niet me voor. „Als het karwei niet do iemand van onze ploeg na wens wordt afgemaakt, ben daar echt kapot van. 'Heb dáárvoor dan het licht uit je og gereden', vraag ik me dan af ik de weg naar het hotel ins Anderzijds is het zo, dat e overwinning van een ploegma ker je ook een kick bezorgt, n zo groot als wanneer je zelf eerste stelling over de eindstre was gesneld.

door

wiel verheesen

Heeft hij, de renner wiens ove winningen in zes jaren als profe sional beperkt zijn gebleven t dagwinst in Ronde van Dene marken, Ronde van Aragon een enkel criterium, dan gee ambities om ooit in de schijnwe per der belangstelling te staan „Zeker en vast", aldus de vrien van de in Horn woonachtig Hanneke van de Velden. „Oo eens met de handjes in de luch over de streep gaan in een wed strijd van betekenis blijft ee droom, al zal het dan vooral i het werk van de grote eendags ritten moeten zijn. In de etappe koersen telt alleen de klasserin van de kopman of sprinter."

Hij houdt het er dan ook op, dat hij in een Ronde van Vlaanderen of Parijs-Roubaix ooit in een positie terechtkomt waarin hij voor eigen kans kan strijden. „Zoiets is niet uitgesloten? Ik kan, bijvoorbeeld, aan de zijde van een of meerdere ploegmakkers present zijn in een ontsnapping, die plotseling een heel andere wending krijgt. Bovendien, ik ben nog geen zevenentwintig jaar. Zelfs een meesterknecht heeft dan nog mooie seizoenen voor de boeg."

● *Het wielerseizoen nadert, maar Erik Breukink (links) en Gert Jakobs trekken ook nog graag een baantje op de gladde ijzers.*

Foto: DRIES LINSSEN

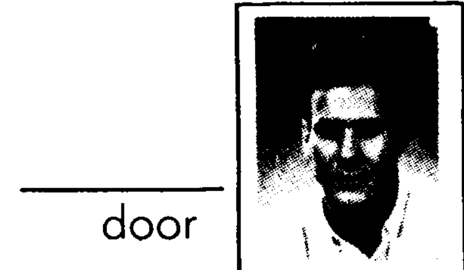
Arno Postma zet alles opzij voor Olympische Spelen

Gooi naar goud

LANDGRAAF/NIEUWENHAGEN – Arno Postma heeft nog nooit een cent gezien voor zijn sport. Daar zal voorlopig ook wel geen verandering in komen. Toch voelt de 24-jarige worstelaar zich niet miskend. Zeker niet nu het NOC (Nederlands Olympisch Comité) Postma één van de 200, door een sponsor beschikbaar gestelde, Audi's heeft toegewezen. Erkenning op wielen. Voor Postma maakt het allemaal niets uit. Hij zet alles opzij om zijn doel te verwezenlijken. Een doel dat tweeledig is, eerst kwalificatie afdwingen voor de Olympische Spelen, volgend jaar in Barcelona, daarna een medaille pakken. „Iedere sportman droomt van een gouden plak." Voorlopig worden die persoonlijke ambities echter nog in de ijskast gezet voor het behalen van de Nederlandse titel met Simson, het team van Arno Postma.

Postma, uitkomend in de klasse tot 90 kilogram, heeft het worstelen met de paplepel ingegoten gekregen. Vader Ad, net als Arno meervoudig Nederlands kampioen, gaf als clubtrainer en bondstrainer het goede voorbeeld. „Worstelen is niet een sport die voor de hand ligt. Op school bleef het bij voetbal en basketbal. De interesse kwam via mijn vader", aldus Arno. „Er was echter nooit sprake van dwang. Worstelen vind ik gewoon een mooie sport."

Nieuwenhagenaar Postma begrijpt dat zijn favoriete discipline niet vaak in aanmerking komt voor uitzending op tv. „De mensen kijken het liefst naar iets dat ze snappen. Voetbal bijvoorbeeld, daarvan kent iedereen de regels, men kan het volgen. Schakel je over naar Eurosport en ze laten cricket zien, kun je hooguit proberen er iets van te snappen. Je gaat het echter niet zitten volgen omdat de spanning en de charme van de sport voor je verborgen blijven, want je kent de regels niet. Zo is het ook met worstelen. De kijkers weten niet dat een partij vijf minuten duurt, ze zien de stand niet in beeld en kunnen de spanning dus niet meemaken. Als de tijd en de punten in beeld zichtbaar zouden zijn, dan hadden de kijkers er tenminste wat aan. Nu blijft het bij een flits die men snel weer vergeet."

door

hans straus

En als dan de sport een keer zendtijd krijgt, slaan de worstelaars meteen de hand aan de scheidsrechter en moeten met een mannetje of vier, vijf in bedwang worden gehouden. „Dan is het je eigen schuld als je niet serieus wordt genomen. Het incident tijdens het NK dat afgelopen weekeinde op de tv te zien was, doet het worstelen geen goed. Scheidsrechter Bossebroek mag natuurlijk die partij nooit leiden. De man fungeert naast referee ook nog als bondstrainer en moet een selectielid en een gewezen selectielid in hun onderlinge confrontatie fluiten. Dat loopt gegarandeerd uit de hand. Dat moet je als bond voorkomen door de partijen anders in te delen."

Aan Simson de taak om vanavond de eigen sport een dienst te bewijzen voor het oog van de natie. Het duel Simson-De Halter is hoogstwaarschijnlijk beslissend zijn in de strijd om de Nederlandse titel. Om 20.00 uur staan in de Baneberg te Schaesberg de camera's van de NOS opgesteld, klaar om de tweede landstitel in successie voor Postma en zijn maten vast te leggen. „Het zit er dik in dat we landskampioen worden. Het staat buiten kijf dat we de sterkste ploeg hebben in Nederland. De Halter kan ons alleen in de sterkst mogelijke opstelling voor problemen plaatsen. Een sportieve strijd vrees ik echter niet. Erger zou het zijn als de tegenstanders, net als vorig jaar, niet op komt dagen. Dat zou het image van de sport weer enorm schaden, zeker nu de televisie komt. Bovendien zit de sporthal in Schaesberg stampvol, het zou jammer zijn om zo'n 500 man teleur te moeten stellen."

Voor het Schaesbergse tiental had het vanavond de vijfde achtereenvolgende titel kunnen worden, ware het niet dat de Limburgers twee jaar geleden gediskwalificeerd werden. „We worstelden toen met drie buitenlanders in de ploeg, wat volgens het reglement niet was toegestaan. Dat kostte ons de titel." Het nationaal kampioenschap met de ploeg zal Postma inmiddels wel niet meer boeien? „Het blijft een uitdaging. En zeker nu, voor eigen publiek. Zelf kan ik ook rekenen op enkele aanhangers, dus dan doe je een stapje extra."

Kansloos

De Olympische Spelen werpen hun schaduw echter al vooruit. „Dagdromen doe ik wel eens over Barcelona. Wie niet? Het klinkt misschien afgezaagd, maar voor een sportman is dat het allermooiste dat je kunt bereiken. Ik dicht mezelf daar kansen toe. Veel zal afhangen van de loting. Mijn pech kan toch niet eeuwig blijven duren?" Postma lootte zowel bij het EK als de WK in Tokio, afgelopen jaar, meteen in de eerste ronde tegen de latere nummer een. In Tokio was dat de regerend wereldkampioen Loyna uit Tsjechoslowakije.

„Je mag twee duels verliezen. Als ik in Barcelona weer een kanjer als Loyna loot, ben ik al bijna gezien. Tref je daarna een even sterke man, kun je er al uit liggen." Het toernooi afwerken volgens een plaatsingslijst, zoals bij het tennis, zou volgens Postma een wat al te ingrijpende maatregel zijn. „Dat hoeft van mij niet. Al wat ik vraag is een beetje geluk met loten. Ik ga trouwens zelf het lootje niet meer halen, kwestie van bijgeloof."

Ondanks het feit de carrière van Postma sinds kort op rolletjes verloopt, de Limburger beweegt zich voort met een door het NOC beschikbaar gestelde auto, staat deelname aan de Spelen nog geenszins vast. „Ik moet me nog kwalificeren. Net als iedereen. Als limiet geldt een achtste plaats of hoger bij EK of WK. Dat moet te doen zijn, vooropgesteld dat de loting meevalt. Het EK in Stuttgart in mei moet al goed zijn voor een plaats bij de beste acht. De Russen, Bulgaren en Duitsers zullen de dienst uit maken op het EK. Tijdens het WK in Bulgarije zullen naast de Russen de Amerikanen en Cubanen hoge ogen gooien. Het is zaak hen niet te vroeg in het toernooi te ontmoeten om zodoende zelf de tijd te krijgen in vorm te komen. Dan is een verrassing misschien mogelijk."

Postma beseft dat zijn sport in de schijnwerpers zal raken als een van de worstelaars in de Nederlandse equipe een medaille pakt. „Als Frans Snijders of ik een goede prestatie neerzetten, zal het worstelen meer aandacht krijgen. Alleen resultaten spreken aan. Of de sport daar op lange termijn van gaat profiteren, betwijfel ik. Worstelen bestaat al zo lang. Het zal nooit een volkssport worden zoals in Bulgarije en Turkije."

Klasse

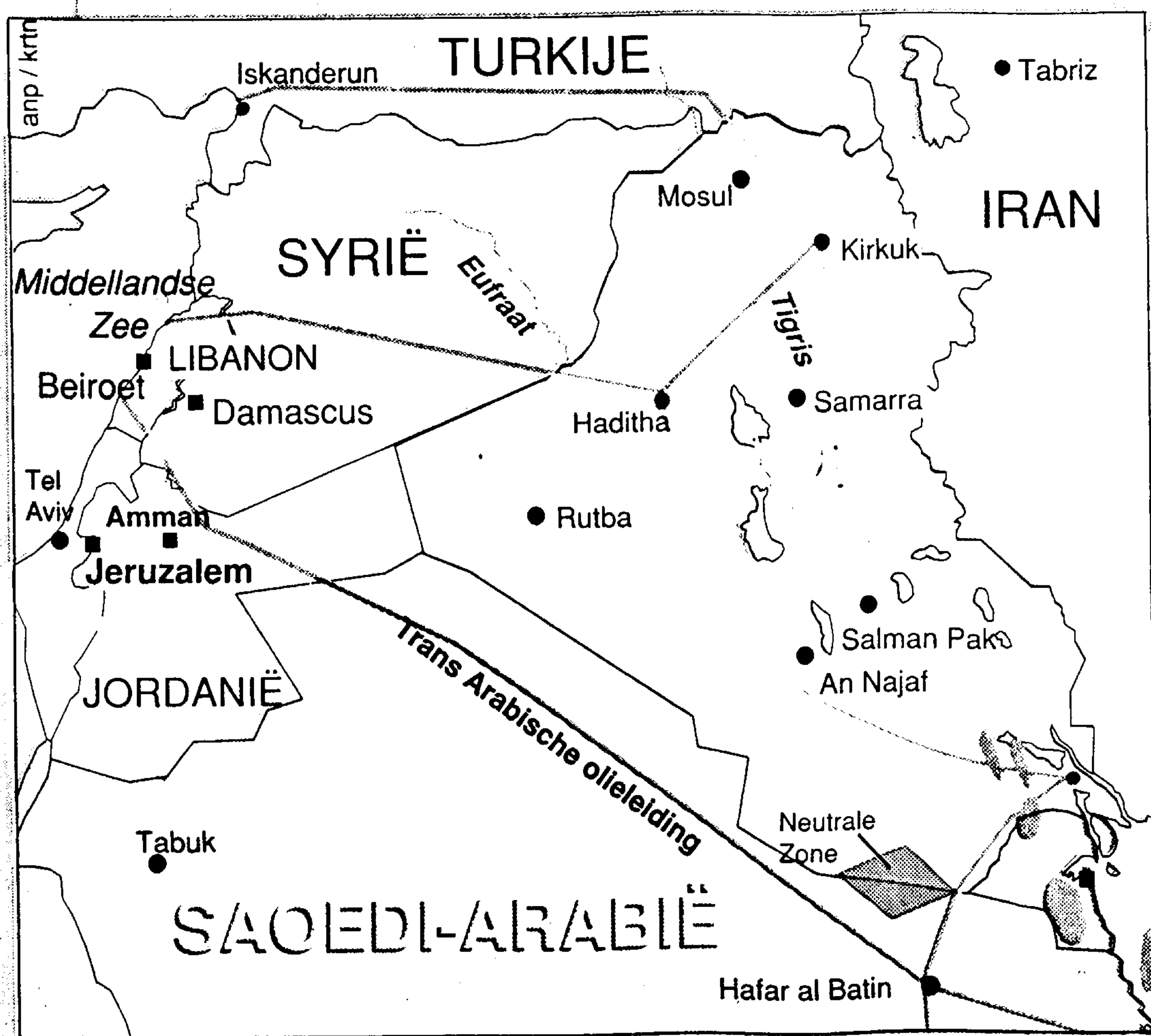
De lange, blonde Limburger heeft daar geen moeite mee. Hij traint zo'n twintig uur per week. In het krachthonk in Simpelveld, sparren tegen sterke Duitsers in Aldenhoven en Wahlheim, een constante krachtproef. Maar Postma worstelt en komt boven. „Bij de Spelen zal ik in een zwaardere gewichtsklasse uitkomen. De klasse tot 100 kilo is mij op het lijf geschreven. Voor de negentig kilo-klasse was ik te groot en te langzaam. Nadeel is dat ik mij zal moeten instellen op nieuwe, onbekende tegenstanders."

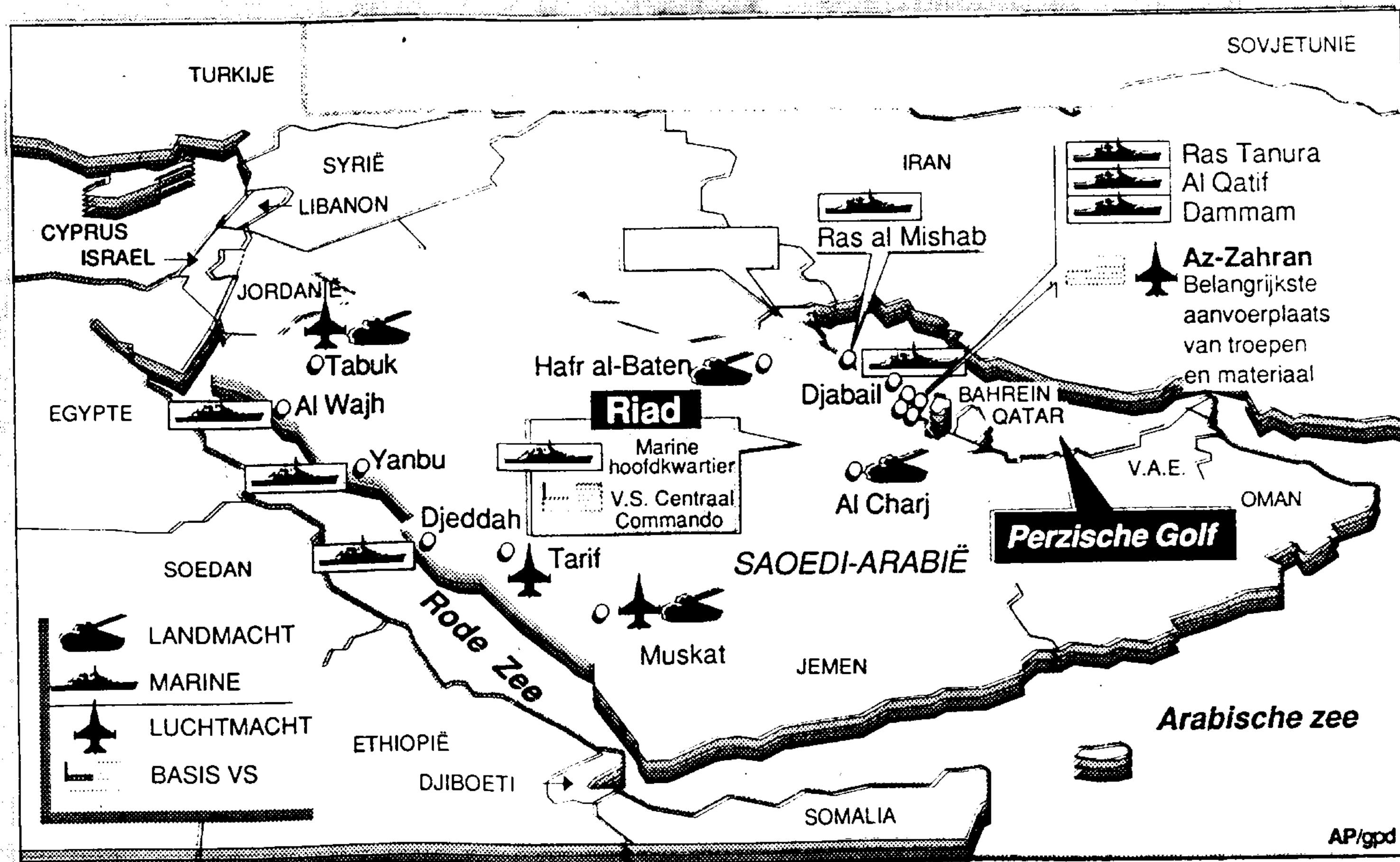
Arno Postma wil zeker nog doorgaan tot Atlanta 1996. Misschien dan in de 100 plus-categorie. Ambities waarvoor een baan en voorlopig ook een eventuele relatie voor moeten wijken. „Ik woon in mijn eentje en train zo'n twintig uur in de week. Daarnaast heb ik wedstrijden en werk in het bos aan mijn conditie. Ik heb de MTS af, maar kan geen geschikte deeltijdbaan vinden. Daarom zet ik gewoon alles opzij voor mijn sport, volgens mij de enige manier om iets te bereiken."

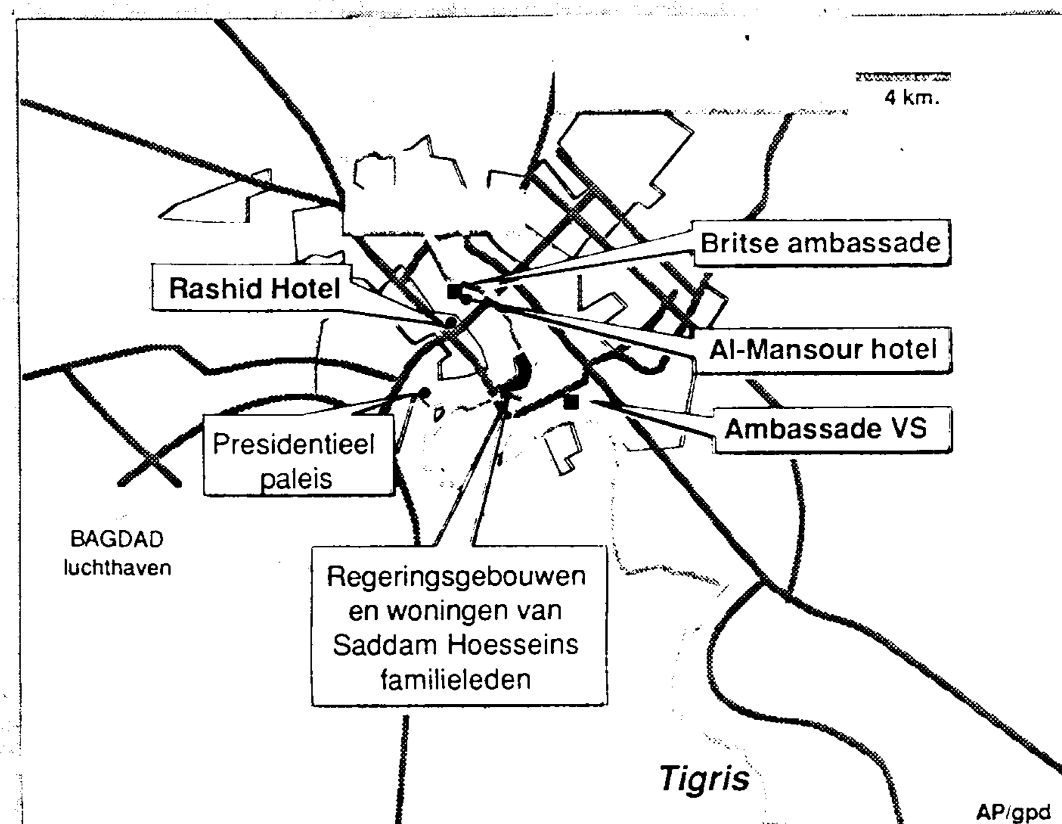

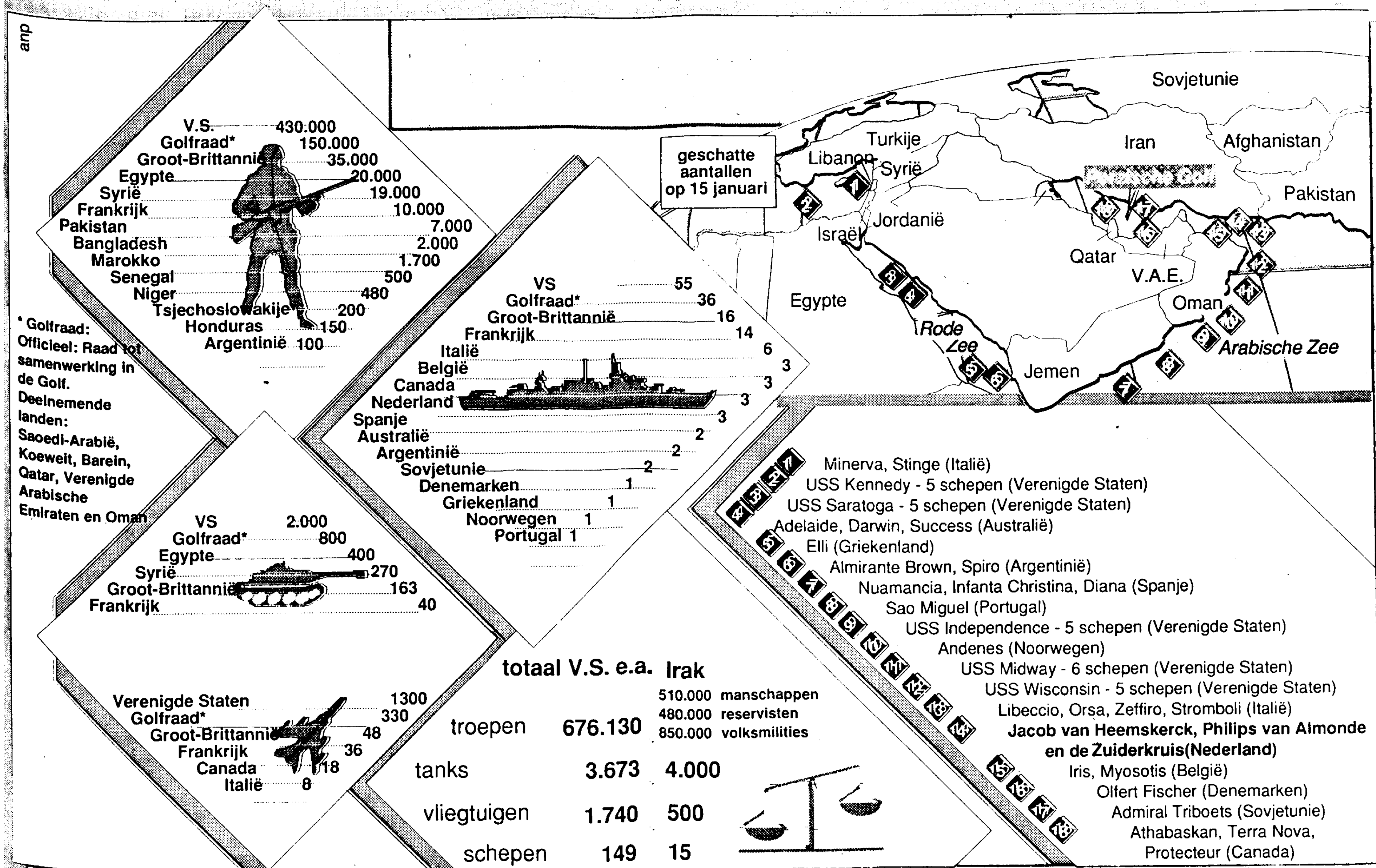
● *Arno Postma: „Iedere sportman droomt van een gouden plak."*

Foto: FRANS RADE

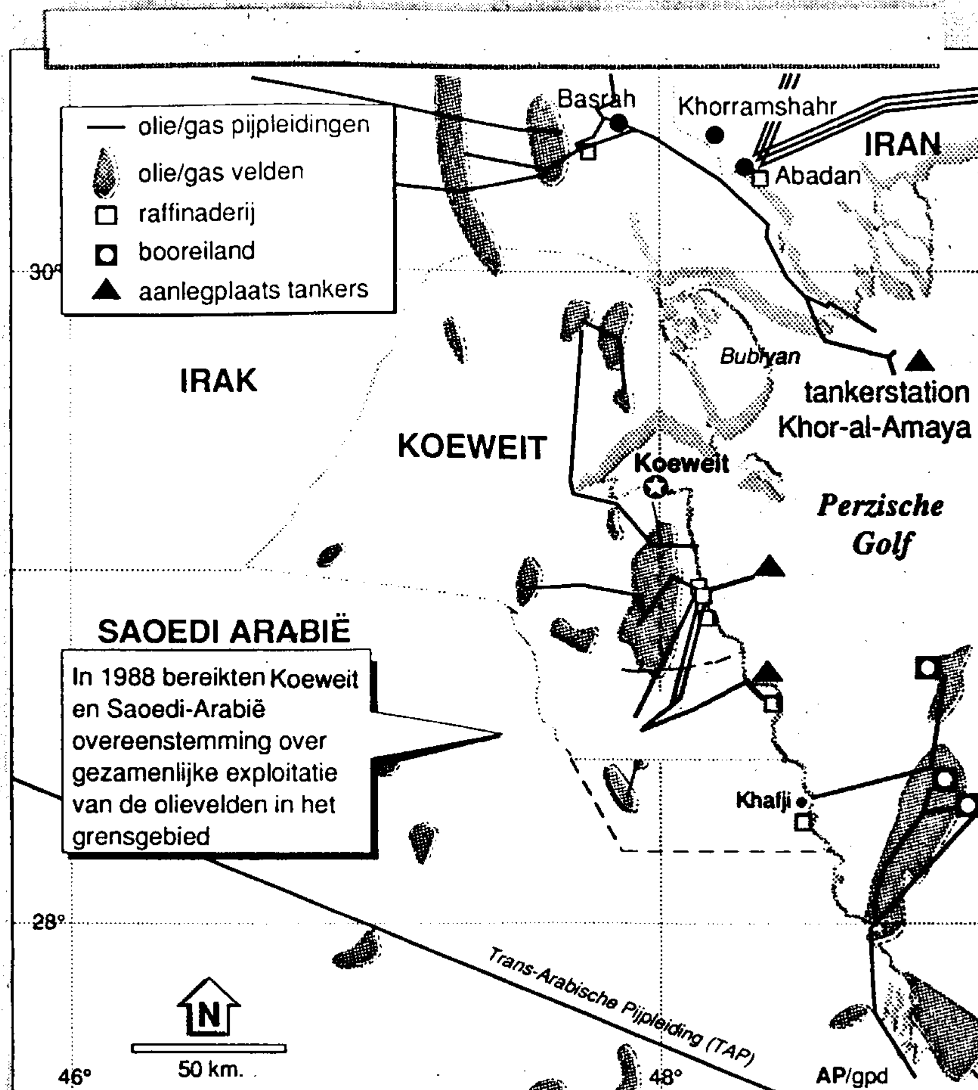
Oorlog op uitbreken

De kans dat dinsdag of woensdag rond de Perzische Golf een oorlog uitbreekt lijkt erg groot, al worden nog altijd pogingen ondernomen de gewelddadige bevrijding van Koeweit onnodig te maken. Hoe is de stemming in de betrokken landen, kan voorspeld worden wie als winnaar uit de strijd zal komen, wat gaat er om in de hoofden van de mensen die het voor het zeggen hebben?

In de zes pagina's van deze bijzondere 'Vrijuit' gaan wij daar uitvoerig op in.

Op deze pagina wordt in beeld gebracht hoe de situatie rond de Perzische Golf momenteel is, en en hoe groot de strijdmacht is die in het gebied is samengetrokken.

Infografieken van ANP en GPD. Bewerking Karel Gerrits

Extreme temperaturen: Temperatuurschommelingen van 30 graden zijn geen uitzondering. De thermometer die overdag kan oplopen tot 48 graden Celcius kan 's nachts dalen tot 18 graden.

50° – 40 – 30 – 20 – 10 – 0 – -10

Waterbehoefte: Soldaten hebben per dag ongeveer 23 liter drinkwater nodig om te voorkomen dat ze uitdrogingsverschijnselen krijgen. Dat zijn twee dozijn legerveldflessen.

Navigatie: Het kompas is een belangrijk navigatie-instrument in het terrein waar nauwelijks herkenbare markeringspunten zijn te vinden. Dit geldt vooral bij nachtelijke troepenbewegingen.

N W E S

Optische systemen
Veel optische systemen (richtmiddelen voor de artillerie) zijn in de extreme hitte gevoelig voor vervormingen. 's Nachts werkt infraroodapparatuur in de woestijn juist veel beter omdat die reageert op de uitgestraalde hitte.

Camouflage
de militairen dragen lichte, gevlekte zandkleurige uniformen. Uitrusting en en bewapening zijn met netten en doeken gecamoufleerd om het gemis aan natuurlijke schuilplaatsen te compenseren. De camouflagenetten onderdrukken ook lichtreflecties en dempen geluiden die in de woestijn zeer ver kunnen dragen.

Oogbescherming
Overdag moeten de ogen tegen het felle licht en het zand met een soort motorbrillen worden beschermd. Speciale nachtbrillen versterken het licht van de maan en de sterren waardoor voorwerpen in het woestijnlandschap zich scherper aftekenen.

AP/gpd

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Bij de TRN Groep is het gebied tussen Assistent en RA allesbehalve grijs.

U bent een flink eind gevorderd met uw NIVRA-opleiding en beschikt over een gedegen praktijkervaring in de accountancy. Naarmate uw kennis en vaardigheden toenemen, groeit ook de verantwoordelijkheid en de mate van afwisseling in uw activiteit.
In een full-service onderneming als de TRN Groep is dat kleurrijke gebied tussen assistent en RA de ideale fase om verder te komen. In verband met de sterke groei van onze praktijk zoeken wij als vestiging HEERLEN van de TRN Groep

Door uw beroepsbekwaamheid en actuele kennis van hedendaagse administratieve technieken bent u goed in staat zelfstandig jaarrekeningen samen te stellen. U bezit tevens de benodigde communicatieve kwaliteiten om helder te rapporteren.

Heeft u interesse voor deze functie neem dan contact met ons op. Dat doet u door een brief te schrijven aan TRN Bakker & Versteegh, Postbus 3060, 6202 NB Maastricht, ter attentie van de heer H. Welters. Voor meer informatie kunt u ook contact opnemen met de heer H.J.M. Quadflieg RA in Heerlen: 045-719310.

TRN Bakker & Versteegh

Vanuit 60 vestigingen en met behulp van 3.100 mensen levert de TRN Groep haar complete financieel-zakelijke dienstverlening. In mondiaal verband is de TRN Groep aangesloten bij DRT International, een van de grotere organisaties voor financieel-zakelijke adviezen ter wereld. Met 60.000 mensen in meer dan 100 landen. De TRN Groep opereert in Limburg onder de naam TRN Bakker & Versteegh.

ONDERNEMEND IN ZAKEN

Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek

Deze stichting met ruim 2800 medewerkers, beheert de volgende instellingen:

- Maaslandziekenhuis op de lokaties Sittard en Geleen (957 bedden)
- Verpleeghuis St. Jansgeleen (209 bedden)
- Verpleeghuis St. Odilia, Geleen (148 bedden)
- Verpleeghuis Invia, Sittard (118 bedden)
- Verpleeghui St. Agnetenberg, Sittard (75 bedden)

Ten behoeve van de Verpleeghuizen Sittard en Geleen hebben wij plaatsingsmogelijkheden voor

ziekenverzorgenden (op oproepbasis)

Vakaturenr. HvB 81

funktie-informatie: • het verrichten van verzorgende en basis-verpleegkundige werkzaamheden en het begeleiden van de bewoners t.a.v. de zelfzorg.
Het betreft hier dienstverbanden op oproepbasis voor alle bestaande diensten.

funktie-eisen: • diploma Ziekenverzorgende of MDGO-VP;
• ervaring in een soortgelijke funktie is gewenst.

inlichtingen: Nadere inlichtingen kunt u telefonisch inwinnen bij dhr. H. P. van Bijnen, personeelsfunktionaris, telefoonnummer 046-597869.
Wij verzoeken u uw voorkeur voor een verpleeghuis, en mogelijk de werktijden in uw brief kenbaar te maken.

Ten behoeve van de Verpleeghuizen Sittard zoeken wij kontakt met belangstellenden voor de funktie van

aktiviteitenbegeleider (50%)

Vakaturenr. HvB 78

funktie-informatie: • het doelgericht aanbieden en begeleiden van aktiviteiten aan verpleeghuisbewoners;
• het geven van persoonlijke aandacht en het leggen van contacten met verpleeghuisbewoners;
• het aktief zorgdragen voor een goede woon- en leefsfeer binnen het verpleeghuis;
• het mede organiseren van ontspanningsaktiviteiten;
• het mede begeleiding geven aan vrijwilligers en stagiaires.
Het betreft hier een 50%-dienstverband voor onbepaalde tijd. De werktijden moeten nog worden vastgesteld.

funktie-eisen: • diploma MDGO-AB is uitdrukkelijk vereist;
• zelfstandig en in teamverband kunnen werken;
• beschikken over goede contactuele eigenschappen;
• bereid zijn om in de avonduren te werken;
• verpleeghuiservaring is gewenst.

arbeidsvoorwaarden: Salariëring geschiedt volgens FWG funktiegroep 35. Het salaris bedraagt minimaal ƒ 2366,- bruto per maand en maximaal ƒ 3345,- bruto per maand op full-time basis. De overige arbeidsvoorwaarden worden toegepast conform de CAO voor het Ziekenhuiswezen.

inlichtingen: Nadere inlichtingen kunt u telefonisch inwinnen bij mw. I. Herberigs, hoofd Aktiviteitenbegeleiding, telefoonnummer 046-597960.

Alle funkties staan in principe open voor zowel mannen als vrouwen.

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen richten aan:
Dienst Personeel en Organisatie
Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek
Postbus 5500, 6130 MB Sittard

In de linkerbovenhoek van brief en envelop het vakaturenummer vermelden.

Het bestuur van de Stichting Katholiek Onderwijs Budel zoekt voor basisschool "De Kleine Wereld" met ingang van 18 februari 1991 een

Enthousiaste groepsleerkracht m/v

Functie-informatie:
De functie omvat 10,5 uur vervanging in een ziekteverlof van een leerkracht in groep 7. Het vooruitzicht bestaat dat deze tijdelijke functie op termijn wordt omgezet in een vaste betrekking, waarbij u rekening moet houden met een verdere uitbreiding van uren.

Van de sollicitanten wordt verwacht dat zij:
- voldoende didactisch inzicht hebben om de methodes en werkwijzen die wij op onze school gebruiken in de praktijk te kunnen toepassen.
- enige jaren ervaring hebben
- willen en kunnen werken in teamverband
- breed inzetbaar zijn.

Schriftelijke sollicitatie binnen 10 dagen na het verschijnen van deze oproep zenden naar onze secretaris dhr. Th. Fransen, Willem IIstr. 17, 6021 EA Budel.

Voor nadere info kunt u contact opnemen met dhr. W. Mennen, dir. 04958-91724 (school) of 04958-93361 (privé)

177368

SATURN kommt

das ... der Superlat... auf dem Gebiet der Unterhaltungselektronik
AACHEN, FRANZSTR. 6
Unser Team ist fast komplett.
Wir stellen noch ein:

Rundfunk- und Fernseh-Techniker

UNSER START IN AACHEN IST IHRE CHANCE!

...Zentrale Personalabteilung, Hansaring 97, 5000 Köln 1

---

tempo-team uitzendbureau

KANTOOR

Directie-assistent(e) m/v
voor een bedrijf in Heerlen, met een vestiging in Brabant. U gaat met vrij grote mate van zelfstandigheid een klein bedrijf leiden. U hebt een commerciële instelling en kunt goed met mensen omgaan. Deze representatieve en uitdagende functie is voor langere tijd.
Voor informatie:
045 - 71 83 32, Marie-Cecile van den Noort
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

GEZONDHEIDSZORG

A-/B-Verpleegkundige/HBO-V'er m/v
voor diverse instellingen in Heerlen, Brunssum en Maastricht. Wij hebben regelmatig werk. Er zijn zowel part-time als full-time mogelijkheden. Hebt u interesse, neem dan contact met ons op.
Voor informatie:
045 - 25 32 32, Stella Deemen
Brunssum, Lindeplein 15
045 - 71 26 31, Anita Koudijs
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

HORECA

Barkeeper m/v
met ervaring, voor een café in het centrum van Sittard. In eerste instantie is er werk voor 2 dagen per week, met name in het weekeinde. Na een tijd kan het echter een full-time baan worden. Hebt u vaker barwerk verricht en doet u dit graag, kom dan maandag snel bij ons langs.
Voor informatie:
046 - 51 42 22, Gabby Lückers
Sittard, Rosmolenstraat 4

TECHNIEK

HTS-ers m/v
voor een relatie in Landgraaf. U gaat meehelpen aan het produktie-proces van transportbanden. Hebt u een HTS-opleiding met WTB als richting en enige werkervaring als werkvoorbereider/calculator, kom dan maandag snel bij ons langs.
Voor informatie:
045 - 71 99 40, Sigrid Nijenhuis
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

Lassers m/v
voor een bedrijf in Landgraaf. U zult meehelpen aan de produktie van transportbanden. Er wordt gewerkt in 2-ploegendienst. Hebt u een LTS-opleiding en werkervaring met CO2- en/of elektrisch lassen, dan kunt u direct aan de slag.
Voor informatie:
045 - 71 99 40, Sigrid Nijenhuis
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

INDUSTRIE

Produktie-medewerkers m/v
voor een kunststofverwerkende industrie in Brunssum. Wij hebben regelmatig werk voor u. U kunt zowel part-time als full-time werken. Bent u beschikbaar voor een ochtend-, middag- of nachtdienst of voor 3 ploegen, neem dan contact op.
Voor informatie:
045 - 27 36 36, Nicole Offermans
Brunssum, Lindeplein 15
045 - 71 83 86, Anita Koudijs
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

Medewerkers m/v
die bereid zijn 'stevig aan te pakken'. U gaat in een 2- of 3-ploegendienst werken. Wij bieden gemotiveerde kandidaten een goede salariëring, reiskostenvergoeding, doorbetaalde vakantiedagen en een prettige werkomgeving.
Voor informatie:
045 - 71 88 88, Karin Poelman of Ingrid Driessen
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

Als deze attributen u vertrouwd z... bieden wij u meer uitdaging...

Coninx Design ontwerpt en plaatst ondermeer keukens op maat. Bijzondere keukens, die landelijke erkenning hebben verworven onder de naam Vorm Design 2000.

Bij het ontwerpen ervan wordt niet alleen gelet op het esthetisch resultaat maar ook op praktische zaken.

Er wordt bijzonder veel rekening gehouden met individuele wensen. Voor een optimaal resultaat op maat.

Door een groeiende behoefte aan een individuele stijl van wonen en inrichten neemt de werkdruk bij Coninx Design toe. Wij zoeken assistentie in de vorm van een

kommerciëel medewerker m/v

Taakomschrijving:
Deze man of vrouw zal, na een korte inwerkperiode, kliënten zelfstandig informeren en adviseren.
Begeleidt projekten, kontroleert voortgang en assisteert bij zaken die betrekking hebben op het maken van plannen, ontwerpen en kalkulaties.

Gevraagd:
Kommerciëel talent met goede kontaktuele eigenschappen, ervaring in de (keuken) branche plus enige ervaring als kalkulator/planontwerper, zelfstandig en service-minded. Leeftijd tussen 25 en 45 jaar.

Geboden:
Een zelfstandige, afwisselende funktie in een omgeving waar kwaliteit hoog in het vaandel staat; goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.

Geïnteresseerd?
Dan zien wij uw schriftelijke reaktie graag zo spoedig mogelijk tegemoet.
Wenst u vooraf meer informatie dan kunt u bellen. Telefoon: 04408-1900*

Coninx Design
Rijksweg 59a, 6247 AB Gronsveld
Tel. 04408-1900*, Fax 04408- 2915

CONINX *Design*

psycho-medisch streekcentrum 'vijverdal' maastricht

Het Psycho-medisch Streekcentrum "Vijverdal" is een psychiatrisch ziekenhuis waarin ca. 500 medewerkers zorg verstrekken aan 400 klinische en 650 poliklinische patiënten.

Wij zoeken kandidaten voor de navolgende vakatures.

Ten behoeve van het projekt Aktiviteitenrehabilitatie:

ERGOTHERAPEUT v/m

vakaturenummer 9106 (75%)

De aktiviteitenrehabilitatie heeft tot doel om binnen het kader van een behandelplan mensen d.m.v. diverse aktiviteiten vaardigheden te doen behouden of verwerven. In het kader van algemene behandel- en rehabilitatieplannen richt de ergotherapie zich specifiek op observatie, probleemanalyse en de behandeling met het doel het funktioneren van de patiënt in het dagelijks leven te optimaliseren. Indien wenselijk gebeurt dit in samenwerking met andere aktiviteitenmedewerkers of met verpleegkundigen. De ergotherapeut is zowel voor klinische als voor deeltijdbehandelingspatiënten beschikbaar. De middelen van ergotherapie omvatten aktiviteiten van het dagelijks leven, eenvoudige expressieve technieken en handvaardigheidstechnieken (m.n. hout). Er wordt zowel individueel als in groepen gewerkt. De ergotherapie vindt plaats in de therapieruimte of in de woon-/werksituatie van de patiënt.

Taken:
- Opstellen en uitvoeren van ergotherapie-observatie en -behandeling;
- verslaglegging, evaluatie en deelname aan teamoverleg m.n. deeltijdbehandeling;
- advies en instruktie geven aan patiënten en familieleden, behandelaars, verplegend/verzorgend personeel, aktiviteitenmedewerkers, externe instanties en ergotherapie verzorgen voor een aantal groepen patiënten;
- begeleiding stagiaires ergotherapie-opleiding;
- deelname aan vakgroep ergotherapie;
- beheer en organisatie van ergotherapiemiddelen en -ruimte.

Informatie over deze funktie kunt u inwinnen bij mevr. B. Soogelee, koördinator aktiviteitendienst (tel. 043-685444).

Ten behoeve van het Hostel te Sittard:

ERGOTHERAPEUT v/m

vakaturenummer 9107 (60 %)

In het Hostel wordt gestreefd naar het ontwikkelen van een leefklimaat dat open is naar de samenleving en ruimte laat voor de persoonlijke levensstijl van de bewoners. Voor iedere bewoner wordt een aangepast behandelingsplan opgesteld met aandacht voor wonen, werken en vrije tijd. Voor de ergotherapie zal het accent liggen op werken en vrije tijd. Het trajekt van Hostel naar vrije-tijdsbesteding en werken in de maatschappij moet hiertoe vormgegeven worden.

Taken:
- Observatie en exploratie van mogelijkheden en beperkingen van bewoners, om hiermee een bijdrage te leveren aan het individuele begeleidingsplan van bewoners;
- verslaglegging en deelname aan teamoverleg;
- bijdrage leveren aan de individuele begeleiding zowel in het Hostel als in de werksituatie of maatschappelijke situatie van bewoners. In het kader hiervan advies en instruktie geven aan bewoners en relevante betrokkenen;
- deelname aan Voorgeschakeld Overleg Dagbesteding in de regio;
- deelname aan vakgroep ergotherapie, eventueel begeleiding van stagiaires ergotherapie-opleiding.

Informatie over deze funktie kunt u inwinnen bij mevr. E. van Dijck, koördinator Hostel (tel. 046-523360) of eveneens bij mevr. B. Soogelee, koördinator aktiviteitendienst (tel. 043-685444).

Funktie-eisen voor beide funkties:
- HBO-ergotherapie
- ervaring in de psychiatrie
- in staat zijn met grote zelfstandigheid de funktie in te vullen en verder te ontwikkelen
- in staat zijn tot samenwerking met overige teamleden en andere disciplines

Salariëring en overige arbeidsvoorwaarden: conform de CAO Ziekenhuiswezen in FWG 45 (max. f 3.953,00).

Schriftelijke sollicitaties kunt u binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie richten aan het hoofd Personeelszaken & Organisatie onder vermelding van het desbetreffende vakaturenummer.

Psycho-medisch Streekcentrum "Vijverdal", Postbus 88, 6200 AB Maastricht

limburgs dagblad — vrijuit

De ruggegraat van George Bush

Wel of geen oorlog? Als de Iraakse president Saddam Hoessein zich houdt aan zijn woord en zijn troepen niet uit Koeweit weghaalt, dan is er maar één man die dat gaat beslissen: de 66-jarige George Herbert Walker Bush.

● *George Bush, zacht ei of niet?*

Twee jaar nadat hij het presidentschap overnam van Ronald Reagan, precies op de helft van zijn termijn in het Witte Huis, moet Bush nu een monumentale beslissing nemen, het meest belangrijke besluit van zijn leven. Als hij de sprong op het allerlaatste moment toch niet waagt, en een modderig soort compromis met Saddam aangaat dat van de Iraakse president de morele overwinnaar zou maken, dan zullen de gevolgen voorspelbaar zijn.

Na een korte periode waarin de president zou worden geprezen vanwege zijn keuze voor de vrede, zou zijn gezag in binnen- en buitenland snel afbrokkelen. Alle oude verwijten dat hij toch eigenlijk een 'wimp' (slappeling) is, zouden weer gehoord worden. Het Congres zou z'n laatste restje ontzag voor hem verliezen, hij zou bij de presidentsverkiezingen van 1992 geen kans maken.

Immers: Bush heeft de afgelopen maanden zo vaak en zo luid gezegd dat er geen compromis rond de Iraakse terugtrekking uit Koeweit mogelijk is, dat dat nu ook inderdaad niet meer kan. Wie als leider van een supermacht een keihard standpunt inneemt, is er ook de gevangene van.
Nog een gevolg van een presidentieel besluit om toch maar niet de tanks te laten rollen: Amerika zou z'n positie als supermacht kwijtraken. Niemand zou nog bang zijn voor de Amerikaanse hond die wel hard blaft maar niet bijt. Dictators elders in de wereld zouden zwakkere buurlanden overweldigen in de wetenschap niets van Amerika te vrezen te hebben.

Maar als Bush het besluit neemt tegen Irak ten strijde te trekken, zullen de gevolgen nóg groter zijn. Immers: in Saoedi-Arabië en Koeweit staan meer dan een miljoen soldaten tegenover elkaar. Als die gaan vechten, hebben we te maken met een kleine wereldoorlog.
Als het strijdverloop tegenvalt, dan zou het voor de Irakezen en de Amerikanen een, om de woorden van de Iraakse minister Tariq Aziz (Buitenlandse Zaken) te citeren, 'bloedige, lange en vreselijke' oorlog kunnen worden.
Saddam kan proberen Israël bij de strijd te slepen, waarmee een nog weer aanzienlijk grotere oorlog in het hele Midden-Oosten denkbaar wordt. Hij zou de Saoedische olie-installaties kunnen proberen te vernietigen en daarmee een wereldwijde economische crisis kunnen starten.

Zelfs als Amerika snel zou winnen, dan nog zou dat een Pyrrhusoverwinning kunnen blijken te zijn. De Arabische massa's zouden zo kwaad kunnen worden over de aan het Iraakse 'broedervolk' toegebrachte vernedering, dat de hele regio jarenlang onstabiel zou blijven. Een vloedgolf aan terrorisme zou kunnen oprijzen.

En er zijn van het besluit van Bush, hoe het ook uitpakt, meer gevolgen denkbaar: persoonlijke, nationale, internationale. Maar het meest directe en dramatische gevolg van zijn beslissing is, dat hij in zijn eentje zal gaan bepalen of duizenden, mischien zelfs wel tienduizenden merendeels jonge mannen en vrouwen terug mogen naar huis of in de dorre woestijn een veel te vroege dood zullen sterven.

Ambassadeurs

Vorige maand nodigde president Bush de ambassadeurs van de 27 landen die Amerika militair en financieel in het Golf-gebied steunen, uit om naar het Witte Huis te komen. Volgens een van de aanwezigen zei hij tegen de diplomaten te hopen dat Congres en volk achter hem staan, als hij zou besluiten tot de oorlog. Als het Congres wegvalt, dan zou hij op in ieder geval de steun van het volk hopen. En als het volk ook niet achter hem zou staan? „Dan", zei Bush, „zou ik me niet laten tegenhouden als ik ervan overtuigd zou zijn dat oorlog de juiste weg is."

Het was geen bluf, want tegenover dit gezelschap was dat niet nodig. Mensen die de president goed kennen, zowel in als buiten het Witte Huis, zijn er nu van overtuigd dat Bush inderdaad naar de wapens zal grijpen, als Saddam niet uit zichzelf Koeweit verlaat. Koste wat het kost.

Waarom? Voor een deel zal het wel een kwestie van zijn opvoeding zijn. Bush stamt uit een patriciërsfamilie waar naast discipline en de noodzaak voor persoonlijke moed het 'adeldom verplicht' met de paplepel naar binnen werd gegoten. Zijn vader, senator Prescott Bush, zag ook de rol van Amerika in die termen.

Als wereldmacht, vond Prescott Bush, heeft Amerika de plicht een internationale rol te spelen waarbij de zwakkeren worden beschermd tegen de agressie van grotere mogendheden.
Het waren twee invloedrijke vrienden van Prescott Bush, Averell Harriman en Robert Lovell, die na de Tweede Wereldoorlog het fundament legden voor het besluit Amerika's traditionele isolationisme op te geven ten gunste van een mondiale rol als hulpverlener en desnoods politieman.

Filosofisch past George Bush in deze school. Hij gaf het oude 'noblesse oblige' verder al vroeg een persoonlijke lading door zich tijdens de oorlog zo vroeg als dat maar kon, op zijn 18e verjaardag, als piloot bij de marine aan te melden.
In zijn militaire tijd ging Bush, geheel in de geest van zijn opvoeding, geen uitdaging uit de weg. Hij vloog het respectabele aantal van 58 missies, en verloor bijna het leven toen hij bij een van die missies uit de lucht werd geschoten.
Bush is geen slappeling. Dat bewijzen zijn oorlogservaringen niet alleen, maar ook het gegeven dat hij na de oorlog zich niet door de kruiwagens van zijn vader naar een makkelijk baantje liet sjouwen, maar zelf aan de slag ging. Hij begon in Texas met een vriend een olie-firma en deed dat goed ook: toen hij in 1966 het bedrijf, Zapata Oil, verkocht, leverde hem dat miljoenen op.

Nog een bewijs van Bush's onmiskenbare ruggegraat: hij zag een van z'n kinderen, een dochtertje, op 3-jarige leeftijd aan kanker sterven. Dat sloeg een diepe wond bij de uitgesproken pater familias die Bush is. Maar het brak hem niet. En een laatste bewijs dat Bush een man is met een flinke hoeveelheid staal in zijn karakter: iemand die twee keer aan presidentsverkiezingen heeft meegedaan en toch nog plezier in zijn leven heeft behouden, kan niet anders dan, zoals ze dat in Amerika noemen, 'a really tough guy' zijn.

Zacht ei

En toch. Bush heeft altijd tegen het imago moeten vechten dat hij een 'wimp' zou zijn, iemand die geen beslissingen durft te nemen, een probleem-ontwijker, een beetje een, in alledaags Nederlands, zacht ei.Het is een niet helemaal onverdiend imago. Wat erin tot uitdrukking wordt gebracht, is dat Bush in zijn lange loopbaan in de politiek (hij was onder meer lid van het Huis van Afgevaardigden, voorzitter van de Republikeinse Partij, ambassadeur bij de VN en in China, directeur van de CIA en vice-president onder Reagan) zo ongeveer alle plaatsen in het ideologische spectrum wel eens heeft ingenomen.

Hij is, naar Amerikaanse opvattingen, links geweest, om enige maanden later onversneden rechtse taal uit te slaan, en weer wat later trots te verklaren dat hij altijd een echte man van het midden was geweest. Bush beschuldigde tijdens de verkiezingscampagne van 1980 Reagan terecht van het preken van 'voodoo-economie', maar trad de volgende acht jaar op als verdediger van Reagans uiteindelijk rampzalige economische ideeën.

Bush is voor en tegen vrije abortus geweest, voor en tegen burgerrechten. De geheel niet als gelovig bekend staande Bush schaamde bij de presidentsverkiezingen van 1988 zich er niet voor, zich een 'wedergeboren Christen' te noemen teneinde fundamentalistische stemmen binnen te halen.
Zo'n soort man dus. Het is voor de beschouwer van de Amerikaanse politiek met z'n over het algemeen duidelijke ideologische lijnen altijd moeilijk geweest om George Bush te plaatsen. Hij is altijd een echte pragmaticus geweest, iemand die z'n standpunt laat afhangen van de politieke windrichting van het moment.
Daarom was hij van 1980 tot 1988 zo'n excellente vice-president. Hij vereenzelvigde zich, althans voor het oog van de wereld, geheel met zijn baas, president Reagan. Ook daarom is hij zo vaak door politieke hotemetoten en door de media als 'wimp' afgeschilderd.

Geen ideoloog

De president is niet met een overkoepelende visie aan zijn regeerperiode begonnen. Bush ziet zichzelf als een praktische problemenoplosser, niet als een ideoloog. Het gevolg daarvan is, dat de steun die hij bij het volk geniet, weliswaar breed maar ondiep is. Hij heeft geen grote groep volgelingen die voor hem door het vuur zouden willen gaan, zoals Reagan die had.

Dat herbergt het risico dat hij zich niet al te vaak pijnlijke besluiten kan veroorloven, omdat hij daarmee direct een grote groep kiezers van zich zou vervreemden. Dat bleek wel in oktober, toen Bush zich genoodzaakt zag akkoord te gaan met een begroting waarvan belastingverhogingen deel uitmaakten.
Tot grote vreugde van de rechtervleugel van de Republikeinse Partij had Bush bij de verkiezingen van 1988 beloofd de belastingen niet te zullen verhogen. Toen hij daarop dus moest terugkomen, viel die vleugel gelijk over hem heen.
De situatie is nu zelfs zo ernstig, dat er in rechts-Republikeinse kringen serieus wordt gedacht over een tegen-kandidaat voor de presidentsverkiezingen van 1992. Bush zal daarom weer heel wat pirouettes moeten maken, wil hij deze voor hem vitale groep opnieuw voor zich winnen.

Incident

Het is niet alleen het te lang ontwijken van met name binnenlandse problemen dat Bush de reputatie heeft gegeven niet erg solide te zijn. Het is ook de manier waarop uiteindelijk beslissingen tot stand komen.

Tijdens de begrotingsonderhandelingen van vorig jaar veranderde hij in drie dagen vier keer publiekelijk van mening over de vraag of en zo ja welke belastingen zouden moeten worden verhoogd. Vorige maand nog was er een ander tekenend incident. Het ministerie van Onderwijs zei toen dat universiteiten niet langer beurzen specifiek voor minderheden mogen reserveren. Daarop kwam een stroom van protesten los, en het Witte Huis trok de maatregel een dag later weer in.

Het is, bij alle zwakten die Bush zo duidelijk op het terrein van de binnenlandse politiek toont, opvallend dat zijn buitenlandse beleid zo succesvol is. Het is dan ook geen wonder dat het weekblad Time hem begin dit jaar tot 'Man of the year' (Man van het jaar) koos. Bush de binnenland-aarzelaar is heel iemand anders dan Bush de buitenland-kei.

Voor een deel heeft de president daarbij geluk gehad. Het was in zijn regeer-periode dat de Sovjetunie z'n positie als rivaliserende supermacht verloor, de Berlijnse Muur gesloopt werd en Oost-Europa zijn vrijheid kreeg. Maar andere successen waren geheel zijn verdienste. Hij maakte bijvoorbeeld het democratische proces in Nicaragua mogelijk en verwijderde de Panamese dictator Noriega.

En zonder Bush zou Koeweit nu allang voorgoed Iraaks grondgebied zijn. Het was Bush die het initiatief nam om troepen te zenden; het was Bush die de anti-Saddam coalitie opbouwde en in stand hield; het was Bush die de Verenigde Naties tot handelen dwong. De Golf-crisis heeft tot nu toe Bush op zijn best laten zien: als een principiële, overtuigende en doortastende staatsman. Tegelijk is aan zijn indrukwekkend rechtlijnige positie een zeker gevaar verbonden.Immers: Bush kán zich eigenlijk niet veroorloven om met minder dan volledige winst (dat wil zeggen: de totale en onvoorwaardelijke terugtrekking van Irak uit Koeweit, goedschiks of kwaadschiks) genoegen te nemen.

henk dam

Islam speelt nauwelijks een rol in Golfcrisis

● *Saddam Hoessein vermeit zich met een van zijn officieren.*

De islam lijkt een belangrijke rol te spelen in het conflict in de Golf, maar dat is slechts schijn. De leiders van de Arabische landen, en niet in de laatste plaats de Iraakse dictator Saddam Hoesseinmisbruiken de godsdienst voor hun eigen politieke idealen. „Zeker in een land als Irak, waar tal van godsdiensten worden beleden, is de invloed van de islam beperkt", zegt Hans Jansen, arabist en lector aan de universiteit van Leiden.

„Saddam Hoessein wil alleen maar de leider van de Arabische wereld worden. Zijn oproep tot een jihad (heilige oorlog) is pure tactiek, bedoeld om de steun van de 'kleine groepen moslims in Irak te winnen", zegt Jansen. „In de uitzendingen van Radio Bagdad wordt gezegd dat de heilige plaatsen bevrijd moeten worden. Dat is maar een hulpmiddeltje om heel Arabië te veroveren. Het is politiek met een godsdienstig tintje."

Rode kruis-missie

De islam levert in het Golfconflict slechts 'ideologische brandstof', meent Jansen. „Maar dat geldt ook voor het christendom. Dat merk je aan de veel gehoorde kreten als 'opstanding van de nieuwe Arabische wereld' en 'liefde voor de Arabische natie'. Opstanding en liefde zijn typisch christelijke termen."

Jansen is een kenner van het Midden-Oosten. Hij heeft veel gepubliceerd, was directeur van het Nederlands Instituut in Caïro en schreef onder meer een boek over de moordenaars van de Egyptische president Sadat. Onlangs maakte hij deel uit van de missie van het Rode Kruis die de gijzelaars in Bagdad bezocht.

Veel wil hij niet kwijt over dat bezoek. „Ik ben blij dat ik terug ben. Het was angstaanjagend. Ik ben nooit bang geweest. Ik zat in Suez tijdens de Suez-oorlog, ben veel in Beiroet geweest, maar bang, nee dat nooit. Maar dat was in Bagdad anders. Daar heeft Saddam de angst erin gejaagd. En angst is erg besmettelijk. Dat zag je ook bij de gijzelaars. Ze zaten in woongroepen. Als er in zo'n groep iemand bang was, dan werden ze dat allemaal."

Voor de gijzelaars is de nachtmerrie voorbij. Maar voor de bevolking van Irak blijft de angst onverminderd voortduren. Eerst was er alleen de vrees voor het eigen regime, daar is nu ook de buitenlandse dreiging bij gekomen. „Saddam Hoessein is veel erger dan Stalin. Hij moordt, verminkt de lijken en dropt die voor de woning van de familie om de angst erin te houden", zegt Jansen. Dat is nodig om de oppositie van de religieuze leiders, de islam, tegen het regime in de kiem te smoren.

Godsdienstig sausje

De islam heeft maar nauwelijks met de Golfcrisis te maken en is voor Saddam eerder een nadeel dan een voordeel. „De leiders van de meeste Arabische landen hebben weinig steun van hun burgers die slechts in godsdienst zijn geïnteresseerd. Tegenstanders gebruiken de islam om oppositie te voeren. Dat geldt niet alleen voor Irak, hetzelfde zie je in Jordanië, Marokko, Algerije, Egypte en Saoedi-Arabië. Om de bevolking toch voor zich te winnen, overgieten de leiders hun politieke opvattingen met een godsdienstig sausje", zegt Jansen.

De situatie van nu is totaal anders dan die tijdens de oorlog tussen Iran en Irak. In het voormalige Perzië weten de leiders de religieuze gevoelens van de bevolking naar hun hand te zetten. Honderdduizenden Iraniërs zijn bereid hun leven te geven onder het motto 'het bloed der martelaren is de sleutel tot het paradijs'. Maar dat geldt zeker niet voor Irak. „Saddam spreekt de religieuze taal niet zo goed als zijn collega's in Iran", meent Jansen.

Verkeerde inschatting

De arabist noemt het dan ook 'een volkomen verkeerde inschatting' dat het familiecomité van dominee Wouters een imam wilde meenemen om de gijzelaars vrij te praten. „Daar is Saddam helemaal niet gevoelig voor. Integendeel. Hij is de natuurlijke vijand van de islam", zegt Jansen.

„Saddam is van huis uit een soennitische moslim, maar die achtergrond heeft geen invloed op zijn handelen. De ideologie van de regerende Baathpartij is voor een deel gebaseerd op het christendom. De partij-ideoloog Aflaq was zelf van christelijke komaf. En ook de minister van Buitenlandse Zaken, Aziz, is een christen."
Andere godsdiensten moeten, evenals in Syrië, wijken voor de ideeën van de Baathpartij. „Saddam Hoessein heeft de geestelijke leiders in zijn land gelijkgeschakeld", zegt Jansen. „Het is dezelfde tactiek die Hitler in zijn tijd hanteerde. Saddam probeert religieuze netwerken te vernietigen. Kinderen moeten hun ouders bespionneren, religieuze leiders worden vermoord, leerlingen houden hun onderwijzers in de gaten."

Het geloof is op zich geen reden voor een conflict, meent Jansen. „In de islam bestaat geen discussie over wat er moet worden geloofd, maar hoe dat wordt uitgedragen.

De gedragsleer staat centraal, wat onder meer blijkt uit de Ramadan (vasten) en het verbod op alcohol. Dat gedrag, we duiden dat aan met fundamentalisme, kan in principe wel tot conflicten leiden. De huidige crisis in de Golf heeft niets van doen met de islam."

Drie vijanden

Aan de islam kan Saddam Hoessein geen steun ontlenen, zegt Jansen. Hij heeft andere argumenten gezocht en gevonden om een gemeenschappelijke vijand te creëren. De nieuwe Arabische wereld wordt volgens Saddam bedreigd door het imperialisme, door het zionisme en door de landen die steun verlenen aan de economische VN-blokkade. Het is de theorie van de drie vijanden, die de Egyptische president Nasser indertijd ook hanteerde."

In eigen land is Saddam de vijand van de islam, in de rest van het Midden-Oosten manifesteert hij zich als de strijder tegen buitenlandse krachten, waarmee hij vooral de Palestijnen aan zich bindt. „Saddam speculeert op de anti-Amerikaanse houding en ontleent daaraan de steun van de Palestijnen. Die vinden alles best, zolang er maar tegen het Westen wordt aangeschopt."

jos heymans

mv DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Habets Bouw B.V.

realiseert kwaliteitsprodukten in geheel Limburg op het gebied van woning- en utiliteitsbouw.
Daarnaast beschikken wij over een onderhoudsafdeling voor onderhoud aan woningen en overige gebouwen in de ruimste zin.

Bij ons zijn de volgende functies vacant:

HOOFD VAN DE UITVOERING c.q. PRODUKTIELEIDER

U wordt in een zo vroeg mogelijk stadium bij de projecten betrokken en u heeft een actieve inbreng bij de werkvoorbereiding.
Vervolgens coördineert u alle werkzaamheden totdat een kwalitatief hoogstaand produkt wordt opgeleverd aan een tevreden opdrachtgever. Het accent ligt in de coördinatie van de uitvoering, waarbij u zelfstandig de belangrijkste contacten met opdrachtgevers, architectenbureaus, constructeurs, overheden etc. onderhoudt.
Natuurlijk bewaakt u de projecten naar tijd, kosten en kwaliteit.
Dit is een aantrekkelijke, afwisselende functie voor een produktieleider met ca. 5 jaar ervaring in utiliteits- en woningbouw, die een uitvoeringsteam kan motiveren.
Wij denken aan een leeftijd van ca. 35 jaar en een opleiding op HTS-niveau of gelijkwaardig.

CALCULATOR/WERKVOORBEREIDER

U wordt opgenomen in een team van 4 man, waar u nauw mee samenwerkt. U zult reeds vanaf het begin bij projecten worden betrokken door het maken van de inschrijvingsbegroting en kostenalternatieven.
Ook het maken van de werkbegroting, werkvoorbereiding, kostenbewaking en het maken van analyses behoort tot uw taak.
Eventueel zult u een aantal aan u toegewezen projecten begeleiden bij de uitvoering of uw ondersteuning verlenen aan het hoofd van de uitvoering. Wij denken aan een leeftijd tot ca. 35 jaar, met een opleiding op MTS-niveau of gelijkwaardig. Ervaring in deze functie en bekendheid met geautomatiseerd calculatiesysteem is een noodzaak.

Spreekt het u aan om te werken binnen een niet al te formele organisatie, waarbinnen uw ambities verwezenlijkt worden, dan moet u zeker solliciteren.

Voor inlichtingen over de inhoud van deze functies, kunt u zich wenden tot de heer ing. W. Habets; tel. tijdens kantooruren 045-242400, in de avonduren tel. 09-3211303132.

Uw schriftelijke sollicitaties dient u voor vrijdag 25 januari 1991 te richten aan de direktie van

Habets Bouw B.V.
Postbus 22100, 6360 AC Nuth

177504

Computer Centrum Sittard is een 100% dochter van Vendex International en fungeert als service-centrum op het gebied van automatisering voor diverse (dochter)bedrijven van Vendex International, zoals Vroom & Dreesmann, Bakker Continental, Dixons, Hunkemöller, Kien, Kijkshop, Kreymborg, Perry Sport, Superdoe en Gran Dorado. CCS werkt hoofdzakelijk met Bull apparatuur. Centraal met een mainframe, decentraal met diverse minicomputers, microcomputers en point-of sale apparatuur.

Wegens het aanvaarden van een betrekking elders, zoeken wij voor onze afdeling produktie medewerkers voor de volgende funkties:

OPERATOR (M/V) Vakaturenummer: 901202

Funktie-inhoud:
- het bedienen van de centrale computers
- het coördineren van het gebruik van het systeem door interactieve gebruikers
- kontrole op het verwerkingsproces
- het signaleren van storingen in programmatuur en apparatuur
- het verrichten van diverse aanvullende administratieve- en onderhoudswerkzaamheden

Deze funktie wordt volgens een drie-ploegen systeem in nauw teamverband uitgeoefend.

Funktie-eisen:
- leeftijd maximaal 25 jaar
- er mag geen militaire dienstplicht meer bestaan
- opleiding op minimaal HAVO-niveau, met exacte vakken in het keuzepakket
- ervaring met Bull DPS 7/7000 systemen strekt tot aanbeveling
- in bezit van modules HE.0, HE.1 of vergelijkbaar

WERKVOORBEREIDER (M/V) Vakaturenummer: 901201

Funktie-inhoud:
- het opstellen en bewaken van de produktieplanningen in overleg met de gebruiker, rekening houdend met de beschikbare produktiemiddelen
- het ervoor zorgdragen dat de informatie en materialen, benodigd voor de verwerking, volledig en tijdig aanwezig zijn bij de verwerkingsafdeling
- het controleren van de uitvoering van de verwerkingsopdrachten opgenomen in de produktieplanning, inclusief het verwerkingsresultaat, op aspecten van volledigheid, juistheid en tijdigheid
- het zonodig initiëren van correctieve maatregelen naar aanleiding van storingen, fouten etc. tijdens het verwerkingsproces
- het systematisch en volgens plan beveiligen van gegevensverzamelingen, het opslaan van duplicaten en het zonodig treffen van herstelmaatregelen bij calamiteiten
- het adviseren over het verwerkingsproces bij de ontwikkeling of wijziging van informatiesystemen, alsmede het beoordelen vanuit verwerkingstechnisch oogpunt van nieuw in produktie te nemen en te wijzigen informatiesystemen en het adviseren over de acceptatie hiervan
- het beschrijven van de verwerkingsopdrachten in een voor de computersystemen acceptabele notatie (job control language)

Funktie-eisen:
- leeftijd maximaal 30 jaar
- goede communicatieve eigenschappen
- er mag geen militaire dienstplicht meer bestaan
- opleiding op HIO of HEAO-BI niveau of vergelijkbaar
- ervaring met Bull DPS 7 systemen strekt tot aanbeveling

Inlichtingen:
Op verzoek kunnen nadere inlichtingen worden verkregen bij dhr. G. Schmeits, hoofd afdeling produktie (046-525555).

Heeft u interesse? Aarzelt u dan niet en schrijf uw sollicitatiebrief, vergezeld van een curriculum vitae en pasfoto onder vermelding van het vakaturenummer, binnen 14 dagen aan:
Computer Centrum Sittard, t.a.v. dhr. G. Schmeits,
Postbus 349, 6130 AH Sittard

Computer Centrum Sittard

Gemeente **Heerlen**

De sociale dienst is belast met de uitvoering van de Algemene Bijstandswet en een aantal aanverwante wetten en regelingen.
Hierbij geldt als uitgangspunt dat bij de uitvoering aandacht dient te worden gegeven aan met de uitkering samenhangende immateriële en werkloosheidsproblemen.
Naast de directie en de rechtstreeks daaraan gekoppelde bureaus Toetsing en Interne Controle omvat de dienst de afdelingen Bijstandsmaatschappelijk Werk, Algemene en Juridische Zaken en Administratie.
De gehele dienst telt circa 120 medewerk(st)ers.
Door interne promotie is momenteel vacant de functie:

hoofd bijstandsmaatschappelijk werk (m/v)

De afdeling Bijstandsmaatschappelijk Werk is belast met intake, onderzoek en rapportage naar aanleiding van aanvragen om uitkering en controles ten aanzien van lopende uitkeringen.
De afdeling is op dit moment nog onderverdeeld in vier wijk-gerichte units, elk bestaande uit plusminus 10 bijstandsmaatschappelijk werkers en een administratief unitassistente; de leiding is in handen van een unithoofd.
Een algemeen medewerker is belast met een aantal specialistische taken, o.a. de afhandeling van aanvragen in het kader van het Bijstandsbesluit Zelfstandigen.
In de nabije toekomst zal een organisatiewijziging van deze afdeling plaatsvinden.

Functie-informatie:
het hoofd afdeling BMW is belast met:
- het geven van leiding aan de afdeling in functioneel en inhoudelijk opzicht;
- het als lid van het stafoverleg leveren van een actieve bijdrage aan de beleidsvoorbereiding en -bepaling, in het bijzonder ten aanzien van het te voeren bijstandsbeleid;
- het bijdragen tot de vereiste afstemming van taken tussen de afdelingen en bureaus;
- vertegenwoordiging van de dienst in commissies en werkgroepen in relatie tot de werksoort bijstandsmaatschappelijk werk;
- het begeleiden van de voor de afdeling geplande organisatieverandering.

Functie-vereisten:
- ruim HBO-werk en denkniveau, mede gebaseerd op opleiding en ervaring op het gebied van maatschappelijke dienstverlening;
- affiniteit met, zo mogelijk ervaring binnen het werkgebied van een sociale dienst;
- het vermogen tot leiding geven, interdisciplinair denken, coördineren en samenwerken;
- goede contactuele en communicatieve vaardigheden.

De honorering van de functie kan maximaal plaatsvinden in salarisschaal 12, maximumsalaris ƒ 7.281,-- bruto per maand.
Een medisch en een op de functie gericht psychologisch onderzoek kunnen deel uitmaken van de selectieprocedure.
In het kader van de flexibilisering van de arbeid worden medewerkers benoemd in algemene dienst bij de gemeente Heerlen.
Het beleid van de gemeente Heerlen is erop gericht het relatieve aantal vrouwen in haar functies te verruimen. Vrouwelijke kandidaten worden derhalve nadrukkelijk opgeroepen te solliciteren. Kinderopvang is aanwezig.
Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de directeur van de Dienst Sociale Zaken de heer drs. M.C. van Helden, telefoon 045-764030.
Sollicitaties binnen 10 dagen onder vermelding van nummer 370 op zowel brief als enveloppe, te zenden aan de directeur dienst Personeel en Organisatie, Postbus 1, 6400 AA Heerlen.

AANNEMINGS- EN WEGENBOUWMAATSCHAPPIJ

BAARS BV

Gevestigd te Ransdaal, gem. Voerendaal

Als wegenbouwbedrijf met veel aandacht voor kwaliteit zoeken wij een vakkundige en ervaren

Werkvoorbereider/inkoper G.W.W.

op MTS-niveau

Goede arbeidsvoorwaarden.
Sollicitaties bij voorkeur schriftelijk aan:
Aannemings- en Wegenbouw Mij.
Baars B.V.
Kampstraat 5
6311 AT Ransdaal
t.a.v. de directie

europlast

ramen & deuren

vraagt:

administratief medewerkster, meao-a

wij zoeken:
een aanpakker met goede organisatorische, contactuele eigenschappen,
enige ervaring op het gebied van computerboekhouding is vereist.

wij bieden:
boeiend en afwisselend werk in een jong en dynamisch bedrijf

uw sollicitatie s.v.p. schriftelijk:

177215

europlast nederland bv
viaductweg 27 - 6224 AA - maastricht

Ornatex zoekt een ervaren transport planner voor Duitsland en de Benelu

Bedrijfsinformatie
Ornatex b.v. is opgericht in 1971 en maakt deel uit van de Oranje Nassau Groep. Zij bewerkt voor Du Pont de Nemours hoogwaardige synthetische produkten en regelt tevens het wegtransport voor de meeste van haar produkten binnen West-Europa. De unieke expertise van de onderneming, haar moderne produktiefaciliteiten en haar beleid, dat gericht is op voortdurende aandacht voor kwaliteit en produktiviteit vormen de basis voor haar succesvolle bestaan. Het personeelsbestand omvat ruim 600 medewerkers.

Afdelingsinformatie:
Transoval (Road) vormt met 21 enthousiaste medew binnen de Ornatex-organisatie een zelfstandige u zich bezighoudt met de planning en financiële af ling van internationaal wegtransport voor produkt Du Pont. Aan de hand van een volledig computer gestuurd informatiesysteem worden per dag mee 100 truckladingen naar Europese klanten van dive Du Pont-fabrieken verstuurd.

Funktie-informatie:
U gaat in teamverband met een hoge mate van z digheid transporten plannen, kontrakt- of andere v ders zoeken voor die transporten, waarbij kostenb king een belangrijke rol speelt. Uw werkgebied o internationale transporten naar met name Duitslan Benelux. U heeft daarbij belangrijke ondersteunin geautomatiseerde systemen.

Funktie-eisen:
Na uw middelbare schoolopleiding heeft u ervari opgedaan in genoemde werkzaamheden.
De Engelse taal levert u geen enkel probleem op Tevens heeft u, voor uw internationale kontakten, k van de Duitse taal. U heeft in de praktijk ervaren geautomatiseerde systemen een belangrijke hulp de uitvoering van uw taken. U bent inventief, pani bestendig en een plezierige gesprekspartner/onde handelaar.

Geboden wordt:
Uw salariëring en de overige emolumenten kunne zonder meer uitstekend genoemd worden, zoals u van een moderne onderneming mag verwachten.

Informatie/sollicitatie:
De heer F. Doomen is gaarne bereid telefonisch i matie te verstrekken onder tel.nr. 045-437272.
Uw schriftelijke sollicitatie gelieve u te richten, vo 24 januari a.s. aan mevrouw J. Wouters.
Postbus 1085, 6460 BB Kerkrade.
S.v.p. in de linkerbovenhoek van de brief en envel vermelden: LD 9101.

Een diskrete behandeling wordt gegarandeerd.
Het spreekt vanzelf dat ook vrouwen kunnen refle

Bewerkingsbedrijf van Hoogwaardige Synthetische Vezels

Ornate

psycho-medisch streekcentrum 'vijverdal' maastricht

Het Psycho-medisch Streekcentrum "Vijverdal" is een psychiatrisch ziekenhuis waarin ca. 500 medewerkers zorg verstrekken aan 400 klinische en 650 poliklinische patiënten.

Het Sociaal Psychiatrisch Centrum (SPC) is bestemd voor mensen met zodanig ernstige psychische problemen, dat daarvoor klinische zorg geïndiceerd is. Via het SPC wordt zorg op maat geboden die kan variëre van 24 uurs klinische zorg tot intensieve thuiszorg. Het SPC is een onderdeel van het cluster Tussenvoorzieningen en wordt opgezet in samenwerking met het SPC-team van het RIAGG Maastricht. Het projek wordt wetenschappelijk begeleid door de Rijksuniversiteit Limburg.

*Het SPC is gevestigd in de stad Maastricht in het zogenaamde "Wijckcentrum". Dat is de **basisvoorziening** vanuit welke verschillende disciplines (psychiater, SPV, arbeidsbegeleiders, ergotherapeut en verpleegkundige) samenwerken. Tevens is het Wijckcentrum het ontmoetingspunt en steunpunt voor patiënten van het SPC. Gezichtsbepalende elementen uit het SPC-zorgmodel zijn: een aktieve gerichtheid op het thuismilieu, flexibiliteit van zorg, casemanagement en arbeidsrehabilitatie.*

Binnen de Arbeidsrehabilitatie bestaat een vakature voor:

ARBEIDSBEGELEIDER HUISHOUDELIJKE DIENSTVERLENING V/M

voor 30 uur per week, verdeeld over 5 dagen

Het arbeidsprojekt omvat: de koffieshop, het restaurant, de keuken, bewassing en schoonmaak van het "Wijckcentrum". In het projekt zijn naast de arbeidsbegeleider werkzaam: een kok (20 uur) en enkele vrijwilligers. In totaal werken er 12 patiënten in het kader van arbeidsrehabilitatie. Doelstelling van dit werk is bij te dragen aan de dagstrukturering en vaardigheidsontwikkeling van patiënten.

Taken:
- leiding geven aan het arbeidsprojekt
- patiënten begeleiden gedurende hun werk
- bijdrage leveren aan en uitvoering van arbeidsrehabilitatieplannen
- organiseren en uitvoeren van huishoudelijke taken in het "Wijckcentrum".
- groepsactiviteiten aanbieden in de vorm van een cursus op huishoudelijk gebied.

Vereisten:
- enthousiasme en ervaring met betrekking tot huishoudelijke dienstverlening;
- ervaring in de omgang met psychiatrische patiënten;
- visie op arbeid en de betekenis daarvan voor betrokkenen;
- opleiding MBO-nivo (bijv. huishoudkundige voor inrichtingen, voortgezette opleiding voor gezinsverzorgster GGV).

Salariëring en overige arbeidsvoorwaarden:
Conform CAO-ziekenhuiswezen FWG 40.

Informatie is te verkrijgen bij Mevr. L. van Santbrink, coördinator SPC, tel. (043-250155) of Mevr. B. Soogelee, coördinator activiteiten (043-685444).

Schriftelijke sollicitaties kunt u binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie richten aan het hoofd Personeelszaken & Organisatie, onder vermelding van vakaturenummer 9108.

Psycho-medisch Streekcentrum "Vijverdal", Postbus 88, 6200 AB Maastricht

Saddam Hoessein zal er niet van wakker hebben gelegen, maar Nederland worstelde de afgelopen maanden met het antwoord op die ultieme vraag: moet tegen Irak oorlog worden gevoerd? Terughoudende diplomatentaal en oorlogskreten wisselden elkaar af. Het grote boek met metaforen, cliché-matige diplomatentaal en verbloemende bewoordingen werd fors uitgebreid. Maar uiteindelijk lijkt Nederland een antwoord op de vraag te hebben gevonden: „Ja, indien nodig gaat ons land in oorlog met Irak."

● *De Witte de With onderweg naar de Perzische Golf.*

Na vijf moeizame maanden neemt kabinet eindelijk besluit

Gaan Amerikanen schieten, dan schiet Nederland ook

De veronderstelling dat een kabinet van CDA en VVD het antwoord ten minste enkele weken eerder zou zijn gevonden, is geen onredelijke. De PvdA had de laatste maanden een 'matigende' invloed op de daadendrang die door minister van Buitenlandse Zaken, Van den Broek, hoog in het vaandel werd gedragen. Van begin af aan hamerden de sociaal-democraten op het belang van een vreedzame oplossing, terwijl het er Van den Broek c.s. vooral om ging samen met de Verenigde Staten op te trekken.

De hele wereld en zeker ook het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken werden op 2 augustus verrast. Aanvankelijk wisten de hoge ambtenaren op het departement niet meer te doen dan 'grote bezorgdheid' uit te spreken over de inval in Koeweit. Later op de dag, na contact met de in Kenia verblijvende Van den Broek, volgde een officiële verklaring waarin de regering stelt 'diep geschokt' te zijn door deze 'daad van agressie'. 'Onverwijlde terugtrekking' van Irak wordt geëist.

In de Tweede Kamer slepen CDA en VVD diezelfde dag al de messen. Het CDA meldde dat militaire actie tegen Irak overwogen dient te worden, de PvdA wees gewapend ingrijpen onmiddellijk van de hand, wat de VVD betreft kon 'het signaal richting Irak niet hard genoeg zijn' en D66 wilde een multinationale vredesmacht. Het zijn standpunten die in de maanden daarna weinig zullen veranderen.

Intussen moest minister Andriessen, die bij ontstentenis van de rest van de regeringsploeg het land bestuurde, varen op inadequate en soms verkeerde informatie. De bewindsman dacht dat het rond Koeweit allemaal niet zo'n vaart zou lopen. Hij sprak dan ook sussende woorden, stond zelfs breeduit te gniffelen voor de camera. Van een olieboycot wilde hij in elk geval niet weten.

Op 7 augustus werden de Nederlandse hoofden in Koeweit geteld. Het zouden er 'ongeveer 150' zijn. Gedurende de hele crisis bleek het zeer moeilijk om het juiste aantal te bepalen. Evacuatieplannen deden al spoedig de ronde, waarbij 'de gedachtenvorming gaande is over de inzet van militair materieel en personeel'. Lubbers (in Nederland) telefoneerde met Van den Broek (Kenia) en Ter Beek (Spanje).

Uitnodiging

Op 6 augustus hadden de Amerikanen hun bondgenoten, ook Nederland, al 'uitgenodigd' bij te dragen aan een verhoging van de militaire presentie in de Perzische Golf. Een Kamermeerderheid zag daar ook wel wat in, maar voor de coalitie was het jammer dat de PvdA niet tot die meerderheid behoorde. Het CDA was al flink gevorderd met het denkwerk en meende dat alleen voor de Nederlandse marine een taak was weggelegd. Tevoren moest wel de commandostructuur van de oorlogsbodems in de Golf duidelijk zijn, vonden de christen-democraten.

De oproep van de Amerikaanse president Bush was volgens het CDA 'terecht', terwijl de PvdA wilde weten 'wat nu eigenlijk wordt verwacht van Europa en de Arabische staten'. De regering koos de middenweg: het Amerikaanse verzoek verdiende 'serieuze bestudering', maar grotere duidelijkheid was gewenst.

Op 9 en 10 augustus worstelde politiek-Den Haag met de vraag of het zenden van Nederlandse oorlogsschepen nadelige effecten kon hebben voor de landgenoten in Koeweit en Irak. Een nieuwe telling resulteerde in 153 Nederlanders in Irak en 84 in Koeweit. Ter Beek lag nog in Spanje, Van den Broek was net terug op vaderlandse bodem en Lubbers was al enige malen in Den Haag gesignaleerd.

● *De Nederlandse F16's 'mochten' niet naar Turkije.*

Foto: DRIES LINSSEN

Op 12 augustus werd duidelijk dat de Witte de With naar de Golf zou gaan. De bemanning moest het uit de krant vernemen. Een dag later kreeg het schip gezelschap van de Pieter Florisz. En de VVD probeerde politieke munt te slaan uit het thema 'vakantie-vierende Nederlandse bewindslieden ten tijde van een internationale crisis'.

De Tweede Kamer bleek het met het kabinetsbesluit eens. Alleen Groen Links verzette zich, de VVD wilde wat extra's en opperde het idee F16's te sturen. Een groot aantal onduidelijkheden bleef. Onder welke vlag zouden de Nederlandse fregatten varen? Wanneer mogen ze schieten? Hoe is de coördinatie geregeld? Tussen Ter Beek en de marineleiding werden hartige woorden gewisseld. De vragen zouden pas maanden later door de politiek definitief worden beantwoord.

Geweld

Premier Lubbers vond dat de Verenigde Naties een eind aan de onzekerheid moesten maken: om de voortdurende onenigheid tussen de bondgenoten de kop in te drukken was een uitspraak over het gebruik van geweld nodig. De conclusie die de marine al had getrokken (samenwerken met de Britten), werd door Lubbers officieel gesanctioneerd.

„Europa heeft zich van de goede kant laten zien," meldde Van den Broek enkele dagen later, na afloop van een vergadering van de Westeuropese Unie. Die daadkracht bleek te stoelen op de afspraak dat de militaire activiteiten in de Golf gecoördineerd dienden te worden. Ambtenaren en hoge militairen mochten aan de slag om er meer dan alleen een politieke uitspraak van te maken.

De Nederlanders in Koeweit kregen van Van den Broek het advies te blijven waar ze waren en niet naar Irak te reizen: Irak was immers bezig westerse gijzelaars als 'schild' te gebruiken om strategische doelen te beschermen. Lubbers wilde, ook met het oog op de gijzelaars, geen antwoord geven op de vraag of de fregatten geweld mogen gebruiken. Gelukkige bijkomstigheid: de fregatten waren op dat tijdstip nog niet in de Golf en een antwoord was nog niet noodzakelijk.

Tussen CDA en PvdA dreigde daarover een conflict. De eerder ingenomen standpunten werden verscherpt. De PvdA vond dat geweld alleen mag worden gebruikt als dat door de Veiligheidsraad wordt gesanctioneerd. Woordvoerder Melkert vond de term 'beheerste vormen van geweld' uit. Het CDA wilde zich niet bij voorbaat ophangen aan de VN: woordvoerder Gualthérie van Weezel liep harder dan zijn coalitiegenoot. Van den Broek moest weer de middenweg bewandelen en combineerde beide standpunten: gebruik van geweld sloot hij zeker niet uit, maar een uitspraak van de Veiligheidsraad was zeer gewenst.

F16's

Nederland gooide 50.000 gaspakken in de strijd, terwijl de ministers Kok en Van den Broek ruzieden over bezuinigingen op de Defensie-uitgaven. De Nederlandse gijzelaars in Koeweit werd geadviseerd naar Bagdad te verhuizen. De voedselsituatie was daar beter, de Irakezen traden in Koeweit steeds bruter op en mocht toestemming komen om de regio te verlaten, dan moest toch vanuit Bagdad worden vertrokken.

Op 18 september – de gijzelaars zaten nog steeds vast – ging een Nederlands squadron F16's in de aanbieding. De regering zag de achttien toestellen het liefst vanuit Turkije opereren met een beperkte opdracht: een politietaak in de lucht. De zaak bleek door Van den Broek op een te laag diplomatiek niveau te zijn voorbereid: de Turkse regering weigerde het squadron.

Hoewel premier Lubbers bezwoer dat met de toestellen niet zou worden geleurd, bleef Van den Broek bij de Turken aandringen, gooide Ter Beek in de Verenigde Arabische Emiraten een balletje op en werd met Egypte contact gelegd. In het geruchtencircuit werden ook Saoedi-Arabië en zelfs Cyprus genoemd als mogelijke standplaatsen voor de Nederlandse toestellen. Lubbers blunderde nog even, toen hij meldde dat de Duitsers gevechtstoestellen wilden sturen naar het crisisgebied.

Het CDA hoopte dat de Turken nog zouden bijdraaien, de PvdA hekelde het gehannes van de regering, die pas op 24 oktober (een maand later) definitief besloot dat de F16's op de vliegbasis Twente blijven. Intussen hadden de Britten Nederland om bijstand gevraagd: geneeskundige troepen, genie-eenheden en militairen die zijn getraind in chemische en biologische oorlogsvoering. Ter Beek riep echter dat van het zenden van Nederlandse grondtroepen geen sprake kon zijn.

Schuiven

Land- en luchtmacht roerden zich. Met de inzet in de Golf heeft de marine een prachtig argument om dreigende bezuinigingen het hoofd te bieden. Hoge militairen hopen dat de politiek ook land- en luchtmacht zo'n argument verschaft.

Op 8 oktober vond Van den Broek het weer tijd voor dreigende taal: de VN moesten zich beraden over militaire acties tegen Irak. 'De risico's van passief afwachten' dreigden te groot te worden. Economische strafmaatregelen konden 'niet tot in het oneindige' worden voortgezet. Het CDA vond dat het defensiebudget niet als 'grabbelton' mag worden gebruikt, de PvdA zag 'verdere bezuinigingsmogelijkheden op Defensie'.

Eind oktober drong ook de nijpende positie van de gijzelaars zich weer op de voorgrond. Van den Broek was faliekant tegen, en hield vast aan een in de EG afgesproken lijn: geen regeringsdelegaties naar Irak en ontmoediging van particuliere missies. Een missie-Wouters zou door de Nederlandse ambassade in Bagdad 'hand- en spandiensten' worden verleend. Volgens Buitenlandse Zaken was dat niet in strijd met de EG-lijn.

Uit de Tweede Kamer werd de druk op Van den Broek vergroot: de minister moest zich niet langer verzetten tegen een Nederlandse missie naar Irak. Uiteindelijk gaf de bewindsman een verklaring uit, waarin de oplossing van de Golfcrisis weliswaar niet werd gekoppeld aan het Israëlisch-Palestijnse vraagstuk, maar beide onderwerpen wel op hetzelfde velletje werden aangeroerd.

Was Van den Broek aan het schuiven in de richting van de opvattingen van Saddam Hoessein? Het werd aan de media gelaten om die mogelijkheid te opperen, de Irakese ambassade worden de Nederlandse kranten goed gelezen. Het moest een Nederlandse missie naar Irak extra steun in de rug geven.

Dreigen

Enkele dagen nadat Saddam de gijzelaars had laten gaan, trok Van den Broek weer van leer: Nederland diende een extra inspanning in de Golf te leveren. Op 13 december bleek dat de minister zijn collega's had weten over te halen de Amerikanen en Britten van munitie te voorzien. Voor een groot deel tegen betaling. Bovendien gaat er een blusboot van Smit-Tak naar de Golf.

Kort voor het verstrijken van de 15e januari zijn de standpunten van CDA en PvdA niet veranderd: het CDA wil meér doen, de PvdA trapt op de rem. Het kabinet besliste op 8 januari om geen mariniers, wel medische bijstand te sturen. En in geval van oorlog vallen de Nederlandse fregatten onder Amerikaans commando. Gaan de Amerikanen schieten, dan schieten de Nederlanders ook.

bart jochems

Binnen het sectorsecretariaat FEAZ
is de vacature ontstaan van

Secretaresse

De Limburgsche Maatschappij voor Gasdistributie (Limagas) NV is een bedrijf dat door de inzet van ruim 680 medewerkers aan meer dan een kwartmiljoen afnemers in 54 gemeenten aardgas levert.

Onder de sector Financieel-Economische en Administratieve Zaken (FEAZ) ressorteren de Bedrijfseconomische Afdeling en de afdelingen Financiele Administratie, Verbruikers Administratie en Informatieverwerking

FUNCTIE-INHOUD
- Het voeren van het secretariaat van de directeur Financieel-Economische en Administratieve zaken: onder andere postbehandeling, agendavoering, verslaglegging, voorbereiding van stukken en representatie;
- mede zorgdragen voor de coördinatie en afstemming van sectoractiviteiten.

FUNCTIE-EISEN
- VWO-diploma;
- afgeronde directie-secretaresse opleiding, bij voorkeur gevolgd door management assistent opleiding;
- ondernemend, creatief en in hoge mate zelfstandig optredend;
- ervaring met geautomatiseerde gegevensverwerking;
- ervaring in soortgelijke functie;
- leeftijd ±30 jaar;

Kandidaten met leidinggevende ervaring genieten de voorkeur.

ARBEIDSVOORWAARDEN
Met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden zijn van toepassing de CAO voor nutsbedrijven in NV-vorm, de Algemeen Burgerlijke Pensioenwet en de ziektekostenregeling IZA-Limburg.

Naast het salaris en de vacantietoeslag bieden wij o.m. een 13e maand en goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Wij nodigen belangstellenden uit hun schriftelijke sollicitatie binnen twee weken na het verschijnen van deze advertentie, te richten aan de afdeling Formatiebeheer, t.a.v. de heer P.M. Worms, die desgewenst ook telefonisch inlichtingen verstrekt. (tel. 045-329453).

LIMAGAS N.V.
Postbus 30200
6370 KE LANDGRAAF

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

ST. GREGORIUS ZIEKENHUIS
BRUNSSUM

Het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum is een algemeen ziekenhuis met 230 bedden, waarin alle basisspecialismen en een aantal deelspecialismen vertegenwoordigd zijn. Samen met verpleeghuis Schuttershof en het De Weverziekenhuis in Heerlen maken wij deel uit van de Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid Limburg.

Binnen de polikliniek gynaecologie ontstaat met ingang van 1 februari 1991 een vacature voor een full-time

sekretaresse/ polikliniekassistente

Functie-informatie:
De aan te stellen sekretaresse/polikliniekassistente heeft tot taak:
- het maken van afspraken met patiënten;
- het ontvangen en inschrijven van patienten;
- het opnemen en verwerken van gegevens welke van belang zijn voor een goede archivering en administratie;
- zonodig andere voorkomende administratieve vaardigheden.

Functie-eisen:
- HAVO of MEAO-sekretariële richting;
- doktersassistente met meerjarige ervaring;
- goede kontaktuele eigenschappen;
- ervaring op een poli-kliniek.

Salariëring zal geschieden op basis van FWG funktiegroep 30, minimaal ƒ 2249,- en maximaal ƒ 3094,- bruto per maand op full-time basis. Voor het overige zijn de arbeidsvoorwaarden uit de C.A.O.-ziekenhuiswezen van toepassing.

Nadere inlichtingen worden verstrekt door dr. J. Degen, gynaecoloog, tel. 045-279291 en ir. H. Halferkamps, coördinator paramedische dienst, tel. 045-279471.

Schriftelijke sollicitaties dienen vóór 21 januari a.s. te worden gericht aan de personeelsdienst t.a.v. mw. Y. Dassen, personeelsfunctionaris.

Ga je naar een MTS, dan kun je straks nog alle kanten op.

Naar DSM bijvoorbeeld. Want DSM heeft de komende jaren veel MTS'ers nodig, bijvoorbeeld voor de functie van procesoperator. Een leuke, afwisselende en verantwoordelijke baan.

En met je MTS Procestechniek of MTS-E Meet- en Regeltechniek, heb je alle kansen. Wil je meer weten over het vak procesoperator, vraag dan de brochure aan bij: DSM Limburg bv, Personeelsvoorziening en -beheer, Postbus 1160, 6160 BD Geleen. Wil je meer weten over de MTS-opleiding, kom dan naar de

open dag

op 18 januari - van 14.30 tot 17.00 uur en van 18.30 tot 21.00 uur op de MTS Heerlen, Schimmelpenninckstraat 1, 6415 GH Heerlen, telefoon 045-720440.

Wanneer kun je naar een MTS?

Met de volgende vooropleidingen:
- MAVO met wis- en natuurkunde op C-niveau of wiskunde op D-niveau;
- LBO (bijvoorbeeld LTS) met wis- en natuurkunde en een vreemde taal op C-niveau;
- LBO (bijvoorbeeld LTS) met wiskunde op D-niveau en een vreemde taal op C-niveau;
- een overgangsbewijs van 3 HAVO of VWO naar 4 HAVO of VWO, met een voldoende voor wiskunde.

DSM
WE PUT FANTASY TO WORK

Medtronic

Medtronic Inc. is reeds meer dan 30 jaar de toonaangevende fabrikant van cardiovasculaire- en neurologische produkten zoals implanteerbare pacemakers, elektroden, hartkleppen, zenuwstimulatoren, katheters en medicijnpompen.

Met ca. 7.700 medewerkers is Medtronic wereldwijd aktief in meer dan 85 landen. Het moederbedrijf is gevestigd in Minneapolis, U.S.A.

In Nederland is Medtronic met een viertal bedrijven, waar totaal ruim 680 medewerkers werkzaam zijn, sterk vertegenwoordigd.

Het Europese Service en Technologie Centrum, gevestigd in Kerkrade, is de op moderne principes gebaseerde produktiefaciliteit, die ook verantwoordelijk is voor het geven van technologische ondersteuning aan de andere Europese vestigingen en de distributie van alle Medtronic produkten binnen Europa, Afrika en het Midden Oosten.

Toward Man's Full Life
Medtronic

De afdeling Europe Finance HQ, gevestigd te Kerkrade, is verantwoordelijk voor de consolidatie van de maandelijkse financiële rapportages van de vestigingen in Europa. Daarnaast houdt men zich bezig met rapportering van de resultaten aan het Europees Management. De afdeling bestaat thans uit drie personen.

Vanwege de promotie van de huidige funktionaris is op deze afdeling de navolgende vakature ontstaan:

SENIOR FINANCIAL ANALYST (M/V)

De senior financial analyst geeft leiding aan de afdeling en rapporteert aan de Europese Controller. Tot het specifieke takenpakket van deze funktie behoort o.a.:
- het verzorgen van de maandelijkse consolidatie van de financiële rapportage van de Europese vestigingen.
- het rapporteren van de "flash sales" aan Europees en V.S. Management.
- het uitgeven van "Performance Rapportages" t.b.v. het Europees Management.
- onderhoud en update van het "Europees Consolidatie Systeem" d.m.v. een pc-based consolidatie pakket (Micro-control).
- kontakt onderhouden tussen het Europees en V.S. Management betreffende de analyses van de aktuele resultaten.

Daar de kommunikatie met kollega's in andere landen een belangrijk aspekt is, zal reizen een belangrijke plaats binnen deze funktie innemen. Organisatorisch behoort deze funktie tot het Europees hoofdkantoor in Brussel.

Voor deze boeiende en verantwoordelijke funktie stellen wij de navolgende eisen:
- opleiding tenminste HBO, bv. HEAO-BE, Universiteit.
- minimaal 5 jaar ervaring in een soortgelijke funktie bij voorkeur opgedaan in een Amerikaanse organisatie.
- kreatieve/pragmatische instelling, stressbestendigheid en een goede teamspirit.
- goede kommunikatieve eigenschappen en een aktieve beheersing van de Engelse taal.

Medtronic biedt u naast een pakket uitstekende primaire en sekundaire arbeids-voorwaarden een plezierige werksfeer in een dynamische omgeving.

Uw schriftelijke sollicitatie met uitgebreid curriculum vitae en een recente pasfoto kunt u binnen 14 dagen sturen naar: Medtronic BV, t.a.v. dhr. J. Mesters, afdeling Personeelszaken, Wenckebachstraat 10, 6466 NC Kerkrade. Voor algemene informatie kunt u kontakt opnemen met dhr. J. Mesters. Verdere informatie betreffende de bovenstaande funktie kan opgevraagd worden bij dhr. P. de Wilde. Beiden te bereiken onder telefoonnummer 045-438585.

infour

Medtronic

mts -MAASTRICHT

Maastricht, Bemelerweg 1, telefoon 043-622541

OPEN HUIS
VRIJDAG 18 JAN. '91
14.30-16.30 uur en 18.00-20.00 uur

De MTS-Maastricht biedt u de volgende keuzemogelijkheden:

BOUWKUNDE
Een gedegen basisopleiding voor funkties bij een architektenbureau of in de uitvoerende sector bij de aannemer, als uitvoerder, werkvoorbereider, alsmede in overheidsdienst

ELEKTROTECHNIEK
met aparte studierichtingen:
ENERGIETECHNIEK
ELEKTRONIKA
Een ruime opleiding in de sterkstroomtechniek of de elektronika met plaatsingsmogelijkheden in de uitvoerende en tekenkamersector.

WERKTUIGBOUWKUNDE
Een brede basisopleiding voor funkties als tekenaar-konstrukteur, werkvoorbereider, kalkulator, bedrijfsassistent, o.d. in de machine- en staalbouwkunde.

N.B. **Met ingang van het studiejaar 1991/1992 bestaat de mogelijkheid om in het vierde leerjaar van de afdeling Werktuigbouwkunde o.a. te kiezen voor het keuze-vak "LUCHTVAARTTECHNIEK".**

AANMELDING VAN LEERLINGEN voor 1 maart a.s.

Vooropleiding MAVO, HAVO (3 klassen) of LTS.

Mogelijkheden tot voortzetting van de studie aan de HTS, de lerarenopleiding, specialisatiekursus e.d.
Voor bezitters van een HAVO-DIPLOMA (met wis- en natuurkunde) is een verkorte opleiding mogelijk. Nadere inlichtingen op school.

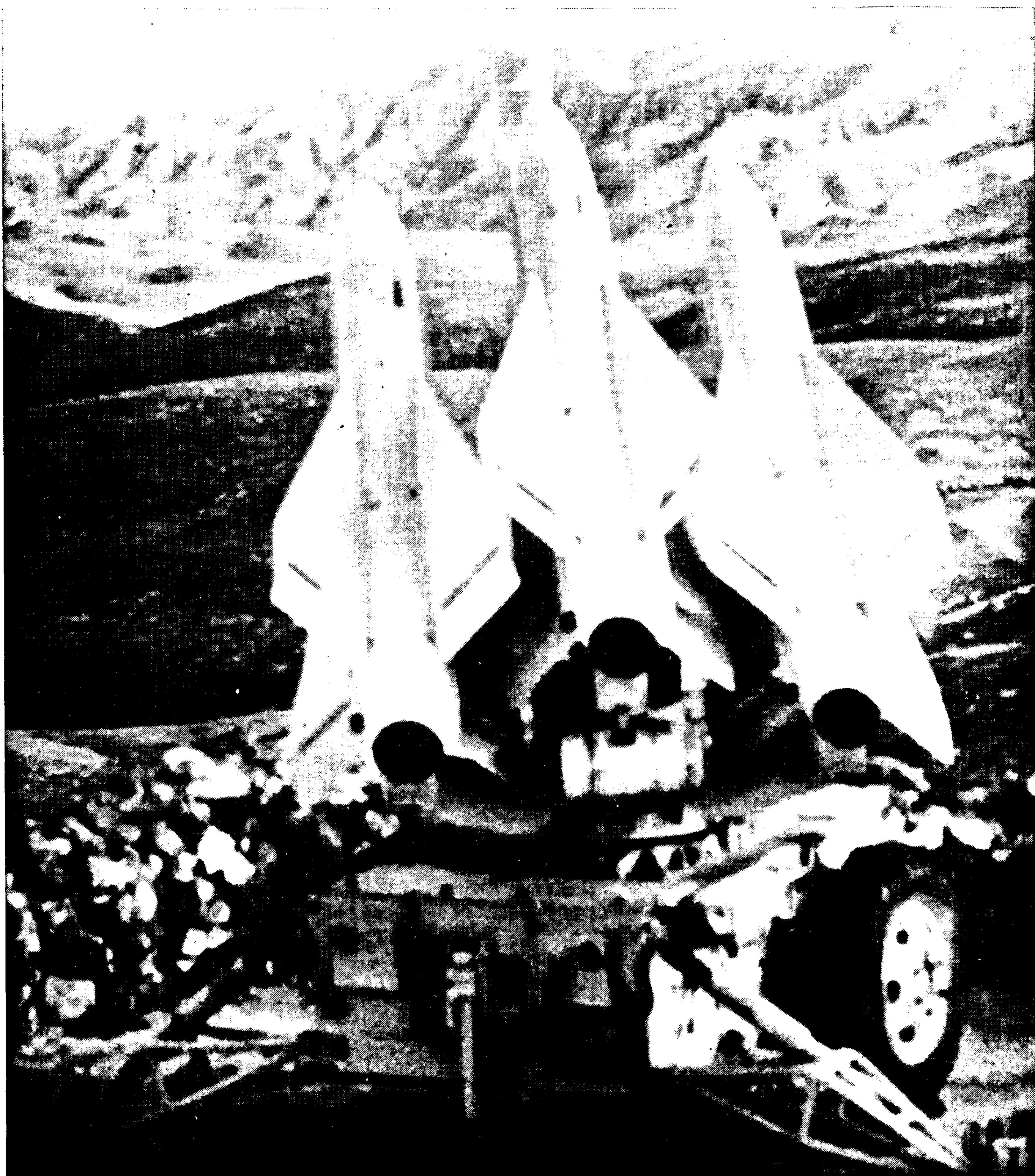
Op verzoek wordt u gaarne een brochure met aanmeldingsformulier toegezonden.
Telefoon 043 - 622541.

„MEISJES EN TECHNIEK" waarom niet??????

Israël rekent op oorlog

Hoe groot de honger is naar het antwoord op de vraag welke richting de Golfcrisis opgaat bleek de afgelopen week nog eens bij de perspresentatie van de zesde editie van de 'Militaire Balans in het Midden-Oosten', een jaarlijkse uitgave van het Jaffee Centrum voor Strategische Studies van de Universiteit van Tel Aviv. De Balans, bijgewerkt tot midden oktober, bevat naast een aantal analyses van militaire deskundigen een uitgebreid getalsmatig overzicht van de legers in het Midden-Oosten. Door de komst van een gigantische westerse strijdmacht naar de Golf hebben die cijfers wat aan betekenis verloren, maar niettemin waren er op de persbijeenkomst in Tel Aviv zelfs geen staanplaatsen meer beschikbaar.

● Israëlische Hawk-raketten staan in de Jordaanvallei op het noordoosten gericht.

Alle vragen aan het indrukwekkende panel van militaire deskundigen waren te rangschikken in de categorieën: waar gaat het in de Golf naar toe? En: zal Israël bij het conflict betrokken raken? De samenstellers van de Balans, voormalige officieren van de inlichtingendienst en andere militaire deskundigen, konden wat dat betreft natuurlijk weinig meer doen dan cijfers oplepelen en kansen afwegen.

De directeur van het studiecentrum, generaal-majoor b.d. Aharon Yariv, zei dat Bush noch Saddam een oorlog wil, maar dat die toch kan uitbreken door diepgaande verschillen in persoonlijkheidsstructuur, met als gevolg misverstanden. Bush is een Amerikaanse intellectueel met weinig begrip voor het eergevoel van Arabische leiders. Zijn poging Irak de data van overleg te dicteren achtte hij een duidelijk produkt van die houding. Aan de andere kant begrijpt Saddam, die zijn opleiding heeft genoten in de keiharde leerschool van het Midden-Oosten, weinig of niets van de morele argumenten die de Amerikaanse president graag presenteert.

Niet verrassend meent Yariv dat een geallieerde aanval, als het zo ver zou komen, zal beginnen met grootscheepse bombardementen op het Iraakse achterland, ter vernietiging van raketinstallaties (met name luchtdoelraketten), vliegvelden en andere militaire objecten. De volgende stap zal afhangen van de Iraakse reactie. Als Saddam niet capituleert, zullen de geallieerden heel voorzichtig en goed voorbereid te werk moeten gaan bij het inzetten van hun landlegers ter bevrijding van Koeweit. De verdediging is de Iraakse specialiteit en een slecht voorbereide aanvaller kan rekenen op zware verliezen.

Het is een oud verhaal, maar de nadruk zal moeten liggen op een effectief gebruik van de luchtmacht. Daarover merkte Yariv, voormalig hoofd van de militaire inlichtingendienst, nog op dat de ervaring heeft geleerd dat de verwachtingen over het effect van luchtaanvallen in de regel te hooggespannen zijn. Met andere woorden: de Amerikanen zullen wel luchtoverwicht bereiken, maar misschien minder snel dan wordt aangenomen.

Yariv acht het mogelijk dat Israel in een vroeg stadium bij een oorlog betrokken raakt. Als de Amerikanen er bij een eerste aanval niet in slagen zeer zware schade toe te brengen aan raketinstallaties en vliegvelden in het westen van Irak, dan zou Saddam kunnen besluiten een aantal Al-Hoessein-raketten (bereik 600 km.) naar Israel te sturen. Mogelijk zullen in combinatie daarmee onbeschadigd gebleven Soechoi-24 aanvalsvliegtuigen (Irak heeft er 25) proberen laag en snel vliegend het Israëlische luchtruim binnen te dringen.

Voor Israel is er wat zo'n aanval betreft goed en slecht nieuws. Het goede nieuws is dat Yariv niet verwacht dat Irak in staat zal zijn schade van strategisch belang te veroorzaken. Israels defensie-capaciteit zal dus niet worden aangetast. Het slechte nieuws is dat een raketaanval in Israëlische steden voor schade en slachtoffers zal zorgen, zeker als Su-24s erin slagen te penetreren. Een Su-24 kan een bommenlast (conventioneel of chemisch biologisch) vervoeren van 11000 kg. Dat is heel wat, vergeleken met de 180 kg. die de Al-Hoessein-raket kan meenemen.

Overigens merkt brigade-generaal Dov Tamari, een van de samenstellers van de Balans, op dat de schade die een Al-Hoessein kan veroorzaken niet moet worden onderschat omdat de massa van de raket bij een inslag voor extra effect zorgt. Tijdens de zogenoemde 'oorlog van de steden', toen Irak en Iran elkaars bevolkingscentra beschoten, verwoestten Al-Hoesseins soms uitgebreide woon- en winkelcomplexen.

In navolging van oud-minister van defensie Jitschak Rabin waarschuwde generaal Yariv de Israëlische regering niet automatisch te reageren op een Iraakse aanval. Als de schade beperkt blijft is het beter niet militair te antwoorden omdat zo'n antwoord vergaande gevolgen kan hebben. Israëlische vliegtuigen zullen het Jordaanse luchtruim moeten doorkruisen om boven Irak te komen en dat betekent dat Israël het risico loopt van Jordaanse interventie, ook als het net als in 1973 via de VN zou laten weten dat het geen agressieve bedoelingen koestert ten aanzien van Amman. Als Jordanië eenmaal bij de oorlog betrokken raakt zou Syrië kunnen volgen.

Het is in principe mogelijk dat Israël een Iraakse raketaanval zal beantwoorden met raketten, omdat de kans op Jordaanse tussenkomst dan minder groot is. Maar geen van de militaire deskundigen bleek bereid het achterste van zijn tong te laten zien voor wat betreft Israels strategische capaciteit. Het blijft dus onduidelijk met welk oogmerk de Jericho-I (bereik 500 km.) en II (1500 km.), waarvan Israel er volgens buitenlandse publicaties tussen de 100 en 200 klaar heeft staan, zijn ontwikkeld. Een nucleair doel ligt het meest voor de hand, zeker voor wat betreft het tweede type.

Overigens wilde generaal Yariv geenszins uitsluiten dat Saddam Israel zal aanvallen nog voordat er sprake is van geallieerde actie, mogelijk zelfs voor de 15e januari. De schade in Israel zou dan groter zijn omdat Irak alle vliegtuigen en raketten zou kunnen gebruiken die het nodig acht. Maar de vrees voor een vernietigende tegenactie is bij de Irakezen ongeveer even groot als de angst voor een Israëlische voorzorgsaanval, ook al ontkent de Israëlische regering vrijwel iedere dag dat ze zoiets van plan is.

Een geallieerd succes in een Golfoorlog zal in grote mate afhankelijk zijn van het vermogen van de militaire inlichtingendiensten een juist beeld te geven van de situatie in vijandelijk gebied. Israel beschikt niet zelf over 'real time' informatie, dat wil zeggen dat het niet precies weet wat de situatie in Irak is op het moment waarop het beslissingen moet nemen. Volgens dr Ze'ev Eytan, een van de redacteuren van de Balans, is het beeld dat Israel via zijn inlichtingenapparaat van de totale militaire toestand in Irak heeft, ongeveer twee uur oud. In moderne oorlogvoering is dat veel en daarom voorziet Amerika de Israëliers over 'real time' informatie, die voornamelijk berust op satellietwaarneming.

Het Israëlische leger beschikt voor het inlichtingenwerk in de lucht over een aantal met elektronische apparatuur volgestouwde RF-4E Phantom-verkenningsvliegtuigen. En vier Grumman E-2C Hawkeye vliegtuigen, voorzien van radarschotels op het dak, proberen aanvallende vliegtuigen in een zo vroeg mogelijk stadium te ontdekken en te identificeren. De MTI (Moving Target Indication) radar van de Hawkeye heeft een bereik van ongeveer 450 km en kijkt dus net over de Iraks westelijke grens. Israël heeft verder een onbekend aantal Boeings-707 beschikbaar voor het verzamelen van inlichtingen en voor elektronische oorlogvoering.

Omgekeerd leveren de Israëliërs de Amerikanen waardevolle inlichtingen, gebaseerd op hun jarenlange ervaring met Arabische strijdkrachten. Het Iraakse luchtverdedigingssysteem komt in grote lijnen overeen met dat van Syrië, waarmee de Israëliers goed bekend zijn. Op grond daarvan noemt generaal Yariv het Iraakse luchtruim 'doordringbaar'.

ad bloemendaal

Ongerust zijn mag in Israel, maar laat het niet merken

In de wetenschap dat de Iraakse president Saddam Hoessein Tel Aviv in de komende Golfoorlog de eerste klappen heeft beloofd maakt Israël zich op voor spannende weken. Maar terwijl buitenlanders reageren met een massale vlucht uit het land, doen de Israëliërs even massaal hun best om te laten zien dat er wat hun betreft niets aan de hand is.

Ook al moeten ze zich daarvoor nog zo forceren. „Als Saddam Hoessein op 15 januari hier een raket naar toe stuurt zal hij niemand thuis treffen. Iedereen is zich ergens aan het vermaken," begon deze week een verhaal in het populaire dagblad Chadashot. Volgde een overzicht van het amusement in Tel Aviv op de vooravond van D-day.

Geen enkele theatervoorstelling is afgelast. „Ben je gek? Ben je wel normaal? Alles gaat door. We hebben twee voorstellingen op de 15de en ze zitten allebei mudvol," reageerde een schouwburgdirecteur verontwaardigd. Ook in de filmwereld is het 'business as usual'. De actrice Liv Ullmann en de acteur Michael York, in Jeruzalem voor filmopnamen, hebben deze week gasmaskers in ontvangst genomen.

Optredens van het Koor van het Rode Leger en modeshows gaan de komende week gewoon door en de restaurants melden een normale drukte. Volgens Chadashot begrijpen 'de bange vluchtende buitenlanders' niets van de Israëlische mentaliteit.

Er rust in Israël een taboe op het tonen van ongerustheid. Wie laat blijken dat hij de toekomst niet met vertrouwen tegemoet ziet geeft de vijand al de halve winst in handen, luidt het devies, niet alleen van de Israëliër-in-de-straat, maar ook van de overheid.

President Chaim Herzog heeft de afgelopen week een paar keer fel uitgehaald naar de 'angstige spoed' waarmee luchtvaartmaatschappijen hun vluchten op Tel Aviv (verzekeringspremie 120.000 dollar) hebben gestaakt en waarmee personeel van ambassades en internationale organisaties Israël de rug toe heeft gekeerd. Hij trok een vergelijking met de tijd van de oorlog tussen Irak en Iran. „Die woedde in hetzelfde gebied en niemand ging hier weg."

Ook minister van transport Moshe Katsav reageerde woedend op het afgelasten van vluchten op Israël. Dat ontlokte het socialistische dagblad Davar het nuchtere commentaar dat de regering kennelijk weigert de feiten onder ogen te zien.

„De luchtvaartmaatschappijen zijn verantwoordelijk voor de veiligheid van hun passagiers en bemanningen en buitenlandse regeringen zijn verantwoordelijk voor hun staatsburgers; tot dusver hebben die twee instanties meer verantwoordelijkheidsgevoel getoond dan de regering."

Schade

Hoewel hoge militairen in persbriefings hebben verklaard dat Irak onder bepaalde omstandigheden aanzienlijke schade kan aanrichten in Israël, houden ministers de moed erin door dagelijks te roepen dat de kans op een luchtaanval minimaal is. Mochten er toch raketten komen dan zijn dat er 'hooguit een paar' (minister van defensie Arens), waarvan de schade te verwaarlozen zal zijn. „Ik slaap voortreffelijk," onthulde Arens deze week in het dagblad Yediot Achronot.

De ministeriële luchtigheid dient om de bevolking gerust te stellen, maar misschien ook ter camouflage van het feit dat Israël slecht is voorbereid op een dreiging met chemische wapens. „Dat geldt trouwen niet alleen voor Israël, maar eigenlijk voor alle landen, met uitzondering misschien van Zwitserland waar alle schuilkelders bestand zijn tegen chemische oorlogsvoering," meent Ami Molad.

Hij is bedrijfleider van het Nationaal Veiligheidscentrum in Tel Aviv, een door de gemeente in het leven geroepen maar door priveondernemers gerunde winkel in artikelen die te maken hebben met veiligheid in huis, kantoor en bedrijf. De laatste maanden concentreert Molads handel zich op producten die bescherming bieden tegen de gevolgen van explosieve en chemische wapens.

Ieder huis en ieder flatgebouw in Israël moet volgens de wet zijn voorzien van een schuilkelder, maar de laatste jaren waren de meeste van die kelders in gebruik als opslagplaats voor oude meubelen, matrassen en andere rommel. „De schuilkelders zijn verwaarloosd, maar dat probleem is met een goede schoonmaak binnen een paar uur op te lossen," zegt Molad.

„Maar voor chemische wapens was niemand klaar. Goed, ze hebben gasmaskers uitgereikt en andere beschermingsmiddelen. Maar wie weet of de raketten die naar beneden komen gas bevatten of explosieven? Er hangt geen kaartje aan en je weet dus niet of je naar het dak moet of naar de kelder."

Bij de uitreiking van de maskers en in handleidingen is de Israëlische bevolking verteld dat ieder gezin een kamer gereed moet maken die kan dienen als schuilplaats in het geval van een chemische aanval. Vader en moeder Doorsnee dienen de ramen van die kamer hermetisch af te dichten met plastic doek en plakband. Tochtband moet het binnendringen van gas via de deur voorkomen.

Voedsel

De Israëlische familie Doorsnee wordt verder geacht voldoende voedsel in huis te hebben, in blik of glas, een noodlamp, een eerste hulppakket, plastic regenpakken en natuurlijk de van overheidswege uitgereikte doos met beschermingsartikelen, namelijk een gasmasker, ontsmettingspoeder en een injectiespuit met atropine. De Doorsnees is verteld dat kamers hoog in gebouwen de beste bescherming bieden, omdat het gas geleidelijk naar de grond zakt.

Amod: „Wij vertellen de mensen natuurlijk dat ze moeten doen wat de autoriteiten zeggen, dus een kamer gereeed maken en afsluiten. Maar niemand weet wie ons gaat vertellen of we naar de schuilkelder moeten of naar die kamer. De officiele instructie luidt: als de sirene gaat moet iedereen naar de schuilkelder, gasmasker mee. Mensen vragen me dus: waarom moet ik die kamer afsluiten? Ik weet het niet."

De ongerustheid in Israël, verstopt onder een dunne laag bravoure, manifesteert zich in golven, teweeggebracht door politieke ontwikkelingen. De eerste golf kwam na de Iraakse bezetting van Kuwayt, daarna ebde de belangstelling voor protectiemateriaal geleidelijk weg. In die periode hoorde je veel mensen met nadruk verklaren dat er geen oorlog zou komen. Steevast hadden ze dat gehoord van hoge officieren tijdens hun reservedienst of van een kennis die bij de inlichtingendienst werkt.

● De afgelopen maanden hebben honderdduizenden Israeli's een gasmasker gekregen.

Anderen verklaarden te hopen dat er oorlog zou komen, omdat Israël er dit keer niet alleen voor staat. Maar vooral in Tel Aviv is, nu de oorlog onontkoombaar lijkt geworden, de animo om als schietschijf te dienen voor Saddams raketten afgenomen. „De echte paranoiden hebben al in de eerste week na de invasie van Kuwayt beschermingsmateriaal gekocht," zegt Almod.

„Maar sinds een week krijg ik hier de mensen die de hele tijd hebben geroepen dat er niets zal gebeuren." Een gewild artikel vormen hutjes van doorzichtig plastic, bestemd voor huisdieren. Zij zijn voorzien van een luchtpomp met een motor op batterijen. Amod heeft er honderden verkocht.

Gasmaskers zijn verstrekt aan alle Israëlische burgers en een beperkte groep in Israël werkende buitenlanders: in hoofdzaak studenten, kiboetsvrijwilligers, journalisten en diplomaten. Wie niet in die categorieen valt moet bij het veiligheidscentrum een masker kopen. Er zijn ook Israëliërs die een tweede of derde gasmasker kopen, voor op kantoor of in de auto.

Het taboe op ongerustheid zorgt ervoor dat veel Israeliërs een lichte gene vertonen als ze beschermingsmateriaal komen kopen. „Dan zeggen ze dat het voor de Filipijnse au pair is, of dat ze buitenlandse gasten krijgen," zegt Amod met een gemene grijns. Maar de veiligheidshandel kent ook zijn tragische momenten, bijvoorbeeld als mensen vragen om gasmaskers voor hun kinderen. Die zijn namelijk niet op de vrije markt verkrijgbaar.

„Ze staan dan met twee maskers voor volwassenen in hun handen en weten zich geen raad. Meestal geven ze die dan maar terug en verlaten volkomen ontgoocheld de zaak. Het is triest, maar ik kan ze niet helpen."

Deze week begint de uitreiking van beschermingspaketten aan de bevolking van het Israëlische platteland. Later zullen ook de Israëlische kolonisten in de bezette gebieden in aanmerking komen. Maar voor maskers voor de Palestijnen is voorlopig geen geld, zegt de legerleiding. De kans dat er raketten zullen landen op de Westelijke Jordaanoever of in de Gazastrook is trouwens uiterst klein.

Als geloof moet worden gehecht aan de beweringen van sommige Palestijnse activisten zal de bevolking van de bezette gebieden de chemische ladingen verwelkomen als manna uit de hemel, als een geschenk aan het Palestijnse volk van Saddam Husayn, de grote leider in Baghdad. „De held die licht brengt in de zwarte nacht van de Arabische natie," noemde het in Oost-Jeruzalem verschijnende dagblad „A-Sha'ab" hem onlangs in een hoofdartikel.

„Het Iraakse leger is een ondoordringbaar fort dat het lot van de Arabische natie bewaakt en zich niet laat afschrikken door de machten van het kwaad," heet het in de door de Palestijnen overgenomen Iraakse propagandataal. „De oorlog zal lang duren. Het zal een oorlog zijn waarvan de vlammen de hoofden bereiken van hen die kwaad zaaien en hun vlees zal brandstof worden die niet kan worden geblust."

ad bloemendaal

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Binnen de Paramedische en Medisch Ondersteunende Dienst ontstaat op korte termijn op de polikliniek reumatologie een full-time vacature voor een

hoofd polikliniek reumatologie

Functie-informatie
Het hoofd van de polikliniek reumatologie geeft leiding aan een team van medewerkers. Zij/hij ondersteunt hen bij de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden. Deze bestaan ook uit het assisteren bij puncties en het toedienen van injecties bij patiënten. Zij/hij draagt de verantwoordelijkheid voor een goede planning, organisatie en kwaliteit van het werk, en heeft mede de zorg voor een patiëntvriendelijke benadering.

Functie-eisen
Wij zoeken een A-verpleegkundige die beschikt over:
* ervaring in leidinggeven en (eventueel) spreekuurondersteuning;
* inzicht en nauwkeurigheid in administratieve werkzaamheden;
* goede contactuele eigenschappen en een patiëntvriendelijke houding;
* leeftijd: vanaf 30 jaar.

Arbeidsvoorwaarden
De arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO-Ziekenhuiswezen, waarbij de salariëring plaatsvindt in FWG-groep 40.

Inlichtingen
Belangstellenden kunnen informatie inwinnen bij mevrouw A. Doornbos, algemeen hoofd Polikliniek en Functie-afdelingen, telefoon 045-76 6043.

Sollicitaties kunnen tot uiterlijk 23 januari a.s. gericht worden aan de Personeelsdienst. Vermeld in de linkerbovenhoek van uw sollicitatiebrief: JL-225.

Het De Wever-Ziekenhuis is een [illegible] algemeen ziekenhuis [illegible] in Zuid-Limburg. Samen met het St. Gregorius [illegible] Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg.

Jaarlijks worden circa 20.000 patiënten opgenomen in de kliniek en 5.000 in de dagverpleging; het aantal polikliniekbezoeken bedraagt ruim 230.000. Aan het ziekenhuis is een medische staf verbonden van 100 specialisten. Met 2.000 medewerkers is het De Wever een grote werkgever in de regio.

De Wever-Ziekenhuis

HATULEX — Lid van UNETO — Vakmensen in elektrotechniek

Haan en Tummers Elektrotechniek

Hatulek BV ontwerpt, levert en installeert elektrotechnische installaties voor woning-, industrie- en utiliteitsbouw. Tevens behoren tot haar werkzaamheden het realiseren van signalerings- en beveiligingsinstallaties.

Tot haar opdrachtgevers rekent zij naast provinciale en gemeentelijke overheden ook industrieën en particulieren.

Industrieterrein Noord
Gasthuisgraaf 9
6136 KS Sittard
Telefoon 046-512047

Als gevolg van een aanhoudend groot aanbod van werkzaamheden in binnen- en buitenland zijn er bij ons bedrijf diverse vakatures ontstaan.

1e ELEKTROMONTEURS (M/V)
- opleiding MTS-E/VEV;
- ruime ervaring.

ELEKTROMONTEURS (M/V)
- opleiding LTS-E/VEV
- ervaring

HULPMONTEURS (M/V)
- opleiding LTS-E/VEV/KMBO

Hebt u belangstelling voor een van deze functies, neem dan kontakt op met onze heer P. Tummers tijdens kantooruren, of na 18.00 uur tel. 046-749698. Of reageer schriftelijk met vermelding van functie (linkerbovenhoek van uw brief).

177621

ProjectPartners, werving en selectie, zoekt voor één van haar opdrachtgevers:

VERZEKERINGSADVISEURS M/V

De werkzaamheden bestaan uit het adviseren van particulieren op het gebied van verzekeringen, hypotheken en financieringen en natuurlijk het afsluiten ervan. Het werk geschiedt in de eigen omgeving, vanuit de eigen woning. De werktijden liggen niet vast. Er zal veelal in de avonduren gewerkt worden.

Gestelde eisen:
- MAVO/HAVO/MEAO niveau;
- leeftijd 23 - 35 jaar;
- representatief en service gevoelig;
- goede contactuele eigenschappen;
- commerciële aanleg;
- verantwoordelijkheidsgevoel, zelfdiscipline en creativiteit;
- in het bezit zijn van een geldig rijbewijs.

Geboden wordt:
- goed en vast salaris;
- uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden;
- hoge provisie plus een bonus;
- interne opleiding van 3 maanden.

ProjectPartners verwacht een snelle reactie op:
Postbus 11662, 2502 AR Den Haag,
t.a.v Cliëntenservice.

---

fauteuilerie
maatwerk in zitcomfort

Fauteuilerie is Nederlands grootste speciaalzaak in fauteuils met vestigingen op enkele meubelboulevards. Met een uitgelezen collectie van zo'n 200 verschillende modellen in klassiek en modern, neemt Fauteuilerie in de meubelwereld een unieke plaats in.

Medio 1991 wordt een nieuwe vestiging geopend op de in aanbouw zijnde Woonboulevard in Heerlen. Voor deze zaak willen wij graag op korte termijn in contact komen met kandidaten voor de functie van

(Assistent)-Bedrijfsleider m/v

Hij/zij beschikt over leidinggevende capaciteiten, heeft ruime ervaring in de meubelverkoop en kan lichte administratieve werkzaamheden op accurate wijze verrichten.

Binnen ons bedrijf staan teamgeest en nauwe samenwerking met de directie hoog genoteerd. Er heerst een collegiale sfeer waarbij "met z'n allen aanpakken" heel gewoon is en ieders inbreng wordt gewaardeerd.
Hierbij past een goede honorering en uitstekende secundaire voorwaarden, terwijl doorgroeimogelijkheden aanwezig zijn.

Als u dus eens wat anders wilt, stuur dan een eigenhandig geschreven sollicitatie (liefst met pasfoto), waarna wij graag tot een gesprek met u komen.
Vanzelfsprekend wordt uw reactie zeer discreet behandeld.

Voor eventuele nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer W. ter Steege, telefoon 030-885455, of privé 01803-13800.

Wilt u uw brief zenden aan: Fauteuilerie B.V., t.a.v. de directie,
Postbus 3039, 3502 GA Utrecht.

Kwaliteit en vakmanschap gaan altijd samen

Ter versterking van ons jonge team zoeken wij

3 technici/constructeurs

voor de sectoren gevelbouw, speciale constructies, ramen en deuren enz. CAD-ervaring (Autocad) is een pré.

Wij bieden:
- een baan met een zekere toekomst;
- een uitstekende werksfeer;
- betaling die overeenstemt met de prestaties;
- goede sociale voorzieningen.

Uw sollicitaties kunt u richten aan:
Ingenieurbüro Rache-Willms GmbH
Augustastr. 17
D-5100 Aachen

177638

Randstad heeft volop werk

Pompbediende m/v
U bent 20-25 jaar en op zoek naar een baan met variabele werktijden. Voor maximaal 30 uur per week. De werkzaamheden bij een zelfservice-tankstation bestaan voornamelijk uit kassawerk en het beheren van de winkel. Enig technisch inzicht strekt tot aanbeveling. Het werk is voor lange tijd.
Informatie bij Truus Rutjens of Ellis Tonglet, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

Modinettes m/v
Voor diverse relaties in de omgeving van Heerlen en Brunsum zijn wij op zoek naar modinettes. Bent u tussen de 17 en 20 jaar en bereid een interne opleiding te volgen, of bent u ouder dan 20 jaar en heeft u enige ervaring, neemt u dan zo spoedig mogelijk contact met ons op.
Informatie bij Angela Peeters, tel. 045-74 26 36, Heerlen, Akerstraat 26.

Strijkster m/v
Voor een relatie in Brunsum zijn wij op zoek naar een ervaren strijkster. Bent u geïnteresseerd in deze baan voor lange tijd, neem dan contact met ons op.
Informatie bij Angela Peeters, tel. 045-74 26 36, Heerlen, Akerstraat 26.

Verkoper m/v
Voor een chique damesmodezaak in het centrum van Heerlen zijn wij op zoek naar een ervaren verkoper tussen de 25-45 jaar. Heeft u goede omgangsvormen, een representatief voorkomen en wilt u part-time werken, neemt u dan zo spoedig mogelijk contact met ons op.
Informatie bij Angela Peeters, tel. 045-74 26 36, Heerlen, Akerstraat 26.

Serveersters/obers m/v
Voor diverse relaties in Heerlen en omgeving zijn wij op zoek naar ervaren serveersters/obers. U wordt betaald volgens de horeca CAO en uw leeftijd is tussen de 23 en 35 jaar. De opdrachten zijn voor lange tijd.
Informatie bij Angela Peeters, tel. 045-74 26 36, Heerlen, Akerstraat 26.

LTS'er Metaal m/v
Voor een rubberverwerkend bedrijf in Nuth. De werkzaamheden bestaan uit het draaien op een slijperij-afdeling. Het werk is in dagdienst. De verdiensten zijn goed. Leeftijd: 18-25 jaar.
Informatie bij Marcel Michiels of Pascalle Pechholt, tel. 045-24 55 33, Nuth, Stationsstraat 67.

Bejaardenverzorgende m/v
Wij hebben regelmatig werk voor bejaardenverzorgenden in de omgeving van Nuth. Het werk is zowel overdag als 's avonds. Een diploma is vereist.
Informatie bij Marcel Michiels of Pascalle Pechholt, tel. 045-24 55 33, Nuth, Stationsstraat 67.

Weer aan het werk in de gezondheidszorg?
U bent gediplomeerd bejaarden- of ziekenverzorgende of verpleegkundige en u bent er al enige tijd uit. Randstad biedt u de mogelijkheid via een korte opfriscursus weer aan de slag te gaan in uw eigen omgeving. U kunt vrijblijvend contact opnemen met de vestiging bij u in de buurt:
Maastricht: Inge Slof en Betty Noppen, tel. 043-28 06 66;
Sittard: Maureen Gelissen, tel. 046-52 96 36;
Geleen: Celly Vek, tel. 046-74 32 32;
Meerssen: Meyke van Noorden, tel. 043-64 06 50;
Nuth: Pascalle Pecholt, tel. 045-24 55 33;
Heerlen: Bernadette Cousin, tel. 045-71 31 00;
Kerkrade: Yvonne Martens, tel. 045-46 44 40;
Beek: Marous Kuyer, tel. 046-37 87 00;
Landgraaf: Desire Aarts, tel. 045-32 60 38;
Brunssum: Mariëlle Keulers, tel. 045-25 91 91.

Dames opgelet!
Wij hebben regelmatig werk voor gemotiveerde dames. Het gaat om het fijn afwerken van rubber- en kunststof artikelen. De werkzaamheden zijn in dag- of 2-ploegendienst. Leeftijd: 18-35 jaar.
Informatie bij Marcel Michiels of Pascalle Pechholt, tel. 045-24 55 33, Nuth, Stationsstraat 67.

randstad uitzendbureau

Eldee Papier BV
verpakkingsmaterialen

vraagt voor het rayon Midden- en Zuid-Limburg een

VERTEGENWOORDIGER (M/V)

Gevraagd wordt:
* opleiding op middelbaar niveau;
* liefst ervaring in de papierbranche;
* behoorlijke mate van zelfstandigheid;
* resultaat gerichte werkwijze en doorzettingsvermogen;
* goede contactuele eigenschappen;
* rijbewijs BE;
* woonachtig in Limburg;
* leeftijd 23-35 jaar.

De functie:
* u bent in uw rayon verantwoordelijk voor de verkoop van onze producten;
* u onderhoudt het contact met de bestaande relaties;
* u zorgt voor uitbreiding van het klantenbestand.

Wij bieden een goede honorering, onkostenvergoeding, auto van de zaak en pensioenregeling.

Geïnteresseerden kunnen hun sollicitatie met pasfoto richten aan:
Eldee Papier BV, Postbus 3020, 6460 HA Kerkrade,
t.a.v. de heer A. Middelhoven.

177676

GOLDEN TULIP

Met ingang van februari a.s. is de volgende functie vacant:

RESTAURANT-MEDEWERKER M/V

Gezocht wordt naar een dynamisch medewerker die mede verantwoordelijk is voor de service van onze gasten.

Wij nodigen u uit om op deze functie te solliciteren indien uw leeftijd tussen 21 en 40 jaar ligt en u de volgende bagage kunt meebrengen:

- enige jaren ervaring als restaurantkelner/serveerster
- creativiteit en de nodige flexibiliteit om uw draai te kunnen vinden in onze organisatie.

Bovengenoemde functie betreft een jaarbetrekking met 38-urige werkweek, conform de CAO voor het Horecabedrijf.

Indien u geïnteresseerd bent in deze functie kunt u contact opnemen met de heer P. Helleman, directeur, Julianastraat 23A, 6285 AH Epen. Telefoon 04455-1818.

177688

VOLVO A. KLIJN

officieel Volvo-dealer Heerlen en omstreken

Gevraagd

1 MONTEUR

- grote mate van zelfstandigheid en kunnen werken in teamverband
- ruime ervaring strikt noodzakelijk

Sollicitaties, zowel telefonisch als schriftelijk, richten aan de heer F. Klijn

de Koumen 7, 6433 KG Hoensbroek-Heerlen,
telefoon (045)-220955
postbus 2868, 6401 DJ Heerlen

VOLVO A. KLIJN

RIAGG OZ

De taken van de RIAGG Oostelijk Zuid-Limburg bestaan uit hulpver dienstverlening en preventie op het terrein van de geestelijke gezon heidszorg voor alle leeftijdsgroepen. De instelling, gevestigd te Hee heeft Oostelijk Zuid-Limburg met 267.000 inwoners als werkgebied ongeveer 100 medewerkers werkzaam.

Wegens vertrek zoeken wij voor het directiesecretariaat een

directiesecretaresse

voor 38 uur.

Het secretariaat van de directie (directeur, adjunct-directeur, stafmedewerker) bestaat uit 3 personen, te weten twee directiesecretar waarvan een de eerst aanspreekbare is voor de dagelijkse gang va zaken van het secretariaat en een part-time administratief medewer Het ligt in de bedoeling dat de nieuwe medewerker op termijn de fu van eerst aanspreekbare directiesecretaresse zal gaan vervullen.

Het directiesecretariaat heeft de volgende taken:
- behandelen van binnengekomen en uitgaande post;
- contactpersoon tussen directie en derden onder andere ten beho afsprakenplanning;
- voorbereiden en notuleren van diverse vergaderingen;
- beheer van stichtingsarchief, bibliotheek en tijdschriften;
- persklaar maken van voorlichtingsmateriaal waaronder jaarversla
- het met bovenvermelde taken samenhangende typewerk via tekstverwerker.

Functie-eisen:
- Atheneum- of HAVO-opleiding;
- opleiding directiesecretaresse;
- leeftijd minimaal 21 jaar;
- ruime ervaring in bovenvermelde taken/secretaressefunctie;
- kennis van en ervaring in het gebruik van automatiserings-appara met name ten behoeve van tekstverwerking;
- nauwkeurig, meedenkend en communicatief.

Indiensttreding zo spoedig mogelijk. Arbeidsvoorwaarden conform C AGGZ, PGGM-pensioenfonds, salariëring conform de functie van di secretaresse, salarisschaal V (minimaal fl. 2.756,21 maximaal fl. 3.7

Inlichtingen kunt u verkrijgen bij de medewerkers van de directie of directiesecretariaat, telefoon 045 - 700410.

Schriftelijke sollicitaties binnen 2 weken te richten aan de directie va RIAGG OZL, Postbus 165, 6400 AD Heerlen.

Regionale Instelling Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
Oostelijk Zuid-Limburg

ZR Groep

Registeraccountants *Belastingadvis*

Met 7 vestigingen in Limburg en Brabant, behoort de ZR GROEP tot de middelgrote accountantskantoren.

Door de sterke groei van ons cliëntenbestand, zoeken wij

VOOR ONZE VESTIGING TE MAASTRICHT:

★ ***een MEDEWERKER M/V** die in staat moet zijn zelfstandig een groep cliënten te adviseren en te begeleiden.*

Functievereisten:
- HEAO-opleiding AA/RA variant aangevuld met cursussen belastingrecht;
- kennis van geautomatiseerde administratie;
- ruime ervaring in soortgelijke functie;
- een flexibele werkinstelling.

★ ***MEDEWERKERS M/V** die in staat zijn onder leiding jaarrekeningen en fiscale aangiften te verzorgen.*

Functievereisten:
- MEAO/SPD 1-opleiding aangevuld met cursussen belastingrecht;
- kennis van geautomatiseerde administratie;
- ervaring in soortgelijke functie.

VOOR ONZE VESTIGING TE SITTARD:

★ ***FISCALIST M/V** (federatie-belastingconsulent of vergelijkbaar niveau) met ervaring.*

Functie-omschrijving:
- het opstellen van jaarrekeningen;
- het verzorgen van aangiften vennootschaps-, inkomsten- en vermogensbelasting;
- mede-adviseren van cliënten en ondersteunen van de collega's met betrekking tot fiscale aangelegenheden.

Wij bieden naast een goed salaris een uitgebreid pakket secundaire arbeidsvoorwaarden, waaronder goede pensioenvoorzieningen en studiekostenregeling.

Heeft u belangstelling voor een van bovengenoemde functies, dan verzoeken wij u uw sollicitatiebrief te zenden aan
ZR GROEP, Peyerstraat 68-70, 6101 GE Echt.

DOM v/d BERGH
Sittard - Heerlen - Venlo - Maastrich

In ons bedrijf kunnen wij plaatsen

ONDERHOUDSMONTEURS

Onze gedachten gaan uit naar monteurs met een LTS/MTS-opleiding als elektro-monteur. Zij zullen zorg gaan dragen voor het verhelpen van storingen en het verrichten van onderhoud.

Sollicitaties richten aan:
Dom. van den Bergh BV
Voorstad 25, 6131 CP Sittard
Telefoon 046-510630

177640

BUCO WOONDORADO KERKRADE vraagt

VERKOPER M/V

Leeftijd niet ouder dan 30 jaar. Vereiste opleiding MEAO of MD
Enige ervaring strekt tot aanbeveling.
Als U aan deze voorwaarden voldoet en interesse heeft voor deze functie, richt dan Uw schriftelijke sollicitatie aan:

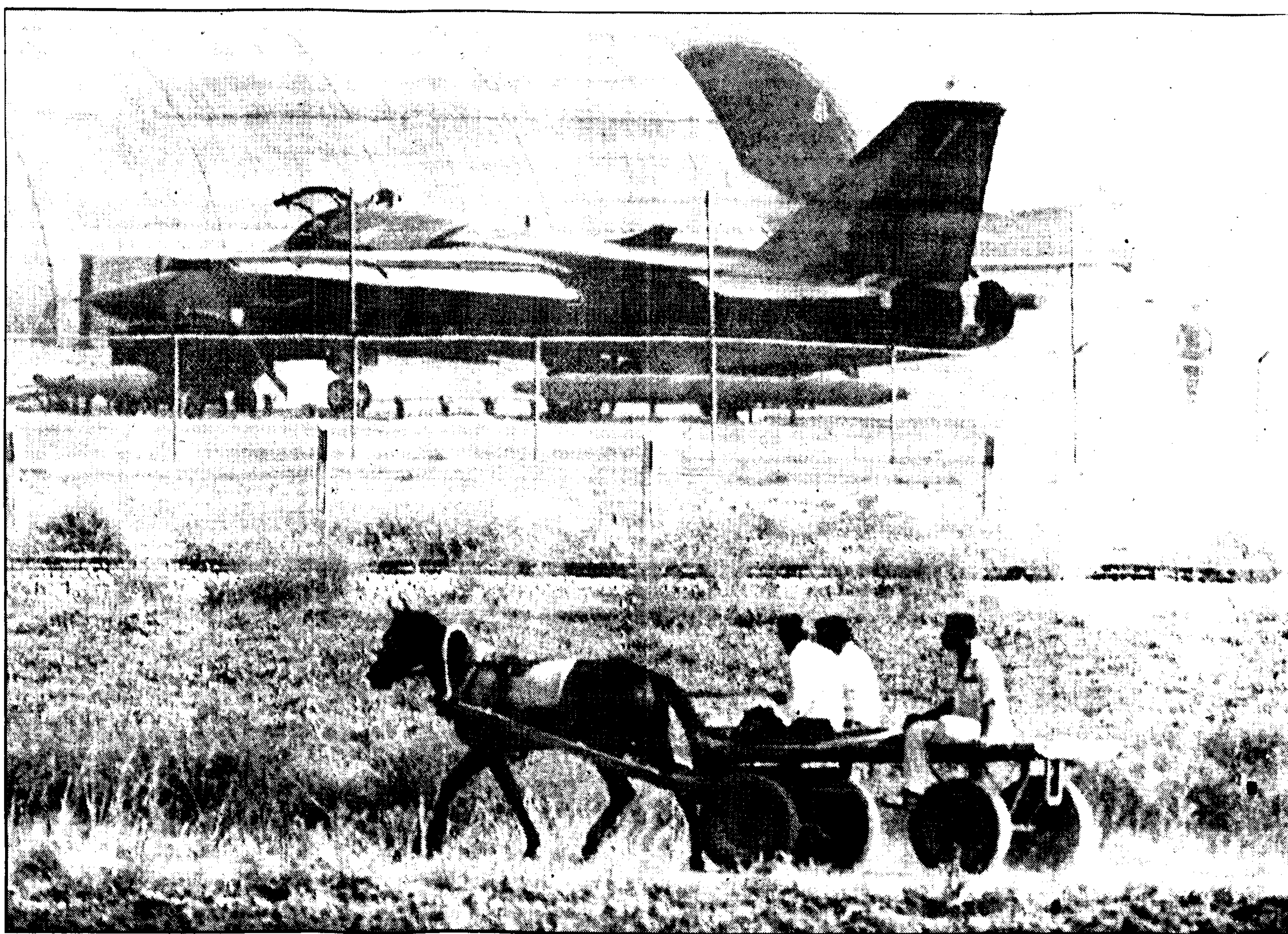

Buco Woondorado Kerk
Postbus 390
6460 AJ KERKRADE

Turkije blijft altijd de buur van Irak...

De Turkse president Turgut Özal heeft in de Golfcrisis praktisch van het begin af aan een sterk anti-Iraaks standpunt ingenomen. In augustus klonken zijn beweringen zelfs bepaald agressief: de militaire macht van Saddam Husayn stelde niet veel voor en werd sterk overschat en Turkije zou erbij moeten zijn als na diens nederlaag de landkaart van het Midden-Oosten zou worden veranderd.

● *Turkse boeren passeren een luchtmachtbasis in het oosten van het land.*

Dit laatste zei hij in een boodschap tot het parlement waarin hij opriep – en met succes, dank zij de meerderheid van zijn eigen Moederlandpartij – tot een machtiging voor het zenden van Turkse troepen naar het buitenland. Hij kan hiermee nauwelijks iets anders bedoeld hebben dan dat er voor Turkije perspectieven waren op het in het bezit krijgen van de olierijke provincies Mosul en Kirkuk die ooit tot het Ottomaanse rijk hebben behoord en waar nog altijd een omvangrijke Turks sprekende minderheid woont.

Maar naarmate de Golfcrisis zich voortsleepte zonder militaire handelingen gaf Özal een andere draai aan deze uitspraken. De grenzen en de territoriale onschendbaarheid van Irak moesten wel degelijk worden gerespecteerd, hij interesseerde zich helemaal niet voor Kirkuk en Mosul en Turkije zou nooit meedoen aan een agressieve oorlog tegen Irak, zei hij.

Deze verandering van toon had er ook iets mee te maken dat zijn eerdere kreten op vrijwel algemene binnenlandse tegenstand waren gestuit, bij de oppositie, bij de pers en zelfs bij de legerleiding. Het aftreden, begin december van opperbevelhebber Necip Torumtay kwam voort uit onvrede met Özal's eigenmachtige aanpak van de Golfcrisis, die geheel aan militaire adviezen voorbijging.

In al deze geledederen heerst de overtuiging dat Ankara zich moet laten inspireren door de houding van strikte neutraliteit die president Ismet Inönü – vader van de tegenwoordige oppositieleider Erdal Inönü – innam tijdens de Tweede Wereldoorlog, juist om een herhaling van de voor Turkije rampzalige ontwikkeling in de Eerste Wereldoorlog te voorkomen.

Die neutraliteit kreeg een voortzetting, met Özal's instemming, tijdens de oorlog tussen Irak en Iran. Ook in dat conflict nam Turkije geen enkel standpunt in, een houding die het land geen windeieren heeft gelegd.

Wat Inonu tijdens de Tweede Wereldoorlog betreft, die houding is door Özal met zoveel woorden bekritiseerd: op die manier zijn ons de twaalf eilanden van de Dodekanesos, die tevoren onder Italiaans bestuur stonden, ontgaan, Rhodos etc., die Griekenland na de Wereldoorlog ten deel vielen.

Özals recente initiatief, een Navo-luchtmachteenheid naar het grensgebied te roepen, is door de oppositie ook weer heftig bekritiseerd. Er is zowel in Ankara als in België, Italië en Frankrijk, die de 42 sterk verouderde Mirages, Starfighters en Alpha-Jets leveren, gestipuleerd dat hun functie zuiver defensief is, symbolisch als afschrikwekkende kracht. Over de Franse Mirages wordt gezegd dat ze zeer kwetsbaar zijn voor Iraakse luchtdoelraketten, eveneens van Franse makelij.

Gevreesd wordt door de Turkse oppositie dat het gebaar in feite inhoudt dat ook de grote Navo-vliegbasis Incirlik, op 500 kilometer van de grens, waar de Verenigde Staten haar F-111-bommenwerpers en andere gevechtsvliegtuigen gereed hebben staan, zal worden ingeschakeld, zodra het tot oorlogshandelingen komt, en dat Oost-Turkije op deze manier een doelwit van Iraakse aanvallen kan worden.

In de meeste kranten wordt betoogd – en dit is waarschijnlijk ook de visie van de legerleiding – dat Turkije nooit verder moet gaan dat het binden, met de ruim 100.000 troepen die het bij de Iraakse grens heeft, van acht tot tien divisies aan Iraakse troepen aan de andere kant van die grens.

Die Turkse troepen zijn er trouwens ook om de Koerdische guerrillero's in het gebied te bedwingen. Elk idee van inschakeling van Turkse troepen of van bases op Turkse bodem bij een aanvalsoorlog stuit op hevige tegenstand.

„Özal moet niet vergeten," wordt keer op keer betoogd, „dat Turkije ook na de crisis met Irak als buurland moet blijven leven, terwijl al die andere, westerse landen, zich weer uit het gebied kunnen terugtrekken."

frans van hasselt

Verslaggevers in oorlogsgebied gebonden aan strenge regels

Of de oorlog in de Golf doorgaat of niet, één ding staat bij voorbaat vast: geen van de strijdende partijen is van plan verslaggevers of televisieploegen in de berichtgeving ook maar een centimeter meer ruimte te geven dan strikt noodzakelijk is. Irak laat al helemaal geen Westerse pers toe in de omgeving van Koeweit en de Amerikanen en hun bondgenoten zijn vast van plan een stevige greep te houden op de media.

● *Onze verslaggever in Bagdad, Maurice Wilbrink.*

Irak laat wel een beperkt aantal Westerse verslaggevers toe in de hoofdstad Bagdad. Als een van de weinige Nederlandse journalisten bevindt zich daar Maurice Wilbrink (29). Hij is in dienst van de Gemeenschappelijke Pers Dienst (GPD), waarbij ook het Limburgs Dagblad is aangesloten.

Wilbrink zijn formeel geen andere beperkingen opgelegd dan dat hij zich niet buiten Bagdad mag begeven, maar aangenomen moet worden dat de autoriteiten ter plaatse hem in de gaten houden. Zo moet hij bij voorbeeld zijn stukken doorbellen. Zijn draagbare computer kan hij niet gebruiken om kopij te seinen.

Buitenlanders worden in Bagdad in het algemeen afgeluisterd, zo bleek een aantal weken geleden, toen een Nederlandse gijzelaar in het Fries met zijn vrouw in Nederland wilde spreken. Al na luttele seconden werd hij onderbroken door een stem die hem in goed Nederlands vroeg 'Engels of duidelijk Nederlands' te spreken. In oorlogstijd wenst men wél af te kunnen luisteren, is dat begrepen!? En Fries is natuurlijk net zo slecht te verstaan als de piepjes van de computer.

Wilbrink loopt natuurlijk extra risico in zo'n gebied en zijn werkgever heeft hem dan ook extra verzekerd via Lloyd's in Londen. De premie beloopt een kleine duizend gulden per dag.

Behalve over een verslaggever in Bagdad beschikt de GPD over correspondenten in Israël en Turkije. Afhankelijk van de gebeurtenissen de komende tijd, zal de GPD een tweede en een derde verslaggever naar het Golfgebied sturen.

Marine

De marine heeft tegen 15 januari een klein groepje verslaggevers uitgenodigd aan boord van de Nederlandse fregatten in het oorlogsgebied. Het gaat om vertegenwoordigers van het ANP (waar alle Nederlandse kranten op zijn aangesloten), NOS-radio en NOS-tv. Zij hebben de afgelopen week een korte training gehad, om vertrouwd te raken met procedures in geval van gasaanvallen en dergelijke.

Dit groepje verslaggevers, aangevuld met een NOS-technicus, zal straks formeel tot oorlogscorrespondent worden benoemd. Volgens het oorlogsrecht (Conventie van Genève) vallen zij dan onder het militaire bevel. Mochten zij krijgsgevangen worden gemaakt, dan hebben zij als burgers dezelfde rechten als militairen.

Media die verslaggevers naar het Golfgebied sturen, hebben zich het hoofd gebroken of zij zich speciale beschermende kleding voor hun mensen moesten aanschaffen. Een bedrijf in Engeland levert voor 500 pond per stuk dezelfde gaspakken die de Britse militairen ook dragen. Door de explosieve vraag naar dit ongewone kledingstuk is de levertijd nu vier weken.

Het Nederlandse leger staat ze in bruikleen af aan Nederlandse journalisten. Het is, aldus een voorlichter, wel nodig flink te oefenen in het snel aantrekken, anders staat bij een gasaanval de modale verslaggever nog maar met één been in zijn pak, terwijl...

Buitenlandse camerateams in het oorlogsgebied hebben het overigens niet makkelijk: zij hebben moeten aantonen fit genoeg te zijn om met de soldaten mee te kunnen rennen, vliegen, vallen en weer opstaan. Bovendien hebben de Britten en Amerikanen aangekondigd censuur te zullen toepassen en zelfs om de eerste drie dagen, indien nodig, een volledige 'news blackout' te zullen opleggen. Met dit tijdelijk tegenhouden van het nieuws hebben de Britten al ervaring opgedaan tijdens de Falklands-oorlog.

Meer nog dan Vietnam, zal deze oorlog een 'televisie-oorlog' zijn. Aan Westerse zijde is er echter geen behoefte de Irakezen veel oorlogsinformatie te verstrekken, noch om het thuisfront meteen de stuipen op het lijf te jagen met al te bloederige beelden. Of de dames en heren verslaggevers daar maar aan mee willen werken. Ze zullen wel moeten, want anders komen ze niet eens in de buurt van het front.

De Amerikaanse omroepen en kranten hebben scherp geprotesteerd tegen de volgens hen veel te scherpe beperkingen die zijn opgelegd. De veteranen zullen nostalgisch terugblikken op Vietnam. Daar kon een journalist 's morgens op zijn gemak ontbijten in down town Saigon, zich per taxi laten vervoeren naar het vliegveld en na het tonen van de legerperskaart met de eerste helikopter vertrekken naar het dichtstbijzijnde slagveld. Na enkele uren jungle kon hij per helikopter weer terug en door naar naar de bar om daar ervaringen met collega's uit te wisselen. Aansluitend een stuk doorbellen of -telexen (toen waren er nog geen draagbare beeldschermen) en klaar was weer een dagje oorlog.

Deze romantische visie op een langdurige en ook voor journalisten bloederige oorlog (enkele tientallen werden gedood of raakten vermist) klopt natuurlijk niet met de werkelijkheid van toen, maar het contrast met de Golf zal toch groot zijn.

james mcgonigal

De gevoeligheid voor olieprijs en dollarkoers

Golfoorlog treft ene bedrijfstak harder dan andere

Individuele bedrijven met belangen in de Golf houden dezer dagen het hart vast. Wat zijn de risico's voor personeel en materieel? Met name Shell heeft grote belangen in de Golf, maar ook de andere multinationals, de Nederlandse financiële wereld, het lucht- en watervervoer, de droge en natte bouwmaatschappijen en vele grote en kleinere Nederlandse exporteurs en importeurs hebben belangen in het door oorlog bedreigde Golfgebied. Indirect kunnen echter veel meer bedrijven duidelijke gevolgen van een militair conflict gaan ondervinden, al komen ze zelf met hun activiteiten zelden verder dan Oberhausen of St. Job in 't Goor.

Al voor de Iraakse inval in Koeweit waren tekenen zichtbaar van een afzwakkende economische groei in de geïndustrialiseerde wereld. Vooral in de Angelsaksische wereld – met het Verenigd Koninkrijk voorop – werd van een aanstaande recessie gesproken; de Japanse kapitaalverschaffers begonnen de grenzen van hun mogelijkheden te naderen en de modernisering van Oost-Duitsland en de rest van Oost-Europa zou misschien toch een stuk duurder uit gaan vallen dan optimisten eerder hadden gedacht.

Een oorlog in de Golf kan een nieuwe aanval betekenen op de nog altijd verwachte, maar veel gematigder groei van de wereldeconomie. Hoofdrolspelers daarbij zijn de dollarkoers en de prijs van ruwe olie: de eerste zal in geval van oorlog nog verder dalen, de tweede zal opnieuw fors kunnen stijgen. De mate waarin is echter van zoveel factoren afhankelijk, dat zelfs de allerdeskundigsten daar geen uitspraak over willen doen.

Twee economen van het secretariaat van de olie-exporterende landen (OPEC) in Wenen hielden het er eind vorig jaar op, dat de ruwe olie bij een voortzetting van het embargo tegen Irak ongeveer op hetzelfde niveau zal blijven als de laatste weken het geval was: tussen de 20 en 25 gulden per vat (159 liter). Bij een 'heet conflict' lijkt hun een prijs van tussen de 25 en 35 gulden per vat niet onwaarschijnlijk. Maar zelfs bij prijsstijgingen tot boven het niveau van 40 gulden (zoals een decennium geleden tijdens de Iraanse crisis en de daaropvolgende oorlog met Irak) betekent dat volgens hen in werkelijkheid dat – omgerekend voor inflatie en de inmiddels lagere dollarkoers, waarin de brandstof wordt afgerekend – olie nog altijd goedkoper is dan destijds.

Olieprijs

De geïndustrialiseerde wereld zal dan ook minder ernstig getroffen worden dan een decennium geleden, aldus de OPEC-economen. De echte slachtoffers zijn de olie-importerende ontwikkelingslanden, de landen die grenzen aan de conflicthaard (Turkije, Egypte, Jordanië) en de Oosteuropese landen in een overgangssituatie. Maar de geruststellende woorden van het oliekartel mogen gelden voor de Nederlandse economische bedrijvigheid in het algemeen, in een aantal sectoren kunnen de klappen harder aankomen dan elders.

Het aandeel van de energiekosten in de totale bedrijfskosten in diverse sectoren is daarbij van belang, zoals bij glastuinders en diverse transportsectoren. Voor de aardolie- en de petrochemische industrie is olie de belangrijkste grondstof, waarvan de prijsstijging niet voldoende doorberekend kan worden in een situatie van overcapaciteit. Een situatie die onder meer juist bereikt wordt bij afnemende economische groei. In de transportsector spelen energiekosten een belangrijke rol, zoals dat ook voor de groothandel in bijvoorbeeld verse produkten en kapitaalgoederen geldt.

Dollar

Het verder dalen van de dollarkoers heeft – behalve inderdaad een matigend effect op de olieprijzen – voor diverse branches ook bijzonder negatieve gevolgen. De instrumentenbranche, de vliegtuigbouw (Fokker) en sommige sectoren in de voedings- en genotmiddelenindustrie (bierbrouwerijen bijvoorbeeld) realiseren een groot deel van hun omzet in de VS en dollargebonden economieën in Oost-Azië. De lage dollarkoers komt dan extra hard aan wanneer de meeste kosten in 'dure' Europese valuta worden gemaakt.

Nadat de Amerikaanse exporten – mede dankzij die lage dollarkoers – naar Nederland en Europa al enige tijd aan het groeien zijn, betekent een verder verzwakken van de Amerikaanse munt ook een verder versterken van de concurrentiepositie van de Amerikanen op de eigen thuismarkten in Europa. Vooral de machine-, instrumenten- en elektrotechnische industrie, maar ook de luchtvaart zijn gevoelig voor een dergelijke ontwikkeling.

De afdeling Bedrijfstakonderzoek van het Economisch Bureau van de Amrobank heeft veertig Nederlandse bedrijfstakken onderzocht op de gevoeligheid voor olie- en/of dollarontwikkelingen. De aannames voor het onderzoek waren daarbij een verdere daling van de dollarkoers tot 1,50 gulden en een oplopen van de olieprijzen tot 35 gulden per vat. In de derde plaats wordt aangehaakt bij eerdere onderzoeken naar de gevoeligheid van de sectoren voor een teruggang van de algehele economische conjunctuur.

Volgens onderzoeker J.J.P. Jongen van Amro zullen door die drie factoren samen in ieder geval dertien bedrijfstakken meer dan gemiddeld worden getroffen. Een 'zeer sterk negatief effect' ondervindt de zeevaart, de luchtvaart, de vliegtuigbouw en de scheepsbouw. Een nog altijd 'sterk negatief effect' treedt op in de chemische industrie, het wegvervoer, de binnenvaart, de auto-industrie en de bouwmaterialenindustrie.

Een 'meer dan gemiddeld negatief effect' zullen vervolgens ook ondervinden de rubber- en kunststofverwerkende industrie, de detailhandel (uitgezonderd voedingsmiddelen), de metaalproduktenindustrie en de elektrotechnische industrie. Al met al realiseerden deze bedrijfstakken tesamen in 1988 ongeveer een kwart van de produktiewaarde van de veertig onderzochte sectoren.

Acht bedrijfstakken, goed voor ongeveer 40 procent van de produktiewaarde van alle onderzochte sectoren samen, blijken uit de studie tamelijk ongevoelig voor een lagere dollarkoers, een hogere olieprijs en een ernstiger recessie. Het betreft de landbouw, de voedings- en genotmiddelenindustrie, elektriciteitsbedrijven, groothandel in agrarische produkten, groothandel in consumentengoederen, de detailhandel in voedingsmiddelen, communicatiebedrijven en de zakelijke dienstverlening.

Steviger

'Plussen' komen er bijna niet voor in de tabellen van Jongen. De 'offshore-activiteiten' op de Noordzee kunnen natuurlijk bijzonder profiteren van een hoge olieprijs, maar bij de aardolie-industrie zèlf is dat misschien en in veel mindere mate het geval. De daling van de dollarkoers geeft misschien hier en daar een voordeeltje voor de sectoren landbouw, textielindustrie en de hout- en meubelindustrie door mogelijkheden om grondstoffen goedkoper in te kopen. Maar bij de papierindustrie is dat al weer de vraag, in verband met de dreigende overcapaciteit in deze branche.

De laatste plusjes zijn alleen te vinden in sectoren waarin Nederlandse bedrijven via dochterondernemingen zelfstandige operaties in de Verenigde Staten hebben. Een collega-onderzoeker bij de Amro Bank, P.M. Feenstra, schreef echter eerder al (in het vakblad voor economen ESB) over de gevolgen van een combinatie van lagere dollarkoers, hogere olieprijs en hogere rente: „Alle factoren werken in de richting van een verder afnemende winstgroei, hoewel die per sector zal verschillen. Essentieel is echter dat in vergelijking met de uitgangspositie eind jaren zeventig de Nederlandse bedrijven er thans gemiddeld genomen aanzienlijk beter voorstaan."

marien van den bos

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Gemeente Voerendaal

Voerendaal heeft ruim 13.000 inwoners. Het is een aantrekkelijke woongemeente met uitstekende verbindingen, een goed voorzieningenniveau, ruime recreatiemogelijkheden en mooie natuurgebieden.
De organisatie, welke thans circa 75 medewerkers telt, bevindt zich in een veranderingsproces. Dit proces moet leiden tot een meer doorzichtige cliëntgerichte en doelmatig functionerende organisatie.
Per 1 januari 1991 is het 3-sectorenmodel ingevoerd, t.w.: middelen, burgerzaken en grondgebiedszaken. Daarnaast functioneren 2 stafbureaus (bestuurlijke zaken/voorlichting en personeel/organisatie).
De sector grondgebiedszaken bestaat o.m. uit de werkgebieden civiel- en cultuurtechnisch werk, bouw en woningtoezicht, ruimtelijke ordening, milieu en volkshuisvesting.

Bij deze sector zijn de drie navolgende functies vacant.

A. Bureauhoofd civiel- en cultuurtechniek m/v

Functie-inhoud:
- beleidsadvisering op het gebied van de civiel- en cultuurtechniek;
- het ontwerpen, calculeren en voorbereiden van plannen voor o.a. de aanleg, reconstructie en onderhoud van wegen, rioleringen e.d.

Functie-eisen:
- diploma HTS weg- en waterbouwkunde, bij voorkeur aangevuld met een opleiding op het gebied van calculatie;
- ten minste enige jaren ervaring op het hierboven vermelde werkgebied;
- organisatorische en leidinggevende kwaliteiten;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid.

B. Medewerker civiel- en cultuurtechniek/verkeerscoördinator m/v

Functie-inhoud:
- het voorbereiden, begroten en aanbestedingsgereedmaken van civieltechnische werken;
- het toezicht houden op in uitvoering zijnde werken;
- het optreden als coördinator van alle verkeersaangelegenheden, het opstellen, uitvoeren en bijstellen van verkeersveiligheidsplannen hierbij inbegrepen;
- het in teamverband opstellen van meerjarenonderhoudsplannen van wegen en riolen.

Functie-eisen:
- diploma HTS weg- en waterbouwkunde met enige jaren ervaring op vorengenoemd werkgebied;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid;
- het vermogen om planmatig en creatief te werken;
- enige ervaring inzake het werken met geautomatiseerde systemen.

C. Medewerker civiel- en cultuurtechniek/tekenaar m/v

Functie-inhoud:
- assistentie bij meerjarenonderhoudsplan wegen en riolen;
- het vervaardigen van tekeningen op het gebied van civieltechniek alsmede ruimtelijke ordening;
- het uittrekken van hoeveelheden ten behoeve van calculaties;
- assistentie bij alle voorkomende werkzaamheden op de tekenkamer.

Functie-eisen
- diploma MTS weg- en waterbouwkunde;
- enige jaren ervaring verdient aanbeveling;
- in staat om zelfstandig en creatief te werken.

Functie-eisen algemeen
Voor alle kandidaten geldt dat zij over een persoonlijke instelling moeten beschikken die sterk resultaatgericht is. Verder dienen de kandidaten zich bewust te zijn dat zij dienstverlenend bezig zijn en dus ook als zodanig moeten handelen.

Salaris en rechtspositie
Afhankelijk van opleiding en ervaring:
functie A: maximaal ƒ 4.891,– (schaal 9); het definitieve functieniveau moet nog worden vastgesteld, mogelijk schaal 10 (bruto ƒ 5.442,–);
functie B: schaal 7 of 8, maximaal ƒ 4.258,–;
functie C: schaal 5 of 6, maximaal ƒ 3.353,–.

Overige informatie
Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.
Vrouwen die aan de functie-eisen voldoen, wordt uitdrukkelijk verzocht te solliciteren.
Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij het hoofd afdeling grondgebiedszaken, de heer J.J.Th. Raets (tel. 045-758899).

Sollicitaties te richten aan burgemeester en wethouders van Voerendaal, postbus 23000, 6367 ZG Voerendaal, binnen 10 dagen na het verschijnen van dit blad. In de linkerbovenhoek van de enveloppe vermelden „sollicitatie A, B of C".

177509

BMW dealer Gelca Geleen zoekt op korte termijn een

RECEPTIONIST (M/V)

Tot zijn/haar taak behoort o.a.:
- coördinatie telefoonverkeer;
- verzorging werkplaatsplanning;
- verwerking gegevens via automatisering.

Voor deze afwisselende functie vragen wij een aktieve jongeman of vrouw met een opleiding op HAVO-niveau met boekhoudkundig inzicht, feeling voor de computer en een servicegerichte instelling.

Voor informatie over deze functie kan contact opgenomen worden met dhr. W. Zegers, tel. 046-747676.
Sollicitaties, uitsluitend schriftelijk, te richten aan: Autobedrijf Gelca BV, t.a.v. dhr. W. Schinkel, Daalstraat 38, 6165 TM Geleen.

177635

Ons automobielbedrijf is officieel Opel dealer in Brunssum. Om ons volledig voor onze klantenkring te kunnen blijven inzetten, zijn wij op zoek naar een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER M/V

Functie:
het zelfstandig voeren van de boekhouding (geautomatiseerd);
het verrichten van administratieve werkzaamheden.

Eisen:
minimaal MEAO, boekhoudkundige vaardigheid;
bekendheid met computers.

Bent u geïnteresseerd in deze functie?
Schrijft u dan binnen 10 dagen na het verschijnen van dit blad, een korte, bondige sollicitatiebrief aan:

Welling Autobedrijf BV
Haefland 2
6441 PA Brunssum
045-257700
dhr. A.E. Welling

177762

General Motors Nederland B.V. is importeur van Opel en Isuzu en, mede dankzij intensieve samenwerking met 190 dealers, al ruim 20 jaar nummer 1 in Nederland.

OPEL
DE OPEL-DEALER. ZEKERHEID VOOR ALLES.

welling
Haefland 2, Brunssum, telefoon 045 - 257700.

---

grimbergen
KASSENBOUW

Grimbergen is een van de grootste kassenbouwers in Nederland en heeft zich gespecialiseerd in het ontwerpen en bouwen van kassen voor o.a. groente- en bloemkwekerijen en tuincentra in Europa.

Wij zoeken voor direkt:

Medewerkers voor montageploegen

waaronder enkele die na een gedegen inwerkperiode als voorman kunnen worden aangesteld.

Wij vragen medewerkers in de leeftijd van 20-30 jaar, die van aanpakken weten en bereid zijn regelmatig in het buitenland te werken.
Ervaring in de konstruktiebouw is een vereiste.

Indien u geïnteresseerd bent in deze afwisselende baan, bel dan tijdens kantooruren: 045-411410 of schrijf een brief, gericht aan:

Grimbergen Constructies Heerlen B.V.
Sourethweg 17
6422 PC Heerlen

DE JUISTE MENSEN VOOR DE JUISTE CIJFERS

De Defensie Accountantsdien[st] weg DEFAC, behoort in verg[...] met andere ministeries tot één [...] grootste accountantsdiensten. [...] haar vele taken is het controle[...] de activiteiten van de Dien[st] Post-actieve Militairen (DZPM) [...] adviseren van het managem[ent] de DZPM. Deze dienst, me[t] 55.000 cliënten en een jaarbe[...] van ongeveer 1,4 miljard gul[den] gevestigd te Heerlen. De DZP[M] zorgt de financiële afwikkeli[ng] pensioenen en wachtgelden en [...] re nazorgactiviteiten ten behoe[ve] voormalige militaire medew[erkers]. Voor onze werkzaamheden [...] DZPM te Heerlen zoeken w[ij]

ADJUNCT-ACCOUNTANTS (V/M)

TAAK

Als adjunct-accountant v[...] zowel zelfstandig als in teamv[...] controlewerkzaamheden uit, [...] over u ook rapporteert. [...] staan u diverse geavanceerde [...] tomatiseerde) controlemiddel[en ter] beschikking. Het gaat hier voo[r] het verrichten van procesgeri[...] doelmatigheidsonderzoeken. [...] naast houdt u zich bezig [...] beoordelen van de kwaliteit [...] administratieve organisatie. [...] dien stelt u adviezen op voor [...] tuele verbetering van deze kw[...]

GEVRAAGD

Voor deze functie heeft u ee[n] vante opleiding gevolgd, zoals [...] 1e fase, SPD of HEAO-BE [...] HEAO-Accountancy, met als [...] deerrichting AA/RA. Naast [...] contactuele en redactionele v[...] heden beschikt u over een pr[...] en resultaatgerichte instelling. [...] dien bent u bereid verdere st[...] volgen. Controle-ervaring en [...] heid met de sociale wetgeving [...] regelgeving op het gebied va[n] sioenen zijn duidelijke pluspu[nten].

GEBODEN

Goede secundaire arbe[ids]waarden, waaronder uit[...] studiefaciliteiten èn intere[ssante] afwisselende werkzaamheden [...] plezierige, professionele we[...] Bovendien zijn er bij de [...] diverse doorgroeimogelijkhede[n] bruto jaarsalaris bedraagt ma[...] circa f 70.500,– inclusief 8% va[...] toeslag. Het aantal vakantie[...] gesteld op minimaal 23 dag[en per] jaar, plus 12 ADV-dagen.

REACTIES

Nadere inlichtingen over d[...] tie kunt u inwinnen bij de he[er] G.C.L. Ruijgrok RA, (070) 31[...] Voor informatie over de DEF[AC] over de sollicitatieprocedure [...] contact opnemen met de he[er] W.Ph.G. Voogt, (070) 318790[...] heer J.Th. den Ouden, (070) 31[...] Zij sturen u desgewenst gra[...] brochure toe over het werken [...] DEFAC. Bij gelijke geschiktheid [...] ten leden van etnische minder[heden] en gehandicapten de voorkeur.
Uw schriftelijke sollicitatie [...] binnen 3 weken na het versc[hijnen] van deze advertentie richten a[an] hoofd van de afdeling Perso[...] ken Centrale Organisatie, p[...] 20701, 2500 ES Den Haag.

burgerpersoneel DEFE[...]
CENTRALE ORGANISATIE

Binnen de sector Technische Zaken hebben wij plaatsingsmogelijkheden voor enkele

Limagas

MTS-ers Werktuigbouwkunde m/v

De Limburgsche Maatschappij voor Gasdistributie (Limagas) NV is een bedrijf dat door de inzet van ruim 680 medewerkers aan meer dan een kwartmiljoen afnemers in 54 gemeenten aardgas levert.

De taken op het gebied van gasdistributie en -installatie alsmede het onderhoud aan warmwatertoestellen worden uitgevoerd vanuit onze hoofdvestiging te Landgraaf en een negental nevenvestigingen verspreid over het verzorgingsgebied.

Hierbij staan de zorg voor een ongestoorde en veilige gasvoorziening en een daarop afgestemde dienstverlening aan onze verbruikers voorop.

LIMAGAS N.V.
Postbus 30200
6370 KE LANDGRAAF

die na een gedegen inwerkprogramma en een opleiding in de gastechniek na enkele jaren ingezet kunnen worden in leidinggevende en specialistische functies in een van onze vestigingsplaatsen.

FUNCTIE-EISEN
De voorkeur gaat uit naar kandidaten die naast het diploma MTS-Werktuigbouwkunde:
- een MAVO of HAVO vooropleiding hebben;
- bereid zijn aanvullende cursussen te volgen op het gebied van de gastechniek;
- over een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid beschikken;
- in het bezit zijn van het rijbewijs BE;
- niet ouder zijn dan 30 jaar.

ARBEIDSVOORWAARDEN
Met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden zijn van toepassing de CAO voor nutsbedrijven in NV-vorm, de Algemeen Burgerlijke Pensioenwet en de ziektekostenregeling IZA-Limburg.

Naast het salaris en de vacantietoeslag bieden wij o.m. een 13e maand en goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Wij nodigen belangstellenden uit hun schriftelijke sollicitatie binnen twee weken na het verschijnen van deze advertentie, te richten aan de afdeling Formatiebeheer, t.a.v. de heer J.C.M. de Jong, die desgewenst ook telefonisch inlichtingen verstrekt. (tel. 045-329494).

GEMEENTE BORN

Born is een aantrekkelijke woon- en werkgemeente met 14.130 inwoners, verdeeld over vijf kerkdorpen.
In deze gemeente zal op 1 augustus 1991, naast de reeds aanwezige 6 bijzondere basisscholen, de eerste openbare school van start gaan.
Deze school zal naar verwachting worden gehuisvest in een semi-permanent gebouw en wordt voorlopig, in afwachting van de keuze van de definitieve bestuursvorm, bestuurd door het college van burgemeester en wethouders.
In verband hiermede nodigen burgemeester en wethouders van Born belangstellenden uit om te solliciteren naar de functie van:

directeur (m/v)

volledige betrekking

van de te stichten openbare basisschool.
De aanstelling van de directeur zal geschieden per 1 juni 1991.

Functe-eisen:
Van de sollicitant wordt verwacht, dat hij/zij:
- Voldoet aan de wettelijke bevoegdheids- en benoembaarheidseisen.
- Zich inzet voor het geven van onderwijs en leiding overeenkomstig de beginselen van het openbaar onderwijs.
- In staat en bereid is een nieuwe basisschool op te bouwen en bij voorkeur bereid is om vóór de aanstellingsdatum werkzaamheden in dit kader te verrichten.
- Verantwoordelijk is voor de onderwijsinhoudelijke vormgeving van de school en openstaat voor alle mogelijke onderwijsvormen binnen het openbaar onderwijs.
- In staat is om in samenwerking met het team, de medezeggenschapsraad, de ouders en het bevoegd gezag het onderwijs op enthousiaste wijze vorm te geven en dit te concretiseren in het schoolwerkplan en de uitvoering daarvan.
- Op een stimulerende wijze leiding geeft aan het team.
- Beschikt over een ruime ervaring als onderwijsgevende.
- Affiniteit heeft met alle leeftijdsgroepen binnen de basisschool en het werken met combinatiegroepen.
- Bekend is met de huidige onderwijsinzichten t.a.v. het onderwijs aan 4- tot 12-jarigen en in staat is om op een adequate wijze in te spelen c.q. praktische invulling te geven aan ontwikkelingen op het gebied van de onderwijsvernieuwing.
- In staat is om op democratische wijze invulling te geven aan overlegstructuren binnen en buiten de school.
- Een actieve inbreng van ouders in het schoolgebeuren stimuleert, waarbij een optimale relatie „ouders-school" wordt nagestreefd.
- Vanuit zijn/haar functie zijn/haar maatschappelijke betrokkenheid toont met de samenleving in de gemeente Born en daarvan zonodig uiting geeft bij buitenschoolse activiteiten.

Arbeidsvoorwaarden
Salaris en overige arbeidsvoorwaarden zijn conform het Rechtspositiebesluit Onderwijspersoneel.

Selectieprocedure
Er is een benoemingsprocedure vastgesteld, die verzorgd zal worden door een benoemingsadviescommissie.
Een op de functie gericht medisch en psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.
Voorts is de sollicitatiecode voor openbaar onderwijs van toepassing.
Op verzoek kan deze code alsmede een profielschets worden toegezonden.

Inlichtingen
Inlichtingen betreffende de functie kunnen worden ingewonnen bij burgemeester Creemers, zijnde de portefeuillehouder Onderwijs en/of dhr. J. Janssens van het buro Welzijn, Cultuur en Onderwijs (tel. 04498-57788 tst. 261).

Sollicitanten
Belangstellenden voor deze functie worden uitgenodigd hun sollicitatie vóór 26 januari 1991 te richten aan het college van burgemeester en wethouders van Born doch te zenden aan het Kabinet van de burgemeester, Postbus 100, 6120 AC Born onder vermelding van „Kabinet-sollicitatie directeur O.B.S." in de linker bovenhoek op de enveloppe.

limburgs dagblad

De cijfers zijn natuurlijk even indrukwekkend als angstaanjagend. Amerika heeft nu zeker 325.000 manschappen in het Golf-gebied en dat zullen er binnen enkele weken 430.000 moeten zijn. Dat zijn maar 100.000 militairen minder dan er tijdens het hoogtepunt van de oorlog in Vietnam vochten. De Amerikanen in de Golf hebben 1300 vliegtuigen bij zich, 2000 tanks, 55 schepen en genoeg voorraden om in een enkele dag voor een miljard dollar aan wapentuig erdoor te jagen.

Amerikanen rekenen op luchtoverwicht

● *Verkenningstoestellen spelen een belangrijke rol in de Amerikaanse strategie.*

En daarbij blijft het niet. Amerika's bondgenoten hebben nu 113.000 manschappen in het Golf-gebied geconcentreerd, met onder meer 1285 tanks, 300 vliegtuigen, 443 stukken artillerie en 1350 pantservoertuigen. Het Pentagon stelt dit soort cijfers gaarne ter beschikking, vooral omdat het nuttig is om aan Irak te laten weten hoe enorm de overmacht wel niet is, die onder leiding van de Amerikanen sinds begin augustus in de regio is opgebouwd.

Maar het eindresultaat van elke oorlog is altijd massa's doden, en wie daarover vragen stelt, hoort niets. Het Pentagon wil niet vertellen hoeveel doodskisten worden klaargehouden, en hoeveel 'bodybags', de in zware vochtwerende stof en met ritsen uitgevoerde zakken waarin de slachtoffers van de oorlog in eerste instantie zullen worden afgevoerd.

Eenheden van leger en marine die gespecialiseerd zijn in het schoonmaken, aankleden en prepareren van de lichamen van omgekomen soldaten staan in Saoedi-Arabië klaar. Maar om hoeveel mensen het gaat en hoeveel lijken ze per dag aankunnen, is een officieel geheim.

Journalisten in Saoedi-Arabië zeuren al weken of ze deze eenheden mogen bezoeken, maar het antwoord is altijd 'neen'. Niemand mag ook in de buurt van de grote koel-installaties komen die zijn bedoeld om lijken op te slaan totdat ze naar Amerika kunnen worden overgevlogen.

Het Pentagon wil eveneens niets zeggen over de vraag, wat de eigen specialisten denken over het mogelijke aantal slachtoffers aan Amerikaanse kant. Er zijn wel schattingen gemaakt, maar die zijn geheim.

Niet aan het Pentagon verbonden deskundigen hebben ook schattingen gemaakt, maar het enige dat je daarover samenvattend kunt zeggen, is dat die nogal uiteenlopen. Ramingen bij een oorlog op grote schaal met massale gevechten in de woestijn lopen uiteen van 1000 in het meest optimistische geval tot 10.000. Het zijn allemaal gruwelijke details, maar oorlog is een gruwelijk bedrijf. En gegeven de wapensystemen en aantallen manschappen die op dit moment rond en in Koeweit zijn opgesteld, zal een oorlog om het oliestaatje wel bijzonder grimmig kunnen verlopen.

● *De Verenigde Staten maken ook gebruik van Britse Harriers, die zeer korte start- en landingsbanen gebruiken.*

Grootscheeps

Hoe zal een oorlog eruit gaan zien? Uitspraken van president Bush ('Het wordt geen Vietnam') en 's lands hoogste militair, generaal Colin Powell ('Een aanval zal plotseling, massaal en overweldigend zijn') maken duidelijk dat de Amerikanen een oorlog direct vanaf het Uur U grootscheeps zullen aanpakken. Het is het meest waarschijnlijk dat wordt begonnen met een luchtaanval. De slag om het luchtruim boven Irak en Koeweit moet eerst gewonnen worden worden, voor de slag in de woestijn goed en wel van start kan gaan.

Dat de Amerikanen die eerste slag gaan winnen, staat vast. Irak beschikt weliswaar over 300 gevechtsvliegtuigen en over luchtdoelraketten (veelal SAM-raketten van Russische makelij) maar die zijn niet echt een partij voor wat de Amerikanen in het veld kunnen brengen.

De Iraakse gevechtsvliegtuigen, veelal Migs-21 en Mirages, halen het niet bij de F-15 en F-16 straaljagers van de Amerikanen. Er bestaat bovendien een grote kans dat de Amerikanen de Iraakse vliegtuigen al onschadelijk hebben gemaakt voor ze goed en wel in de lucht zijn.

Dankzij satellieten die, desnoods door wolken en rook heen, gedetailleerde foto's kunnen maken en communicatie per telefoon en telex kunnen afluisteren, weten de Amerikanen precies waar zich niet alleen de Iraakse vliegtuigen, maar ook allerlei andere strategische doelen bevinden.

Die zullen dus al direct in het begin van de oorlog worden opgeruimd. Te denken valt aan de lanceerinrichtingen voor raketten (waarmee de kans dat Irak chemische en biologische wapens kan gebruiken drastisch wordt verkleind), vliegtuigen, vliegvelden, militaire kampementen, communicatiecentra, de kerncentrales waar Irak aan een eigen atoombom werkt en vooral ook Saddam Hoessein zelf.

De vuurkracht die de Amerikanen daarbij kunnen inzetten, is absoluut verwoestend. In één enkele dag kunnen ze 3000 ton explosieven op Irak laten vallen, evenveel als de geallieerden in de hele Tweede Wereldoorlog boven de totaal verwoeste Duitse stad Dresden uitwierpen.

De Iraki's zouden in het bijzonder de Tomahawk kruisraketten moeten vrezen waarvan er zich naar schatting 650 aan boord van Amerikaanse schepen in de Golf bevinden. Een enkele met een niet-nucleaire lading uitgeruste Tomahawk kan weer duizenden kleine bommetjes bevatten waarmee bijvoorbeeld vliegvelden of belangrijke wegen onklaar kunnen gemaakt. Sommige Tomahawks zijn bovendien uitgerust met zogenaamde 'fuel-air explosives'. Daarbij wordt brandstof als een hele fijne mist uit de raket gesproeid en tot ontploffing gebracht. Dat geeft zo'n vreselijke klap dat alles in een gebied van vele honderden vierkante meters wordt vernietigd. De Amerikaanse F-117 radarontwijkende 'Stealth' gevechtsvliegtuigen zouden verder denkelijk bij nachtvluchten worden ingezet, de Irakezen de mogelijkheid ontnemend hun SAM-raketten of luchtdoelgeschut in te zetten.

Onklaar

Als het Iraakse luchtverdedigingssysteem eenmaal definitief onklaar is gemaakt en de Amerikanen denken dat dat in een paar dagen het geval zou moeten kunnen zijn dan zullen zware bommenwerpers zoals B-52s worden ingezet om meer strategische doelen en vooral ook de Iraakse stellingen in Koeweit te bestoken.

De Amerikaanse hoop is, dat deze eerste fase van de strijd zo vernietigend is en daarmee al zo demoraliserend werkt, dat de Irakezen verdere gevechten opgeven. Als dat niet gebeurt, zal een landoorlog onvermijdelijk zijn.

Dat zou voor de Amerikanen en hun bondgenoten een formidabel zwaar karwei kunnen zijn. De Irakezen hebben zich in Koeweit langs de hele grens met Saoedi-Arabië verschanst op een manier die erop is gericht elke aanvaller maximale verliezen toe te brengen.

Journalisten die in het gebied zijn geweest, beschrijven kilometerslange rijen aan mijnenvelden, tankgrachten, prikkeldraadversperringen, bunkers en sloten die snel vol brandstof kunnen worden gegoten, aangestoken en zo een beschermende muur van vuur zouden vormen. Wat de Irakezen aan manschappen en materieel in Koeweit hebben geconcentreerd, zegt alleen al genoeg. Het gaat om 510.000 militairen, met 4000 tanks, 2500 pantservoertuigen en 2700 stuks over het algemeen zeer accurate stukken artillerie.

De Amerikaanse strategie zal er waarschijnlijk op gericht zijn op een of meer punten door de Iraakse verdedigingslinie heen te breken, waar ze dan onmiddellijk te maken zouden krijgen met de divisies die Irak achter de linies in reserve houdt. Deze fase van de strijd gaat zeker aan beide kanten veel doden kosten, hoewel de Amerikanen uiteindelijk in het voordeel zullen zijn, omdat zij hun acties kunnen coördineren met aanvallen vanuit de lucht.

Terwijl op deze wijze de Amerikaanse en geallieerde troepen oprukken vanuit Saoedi-Arabië, zullen mariniers, vermoedelijk ten noorden van Koeweit-Stad, via zee Koeweit binnentrekken. De uiteindelijke doelen: de omsingeling van Koeweit-Stad, en het afsluiten van de bevoorradingslijnen van Basra naar het front. Zelfs als de Amerikanen daarin zouden slagen, en dat is niet gezegd, dan nog is er geen enkele garantie dat daarmee het moreel van de Irakezen gebroken zou zijn.

In het ergste geval zullen de Amerikaanse soldaten een stadsoorlog in Koeweit-Stad moeten vechten. Die stad zou dan een soort Beiroet worden. De gevechten zouden langdurig en bloedig zijn, en een groot deel van Koeweit-Stad vernietigen.

henk dam

Onduidelijkheid over commando blijft voorlopig

Met het besluit van de Nederlandse regering om de Jacob van Heemskerck, de Philips van Almonde en de Zuiderkruis onder Amerikaans bevel te laten vallen, zijn lang niet alle vraagtekens over de commando-voering verdwenen. Zo zal de Nederlandse marine in de Golf zich ongetwijfeld afvragen wat de waarde is van het veto dat minister Ter Beek zich voorbehoudt.

Het antwoord op die vraag is eigenlijk simpel: mocht er oorlog uitbreken, dan is dat veto-recht weinig waard. In de hitte van de strijd kan niet meer 'met Coevorden worden gebeld' om van de minister van Defensie het commando 'Vuur!' te vernemen. Ter Beek weet dat en de PvdA-fractie in de Kamer weet het, maar voor binnenlands-politiek gebruik moet een façade worden opgehouden.

De brief van het kabinet is over commando-voering dan ook zeer mistig. Niets staat er in over een mogelijke deelname aan offensieve acties tegen Irak. Het blijft de vraag of het escorteren van Amerikaanse vliegkampschepen als een offensieve of als een defensieve taak dient te worden beschouwd. In elk geval kan het begeleiden van een amfibische operatie niet als puur defensief worden gezien. Die troepen gaan immers aan land, in een offensief, en schepen helpen daar een handje bij.

Uit de brief blijkt wel dat de regering zich het recht voorbehoudt om te weigeren het huidige operatiegebied van de fregatten uit te breiden. Op het moment varen de drie schepen op relatief veilige afstand van het toekomstige oorlogstoneel. Mochten de Amerikanen de Nederlandse fregatten verder in de richting van Koeweit willen hebben, dan moet Den Haag daar eerst toestemming voor verlenen. Daar komt het veto-recht van Ter Beek dus eventueel te pas.

De bondgenoten hebben nu afgesproken dat de Amerikanen een aanvalsplan opstellen. In die strategie worden ook de Nederlandse schepen opgenomen. Ter Beek kreeg pas gisteravond te weten hoe dat Amerikaanse plan er uitziet en welke rol voor de Nederlanders is weggelegd. Luttele dagen vóór 15 januari weet Ter Beek dus pas waar hij precies aan toe is.

Mocht die opzet hem niet bevallen, dan valt er weinig meer aan te veranderen. Er is een, zij het theoretische, ontsnappingsclausule: de lidstaten van de Westeuropese Unie hebben afgesproken alleen taken uit te voeren die in hun straatje te pas komen.

Stellen de Amerikanen bij voorbeeld voor dat de Nederlandse schepen deel uitmaken van een hoofdmacht die vanuit zee Iraakse stellingen in Koeweit-stad moet beschieten, dan kan Ter Beek weigeren. Aan zijn eigen PvdA-fractie is dat niet te verkopen, weet de minister.

Het vervelende met oorlogen is echter dat ze vooraf niet helemaal zijn uit te tekenen. In het veilige Nederland zijn de mooiste verhalen op te hangen over hoe het allemaal zou moeten, maar in de Golf gelden heel andere overwegingen. Alle schrijftafel-plannen van Ter Beek kunnen in duigen vallen.

En als de Amerikanen halverwege of vlak vóór een offensief besluiten niet het aan de Nederlanders gepresenteerde 'plan A', maar een 'plan B' uit te voeren, gaat de minister van Defensie dan een veto uitspreken?

bart jochems

Ook kinderen maken zich zorgen om de Golfcrisis

„Je moet kinderen toch een beetje hoop geven voor de toekomst en voorhouden dat er kans is op verbetering. En als je zelf een zwartkijker bent, moet je dat niet al te nadrukkelijk uitdragen." L. Vriens, hoogleraar vredespedagogiek in Utrecht, vindt het van groot belang dat kinderen – ondanks de oorlogsdreiging in de Golf – de moed niet verliezen. Maar het is beslist niet nodig hen knollen voor citroenen te verkopen.

Het Golfconflict houdt niet alleen volwassenen bezig, ook kinderen maken zich ernstig zorgen over de ontwikkelingen van de laatste tijd. Op alle basisscholen is het nieuws uit Irak en Kuwayt dagelijks onderwerp van gesprek. Via de televisie houden veel scholieren de stand van zaken nauwgezet bij.

Toename spanning

„Vooral de laatste dagen, met het toenemen van de spanning, leeft het heel erg en beginnen de leerlingen er steeds opnieuw over," bevestigt mevrouw I. Oversluizen, directrice van een basisschool. „De Turkse kinderen zijn er heel intensief mee bezig. Maar dat is geen wonder, bij hen thuis wordt er veel over gesproken omdat hun familie er zo dicht bij zit."

Vooral in de hogere groepen van de basisschool spelen Golfcrisis en oorlogsdreiging volop. „Naarmate 15 januari dichterbij komt, neemt de spanning toe," vertelt P. van Kesteren, directeur van een andere basissschool. „Vanochtend hebben we het in de klas nog uitgebreid gehad over de mislukte onderhandelingen tussen Baker en Aziz. De leerlingen zijn bang voor oorlog en vragen zich af wat de gevolgen zullen zijn voor ons land."

Van Kesteren probeert zijn leerlingen duidelijk te maken dat het onmiddellijke gevaar hier niet zo groot is. „Als er al wat gebeurt in Nederland, dan zijn Schiphol en belangrijke gebouwen het eerste doelwit voor terroristische aanslagen."

Op scholen met veel Marokkaanse kinderen proberen de leraren het conflict zo neutraal mogelijk toe te lichten. Zij zijn zich ervan bewust dat veel ouders de gebeurtenissen in Irak en Koeweit toch wat anders bezien dan de meerderheid van de bevolking en zij zijn er allerminst op uit die ouders voor het hoofd te stoten.

Jeugdjournaal

Thuis is het Jeugdjournaal de belangrijkste bron van informatie en op de meeste scholen kijken de leerlingen vanaf groep zes iedere vrijdag naar het 'Weekjournaal', de actualiteitenrubriek van de schooltelevisie. Dat wordt samen met het bijbehorende krantje in de klas uitgebreid besproken. In de hogere klassen houden kinderen zelf de ontwikkelingen bij door kranteknipsels te verzamelen op het prikbord.

De leraren vinden het vanzelfsprekend om op school aandacht te besteden aan de gebeurtenissen in de Golf. Vredespedagoog Vriens vindt dat de scholen daar niet omheen kunnen. „Kinderen leven nu eenmaal niet geïsoleerd, de media dringen zich in hun wereld binnen. Je kunt het leed en de ellende niet bij hen weghouden."

„Voor jonge kinderen is het heel beangstigend dat ze zo indringend geconfronteerd worden met de problemen in de wereld, vooral omdat ze vaak nog maar zo weinig weten van de achtergronden. Bovendien hebben kinderen een ander begrip van ruimte en tijd dan volwassenen, waardoor ze behoorlijk van streek kunnen raken als ze op tv zien dat in Irak bij wijze van proef een raket wordt afgeschoten."

Kleine kinderen realiseren zich niet altijd hoe ver Irak hiervandaan ligt en ze denken dan gemakkelijk dat zo'n ding bij hen thuis op het dak kan vallen, verklaart Vriens „Zeker als ze merken dat ook volwassenen zich zorgen maken over wat er gebeurt."

Reëel beeld

Vriens hecht er erg aan dat ouders en leerkrachten uitleggen wat er precies speelt, liefst met de atlas of de wereldkaart bij de hand. Zo krijgen de leerlingen een reëler beeld van de risico's die ze zelf lopen. „Als je weet dat het ver weg is, is er minder reden om bang te zijn. Angst kwelt het meest als je niet precies weet wat er aan de hand is en waar je bang voor moet zijn," verklaart Vriens.

Maar er moet wel voorkomen worden dat leerlingen vervallen in een soort doemdenken omdat de oorlog met het uur dichterbij lijkt te komen. Op de meeste scholen gebeurt dat automatisch zonder dat daar uitdrukkelijke afspraken over zijn gemaakt. „We hebben geen officiële lijn uitgestippeld, maar onder elkaar praten de leraren natuurlijk wel over de beste aanpak," aldus Oversluizen.

● *Aanwijzen waar de Perzische Golf ligt, daar begint het meestal mee...*

Toch blijft het een probleem dat niemand greep heeft op de gebeurtenissen. Ook ouders en leerkrachten moeten afwachten, hoe het conflict zich verder ontwikkelt. „Ik probeer niet mijn eigen twijfels te verbergen. Het heeft geen zin de leerlingen valse hoop te geven, die ik toch niet kan onderbouwen," vindt Van Kesteren.

Vriens vindt het niet erg dat volwassenen laten merken dat zij ook niet weten waar de problemen met Irak precies toe leiden. „Ook al kunnen volwassenen de problemen evenmin oplossen, voor een kind is het toch heel belangrijk te weten dat hij niet de enige is die zich zorgen maakt. Op zich is dat al een hele steun."

theo haerkens

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 33 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

TIJDENS KARNAVAL OP REIS

FRANKRIJK
Nice Monaco 10 feb. 7 dg f 659
Parijs 9 feb. 3 dg f 299
Parijs 10 feb. 3 dg f 299
Parijs 15 feb. 3 dg f 299
Parijs 9 feb. 4 dg f 429
Parijs 10 feb. 4 dg f 429
Parijs 14 feb. 4 dg f 429
Parijs 9 feb. 5 dg f 539
Elzas Riquewihr 10 feb. 4 dg f 399
Elzas Riquewihr 14 feb. 4 dg f 399

ZWITSERLAND
Vierwoudstedenmeer 9 feb. 5 dg f 539
Meer van Lugano 10 feb. 7 dg f 799

ENGELAND
Londen 9 feb. 4 dg f 499
Londen 14 feb. 4 dg f 499

DUITSLAND
Berlijn 10 feb. 3 dg f 369
Berlijn 15 feb. 3 dg f 389
Berlijn 9 feb. 4 dg f 499
Berlijn 14 feb. 4 dg f 499
Sauerland 9 feb. 5 dg f 649
Ober Harz 10 feb. 5 dg f 539

Het Zuiden Touringcars
anvr FOLDER? BEL 04406-15252

Elke zaterdag
vakantierubriek
van 34 Nederlandse regionale dagbladen
voor informatie en reservering:
TINEKE MENGERINK en SASKIA DE HAAN
advertentiecombinatie rdp
Postbus 2 - 1800 AA Alkmaar
☎ 072-196314/196286

Waddeneilanden

T.h. stacaravans 2 en 3 slaapkamers
Warm water, toilet, kleuren-t.v. en radio
VOOR- EN NASEIZOEN HALVE PRIJZEN
Tel.: 05180-1581 b.g.g. 05620-2582 WA-61R

Terschelling t.h. div. stacar., 2 slpk., d/wc, verw., koelk., r/ktv, tuinst., voll. inger.; hr. min. f 230 max. f 575 p.wk.; Pasen/Hemelv./Pinkst. f 390 p.wk. Tel. 05620-2562. WA-61R

AMELAND EN TERSCHELLING. T.h. stacaravans met 1 of 2 slaapkamers, gaskachel, str. water, w.c. en elektra. Voll. inger. Tel. 05180-1206 (niet op zond.). WA61R

DE KOOG-TEXEL, t.h. op camping ± 600 m. v. zee, 6-pers. stacaravans/chalets, d/wc, 2 sl.kamers, woonk., keuken. Tel. (02220) 17728. WA61R

Texel: t.h. op park 6-pers. 5* BUNGALOW met subtrop. zwembad. Tevens 2-pers. bungalows t.h. Tel. 02220-12810. WA-61R

Friesland

A.N.W.B. erkende zeilschool "Oer 't Hout" zoekt voor komend jaar goede ZEILERS die opgeleid willen worden tot gediplomeerd zeilinstructeur. Opleiding in de Paasvakantie. Leeftijd 17-23 jaar. Vr. info bij "Oer 't Hout", Raadhuisstraat 18, 9001 AG Grou(w). Tel. 05662-1528. FR-61R

Drenthe

RECREATIECENTRUM 'DE ZANDPOL'
Camping, verh. car. met douche en toilet, groeps acc.
Nieuw: peuter- en kleuterbad,
verw. toiletgeb. BEL 05915-53002 voor gr. kl.folder of kom op 28-4 op onze open dag (vlakbij Emmen). DR-61R

Buinen gezellig FAMILIEPENSION. Voor ontspannende vakantie in huiselijke sfeer, in boerijk fiets- en wandelgebied. Kamers voorzien van douche/wc, prijsvriendelijk. Inl. reserv. Pension Triënte, Molenstraat 25, 9528 RA Buinen, tel. (05998) 12491. DR61R

GEEN PRETPARK. Luxe 5* bung.'s met grote duin aan bos. Ideaal wandel-fietsgebied voor rustzoekers. Boek nu voor 1991. Krokus-vak. f 438,-. Tel. 05280-65803. DR-61

BUNGALOWPARK NIJLERVELD-PESSE, ANWB-erk. bung.'s. Geh. jr. luxe bung.'s t.h. Inf. en kl.folder: Heemraadschepsin. 85, Amstelveen, 020-459541/413940. DR-61R

Camping De Hondsrug is een modern ingerichte gezinscamping met o.a. buitenbad en een verwarmd overdekt binnenbad.
camping de hondsrug
Annerweg 3 - 9463 TA eext tel. 05922-1292
* Arrangementen met Pasen, Hemelvaart en Pinksteren.
* Toeristische plaatsen met eigen sanitaire unit.
* Stacaravane te huur.
NIEUWSGIERIG?? Vraag dan folder aan.

Stacaravans, zomerhuisjes v.a. f 385,- p.w. hoogseiz. Gezellige camping met zwembad 'De Zorg vliedt', Wateren. Folder 05612-1368/05212-7256. DR-61R

Overijssel

PONYPARK SLAGHAREN voor een onvergetelijke vakantie! Vakantiehuisjes voor week-, midweek- en weekendverhuur met gratis gebruik van ruim 40 fantastische attracties, spannende westernshows, gezellige familieavonden en het unieke Fujiberg voor sprankelend veel zwemplezier! Ga lange uw postkantoor of postagentschap en haal gratis de nieuwe vakantiefolder. Of bel (05231) 3000.

GEZINSCAMPING
verw. zwem-kinderbad waterglij - tennisb. recr.-team. Folder aanvr. 05729-1564.

HOLTEN: vak.oord „De Lindenberg". Vraag gratis folder over de 33 in het bos gelegen vrijst. bung.'s met alle comf. zoals k.t.v., incident. video, verw. zwembad, kantine, speelt., wasserette, enz. Buiten het seizoen 50+ extra korting. Tevens spec. aanbieding. Ons adres: Postweg 1, 7451 TS Holten of tel. 05483-61364. OV61R

HOLTEN. T.h. in de bossen van 'mooi Holten' rustig en vrij gelegen comf. bung's 4, 6, 8 pers. dichtbij zwemb., veel fiets- en wandelmog.heden. Inl. tel.: 05483-63592. OV61R

Gelderland

ANWB bung.park 'DE HOEFSTAL' nabij bos en Veluwemeer. Voll. inger. bung.'s, 55+ korting. Hulshorst. Gratis folder 03413-1328. GE-61R

HOENDERLOO. T.h. luxe stacaravans d./w.c./t.v. Direkt aan het wildreservaat, v.a. f 295,- p.wk. Gratis folder: 05768-1600. GE-61R

WINTERSWIJK. T.h. 4 tot 6-pers. vakantieverblijf midden in de natuur. Ideaal voor kinderen. Kleinvee en o.a. pony aanwezig. Info: 05430-62421. GE-61R

Roy. vrij gel. FINSE CHALETS en eenv. VAK. BUNGALOWS midden i.d. bossen, 2 of 3 slpk., bad of douche, c.v., open h., tel., k.t.v. Op wandelafst. v. groot natuurgebied, dorpswinkels en het Nat. Park De Hoge Veluwe. Tel. 08382-1757. GE-61R

T.h. voll. ingerichte VAKANTIEHUISJES met k.t.v. te Almen in de Achterhoek. GEEN PARK. Gel. in bosrijke omg. bij vis- en zwemwater. Mog. fietsen te huren. Recr. mog.: roeiboot, rijpony, tafeltennis, badminton, etc. Huisdieren toegestaan. G.J. te Winkel, (05751) 1450. GE-61R

Recreatiecentr. 'HET EIBERNEST', EIBERGEN. Verh. v. 2-11 pers. bungalows/stacaravans en kamp.pl. Inl. + gr. folder, Kerkdijk 1, 7152 DB Eibergen, (05454) 71268/71269. Nieuwe jaarpl. '91 f 500 korting. GE-61R

VELUWE APELDOORN
Camping De Veldekster 20 ha, tel. 055-424711, modern sanitair, verw.zw.bad, kl. bad, babyroom. Vr. folder. GE-61R

WINTERSWIJK. Staanplaatsen en seizoenplaatsen. Tegen Duitse grens gelegen in schitterende natuur. Alle comfort, rest., snackbar, disco, tennis, kegelen, zwemmen, surfen, enz. Camping 't WIESKAMP, Henxel nr 4, 7113 PA, 05430-14612. GE-61R

Recreatiecentrum "DE PAALBERG" te Ermelo. Ruime plaatsen op 30 ha midden in natuurgebied. GRATIS; verwarmd zwembad, douches en tennisbanen. In JULI en AUG. rekr.team. Auto-vrij terrein. Info 03417-52373. GE-61R

Utrecht

CAMPING DIJNSELHOEK - ZEIST
gel. op de Utrechtse Heuvelrug naast verw. natuurzwemb., in bosrijke omg., centr. v.h. land. Toer./seiz.- en jaarpl. Res. mog. Folder op aanvr. 03404-31324/60293. UT-61R

Noord-Holland

DE GROTE VOS
Sint Maartenszee/N.-H. Tel. 02246-1560.
4/6/10-pers. bungalows aan duin, 2/3/4 slaapk.
Weekend v.a. f 195; tot 1-6 f 395/f 950 p.wk.

ST. MAARTENSZEE/CALLANTSOOG t.h. 4-6 pers. bungalows aan zee, nabij subtropisch zwembad. Tel. (02246) 1596, na 18.30 u. (02230) 22662. NH-61R

ST. MAARTENSZEE. Luxe 6-pers. stenen bungalows vlakbij zee met 3 slaapk. bij vrijetijdsp. met verw. zwembad. Div. rest. 02246-1500. NH-61R

De Graaf van Egmond
* 32 Luxe appartementen 2-4-6 pers. a/d Boulevard (nr. 20), Egmond aan Zee.
* Zeer comfortabel, met KTV + kabel, radio, telef., compl. ingerichte keuken, luxe badk.
* Gratis gebruik van binnenbad, peuterbadje, sauna, solaria, tafeltennis en fitnessroom.
* Eigen parkeerplaats
* Prijs-indicatie: jan./febr. p. weekend v.a. f 248,- (3 p.) p. week v.a. f 435,- (3 p.) v.a. f 480,- (4 p.)
* Vraag gratis kleurenbrochure aan!
02206-4000

Zeeland

NIEUW NOORDZEE-PARK
Ouddorp aan Zee. Te huur 5***** bungalows. Op 400 m van zee. Info + folder tel. 01878-3099. ZE-61R

EXTRA KARNAVALS REIZEN

3 daagse mini-cruise naar York f 199,-
incl. halfpension
vertrek **10 februari 1991**
(tevens vertrek op 15/02, 22/02, 01/03)

5 daagse busreis naar het Pfalzer Wald f 535,-
verblijf in een Dorint hotel
met halfp.
vertrek **8 februari 1991**

8 daagse vliegreis naar Tunesië f 795,-
vertrek vanaf Brussel,
incl. busvervoer,
verblijf in hotel Hasdrubal**** halfp.
vertrek **9 februari 1991**

Informatie en boekingen uitsluitend bij:
reisburo Schoenmaeckers
MAASTRICHT, Nieuwstraat 21, 043-251555
ROERMOND, Schuitenberg 1, 04750-17228
SUSTEREN, Willibrordusstr. 2b, 04499-2600
VENLO, Parade 90, 077-547250

ROOMPOT RECREATIE aan strand en zee.
VRAAG NU de 36-pagina's grote brochure aan vol met kampeer- en bungalowvakanties. Bijv. superluxe vrijstaande bungalows met bruisbad en sauna, met uitzicht op zee, direkt aan het strand. Vanaf f 825,- per week. Te reserveren met 50+ korting en jonge gezinnen-korting. En alle gasten hebben gratis toegang tot ROOMPOT ZWEMPARADIJS. Tel. 01107-4200 (ook op za. en zo.)

Te huur 6-persoons STACARAVANS na 1/4 en voor 31/10 Pasen, Hemelvaart + Pinksteren. Mooie omgeving, tel. 01180-27134. ZE-61R

T.h. BUNG. OP SCHOUWEN-DUIVELAND a.h. GREVELMEER, enk. km van NOORDZEESTRAND. Voordelige huurprijzen. INFO/FOLDER: 01119-1866. ZE-61R

ZOUTELANDE. T.h. geheel ingerichte STACARAVANS met 2 slaapkamers v.a. f 200,- per week, dichtbij zee. Vrij tot 13 juli en na 17 aug. Tel. 01186-1483. ZE-61R

Noord-Brabant

BAARLE-NASSAU, VAKANTIEOORD DE STEPPE 4, 6 of 12 pers. vakantiehuisjes. Hoogseiz. f 485.- p.w. Kamperen tegen aantrekkelijke tarieven in bosr. omg. Fam.park met voor ieder wat wils! Tel. 04249-246. NB-61R

Limburg

Welkom in: recreatieoord 'De Berckt'
Vakantiepark De Berckt is een schitterend gezinspark met veel mooie voorzieningen.
· subtropisch zwembad · crazy river met glijbaan · particuliere bungalow- en caravanverhuur · kampeerplaatsen · verwarmd buitenbad · speeltuin · recreatieprogramma · restaurant · supermarkt · tennis · midgetgolf · manege ·
Bel voor meer informatie: "De Berckt" Baarlo (L) Tel. 04707 - 1547
tip
van 900 meter
DB DE BERCKT

VAALS-VIJLEN DE POORT NAAR 3 LANDEN. Aantrekkelijke weekend- en midweekarrangementen, incl. rondleiding Aken, 3-landen bustocht, enz. (de aktie loopt van 18-1 tot 26-3-'91). Vraag infopakket: VVV Vaals, 04454-2918 of VVV Vijlen, 04454-1610. LI-61R

Luxe vakantiebungalows
Uw luxe 3- of 5 sterrenbungalow op het "schoonste plekske" van Zuid-Limburg.
"5 STERREN"-VOORZIENINGEN:
w.o. subtropisch zwembad etc.
Het is de hoogste tijd om er 's even tussenuit te gaan!
B.v. midweek of lang weekend:
tot Pasen (excl. Krokus) v.a. f186,-
Vakantiecentrum Schin op Geul
Bel 04459-1400 voor alle info en gratis folder.

Belgie Luxemburg

ARDENNEN-OURDAL. T.h. ruime sober verbouwde boerderij, alle comfort, heerlijke wandel-, kano-, surf-, zwemmogelijkh. v.a. f 380,- p.wk. Bel 02154-12457. BL-61R

STACARAVANS te huur in de Belgische Ardennen v.a. f 190.- p.w. all-in. Nu ook kleuren-tv mogelijk. Inl.: (04459) 1598. BL61R

CARAV.'S t.h. Pracht. natuur bij La Roche (Ardennen) op kl. camping 100 km v. Maastricht. Ook m. eig. tent of carav. fold. 01172-1446 b.g.g. 09-3284411488. BL-61R

Villa's * bungalows * chalets
bij strand, bos & water * lid SGR
HAPPY HOME: 072-15.11.25 BL-61R

Frankrijk

ROUEN-NORMANDIE, HOTEL LE VIKING**
Ned. dir., 37 kamers met douche of bad en w.c.
KORTING: vrijdag-, zaterdag- en zondagavond + juli en augustus. Tel. 09-3335703495, 21 Quai du Havre, 76000 Rouen. FA-61R

PRIVÉ-VAK. HUIZEN Z.O. Frankrijk, Bureau Intermédiaire Residences Secundaires, 07170 Saint Maurice-D'ibie, Fr. tel. 09-3375948567 of 040-570619. FR-61R

Villa's * bungalows * chalets
bij strand, bos en water * lid SGR
HAPPY HOME: (072) 15.11.25. FA-61R

COTE D'AZUR bij Fréjus t.h. wooncaravans met 2 slpk./douche, toilet. Inl. WILMAR CARAVANS, 070-3463220 b.g.g. 3652802. FA-61R

STACARAVANS, BUNGALOWTENTEN, CHALETS/GÎTES CAMPINGPLAATSEN. Op 30 luxe *** en ****campings in Frankrijk. Vraag onze nieuwe kleurenbrochure! CAMPING CONTACT. Tel.: 02507-14746/13773. Fax: 30009. Margriethal standnr. 298. FA-61R

KROKUSAANBIEDING. 10-dgs. busreis naar skigebied LES ARCS, div. app., vertr. 8-2 v.a. f 399,- p.p. Tev. div. andere bestem. Les Monts Tours (010) 4675239. FA-61R

Te hr. Z.-Fr. Languedoc VAKANTIEWONINGEN van part. (ook met zwembad), luxe en eenv. gîtes en boerderijen. Appart. Midd. Zee en caravans. Voor doc. en inl. Sari Moerland, Prades sur Vern., 34360 St. Chinian, tel. 09-33 67380791 (spr. Ned.). Fax: 09-33 67381521. FA-61R

STUNTAANBIEDING 10 dgs. busreis naar VAL-THORENS, vertr. 25-1 en 1-2, div. appartementen incl. skipas, v.a. f 550 p.p. Les-Monts Tours (010) 4675239. FA-61R

LOT / DORDOGNE
Gezellige familiecamping 'Le Ch'Timi', ANWB*** met zwembad, tennis, winkel, bar, snacks, kanocentrum. 70 plaatsen en 10 caravans te huur. Inl. 05972-1696. FA-61R

COMPL. INGERICHTE BUNG. tenten (tot 6 pers.). Geleg. aan Franse Rivièra en Costa Brava (Spanje). Les Monts Tours, 010-4675239. FA-61R

Duitsland

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens!
Het best geoutilleerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn bouwelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, ktv, mini-bar, telefoon. Zwembad (29°), sauna, solarium, bowling, bar, en Konditorei.
4-daags superarrangement DM 255,- p.p.
Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner.
Eveneens aantrekkelijke weekendarrangementen.
Hotel Grossfeld, Postbus 41, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 053-35 32 46 (NL) of 09-49 59 22 828 (BRD) voor gratis prospectus. Fax. 09-49 59 22 43 49

Ideaal voor 'n k[...] vakanti[...]
HOTEL AM BERGHANG
Gezellig familiehotel in magnifiek gelegen Bad Benthe[...]
Luxe woon/slaapkamers met KTV, op het zuiden. [...]
Sfeervolle lounge, bar, restaurant. Café/terras, relax-c[...]
met solarium, Romeins stoombad, whirl-pool en binne[...]
(29°C). Ons aanbod incl. royaal ontbijt-buffet en elke a[...]
4-gangen-keuzemenu's:
luxe 6-daags arrangement vanaf DM 285,- p.p.
Vraag ook naar onze weekend-arrangementen
Postbus 129, D-4444 Bad Bentheim.
Bel 09-49.5922.2047 voor gratis folder.

Family Camping Club
Een droomvakantie voor het hele gezin! Ga met onze luxe [...] ringcars (of eigen auto) naar ons mooie, gezellige vakantie[...] a.d. Moezel bij Cochem (Dtsl.). Een schitterend inger. bu[...] lowtent met o.a. Ned.beddekking, koelkast en elektrisch licht s[...] voor u klaar en de Ned. leiding zorgt ervoor dat uw vakantie o[...] getelijk wordt. Ons rekr.progr. (zie folder) is uniek en de omgev[...] is een stukje paradijs op aarde. Veel zon! Natuurlijk hebbe[...] een zwembad, fietsen en kano's. En dan onze prijzen! Ja, u k[...] het goed! Hoogseizoen: 2 weken inclusief busreis f 430,- [...] kind f 360,-. En voor eigenaars van caravan of tent zijn prach[...] plaatsen m. elektr. en water. Ook pensions/vak.won. Bel d[...] voor gratis inform. (ook 's av. + weekend) tel. 02502-485[...]
Family Camping Club - Spieringweg 1047 - Zwaanshoek

TEGOEDBON voor onze nieuw[...]
renbrochure 1991 met al onze aanbiedingen. M[...] 900 mogelijkheden voor een fijne vakantie in Du[...] bijv. vakantiewoningen / bungalows v.a. DM 30.-[...] Stuurt u deze advertentie met uw naam en adr[...]
Verkehrsamt, D-5948 Schmallen[...]
Postfach 1363, tel. 09-49.2972.[...]
fax 09-49.2972.[...]
Schmallenberg Sauerland (350-[...])

VAKANTIE-APPARTEMENTEN Eifel, Moezel, [...] Beierse Woud. Gids 'Clara', Postbus 156, 2980 A[...] derkerk. Tel. (01804) 24589. WD

Villa's * bungalows * chalets
bij strand, bos en water * lid SGR
HAPPY HOME: (072) 15.11.25. WD

RENT A TENT. Voll. inger. bung.tenten op camping in Ardennen, Luxemb., Hunsrück en Vogezen. Tel. 05765-1071, Postbus 19, 7370 AA Loenen.

Opening * speziel * o[...]
SPECIALE AKTIE
7 dagen = DM 2[...]
Dit is eenmalig!
Wij bieden u in ons goed [...] kuurhotel, in het gezonde [...] heilbad Dahme, deze [...] aanbieding.
7 dagen, d.w.z. aankomst [...] trek, en 6 overnachtingen, [...]
Maar wij bieden meer: [...] sauna, beautyfarm, solariu[...] toepassingen), rustiek, gez[...] restaurant en 100 m. z[...]
Deze aanbieding geldt [...]
1-12-'90 tot 14-5[...]
Schrijft u ons of boekt u di[...] ze mevr. Kress
Kurzentrum Dahme [...]
Haakestr. 6
D-2435 Dahme/[...]
Tel. 09.49.4364/[...]

HOTEL CAFÉ BÄREN
D-7592 Baiersbronn 09 (Huzenbach). Tel.: 09.49.7447/322 - Familie Grammel. Binnenbad, tafeltennis. HP va. 51 DM, VP va. 61 DM.

Pension Waldfrieden
Uw goede partner, wanneer u behoefte heeft in de pittige lucht van een aantrekkelijk Schwarzwald-landschap te ontspannen. In het weekend, vakantie of voor herstel, wij bieden u meer dan alleen goed onderdak.
Huisbrochure a.u.b. aanvragen.
Tel.: 09.49.7837/825
Fam. Isenmann
Schrofen Nr. 7 * D-7617 Oberharmersbach
Omgeving Simmern, vakantie op de boerderij, gezellige vakwoningen va. DM 35,- pd. rustige, bosrijke ligging, ideaal om te wandelen en voor kinderen. Tel. 09.49.6761 6290.

Eenmalige aanbied[...]
ter kennismaking
14 dagen HP = DM 12[...]
bieden wij u in ons goed [...] kuurhotel, in het gezonde [...] heilbad DAHME.
Dat bieden wij u tevens [...] sensationele prijs: sauna, [...] beautyfarm, solarium (med. [...] singen), rustiek, gezellig [...]
En nog meer: wij halen u op [...] binnen Schleswig-Holstein [...] bij de trein.
Boekt u nu!
De aanbieding geldt slech[...]
1-12'90 tot 14-5-[...]
Schrijft u ons of boekt u di[...] mevr. Kress
KurZentrum DAHME G[...]
Haakestr. 6
D-2435 Dahme/Ost[...]
Tel: 09.49.4364/[...]

Frankrijk

KAMPEERVAKANTIES kant-en-klaar kamperen in een compleet ingerichte bungalowtent op prachtige campings in Frankrijk. Comfortabel en betaalbaar! Folder? 071-146431. FA-61R

zie verder pagina [...]

VIB Vakantie Info Beurs specials

3-DAAGSE VLIEGREIS NAAR VENETIË, VERTREK 25 JANUARI 439,- p.p. (toeslag 1-pers. kamer 80,-).
Reissom inclusief:
■ Vliegreis Keulen - Venetië v.v. ■ Verfrissingen aan boord. ■ Transfer luchthaven - hotel v.v. ■ 2 Overnachtingen in een 2-persoonskamer met privé faciliteiten, op basis van logies en continentaal ontbijt. ■ Nederlands-sprekende reisbegeleiding. ■ Luchthavenbelasting en lokale taxen.
Excursiemogelijkheden:
- Bezoek aan Dogen-paleis (26,- p.p.)
- Boottocht naar eilandjes Murano, Burano en Torcello (33,- p.p.)

VLIEGEN NAAR LONDEN
4 dagen f 599,- p.p. vertrek 9 februari
3 dagen f 499,- p.p. vertrek 12 en 19 februari.
Reissom inclusief:
■ Vliegretour Brussel - Londen Gatwick - Brussel met Air Europe
■ 3 Overnachtingen (4-daagse reis) of 2 overnachtingen (3-daagse reis) in een uitstekend tourist hotel. Kamer met eigen toilet, badkamer, radio en kleuren-t.v. ■ Busvervoer Maastricht - Brussel Airport - Maastricht ■ Busvervoer Londen Gatwick - hotel - Londen Gatwick ■ Airport tax Brussel. (Toeslag 1-persoonskamer: f 42,-). Kinderen tot 12 jaar: gereduceerde prijzen.

reisburo Schoenmaeckers
MAASTRICHT, 043-251555 ROERMOND, 04750-17228 SUSTEREN, 04499-2600 VENLO, 077-547250

reisburo van hulst
BEEK 046-376586 · GELEEN 046-749756 · HEERLEN 045-716555 · MAASTRICHT 043-212741 · VALKENBURG 04406-16161
BRUNSSUM 045-256292 · GULPEN 04450-1275 · KERKRADE 045-464600 · SITTARD 046-512960

Kuren in Valkenburg

Arrangementen met
* Logies in hotel
* Uitgebreide ontbijtbuffetten
* Driegangen diners
* Twee volle dagen thermae 2000 ter waarde van f 96.-
* Taxiservoor hotel-thermae 2000 (en terug)
* Bezoek casino met speluitleg

Weekendarrangement
Vrijdag-maandag vanaf f 290.-
Midweekarrangement
Maandag-vrijdag vanaf f 320.-

Tourist Service holiday highlights 04406-14153

Voor een heerlijke ontspannen vakantie kom naar CAMPING 'DE LEISTERT' in Roggel. NIEUW: OVERDEKTE WATERRECREATIE, 29°, verw. binnen- en buitenbaden met waterglijbaan, roeivijver, grote speeltuin, kinderboerderij, sportcentrum, tennishal, jeugd-ontspanningszaal, uitgebreid activiteitenprogramma. Spec. Pasen/Hemelv./Pinkst.arrang. Vraag info: 04749-3030. LI-61R

CAMPING DE RUIGE HOEK
Verwarmde zwem- en speelbaden, speeltuin, tennisbaan, bar, recreatieteam. Ook verhuur chalets. Maasbree (bij Venlo), 04765-2360. DE RUIGE HOEK: DE IDEALE CAMPING VOOR HET HELE GEZIN. LI-61R

4 + 6 PERS. STACARAVANS TE HUUR. Spec. voordeelweken van 29 juni t/m 13 juli. Stacaravan voor 2 weken v.a. f 595.- all in. CAMPING HIGH CHAPARREL-OIRSBEEK 12 km v.a. Valkenburg. Ook voor eigen tent of caravan. Vraag folder, tel. 04492-2044. LI-61R

GEZIN MET OPGROEIENDE JEUGD?
Voor gezelligheid, rust en ontspanning
CAMPING DE SCHATBERG TE SEVENUM
Door ruime plaatsen, prettige sfeer, gezellig recra-team en de vele mogelijkheden gaan 's zomers zwemmen, natuurbad met zandstrand, vis- en surfmeer hebben gezinnen met opgroeiende kinderen hier hun ideale vakantie. Waterfietsen, skelters, zwembad, mini-golf etc. zijn GRATIS. Verder bowling, indoor midgetgolf, disco, sportvelden. Uitermate geschikt voor 55+ en ook voor "Passe-partout"-arrangementen. Vraag ook naar onze winterkampeerprijzen. Gratis grote kleurenfolder met prijslijst tel. 04767-1756.

CARNAVALSREI[...]

9-daagse Superluxe Touringcar-reis
JOEGOSLAVIË (Istrië) - PORTORO[...]
vertrek 9 februari 1991
Zeer luxe 5-sterren hotel
Gran Palace ***
Direkt gelegen aan zee
Alle kamers met badkamer, toilet, minibar en kleuren-tv
Binnenzwembad (31°) van Olympisch formaat.
5-keuze menu, uitgebreid ontbijt-buffet.
SPECIALE PRIJS ~~f 599,-~~ NU 499,- p.p.
op = op / vol = vol
Royal Class (toeslag f 50,-)

EXCURSIE AANBIEDING:
naar Venetië, Triest,
Postonja, Istrië tour, Piran (entree's niet inbegrepen)
SPECIALE PRIJS ~~280,-~~ NU 115,-
(Deelname niet verplicht).

reisburo van hulst
het meest komplete reisburo!
BEEK Winkelcenter Makado 046-376586 · GELEEN Markt 114 046-749756 · HEERLEN O. Nassaustraat 4 045-716555 · MAASTRICHT Kesselkade 63 043-212741 · VALKENBURG Th. Dorrenplein 10 04406-16161
BRUNSSUM Kerkstraat 240 045-256292 · GULPEN Rijksweg 25 04450-1275 · KERKRADE Theaterpassage 17 045-464600 · SITTARD Markt 37 046-512960

VAKANTIE & RECREATIE

Oostenrijk

...ER OF ZOMERVAKANTIE IN EEN CARAVAN??? ...n Interland verhuurt compl. inger. caravans met ...voortent a.d. Grossglockner Brück (tussen Zell am ... en Kaprun). Tev. verhuren wij in Karinthië a.d. ...rsee Klagenfurt 30 compl. inger. stacaravans van ... sept. Inl. Caravan Interland, Postbus 64, 1230 ...oosdrecht, tel. (02158) 25533. OS-61R

...ER/ZOMERGIDS met vak.woningen, -parken en ... in geheel Oostenrijk, Zwitserland, Duitsland en ...I.T. Reizen, 010-4147692 (lid SGR). OS-61R

... JONGERENREIZEN, 10 dgs. busreis, div. be...mingen. Hotel H.P., incl. skipas, ƒ 699,-. Les Monts ... (010) 4675239. OS-61R

Spanje Portugal

...E DUUR!!!? 10 dgn. naar Salou, Hotel Las Vegas ...gustus. Let op: 3-sterren hotels met volp.! Paas... ƒ 339; 1-5-8-12-15-19-22 april ƒ 299; mei v.a. ...; juni ƒ 349; juli/aug. v.a. ƒ 499. Toeslag Royal ... ƒ 35. Bel Solmar Tours voor gratis folder. Extra ...dig door verkoop zonder tussenpersonen naar ... Malgrat, Lloret, Blanes, Calella, Benidorm. De ... bussen, vast gereserv. plaatsen, dus nooit ..., roken/niet-roken. Lid garantie fonds, enz. Bel ...460560. SP-61R

...STEN REIZEN (lid SGR), 2x per week royal class ... Spanje (toeslag ƒ 50.-) 8 + 9 febr. Lloret de Mar - ... Samba HP v.a. ƒ 399.-, Hotel Dex VP v.a. ƒ 419.-. ... van 9.00-20.00 uur. Zondag 10.00-16.00 uur, ... GRATIS brochure 045-227777 / 072-613856. SP-61R

MONTEMAR

...-14-17 daagse reizen per luxe touringcar naar de ... Brava van Hulst-Montemar. Tel. 073-124171. SP-61R

...EREN KAMPEERREIS, div. bestemmingen in ..., Italië en Spanje (evt. met tent) v.a. ƒ 298, incl. ... Les Monts Tours, 010-4675239.

Italie

...OL-GARDAMEER: een fijne vakantie aan het ... in onze app. of vak.huisjes. Eigen strand, zwem... meerdere sportmogelijkheden en recreatiepro... ...l Ned. beheer. Gratis brochure: ...OL, Bakenbergseweg 176, 6814 MR ARNHEM. ...-420774.

... KAMPEERREIZEN Italië / Spanje / Portugal. ... Tours, Eikenlaan 27, Duiven, 08367-61895. IT-61R

...O - CALDONAZZO - LEDROMEER de meest uit... info over vak.woningen - hotels - reservering ... Verona v.a. ƒ 20,- p.p.p.n. Vakantie Valsugana ...463-51161 (gratis gids). IT-61R

... MONTEROSSO. Italiaanse bloemenrivièra. ..., 2 en 3 slp.k. bung. en app., zwemb., kinderb., ... en speelplaats. Inl. tel. 023-285837. IT-61R

Denemarken

...le rust en ruimte...
DENEMARKEN vakantieland voor het hele gezin!

... vakantiewoning huren?
... Deense vakantiewoningspecialist Troll Travel biedt u een ruime ... uit meer dan 6.000 vrijstaande woningen, verspreid over geheel Denemarken. Een overzicht vindt u in één gratis reisgids. DanCenter, ook wel de "Dikke Deen" genoemd.

Vraag en reserveer bij Troll Travel bv (lid ANVR-Reisorganisatoren en Stichting Garantiefonds Reisgelden).

Trollsraplein 8. 3332 JB ZWIJNDRECHT.
Telefoon 078-191780-198955 of telefax 078-191549.

...einste rust en ruimte...
DENEMARKEN
...ruim 15.000 vakantiewoningen ook hotels, ...parken en autoreizen.
... tegen portokosten het uitgebreid infopakket

DANSK FERIEHUS
BOOKINGBURO HOLLAND
uw Denemarken specialist
...weg 99, 9681 AC Midwolda TEL. 05975-1418

Hongarije

...cialist POESTA REISWINKEL heeft app., vak.-..., campingpl., hotels overal in Hongarije. Paardrij...kampen's op alle niveaus. Wekelijkse buspendel met ...n. Georg. reizen. Bel voor broch.: (055) 412114. HO-61R

Joegoslavie

... BOOSTEN REIZEN (lid SGR), ... 9 dgn. PORTOROZ, Hotel Grand Palace HP ... p.p. Tel. 045-227777 / 072-613856. JS-61R

Griekenland

... Zomer '91 vak.won. 2-8 pers., alle vlak aan ... en naseizoen v.a. ƒ 145 p.wk., evt. ook bus... ƒ 310 p.p. of vlucht. Gratis brochure 05908-... Pass Holidays, lid SGR. GR-61R

Watersport

... zeilers gevraagd die opgeleid willen worden tot ...kend ZEILINSTRUKTEUR. Bel nu NJHC-...ER ZEILSCHOOL, Heeg 05154-2258 / 3284. WS-61R

...en in Heeg!
...Bondszeilscholen 'It Beaken', (v.a. 8 jr. en gezin-...) en 'Heegermeer' (v.a. 21 jr.). Vraag een folder, tel. ...2363 / 2258. WS-61R

Indonesie

Indonesië Tours '91

De nieuwe brochure van dé Indonesiëspecialisten bij uitstek ligt voor u klaar! 100 pagina's kleurige informatie over onze VOLLEDIG VERZORGDE rondreizen, inclusief alle maaltijden, excursies en Nederlandse reisleiding.

Tevens hebben wij in dit programma rondreizen opgenomen naar India, Nepal, Thailand en Sri Lanka.

Informatieve dia-presentaties Indonesië

Iedere zaterdag diapresentatie in Heemstede.
Ook komen wij in het land met onze diashow en wel in:

Breda 13-1, Eindhoven 19-1 + 3-2, Utrecht 24-1 + 15-2, Maastricht 27-1, Breda 16-2.

Komt u ook? Bel ons even: 023-339151
Vraag de brochure aan bij uw ANVR-reisbureau of bij

De Boer & Wendel BV
dé Indonesiëspecialisten
Raadhuisstraat 6 - 2101 HG Heemstede - ANVR/GAR.FONDS/IATA
023-33 91 51

Met stichting het 'SCHONE STREVEN' kunt u in '91-'92 een fijne vakantie in Indonesië beleven. Bali-Djokja-Bogor, 21 dgn. all-in voor ƒ 2500. De Voorstreek 72b, 8911 JE L'warden. Tel.: 058-137705/05185-1501. Ind-61R

Diversen buitenland

AVONTUURLIJKE reizen met BAOBAB
Met Baobab dichter bij natuur en bevolking door onze manier van reizen met kleine groepen en mooie wandelingen, veel individuele vrijheid. Hotelrondreizen, kampeerexpedities en safari's.

Sum/Java/Bali	N/Z/ India	Madagaskar
Kl. Sundeil.	Rajasth/Nepal	Mali/ Senegal
Born/Nw Guinea	N/Z-Jemen	Marokko
Aceh/Nias/Sib.	Oost-Turkije	Egypte
Molukken/N-Sul.	Kenia	Egypte/Jord.
Maleis/Seraw.	Kenia/Tanz.	Brazil/Venez.
Thailand	Zaire/Rwanda	Ecuador/Galáp.
Ladakh/Nepal	Zimbabwe/Bots.	Mexico/Guat.

Wandeltochten van BAOBAB door niet toeristische gebieden met bagage-vervoer.

Spanje, Madeira, Turkije, Marokko, Kenia, India.

Brochure:
TERRA TRAVEL Tel.: 020 - 275129
Haarlemmerstraat 24-26, 1013 ER Amsterdam

lid garantiefonds

De andere manier van reizen

. Egypte	22 dagen fl 1695,-
. Turkije	22 dagen fl 1695,-
. Marokko	22 dagen fl 1695,-
. Indonesië	27 dagen fl 3095,-
. India/Nepal	31 dagen fl 2895,-
. Thailand	22 dagen fl 2695,-

Bel voor de folder: 071-126400 DJOSER

(VAKANTIE)WERK IN EUROPA?
Vraag gratis Europa '92 infobrochure. Guide lines. Tel. (02290) 48140. DB-61R

ZIMBABWE MALAWI BOTSWANA NAMIBIË
Avontuurlijke en actieve reizen met specialist THIKA TRAVEL, 020-473568. Dia-info: 19-1, 9-2. GUATEMALA BELIZE MEXICO COSTA RICA. Lid SGR. DB-61R

SCHOOL- of STUDIEREIS?? Europa Speciaal Reizen is uw partner. Vele voordelige winteraanbiedingen naar de Sovjetunie, Praag, London, Parijs en Berlijn. Bel even voor een kleurrijke Europabrochure. Bilthoven, tel. 030-287034, ANVR/SGR. DB-61R

Kunst & Cultuur

Wij maken reizen op maat voor onderwijsinstellingen, bedrijven, verenigingen en kultuurgroepen door geheel Europa. Ook voor uw personeelsvereniging uw besloten groepsreis specialist EUROPA SPECIAAL REIZEN, Bilthoven, tel. 030-287034, ANVR/SGR. KC-61R

Jongerenvakanties

JONGEREN KAMPEERREIS, div. bestemmingen in Frankrijk, Italië en Spanje (evt. met tent) v.a. ƒ 298, incl. busreis. Les Monts Tours, 010-4675239.

Caravans tenten boten

Adria caravan verhuur
bij de landelijke organisatie met 30 officiële Adria dealers.

Prijzen vanaf ƒ 330,- per week

Aan het eind van het seizoen worden de huurcaravans verkocht. Huurders hebben eerste keus en spec. condities. Informatie en prijzen krijgt u bij de regionale Adria dealer. U vindt hem in de Gouden Gids of bij Adria Caravan Promotie Nederland: 078-190190.

Frankrijk

Goed nieuws over kanker.
Bijvoorbeeld: van kinderen met leukemie geneest nu al zo'n 70%.
Blijf dus geven.

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

watersportvereniging
MCC 1932
maastricht

vraagt voor haar verenigingsgebouw een zelfstandig

BEHEERDER

voor de exploitatie van het horeca gedeelte, waaronder een café/restaurant.
In het bezit van de benodigde vakdiploma's is een must.

TECHNISCH BEHEERDER
(in vaste dienst)

belast en verantwoordelijk voor het gehele onderhoud van de MCC terreinen.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan:
Secretariaat MCC
Jekerweg 89, 6212 GB Maastricht

VERKOPER AUTOMOBIELEN

Autobedrijf Kera BV, BMW-dealer te Kerkrade, zoekt een dynamische en enthousiaste verkoper met ervaring in de automobielbranche.

Een man of vrouw, tussen de 24 en 35 jaar, die in de verkoop van een exclusief merk als BMW een grote uitdaging ziet en daarnaast gewend is om zelfstandig en op niveau resultaatgericht en commercieel op te treden. Indien uw interesse geprikkeld is, stuur dan een brief, vergezeld van uw c.v. naar Autobedrijf Kera Kerkrade, t.a.v. de heer M. Kerres.

KERA
Kerkradersteenweg 5, 6466 PA Kerkrade 177643

poly roermond b.v.

POLY ROERMOND BV is marktleider voor de productie van polyurethaangeschuimde panelen en deuren, welke voornamelijk aan koeltechnische installateurs in binnen- en buitenland geleverd worden.

Voor de afdeling verkoop zoeken wij:

COMMERCIEEL MEDEWERKER

op MBO-niveau.
Uw werkzaamheden zullen voornamelijk in de binnendienst worden verricht en bestaan uit:
veelvuldig contact met onze klanten, zowel per fax als per telefoon;
algemene binnendienstwerkzaamheden;
in voorkomende gevallen het ontvangen van relaties.

Om deze functie goed te kunnen vervullen, zult u aan de volgende eisen dienen te voldoen:
gevoel voor commercie en techniek;
klantgericht werken;
accuratesse;
ervaring met geautomatiseerde gegevensverwerking;
kennis van de moderne talen.

Wij stellen u een levendige werksituatie in het vooruitzicht bij een gezonde en dynamische onderneming met mogelijkheden tot ontplooiing.
Honorering en secundaire arbeidsvoorwaarden in overeenstemming met het belang dat wij aan deze functie hechten.

Indien u meent de juiste kandidaat te zijn verzoeken wij u snel te reageren door het schrijven van een uitgebreide sollicitatiebrief met levensloop aan:
Directie POLY ROERMOND BV
Delfstoffenweg 8
6045 JH Roermond. 177635

Prénatal zoekt nieuwe collega's

Prénatal, Nederlands grootste keten van speciaalzaken voor moeder en kind, met 50 vestigingen en 7 Prénatal Wonderwereld Warenhuizen, zoekt voor haar Wonderwereld Warenhuis Heerlen een:

verkoopster/etaleuse full-time m/v

Functie:
- het zelfstandig etaleren van baby/kindermeubeltjes, kinderwagaens, enz. (incl. monteren)
- tevens dient hij/zij inzetbaar te zijn voor de verkoop

Vereisten:
- ervaring als etaleuse
- handigheid met monteren/demonteren meubelen
- eventueel verkoopervaring
- goede contactuele en communicatieve vaardigheden
- leeftijd tussen 25 en 40 jaar
- bereidheid te werken op koopavonden en zaterdag

Secundaire arbeidsvoorwaarden:
- studiekostenregeling
- reiskostenvergoeding op basis van openbaar vevoer
- kortingspasje voor diverse winkels

Bent u geïnteresseed in deze functie? Stuurt u dan binnen 14 dagen een handgeschreven sollicitatiebrief aan:
Prénatal „Moeder & Kind" B.V.
t.a.v. afd. Personeelszaken
Vacature Heerlen
Vlotbrugweg 10
1332 AH Almere de Vaart

PRÉ NA TAL

Marcel Muyres Bouw BV
is een landelijk opererende bouwonderneming met vestigingen te Bodegraven, Eindhoven, Sittard en Venlo.

Onze vestiging te VENLO voert voornamelijk woning- en utiliteitsprojekten uit in Noord- en Midden-Limburg en Oost-Brabant.

De afdeling werkvoorbereiding willen wij op zeer korte termijn uitbreiden met een

ORGANISATIE-MEDEWERKER

Tot de werkzaamheden behoren:
- het analyseren van tekeningen, bestek en offertes, teneinde de werkplanning te maken en de juiste werkmethode te bepalen;
- het opstellen van kostenkalkulaties voor de werkbegroting;
- in goed overleg met produktieleider en uitvoerders begeleiden van het produktieproces.

Functie-eisen:
- bouwkundige kennis op MTS- of HTS-niveau;
- (enige) ervaring in soortgelijke functie.

Afhankelijk van het opleidingsniveau zal de nieuwe medewerker bereid moeten zijn zich verder vaktechnisch te bekwamen.

Kandidaten kunnen de sollicitatiebrief richten aan:
Marcel Muyres BV
Afdeling Personeelszaken
Postbus 46
5900 AA Venlo

TIMMERMANS VOF
Grond- Weg- en Waterbouw

Timmermans VOF, werkzaam in Zuid-Limburg en het nabije Duitse grensgebied zoekt wegens uitbreiding van haar capaciteiten kontakt met kandidaten voor de volgende functies:

– Uitvoerder GWW
– Voorman straatmaker
– Machinist voor Akerman Graafmachine

Zonder ervaring gelieve niet te reageren

Wij bieden een prettige werksfeer, een goed salaris en uitstekende arbeidsvoorwaarden

Reacties gaarne binnen 8 dagen sturen naar:
Timmermans VOF
Postbus 104
6440 AC Brunssum
Tel. 045-257888

DE RACE TEGEN AIDS HEEFT SPONSORS NODIG.

Er is nog steeds geen medicijn tegen aids. Wetenschappers zoeken, er is vooruitgang, maar we zijn er nog lang niet. Want dat vraagt tijd. En ook geld.
Want meer geld betekent méér tijd voor méér mensen. In een race tegen de klok en tegen de dood. Sponsor die race.

AIDS FONDS GIRO 8957
STORTING OP BANKREKENING 70.70.70.228 KAN OOK.

WIJ RUIMEN OP!

VEGERS MEUBELEN
Elken Klassiek — Honigmanstraat 47 Heerlen
Slaapkamers — Heerlerbaan 2.. Heerlen
Mode... meubelen — Mik Meubel Locht 2 Kerkrade

10-20-30-40% KORTING
op diverse bankstellen
bergmeubels
slaapkamers enz.

MIK ME...
2500 m2 meubelen
LOCHT 2 KERKRADE

Aan de muren van veel kamers in het immense gebouw van het Pentagon hangt op het ogenblik een 'Officiële Kalender van Irak'. Die kalender is maar één velletje groot, want er staat maar één maand op: januari. En de telling houdt op bij de 15e. Dan niets meer.

Stemming in Amerika somber

Een lid van de ● Amerikaanse marine neemt roerend afscheid, een beeld dat zich de afgelopen maanden talloze malen heeft voorgedaan in de Verenigde Staten.

r zijn dus in Amerika nog mensen te vinden die grappen kunnen maken over wat nu heel dichtbij is gekomen: een oorlog, het ernstigste gewapende conflict voor de VS sinds Vietnam. Maar veruit de meeste Amerikanen zijn alleen maar bezorgd. Bezorgd en bang.

Als je nu door de wijken ten zuiden van Washington rijdt, in de staat Virginia, zie je overal gele linten hangen: om bomen, aan deuren, aan de antennes van auto's zelfs. Ze zijn het traditionele symbool van de hoop op terugkeer van iemand die men liefheeft.

In Virginia wonen dan ook veel militairen. Niet al te ver van Washington is het grote Quantico kamp van de mariniers te vinden. Nog weer wat verder naar het zuiden ligt de marinehaven Norfolk.

In bij Washington liggende wijken als Reston, Herndon en McLean zijn nu overal praatgroepen en ondersteuningsgroepen opgericht. Familieleden van in de Golf zittende militairen komen in die groepen bij elkaar om elkaars angst weg te praten.

Sinds in Genève de Amerikaanse en Iraakse minister van buitenlandse zaken, James Baker en Tareq Aziz, ruim zes uur van langs elkaar heenpraten afsloten met de constatering dat ze geen milimeter waren opgeschoten, hebben de praatgroepen alleen nog maar meer redenen om bij elkaar te komen.

Volgens een peiling in het dagblad USA Today gelooft nu 9 op de 10 Amerikanen dat een oorlog waarschijnlijk is. Officieel Washington is niet minder somber. Van de president tot congresleden tot de commentatoren die op de tv-schermen klokje rond hun wijsheid debiteren: iedereen klinkt pessimistisch, somber, bezorgd.

Perez de Cuellar

„Er is één mogelijk lichtpuntje," zei donderdag de woordvoerder van Bush, Marlin Fitzwater. „Misschien dat de secretaris-generaal van de VN, Perez de Cuellar, nog iets voor elkaar krijgt."

Maar de tot dusver absoluut inflexibele houding van de Iraakse president geeft weinig reden voor hoop. En daarom bereidt Amerika zich serieus voor op een oorlog, die misschien duizenden jonge Amerikanen het leven zal kosten.

Het is voor het eerst sinds Irak ruim vijf maanden geleden Koeweit binnenviel, dat het Amerikaanse Congres praat over deze grootste crisis op het gebied van buitenlands beleid sinds vele jaren. Dat doet vreemd aan.

Het zijn de leiders van de meerderheidspartij in Senaat en Huis van Afgevaardigden, in beide gevallen de Democraten, die zo'n debat op touw hadden moeten zetten. Dat hebben ze tot deze week geweigerd.

De officiële reden: wij beginnen alleen aan een debat als de president ons daarom vraagt. Want anders lopen we hem in deze moeilijke tijd maar voor de voeten. Maar de échte reden: het Congres heeft het tot dusver niet aangedurfd mee te praten over het Golf-beleid en dus ook mede-verantwoordelijk te zijn.

En president Bush vroeg pas begin deze week om een uitspraak van het Congres over zijn voornemen geweld te gebruiken, als Irak niet op 15 januari uit Kuwayt is. De reden voor die lange aarzeling: Bush wist niet zeker of het Congres achter hem zou staan, en dat weet hij nu wel.

Op de achtergrond van dit merkwaardige potje schaduwboksen staat de onduidelijkheid van de Grondwet over de vraag wie nu eigenlijk de opdracht tot militair ingrijpen mag geven, het Congres of de president.

Aan de ene kant zegt artikel 1 van de Grondwet: 'Het Congres zal de macht hebben om oorlog te verklaren.' Maar aan de andere kant staat in artikel 2: 'De president zal opperbevelhebber zijn.'

Opeenvolgende presidenten van de Verenigde Staten hebben dat laatste artikel altijd gezien als een vrijbrief om gewapenderhand op te treden als zij dat nodig vonden. Van de 200 keer dat Amerikaanse presidenten militair geweld gebruikten, gebeurde dat maar vijf keer na toestemming van het Congres in de vorm van een formele oorlogsverklaring. Van dat laatste was bijvoorbeeld sprake bij de twee Wereldoorlogen.

Bush heeft tot nu toe steeds gezegd dat hij volledig in zijn recht staat als hij zonder uitdrukkelijke toestemming van het Congres zou overgaan tot de gewelddadige bevrijding van Koeweit. Woensdag zei hij dat nog, bij zijn persconferentie over de mislukte besprekingen in Genève.

Het Congres, met name de Democratische leiders, heeft echter de afgelopen maanden minstens even vaak gezegd dat Bush wél hun toestemming moet hebben, omdat hij anders de Grondwet overtreedt.

Sommige Congresleden dreigden zelfs met het enige wapen dat zij nog zouden overhebben als Bush tóch zonder toestemming de tanks zou laten rollen: het afsnijden van de fondsen voor de militairen op het moment dat die zouden vechten.

Anderen waren minder he hoofdig, maar wezen erop d Bush, na afloop van een stri om Koeweit, zich tegenov het Congres zou hebben te ve antwoorden. Dat Congres zo dan alle reden hebben om kwaad te zijn over Bush' o dergraving van de Grondw dat het met een 'impeach ment'-procedure zou kunn beginnen, met andere woo den: Bush uit zijn functie z kunnen stoten.

Toestemming

Zo'n vaart zal het dus nu n meer lopen, omdat Bush be deze week het Congres om e uitspraak vroeg. De verwa ting is, dat de president het zowel het Huis als de Sena zal redden, en dus toeste ming zal krijgen om desnoo gewapenderhand Irak uit Ko weit te verdrijven.

De inflexibele houding v Irak bij de besprekingen in G nève, met als symbolisch hoo tepunt de weigering van Tar Aziz om Bush' brief aan Sad dam in ontvangst te neme omdat die 'onbeleefd' zou zij heeft de steun voor Bush alle maar vergroot.

Congresleden staan bovendie onder zware politieke druk o zich achter Bush te schare Als het Congres zou stemme voor uitstel van geweld, da zou dat wel eens een even des streus signaal kunnen zijn a de Britse premier Chamberla zond nadat hij in 1938 Hitler i München had ontmoet.

Bovendien: als Bush zonde toestemming tóch tot oorlo zou overgaan en snel en glo rieus zou winnen, dan zoude al zijn tegenstemmers bij d volgende verkiezingen hu mooie salaris en aanzien a congreslid wel kunnen verge ten.

Het Amerikaanse volk wil i meerderheid dat het Congre achter de president gaat staa nu deze bezig is met de worste ling van zijn leven. Daarom z het Congres dat ook wel doe hoewel de minderheid die uit stel van militair ingrijpen be pleit, zeker zeer aanzienlijk za zijn.

We mogen dus rekenen op een zij het niet al te luid, 'ja' vo Bush van het Congres. Dat zo dan de eerste keer sinds d Tweede Wereldoorlog zijn d het Congres zo dicht in d buurt van een formele oorlogs verklaring komt.

henk dam

MASSA(ZELF)MOORD

Aan de westzijde van de Dode Zee verheft zich een indrukwekkende rots met op de afgeplatte top de ruïnes van wat eens een grote en moeilijk te nemen vesting moet zijn geweest. De plaats is in de hele wereld bekend onder de naam Masada (van het Hebreeuwse woord voor vesting), het is voor alle joden een symbool voor moed en vrijheidszin en het is voor toeristen die naar Israël gaan een absolute 'must'.

Op 15 april van het jaar 73 na Christus namen Romeinse legioenen na een langdurige belegering zonder enige strijd de burcht in. Tot hun verbazing troffen ze in de burcht de ontzielde lichamen aan van meer dan 950 joodse mannen, vrouwen en kinderen, die blijkbaar de hand aan zichzelf hadden geslagen. Zoals de gidsen en de folders van Masada vertellen, zouden de verdedigers van het laatste vrije stukje van de joodse staat op heroïsche wijze de dood boven de slavernij verkozen hebben. Massazelfmoord dus. De kreet 'Masada mag nooit meer vallen' is de formule geworden die rekruten van het huidige Israëlische leger tijdens hun inlijvingsplechtigheid uitspreken.

Hoe begrijpelijk de mythe van heldhaftigheid rond Masada ook is, ze doet naar alle waarschijnlijkheid de werkelijkheid geweld aan. Veel van de zogenaamde massazelfmoorden die de geschiedenisboeken zijn ingegaan, blijken bij nadere bestudering vaak voor het grootste deel massamoorden te zijn geweest. De rol van de leider speelt daarbij een beslissende rol. Deze besluit op een bepaald ogenblik dat gegeven de uitzichtloosheid van de situatie zelfmoord de enige eervolle weg is en dat allen hem of haar in de dood dienen te volgen om zo hun trouw aan hem of aan de beweging te bewijzen. Met dit idee gewapend worden de volgelingen of onderdanen eerst geïndoctrineerd en vervolgens, voorzover ze dat niet vrijwillig doen, gedwongen mee de dood in te gaan.

Uit de overlevering kunnen we opmaken dat er op Masada slechts één zelfdoding heeft plaatsgevonden; die van de laatste man. Alle overige mannen, vrouwen en kinderen werden gedood met uitzondering van twee vrouwen en vijf kinderen die aan de slachting wisten te ontsnappen door zich in de waterleiding te verstoppen. Uit de overlevering weten we ook, dat de Romeinen bereid waren om het leven van alle bewoners van Masada te sparen als ze zich zouden overgeven, met uitzondering van die van de leider Eleazar Ben Jair en een handvol mensen om hem heen.

Maar zelfs als de Romeinen ook hen gespaard zouden hebben, dan is het nog zeer onwaarschijnlijk dat ze lang zouden hebben geleefd. Want Eleazar en zijn handlangers hadden zich ook bij hun landgenoten zeer gehaat gemaakt, onder meer door overvallen op joodse nederzettingen in de omgeving van Masada, waarbij ze er geen been in hadden gezien de bewoners in groten getale af te slachten. Masada moet in die laatste uren een oord van angst, ontzetting, ontbering, leed en onderdrukking zijn geweest, een plaats waar honderden mensen werden opgeofferd aan de grootheidsideeën en de uitzichtloze situatie van een groepje desperados.

Het begint er op te lijken, helaas, dat we wel eens aan de vooravond zouden kunnen staan van een nieuwe massa(zelf)moord, maar deze keer met een omvang en een uitwerking zoals nog nooit eerder is vertoond. Gek genoeg lijkt het er ook op dat we in het Westen absoluut niet kunnen geloven, kunnen begrijpen, dat er mensen in deze wereld zijn voor wie amok een aantrekkelijk, zelfs eervol perspectief kan zijn.

We hebben altijd al grote moeite gehad met de psycho-logica van de zelfmoordenaar en we hebben er grote weerstand tegen de wereld te bekijken vanuit zijn perspectief. En toch zou het in de huidige situatie bepaald nuttig zijn om dat eens te doen. Nuttig, omdat het zou kunnen helpen om te begrijpen en mogeljk zelfs te voorspellen, waarom bepaalde manieren van hem aanpakken een averechts effect kunnen hebben.

De Amerikaanse president George Bush heeft Saddam Hoessein regelmatig afgeschilderd als het symbool van het kwaad in de wereld, door hem voor de duivel, Hitler of ander fraais uit te schelden. Hij heeft, net als tal van andere politici in het Westen (vooral na het mislukte overleg tussen Baker en Tariq Aziz in Genève), uitgeroepen dat Saddam toch eindelijk eens moet gaan inzien dat zijn situatie, militair en economisch, hopeloos is.

Ex-minister van der Stoel zei in NOS-Laat op 9 januari, dat hij hoopte dat het toch nog op tijd tot het verstand van de Iraakse leider zou doordringen, dat zijn situatie uitzichtloos is. Henry Kissinger, ook al een ex-minister van buitenlandse zaken, zei dezelfde avond dat als Saddam niet gauw zou maken dat hij wegkwam uit Koeweit, hij en zijn leger en, en passant, ook nog een groot deel van Irak volledig vernietigd zouden worden.

Maar deze logica gaat vermoedelijk volledig voorbij aan Saddams logica. Als de situatie voor hem inderdaad uitzichtloos is, dan zal hij natuurlijk niet terugtrekken, want amokmakers hebben juist de neiging, zijn er in zekere zin zelfs op uit zichzelf in hopeloze situaties te manoeuvreren, vanwaaruit ze vervolgens hun destructieve en zelfdestructieve neigingen kunnen uitleven. Wat Saddam nu aan het doen is, namelijk niet toegeven en oorlog en geweld uitlokken of waarschijnlijker maken, is (vrees ik) weinig anders dan het scheppen van een situatie die goed bij zijn persoonlijkheidsstructuur past. Een situatie waarin hij zich psychologisch voelt als een vis in het water. Zoals alle mensen creeërt hij voor zichzelf een situatie die hem de meeste kans biedt op het uitleven van sterke, moeilijk te controleren gevoelens.

Hij is de held in zijn eigen leven en daarom zal hij alles doen om te voorkomen dat hij van zijn zelfgeschapen voetstuk afduikelt. Want internationaal verliest hij door toegeven niet alleen z'n gezicht, maar ook is alle heroïek die grote delen van de verpauperde, Arabisch massa's hem nu toedichten, dan in één klap verdwenen.

In zijn eigen land zou hij het, net zoals dat met Eleazar Ben Jair het geval zou zijn geweest, dan ook niet lang meer maken. Als hij niet meteen wordt vermoord, wordt hij vermoedelijk afgezet, berecht en ter dood veroordeeld. Zijn zelfbeeld en grandiositeitsgevoelens zullen een dergelijke afgang absoluut niet kunnen verdragen.

Het beste wat hem dus kan gebeuren, is dat hij strijdend en zoveel mogelijk dood en verderf zaaiend onder de 'westerse honden' en hun Arabische handlangers samen met zijn mannen op het veld van eer zal sneuvelen. Hoe langer hij de ongelijke strijd zal volhouden, hoe belangrijker zijn plaats zal zijn onder de Arabische martelaren.

Maar martelaren worden alleen maar gemaakt uit de stof van niet-egoïstische, hogere idealen. Zoals Eleazar de onafhankelijkheid en vrijheid van de joden tot zijn ideaal opblies en daardoor als een joodse held de geschiedenis inging, zo zal Saddam door de Palestijnse kwestie tot zijn ideaal op te blazen als een Arabische held de geschiedenis ingaan, aangenomen dat hij sneuvelt, al dan niet door eigen hand.

George Bush is een redelijk denkende westerling, zoals blijkt uit zijn autobiografie Looking Forward. Een man wiens hele politieke carrière gebaseerd is op zijn handigheid om de mogelij heden en onmogelijkheden van bepaalde situ ties te berekenen en op basis daarvan ratione beslissingen te nemen: 'Mijn leven lang ben bezig geweest om mijn emoties in goede ban te leiden, waarbij ik probeerde mijn denken ni te laten beïnvloeden door woede of frustratie.

Stammend uit een vermogende en hechte fam lie en vandaaruit zelf Texaans oliemiljonair g worden – iets waarmee een politieke carrière n tuurlijk wel wat gemakkelijker wordt – is he voor Bush vermoedelijk niet zo gemakkelij zich in te leven in het denken en voelen van zij tegenstrever. Een tegenstrever die zich vanu de absolute armoede omhoog heeft moete vechten en die weer even ellendig zal eindige als hij begonnen is, wanneer hij niet een held haftige afloop weet te forceren.

Uit Bush' autobiografie blijkt, dat hij zich om ringd weet door een aanzienlijk aantal mense die hem liefhebben en waarderen. Uit wat w over Saddam weten, is er niet of nauwelijks ee spoor daarvan in zijn omgeving te vinden. Het vooral angst en vrees die zijn relaties met d mensen om hem heen bepaald, zelfs in de relati met zijn zoon, met wie woede-uitbarstingen e knallende ruzies tot op het punt waarop het we kelijk gevaarlijk dreigt te worden (voor de zoo dan) blijkbaar geen zeldzaamheid zijn.

Een Amerikaanse schrijver heeft eens gezeg dat 'het de dood van de liefde is, die de liefd voor de dood creëert.' Bush, de veel sportend joggende en nauwkeurig op zijn gezondheid le tende westerling, kan zich vermoedelijk onmo gelijk voorstellen dat er mensen zijn, wier voo naamste liefde de liefde voor de dood, voor ve nietiging en zelfvernietiging is. Daarom kan h zich ook moeilijk in Saddam verplaatsen, ka hij ook moeilijk begrijpen dat zijn gescheld o de Iraakse leider alleen maar tot gevolg heeft d de laatste nog meer redenen ziet om verniet gend uit te halen.

Een van de beroemdste Amerikaanse psychi ters, Karl Menninger, schreef in 1936 een bo onder de titel 'Man against Himself'. Daarin le hij uit dat er een categorie zelfmoordenaars die door twee even sterke motieven worden g leid, namelijk door de wens om te doden en do de wens om gedood te worden. Naar mijn me ning moet George als de bliksem naar de biblio theek om het boek te lenen.

rené diekstra
hoogleraar psychologie in leide

Fors meer geld naar doe-het-zelf-materiaal

Veel nieuws op Karwei Utrecht

Dat de doe-het-zelver een besteder is waarmee producenten en handelaren terdege rekening moeten houden, bleek overduidelijk uit de cijfers die deze week tijdens de persconferentie van de Woon- en DHZ-beurs Karwei werden bekendgemaakt. Gemiddeld werd in het afgelopen jaar in elk Nederlands huishouden 735 gulden uitgegeven aan materialen en gereedschappen waarmee een groot deel van de bevolking aan de slag ging om de woning te verbeteren en te verfraaien.

Dit resulteerde in een totale omzet in deze branche van 4,185 miljard gulden, een forse stijging ten opzichte van 1989. Die groei blijft doorgaan en het ligt in de lijn der verwachting dat dit jaar de vijf miljard bereikt zal kunnen worden, aldus W. Leverington, marketing-adviseur van de beurs Karwei.

Donderdag 17 januari opent de 24ste Karweibeurs zijn deuren voor de consument. Tot en met zondag 20 januari kan die daar terecht om nieuwtjes en ideeën op te doen. Een kleine driehonderd exposanten presenteren er hun produkten, afkomstig uit circa dertig landen en in talrijke stands worden demonstraties gegeven.

De vorig jaar voor het eerst gelanceerde opzet van een scheiding tussen een alleen voor de handel toegankelijke vakbeurs en een consumentenbeurs bleek dermate aan te slaan dat deze dit jaar wordt geprolongeerd. Het publieksvriendelijke karakter komt in de aanstaande beurs nog sterker tot uitdrukking.

Doe-het-zelf-plein

Er is weer een doe-het-zelf-plein, in de vorm van een dorp met pittoreske kronkelstraatjes met zo'n dertig huisjes waarin beursexposanten klantgerichte informatie geven en demonstraties verzorgen.

Om de particuliere bezoekers nog sterker te betrekken bij wat er op de beurs gaande is, heeft men nu ook een 'Kleur- en Interieurplein' ingericht, waar een groot aantal deskundigen op allerlei gebied (woninginrichting, stoffering, wandbekleding, schilderen, verlichting, veiligheid, enz.) elke middag op een podium verschijnt om door tv-presentatrice Astrid Joosten geïnterviewd te worden. Na afloop van die gesprekjes kunnen de beursbezoekers met die deskundigen nog even verder van gedachten wisselen en vragen stellen over persoonlijke interieurkwesties.

Een speciale service voor de bezoekers is een uit de computer uitgezette wandelroute. Bij de entreebalie kun je aangeven naar welke materialen en gereedschappen je op zoek bent en dan krijg je à la minute precies uitgestippeld bij welke stands je moet zijn en waar je die kunt vinden.

De Woon- en DHZ-beurs Karwei is van donderdag 17 tot en zondag 20 januari, in de Bernhard-, de Marijke- en een deel van de Irenehal van het Utrechtse Jaarbeurscomplex. Openingstijden: van 10 tot 17 uur (zondag van 10 tot 16 uur).

Prijzen van woningen gestabiliseerd:

'1990 aantrekkelijk voor huizenkopers'

Landelijk gezien was 1990 voor de kopers en verkopers van huizen een goed jaar. Dit heeft NVM-voorzitter Schüssel gisteren in zijn nieuwjaarstoespraak gezegd.

De gemiddelde prijs van bestaande woningen in Nederland steeg van 171.600 gulden met 1,6% tot 174.500 gulden.

Het aantal dagen dat een huis gemiddeld te koop staat nam in 1990 met één dag toe tot 102 dagen. Deze lichte stijging en het gegeven dat in 1990 het verschil tussen vraagprijs en transactieprijs licht afnam, wijzen op een mogelijke verschuiving van een verkopers- naar kopersmarkt. De NVM verwacht dat deze tendens in 1991 verder doorzet.

Hypotheekrente

Het aantal verkochte huizen daalde met drie procent ten opzichte van 1989 en kwam hiermee op hetzelfde niveau als in 1988. Volgens de NVM-voorzitter heeft de hoogte van de hypotheekrente nauwelijks invloed gehad op het aantal verkochte huizen. Dat in 1989 relatief meer woningen verkocht werden, zou komen doordat de consument toen nog meer vertrouwen had in de ontwikkeling van de economie.

Optimistisch

De stijging van de hypotheekrente aan het eind van 1989 en het begin van vorig jaar, was de reden dat de consument in de eerste helft van het vorig jaar een afwachtende houding aannam. Dat de markt in de tweede helft van 1990 toch nog aantrok, verklaart de NVM uit het feit dat toen duidelijk werd dat de rente op middellange termijn niet zou dalen.

Daardoor zou de consument zijn beslissing niet langer uitgesteld hebben, maar tot aankoop van een huis overggegaan zijn.

Voor 1991 is de NVM optimistisch. „De koper heeft voldoende keus en een verkoper kan zijn huis binnen een redelijke termijn tegen een goede prijs kwijt," aldus NVM-voorzitter Schüssel. Hij wees er wel op dat een stabiel fiscaal overheidsbeleid met betrekking tot de eigen woning van groot belang is voor 'een gezonde ontwikkeling van de woningmarkt'.

GIW-garantie op renovatie van woningen

De stichting Garantie Instituut Woningbouw (GIW) in Rotterdam geeft als eerste in Nederland een gewaarborgde garantie op de renovatie van woningen. De eerste GIW-garantiecertificaten zijn vrijdag uitgereikt aan bewoners van 30 appartementen aan de Zwetstraat in Den Haag.

Het certificaat geeft de opdrachtgevers de zekerheid dat het werk wordt afgemaakt en dat eventuele garantiegebreken worden hersteld. De garantietermijn is zes jaar, voor zeer ernstige gebreken tien jaar.

● *Dit type woning heet Georgetowne, dat een vloeroppervlak heeft van 22 bij 15 meter, waarin zes (!) vertrekken, een badkamer, een toilet, een keuken; er is een bovenverdieping van 22 bij 7 meter, met vier slaapkamers, een badkamer en een kleedkamer. Het huis Shenandoah, dat in nevenstaande tekst wordt genoemd, is aanzienlijk bescheidener van opzet. Het is aan alle kanten omgeven door een veranda, heeft boven alleen twee zolders en beneden een woon/eetkamer, drie slaapkamers, een keuken een toilet en een badkamer, samen op een vloeroppervlak van ruim 8 bij 11 meter.*

Heel Amerikaans in een eikehouten huis

Wij kennen mensen die er zonder aarzelen één zouden kopen, verzot als ze zijn op alles wat Amerikaans is. Het is dus duidelijk een kwestie van smaak of je zou overwegen een eikehouten huis van de firma Falcon Oak Europe in Gemmenich kopen; de woningen komen van de fabrikant Gastineau in Missouri.

Ze zien er inderdaad wel erg Amerikaans uit, de blokhutten van Falcon Oak — het ene huis wat meer dan het ander; ze zullen vaak ook niet echt overal passen. In een stedelijke omgeving, bijvoorbeeld. Maar in een vlak platteland, of in een bosrijke omgeving zouden ze mogelijk niet misstaan.

En eerlijk is eerlijk: ze zijn kennelijk van een bijzondere kwaliteit eiken kernhout met een balkdoorsnee van 18 centimeter voor de gevels. De isolatiewaarde is zeer hoog, want ze zijn ontworpen voor strenge Amerikaanse winters. Eikehout heeft een reputatie van grote duurzaamheid, bovendien is het ook nog 'verzegeld' met speciale olie. Eikehout krimpt minder en vervormt ook niet zoals andere houtsoorten. Volgens Falcon Oak kunnen de eikehouten woningen een vergelijking met conventioneel gebouwde huizen uitstekend doorstaan. Maar door allerlei omstandigheden is die vergelijking niet erg gemakkelijk.

Zo wordt in de catalogus een basisprijs voor een bungalow genoemd van 80.000 gulden, maar let op het woord 'basis': de grond is er uiteraard niet bij, evenmin als de keuken, het sanitair, de elektriciteit en dergelijke. Niettemin: een woning met een vloeroppervlak van 454 vierkante meter (waar een modale Nederlandse bungalow minstens tweemaal in kan) is beschikbaar voor 280.000 gulden.

Met name degenen die het wonen in een 'blokhut' wel iets te 'heavy' vinden kunnen, uiteraard ook tegen meerkosten, de binnenzijde van de woning voorzien van de muur en vloerbekleding die ze zelf willen. Ook de indeling en eventueel zelfs het hele ontwerp van het huis kan op wens van de koper gewijzigd worden. Ook dat loopt uiteraard in de papieren, hoewel de importeur er op wijst dat de kosten daarvan binnen de perken kunnen blijven, dank zij het gebruik van een computer bij het automatisch ontwerpen van het huis.

Men kan overigens kiezen uit dertig basismodellen, waarbij opvallend veel huizen met een veranda.

Importeur voor Nederland is dus Falcon Oak Europe Almere, met een kantoor in 4851 Gemmenich, Belgie, Postbus 17. Voor de rest van Nederland is het adres Postbus 1298 1300 BG Almere, telefoon 03420)15609. In Almere is overigens het eerste huis dat Falcon Oak leverde in aanbouw.

● *Vrijwel elk nieuw bad kan van een whirlpool-systeem worden voorzien.*

Slechts twee systemen en drie uitvoeringen

Verschillende namen bubbelbad verwarrend

De een heeft het over een whirlpool, de ander over een bubbelbad, een derde spreekt van hydrotherapie en er is nauwelijks iemand die weet wat het verschil is. Of is dat er misschien niet? Tussen de verschillende namen waaronder bepaalde badmassagesystemen te koop zijn, is lang niet altijd een verschil. Soms gaat het om de aanduiding van een systeem, soms om een merknaam. Er is ruim een dozijn verschillende benamingen bekend.

Laat u daardoor niet in verwarring brengen. Er zijn twee verschillende systemen en drie uitvoeringsmogelijkheden.
Het spa-systeem werkt door middel van luchtinspuiting. Een blazer spuit onder druk lucht in het badwater. De lucht komt het bad binnen door de leidingen en via speciale inspuiters of gaatjes in de bodem. Het totale badwater wordt in beweging gebracht en zorgt voor een algehele lichaamsmassage.

Het hydro-systeem werkt door middel van waterinspuiting. Een pomp zuigt water vanuit het bad aan en spuit het via 4, 6 of 8 inspuitnozzles in de wand met kracht het bad weer in. De nozzles kunnen gericht worden zodat de gewenste delen van het lichaam door de krachtige waterstraal (of -stralen) gemasseerd worden. Richting en kracht van de straal kunnen met bedieningsknoppen worden geregeld. Door wateronderbrekers in of tussen te bouwen kan nog een extra massage-effect gerealiseerd worden.

Het spa-hydro-systeem is een combinatie van de systemen één en twee. Door deze als één geïntegreerd systeem in een bad te bouwen, worden de mogelijkheden van massage optimaal benut.

Hygiëne

Vrijwel elk type bad dat in de winkel te koop is, kan van een whirlpoolsysteem (alledrie genoemde systemen) voorzien worden, maar meestal heeft de fabrikant dat al bij voorbaat gedaan. Een heel belangrijk aandachtspunt bij de aanschaf is de hygiëne. Aanvankelijk was dat een onderwerp waarover nauwelijks iemand zich druk maakte, maar de laatste jaren gelukkig wel.

Als leidingsystemen in aanraking kunnen komen met vuil, zeep en badschuim of -olie is het vaak moeilijk deze na gebruik te reinigen en te desinfecteren. Daarom kunt u beter geen zogenaamd open systeem kiezen. Wel als dat een naspoelmogelijkheid heeft, om na gebruik de leidingen door te spoelen.

Duurder, maar uiterst hygiënisch zijn systemen met tijdelijke afsluit- en desinfectiemogelijkheden en een open/dichtsysteem dat werkt met behulp van een terugslagklep.
Wie een whirlpool (om dit woord nog maar even te blijven gebruiken) wil aanschaffen, moet er natuurlijk wel de ruimte voor hebben. Want het plezier van zo'n massagebad wil je misschien met anderen delen.

Kies je een tweepersoons bad, dan moet het wel in de badkamer passen, de meest natuurlijke plaats om het onder te brengen. Maar als u over een ruime kelder beschikt zou dat misschien een goed alternatief kunnen zijn. Misschien is er tevens ruimte voor de hometrainer en/of andere fitnesstoestellen. Is de badkamer, of voor dit doel omgebouwde slaapkamer wel royaal genoeg, dan is de vraag nog: kan dat grote bad ook door de deur? Dus van tevoren goed nameten.

Een whirlpool moet op een absoluut waterdichte vloer geplaatst worden. En moet ook een goede afzuiging hebben, want er komt bij gebruik over het algemeen meer vocht vrij dan bij een gewoon ligbad. Dat moet wel weg kunnen. Voor de ventilator hebt u, als vuistregel, een capaciteit nodig die 20 maal de inhoud van de badkamer bedraagt. Bij zo'n krachtige afzuiging is het zaak te zorgen voor toevoer van verse lucht om onderdruk in het vertrek te vermijden. Dat is zeker het geval als er een badgeiser hangt, maar die tref je in badkamers gelukkig niet meer zo vaak aan. Heeft de badkamer een raam, dan kun je dat meestal niet open zetten, want dan zit je te bibberen in het bad. Voor de toevoer van lucht kun je bijvoorbeeld van de onderkant van de deur 2 cm afzagen.

Via de kier tussen deur en drempel ben je dan van voldoende luchtaanvoer verzekerd. U ziet wel dat er heel wat komt kijken bij de installatie van een bad met massagesysteem. Laat u daarom vooral goed adviseren door een vakman. Anders moet u straks het bad met het badwater weggooien. En daar is de investering toch te kostbaar voor.

Onroerend goed te huur gevraagd

Te huur gevr. evt. met recht van koop: WOONHUIS of herenhuis bij voorkeur vrijstaand. Huur ƒ 1.000,- tot ƒ 2.000,- p.mnd. Info 04744-1425 of 2585.

Gevr. kleine werkruimte v. autoreparatie, m. stroom 50-80 m2. Tel. 046-751763.

Kerkrade-w. gezocht kleine BEDRIJFSRUIMTE met kleine woningruimte. Tel. 045-421211.

Diplomkaufman zoekt EENGEZINSWONING plm. 100 m2 met tuin of terras. Voor langere tijd. Tel. 09-4924139975.

Jong werkend echtp. zkt. WOONRUIMTE in omg. Sittard. Tel. 085-616313.

Met spoed te h. gevr. WONING met tuin en gar. Heerlen of omg. Br.o.nr. B-6848 LD, Pb 2610, 6401 DC Hrl.

Gezocht app./woning te MAASTRICHT, huur ca. ƒ 800,-, liefst met gar. Tel. 043-437173, na 18.00 uur.

Docente HBO-opl. zoekt met spoed etage in MAASTRICHT tot ƒ 800,-, met douche en toilet. Tel. 043-613017, op werkdagen na 18.00 uur.

SPOED!! Te h. gevr. vr. vest 4-kmr. app./studio in goede omgev. in of zeer nabij M'tricht. J & H v.d. Wyngaert St. putten 46 2612 KT Delft

Ter overname gevr. goedlopend CAFÉ, redelijke huur met woning. Contanten aanwezig. Tel. 046-529871.

Te huur gevr. APPARTEMENT in Geleen, k. huur max. ƒ 545,-. 046-751051

Te h. gevr WOONHUIS, Gadestr. of omg. (Geleen). Somers Parallelw 40 Geleen

Te huur gevr. GARAGEBOX Hoensbroek en omgeving. Tel. 045-231604.

Kl. gezin zkt. uit. per 1-3 dringend tijd. WOONRUIMTE in de omgev. Sittard/Geleen, plusm. 6-8 mnd. Tel. 046-525065.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur aangeboden:
timmerwerkplaats
inl. aanwezige machines, regio Valkenburg a/d Geul
Verder informaties uitsluitend schriftelijk opvraagbaar bij:
Bedrijfsadviesburéau Habets & Royen,
Postbus 8, 6269 ZG Margraten.

Te huur te HEERLERHEIDE, mooi app. boven dancing, geh. gestoff. Pr.n.o.t.k. Tel. 04744-1425 of 2585.

Te h. per 15/1 app. voor alleenst., plm. 40 m2, ƒ 700,-. Subs. mog., 100 mtr. van station SITTARD. Tel. 046-514861 b.g.g. 04498-57991

Te huur voor plm 3½ jr. groot HUIS in centrum Valkenburg, hr. ƒ 1.200,- per mnd. Inl. 04408-1814.

Te huur: prachtig gelegen appartementen op de Heesberg, 4/5 kmrs. flats, voorz. van c.v. ged. gerenov. gunstig gel. t.o.v. het centr. van HEERLEN, v.a. ƒ 600,- p. mnd. (excl. serv. kosten) Inl. De Boer Den Hartog Hooft B.V. Tel. 020-465301 (tussen 9.00 en 12.00 uur.)

Ter overname aangeb. goedlopend CAFÉ met friture. Tel. 04747-2992.

Prachtig BUITENGOED geschikt voor alle doeleinden, met alle comfort, gel. te Moelingen (B). Tel. 09-32.41810653.

KERKRADE-Bleyerheide een nette rustige etagewon. te h. voor echtpaar of alleenst. ƒ 775,- excl. stookk. Inl. 045-412590.

Te huur te SCHINVELD luxe woning voor 1 à 2 pers., indeling: beg.grond: hal, toilet, douche, berging. 1e verd.: woonkamer en keuken; 2e verd.: slaapkamer. Gestoffeerd, c.v. en terras. Tel. 045-272795.

BEEK: (Genhout) Ruim vrijst woning (event. geschikt voor dubb. bewoning) landelijk gelegen op groot perc. 1.000m2. Benedenwoning: L-woonk. keuken met app. badk. met ligbad, 2e toilet, slpkmr. bijkeuken, garage, kantoor berging en tuin. Bovenwoning, eigen entree, woonk. keuken, 2 slpkmrs. badk. met ligbad, toilet, zolder en dakterras. Vraagpr. ƒ 225.000,- k.k. Mak. kant. Rob Dassen. 046-375757.

Gemeente Simpelveld BOERDERIJTJE met weiland. eenv. met veel privacy en ruimte. Br. o.nr. B6910, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

BOVENWONING te huur, 1 slpk. Locht 143, Kerkrade-West.

Gem. APPARTEMENT te Heerlerheide, Papperjans 42 te huur.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

LANDGRAAF (Kakert)
Rust., goed gesitueerd, aan bosrand geleg. halfvrijst. woonhuis met gar., c.v. gas, balkon, grote woonk., gr. keuk. hal, kelder, 3 slaapk., badk. met ligb., v.w., deels rolluiken dubb. beglaz. Aanv. i.o. Koopprijs ƒ 176.000,-k.k.
Br.o.nr. B-6870 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

STEIN: Ecrevisserstraat
Vrijstaande bungalow met garage, zeer grote woonkamer, 5 slpkmrs. vr.pr. ƒ 269.000,- k.k.

GELEEN: Past. Vonckenstraat
Halfvrijstaand herenhuis met kantoor, bwj. 1935.
Inh. 800 m3. kelders, woonk. serre, grote keuken, bijkeuken, 2 kantoren met aparte ingang 3 slpkmrs luxe badk.
Pr.n.o.t.k.
Mr. Cornelis Brorens,
Oranjelaan 211, Geleen. 046-750318.

VIJGEN
ONROEREND GOED • BEDRIJFSONROEREND GOED
AANKOOP • VERKOOP • VERHUUR • BEMIDDELING
W. VIJGEN St. Franciscusweg 16 6417 BD Heerlen
Tel. 045-711617

KERKRADE, MARIA GORRETIESTR. 156: Mooie bungalow met 4 ruime slaapk., woonk. 50 m2, grondopp. 660 m2 ƒ 264.000,- k.k.
EYGELSHOVEN: Halfvrijstaand woonhuis met 3 slaapk., badkamer met ligbad, woonkamer 40 m2, garage. ƒ 139.000,- k.k.
HEERLEN, KISSEL 29: Tussengel. woonhuis met 6 slpk. ruime woonkamer, open keuken, achterom bereikbaar, op 425 m2, ƒ 125.000,- k.k.
ROERSTR. 13: Mijnwerkerswoning, grote tuin, carport. ƒ 112.000,- k.k.
ZANDWEG 7: Uitstekend gelegen herenhuis met 5 slaapk., grote woonkamer, Am. aanbouw keuken, garage. ƒ 289.000,- k.k.
VREDESTR. 5: Tussengel. woonhuis met 3 grote slaapk. badk. douche 2e toilet, ruime woonkamer, garage. ƒ 124.000,- k.k.
KLIMMEN, PUTWEG 16: Halfvrijst. woonhuis met nog een compleet en apart gel. appartement, totaal 5 slaapkamers, 2 woonkamers, 3 toiletten, 2 badkamers, 2 keukens, kelder garage, op totaal 1100 m2 grond, ƒ 205.000,-k.k.
HOENSBROEK, NIEUWSTR. 142: Ruim halfvrijst. woonh., woonk/serre ca 55m2, 5 ruime slaapk., garage. ƒ 179.000,- k.k.
MARGRATEN: Uitstek. gel. landhuis met unieke binnenhuisarchitektuur, 3/4 slaapkamers, ruime woonk., keuken. ƒ 339.000,- k.k.

Bedrijfspanden
UITSTEKEND BELEGGINGSPAND: is per 1-3-'91 voor 10 jaar verhuurd voor ƒ 36.000,- p.jr. met index. aan stichting. ƒ 300.000,- k.k.

DIV. RELATIES ZOEKEN: HALFVRIJST. WOONHUIS, LANDHUIS, VRIJSTAAND WOONHUIS.
IN ZUID-LIMBURG, WENST U TE VERKOPEN?
SPREEK VRIJBLIJVEND MET ONS.

Huis kopen of verkopen?
Vijgen vragen!
☎ 045 - 71 16 17

Hypotheeknieuws
Met behulp van onze hypotheekcomputers kunnen binnen enkele minuten Uw gegevens verwerkt worden in een uitgebreide kosteloze en vrijblijvende hypotheekberekening.
Bel 045-712255 of 's avonds en weekend 045-440731.
Hypotheekadviseur J. Wetsels.
Stienstra Hypothekenservice

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

* * * U zoekt een huis? * * *
400 huizen in ons computerbestand. Bel voor info!
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
NVM
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen • Telefoon: 045 - 741616
Van de Pas, de makelaar van de koper!

Een bouwfonds - Hypotheek?
Vakwerk uit eigen regio - altijd afsluiten via:
Hypotheekcentrum Limburg
045 - 74 16 16

Oirsbeek
Caf'e-pand met bovenwoning
Goed gesitueerd in dorpskern, met feestzaal, kegelbaan, vergaderzaal en opslagruimte. Vr.pr. incl. volledige cafe-inventaris op aanvraag.
LIVAC BV
Akerstraat Nrd 11, Brunmssum. Tel. 045-220550.

Berg aan de Maas
Te k. Bungalow op goede stand.
Schoorweg 14
Ind.: hal, toilet, ruime woonkamer, keuken, 3 slpkmrs. badkamer met ligbad. Geheel onderkelderd, 2 ruimtes t.b.v kantoor/woondoeleinden.
Perceel plusm. 550m2. Vraagprijs ƒ 309.000,- k.k.
Alleen kijkdagen na tel. afsraak. Tel. 046-335355.

Puntgaaf wonen in stolpbungalow
Avahuis een veelzijdig huis. Hamar info tel. 045-210719

AVAHUIS informatie
Avahuis een veelzijdig huis
Keuze uit 21 basistypen, waarbij uw inbreng juist die individuele lifestyle geeft.
Hamar. Info Tel. 045-210719.

Beleggingspanden te koop
1x opbrengst netto ƒ 35.000,- prijs ƒ 265.000,-.
1x opbrengst netto ƒ 20.000,- prijs ƒ 160.000,-.
Br.o.nr. B-6892 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

OPEN HUIS HEDEN 12 EN ZONDAG 13 JANUARI VAN 14.00 TOT 16.00 UUR.
Heerlen, Corisberg:
In dit plan zijn een aantal bungalows in aanbouw. Er is keus uit 4 verschillende indelingen bijv. living van 47m2 tot 56m2 (incl. ged. open keuken), 3 slpkmrs. badk. met ligb. douche en 2e toilet. Gar. en patio-tuin met opp. van 97m2 tot 100m2. Prijs ƒ 219.570,- v.o.n. tot ƒ 262.570,- v.o.n.
Adres: Roggehof 64 te Heerlen.
Heerlen, Heerlerheide-Centrum:
Moderne huizen met veel leefruimte en een max. subsidie van ƒ 41.000,-. Woonk. ca. 32m2, incl. open keuken. Royale glaspui t.p.v. de zithoek, 3 slpkmrs. badk. met douche. Prijzen vanaf ƒ 118.400,- v.o.n. tot ƒ 125.400,- v.o.n. (excl. een max subsidie van ƒ 41.000,-).
Netto maandlast vanaf ca. ƒ 578,-.
Adres: Netelstraat 51 te Heerlen.
Maastricht, Randwyck:
Royale stadswoningen. Woonk. van 35m2 tot 44m2, incl. open keuken, 3 slpkmrs. badk. met ligb. 2e toilet en mogelijkh. voor douche. Hobbyruimte op parterre of 2e verd. Gar. Buiten c.q. inpand. bergingen. Voor bewoning gereed. Prijzen vanaf ƒ 192.000,- v.o.n. tot ƒ 212.000,- v.o.n.
Adres: Linnaeusdomein 12 te Maastricht.
Schaesberg, Dr. Nolensstr./Hoek Willem II laan:
Halfvrijstaande huizen, l-vorm. woonk. ca. 36m2, incl. open keuken, gar. 3 slpkmrs. badk. Via vaste trap naar zolder. Prijs ƒ 161.950,- v.o.n. (excl. een éénmalige bijdrage van ƒ 5.000,-). Adres: Dr. Nolensstraat 24/hoek Willem II laan.
Inl.: Stienstra Makelaardij b.v.
H is kantoor Heerlen, tel. 045 - 71 22 55.
M is kantoor Maastricht, tel. 043 - 25 29 33.

Laatste woning
Born, Postweg 16
Direct te aanvaarden, bijzonder grote vrijstaand/geschakelde woning woonkamer van 45 m2 eetkeuken 12 m2, 3 slpk.
Koopprijs ƒ 192.000,- v.o.n.
Inruil eigen huis mogelijk. Kom kijken en overtuig u van de ruimte die deze woning biedt.
Mulleners vastgoed 046-518911.

Schaesberg
mooi en rustig gelegen, ruim halfvrijst. woonhuis met C.V. garage en zonnige tuin.
BEGANE GROND: Hal/entree, toilet, woonk., gesl. keuken.
1e VERDIEPING: 3 royale slpks., badk. met bad, douche, vaste wastafel en 2e toilet.
2e VERDIEPING: D.m.v. vaste trap bereikbare grote slaap-/hobbykamer en 2 bergingen.
ALGEMEEN: dubb. beglazing en kunststoffen kozijnen beneden, rolluiken boven. Dak geïsoleerd.
Vaste, gunstige prijs: ƒ 157.000,- k.k. Tel. 045-315536.

Schaesberg
Lambermonstraat 10.
Goed onderhouden en geïsoleerd halfvr. woonhuis met garage/berging en tuin. Woon/eetk. plm 47m2. 3 slaapk. badkamer met ligbad. Op de 2e verd: 1 werkkamer met dakkapel, c.v gas, pr. ƒ 164.000,- k.k.
Laura en Vereeniging, Rimburgerweg 2, Eygelshoven.
Tel. 045-352324. (maandag t/m vrijdag).

Wir suchen für unseren Kundenkreis
- ein familienhäuser jeder grössenordnung
- mehr familienhäuser, wonh-/geschäftshäuser, altbauten
- baugrundstücke, ach grössere Areale für Bauträger
Diskrete und seriöse Abwicklung sind selbstverständlich.
Immobilien Brausen Molenkamp.
Tel. 0949-223665217 oder 04454-3636

Te koop:
Vrijstaande 4-slaapkamerwoning
met garage te ELSLOO. vr.pr. ƒ 235.000,- k.k.
Telefoon: 046-376709 tussen 18-20 uur.

Einighausen Concordiastr.
3 Vrijstaande woningen en 1 tweekapper
Ruime en gezellige L-woonkamer van 36 m2, keuken, 3 ruime slaapkamers, fraaie badkamer met ligbad, tweede toilet en wastafel, garage, vaste zoldertrap voor 4e slaapkamer, studie- of hobbykamer, grote tuin van 15 meter diep achter de woning. Koopprijs tweekap ƒ 179.500,- v.o.n. Vrijstaand ƒ 189.000,- v.o.n. Inruil eigen woning mogelijk.
Mulleners vastgoed 046-518911.

Voerendaal
Te koop huis (perc. 438m2) aan bos van kasteel Haren. Ind.: Hal, doorzon woonkamer (9.5-4.5m), keuken (4.5-2.5m), toilet en inpandige garage. 1e Verd.: 3 slaapk. en badk. met ligbad. Vr.pr. ƒ 172.000,- k.k. Inl. 045-750759.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Mooi gr. huis met tuin 10 are
Zutendaal (B)
Tel. 09.32.11715091.

In rustige wijk, aan openbaar groen gel. 2-onder 1-kap geschakeld
Herenhuis
met gar. aan tuin (perc. 201m2). L-vorm. woonk. (36m2) aanpandige keuken met rust. eiken inst. met app. 1e verd.: 3 slpkmrs. en badk. met ligb. v.w. en 2e toilet. Ruime zolder via vaste trap bereikb. met 4e slpkmr. en was/hobbyr. Gehele pand is voorz. van dubb. begl. in hardh. koz. Benedenverd. met travertin vl. hardh. binnenkoz. en deuren, balkenplafond. Winkels, scholen en NS-station op 5 a 10 min. loopafstand. Pr. ƒ 183.000,- k.k. VELDBRAND 3, Landgraaf. 045-323490. Aanv. in overl.

Einighausen
Vrijstaand woonhuis, te renoveren, ook geschikt als bouwgrond. Totaal 260m2. Ind.: woonhuis, woonk. keuken, badk. serre, berging, kelder en 3 slpkmrs. vr.pr. ƒ 75.000,-. 04498-52270.

ONAFHANKELIJK HYPOTHEEKADVIES
HUIS & HYPOTHEEK
Ruys de Beerenbroucklaan 28, Heerlen. Bel voor een vrijblijvende afspraak.
☎ 045-715566

Heerlen centr. Luxe Appartement
a.d. Kruisstraat 70A
Gelegen op de 1e verd.: Hal, toilet, woonkamer met balkon, witte keuken, luxe badk., 2 slpks.
Prijs ƒ 89.000,-k.k.
Zondag
14.00-15.00 uur
Open Huis
Kom vrijblijvend kijken.
Ruys De Beerenbrouckln 28 Heerlen. Tel. 045-715566

aquina NVM MAKELAAR

Hypotheek Centrale
Voor ambtenaren en hogere beroepen. Rente va. 8,8%. Spaarhyp. v.a. 9,5%. Ook hypotheken tot 130% e.w. Tel. 077-519775.

3 KAMERFLAT in uitst. st. met riant uitzicht op zeer rustige lokatie. Hambeek 84, Roermond. Tel. na 18.00 94750-15292. pr. ƒ 89.000,-

VERHUIZEN??? Doe-het-zelf. Te huur bestel- en vrachtwagen (hydr. laadlift). Ook ruime keuze in personenauto's, 9 pers. busjes en campers. Bastiaans, Auto-Rent, Heerlen, Spoorsingel 50. Tel. 045-724141.

Te k. tussenwoning Hazenkampstr. BRUNSSUM, 2 slpks. Tel. 045-273245.

Wegens emigratie met spoed te koop. Halfvrijst. woonhuis, 4 slpks., Maaslaan 68, Geleen, vr.pr. ƒ 189.000,-k. k. Tel. 040-481162/811755.

Topaanbieding! In rustige omg. en voor alle doeleinden te gebr. BOERDERIJ met 4 ha. land, ca. 20 km van Maastricht. Zien is kopen! Tel. 09-32.41810564.

Groothertogdom Luxemburg privéverkoop 60 km. van de hoofstad noorden, aanleg bestaande uit 9 vijvers met de beste waterkwaliteit. Bron in eigendom. Wateromtrek 25.000 m2, bouwland 13.200 m2, Het huis bestaat uit 10 kamers, 50erjaar stijl incl. hal. Oppervlakte 142.000m2. Br.o.nr. B-6855, L.D. Postbus 2610, 6401 DP Heerlen.

JABEEK: A: ruime woning en B: veel bedrijfsruimte. A: i.z.g.st. kelder, 2 woonk. mod. keuken, 4 slpkmrs. badk. toilet en zolder; B: erf, veranda, terrastuin, stallingen, grote schuur en weiland. Totaal 2.250m2. Veel leef- hobby- en bedryfsmog. pr.n.o.t.k. k.k. 04492-1375.

Te k. WOONHUIS met schuur, gar. en tuin, tot. opp. 950 m2, pr. n.o.t.k. Tel. 045-250595.

UBACH o. WORMS goed onderh. tussenwoning met c.v. en berging en tuin. Ind.: o.a. provisiekelder, woonk. aangeb. keuken, badk. hal, toilet, 3 slpkmrs. vliering geisoleerd, pand geh. voorz. van alu. rolluiken. vr.pr. ƒ 108.000,- kk 045-326376.

Te k. rustig gelegen tussenwoning in centrum MAASBRACHT met 2 schuren en gr. tuin, voorz. van kunstst. ramen en/of rolluiken, 4 slpkm., kelder, vr.pr. ƒ 112.500,-, tel. 04746-4940 na 17.00 uur.

Te k. halfvrijst. WONING, event. met garage, opp. 305a. Augustinusstr. Geleen Ind.: beg. gr. hal, toilet, keuken en berging. 1e verd. 4 slpkmrs. badk. met ligb. v.w. vaste trap n. zolder, 5e slpkmr. veel bergruimte. g.st.v.onderh. v.v. rolluiken. Direct te aanv. vr.pr. ƒ 167.000,- k.k. incl. garage en overname. 04498-53131

GELEEN-zuid, Stikkerstraat 7. Riant gel. vrijst. woonhuis met garage, groot souterrain met kantoor, hal, was en prov. ruimten. Ind.: hal, woonkamer ca. 52m2, mod. aanb. keuken met app. Verd.: 3 grote slaapk., badk. met ligbad 2e toilet etc. Ruime zolder. Het pand is voorzien v. kunststof kozijnen, dubbel glas en rolluiken. Vraagprijs ƒ 259.000,- k.k. Info: Marinus Krijntjes, makelaar & tax. O.G. Geleen. Tel. 046-751544.

PUTH: Onderste Puth 79, goedlopend dorpscafé geleg in oude dorpskern met ruim boerenwoonh. met 2.000m2 grondperc. (uit te br. tot 2Ha.) met eigen oprit parkeerpl. (30 auto's) met schuren stallen. Zeer geschikt voor paardeliefhebber Zowel zakel. als part. ƒ 295.000,- k.k. Jos Storms o.g. 046-742550.

Te k. gevr. ruime 1 pers. WONING met garage en kl. tuin, omg. station V.daal/Ransdaal. Br.o.nr. B-6801, L.D. Postbus 2610, 6401 DP Heerlen.

Te koop halfvrijst. WOONHUIS in Zutendaal met 6 are tuin. Tel. 09-3211715801.

Te k. app. beg.gr. voorzien van cv en roll. Henri Hermanslaan, GELEEN. Vr.pr ƒ 62.500,-. Inl. na 18 u. Tel. 04498-51739.

Wij zoeken alleenstaand woonhuis of bungalow, min. 4 slpks., opp. 140 m2 in BRUNSSUM of omgev. Br. o.nr. B-6831 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop HUIS met stallen en wei. Tot. opp. plm. 50 are. Inl. 04499-1306.

MUNSTERGELEEN: St. Jans-Minnestr. 1, ruim halfvrijst. hoekp. met garage, zonnige tuin rondom. Ind.: 52m2 woonk. tegelvl. aanbouwk. (licht eiken) dubbel gl. 3 ruime slpkmrs. zolder nieuwe c.v. Perf. ligging. ƒ 169.000,- k.k. Jos Storms o.g. 046-742550.

GELEEN, Mezenstraat 20, ruim woonh. met grote zonnige tuin (25m diep) met 3 slpkmrs. aanbouwk. luxe badk. (ligb.) Keurig pand. Moet binnen gezien worden ƒ 123.000,-k.k. 046-742550

EINIGHAUSEN, Dorps gelegen boerderijtje met grote i.perf.st. verk. schuur met grote huisweide (2000m2). Vr.pr. ƒ 159.000,- k.k. Tel. 04498-58465.

STEIN: Halfvrijst. woonhuis met verl. gar. doorzonwoonk met open-haard en parketvl. 3 slpkmrs. badk. met ligb. tuin en rustig gel. Vr.pr. ƒ 146.000,- k.k. Mak. kant. Rob Dassen. 046-375757.

MAASEIK - Neeroeteren (B) te k. luxe bungalow, pr.n.o.t. k. Tel. 09-32-11867132.

Te koop uitst. onderh. rust. gel. t.woning in BRUNSSUM-Treebeek. Voor- en achtertuin, berging, c.v., dubb. begl. Ind. o.a. kelder, kamer met parket, grote keuken met app., 3 slpk. met parket, badk. met douche, bad en v.w., vaste trap naar zolder. Vraagprijs: ƒ 128.000,-k.k. Inl. 045-229831 (na 18. 00 u.)

HOENSBROEK: Geschakelde bungalow, Churchillstr 6. Living met openhaard en schuifpui naar overdekt en betegeld terras, mod. aanbouwkeuk., living en keuk. 48 m2. en vloeren van noorse leisteen en vele mooie inbouwspots, fraaie entree met garderobenis en inbouwspots en vloer van noorse leisteen, alle wanden afgewerkt met fijn stucwerksierpleister of schoon metselwerk, badkmr. m. ligb., mod. toilet, alle sanitair en tegels in witte uitv., kelder 4.50x3.20 alwaar nieuwe hr. c.v. ketel en boiler, 3 ruime slaapk., garage/grote bijruimte inger. als kantoor, aparte ruimte voor wasmachine en droger. Het pand is voorzien van dakisolatie, dubbel glas en rolluiken, fraaie tuin met vrij uitzicht, het geheel is in een uitstekende staat en moet u beslist van binnen zien. Aanv. okt. 1991. Pr. ƒ 239.000,-k.k Tel. 045-231285

Te k. niet gerestaureerde BOERDERIJ met weilanden en stallen. Opp. 21.850 m2 gelegen te Noorbeek. Vr.pr. ƒ 290.000,- k.k. Tel. 043-616215.

Te koop SPAUBEEK Vinkenstr. Halfvrijst. woonhuis gel. aan woonerf. Ind.: woonkamer parket 48 m2, mod. aanbouwkeuken incl. app., badk. met ligb. en 2e toilet, 3 slaapk., grote tuin. Aanv. i.o. Prijs ƒ 198.500,-. Tel. 04493-1066.

GELEEN: Halfvrijst. hoekwoning met o.a. L-woonk. m. open haard, keuken, 3 slpk., badk. m. ligbad en 2e toilet, vaste trap zolder (mog. 4e slpk.), garage en tuin. Rustig gelegen. Vr.pr. ƒ 159.000,-k.k. Mak. kant. Rob Dassen bv 046-375757

GELEEN, halfvrijst. hoekhuis, kelder, woonkamer 45 m2, keuken, bijkeuken, 2 garages, 3 slpkrs, ligbad en douchecab., 2 toilet, beschoten zolder, c.v., boiler, lage energiekosten. Voorzij en achtertuin, terras. Geïsol. uitst. onderh. Vraagpr. ƒ 148.000,- k.k. Moet u van binnen zien! Maak een afspraak voor bezichtiging 04493-1644 / 046-371624.

Te k. halfvrijst. WOONHUIS te Klimmen, 3 slpkrs, 2 badk met wc, gr. L-vorm. woonk., keuken met berging en Carport. Grote tuin. 04405-2988

SIBBE, Bergstraat 58. Grote witte vrijstaande boerenwoning op 2670m2 grondperceel met garage ƒ 159.000,- k.k. Jos Storms O.G. Geleen Tel. 046-742550.

EYGELSHOVEN, M.L. Kingstraat 30 (wijk Waubacherveld). Rustig en goed onderh. vrijst. door gar. geschakeld woonhuis met gar. en tuin. In.: o.a. hal, Z vorm. woonk., open aanb. keuken, v.v. alle comfort. Verd.: c.v. ruimte met c.v. combiketel (1988), 3 slpkrs, badk. v.v., ligb., v.w., 2e toilet. Dakbedekking vernieuwd in 1989. Vraagprijs: ƒ 165.000,- k.k. Makelaarskantoor Ruber 04498-51900.

[illegible]

DAMOISEAUX Heerlen verkoopt en verhuurt meer dan u denkt! (Verhuur zonder borg). Tel. 045-411930.

Te koop z.g.a.nw. met hout beklede KANTELPOORT ca 235X240 cm. Inl. Kouvenderstr. 130, Hoensbroek, op zaterdag v.a. 14.00 uur.

Bedrijfsruimte

Te huur Heerlen centrum
Winkelpand 75 m2, magazijn 150 m2.
Geleenstr. 74 Inl. 045-718030/724234

Te KOOP goedlopende
slagerij met ruim winkelpand
en mooie bovenwoning, perceelgrootte 1800 m2, waarvan 750 m2 onbebouwd,
in winkelcentrum van Schaesberg
Pand is geschikt voor alle doeleinden.
Verkoopprijs pand ƒ 475.000,-k.k.
Br.o.nr. B-6897 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Te huur Heerlen Centrum
per 1 Februari a.s. winkelpand.
Uilegats 4, thans textielzaak, t.o. uitbreiding Horn.
Akerstraat hoek Uilegats. Inl. 045-716073.

RESTAURANT ook geschikt voor andere doeleinden. Opp. circa 150m2. Met woning en tuin. Direct te aanvaarden. Inl. 045-420264.

FITNESS-RUIMTE in Brunssum, 150 m2. Tel. 045-311892/273692.

BEDRIJFSGEBOUW met showroom en kantoren, 350 m2, buiten opslag 600 m2. Tel. 045-311892/273692.

Te h. BEDRIJFS/OPSLAGRUIMTE in Maasmechelen (B). Goed gel., opp. 500 m2. Inl. 09-32.11762212.

Winkel- of kantoorruimte te h. plm. 60 m2 en bergruimte, centrum v. HEERLEN, 045-724690

Te huur of te koop modern WINKELPAND met grote bovenwoning en tuinbalkon, gel. te Brunssum, Rumpenerstr. 51. Binnen 3 mnd. vrij te aanv. Tel. 045-212854.

Te huur ZAKENPAND ideaal gel. in de buurt van de Markt te Eygelshoven. Huur ƒ 750,-. Immobilien van Lier 09-49-241-63085 van 9.00 tot 13.00 uur.

Te huur Aken Centrum (D) zakenpand in de buurt van HORTEN. Huur 4825DM. Immobilien van Lier 09-49-241-63085 van 9 tot 13 uur.

Te h. BEDRIJFSRUIMTE plm. 40 m2 voor kapsalon, kantoor etc., centrum Vaals. Tel: 04454-2492.

Bedrijfsruimte, lang 30 m., breed 10 m., hoog 6 m., Industrie DE KOUMEN. Br.o. nr. B-6857 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Te koop houten LOODS 6.00x8.00 m, voor vele doeleinden geschikt. Tel. 046-520614.

Gevr. WINKEL/bedrijfsruimte, ca. 40 m2, afgel. ligging!, huur plm./ ƒ 600,-. 045-415925 na 19 uur

Wegens ziekte ter overname aangeboden: FRITURE, Cafetaria omgeving Stein. Prijs inventaris n.o.t.k. Tel. 04406-41451

WINKEL- of kantoorruimte te huur aangeb. met eigen parkeerplaats te Kerkrade-West 150 m2 of 300 m2, aantr. huurpr. Tot 17.00 u. tel. 045-413030, na 18.00 u. 045-416565.

Gezocht WERK... max 100 m2 i... mijnstreek. Belle... uur 045-316908.

Bouwmat...

KANTELDEUREN... ren, sectiedeur... zonder afstands... 23 maten direkt... Afstandsbedienin... ter gestuurd, ge... alle soorten ga... compl. met zend... auto. Fa. Straten,... weg 18, Geulle. 0...

Kanteldeuren en... bestellen? STRA... rendaal bellen. O... dustrie. Tenelen... Tel. 045-750187.

In/om d...

TUINHUISJES ... houten gebouw... maten en u... tegen betaalba... Timmerbedrijf S... kenburgerweg 1... tel. 04459-1269

BOOMVERZORG... van Dinther. Snoe... len van moeilij... Tel. 046-377186.

TE KOOP
Brunssum, Rdr. Bexstr. 17: vrijst. woonh. m. 2... boxen, event. als bouwgrond. Vr.pr. ƒ 235.000,-...
Vondelstr. 102: fraai gelegen ruime bungalo... ƒ 305.000,- k.k.
Moet u besist van binnen gezien hebben!!!
In Brunssum verkopen wij de meeste bestaande woningen.
GEEN VERKOOP GEEN KOSTEN
Derhalve voor kliënten te koop gevraag... woningen in alle prijsklassen
Assurantiekantoor **van Oppe...**
Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum, Tel. 045 - 2...
maandag t/m vrijdag: 9.00-12.30 en 13.30-17.30...
zaterdag 9.00-12.00 uur.
HYPOTHEKEN NET EVEN BE...

KUNSTSTOF en HARDHOUT
Wilhelm **Schmitz** GmbH
v.Siemens-Str. 6 Geilenkirchen Gewerbegebiet Tel. 02451/8069
Ramen Deuren Rolluiken Zonneschermen
bel voor vrijblijvende prijsopgave: heer Meerten, tel. 045-322728

LIMBRICHT
De notarissen Mr. E.M. Huyben en Mr. A.H... gemans te Geleen zullen op woensdag 16... 1991 om 15.00 uur in café Salden, Platz 9 te L... ex. artikel 1223 B.W. in één zitting bij opbod ... in het openbaar verkopen: het woonhuis met ... verdere opstallen en tuin, te Limbricht, gem. ... Bornerweg 38, kadastraal gem. Limbricht, s... nummer 3404 groot 5.18 aren.

Indeling:
Begane grond: woonkamer, keuken, badkam... hal, meterkast en twee bergingen;
1ste verdieping: 2 slaapkamers en zolder/sla... zolder, kelder, garage en schuren.
Aanvaarding: na betaling van de koopprijs, wel... ling moet plaatsvinden op uiterlijk 27 februari 19... Op deze veiling zijn van toepassing de Algeme... lingvoorwaarden Onroerend Goed 1987, va... door de Koninklijke Notariële Broederschap, vo... daarvan in de veilingakte niet is afgeweken.
Bezichtiging: op dinsdag 15 januari 1991 van 16.00 ... uur.

Notarissen Huyben & Wagemans
Kummenaedestraat 43 te Geleen
046-747175

KERKRADE
Premie A
DE LAATSTE
Plan: K1
BEL NU

Aan de KAALH... STEENWEG ... aantal premi... ningen worden... seerd met mog... tot aankoop ... garage
De woningen ... stig ingedeeld ... zeer gunstig
- Gunstig in ...
- Comfortab... deeld
- Zeer gunst... theekmogel... den voor t... dieners
- Garantierec... van toepass...

Wat eerder nie... nu misschien ... nancieel te rea...

Prijzen ƒ132.00... v.o.n.

Aan de KAALHEIDERSTEENWEG zullen enkele bijzonder fraaie halfvrijstaande woningen met garage en vaste trap naar de zolder worden gerealiseerd
Gewoon klasse!!!
- Ruim en fraai ingedeeld
- Garage en vaste trap naar zolder
- Bijzondere hypotheekmogelijkheden voor tweeverdieners
- Garantieregeling van toepassing.

Wat eerder niet kon, is nu misschien wel financieel te realiseren.

Prijzen va. ƒ149.500 v.o.n.

KERKRADE
Vrije sector
Plan...
TELEFOON 04754 - 859...

GGV
BEMIDDELING IN ONROEREND GOED VERZEKERINGEN HYPOTHEKEN FINANCIERINGEN
Geire Gulick Vastgoed bv
Kerkveldsweg West 29A, 6101 HP Echt

Stuur mij geheel vrijblijvend documenta... over het plan nr.............
Naam.............
Adres.............
Woonplaats.............Postc.............
Tel. privé.............Tel. werk.............
In een ongefrankeerde envelloppe zenden ... GGV, antwoordno. 20004, 6100 AA Echt.

Aangebrachte schade zo snel mogelijk beperken

Stormen bezorgen tuinier veel werk

intermaanden worden vaak gekenmerkt door hevige storen. Dat herinneren we ons nog heel goed van vorig jaar jaari en februari. In het huidige winterseizoen hebben de storen zich al in december aangediend en zich ook in dit nieuwe ar voortgezet. Met alle gevolgen van dien, zoals opnieuw veel aderen die in de (schoongemaakte) vijver zijn gewaaid. Daar nnen ze gaan rotten, wat een vieze, paarsachtige alg tot gelg kan hebben, die dodelijk is voor de vissen. Controleer na 'n storm altijd even of de planten die u van een winterdek t voorzien nog steeds goed toegedekt zijn. Sparretakken, de kerstboom geknipt, kunnen goed als bescherming ten vorst dienst doen.

s de storm niet alleen dode takn uit de bomen heeft gebroken aar zich zelfs aan levende heeft rgrepen, dan doet u er goed aan schade snel te beperken. Een afbroken tak kunt u inkorten, of bij stam afzagen, als dat nodig is or de vorm van de kroon. Bedenk t een boom een levend organisme , dat in de donkere maanden aapt. Loopt ze in de zomer een verondig op, dan treedt er meteen n mechanisme in werking om de ond te 'sluiten'. Dat gebeurt in de inter niet. Maak de wond zo klein glad mogelijk. Een klein opperak wordt spoedig met nieuw camium overgroeid, zodra de boom eer tot leven komt. Door op de ond een afdekmiddel aan te brenn (er zijn er diverse) kunt u inrotn of aantasting door zwammen orkomen.

ij het afzagen van vooral dikke ken kan het gebeuren dat de tak, u halverwege bent, opeens afeurt. Daarbij wordt dan een deel de bast op de stam meegenoen, hetgeen een gapende wond oorzaakt. Dit kan voorkomen worden door eerst aan de onderkant van de tak een zo diep mogelijke inkeping te zagen en pas daarna van bovenaf te beginnen. Doe dit zaagwerk in drie fasen: eerst op ca. 15 cm vanaf de stam de twee genoemde inkepingen, onder en boven en wanneer de tak daardoor geheel is afgezaagd wordt de overblijvende stomp verwijderd. Afscheuren wordt op deze manier voorkomen. Gebruik voor al dit zaagwerk een scherpe boomzaag met grove vertanding.

Recht zetten

Bomen die aan de slootkant groeien zoals vaak met wilg en els het geval is, kunnen door stormvlagen gedeeltelijk omver worden geblazen. Deze bomen, ook berk en populier, kunnen weer rechtop gezet worden. Voordat u hieraan begint doet u er goed aan de afgescheurde en gebroken wortels met een scherp mes of de snoeischaar te fatsoeneren. Breng om de stam een manchet aan van latjes of een stuk autoband, waar u de tuidraden omheen bevestigt. Met die draden (stevig nylon 'touw' werkt heel goed) houdt u de boom in de wind overeind.

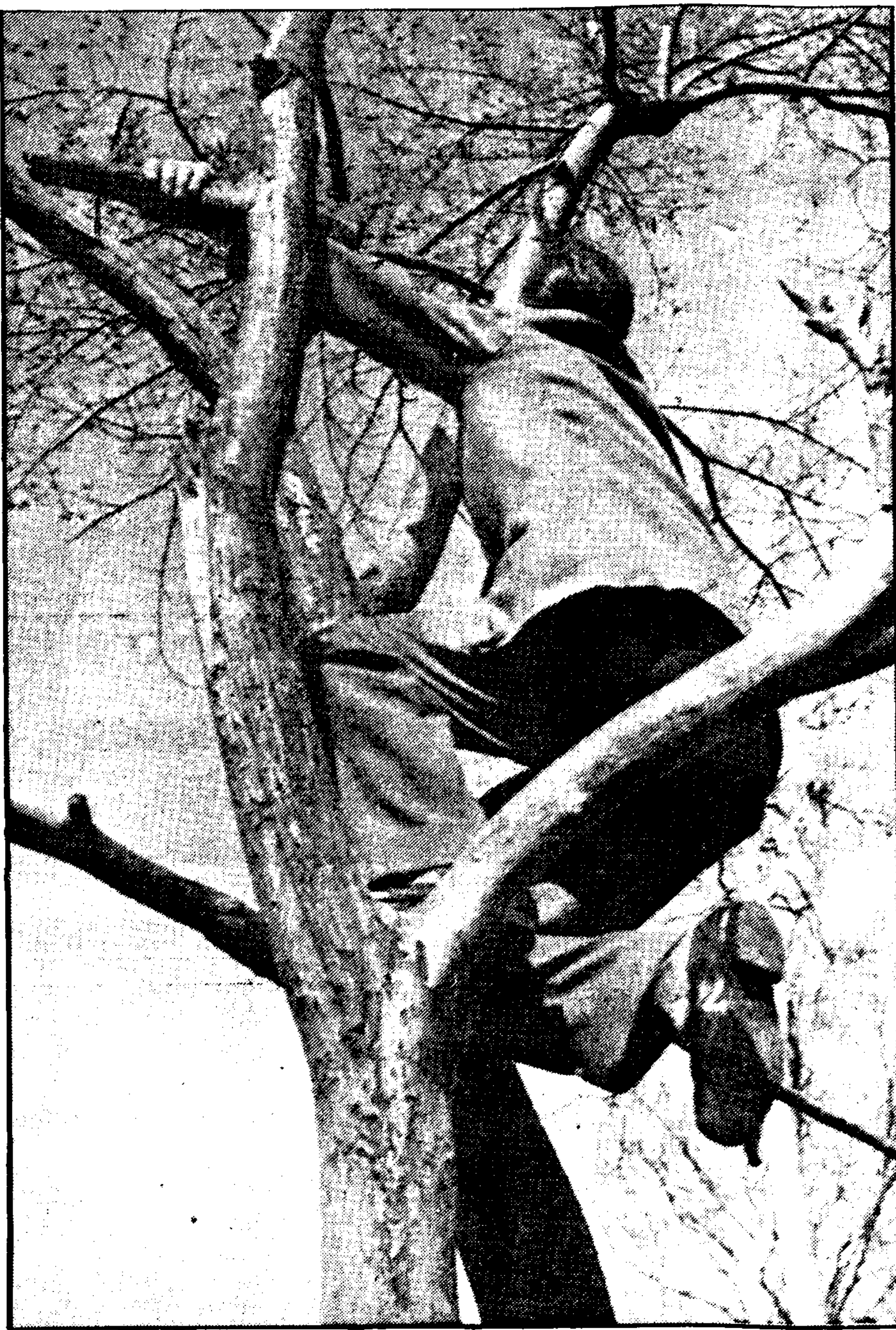
Vergeet na een storm ook niet een gebroken ruit van uw kas direct te vervangen. Als er een hele kaswand in diggelen ligt, 'verpak' deze dan in een kraag van rietmatten, die natuurlijk zo goed mogelijk vastgezet moeten worden.

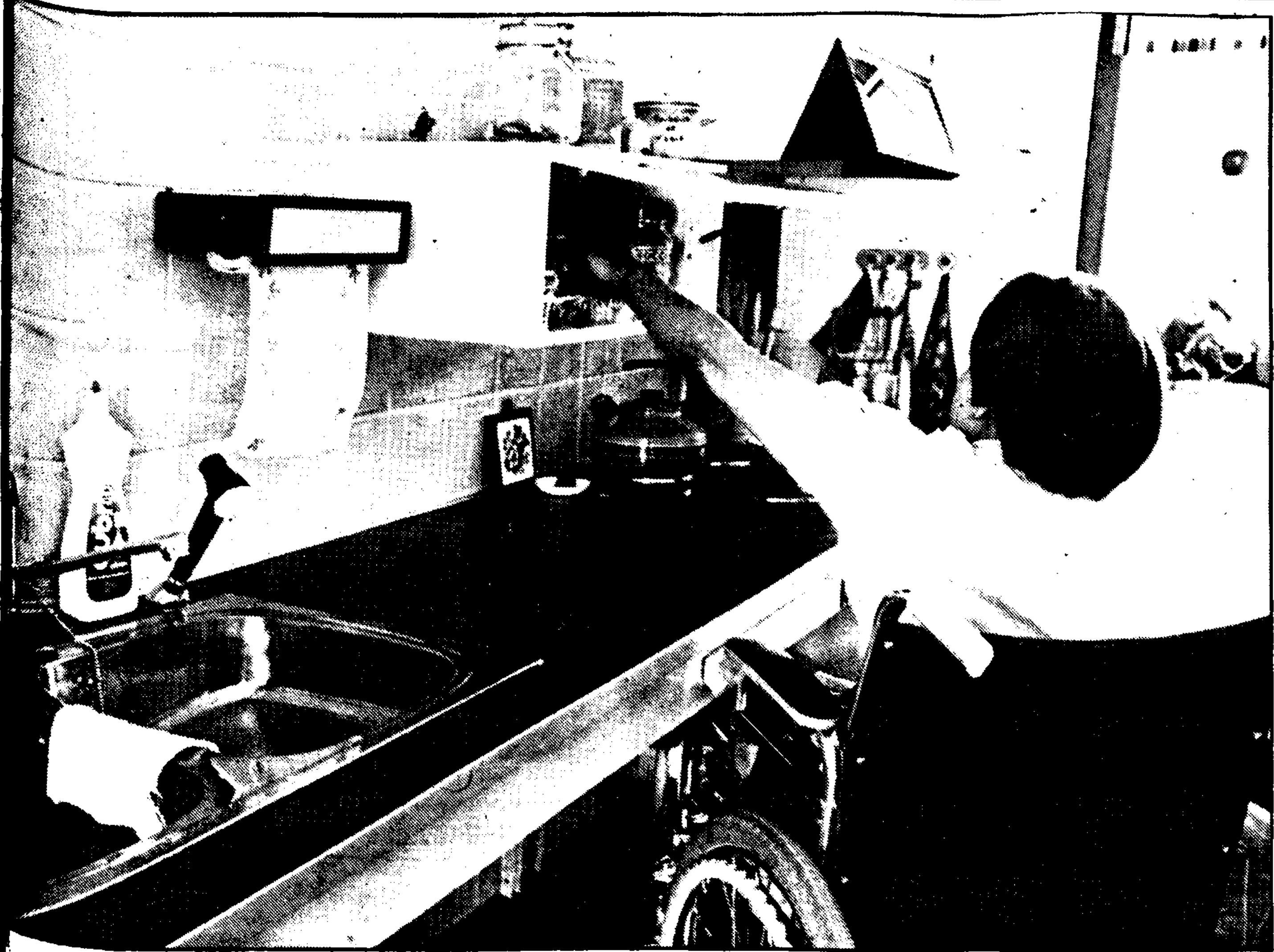
Klusjes

Tussen de stormen door bieden de wintermaanden dikwijls mogelijkheden om wat klusjes in de tuin op te knappen. De composthoop kan omgezet worden of de compost kan zelfs al over de tuin worden verdeeld.
De gebruikstuinier heeft zijn teeltplan voor het komend seizoen natuurlijk al klaar en kan de nodige zaden in huis halen. Wie oud zaad gebruikt kan het best eerst kiemproeven nemen. Het is nu ook de tijd om de zuurgraad (pH) van de grond te bepalen, om na te gaan waarmee de grond eventueel aangepast moet worden aan de gewassen die er straks op geteeld worden.

Diverse vruchtstruiken en appel- en perebomen kunnen in januari gesnoeid worden. Vergewis u er bij de fruitbomen van, welke takken met ronde knopjes (de bloesem van straks) bezet zijn en welke alleen spitse knoppen met blaadjes hebben. Deze laatste komen vooral voor op zogenoemd waterlot: ijle, recht omhoog strevende takken die verwijderd kunnen worden. Tenzij ze kunnen dienen om de boom in vorm te houden.

● *Een afgewaaide tak kan een flinke wond in de bast van de boom veroorzaken. Wie de plek direkt verzorgt, kan veel schade voorkomen.*

● *Normaal wonen is ook voor gehandicapten mogelijk.*

Interieur aangepast aan jong, oud of invalide

e zich in een rolstoel moet voortwegen of wegens reumatische chten moeite heeft met tillen of s te hanteren, heeft behoefte aan npassingen om zich in huis in zijn haar eentje te kunnen redden. ar als zo iemand deel uitmaakt n een gezin moet je bij sommige npassingen heel goed opletten at je niet de rest van de familie een andicap bezorgt. Het werkblad in n zogeheten rolstoelkeuken is naelijk voor iemand die nog stevig p beide benen door het huis gaat eel te laag om aan te werken.

Overigens moeten we bij een handiap niet meteen denken aan menen die door ziekte of een ongeluk nvalide geworden zijn. Vergrijzing s het gesprek van deze tijd; er koen steeds meer ouderen. Ze hebben dan misschien nog geen roltoel nodig, maar zijn vaak wel oeilijk ter been, hebben last van ubberhanden en zien ook niet meer goed. En het streven is de laatste ren toch dat ouderen zo lang moelijk zelfstandig blijven wonen en chzelf kunnen redden.

Daarvoor zijn soms speciale voorningen nodig. In veel gevallen n hiervoor subsidie verleend woren. Het meest ingrijpend zijn uiterard aanpassingen voor rolstoelers. Laten we de keuken maar eens bekijken. Wie zich in zo'n stoel op wieen moet voortbewegen en door een handicap misschien ook nog ongecontroleerde bewegingen maakt, heeft behoefte aan degelijk meubiair dat letterlijk en figuurlijk tegen en stootje kan. Laden en uittrekelementen moeten uiterst licht 'lopen'.

Let er bij het uitzoeken van zo'n keuken dus op of goede telescoopgeleiders zijn toegepast, die met één vinger bediend kunnen worden. Voor iemand in een rolstoel zijn uittrekfronten bij onderkasten eenvoudiger te bedienen dan deuren met een openingshoek van 180 graden, zodat de deur vrijwel helemaal weggedraaid kan worden en dus geen sta-in-de-weg is. Vrijstaande koelkasten kunnen meestal niet verder open dan recht naar voren. Een volledig geïntegreerd inbouwmodel kan dat wèl.

Carrouselkasten

Handig voor mensen met een handicap zijn ook de carrouselkasten, al dan niet als hoekkast uitgevoerd. De draaiplateaus maken het mogelijk om makkelijk bij de inhoud van de kast te komen. Je draait net zo lang tot het gewenste voor het grijpen staat. Uit het oogpunt van veiligheid moeten zulke kasten wel een speciale voorziening hebben, zodat bij een wat bibberige manier van wegzetten een pan of een pak rijst niet weer uit de kast valt. En ook zonder kans de vingers klem te zetten. Brede beschermstrips langs de verticale openingen vormen voor beide problemen een oplossing.

We hadden het er al over dat in een gezin de kans bestaat dat de keuken die zo praktisch is voor de huisvrouw-in-rolstoel voor andere gezinsleden erg onhandig is. Daarom heeft men in de loop der jaren allerlei systemen bedacht om een keuken voor beide partijen geschikt te maken. Door een druk op de knop kan een elektrisch systeem in werking worden gesteld waarmee het gehele keukenblok omhoog of omlaag bewogen wordt.

Dergelijke systemen zijn in het algemeen nogal kostbaar. Als je hiervoor subsidie kunt krijgen, dan is daar overheen te stappen. Maar er is ook een voordeliger alternatief: een soort krik waarmee werkblad en onderkasten, via een zwengel aan de voorkant van het werkblad, op-en-neer gedraaid kunnen worden. Ook is een uitvoering mogelijk waarbij tevens de boven- en onderkasten omhoog of omlaag gaan.

Hendelsysteem

Badkamer en toilet vragen voor bepaalde handicaps eveneens om aanpassingen. Daarbij hoeft nog niet eens uitsluitend aan rolstoelers gedacht te worden. Iedere oudere die wat stijver in de benen is en wat moeizamer gaat zitten en opstaan, is gebaat bij een hoger toilet. Er zijn toiletten waarvan de hoogte elektrisch aangepast kan worden. Maar we kennen hiervoor eveneens het hendelsysteem. In hoogte verstelbaar leverbaar zijn verder nog het bad, de wasbak, de eettafel, de computerdesk, enz. En voor de klerenkast zijn ook allerlei snufjes bedacht om overal gemakkelijk bij te kunnen, zelfs vanuit een rolstoel.

'Gereedschap' pal onder kookplaat

Wie veel keukenwerk heeft kan dagelijks wel een uur tijd besparen als het 'kookgereedschap' onder direct handbereik is.

Het is handig om het boven de kookplaat op te hangen en daaronder een la ter beschikking te hebben voor bestek en ander gerei.

In de moderne keuken wordt niet meer als vanzelfsprekend voor het (inbouw)fornuis gekozen, dat wil zeggen de kookplaat met de oven eronder.

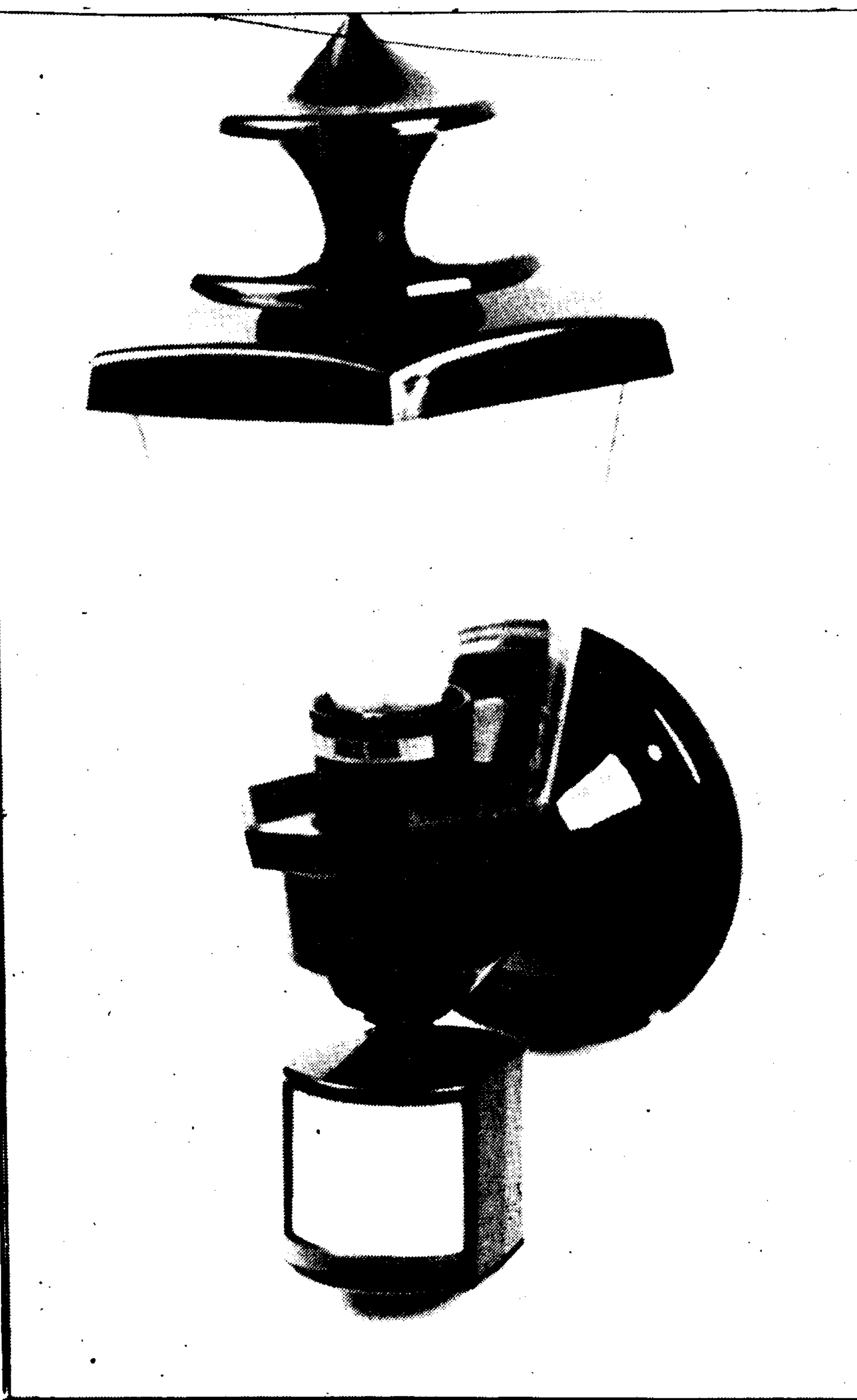
Sommigen kiezen liever een kleine vrijstaande magnetron dan een grote inbouwoven of willen een oven op werkhoogte.

De ruimte onder de kookplaat benutten ze dan voor het opbergen van bestek en keukengereedschap (in een lade) en pannen (in een kast of uittrek-element daaronder).

Sinds deze trend doorzet, houden steeds meer fabrikanten zich bezig met het zo plat mogelijk construeren van inbouwkookplaten, zodat er een lade onder past.

Voordeel van zo'n platte plaat is bovendien dat hij ook in een bestaande keuken probleemloos gemonteerd kan worden.

Kast of laden er direct onder kunnen normaal blijven functioneren.

ACTIE ZUINIG STOKEN

Tabel van 30 december t/m 5 januari 91

Bij een normaal jaarverbruik in m³ van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 14 oktober 1990 (meterkaart kolom 4)
800	22	ƒ 11,88	270
900	25	ƒ 13,50	306
1000	28	ƒ 15,12	340
1100	31	ƒ 16,74	375
1200	34	ƒ 18,36	410
1300	36	ƒ 19,44	443
1400	39	ƒ 21,06	478
1500	42	ƒ 22,68	512
1600	45	ƒ 24,30	546
1700	48	ƒ 25,92	582
1800	51	ƒ 27,54	618
1900	53	ƒ 28,62	652
2000	56	ƒ 30,24	687
2200	62	ƒ 33,48	756
2400	68	ƒ 36,72	824
2600	73	ƒ 39,42	892
2800	79	ƒ 42,66	962
3000	85	ƒ 45,90	1033
3300	93	ƒ 50,22	1135
3600	102	ƒ 55,08	1240
3900	110	ƒ 59,40	1341
4200	119	ƒ 64,26	1445
4600	130	ƒ 70,20	1584
5000	142	ƒ 76,68	1727
5500	156	ƒ 84,24	1897
6000	170	ƒ 91,80	2071
6500	184	ƒ 99,36	2242

Tip: Hoog gasverbruik? Oude ketel? Uw energiebedrijf adviseert.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 8 januari 1991

Door de toenemende spanning in het Golfgebied zijn de tarieven op de geldmarktopnieuw gestegen. De rentetarieven zijn deze week weer bijnan op het niveau dat gold ten tijde van de laatste hypotheekrenteverhoging in september 1990. Bij een verdere stijging moet voor de hypotheekrente gevreesd worden.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages: opgave bank	rentepercentages: nwr bij fisc. besparing van constant 35,1 %	rentepercentages: nwr bij fisc. besparing van constant 50 %
ABN	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,90	6,06	4,02
ABN	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,90	6,06	4,02
ABN	spaarhyp.	15 jaar	1,00	10.30	6,35	4,25
ABN	ann. hyp.	variabel	1,50	9,60	6,59	5,10
ABN	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,70	6,66	5,15
ABN	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,60	5,82	3,83
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,60	5,82	3,83
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,60	5,82	3,83
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,40	6,42	4,97
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,40	6,42	4,97
ABP	spaarhyp.	5/10 jr.	1,25	9,90	6,08	4,04
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,25	9,90	6,08	4,04
AEGON	spaarhyp.	2 jaar	1,00	9,90	6,04	4,00
AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,90	6,04	4,00
AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	10,30	6,34	4,24
AMRO	spaar vasth.	5 jaar	1,00	9,80	5,98	3,96
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	9,80	5,98	3,96
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	9,80	5,98	3,96
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50	6,49	5,03
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,50	6,49	5,03
Bouwf. Limb. Gem.	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,80	5,99	3,96
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,90	6,06	4,02
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,40	6,42	4,97
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,60	6,56	5,08
CDK-bank	spaar gar.h.	5/10 jr	0,25	9,90	6,01	3,98
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	0,25	9,90	6,01	3.98
Centraal Beheer	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,75	3,77
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,70	5,90	3,89
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,20	6,28	4,87
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,40	6,42	4,97
Centrale Volksbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	9,80	5,90	3,86
Direktbank	spaarhyp.	5/10 jr	1,25	9,90	6,08	4,03
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,25	9,90	6,08	4,03
Nationale Ned.	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,90	6,02	3,98
NMB	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,90	6,02	3,98
NMB	ann. hyp.	1 jaar	1,50	9,50	6,52	5,05
NMB	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,70	6,66	5,15
NMB	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,70	5,90	3,89
Pancratiusbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,70	5,90	3,89
Pancratiusbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,10	6,21	4,82
Pancratiusbank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,50	6,49	5,03
Pancratiusbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,80	5,98	3,95
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,80	5,98	3,95
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	10,00	6,12	4,07
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,40	6,30	4,87
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,60	6,43	4,98
Postbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	9,80	5,97	3,94
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	9,90	6,04	4,00
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	9,90	6,04	4,00
RABO hypotheekbank	ann. hyp.	var/1 jr	1,00	9,40	6,40	4,96
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	1,00	9,70	6,62	5,13
RABO (adviesrente)	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,70	5,90	3,89
Spaarbank Limburg	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,80	5,97	3,95
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,10	6,21	4,82
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50	6,49	5,03
Spaarbank Limburg	lage last h.	7 jaar	1,00	9,80	5,95	3,92
Westland Utrecht	ZA-hyp plan	5 jaar	1,00	9,70	5,91	3,90
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar	1,00	9,70	5,91	3,90
Zwolsche Algemene						

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Koetslamp als huisbeveiliging

De klassieke koetslamp, die vroeger de sjokkende boerenkar in het duister zichtbaar maakte (brandend op een kaarsje of carbid) is wat zijn model betreft nog lang niet uitgestorven. Zo'n koetslamp is er nu ook in een uitvoering als beveiligingslicht.

Aan de onderkant is hij voorzien van een infrarode bewegingsmelder, die automatisch het lampje inschakelt zodra er iemand binnen een bepaalde afstand in zijn 'veld' komt.

Ondanks zijn vriendelijke, nostalgische uiterlijk fungeert deze nieuwe versie van de ouderwetse kar- of deurlamp dus tevens als waarschuwer tegen binnendringers.

Degene die je deur met goede bedoelingen nadert, zal de plotseling aanflitsende lamp als een welkomstsignaal ervaren.

De lamp heet 'IQ-Lantern'. De prijs is 98 gulden. Inf.: IQ-Holland, Veenendaal, 08385 - 25004.

● *De bewegingsmelder aan de onderkant schakelt automatisch het lampje in als iemand in zijn 'veld' komt.*

ABC Makelaardij
Akerstraat 23 Heerlen, tel 045-712040

Aquina Makelaardij o.g.
Ruys de Beerenbroucklaan 28, Heerlen, tel 045-715566

Makelaardij Ernens
Hoolstraat 42 Voerendaal, tel 045-752142

Van Gerwen & Van de Geer BV
makelaars en taxateurs o.g.
Stationsstraat 14 Maastricht
tel 043-252425 fax 043-212517

drs. de la Haye Makelaardij o.g.
Hoofdstraat 88 Hoensbroek tel 045-223434

Kramer makelaardij o.g.
Elsstraat 1 Beek tel 046-373601

Onroerend Goed Makelaardij Leenaers b.v.
Pater Romboutslaan 2 6419 BE Heerlen
tel 045-717237

L.H. Nicolai Makelaardij BV
Stationsstraat 20 Maastricht tel 043-254555

J.W. Offermans Makelaardij o.g. BV
Vissersmaas 1c Maastricht
tel 043-217500 fax 04405-3365

Van de Pas Makelaardij
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
tel 045-741616

Pickee Makelaardij b.v.
Heerlenseweg 22 Landgraaf, tel 045-326767

Paul Simons Makelaardij b.v.
Europaweg Zuid 214 Ubach over Worms tel 045-318182

Wie weet wat hij wil, beslist om z'n eigen makelaar mee te nemen.

NVM MAKELAAR

Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

SCHINVELD
• Volledig, in 1985, gerenoveerde hoekwoning met ondergrond en tuin. Indeling: entree, gang, woonkamer, luxe woonkeuken, 2 toiletten, berging, 2 slaapkamers, badkamer met ligbad en douche, zolderberging, c.v.-ruimte. Vraagprijs ƒ 125.000,– k.k.

HEERLEN
• Bungalow m. gar. en tuin op uitst. lokatie. Ind.: entree, woonhal, garderobe, toil., keuk., gr. woonkam. m. open haard en schuifpui, 1 logeerkam. + toilet, 3 slaapkam., badk. m. douche, c.v.-ruimte, wasruimte, wijnkeld., berg. Keld.ruimte te gebr. als slaapkam. Veel isolatie. Veel privacy. Prijs n.o.t.k.

TAXATIES
onroerend goed t.b.v. aan- en verkoop; financiering; hypotheek; assurantien; successie; rechtbank enz.
Indien nodig binnen 24 uur.

EYGELSHOVEN
Uniek gelegen vrijst. bungalow, c.v. Souterrain: ind. grote inp. garage voor 2 auto's, 3 kant., totaal 70 m². Ind.: hal, ruime L-vorm. woonk. 42 m², ruime keuken met apparatuur, 4 slaapks., badk. douche en 2e toilet, groot tuinhuis en ged. overd. terras met verl. Rondom tuin met veel privacy. Pand biedt zeer veel extra's en is geschikt voor vele doeleinden. Pers.opp. 703 m². Vr.pr. ƒ 290.000,–

LANDGRAAF
• Vrijstaand landhuis met veel privacy en gr. tuin en gar. Ind.: 3 keld., wijnkel., 2 hobbyruimten, royale hal, study, woonkeuk., riante living ca. 75 m², veel kasten, 4 slaapkamers m. inb.kasten, 1 kastenkam., badkam. m. douche. Prijs n.o.t.k.

NUTH
• Vrijst. bung. m. inp. gar. en gr. tuin rondom. Tot.opp. ca. 900 m². Ind.: entree, hal m. tegelvl., toil., L-vorm. woonkamer ca. 50 m² m. open haard en dubb. begl., ruime keuk. met tegelvl., 3 slaapkam. m. wastafel, bet. badkam. met ligbad en douche en 2e toil., ged. rolluiken, c.v.-vloerroosters. Vraagprijs ƒ 278.000,– k.k.

NVM MAKELAAR
Onroerend Goed Makelaardij
LEENAERS b.v.
Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen
Telefoon: 045-717237

PAUL SIMONS

MAKELAARDIJ B.V.
ASSURANTIËN·TAXATIES
HYPOTHEKEN·FINANCIËN.

EUROPAWEG ZUID 214 UBACH OVER WORMS

Kerkrade-Terwinselen
Knus hoekpand met op begane grond hal, wasruimte, berg. en gr. hobbyruimte. Op 1e verd.: woonk., keuk. met witte aanbouwinstall., douche en dakterras. Op 2e verd.: 3 slaapk. Vr.pr. ƒ 85.000,- k.k.

Ubach over Worms:
Tussenliggend woonh. met c.v. en tuin (garage mogelijk). Ind. o.a.: ruime aangebouwde woonk., keuk., 3 slaapk., badk., vliering en geheel onderkelderd. Pand is aan achterzijde bereikbaar. Prijs ƒ 120.000,- k.k.

Ubach over Worms
op goede stand en rustig gelegen tussenl. woonhuis met garage, carport en tuin. Ind.o.a.: hal, woonk., open keuken, 3 slaapk., badk. en zold. (via vaste trap). Pand is goed onderhouden en aan achterzijde bereikbaar. Prijs ƒ 139.000,- k.k.

Heerlen-Welten
Groot vrijst. herenhuis met c.v., garage, kelder(s) en tuin. Ind. o.a.: ruime entree, zitkam. en eetkam. (optisch gescheiden) en uitgeb. eetkeuk. Op verd.: 4 slaapk. en 2e toilet. Zolder (via vaste trap) met 2 slaapk. Pand is goed gelegen in oude kern. Prijs ƒ 225.000,- k.k.

Op zaterdag zijn wij geopemd van 10.00 tot 13.00 uur

NVM **045-318182**

Pickée, Van Huis Uit Aktief!

BRUNSSUM: Ruim vrijst. woonhuis met gas-c.v., dubbele garage, mooie tuin. Direct grenzend aan winkelcentrum. Uitstekend onderhouden. Bouwjr. 1973. Muren en dak zijn geïsoleerd. Ind. o.a. provisiekelder, ruime L-vormige woonk. (± 46 m²) met parketvloer, royale eetkeuken met keukeninst. en app., bijkeuken. Vier ruime slpks., badk. met 2e toilet. Vaste trap naar zolder. Grote zolderk. Moestuin met schuurtje. Prijs: ƒ 269.000,– k.k.

HEERLEN: Groot halfvrijst. woonh. met gas-c.v., garage en tuin. Rustig en blijvend goed gelegen. Rolluiken. Ged. dub. begl. Dak geïsol. Ind. o.a. L-vorm. woonk., met marmeren vloer (ca. 54 m²); open haard, keuken, 4 slaapk., badk. met o.a. ligbad en douche. Gescheiden toiletruimte. Zolder. Prijs ƒ 225.000,- k.k.

HEERLEN: Vrijst. woonhuis met gas-c.v., grote garage en goed aangelegde tuin met veel privacy. Ged. Geïsol.; goed onderh. Ind. o.a.: provisie- en wijnkelder, royale hal, ruime L-vormige woonk. (ca. 50 m²) met open haard, keuken met keukeninst., bijkeuken; ruime t.v.-kamer, werkruimte (ca. 40 m²) met zitkuil en open haard; serre. 3 slaapk., 2 badk. Vraagprijs: ƒ 349.000,– k.k.

HEERLEN: 12 premie-A-woningen. Nabij centrum nog een van de 12 premie-A-woningen te koop. Ruime halfvrijstaande woningen met gas-c.v., berging (mogelijk uit te bouwen tot garage) en tuin. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer en zolder. De premie-A-regeling 1988 is op deze woningen van toepassing. Netto maandlast ca. ƒ 656,–. Bezichtiging op afspraak.

HEERLEN: Ruime woning met gas-c.v., garage, berging, terras en kleine tuin. Bwj. ca. 1965. Goed onderh. Ged. dub. begl. ged. roll. Ind. o.a. prov.keld., woonk. ca. 36 m² met open haard, keuken, bijkeuken, 4 slaapk., badk., zolder. **Een pand dat u beslist van binnen moet zien!** Vraagprijs: ƒ 137.000,– k.k.

HEERLEN: Nabij centrum. Ruim vooroorlogs woonhuis met gas-c.v. en tuin. Ind. o.a.: prov.kelder, Part.: vestibule, hal, ruime woonk. (ca. 43 m²), eetkeuken. 1e verd.: 3 ruime slaapk., badk. 2e verd.: zolderk., grote zolderr. Ged. rolluiken. Prijs ƒ 170.000,– k.k.

HOENSBROEK - Schuureik: Landhuis. Uitstekend en goed onderhouden. Vele extra's en luxe uitvoeringsniveau. Royaal van indeling. Geheel geïsoleerd en beveiligd. Ind. o.a.: royale hal, woonkamer, eetkamer, keuken, bijkeuken, werkruimten, bar met zitruimte, sauna, compleet ingericht, wijnkelders, vijf slaapkamers, 2 badkamers, zolderruimte, zwembad. Prijs op aanvraag.

HULSBERG: Vrijst. bung. met gas-c.v., ruime inp. garage en rondom tuin met diverse terrassen. Rustig en blijvend goed gelegen met prachtig vergezicht. Uitst. onderh. Ind. o.a. royale hal, L-vormige woonk. met plav.vl., 4 slaapk., badk., werk-studeerk., zolderk. Dak geïsol. Roll. Prijs: ƒ 345.000,– k.k.

JABEEK - In de Dreef: Nog te bouwen vrijst. en halfvrijst. woningen met gas-c.v., garage en tuin. Geh. geïsoleerd. Ind. o.a. ruime woonk., keuken, 3 royale slpks, badk., vaste trap naar de zolder; grote hobbyruimte (4e slpk.). Prijs resp. ƒ 188.500,– v.o.n. en ƒ 169.450,– v.o.n.

KERKRADE-WEST-Spekholzerheide: Appartement met gas-c.v., berging en parkeerplaats. Ged. dubbele beglazing. Ind. o.a. woonk. keuken (ca 37 m²) met plavuizenvloer (wit). Twee slaapkamers. Badk.; overname rijksbijdrage mogelijk. Koopprijs ƒ 69.000,– k.k.

KERKRADE: Nabij centrum. Halfvrijst. vooroorlogs herenhuis met gas-c.v., garage en zeer kleine tuin. Ged. rolluiken. Ind. o.a. berg- en provisiekelder, woonkamer en-suite, keuken, bijkeuken, 3 slaapkamers, badkamer, grote zolder met zolderkamer. Vraagprijs: ƒ 149.000,– k.k.

NIEUWENHAGEN: Hoekwoonhuis met berging en diepe tuin. Ind. o.a. gang, toilet, provisiekelder, woonk. keuken, 3 slpks, eenv. badk., bergzolder, renovatiesubsidie mogelijk. Vraagprijs ƒ 92.500,– k.k.

NIEUWENHAGEN: Ruim tussengelegen woonhuis met gas-c.v., aanbouw en grote tuin. Ind. o.a. kelder, woonk., badk., serre, diverse stallen, 4 slpks., via vaste trap naar bergzolder. Vraagprijs ƒ 119.000 k.k.

SCHAESBERG: Vrijst. woonh. met gas-c.v., grote garage (2 auto's) en goed aangel. tuin met veel privacy. Goed en rustig gel. Muren en dak zijn geïsol., dub. begl., elek. roll. Goed onderh. Ind. o.a. 2 kelders, royale hal, L-vorm. woonk. (ca. 47 m²), luxe keukeninstall. met app. 3 slaapk. badk., vliering. Koopprijs ƒ 229.000,– k.k.

SCHINVELD - Achter Genne Berg: Er is gestart met het bouwen van ruime halfvrijst. woningen met gas-c.v., berging (mogelijkheid voor garage) en tuin. Ind. o.a. woonk., keuken (dicht), 3 slpks, badk., zolder. Koopprijs ƒ 131.950,- v.o.n. Totale premie ƒ 41.000,–. Netto maandlast ƒ 620,–

SCHINVELD - Achter Genne Berg: Nog te bouwen type vrijstaande woningen met gas-c.v., garage en tuin. Goed geïsoleerd. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken (dicht), 3 slaapkamers, badkamer. Vaste trap naar de zolder. Grote hobbyruimte (mogelijkheid 4e slaapkamer). Koopprijs ƒ 187.350,– v.o.n.

VOERENDAAL-KUNRADE: Vrijst. landhuis met gas-c.v., prachtige tuin met terrassen, fruitbomen. Uitst. gelegen, max. aan privacy. Muren en dak zijn geïsol. Dub. begl. Ind. o.a.: part.: royale hal, studeer-werkk., bijkeuken, waskeuken, dub. garage. 1e verd.: ruime living met open haard, keuken met compl. keukeninstall.; totale opp. ca. 75 m². 3 slaapk., badk. met o.a. ligbad en douche. Prijs ƒ 398.000,– k.k.

Winkelpanden met woonruimten

BRUNSSUM - Centrum - Julianastraat: TE HUUR winkel, oppervl. ca. 69 m². Huurprijs ƒ 875,– per maand excl. BTW.

HEERLEN - Heksenberg: Winkel- woonhuis met grote tuin voor diverse doeleinden geschikt. Ind. o.a.: ruime kelder, verkoopruimte, woonk., keuken, werkpl., dub. garage. 1e verd.: woonk., keuken, 2 slaapk., douche. 2e verd.: slaapk., zolderruimte. Aanv.: n.o.t.k. Vraagprijs ƒ 159.000,– k.k.

HOENSBROEK: Winkel woonhuis met gas-c.v. en mogelijkheid voor inp. garage. Ind. o.a. kelder, winkel (ca. 35 m²), werkruimte (ca. 60 m²). 1e verd.: 5 kamers, keuken, douche en toilet. 2e verd.: 4 kamers, keuken, douche. 3e verd.: zolder. Aanv.: direct. Prijs: ƒ 105.000,- k.k.

HYPOTHEEK
Een onafhankelijk advies:
- wat kan en mag ik betalen
- welke hypotheek past bij mij
- welke bank is voor mij het voordeligste

Deze vragen en nog vele meer kunnen wij, dankzij de automatisering, u haarfijn beantwoorden.
WAAR U OOK KOOPT, INFORMEER EERST BIJ ONS ZONDER KOSTEN NAAR UW MOGELIJKHEDEN.
Wij regelen de zaak voor u perfect.
Een 30-jarige ervaring staat borg voor deskundig en betrouwbaar advies.

KERKRADE - Centrum - voetgangersdomein: Winkel met bovenwoning, gas-c.v., magazijnruimte, uitstekend en degelijk afwerkingsniveau. Ind.: o.a. kelderruimten. Winkeloppervlakte ca. 290 m² (twee ingangen), magazijnruimten ca 65 m². Luxe en degelijk uitgevoerde bovenwoning. Grote L-vormige woonkamer ca. 50 m², luxe keukeninstallatie met apparatuur. Groot dakterras. Vier slaapkamers, luxe badkamer met o.a. ligbad en douche. Vraagprijs: ƒ 745.000,– k.k.

Bouwterreinen

HOENSBROEK: Heerlerweg. Geschikt voor vrijstaande woningen - bungalows. Perceelsoppervlakte vanaf 750 m². Prijs per m² ƒ 102,– k.k.

KERKRADE - West: Bouwterreinen vanaf ca. 500 m² tot 650 m². Koopprijs vanaf ƒ 60.000,– k.k. tot ƒ 75.000,– k.k.

LANDGRAAF - HOEFVELD - BOUWTERREINEN: Aan de buitenrand van het Hoefveld. Landelijk gelegen met prachtige vergezichten. Nog slechts een bouwkavel ca. 1.403 m². Koopprijs: ƒ 125.000,– inclusief B.T.W.

SCHAESBERG - ONDERSTE MOLT: Bouwterreinen. Uitstekend en rustig gelegen. Goed bereikbaar. Nabij centrum. Bestemd voor vrijstaande woningen bungalows. Variërend van ca. 500 m² tot 1.450 m². Prijzen vanaf ƒ 82.500,– v.o.n.

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale

Maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 19.00 uur
Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 17.00 uur

Heerlenseweg 22, 6371 HS, Postbus 31193, 6370 AD Landgraaf

NVM

Pickée makelaardij bv
045-326767

DE BESTE HYPOTHEEK KUN JE NIET MEER MISSEN.

NVM HYPOTHEEK SHOP

Met een hypotheek leent u verreweg het grootste bedrag in uw leven.
Maar het kiezen van die ene, voor u juiste hypotheek wordt met de dag moeilijker.
Gelukkig krijgt u daarbij nu deskundig advies. Van de NVM Hypotheekshop. Op 250 plaatsen in ons land, dus ook bij u in de buurt. Wij weten exact de weg in hypothekenland.
Uit alle hypotheken van alle geldverstrekkers selecteren wij voor u de juiste. Tegen de best mogelijke voorwaarden.
De beste hypotheek kunt u dus niet meer missen.

DE NVM HYPOTHEEKSHOP. BETER THUIS IN ALLE HYPOTHEKEN.

Waar en hoe zijn de Hypotheekshops te bereiken:

Beek	Elsstraat 1	046-373601
Gronsveld	Rijksweg 37A	04408-1423
Hoensbroek	Hoofdstraat 88	045-230700
Landgraaf	Heerlenseweg 22	045-326680

Kramer Makelaardij o.g. Verzekeringen NVM

HOENSBROEK

Korteweg
Mooi gelegen woonh. met berging en aparte gar. Ind. o.m. kelder, woonkmr. m. open haard, eetkmr., keuken m. compl. keukeninr.; 4 slpks., badkmr. m. douche en v.w.; zolder.
Vraagprijs ƒ 149.000,– k.k.
ELSSTRAAT 1, 6191 JW BEEK
☎ 046-373636

LANDGRAAF

LANDGRAAF (SCHAESBERG)
Vraagprijs
ƒ 305.000,– k.k.
Schitterende bungalow, met een inpandige garage gelegen op een A-lokatie in een natuurrijke omgeving, op loopafstand van winkelcentrum Op de Kamp. Perceelopp.vl. 827 m².
Indeling: Souterrain: garage C.V.-inst. Beg. gr.: entr., w.k. (60m²) serre, keuken, 4 sl.k., badkamer, tuin. Alg.: zeer courant pand, ged. geïsoleerd, dak recentelijk vernieuwd. Aanv. in overleg. **Een pand wat beslist gezien moet worden.**

SITTARD

SITTARD Vraagprijs **ƒ 160.000**
Het zeer rustig gelegen vrijstaand woonhuis met serre, ga (2 auto's) en verdere aanhorigheden. **Perc. opp.vl.: 10**
Indeling: Souterrain: Grote werkkeld. **Beg.gr.:** entr. w ken, bijkeuken, toilet, douche, serre, garage (voor 2 tuin ruim 40 m. diep. **1e verd.:** 3 ruime sl.k., luxe badka **verd.:** middels vaste trap zolder. **ALGEMEEN:** redelijk staat van onderhoud. C.V.-inst. Pand met mogelijkhed

HOENSBROEK

HOENSBROEK Vraagprijs **ƒ 249.00**
Het fraai vrijstaand woonhuis met garage, praktijkruim ging en een mooie tuin, gelegen op een goede lok Hoensbroek.
Indeling: Beg. gr.: entr., toilet, L-vormige w.k., keuken ge, atelier, chalet, fraaie tuin. **1e verd.:** 3 sl.k., badk. 2e bergzolder. **Algemeen:** uitstekende staat, ged. geis HR-ketel '86. **perc. opp.vl.: 732 m².**

HOENSBROEK

HOENSBROEK
ƒ 119.000,– k.k.
Leuke tussenwoning (split-level) met inpandige garage en een tuin.
Indeling: Begane grond: hal entree, garage met wasmachine-aansluiting, en c.v. **Niveau 1:** Keuken-eetkamer, tuin. **Niveau 2:** Woonkamer. **Niveau 3:** Overloop met een slaapkamer, toilet, badkamer met ligbad en vaste wastafel. **Niveau 4:** Overloop met 2 slaapkamers en een berging. **Algemeen:** Rustige ligging, deels rolluiken, bouwjaar 1973, dak geïsoleerd en 1988 vernieuwd.

HOENSBROEK

HOENSBROEK
Prijs ƒ 349.00
Een landelijk gelegen staand landhuis (g grubben) met garage en verdere aanho den. Ook ideaal als w met praktijk aan huis. opp.vl.: 660 m². Woo welk onder eigen beh gebouwd. **Indeling: Souterrain:** div. ruime kelders. **Beg** hal, gr. woonk. luxe keuken, bijkeuken, garage, tuin m zicht, terras. **1e verd.:** 3 slaapk. luxe badk. **2e verd.:** m vliezotrap bereikb. grote zolder. **Algemeen:** Uitstekende s vloerverw. Optimaal geïsoleerd. Zeer luxe woonhuis m van mogelijkheden.

ZATERDAG 10-12.30 UUR

DRS. DE LA HAYE

NVM MAKELAAR
assurantiekantoor makelaardij o.g.
hoofdstraat 88 • hoensbroek • 045-223434

---

aquina

HEERLEN, MGR. FERONSTR. 24
Heksenberg. Aan winkelcentrum gelegen appartem. op de 3e verdieping. Ind.: kelderberging, hal, toilet, keuken, badruimte woonkamer (7,80x3,70) met balkon en bergkast, 2 slaapkamers. Bouwj. ca. 1958. Servicekosten ƒ. 115,- p/m. Aanv. direkt.
Prijs: ƒ. 51.000,- k.k.

HOENSBROEK, PROF. K. ONESSTRAAT 89
Split-level woonhuis met c.v., inpandige gar. en ca. 18 m lange tuin. Ind. o.a.: hal, gar., toilet, eetkamer/keuken, woonk., 3 slaapk., badkamer met ligbad, apart 2e toilet en 2 bergkasten. Grotendeels kunststof ramen en kozijnen, dubbele beglazing en rolluiken. Cv-ketel / dak ca. 5 jaar geleden vernieuwd.
Prijs: ƒ. 119.000,- k.k.

HEERLEN KRUISSTRAAT 70 A
Zondag open huis van 14.00- 15.00 uur
Kom eensvrijblijvend kijken
Centrum. Mooi appartement op de 1e verd. m c.v. Ind.: hal, toilet met fonteintje, woonk. met balkon en bergkast. Open keuken met luxe witte installatie, 2 slaapks., betegelde badk. met ligbad en vaste wastafel. Bwjr. 1978. Aanv. in overleg.
Prijs: ƒ. 89.000,- k.k.

SPOED
Wegens de grote vraag en onze snelle verkoop vragen wij ter bemiddeling woningen en landhuizen in de Oostelijke Mijnstreek.
Maak vrijblijvend een afspraak

HEERLEN TEMPSPLEIN 6
Nabij centrum gelegen woonhuis met c.v. en kleine achtertuin. Ind.: provisiekelder, hal, woonk., keuken en berging. 1e Verd.: 2 ruime en 1 kleine slaapk, eenvoudige badk. 2e Verd.: via vaste trap, 2 ruime en 1 kleine kamer, berging en vliering. Grotendeels kunststof ramen, -kozijnen en dubb. beglz. Dak vernieuwd. Aanv. direkt.
Prijs: ƒ. 159.000,- k.k.

WIJNANDSRADE KONINGSGRAVEN 34
Fraai landhuis met mooie tuin. Ind.: hal, living van 39 m² met open haard en schuifpui naar terras, keuken met aanb.installatie, bijkeuken, garage/berging. 1e Verd.: 2 slpks studeerkamer, badk., c.v.-ruimte. Hardhouten kozijnen, geïsoleerd, gedeeltelijk dubb. glas. Perc. opp. 615 m². Bouwjaar 1978. Aanvaarding 1 mei 1991.
Prijs: ƒ. 279.000,- k.k.

aquina NVM MAKELAAR
Makelaardij O.G., Taxaties
Hypotheek-adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28, Heerlen
óók zaterdags: 10.00-13.00 uur
Tel : (045) 715566

• Sonja Barend

Sonja in Israël

HEERLEN – De uitzending van Sonja op Zaterdag zal zaterdagavond (vanaf 20.59 uur op Nederland 1) vanuit Israël komen. Daar praat Sonja Barend met Nederlanders en Nederlands sprekende Israëli's, die in dit door een komende Golfoorlog gedreigde land wonen.

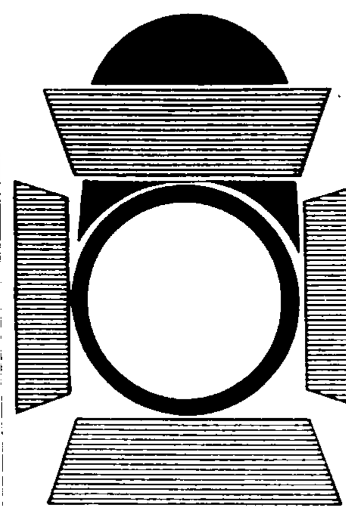
Sonja Barend en enkele redactieleden zijn woensdagavond naar Israël vertrokken. Barend zal daar spreken met mensen die besloten hebben het land dezer dagen te verlaten. Daarnaast praat zij met mensen die ervoor gekozen hebben Israël juist niét te verlaten. Het programma wordt rechtstreeks uitgezonden vanuit het gebouw van de Israëlische staatstelevisie in Jeruzalem.

• Tineke is even bij AVRO.

Tineke mag eenmalig bij AVRO

HEERLEN – Tineke de Nooy is volgende week zaterdag te zien op het AVRO-scherm. Dat is opmerkelijk omdat de AVRO als stelregel heeft: géén RTL 4-mensen in onze programma's. Voor Tineke is een uitzondering gemaakt.

AVRO-woordvoerder Rob Schwitters verklaart: „Tineke is te zien in een documentaire rond zanger Boudewijn de Groot. Zij heeft daarin als Veronica dj toch een rol gespeeld. De AVRO wil de waarheid geen geweld aan doen, vandaar dat Tineke een uitzondering op de regel wordt".

• *De Deurzakkers zijn op hun nieuwe carnavalsplaat te horen met een heus symfonie orkest.*

'De maanden dat ik niet op het scherm ben zijn het leukst'

Tiende tv-seizoen voor Ivo

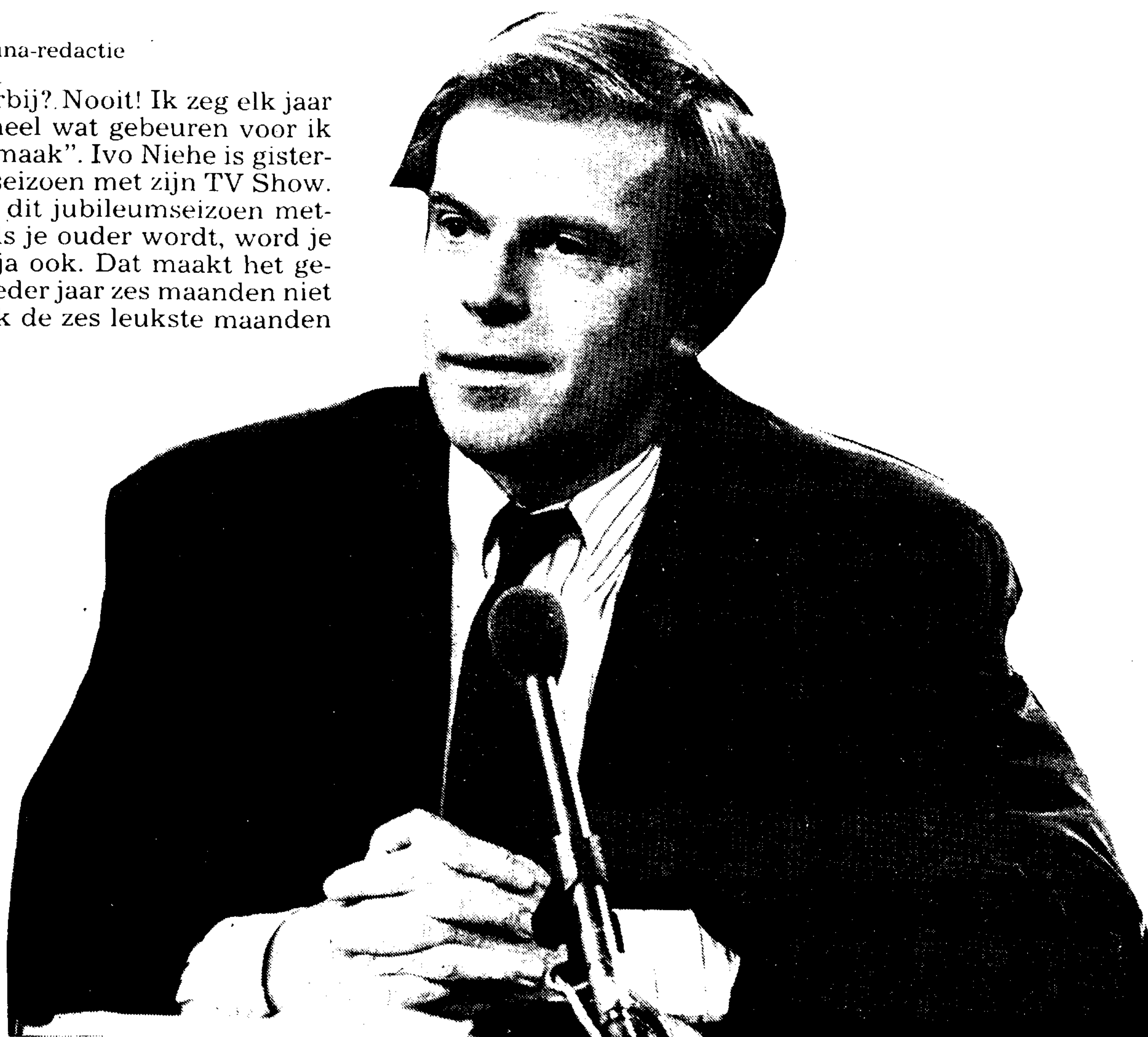
Van onze showpagina-redactie

HILVERSUM – „Nog tien jaar erbij? Nooit! Ik zeg elk jaar tegen de redactie: er moet wel heel wat gebeuren voor ik volgend jaar weer een TV Show maak". Ivo Niehe is gisteravond begonnen aan het tiende seizoen met zijn TV Show. Zoals het er nu naar uitziet kon dit jubileumseizoen meteen wel eens het laatste zijn. „Als je ouder wordt, word je voorzichtiger. Dat zie je bij Sonja ook. Dat maakt het gewoon minder spannend. Ik ben ieder jaar zes maanden niet met m'n hoofd op tv. Dat vind ik de zes leukste maanden van het jaar".

In het begin van de TV Show vloog Niehe er als het ware in. Hij maakte iedereen voor alles uit en hij zou wel eens eventjes de wereld veroveren. „In het proefprogramma zei ik destijds tegen een gast: 'je bent een geblondeerd rund'. Het Parool schreef toen: eindelijk weer eens iemand die zulke dingen durft te zeggen. En zo voelde ik het toen ook. Maar je wordt ouder en voorzichtiger. Ik denk dat je dat bij Sonja dit seizoen ook een beetje ziet. Feilloos vakvrouwschap, hoor... Maar je gaat veel meer rekening met jezelf houden. Je weet eigenlijk ook steeds beter wat je aan het doen bent. Het gevolg daarvan is - en dat hoor ik overal in de wereld - dat je steeds voorzichtiger wordt. Dan wordt het ineens ook minder leuk, minder spannend".

Doctorandus

Ivo Niehe, docturandus in de Franse taal en al vijftien jaar televisiemaker, wil er wel voor uitkomen dat een nieuw seizoen TV Show hem niet meer bijzonder enthousiast kan maken. „Dat heeft een aantal redenen. Kijk, Sonja leeft de hele week naar haar uurtje toe. Ik vind het eigenlijk alleen nog maar tijdens dat uurtje spannend. Bovendien ben ik producent en presentator tegelijk. Dat is een rare gespletenheid. Het produceren wordt alsmaar leuker en je gaat met steeds interessantere mensen werken. Ik vind het bedenken en het strijden met mensen over de inhoud van een programma minstens even boeiend als het presenteren van een programma. Kon ik in mijn leven maar eens een keuze maken tussen produceren en presenteren".

• *Ivo Niehe: „Kon ik in mijn leven maar eens een keuze maken tussen produceren en presenteren".*

Niehe is zich bewust van het feit dat het maken van een talkshow in Nederland een steeds hachelijker onderneming begint te worden. „De wildgroei aan praatprogramma's is tragisch. Er is in die tien jaar natuurlijk vreselijk veel veranderd. Destijds zat Sonja wekelijks en wij veertiendaags en dat was het. De gasten die niet in Sonja zaten, kwamen bij ons en omgekeerd. Dat is nu dus wel anders. Een aantal jaren geleden had ik al zo'n beetje iedereen gehad en sommige gasten waren zelfs al twee keer in mijn programma geweest. Toen dacht ik: het wordt tijd om het terrein uit te breiden naar het buitenland.

Toen ben ik met de TV Show op reis begonnen. Dat heeft weer een nieuwe impuls gegeven.

Maar al die talkshows... Waar ik vreselijk om moet lachen is dat Milou van Sprang in de krant zegt dat zij wel eens even zal laten zien hoe het moet. Dus toen ben ik wel even voor de buis gaan zitten, die avond. Als je zoiets in een interview zegt, dan wil ik het ook zien. Toen ik zag wat daar aan armoe voorbij kwam, had ik een leuke avond. Het is namelijk hartstikke moeilijk".

Venijnig

„Ik heb", zegt Niehe, terugkijkend op tien jaar TV Show, „altijd spijt gehad van het interview met Sonja. Die kwam jaren geleden bij mij en vandaar dat ze dit jaar, enigszins begrijpelijk, revanche heeft genomen. Ik kreeg destijds de opdracht van mijn bazen bij de TROS om heel venijnig dat gesprek in te gaan. Ik ben blijkbaar toch heel gezagsgetrouw, want ik pakte dat op. Achteraf denk ik dat dat een veel beter gesprek had kunnen worden als ik mezelf was geweest. Ook van het interview met Saar Boerlage heb ik spijt. Een vrouw die in het voorgesprek zo van leer trok en zo fanatiek was, dat ik me tijdens de uitzending helemaal op de aanval had gericht. Die fanatieke vrouw bleek ineens een beetje een zielig mensje te zijn in de uitzending".

Hoogtepunten diept de rappe babbelaar Niehe net zo gemakkelijk op uit zijn geheugen. „Het absoluut allerbeste gesprek vind ik dat met Kissinger. Een deel van de vragen was door Hans van Mierlo voorbereid. Toen Kissinger na afloop de kamer uitliep en zijn arm om mijn schouder sloeg zei hij: 'you had great questions'.

Of het legendarische gesprek met advocaat Moszkowicz. Dat was een bokswedstrijd die ik op punten won, omdat ik de vorm van de dag had. Zijn vrouw riep toen: je had advocaat moeten worden, dan was je een betere geweest dan mijn man".

„Ik heb een aantal nieuwe projecten bedacht die ik wil doen, maar daar zie ik mezelf niet in. Een soort TV Show op reis, waarin de interviewer iemand uit de geschiedenis opzoekt. Ook heb ik nog een grote show in m'n hoofd die anders moet worden dan alle andere shows".

„Ik dacht vroeger dat bekendheid veel in je leven zou oplossen. Daar heb ik inmiddels behoorlijk mee afgerekend. Ik weet nu wat het is. Ik doe een half jaar televisie en een half jaar niet. Die zes maanden dat ik met m'n hoofd niet op de buis ben en aan andere dingen werk, zijn voor mij de leukste zes maanden van het jaar".

Voorrecht

„Het is de ouderdom die de betrekkelijkheid van het leven in al zijn facetten aan je opdringt", zegt Niehe opeens filosofisch. „Dat klinkt misschien alsof ik al vreselijk oud ben, maar zo voel ik het. Ik ben iemand die altijd heel intensief heeft gewerkt. Ik heb in die vijftien jaar alles gedaan, van mislukt commentaar bij het Eurovisie songfestival tot voorzitter van de jury in Montreux. Ik heb het voorrecht gehad alles wat er in dit vak te doen is, te doen. Het is voor één leven al genoeg, denk ik. Wat er dan nog voor me overblijft? Wat altijd overblijft is werken met inspirerende mensen. Dat lukt me nu heel erg goed".

Niehe ziet zich, als één van de herkenbare TROS-gezichten, nog niet zo gauw een overstap maken naar elders. „Ik heb nog een contract voor een jaar. Ik heb wat aanbiedingen uit het buitenland gehad, maar ik vind het leven hier prachtig. Zekerheden zijn heerlijk. Net als iedereen ben ik destijds gevraagd om commercieel te gaan. Maar ik heb hier de vrijheid die ik wil om een programma te maken, dus er was nooit een reden om te veranderen. Ik zou op zichzelf graag commercieel willen, maar zoals het nu is, is het goed dat er wat tegenwicht is tegen de grote eenvormigheid in programma's die RTL uitzendt".

„Naarmate ik ouder werd, kreeg ik het hier ook steeds meer naar mijn zin. Het avontuur in Duitsland of Italië, waar sprake van was.... laat mij maar lekker hier zitten. Ik ben wel jaloers hoor als ik zie dat De Mol zo'n enorm kantoor neerzet naast het NOB. Dan denk ik: als ik opnieuw zou moeten beginnen zou ik eigenlijk ook wel zo groot willen worden. Dat gevoel bekruipt mij ook altijd als ik door Aalsmeer loop. Het valt me op dat ik dat nog steeds heb, die jaloezie. Maar ja, als je klein bent heb je ook weer minder zorgen".

Deurzakkers maken klassieke deun

Strauss-melodie als carnavalskraker

HILVERSUM – Clemens van Bracht (40) en Willem van Schijndel (36) hebben als De Deurzakkers een bijzondere carnavalskraker gemaakt. Het duo haakt in op de hang naar klassieke muziek en gebruikt melodieën van Strauss, Verdi en Bizet. De symfonieën zijn bewerkt door producer Ad Kraamer en worden door de Deurzakkers aan elkaar gezongen met de 'ijzersterke' tekst: Wij weten wel hoe laat het is!!.

Willem van Schijndel verklaart de ongebruikelijke carnavalsplaat. „Clemens en ik hebben in 1983 al eens een Strauss-medley gemaakt die op de B-kant van een single stond. Vooral in België werd de B-kant toen populairder dan de A-kant. Wij houden zelf wel van populaire klassieke muziek zoals de Radetzky mars van Strauss, dat in combinatie met de toegenomen vraag naar klassieke muziek, bracht ons op het idee een bijzondere carnavalskraker te maken".

Topper

Van Schijndel is er van overtuigd dat de single een topper gaat worden. „Het plaatje ligt vanaf vandaag in de muziekhandel en ook op onze nieuwe cd staat het nummer in een lange uitvoering. Op de hoes staan Clemens en ik afgebeeld in Pavarotti-outfit. Dat wordt onze nieuwe act. Clemens en ik haken echt in op het Pavarotti-effect in Nederland. Die man kwam als eerste klassieker de top veertig binnen. Nu zijn Placido Domingo en José Carreras bijna volkshelden geworden. Ook de jeugd is enthousiast over klassieke muziek. Dankzij Nigel Kennedy. De Antwerpens Night of the Proms werd door 65000 mensen bezocht en ze gingen uit hun dak. Dat is dus ook de bedoeling van ons plaatje".

De Deurzakkers hebben zich niet goedkoop van hun single afgemaakt. Van Schijndel: „We wilden de klassieke melodieën niet te zeer ontkrachten en hebben daarom het plaatje opgenomen met een heus symfonie-orkest. Een dure en tijdrovende aangelegenheid, maar zeker de moeite waard. De titel Wij weten wel hoe laat het is, slaat op het feit dat we met deze plaat terug gaan in de tijd. We hopen dat deze single een carnavalskraker wordt in de orde van Zak 'es lekker door en Het Feest kan beginnen".

Kerkraadse lilliputter in Winkbülle-show

HEERLEN – De Kerkraadse lilliputter Wilbert Hanssen is een van de vele medewerkenden aan de Winkbüllerevue, die op vrijdag 25 en zaterdag 26 januari plaatsvindt in de Heerlense Stadsschouwburg. De kleine Kerkradenaar werkte het laatste half jaar mee aan de musical Sneeuwwitje, die in alle grote steden van ons land veel succes oogstte.

Wilbert Hanssen is een van de vele Kerkradenaren die dit jaar hun medewerking verlenen aan het Heerlense carnavalsfeest. De revue is geschreven, wordt geproduceerd en geregisseerd door het Kerkraadse duo John Friedericks en Arno Römgens. Bovendien verlenen de Kerkradenaren Frans Haselier en Arno Deckers hun medewerking.

De revue wordt als vanouds gepresenteerd door Frits Pelt. Hij kan onder meer optredens aankondigen van Katinka Pelt en Willy Smeets, orkest 't Knepke, ballet Mix, de 72-jarige winnares van de Heerlense carnavalssjlaajer Lenie Reubsaet, Flot Kapot, Pratsjbülle, Leo Keulaerts en Paul Münsterman, Huub Janssen, Los Katastrofos en Tröat in de Gut.

Dat de rivaliteit tussen Kerkrade en Heerlen veelvuldig aan de orde komt, zal niet verwonderlijk zijn. De toegangsprijs voor de revue bedraagt op vrijdag ƒ 15,00 en op zaterdag ƒ 17,50. Zaterdagavond is aansluitend bal. Voorverkoop aan de kassa van de Stadsschouwburg en bij café Chermin in Kerkrade.

Theaterrevue Van Duin op tv goed bekeken

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – André van Duin is erg in zijn sas met het kijkcijfer dat zijn revue bij de TROS heeft gehaald. Vorige week zond de TROS een nog niet eerder vertoonde theaterrevue van de komiek uit en noteerde een kijkdichtheid van 31 procent. Op Oudejaarsavond haalde Van Duin met een registratie van een andere revue bij RTL 4 een kijkdichtheid van 21 procent.

De geruchten in het Hilversumse circuit dat Van Duin weer op korte termijn terugkeert bij de TROS, ontzenuwt Van Duin. 'Ik blijf, volgens afspraak, nog twee jaar bij RTL 4'.

Van Duin verklaart: „Ik heb vorig jaar met Joop van den Ende afgesproken dat ik voor drie jaar voor RTL 4 beschikbaar zou zijn. Er staat niets op papier, dat is een mondelinge afspraak. Ik heb dus nog twee jaar te gaan en daarna zie ik wel. Alles staat open wat mij betreft. Maar afspraak is afspraak en ik ben gewend me daar aan te houden.

Ik draag de TROS een warm hart toe, dat zeker. Ik weet wel hoe de geruchten in de wereld zijn gekomen. Onlangs stapte ik, tot ieders verbazing, binnen op het nieuwjaarsfeest van TROS Radio 3-mensen. Dat moet kunnen".

Felicitatie

De TROS tv-directeur Cees den Daas stuurde André van Duin deze week een briefje waarin hij de komiek feliciteerde met de behaalde kijkdichtheid bij de TROS. Producent Joop van den Ende heeft Den Daas telefonisch gefeliciteerd met de kijkdichtheid van 'zijn' ster die eenmalig terugkeerde op het oude nest. De TROS beschikte nog over de uitzendrechten van deze theaterrevue.

Van Duin: „Heel aardig dat ik dat briefje kreeg. Natuurlijk was is erg in mijn sas met de 31 procent. Dat is ouderwets scoren. Ik vond het ook leuk dat ik nu weer eens op het TROS-scherm te zien was. Ik heb niets tegen die omroep. Ik heb alleen maar vrienden bij de TROS".

• *André van Duin: „Een kijkdichtheid van 31 procent, dat is ouderwets scoren".*

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
VARA
13.45 De VARA matinee. Mozart on Tour, 13-delige serie muzikale hoogtepunten van Mozart. Afl. 2.
14.51 Neighbours. Australische serie. Laura dwingt haar dochter Nikki tot een beslissing die grote gevolgen heeft.
15.34 Jules unlimited. Programma over techniek en avontuur.
15.58 Howard's way. Engelse serie. Op huwelijksreis op Malta vertelt Jack aan Vanessa dat David bij fraude betrokken is.
16.52 Museumschatten. Prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit de Nederlandse musea. Vandaag: Diamonds are forever. (herh.).
17.01 Brainstorm. Quiz.
17.30 ●●Journaal.
17.40 Vroege vogels. Natuur- en milieumagazine.
18.19 VARA's kindermenu. Met om:
18.19 Boes. Tekenfilmserie. Afl.: Pitten in de hitte.
18.31 (TT)Alfred J. Kwak. Tekenfilmserie. Afl.: Groot Waterland krijgt een president.
19.00 ●●Journaal.
19.22 Twaalf steden dertien ongelukken. Serie gedramatiseerde verkeersongelukken. Afl.: Even een patatje halen (Zwolle). Tonnie en Suzan leren elkaar op de camping kennen. Tonnie is motorcrossfanaat en oefent vast op zijn brommer.
19.47 ●●Flying doctors. Australische doktersserie. Afl.: Een ongeluk komt nooit alleen. Amanda en Mark wonen bij Amanda's ouders. Moeder Pauline bemoeit zich overal mee en vindt Mark niet goed genoeg voor Amanda.
20.38 (TT)Zeg eens AAA. Serie. Afl.: De Ming-vaas. Hans en Lydie gaan een weekend naar Drenthe om een piano te bekijken. Mien past op het lege huis van mijnheer Buys.
20.59 Sonja op zaterdag. Talkshow vanuit de Rode Hoed in Amsterdam.
21.55 Achter het nieuws. Actualiteitenrubriek.
22.30 Per seconde wijzer. Quiz.
23.03 De wereld van Boudewijn Büch. Columbus achterna, serie reisprogramma's in het voetspoor van Columbus. Afl. 7.
23.34 Langs de kade. 9-delige Belgische serie. Afl.: De gluurder. In een rustige buurt wordt een dode man aangetroffen. Bij de droogdokken is veel materiaal gestolen en Fleur Petit komt het manneploegje van bureau 170 versterken.
00.34 Natuurmoment. Vandaag: Stuifduinen op Schiermonnikoog.
00.44-00.49 ●●Journaal.

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 ●●Journaal.
AVRO
17.41 Post!! Brievenrubriek voor de jeugd. Met: Thundercats, tekenfilmserie. Afl.: Excalibur.
18.07 Wordt vervolgd. Tekenfilmmagazine.
18.30 Pauze tv. Jongerenmagazine.
18.55 (TT)Jackpot. Spelprogramma.
19.25 'Sorry' met Mini & Maxi. 6-delige serie amusementsprogramma's met Mini & Maxi.
20.00 (TT+●●)Journaal.
20.28 Van der Valk. Serie. Afl. 2: The little rascals. Wanneer de heroïneverslaafde Friso Jongkind vermoord wordt aangetroffen, wordt Van der Valk ingeschakeld. Het blijft echter niet bij één moord.
22.20 Glamourland. Society-programma.
22.51 Karel. Talkshow vanaf het Rembrandtplein.
23.42 Jonge mensen op het concertpodium special. Pianoconcert van Schumann, uitgevoerd door de pianist Lovro Pogorelich begeleid door het Radio Kamer Orkest o.l.v. Kenneth Montgomery.

● *Neil Diamond in 'Live. Neil Diamond'. (RTL 4 – 13.00 uur)*

00.19-00.24 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
12.30-13.45 Studio Sport. Met Worldcup skiën vanuit Kitzbühel.
15.15-16.45 Studio Sport. Met NK marathonschaatsen vanuit Eindhoven.
17.20 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 Studio Sport. Met WK Zwemmen vanuit Perth.
18.00 Paspoort Marokkanen. Wekelijks magazine in het Marokkaans, Arabisch en het Nederlands.
18.30 Sesamstraat.
18.45 Jeugdjournaal-extra.
19.10 Transantarctica. 5-delige Franse documentaireserie over de Noordpool. Afl. 2: De voorbereiding.
19.54 Lotto-trekking.
20.00 8 x Tennessee Williams. Suddenly last summer, tv-film van Joseph L. Mankiewicz naar het gelijknamige toneelstuk van Tennessee Williams. Om de waarheid rond haar verdwenen zoon Sebastiaan te verbergen probeert een rijke moeder m.b.v. een hersenchirurg een zgn. geestesziek meisje monddood te maken.
22.00 ●●Journaal.
22.15 Studio Sport.
22.50-00.20 Born American. Fins/Amerikaanse speelfilm uit 1986 van Renny Harlin.

RTL 4

07.00 Ochtendprogramma. Met o.a. Rete Mia.
08.00 Telekids. Kinderprogramma.
12.00 Katts & Dog. Amerikaanse serie (herh.).
12.30 Jukebox.
13.00 Live. Neil Diamond.
13.40 Real Genius. Amerikaanse comedy uit 1985.
15.30 Villa Lux. Jongerenprogramma.
16.30 De Flintstones. Tekenfilmserie.
17.00 Wijnexpress.
17.30 Tineke. Rechtstreeks.
18.00 Zes Uur Nieuws. Presentatie: Jaap van Meekren.
18.10 Tineke. Deel 2.
19.30 Avondnieuws. Presentatie: Jaap van Meekren.

19.50 Weer. Presentatie: Reinier van den Berg.
19.55 Rad van Fortuin.
20.25 Scrabble.
20.35 America's funniest people.
21.15 Scrabble.
21.20 Wie is wie?
21.50 Scrabble.
21.55 Mag het iets meer zijn? Afl. 16.
22.25 Scrabble.
22.30 Hunter. Amerikaanse politieserie.
23.30 Laatste Nieuws. Presentatie: Sander Simons.
23.40 Count Yorga Vampire. Amerikaanse film uit 1970. In het huis van Count Yorga wordt een seance gehouden.
01.20 Nachtprogramma. Met o.a. Classique en Rete Mia.

RTL Plus

06.00 Reporter des Verbrechens. Amerikaanse misdaadserie. (herh.).
06.45 Notarztwagen 7. Oostduitse serie. Afl.: Die Pleite muss gefeiert werden. (herh.).
07.10 Die Schöngrubers. Afl.: Die Landpartie.
07.35 Lieber Onkel Bill. Afl.: The Jody affair. (herh.).
08.00 Konfetti. Kinderprogramma.
09.35 Klack. Kinderspelshow.
10.10 Die Holidays aus Rom. Afl.: Der Doppelgänger. (herh.).
10.35 Die Jetsons. Afl.: Achtung Spione.
11.00 Pit und Hercule. Franse tekenfilmserie. Afl. 2: Taxis folies.
11.15 Marvel Universum.
12.35 He Man. Amerikaanse tekenfilmserie. Afl.: Gefangen im Ionensturm.
13.00 C.O.P.S. Amerikaanse tekenfilmserie. Afl.: Der Fall des brillanten Berserko.
13.25 Teenage mutant hero turtles. Tekenfilmserie. Afl.: Das Schwert des Universums.
13.50 Ragazzi. Muziekmagazine.
14.20 Sierra. Afl.: Das Rehkitz. (herh.).
15.10 Daktari. Afl.: Judy ist in Gefahr.
16.05 Lassie. Afl.: Auf Krücken gegen Einbrecher.
16.25 Katts and Dog - Ein Herz und eine Schnauze. Afl.: Entführung in Frankreich.
16.55 Der Engel kehrt zurück. Afl.: Verliebt in einen Geist. (herh.).
17.45 Inside Bunte. Gevarieerd magazine.
18.10 Action - Neu im Kino. Filmtips door Isolde Tarrach.
18.45 RTL aktuell.
19.00 Anpfiff. Voetbal-show met Ulli Potofski.
19.30 Das A-Team. Afl.: Geldhaie.
20.15 Brust oder Keule. Franse komedie uit 1976 van Claude Zidi.
22.00 Dall-As. Talkshow met Karl Dall.
23.00 Liebesgrüsse aus der Lederhose V. Die Bruchpiloten vom Königsee, Duitse erotische film uit 1978 van Gunter Otto.
00.45 Sexy Folies.
01.10 Verheiratete Männer... nein danke! Engelse erotische film uit 1979 van Robert Young.
02.35 Liebesgrüsse aus der Lederhose V. Die Bruchpiloten vom Königsee, Duitse erotische film. (herh.).
04.15 Brust oder Keule. Franse komedie. (herh.).
05.55 Aerobics.

SAT 1

07.30 Guten Morgen mit SAT.1. **08.30** Paradise. **09.30** Wirtschaftsforum. **10.00** Programma-overzicht. **10.05** Köpfchen, Köpfchen. **10.30** Von Herz zu Herz. **11.00** Frank & Frei. **11.50** T.J. Hooker. **12.45** SAT.1 – Auslandsmagazin. **13.10** Hotel. **14.00** ■Lampenfieber. **15.45** Music News. **16.15** Zapp. **16.40** Neon Rider. **17.35** Gewinn in SAT.1. **17.40** SAT.1 Blick. Aansl. SAT.1 Wetter. **17.45** Programma-overzicht. **17.50** Wir lieben Kate. **18.15** Chance. **18.45** SAT.1 Blick. Aansl. SAT.1 Wetter. **18.50** Quadriga. **19.30** Bezaubernde Jeannie. **19.55** SAT.1 Blick. **20.00** Sacharow. **22.00** SAT.1 Blick und Sport. **22.15** Alien Nation. **23.10** M.A.S.H. **01.05** Abenteuer auf der Lucky Lady. **02.55-03.05** Programmaoverzicht.

SSVC

10.00 Children's SSVC. **10.25** Land of the Giants. **11.15** The Jetsons. **11.40** Happy Days. **12.00** Trivial Pursuit. **12.30** The Waltans. **13.15** Grandstand. **18.05** News and Weather Report. **18.15** Pop Spot. **18.45** Blind Date. **19.35** Challenge Amerika. **20.25** You rang M'Lord? **21.15** Birds of a feather. **21.45** World Professonal Darts Championships. **22.45** News and Weather. **23.00** The trouble with Agatha Christie. **23.50-01.25** The mercantile credit snooker classic.

BBC Europe

09.25 Today's Viewing. **09.30** Dooby's Duck Truck. **09.40 Gordon T. Gopher.** **09.50** Billy Webb. **10.15** Clean Slate. **10.45** First Sight. **11.15** Gardens by Design. **11.45** Volgens aankondiging. **12.45** Crufts. **13.15** Grandstand. **18.05** News and weather. **18.20** Public Eye. **18.50** Volgens aankondiging. **19.05** Challenge Anneka. **19.55** Allo, Allo. **20.25** The Paul Daniels Magic Show. **21.10** Bergerac. **22.00** News and Sport. **22.20** 40 Minutes. **23.00** Crufts. **00.00** Darts. **01.00-01.05** Sunday's Viewing.

Eurosport

08.30 Fun Factory. **10.00** Motor sport. **10.30** Afwisselend: Ski report; WK zwemmen: finales live vanuit Perth; Worldcup skiën: Slalom voor dames, live vanuit Maribor, Joegoslavië; Worldcup skiën: Afdaling voor heren, live vanuit Kitzbühel; WK Synchroon zwemmen voor teams, vanuit Perth; Snooker: vooruitblik op World Masters toernooi te Birmingham; Worldcup skiën voor dames en heren, samenvatting. **18.45** Wielrennen: Zesdaagse van Keulen. **19.45** Zeilen: BOC round the world yacht race. **20.15** WWF worstelen: Survivor series. **21.45** Boksen. **22.45** Autosport: Parijs-Dakar rally. **23.00** WK Zwemmen vanuit Perth, samenvatting. **01.00** Autosport: Parijs-Dakar rally. **01.15-02.15** Worldcup skiën voor dames en heren, samenvatting.

Super Channel

07.00 The Mix. **15.00** Once upon a time. **17.00** Videofashion. **17.30** Coca-Cola Eurochart. **18.00** Ultra Sport. **19.50** Goodyear Weather Report. **20.00** The best of blue night. **21.00** Drums of the deep South followed by The Opel Supersports News, followed by The Goodyear Weather Report, followed by The late night mix.

MTV Europe

08.00 VJ Paul King. **10.00** Club MTV. **11.00** The best of swatch next 90. **11.30** MTV's US Top 20 Countdown. **13.30** XPO. **14.00** VJ Pip Dann. **17.00** The MTV Spotlight. **17.30** Yo! MTV Raps. **18.30** The big picture. **19.00** MTV's Braun European top 20. **21.00** The Party Zone. **23.30** Club MTV. **00.00** MTV Spotlight. **00.30** VJ Ray Cokes. **03.00** Night Videos.

CNN

07.00 Headline News Update. **07.30** Moneyline. **08.00, 08.30** Headline News Update. **09.00** World Business This Week. **09.30, 10.00, 10.30** Headline News Update. **11.00** News Update. **11.10** Larry King. **12.00, 12.30** Headline News Update. **12.40** The International Correspondent. **13.00, 14.00** Headline News Update. **14.10** The Big Story. **14.30, 15.00** Headline News Update. **15.10** Healthweek. **15.30** News Update. **15.40** Moneyweek. **16.00** News Update. **16.10** Science and Technology Week. **16.30** News Update. **16.40** Style with Elsa Klench. **17.00** News Update. **17.10** Showbiz This Week. **17.30** College Football Preview. **18.00, 18.30** Headline News Update. **18.40** Evans and Novak. **19.00** World Business This Week. **19.30** News Update. **19.40** Newsmaker Saturday. **20.00** News Update. **20.10** Healthweek. **20.30** News Update. **20.40** Style with Elsa Klench. **21.00** News Update. **21.10** Your Money. **21.30** News Update. **21.40** The International Correspondent. **22.00, 22.30** News Update. **22.40** Futurewatch. **23.00, 23.30** Headline News Update. **23.40** Newsmaker Saturday. **00.00** Headline News Update. **00.40** Pinnacle. **01.00** News Update. **01.10** The Big Story. **01.30, 02.00, 03.00** Headline News Update. **03.10** Showbiz this Week. **03.30, 04.00, 05.00** Headline News Update. **05.10** The Capital Gang. **05.30, 06.00** The Headline News Update.

Duitsland 1

09.00 Heute.
09.03 Durch die Heimat des Eises und der Stürme. Afl. 2: Tausend Kilometer Einsamkeit zum Pol. (herh.).
09.45 Wer rastet, der rostet. Gymnastiek. Afl. 12.
10.00 Heute.
10.03 Auslandjournal.
10.45 ZDF-info Gesundheit.
11.00 Heute.
11.03 (■+TT)Engel aus zweiter Hand. Amerikaanse speelfilm ui 1938 van H.C. Potter.
12.25 Weltenbummler. Mit Hardy Kröger in Hong Kong (2). (herh.).
12.55 Persoverzicht.
13.00 Heute.
13.05 Europamagazin.
13.30 Festival. Met bekroonde industriefilms.
14.15 Plauener Spitze. Portret van de zangeres Dagmar Schellenberger-Ernst.
15.15 Besser essen in Deutschland.
15.45 Erstens.
16.00 Disney-Club. Kinderprogramma.
17.25 Hier und Heute unterwegs.
17.55 Tagesschau.
18.00 Sportscau-Telegramm.
18.15 Sportschau.
19.00 Markt.
19.30 Graf Duckula. Tekenfilmserie. Afl.: Butler zu vermieten.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 øøTagesschau.
20.15 Ein Kessel Buntes. Internationale show.
22.00 ●●Lottotrekking.
22.05 Tagesschau.
22.15 øøDas Wort zum Sonntag.
22.20 Tödliche Angst. Franse speelfilm uit 1984 van Claude Pinoteau.
00.05 Schlagschuss. Amerikaanse speelfilm uit 1977 van George Roy Hill.
02.00 Tagesschau.
02.05-02.10 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.

Duitsland 2

08.30 Nachbarn in Europa. Informatie in het Turks, Servo-Kroatisch en Spaans.
09.00 Heute.
09.03 Durch die Heimat des Eises und der Stürme.
09.45 Wer rastet, der rostet. Gymnastiek. Afl. 12.
10.00 Heute.
10.03 Auslandsjournal.
10.45 ZDF-info Gesundheit. Medisch magazine.
11.00 Heute
11.03 Nachbarn in Europa. Internationaal magazine.
11.25 ZDF Sport extra.
14.30 Mensch und Natur. 3-delige serie over de relatie tussen mens en natuur. Afl. 1: Wasser - Quelle des Lebens.
15.00 Alfred J. Kwak. Tekenfilmserie. Afl. 13: Haltet den Dieb!
15.25 Pingu. Poppenfilmserie. Afl.: Schlittenrennen.
15.30 Immer dieser Michel. Serie. Afl. 2: Michel muss mehr Männchen machen.
16.58 Programma-overzicht.
17.00 Heute.
17.05 Raumschiff Enterprise - Das nächste Jahrhundert. Amerikaanse sf-serie. Afl.: Rikers Versuchung. Aansl.: Hol Dir die Sonne auf den Tisch.
17.40 Raumschiff Enterprise - Das nächste Jahrhundert. Vervolg.
18.10 Länderspiegel. Aansl.: Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.30 Insel der Träume. Serie. Afl.: Die verlorene Tochter.
20.15 Treibjagd in den Wolken. Amerikaanse tv-film uit 1982 van William A. Graham.
21.45 Heute.
21.50 Das aktuelle Sport-Studio. Aansl.: Lottotrekking.
23.10 Sein Leben in meiner Gewalt. Engelse speelfilm uit 1973 van Sidney Lumet.
01.00 Heute.

Duitsland 3 West

09.45 Wer rastet, der rostet. Gymnastiek. Afl. 6.
10.00 This Week. Nieuws in het Engels.
10.15 Actualités. Nieuws in het Frans.
10.30 Avanti! Avanti! Cursus Italiaans. Les 14. (herh.).
11.00 Family Album, USA. 13-delige cursus Amerikaans Engels. Les 1.
11.30 Fernuniversität im Dritten.
12.15 Die Abenteuer des Thor Heyerdahl. Afl. 11: Kon-Tiki auf Sonnenkurs.
13.00 Telekolleg II. Cursus Duits. Afl. 14. (herh.).
13.30 Telekolleg II. Cursus wiskunde. Les 27. (herh.).
14.00 Rückblende. Vor 40 Jahren: Die Sünderin.
14.15 West 3 aktuell.
15.00 Sport 3 extra.
17.00 Von der Faszination des Nachbaren. Reportage over het ge-

● *Monika Woytowicz in 'Insel der Träume'. (Duitsland 2 – 19.30 uur)*

bruik van computergrafiek bij de televisie.
17.45 Die Gesänge der Wale. Natuurfilm over het gezang van walvisachtigen. (herh.).
18.00 Aktuelle Minute.
18.01 ARD-Ratgeber Essen und Trinken. Culinaire tips.
18.30 Die Sendung mit der Maus. Kinderprogramma.
18.58 Programma-overzicht.
19.00 Aktuelle Stunde. Met om 19.35 Sport im Westen.
20.00 Du und Dein Tier. Huisdierenmagazine.
20.30 Jeck 3. Carnavalsmagazine.
21.15 Butoh - Body on the edge of crisis. Reportage over de Butoh, een maatschappij-kritische Japanse theatervorm.
22.40 Auf den Spuren von Alexandra Davikd-Néel durch Tibet.
23.10 Kunst im Gespräch. Documenta '92, das neue Konzept.
23.55 Rocklife.
00.55 West 3 aktuell.

Duitsland 3 SWF

13.00 Telekolleg II. Cursus Duits. Les 14. (herh.).
13.30 Mozart. 5-delige serie. Afl. 3.
15.00 Sport 3 extra.
17.00 IN. Programma-informatie.
17.30 Das Heilige Reich. Afl. 2: Des Kaisers Kirche.
18.00 Miteinander.
18.30 Das Südwest Journal. Aus Rheinland-Pfalz.
19.00 Lindenstrasse. Serie. Afl.: Frank und frei.
19.30 Planet Erde. Das Leben auf unserer Erde.
20.15 In 80 Tagen um die Welt.
20.30 Schlagende Beweise. Walpurgisnacht. Aansl.: Dagobert Lindlau in gesprek met Gerhard Mauz van Der Spiegel.
21.45 Nieuws.
21.50 Baden-Baden Disput.
23.20 Antonio Vivaldi: Die vier Jahreszeiten, ballet van Roland Petit.
00.20 Schlagzeilen.

RAI UNO

07.00 Vagabondo a cavallo. Film.
08.15 Grisu il draghetto.
08.30 Dse corso di spagnolo.
08.45 Dse corso di tedesco.
09.00 Dse l'altra faccia di...
09.30 Vedrai.
09.45 Beanj and Cecil.
10.10 Teledisney.
11.00 Il mercato del sabato.
11.55 Che tempo fa.
12.00 TG 1 - flash.
12.05 Il mercato des sabata (2).
12.25 Check-up.
13.25 Estrazioni del lotto.
13.30 Telegiornale.
13.55 TG 1 - tre minuti di...
14.00 Prisma.
14.30 Toto-TV radiocorriere.
14.35 Sabato sport.
15.30 Biliardo.
16.30 Le navi Armate.
17.00 Dall'antoniano di Bologna.
18.00 TG 1 - flash.
18.05 Estrazioni del lotto.
18.10 Piu' sani piu' belli.
19.25 Parole e vita.
19.40 Almanaccom del giorno dopo.
19.50 Che tempo fa.
20.00 Telegiornale.
20.40 Creme caramel.
23.00 Telegiornale.
23.10 Speciale TG 1.
00.00 TG 1 - note - che tempo fa.
00.20 Fino a settembre. Film.

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

Kabel- en CAI-abonnees: voor kanalen zie schema exploitant

■ = zwart/wit programma
●● = stereo geluidsweergave
øø = tweetalig bij stereo-app.
TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 26 29, 46, 5l, 53 en 57
Nederland 2: 31, 33, 35, 49, 54, 56 en 60
Nederland 3: 23, 32, 34, 43, 48, 52 en 59
RTL 4: satelliet
Duitsland 1: 9, 12, 24 en 46
Duitsland 2: 21, 29, 35 en 37
Duitsland 3 (West): 39, 48, 50, 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40, 55 en 56
RAI Uno: Satelliet
België/TV 1: 10 en 44
België/TV 2: 25 en 47
België/RTBF 1: 3 en 8
België/Télé 21: 28 en 42
TV 5: satelliet
RTL Plus: 7, 26, 36, 46 en satelliet
SAT 1: satelliet
SSVC: 33, 40, 49 en 59
BBC Europe: satelliet
Eurosport: satelliet
Super Channel: satelliet
MTV Europe: satelliet
CNN: satelliet
LD-TV: Heerlen en Hoensbroek 59, Kerkrade 64

RADIO

Radio 1: 95,3 en 100,3 mHz; 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92,1 en 88,2 mHz (van 21.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103,9 en 90,9 mHz
Radio 4: 98,7 en 94,5 mHz
Radio 5: 1008 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
Omroep Limburg: 95,3 en 100,3 mHz
BRT 2: 555 m (540 kHz), FM 22, 36 en 39 (93,7-97,5 en 97,9 mHz)
Belg. Rundfunk: FM 5 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 4.00-19.00) - FM 6 en 33 (88,9 en 97 mHz) - KG 49,26 m (6090 kHz)
WDR 4: 93,9 en 91,9 mHz

België/TV 1

09.30 Pronto. Cursus Italiaans voor beginners. Afl. 15: Mi Gira la Testa.
10.00 I.O. op zaterdag.
10.00 Schooltelevisie. Ezelsoor: Wereldoriëntatie: Speel je mee? Les 4: Met lijn en vorm (1e graad B.O.).
10.25 Wereldoriëntatie. Heb je 't al gehoord, Alice? Les 2: Het konijn aan de lijn (2e graad B.O.).
10.45 Snuffeltip. Special rond Babette Cole. Daarna Telescoop.
11.00 Milieuleer. Natuur, wat doe je ermee? Les 2: Jeugd en natuurbehoud.
11.25 Geschiedenis. De Kelten. Les 2: Kunst en cultuur.
11.50 Maatschappijleer. Uitdagingen in de derde wereld. Les 1: Wit over zwart. Daarna Meegenomen.
12.15 CJP-agenda. En gesprek met een antropologe over het leren omgaan met andere culturen.
12.30 Babel. Wekelijkse nieuwsbrief voor Turkse en Marokkaanse migranten.
16.15 ■Een hond in een kegelspel. Engelse speelfilm uit 1958 van John Paddy Carstairs.
17.40 Korte film.
17.50 Nieuwskrant.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik Tak. Animatieserie. Afl. 227.
18.05 Schoolslag.
18.45 Vlaanderen vakantieland.
19.20 Joker- en lotto-trekking.
19.30 Nieuws.

● *Een scene uit de film 'Een hond in een kegelspel'. (België/TV 1 – 16.15 uur)*

20.00 Zeg maar Jessie. Tv-show rond BRT's first lady Jessie de Caluwé met reportages, studiogasten en muzikale optredens.
21.10 The Hollywood-Connection.
22.25 Kunst-zaken.
22.30 Vandaag.
22.50 Sport op zaterdag.
23.20 Een jaar in Vietnam. 57-delige Amerikaanse serie. Afl. 14.
00.10-00.15 Coda. La Campanelle, van Liszt, uitgevoerd door Cahterine Joly, piano.

België/TV 2

Geen uitzending.

België/RTBF 1

09.40 Allô bonjour! 20-delige cursus alfabetisering. Les 9. **09.50** Interwallonië: Para vosotros, magazine voor Spanjaarden. **10.30** Ciao Italia, 26-delige cursus Italiaans. Les 25. **11.00** Spreek met ons mee, cursus Nederlands. Les 17 en 18. **11.30** Vidéothèque, thematisch discussieprogramma. Vandaag: La drogue. **13.00** Tribune économique et sociale. (herh.). **13.30** La pensée et les hommes, programma over filosofie en lekenmoraal. (herh.). **14.05** Radjou, magazine in dialect. **15.05** Théâtre Wallon. **16.05** Strip-tease. **17.20** Livres propos, boekenrubriek. **17.55** Félix, muziek, film, mode, sport en actualiteiten. **18.20** Noubanimé, met de tekenfilm Les Tifou. **18.25** Gourmandises, culinair magazine. **18.40** Télétourisme, toeristisch magazine. **19.15** Paardenkoersen en joker- en lottotrekking. **19.30** Journaal en weerbericht. **20.05** Le jardin extraordinaire, natuurmagazine. **20.40** Elephant man, Amerikaanse speelfilm uit 1980 van David Lynch. **22.40** Match 1, sportprogramma. Aansl.: Lotto en joker. **23.40-00.05** Weerbericht en laatste nieuws.

België/Télé 21

16.00 Vidéothèque. **17.30** Retour à Samarkan, documentaire serie. Afl. 1: Au Baltistan. **18.30** Il était une fois une guerre, documentaire over de Vietnamoorlog. (herh.). **19.30** Journaal met simultaanvertaling in gebarentaal, weerbericht en beursberichten. **20.00** Mozart, klassiek concert. **21.50** Laatste journaal en weerbericht. **22.20-23.50** Le retour des morts-vivants, Amerikaanse speelfilm uit 1984 van Dan O'Bannon. De opzichter Frank van een medisch bedrijf geeft de nieuwe medewerker Freddy graag een rondleiding. In de kelder staan enkele geheime vaten van het leger, waarin zich kadavers bevinden.

TV5

07.00 Journal Canadien. **07.30** Bonjour la France, bonjour l'Europe. **08.20** Corps accords. **08.30** Le club de l'enjeu. **09.00** Objectif économie. **09.30** Cours de Francais. **10.00** Mémoires d'un objectif. **11.00** Portrait. **12.00** Triathlon historique. **13.00** Journal Télévisé Français. **13.30** Horizon 93. **14.30** Petit écran, grands Romans. **16.05** Journal TV5. **16.15** Faut pas rêver. **17.15** Magazine module. **17.30** Félix. **18.00** Génies en herbe. **18.30** Francofolies de Montréal. **19.00** Journal TV5. **19.15** Clin d'oeil. **19.30** Journal Télévisé Suisse. **20.00** Thalassa. **21.00** Journal télévisé et Météo. **21.35** Petit écran, grands romans. **23.35** Journal TV5. **23.30** Caractères. **00.50-01.20** Ramdam.

radio

Radio 1

Ieder heel uur nieuws. 7.07 Nieuwsshow. (7.30 Nws.). 12.05 Kamerbreed. (12.30 Nws. 12.55 Mededelingen t.b.v. land en tuinbouw). 13.10 Aktua. 14.05 Aktua sport. (17.05 Actua. 17.30 Nws.). 18.10 Aktua. 19.04 Coulissen. 19.30 Langs de Lijn, sport en muziek. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Damokles. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2

Ieder heel uur nieuws. 7.04-16.00 Vrije zaterdag, met om 7.04 De opening. 9.04 De ronde van Hilversum. 11.04 Bal op 't dak. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Wie in 't Nederlands wil zingen. 15.04 Typisch Hollands. 16.04 Muzifax. 17.04 Levenslief en levensleed. 18.04 Country time. 19.04 Glas in lood. 20.04 Jazz uit het historisch archief. 20.30 Jazzgeschiedenis. 21.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3

Ieder heel uur nieuws. 7.04 Rabarbara. 8.04 Drie voor negen. 9.04 Gospelrock. 10.04 Popsjop. 12.04 Paperclip. 14.04 Popstation. 16.04 Zaterdag-sport. 18.04 De avondspits. 19.04 Paperclip-radio. 21.04 Crossroads. 23.04-24.00 Late date.

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Mooi zo... 8.00 Nws. 8.02 Wakker worden... 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert. World Saxophone Orch. 12.00 Muziek voor miljoenen. 13.00 Nws. 13.02 Klassiek: Berlijns Filharm. Ork. met viool. 14.38 Kamermuziekserie 90/91: Jerusalem String Trio. 15.19 Nieuwe grammofoon- en compactplaten. 16.00 Lang leve de opera! Belvedere Operaconcours: Niederöstereichisches Tonkünstlerorch. 18.00 Nws. 18.02 Zin in muziek. 20.00 Nws. 20.02 Klassiek. New Budapest Quartet speelt strijkkwartetten van Louis Spohr; ca 21.00 Klassiek. Nieuw Ensemble. 22.00 Literair: Camera obscure. 23.00 Orgels in de Elzas Nieuwe opnamen II. 23.20-24.00 Laudate.

Radio 5

6.30-6.50 Scheepv.- en marktber. en uitgebreid weerber. 9.00 Nws. 9.02 Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Werken aan werk. 10.00 Onder de groene linde. 10.15 Muzikale fruitmand. 11.15 Tijdsein-thema. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen...! 12.44 Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Kom er es uit. 13.30 Opo doro (Open deur). 14.00 Vijf op 5. 17.00 Licht en uitzicht. 17.45 Postbus 51, Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en Schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen Rasja (Er is hoop). 18.40 Hoda al-islam. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokkaans en Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00-23.00 Zaterdagavond-uur.

Omroep Limburg

9.03 Postbus 94. Muziek op verzoek. 10.03 De onderstroom. Magazine met culturele onderwerpen. 12.03-13.00 Het evenement. Het muziekleven in Limburg. 17.03 Limburg aktueel. Nieuws en aktualiteiten. 17.15-18.00 Vrij spel. Pop in Limburg.

België/Radio 2

06.00 Nieuws. 06.05 Welkom weekend met om 06.30, 07.00, 07.30 en 07.45 Nieuws en in het spionnetje. 08.00 Nieuws. 08.10 Ochtendkuren met Somers en Verschueren. Ontbijtshow met amusement en lichte informatieve bijdragen. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval. Spelprogramma met Luc Appermont en drie bekende Vlamingen. 11.30 De Vlaamse top tien. 12.00 Top 30 (13.00 Nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. Swingend entertainment voor iedereen. 17.00 Nieuws. 17.05 Fris van Lefever (18.00 Nieuws). 20.00 Hartelijk. Romantische muziek met herinneringen van luisteraars (22.00 Nieuws en lotto-uitslagen). 23.30-06.00 Nachtradio met nieuws om 24.00 uur.

België/BRF

06.35 Radiofrühstück. (+ Spiel 'Glückstreffer'). 07.15 Wunschkasten. 07.45 Veranstaltungskalender. 08.30 Besinnliche Worte. 09.05 LP-Markt. 10.00 'Hit oder Niete'. 12.00 Musik bei Tisch (12.15 Veranstaltungskalender). 12.45 Im Brennpunkt. 13.00 Hitparade. 16.05 Contra-Re Jugendmagazin. 17.05 Forum Kulturmagazin. 18.10 BRF - Aktuell. 18.35 Freie Tribune. 18.45 Evangelium in unserer Zeit. 19.00 Saturday Night Rock show. 21.05 Lottozahlen.

Luxemburg/RTL

06.00 Guten Morgen Deutschland. 09.00 Beste Grüsse aus Hollywood. 10.00 RTL Live dabei. 13.00 Wünsch dir was. 15.00 Der Sportshop. 18.00 Dance-Party. 02.00-06.00 Kuschelrock.

Duitsland/WDR 4

04.05 Radiowecker. 06.00 Nachrichten und Wetter. 06.05 Morgenmelodie. 07.55 Morgen Andacht. 08.00 Nachrichten. 08.07 In unserem Alter. 09.00 Nachrichten und Wetter. 09.05 Musikpavillon. 12.00 Nachrichten und Wetter. 12.05 POP-report. 14.00 Nachrichten und Wetter. 14.07 Orchester der welt. 15.00 Café Carlton. 17.05 Fünf Uhr Tee. 19.05 Abendmelodie. 20.00 Nachrichten und Wetter. 20.05 Samstagskonzert. 22.00 Nieuws en weer. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

Nederland 1

.00-13.05 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
.00 **Het einde van een tijdperk.** Documentaire serie over de katholieke missie. Afl. 4: Missie voltooid. (herh.).
.40 **Afrika sterft van de honger.** Actuele informatie over de voedselsituatie in Afrika.
.45 **Napoleon en Josephine.** 4-delige Amerikaanse serie. Afl. 1. (herh.). Terug in Parijs ontmoet Napoleon Josephine. Hij trouwt met haar, maar wordt spoedig naar Italië gezonden.
.00 **Lamers, middagmagazine.**
.00 **Hou nou toch op.** Serie over stoppen met roken, waarin ook bekende Nederlanders worden gevolgd bij hun afkickpogingen.
.30 **••Journaal.**
.35 **KRESJ.** Met: Kiekeboe, gevarieerd peuterprogramma.
.45 **Oren van je kop.** Poppenserie. Afl.: Tellen.
.55 **De gezusters Kokkel.** Serie. Afl. 2: Paniek in huize Kokkel.
.20 **CRASH.** Met: Loods 6, jongerenprogramma vanaf de oever van het Amsterdamse IJ.
.00 **••Journaal.**
.05 **Afrika sterft van de honger.**
.10 **Waku waku.** Spelprogramma.
.40 **Zondagavond met Van Willigenburg.**
.25 **Afrika sterft van de honger.**
.30 **Hollywood connection.** Tv- en filmquiz met Carl Huybrechts.
.35 **Godfried Bomans: 1945-1971.** Tweeluik over leven en werk van Godfried Bomans. Afl. 2.
.25 **Brandpunt.** Actualiteitenmagazine.
.00 **The chief.** 6-delige Engelse politieserie. Afl. 2. Chief Stafford's zoon Tim heeft drugs in zijn bezit en is betrokken bij autodiefstal. Stafford wil hem vervolgd zien, maar hogere machten beslissen anders.
.52-23.57 **••Journaal.**

Nederland 2

09.00 **Babar de olifant.** Canadees-Franse tekenfilmserie. Afl.: Het kado.
09.25 **Fitless.** Kinderprogramma.
09.30 **Peter Papier.** 8-delige serie voor kleuters uit IJsland. Afl.: De race.
09.45 **Prima ballerina.** Zweeds filmpje.
10.05 **De freules.** 7-delige serie. Afl. 5: Een lange nacht.
10.35 **Rembo & Rembo.** Humor uit Krooswijk.
11.00-11.55 **Muziek op zondag.** Itzhak Perlman, Engelse documentaire over deze violist.
12.00-12.30 **TROS Voetbal plus.** Sportprogramma.
13.00-13.05 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
18.00 **The wonder years.** Amerikaanse comedy-serie. Afl.: Loosiers.
18.25 **Johnny.** Talkshow met Johnny Kamperveen.
19.00 **Moord-tv.** Aandacht voor de moordlijst en andere actuele pop.
19.10 **In living colour.** Comedyshow met o.a. Keenan Ivory Wayans.
19.30 **Onrust!** Subcultureel magazine.
20.00 **(TT+••)Journaal.**
20.10 **Jongens van De Witt.** Verkenningen van plekken en groeperingen in Nederland.
20.37 **Van Dis in de IJsbreker.** Talkshow.
21.37 **Berlin Alexanderplatz.** 14-delige Duitse serie van Rainer Werner Fassbinder naar het gelijknamige boek van Alfred Döblin. Afl. 3: Een hamer op het hoofd kan ook de ziel raken.
22.37 **De roepstem van God.** Documentaire over vier mensen die hun leven in dienst van God stellen.
23.35-23.40 **••Journaal.**

Nederland 3

09.00-09.05 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

● *Jacqueline Bisset en Armand Assante in 'Napoleon en Josephine'. (Nederland 1 – 14.45 uur)*

11.00 **Integratie.** Een proces voor twee, reportage over de integratie van moslims in de Nederlandse samenleving.
11.30 **Omrop Fryslân Edukatyf.** De Wyk (1).
12.00 **Het Capitool.** Discussieprogramma.
12.45 **Voorlichtingsprogramma.**
13.05-14.15 **Studio Sport.** Met Worldcup skiën te Kitzbühel en WK zwemmen te Perth.
17.50 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
18.00 **De coöperatie.** Opzet, structuur en werkwijze. Les 6.
18.30 **Sesamstraat.**
18.45 **Studio Sport.**
20.00 **••Journaal.**
20.10 **Kenmerk.** Actualiteitenrubriek.
20.35 **Een bericht van de Wilde Ganzen.**
20.37 **Tussen eten en afwas.** Informatieve serie waarin zeven jongeren hun ouders ondervragen. Afl. 3.
21.05 **Ze zitten niet voor zweetvoeten.** Werken aan werk-programma over werken als PIW-er (Penitentiair Inrichtingswerker) in een gevangenis.
21.30 **De gulden snede.** 3-delige serie documentaires over de normen van kunstenaars en vormgevers. Afl. 1: De verbeelding in je hoofd.
22.00 **Oog in oog.** Serie van twaalf tv-spelen. Afl. 1: De brizmilah, van Eli Asser, gespeeld door Bernhard Droog over een 73-jarige boekhandelaar die op de geboorte van zijn eerste kleinkind zit te wachten.
22.37 **Later.** Gesprekprogramma.
23.17-23.22 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

RTL 4

07.00 **Ochtendprogramma.** Met o.a. Rete Mia.
08.00 **Telekids.**
11.00 **Studio Rembrandt.** Eerste afl. van dit cultureel programma, dat deels in het teken staat van de Golfcrisis.
12.00 **Middagprogramma.** Met o.a. Hei Elei Kuckelei.
15.00 **Classique.**
15.45 **The Living Planet.** Engelse natuurserie.
16.15 **Operation Petticoat.** Amerikaanse comedyserie.
16.40 **Love boat.** Amerikaanse serie.
17.30 **Skimagazine.**
18.00 **Zes uur nieuws.** Presentatie: Jaap van Meekren.
18.15 **Bios.** Presentatie: Ruud ter Weijden.
19.00 **Scrabble.** Presentatie: Bart Bosch.
19.05 **Full House.** Amerikaanse comedyserie.
19.30 **Avondnieuws/Weer.** Presentatie: Jaap van Meekren en Reinier van den Berg.
19.40 **Jake & the Fatman.** Amerikaanse detectiveserie.
20.25 **Scrabble.** Presentatie: Bart Bosch.
20.35 **Columbo.** Amerikaanse detectiveserie.
22.10 **Scrabble.** Presentatie: Bart Bosch.
22.15 **Murphy Brown.** Amerikaanse comedyserie.
22.40 **Match.** Actueel sportprogramma.
23.55 **Laatste nieuws.** Presentatie: Sander Simons.
00.05 **Dallas.** Amerikaanse serie.
00.55 **Nachtprogramma.** Met o.a. Rete Mia, Beton Bidon en Classique.

RTL Plus

06.00 **Ein Herz für Wauzi.** Amerikaanse tekenfilmserie. (herh.).
06.20 **Die Holidays aus Rom.** Amerikaanse tekenfilmserie. (herh.).
06.45 **Die Jetsons.** Amerikaanse tekenfilmserie. (herh.).
07.10 **Yogi Bär.** (Herh.).
07.35 **Scooby Doo.** (Herh.).
08.00 **Li-La-Launebär.**
09.30 **Wer reisst denn gleich vorm Teufel aus?** Oost-Duitse sprookjesfilm uit 1978 van Egon Schlegel.
11.00 **Eind Treck zog weiter.** Amerikaanse speelfilm uit 1979 van Keith Larsen.
12.30 **Klassik à la carte.** Muziekprogramma.
13.00 **Junior Zeit.** Met: Mein Vater ist ein Aussenirdischer, Amerikaanse serie. Afl.: Poltergeist. Familie Munster, Amerikaanse serie. Afl.: Besuch von Dr. Frankenstein. Mein geheimes Ich, Amerikaanse serie. Afl.: Freunde fürs Leben.
14.15 **Raubfischer in Hellas.** Duitse speelfilm uit 1959 van Horst Hächler.
16.00 **Der Schuss.** Amerikaanse speelfilm uit 1966 van Mervyln LeRoy.
17.45 **Kunst und Botschaft.**
17.50 **Musikrevue.** Duitse schlagers.
18.45 **RTL aktuell.**
19.10 **Ein Tag wie kein anderer.** Toeristische quiz. Vandaag: Argentinië.
20.15 **Heimatmelodie.** Volksmuziek met Marianne en Michael.
21.55 **Spiegel TV.** Actualiteiten.
22.25 **Prime Time-Spätausgabe.**
22.45 **Chefarzt Dr. Westphal - Das turbulente Krankenhaus.** Amerikaanse serie. Afl.: Rettung in letzter Minute.
23.35 **Nachts wenn das Blut gefriert.** Monsters, Amerikaanse serie. Afl.: Süsse Versuchung.
00.00 **Kampf gegen die Mafia.** Amerikaanse serie. Afl.: Die Braut des Gangsters.
00.45 **Unbekannte Dimensionen.** Twilight zone, Amerikaanse serie verhalen. Vandaag: Botschaft aus einer fernen Welt.
01.10 **Alfred Hitchcock zeigt.** Amerikaanse serie verhalen. Vandaag: Es geschah bei Nebel.
01.35-01.40 **Aerobics.**

BBC Europe

09.50 Today's viewing. **09.55** Volgens aankondiging. **10.15** Articles of Faith. **10.30** This is the day. **11.00** A vous la France. **11.25** Espana Viva. **11.50** Step up to word. **12.15** A Way with numbers. **12.40** Volgens aankondiging. **13.05** See hear. **13.30** Country File. **14.00** News Summary. **14.05** On the Record. **15.00** Eastenders. **16.00** Bookmark. **17.00** Scrutiny. **17.30** Food and Drink. **18.05** The Clothes Show. **18.30** Antiques Roadshow. **19.15** OK 2. **19.25** News and Weather. **19.40** Songs of Praise. **20.15** Only fools and Horses. **21.05** Lovejoy. **21.55** News and Weather. **22.10** That's Life Special. **22.50** Screen two. **00.20** Ski Sunday. **00.55-01.00** Monday's Viewing.

Eurosport

07.00 The hour of power, religieus programma. **08.00** Fun factory, kinderprogramma. **10.00** Trans world sport. **11.00** Basketball: Europa cup voor heren. **12.00** Afwisselend: WK zwemmen live vanuit Perth; Worldcup skiën: slalom voor heren, live vanuit Kitzbühel; Worldcup skiën: reuzenslalom voor dames, live vanuit Maribor, Joegoslavië. **15.00** Snooker: World masters toernooi, live vanuit Birmingham. **19.00** Internationale motorsport. **20.00** Snooker: World masters toernooi, live vanuit Birmingham. **23.00** Autosport: Parijs-Dakar rally. **23.15** WK zwemmen en schoonspringen, samenvatting. **01.15** Autosport: Parijs-Dakar rally. **01.30-02.30** Worldcup skiën voor dames en heren, samenvatting.

Super Channel

07.00 The Mix. **11.00** Coca-Cola Eurochart. **11.30** The Mix. **13.30** Hello Australia Hello Vienna. **14.00** The Mix. **15.00** It is written with George Vandeman. **15.30** The Mix. **16.00** Tourist Magazin. **16.30** E.R.F. **17.00** The Mix. **17.30** The World Tomorrow. **17.55** Goodyear Weather Report. **18.00** Financial Times business-weekly. **18.30** Opel Supersports News. **18.35** Inside View. **19.30** Videofashion. **20.00** Spin. **21.00** The sunday western: Bells of San Angelo. Followed by The Goodyear Weather Report; Opel supersports news; followed by the Late Night Mix.

Duitsland 1

.35 **Disney Club.** Kinderprogramma.
.00 **Die Supersinne der Tiere.** Serie over zintuigen bij dieren. Afl. 2: Sehen heisst glauben.
.30 **Quedlinburg, Texas.** Verdwenen kunstschatten op de grijze markt.
.00 **Kopfball.** Spelprogramma.
.30 **øøDie Sendung mit der Maus.** Kinderserie.
.00 **••Presseclub.**
.45 **Tagesschau.** Met Wochenspiegel.
.10 **Programma-overzicht.** Van Eins Plus.
.15 **Musikstreifzuge.** Jazz for fun.
.45 **Babar.** Tekenfilmserie. Afl. 15: Der erste Schultag.
.10 **Degrassi Junior High.** Afl.: Das Gerücht.
.35 **A - Z Lifeshow.** Gevarieerd kindermagazine.
.00 **Tagesschau.**
.05 **••Catarina Valente zum 60 Geburtstag.**
.00 **ARD-Ratgeber.** Technik.
.30 **Der Tod im Leben.** Overwegingen rond het thema dood.
.00 **Tagesschau.**
.05 **Wir über uns.**
.10 **Sportschau.**
.40 **øøLindenstrasse.** Serie. Afl.: Luxus.
.09 **Die Goldene 1.** Bekendmaking van de winnaars.
.10 **Weltspiegel.** Reportages van buitenlandcorrespondenten.
.50 **Sportschau-Telegramm.**
.58 **Programma-overzicht.**
.00 **øøTagesschau.**
.15 **Wargames.** Kriegsspiele, Amerikaanse speelfilm uit 1983 van John Badham. De 17-jarige computerfreak David Lightman komt per ongeluk in de computer van het Amerikaanse leger terecht.
.05 **Kulturweltspiegel.**
.35 **Tagesschau.**
.40 **Hundert Meisterwerke.** Vogelwolke, van Lionel Feininger.
.50 **Die neuen Magier.** Onderzoekers over de functie en werking van hormonen.
.35 **Berliner Nachtschwärmer.**
.20 **Magnum.** Amerikaanse serie. Afl.: Auftrag mit Pferdefuss.
01.05 **Tagesschau.**
01.10-01.15 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.**

Duitsland 2

09.28 **Programma-overzicht.**
09.30 **Mit Wasser zum Leben.** Oudkatholieke kerkdienst vanuit Baden-Baden.
10.15 **Mosaik.** Maria Schell, filmportret van deze actrice t.g.v. haar 65ste verjaardag.
11.00 **••Eröffnungskonzert des Mozart-Jahres 1991.**
12.40 **ZDF Sport extra.** Met Worldcup skiën: Slalom voor heren, vanuit Kitzbühel.
13.30 **Siebenstein.** Poppenserie. Afl.: Der Koffer ist weg.
13.55 **Die Charlie Brown und Snoopy Show.** Tekenfilmserie. Afl.: Wer streichelt schon einen Vogel?
14.15 **Hals über Kopf.** Jeugdserie. Afl.: Die Zeitpille.
14.45 **Umwelt.** Milieumagazine.
15.15 **■Wen die Götter lieben.** Duitse speelfilm uit 1942 van Karl Hartl over het muzikale leven van Wolfgang Amadeus Mozart.
17.05 **Danke schön.** Verslag van de actie Sorgenkind. Aansl.: Der grosse Preis, bekendmaking van de winnaars.
17.10 **Heute.**
17.15 **Die Sport-Reportage.** Met o.a. WK Zwemmen vanuit Perth; Bundesliga-ijshockey.
18.10 **ML - Mona Lisa.** Vrouwenmagazine. Vandaag: Da werden Frauen zu Hyänen.
18.50 **Programma-overzicht.**
19.00 **Heute.**
19.10 **Bonn direkt.** Actualiteiten.
19.30 **Das Schwert des Islam.** Afl. 3: Die spate Rache Khomeinis.
20.15 **Skandal in Verona.** Tv-film in 3 delen van Alberto Lattuada. Deel 3.
21.55 **Heute.** Aansl.: Sport am Sonntag.
22.10 **••Don Giovanni.** Frans/Duits/Italiaanse speelfilm uit 1979 van Joseph Losey op muziek van Mozart over het leven van vrouwenversierder Don Juan.
01.00 **Heute.**

Duitsland 3 West

09.00 **Telekolleg II.** Cursus Engels. Afl. 1. (herh.).
09.30 **Telekolleg aktuell.** Cursusinformatie.

● *Ally Sheedy, Matthew Broderick en John Wood in 'Wargames – Kriegsspiele'. (Duitsland 1 – 20.15 uur)*

10.00 **Telekolleg II.** Cursus scheikunde. Afl. 1. (herh.).
10.30 **Telekolleg II.** Cursus dataverwerking. Afl. 1. (herh.).
11.00 **Ihre Heimat - unsere Heimat.** Programma voor Portugezen, Italianen en Turken.
12.00 **Tele-Akademie.** Professor Dr. Rainer Hoffmann over de Chinese filosofie, het Taoïsme.
12.45 **Sehen statt hören.** Weekmagazine voor doven en slechthorenden.
13.15 **Europa-Magazin.**
13.40 **West 3 aktuell.**
13.45 **Fenster-Platz.**
14.00 **Handwerker der Welt.** Serie portretten van beroepen. Vandaag: De smid.
14.15 **Wer umarmt wen?** Reportage over de relatie tussen de politiek en het medium televisie.
15.00 **Sport 3 extra.** Met WK zwemmen vanuit Perth, Australië.
17.00 **Recke, Tod und Tänzer.** Fragmenten uit het ballet Ring um den Ring van Béjart.
18.00 **Aktuelle Minute.**
18.01 **Der kleine Vampir.** 13-delige kinderserie. Afl. 10: Das grosse Fest der Vampire.
18.27 **Gott und die Welt.** Religieus magazine.
18.57 **Programma-overzicht.**
19.00 **Aktuelle Stunde.** Regionaal magazine met nieuws met om 19.30-19.45 Sport im Westen.
20.00 **Barroco.** Cubaans/Mexicaanse speelfilm uit 1989 van Paul Leduc naar de roman Concierto Barroco van Alejo Carpentier. Film zonder dialogen over de geschiedenis van de pre-Colombiaanse muziek.
21.47 **West 3 aktuell.**
21.55 **Reiter des Windes.** Documentaire over het Tibetaanse volk.
23.20 **Politisches Feature.** Taiwan - Heimkehr zum grossen Drachen? Interview met generaal Wego W.K. Chiang, zoon van Chiang-Kai-Schek over de mogelijke hereniging van Taiwan met China.
00.05 **Experimente.** Gibt es zuviele Bilder? Discussie over de toekomst van de Europese film en bioscoop.
00.35 **West 3 aktuell.**

Duitsland 3 SWF

08.00 **Spanien.** Sprache, Land und Leute. Les 2.
08.30 **Telekolleg II.** Cursus wiskunde. Les 27. (herh.).
09.00 **Telekolleg II.** Cursus Engels. Les 1. (herh.).
09.30 **Telekolleg aktuell.** Cursusinformatie.
10.00 **Telekolleg II.** Cursus scheikunde. Les 1. (herh.).
10.30 **Telekolleg II.** Cursus informatica. Les 1. (herh.).
11.00 **Die Harfe.** Documentaire over de harp.
12.00 **Tele-Akademie.** Prof. Dr. Rainer Hoffmann over het taoïsme, een oude Chinese filosoof.
12.45 **Sehen statt Hören.** Magazine voor doven en slechthorenden.
13.15 **Ihre Heimat - Unsere Heimat.** Magazine voor gastarbeiders.
14.15 **Funkkolleg.** Wer umarmt Wen? Politiek en televisie.
15.00 **Sport im Dritten extra.**
17.00 **Geschichte gross und breit.**
17.45 **Ich trage einen grossen Namen.** Quiz.
18.30 **Das Südwest-Journal aus Rheinland-Pfalz.**
19.00 **Die Schlagerparade der Volksmusik.**
19.45 **Reisewege zur Kunst.**
20.30 **Kopf mit Herz.** Chansonprogramma.
21.00 **Gilbert Bécaud präsentiert.**
21.50 **Mit Steinen kann man Bilder mahlen.** Portret van een stratemaker.
22.00 **Nieuws.**
22.05 **Flutlicht.** Sportmagazine.
23.00 **Wortwechsel.**
23.45 **Denkanstösse.** Der Weg.
23.50 **Weisser Fleck.**
00.35 **Schlagzeilen.**

SAT 1

08.05 Zapp. **08.30** Neon Rider. Aansl. tekenfilms. **09.30** Jukebox. **10.00** SAT.1 Automagazin. **10.30** Zauber der Berge. **11.00** So gesehen. **11.05** ■Lampenfieber. **12.45** Bleib gesund. **13.10** Hotel. **14.00** Programmaoverzicht. **14.05** Auf Videosehen. **14.30** SAT.1 Sport Live. **17.10** Die gebrochene Lanze. **18.45** SAT.1 Blick. Aansl. SAT.1 Wetter. **18.50** Sport im SAT.1 **19.30** Musikanten-Fest. **19.55** SAT.1 Blick. **21.40** SAT.1 Blick. **22.00** Talk im Sturm. **23.15** Valentina. **23.45** Unverhoffte Gefühle. **01.10-01.20** Programmaoverzicht.

RAI UNO

10.50 **Santa Messa.**
11.55 **Parole e vita.**
12.15 **Linea verde.**
13.30 **TG L'una.**
13.30 **TG1 notizie.**
14.00 **Domenica in.**
14.20 **Notizie sportive.**
14.30 **Domenica in.**
15.20 **Notizie sportive.**
15.30 **Domenica in.**
16.20 **Notizie sportive.**
16.30 **Domenica in.**
18.10 **90 minuto.**
18.35 **Domenica in.**
19.50 **Che tempo fa.**
20.00 **Telegiornale.**
20.40 **Storia di ragazzi e ragazze.** Film.
22.15 **La domenica sportiva.**
00.00 **TG1 notte - che tempo fa.**
00.20 **La donna del ritratto.** Film.

SSVC

11.00 Inset. **11.30** Children's SSVC. **11.45** The Jetsons. **12.05** A Week in politics. **12.45** The Chart Show. **13.35** Sportsmasters. **14.00** News and weather. **14.10** Songs of praise. **14.45** Family Fortunes. **15.05** Crufts '91. **15.55** Match. **18.00** Chronicles of Narnia. **18.30** Eastenders. **19.30** News and Weather. **19.35** Catchphrase. **20.00** The Ruth Rendell Mysteries. **20.50** London's Burning. **21.45** The further Adventures of Billy the Fish. **22.00** News. **22.15** Ski Sunday. **20.50** Inside Story. **23.40-00.10** Heart of the Matter-Tales.

MTV Europe

08.00 VJ Paul King. **10.00** Club MTV. **10.30** VJ Paul King. **11.00** The MTV spotlight. **11.30** MTV's Braun European Top 20. **13.30** XPO. **14.00** VJ Pip Dann. **18.30** MTV spotlight. **19.00** MTV's US Top 20 Countdown. **21.00** 120 Minutes. **23.00** XPO. **23.30** Club MTV. **00.00** Headbangers Ball. **00.30** VJ Ray Cokes. **03.00** Night videos.

CNN

07.00 News Update. **07.10** Moneyweek. **07.30** News Update. **07.40** Healthweek. **08.00** News Update. **08.10** Showbiz this Week. **08.30** News Update. **08.40** Science and Technology Week. **09.00, 09.30** Headline News Update. **09.40** The Big Story. **10.00** News Update. **10.10** Pinnacle. **10.30** World Business This Week. **11.00** News Update. **11.15** Larry King Weekend. **12.00** News Update. **12.10** Showbiz This Week. **12.30** News Update. **12.40** Style with Elsa Klench. **13.00, 14.00, 14.30** Headline News Update. **14.40** Evans and Novak. **15.00, 15.30** Headline News Update. **15.40** Your Money. **16.00** News Update. **16.10** On the Menu. **16.30** News Update. **16.40** Newsmaker Sunday. **17.00** News Update. **17.10** CNN Travel Guide. **17.30** NFL Preview. **18.00** World Business This Week. **18.30** News Update. **18.40** International Correspondents. **19.00, 19.30** Headline News Update. **19.40** Moneyweek. **20.00** Futurewatch. **20.30** Headline News Update. **21.00, 22.00, 23.00, 23.30** CNN World Report. **00.00, 00.30** Headline News Update. **00.40** Inside Business. **01.00** News Update. **01.10** This Week in Review. **01.45** News Update. **02.00, 03.00, 03.30, 04.00, 05.00, 05.30, 06.00** Headline News Update.

België/TV 1

09.00 **Samson.** Dolle avonturen bij Samson en Gert in de huiskamer.
10.00 **Eucharistieviering.** Vanuit de kerk St. Servaas in Grimbergen.
11.00 **De zevende dag.** Praatcafé met Tony van den Bosch en Ivo Belet. Met om:
11.00 **De week in beeld.**
11.15 **Confrontatie.**
12.00 **Zeven op zeven.**
12.45 **Sportoverzicht.**
13.00 **Huizen kijken.** Reeks over bouwen, verbouwen en wonen.
13.15 **Sunday Promsk.** Dennis O'Neill, reeks van zeven uitzendingen rond deze Engelse tenor. Deel 2.
14.30 **Schoolslag.** Spelprogramma.
15.10 **Lisa en de reuzen.** Duitse jeugdfilm van Thomas Draeger.
16.40 **Korte film.**
16.50 **Het pleintje.** 27-delige Vlaamse serie. Afl. 18.
17.30 **Kilimanjaro.** Nieuwsmagazine voor jongeren. Compilatie van het afgelopen seioen met Tatto you; Dienstplichtigen, de eerste dag; Stefaan Device.
17.55 **Nieuws.**
18.00 **Tik tak.** Animatieserie. Afl. 228.
18.05 **Plons.** Afl.: Plons en de appeldief.
18.10 **Nova Zembla.** Toeristisch spelprogramma. Thema: Mexico.
19.00 **Sportweekend.**
19.25 **Mededelingen en programma-overzicht.**

● *Jef Burms in 'Oog in Oog'. (België/TV 1 – 22.50 uur)*

19.30 **Nieuws.**
19.45 **Sportweekend.** Vervolg. Aansl.: Kijk uit, verkeerstip.
20.35 **Dossier Verhulst.** 12-delige Nederlandse serie. Afl. 12.
21.30 **België in z'n blootje.** Reportages uit het RTBF-magazine Strip-tease.
22.00 **I.Q.** Quiz met denk- en weetvragen.
22.30 **Vandaag.**
22.50 **Oog in oog.** Serie van 12 tv-spelen. Vandaag: Het kleine verdriet van Sylvain Odeurs, van Eric Oosthoek.
23.15-23.25 **Coda.** Plastische kunsten: Franz von Lenbach met vrouw en kinderen, van Franz von Lenbach (Lehnbachhaus, München).

België/TV 2

13.25 **Sport extra.** Wielrennen: Belgische kampioenschap Veldrijden Asper, rechtstreekse reportage. Commentaar Mark Vanlombeek en Mark Uytterhoeven.

België/RTBF 1

10.00-11.00 Les Chrétiens dans la vie sociale, politieke uitzending. (herh.). **12.00** Faire le point. **13.00** Nieuws. **13.25** Classe X. Culturele agenda. **14.05** Le roi mystere. 6-delige Franse serie naar de roman van Gaston Leroux. Afl. 6 (slot). **15.05** l'Equipe Cousteau à la redécouverte du monde, natuurdocumentaire serie. Vandaag: Cuba: Les eaux du destin. **16.05** Le rêve Californien, 3-delige Amerikaanse serie. Afl. 3. (slot). **17.40** Génies en herbe, spelprogramma voor scholieren. **18.15** Noubanime. Kinderprogramma met tekenfilms. **18.30** Week-end sportif. Sportmagazine. **19.30** Journaal en Weerbericht. **20.10** Billets doux, amusement, jazz, klassiek en operamuziek. **21.35** Betty Ford, femme de président, tv-film uit 1987 van David Greene. In een militair ziekenhuis ondergaat een vrouw van middelbare leeftijd vrijwillig een behandeling met chemische middelen. **23.05** 92 Secondes pur l'Europe: Pierre Mertens, schrijver. **23.10** Weerbericht en laatste nieuws. **23.30-23.40** Tribune économique et sociale.

België/Télé 21

15.00 Wielrennen: Cyclocross, Belgische kampioenschappen. **18.00** Concert: Mozart, klassiek concert met werken van Mozart. (herh.). **18.30** Carré noir: Histoires de vidéo, documentaire serie over videos. Vandaag: Borinage - Le pays trahi, Duitse videofilm uit 1988 van Helmut Burgel. **19.30** Journaal met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht. **20.00** ■Fernandel-cyclus: Dynamite Jack, Franse speelfilm uit 1961 van Jean Bastia. **21.55** Laatste journaal en weerbericht. **22.25-23.25** Week-end sportif.

TV5

07.00 Journal Canadien. **07.30** Envoyé spécial. **08.30** Feux verts. **09.00** Découvertes. **09.30** Cours de Français. **10.00** Archives musicales. **11.00** Portrait musical. **12.00** Concert. **13.00** Journal télévisé français. **13.15** L'école des fans. **14.00** Comédie d'un soir. **16.05** Journal TV5. **16.15** Destination le monde. **17.05** Hit NRJ. **18.00** Flash vacances. **18.30** Francofolies de Montréal. **19.00** Journal TV5 et météo. **19.15** Clin d'oeil. **19.30** Journal télévisé Belge. **20.00** Sept. sur sept. **21.00** Journal Télévisé et météo. **21.35** Spécial Cinéma: Providence. **23.25** Journal TV5. **23.40-00.40** Cinérama.

radio

Radio 1

Elk heel uur nieuws. 7.02 Ontbijtshow (7.30 Nws.). 7.53 Ter overweging. 8.08 Groot nieuws. 9.03 De Verbeelding. 9.30 De andere wereld van zondagmorgen op één. 10.03 Wegwezen. 11.03 Ophef en vertier. (12.30 Nws). 13.08 Hier en Nu. 14.03 Langs de lijn, sport en muziek. 18.08 Aktueel (18.30 19.03 Archie. 20.02 The bands. 21.02 The great American songbook. 22.02 New age magazine. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02-7.00 Nachtwacht.

Radio 2

Elk heel uur nieuws. 8.08 Vroege Vogels. 10.02 Tony van Verre ontmoet Coen Stork (VI). 10.30 Cappuccino in de morgen. 11.02 Muziek-mozaïek. 12.02 Cappuccino in de morgen, vervolg met om ca. 12.15 Radiotheater presenteert de Marx Brothers' radioshow: Advocatenkantoor Flywheel, Shyster & Flywheel. 13.02 Radiojournaal. 14.02 Mezzo. 16.02 Het punt. 18.02 Album. 20.02 De sofa. 20.30 The great American songbook. 21.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3

Elk heel uur nieuws. 8.02 Goudkoorts. 10.02 De wakkere wereld. 12.02 Miniparade. 13.02 Het weeshuis van de hits. 15.02 Hitweek. 16.02 Liefdeslijn. 18.02 De jonge honden. 20.02 Leidse Kade live. 22.02-24.00 Op slag van maandag.

Radio 4

8.00 Nws. 8.02 Muziek voor beginners. 9.00 Musica Religiosa et Profana. 9.55 Programma-overzicht. 10.00 Eucharistieviering. 11.00 Vokalise. 13.00 Nws. 13.02 De Nederlanden. A. Orgelmuziek. B. Blokfluitkwartet. 14.00 Concert op de zondagmiddag, met om 14.15 Rotterdams Filharm. Ork. met piano. (In de pauze: Praten over muziek). 16.30 Diskotabel. 18.00 Nws. 18.02 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.00 Nws. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 Kamerconcert. Emerson Kwartet. 23.00-24.00 Finale.

Radio 5

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 9.55 Waterstanden. 10.00 David. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde Ganzen. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen. 12.00 Nieuws. 12.05 Het zwarte gat. (13.00 Nws.) 14.00 Radio Romantica. 16.55 Mededelingen en schippersberichten. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde Ganzen. 18.00 Nws. 18.10 Liturgie en kerkmuziek. 18.40 De onbekende Islam. 19.00 Nieuws in het Turks. 19.05 Nieuws in het Marokkaans/Arabisch. 19.10 Nieuws in het Berbers. 19.15 Nieuws in het Chinees. 19.20 Suara Maluku. 19.55 Tambu. 20.30 Zorg en hoop. 21.20-22.20 Medelanders Nederlanders.

Omroep Limburg

9.02 Postbus 94: Muziek op verzoek. 10.02 Trefpunt: interviews, discussies, live-muziek. 11.02 Sport. 12.02-13.00 Het concert. 18.05-19.00 Sport.

België/Radio 2

6.00 Nieuws. 6.05 Goede Morgen, morgen. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pre-historie. 11.00 Kop of Flet. 13.00 Nieuws. 13.10 Hittentit. 14.00 Fiestag. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten (17.45 Nationale Voetbaluitslagen). 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. 20.00 Vragen staat vrij (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (24.00 en 5.30 Nieuws.)

België/BRF

6.35 Fröhlicher Auftakt. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.05 Fröhlicher Auftakt (2). 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.00 Volkslieder. 11.05 Schlagersouvenirs. 12.35 BRF-Sonntagsmenu. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Domino - die Spielshow des BRF. 17.05 Sporttreff. 18.40 Seniorenfunk. 19.30 Wunschkonzert. 21.05 Sportresultate vom Wochenende.

RTL Radio

2.00 Kuschelrock. 6.00 Sonntag Morgen. 9.00 Ausgequetscht: Geert Muller Gerbes. 11.00 Hits der Woche. Top 30. 14.00 Sternstunden. 17.00 Endsport. Rückblick auf ein Wochenende voller Sport. 18.00 Classic-Hits. Die grossten Hits, die besten Oldies. 21.00 Je t aime. 24.00-04.00 Nachtradio. Die Nacht lebt.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? 17.00 Der Tag um Fünf. Chöre der Welt. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellack-schätzchen. 19.00 Auf ein Wort. Abendmelodie. 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung (22.00 Nachrichten). 22.05 Musik zum Träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

Provincie Limburg

mededeling M 12/02-91

Subsidieregelingen Beeldende Kunst 1991, Provincie Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg maken bekend dat Provinciale Staten voor 1991 de volgende subsidieregelingen voor beeldende kunst hebben ingesteld:

1. Regeling gemeentelijke beeldende kunstopdrachten.
2. Regeling startsubsidie kunstenaarsinitiatieven.
3. Regeling projektsubsidies (t.b.v. projekten met een collectief karakter).
4. Stimuleringsregeling deelname galerieën en musea aan kunstbeurzen.
5. Regeling presentatiesubsidies beeldende kunstenaars (t.b.v. expositiekosten).

Op alle regelingen zijn algemene en specifieke voorwaarden van toepassing. Deze voorwaarden kunt u **schriftelijk** opvragen bij: Gedeputeerde Staten van Limburg, bureau Cultuur en Sport, mw. drs. J.A. Verstegen, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, telefoon 043-897316/7141. Aanvragen moeten worden ingediend **voor 1 april 1991**, met uitzondering van de Regeling gemeentelijke beeldende kunstopdrachten. Aanvragen voor deze regeling moeten worden ingediend voor 1 juni 1991. Aanvragen die niet tijdig zijn ingediend, of bij het sluiten van de indieningstermijn niet aan de algemene en specifieke voorwaarden voldoen, worden niet in behandeling genomen.

GELEEN

NOTARIS MR. J.W.M. WANDERS TE GELEEN

zal op dinsdag 15 januari as. om 3 uur n.m. in Hotel Parkzicht, Rijksweg Centrum 91 te Geleen, ex. art. 1223 B.W. in het openbaar bij opbod en afslag (cfr. de Alg. Veilingvoorwaarden Onr. Goed 1987, zoals gewijzigd in de akte van veiling), verkopen:

PATIOBUNGALOW

Gelegen: Gansbeek 57 te Geleen, kad. bek. Geleen, sectie B nr. 6855, groot 1,84 are.
Indeling: hal, toilet, L-vormige woonkamer met parket, open keuken, 2 royale slaapkamers, badkamer met douche, op verdieping: geïsoleerde zolder met ruimte voor 2 kamers.
Betaling koopsom: uiterlijk 28-2-1991.
Aanvaarding: na betaling koopsom in eigen gebruik, zonodig krachtens de grosse der akte van veiling.
Bezichtiging: in overleg met notariskantoor.
Nadere informatie: ten kantore van voornoemde notaris, A. Printhagenstr. 31, tel. 046-755050.

174697

Woonhuis te Heerlen

De notarissen Mr. A.N.J.M. Janssens en Prof. Mr. A.Fl. Gehlen te Heerlen zullen op donderdag 24 januari 1991 om 15.00 uur in café "De Kroon", Gravenstraat 2 te Heerlen, in het openbaar ex-artikel 1223 lid 2 BW, bij opbod en afslag in één zitting, verkopen:
woonhuis met garage, ondergrond en tuin, staande en gelegen aan de Geulstraat 27 te Heerlen, kad. bek. als gemeente Heerlen sectie R nummer 421, groot 3.80 aren;
Indeling: entree, toilet, woonkamer, keuken, badkamer met ligbad en toilet; 1e verd.: 3 slaapkamers. Het pand is gedeeltelijk onderkelderd.
Aanvaarding: terstond en in eigen gebruik, na betaling koopprijs en kosten, eventueel met behulp van de grosse van de akte van veiling.
Het pand is niet verhuurd.
Betaling koopprijs: uiterlijk 8 maart 1991.
Algemene voorwaarden: op deze veiling zijn de Algemene veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1987 van toepassing, behoudens die uitzonderingen zoals vermeld in de veilingakte.
Bezichtiging en nadere inlichtingen: resp. te regelen met en te verkrijgen bij genoemd notariskantoor, Tempsplein 25 te Heerlen, tel.nr. 045-719430.

177667

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

Sité is de afdeling Bedrijfsopleidingen van het Open Leercentrum. Voor meer informatie of aanmelding kunt u elke werkdag van 9.00 tot 21.30 uur bellen: 046-590477. (vrijdags tot 16.00 uur). Tijdens een persoonlijk gesprek kunnen wij u wijzen op de studiefaciliteiten en u adviseren omtrent uw eigen mogelijkheden.

Geef uw carrière meer perspectief. Begin met de juiste informatica-opleiding!

Binnenkort starten wij met de volgende cursussen:

- Basiskennis Informatica.
- Computer-toepassingen
  MS-Dos, Lotus 1-2-3, dBase IV, WordPerfect 5.0
- Up-date curus van Wordperfect 4,2 naar 5.1
- Praktijkdiploma Informatica
  MG-1, MG-2, MG-3 (= PDI-1) MV-1, MP-1, MD-1, MP-2
- NIEUW. Dagopleiding PDI-1
  MG-1, MG-2 en MG-3 en leidt op voor de EXIN-examens in mei 1991.
- NIEUW. Computer-Toepassingen en Besturingssystemen (CTB)
  Opleiding voor rijkserkende diploma's MS-Dos en WordPerfect.
- NIEUW. Dagopleiding MS-Dos en WordPerfect

Cursusplaatsen: Sittard, Geleen en Roermond.

SPECIALE INFO-AVONDEN
dinsdag **15 jan.** 19.00-21.00 uur ROERMOND Burg. Geuljanslaan 16 (PABO)
donderdag **17 jan.** 19.00-21.00 uur SITTARD Parklaan 4
Bent u verhinderd? Vraag dan de gratis studie-informatie aan!

SITÉ OPEN LEERCENTRUM
Correspondentie-adres Postbus 381, 6130 AJ Sittard
INFO ■ 046-590477

EUROMANAGEMENT
HOTELMANAGEMENT
SECRETARESSE
TOERISME
RECEPTIONISTE
HOST/HOSTESS

Dagopleidingen met studiefinanciering

Ben jij ook geïnteresseerd in een dynamische toekomst en goed onderwijs met een europees karakter (1 of 2 jarig). Stuur dan snel onderstaande bon op of bel even.

OPEN DAG MAASTRICHT

Helmstraat 3-5
2 febr. '91
TOERISME/HOST(ESS)/HOTELMANAGEMENT/RECEPTIONISTE, aanvang 11.00 u.
EUROMANAGEMENT/SECRETARESSE, aanvang 13.00 u.

VENLO

Stalbergweg 1
23 jan. '91
TOERISME/HOST(ESS)/HOTELMANAGEMENT/RECEPTIONISTE, aanvang 18.30 u.
EUROMANAGEMENT/SECRETARESSE, aanvang 20.15 u.

INSTITUUT NOTENBOOM

erkend door de minister van Onderwijs en Wetenschappen en de Fédération Européenne des Ecoles

EINDHOVEN, MAASTRICHT, ROOSENDAAL en VENLO

Algemeen secretariaat tel.: 040 - 52 06 20
Instituut Notenboom verzorgt in samenwerking met het EuroCollege (te Den Haag, Rotterdam, Apeldoorn en Hilversum) de Host/Hostess opleiding

BON VOOR CARRIÈREPERSPECTIEF
Ja, stuurt u mij de uitgebreide studiegids.
naam:
adres:
p.c./plaats:
gefrankeerd sturen naar Instituut Notenboom Postbus 307 5600 AH Eindhoven

---

VOORLICHTING
WOENSDAG
16
JANUARI 1991

Vrijstellingen HBO-V
voltijd/deeltijd/avond

Maatschappelijke Gezondheidszorg
wijk/basisgezondheidsdienst
Geestelijke Gezondheidszorg

Managementopleiding
kaderopleiding

Post-HBO

Aanvang: 19.00 uur
Einde: 21.00 uur

Tevens op zaterdag 26 januari 1991 van 10.00 tot 12.00 uur

Gouv. van Hövellstraat 2
Sittard
Telefoon (046) 59 13 03

HOGESCHOOL SITTARD

AFRIKA STERFT VAN DE HONGER
DAT LATEN WE TOCH NIET GEBEUREN!
GIRO 555 DEN HAAG
DE SAMENWERKENDE HULPORGANISATIES

PLANT EEN FRUITBOOM

IN HET KINDERDORP JOAO PESSOA IN BRAZILIE

Het comité Heerlen van SOS-Kinderdorpen wil in dit dorp, dat bestaat uit familiehuizen en een kleuter- en basisschool, een boomgaard aanplanten die door de kinderen wordt onderhouden en hen zal voorzien van het nodige fruit.

DOE MEE, SCHENK EEN BOOM! Voor slechts f 50,- koopt u een fruitboom voor Joao Pessoa. De schenkers van een boom ontvangen een officieel schenkingscertificaat van SOS-Kinderdorpen.

Het bedrag kunt u overmaken naar Rabobank Heerlen, nr. 11.99.11.191 t.a.v. SOS-Kinderdorpen, bomenactie (girorekening Rabobank 10.30.856)

Inlichtingen: Mevr. I. Philips-Leufkens, SOS-Kinderdorpen comité Heerlen, tel. 045-412736

SOS KINDERDORPEN

---

walram college sittard
instituut voor open beroepsonderwijs

Het Walram College Sittard is ontstaan uit het samengaan van CIOS, Heijerveld, Mariaheem, MEAO, MTS, KMBO en de Zuidlimburgse Laboratoriumschool. Het is het grootste instituut voor middelbaar beroepsonderwijs in Zuid-Limburg met opleidingen in de sectoren dienstverlening en gezondheidszorg, techniek en economie. Er is ook een HAVO/MBO opleiding. Naast de vele bekende onderwijsvormen biedt het Walram College een breed scala aan scholingsmogelijkheden voor bedrijven, instellingen en particulieren.

sector techniek

voorheen MTS - Sittard

lange opleidingen	korte opleidingen
werktuigbouwkunde	electrotechniek
fijnmechanische techniek	metaal
electrotechniek	
- energietechniek	
- elektronica	
- installatietechniek	
materiaaltechnologie	

Valkstraat 10 Sittard Telefoon 046 - 514943
7 min. lopen vanaf station

open dag

woensdag 23 januari 1991
15.30 uur tot 21.00 uur

De MTS leidt op voor technische functies in de uitvoerende, construerende of commerciële sectoren van de electrotechnische of metaal-branche. Zij verzorgt de opleidingen electronica, energietechniek, installatietechniek, werktuigbouwkunde en fijnmechanische techniek, deze laatste opleiding is uniek in Limburg. De studieduur varieert van 2, 3, tot 4 jaar. De school maakt deel uit van de sector techniek van het Walram College Sittard.

Walram College: 'n wereld aan mogelijkheden

Hommerterweg 224
Hoensbroek

driessen INFORMATICA INSTITUUT

Erkend door Ministerie O&W, rijkserkende diploma's

Wordperfect 4.2 en 5.1
dBase III+ en IV
Lotus en PlanPerfect
Startcursus MS-DOS
MS-DOS voor gevorderden
Typen en notuleren
DTP met Ventura
Praktijk Dipl. Infor. I en II

Ook voor spoed-, prive- en bedrijfscursussen in en uit huis. Elke cursist werkt alleen op een PC met hard-disk. Vraag de gratis brochure aan.

Bel (045) 21 17 33
Opleiding - advies - begeleiding

CCO

INFORMATICA-OPLEIDINGEN

Avondopleidingen te: Heerlen, Maastricht, Sittard, Venlo, Eindhoven, Nijmegen.

- Praktijkdiploma Informatica MG1, MG2, MG3 en MP1
- AMBI-88 modulen: HE0, HE1, HE2, HS1, HS2, HS4, HB1, HB2, HP6, HP7

Voor meer informatie onderstaande bon ongefrankeerd opsturen naar: C.C.O. Antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen, of bel 045 - 717600.

dhr/mw/mej: ___ opl.: ___
adres: ___ tel.: ___
woonpl.: ___ ltf.: ___

CCO/centrum computer opleidingen akerstraat 134 heerlen

MDGO maastricht

OPEN DAG

zaterdag 19 januari 1991
10.00-13.00 uur

HAVO/MBO

De afdeling HAVO-MBO is een HAVO-top (4e en 5e leerjaar) met als hoofddoel een betere doorstroming te bewerkstelligen naar het HBO.

Naast de bekende HAVO-vakken, keuze uit beroepsgerichte vakken: Informatica, Bedrijfseconomie, Gezondheidskunde, Omgangskunde, Grafische Vormgeving en Textiele Werkvormen.

Toelatingseisen:
MAVO-diploma (6D) of een overgangsbewijs naar klas 4 HAVO of VWO.

Grote Gracht 76, Maastricht
Telefoon 043-212446

OPLEIDINGSINSTITUUT „DE THERMEN"
Raadhuisplein 15, Heerlen
Telefoon 045-713717

Erkend door de minister van onderwijs en wetenschappen op grond van de wet op de erkende onderwijsinstellingen.

Begin maart starten de volgende cursussen:

- **middenstand**
- **praktijkdiploma boekhouden**
- **moderne bedrijfsadministratie**

Informatie en aanmelding: de heer Verstappen tel. 045-312566

VERKOCHT

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.
En de makelaar weet van wanten en kranten

Sité is de afdeling Bedrijfsopleidingen van het Open Leercentrum. Voor meer informatie of aanmelding kunt u elke werkdag van 9.00 tot 21.30 uur bellen: 046-590477. (vrijdags tot 16.00 uur). Tijdens een persoonlijk gesprek kunnen wij u wijzen op de studiefaciliteiten en u adviseren omtrent uw eigen mogelijkheden.

Verhoog uw persoonlijke effectiviteit met management-trainingen!

In de 2e helft januari a.s. starten wij met:

- **Communicatie-vaardigheden**
  argumenteren, presenteren, effectief motiveren, vergadertechnieken en onderhandelingstechnieken. 8 Bijeenkomsten, 1 avond per week.
- **Effectief leidinggeven**
  stijlen van leidinggeven, motivatoren, hanteren van rol- en taakkonflikten, besluitvormingstechnieken. 7 Bijeenkomsten, 1 avond per week.
- **Konflikthantering**
  konfliktanalyse, machtsverschillen, macht en gezag, hanteren van konflikten. 5 Bijeenkomsten, 1 avond per week.

Cursusplaats: Sittard.

SPECIALE INFO-AVONDEN
dinsdag **15 jan.** 19.00-21.00 uur ROERMOND Burg. Geuljanslaan 16 (PABO)
donderdag **17 jan.** 19.00-21.00 uur SITTARD Parklaan 4
Bent u verhinderd? Vraag dan de gratis studie-informatie aan!

SITÉ OPEN LEERCENTRUM
Correspondentie-adres Postbus 381, 6130 AJ Sittard
INFO ■ 046-590477

ONDERWIJSKUNDIG BUREAU DRS. WITTEMAN
in samenwerking met
PSYCHOLOGISCH ADVIESBUREAU DRS. VAN ENGELEN

INTENSIEVE LEERBEGELEIDING

voor een zeer beperkt aantal leerlingen, bestaande uit: dagelijkse studiebegeleiding, aankweken van leerstrategieën, leren omgaan met faalangst, motivatieproblemen. Leeftijdsindicatie: 11-15 jaar.

Informatie en afspraken: 04405-3784/045-415014.

OPLEIDINGSINSTITUUT "HEERLEN"

Erkend door de minister van onderwijs en wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen.

In februari starten wij in HEERLEN met onze mondelinge avondopleidingen voor

B.K.B. (basiskennis boekhouden)
P.D.B. (praktijkdiploma boekhouden)
M.B.A. (moderne bedrijfsadminstratie)
S.P.D. (staatspraktijkdiploma voor bedrijfsadministratie)

Ook zijn HERHALINGSOPLEIDINGEN mogelijk.
Het instituut in Limburg dat voor deze opleidingen is erkend.

Inlichtingen, prospectussen en aanmeldingen bij:

VAN MIERLO: Schoutstraat 8, 6343 CS Klimmen, tel. 04459-1782
Mergelsweg 1, 6419 EA Heerlen, tel. 045-715248

ETHIOPIË
GIRO 555 DEN HAAG
HELP ONS OP TIJD TE ZIJN! IN ETHIOPIË HEERST HONGERSNOOD. VIER MILJOEN MENSEN WORDEN MET DE DOOD BEDREIGD. HELP ERGER TE VOORKOMEN NU HET NOG KAN!

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

MDGO maastricht

Middelbaar Dienstverlenings- en Gezondheidszorg Onderwijs

COLLEGE VOOR M.D.G.O. "MAASTRICHT"

NIET ALLEEN DE LIGGING IS GOED!!!

Gunstig gelegen in het centrum van Maastricht ...
Veel opleidingsmogelijkheden ...

Leren voor een beroep in een sector, waarin de werkgelegenheid zich zeer gunstig ontwikkelt ...
Een middelbare beroepsopleiding ...

Is dat iets voor jou?
Kom zaterdag 19 januari naar M.D.G.O. "Maastricht" aan de Grote Gracht 76 te Maastricht. Tussen 10.00 uur en 13.00 uur staan de deuren van de school wijd open om jou, je ouders en andere belangstellenden kennis te laten maken met het gevarieerde opleidingenaanbod van de school en je te informeren over uitstekende werkgelegenheidskansen die de opleidingen je bieden.

A.B.	Aktiviteitenbegeleiding
A.W.	Agogisch Werk
C.C.D.	Civiele en Consumptief-Technische Diensten
M.K.	Mode en Kleding
U.V.	Uiterlijke Verzorging (3-jarig en 2-jarig) (haarverzorging / schoonheidsverzorging / voetverzorging)
V.P.	Verpleging
V.Z.	Verzorging (3-jarig en 2-jarig)
O en S	Oriënteren en Schakelen
H.A.V.O./M.B.O.	een h.a.v.o.-top

Verder verzorgen wij voor bedrijven, instellingen en particulieren cursussen op maat.

Grote Gracht 76,
6211 SZ Maastricht
Telefoon 043-212446
Postbus 142, 6200 AC Maastricht

AANMELDEN VANAF HEDEN

OPEN DAG Zaterdag 19 januari 1991
10.00-13.00 uur

177365

Hogeschool
Katholieke Leergangen
Tilburg

PART-TIME OPLEIDING MET PERSPECTIEF

PERSONEELBELEID/ ARBEIDSMARKTBELEID

3-jarige MBO • 2-jarige HBO

Cursusplaatsen: Tilburg-Sittard.

Start: Augustus 1991.
Erkend en gesubsidieerd door het Ministerie van Onderwijs.

Aard van de opleiding: De studie is in hoge mate afgestemd op de praktijk. Het MBO is primair gericht op functies op uitvoerend vlak. Het HBO leidt op tot beroepsuitoefening op beleidsmatig niveau.

Opleidingsduur: MBO: 3 jaar, 1 lesdag per week, naar keuze: op 'n werkdag (15.15-21.15 uur) of zaterdag (09.30-15.30 uur). HBO: 2 jaar. 1½ lesdag per week.

OPEN DAG TILBURG

St. Josephstraat 137, Tilburg
Maandag 21 januari : 19.30-21.00 uur
Zaterdag 26 januari : 10.00-12.30 uur
Donderdag 31 januari: 19.30-21.00 uur

OPEN DAG SITTARD

Ovenhovenerstraat 31, Sittard (046-525445).
Maandag 21 januari : 19.30-21.00 uur.

Voor informatie: Opleiding AP/PB
St. Josephstraat 137, 5017 GG Tilburg.
Tel. 013-394188.

Faculteit Bedrijf, Mens, Media

---

walram college sittard
instituut voor open beroepsonderwijs

MEAO / KMBO
sector economie

meao
- administratief
- bestuurlijk
- commercieel
- secretarieel / medisch secretarieel
- directiesecretarieel

kmbo
- bedrijfsadministratief
- secretarieel

aanmelding en inschrijving vóór 1 april
Valkstraat 10 Sittard Telefoon 046 - 514943
7 min. lopen vanaf station.

open dag

woensdag 23 januari 1991
15.30 uur tot 21.00 uur

Walram College: 'n wereld aan mogelijkheden

Rijkshogeschool Maastricht

f a c u l t e i t   o n d e r w i j s

pabo

O P E N DAG

op zaterdag 26 januari 1991

De PABO Maastricht heeft zowel een dag- als dag/avond-opleiding. Ze verzorgt verschillende nascholingscursussen: "zorgverbreding lezen", "het jonge kind in de basisschool", "herintredende vrouwelijke leerkrachten" enz. Gekozen is voor een onderwijsmodel met cursorische en thematische componenten. Het onderwijs heeft een sterk praktijkgericht karakter. Momenteel telt de Pabo 275 studenten.

10.00 - 13.00 uur
Voorlichting over de dag- en dag/avond-opleiding tot leerkracht in de basisschool.

10.15 / 11.15 / 12.15 uur
Informatie over:
- onderwijssysteem met specialisaties en keuze-onderwijs,
- thematisch-cursorisch onderwijsmodel,
- stages in binnen- en buitenland,
- ervaringsgericht onderwijs.

Doorlopend:
- demonstraties van vak/vormingsgebieden,
- gesprekken met studenten.

Voor geïnteresseerden voor de dag/avond-opleiding is een speciale informatieruimte ingericht.

Het bezoekadres tijdens de open dag is:
Brusselseweg 150, 6217 HB Maastricht
(Buslijn 1 vanaf het NS station).
Wil je vooraf reeds informatie hebben dan is deze door inzending van onderstaande bon of telefonisch (043-466650) te verkrijgen.

BON

Zend mij a.u.b. meer informatie over de studierichting PABO van de Rijkshogeschool Maastricht.

Naam: ....

Adres: ....

Postcode en woonplaats: ....

Zenden aan: Rijkshogeschool Maastricht, PABO, Brusselseweg 150, 6217 HB Maastricht.

En verder:
- 7 jaar ervaring met de 1-jarige Dag-Meao rijksgesubsidieerde opleiding, dus laag cursusgeld en
- studiefinanciering

Haal de folder bij je decaan of bel voor een persoonlijk gesprek: 046-590404

SPECIALE INFO-AVOND
donderdag
17 jan.
19.00-21.00 uur
SITTARD
Parklaan 4
Bent u verhinderd? Vraag dan de gratis studie-informatie aan!

Het succes van de EENJARIGE DAG-MEAO

Voor schoolverlaters 5 HAVO - 6 VWO met 1 of 2 economische vakken in het pakket

- ± 50% méér kans van slagen voor de propedeuse in het HBO (HEAO, IHBO, NIMA, SPD)
- goede kansen op de arbeidsmarkt
- praktijktrainingen / praktische beroepsvorming
- persoonlijke begeleiding
- uitgebreide vakkenkeuze binnen de richtingen

4 Richtingen:
- bedrijfsadministratief
- commercieel
- secretarieel
- LOGISTIEK nieuw! Een van de 5 scholen in Nederland

In Sittard studeren voor SECRETARESSE

Een complete full-time secretaresse-opleiding:
- via de 1-jarige dag MEAO van het Dag-Avondcollege
- praktische opleiding op de modernste apparatuur
- uitgebreide begeleiding
- méér kansen op een baan
- uitstekende voorbereiding voor verdere studie bijv. Europees secretaresse
- toelatingseisen: Havo 5, VWO 5, VWO 6 met 1 of 2 economische vakken in het pakket

Extra's:
- minder lesgeld dan bij vergelijkbare instituten
- studiekostenvergoeding (WSF, Kinderbijslag, etc.)

Bel voor een persoonlijk gesprek: 046-590404

Voor meer informatie:

OPEN LEERCENTRUM
DAG-AVONDCOLLEGE
Parklaan 4, 6131 KG Sittard **046-590404**

MTS HEERLEN

Met ruim 1400 leerlingen en 110 medewerkers is de MTS Heerlen de grootste instelling voor middelbaar technisch onderwijs in Limburg.
De MTS Heerlen verzorgt onderwijs in tien studierichtingen.
Naast de 2- en 4-jarige beroepsopleidingen wordt een breed scala aan cursussen aangeboden, zowel overdag als in de avonduren. Hiertoe behoren ook cursussen die worden gegeven op verzoek van bedrijven en instellingen.
Het beleid van de MTS Heerlen is in sterke mate gericht op het afstemmen van het technisch onderwijs en de arbeidsmarkt door het introduceren van nieuwe technologieën.

Vrijdag 18 januari '91

OPEN HUIS

van 14.30-17.00 uur en van 18.30-21.00 uur.

MTS HEERLEN
Schimmelpenninckstraat 1, 6415 GH Heerlen. Telefoon 045-720440.

Sité is de afdeling Bedrijfsopleidingen van het Open Leercentrum.
Voor meer informatie of aanmelding kunt u elke werkdag van 9.00 tot 21.30 uur bellen: 046-590477. (vrijdags tot 18.00 uur). Tijdens een persoonlijk gesprek kunnen wij u wijzen op de studiefaciliteiten en u adviseren omtrent uw eigen mogelijkheden.

Verstevig uw concurrentiepositie met opleidingen logistiek-management!

Start: in de week van 21 januari 1991
10 Bijeenkomsten, 1 avond per week.
- **Inleiding logistiek management**
- **Computer-ondersteund logistiek management.**
Deze cursus is een vervolg op 'Inleiding logistiek management'.
Start in mei 1991.
- **Bedrijfstrainingen**
Wij verzorgen ook bedrijfstrainingen eventueel in-company.

Cursusplaats: Sittard

SPECIALE INFO-AVONDEN
dinsdag
15 jan.
19.00-21.00 uur
ROERMOND
(PABO)
donderdag
17 jan.
19.00-21.00 uur
SITTARD
Parklaan 4
Bent u verhinderd? Vraag dan de gratis studie-informatie aan!

SITÉ
OPEN LEERCENTRUM
Correspondentie-adres: Postbus 381, 6130 AJ Sittard
INFO ■ **046-590477**

Praktijkdiploma informatica

PDi PraktijkDiploma INFORMATICA

rijkserkende AMBI 88 examens

Avondopleidingen voor carriere in de automatisering.
Collegeplaatsen: Breda-Den Bosch-Tilburg-Eindhoven-Venlo-Heerlen.

Informatie aanvragen door deze coupon ongefrankeerd op te sturen naar ECS, antwoordnummer 142, 6400 AA Heerlen.

Naam: ....
Adres: ....
Woonplaats: ....
Tel.: .... Leeft.: ....
Opl.: ....

European Computer School
Passage 4-6 6411 JT Heerlen
Postbus 2, 6400 AA Heerlen, tel. 045-710446 L.D.

WAT IS DEZE INVESTERING U WAARD?

Binnenkort starten in Heerlen, Maastricht, Roermond, en Sittard de mondelinge avond-opleidingen voor Basiskennis Boekhouden* (BKB), Praktijkdiploma Boekhouden* (PDB), Moderne Bedrijfsadministratie* (MBA), Staats-praktijkdiploma voor Bedrijfsadministratie (SPD), Europakunde en Marketing (NIMA)

18-20 u. **STUDIEVOORLICHTING** dinsdag 15-01 1991
Maastricht Jeanne d'Arc-college, Oude Molenweg 130,

Bel voor informatie en gratis prospectus de directeur drs. S.J.M. Brouwers, tel. 04408-2304, of schrijf naar Limburgse SPD-Opleidingen, Gloriët 9, 6247 BB Gronsveld.

VOOR INVESTEREN IN STUDEREN

SPD
BEDRIJFSHOGESCHOOL
KATHOLIEKE LEERGANGEN

TECHNISCH-WETENSCHAPPELIJK VERTALEN

met beroepsmogelijkheden, ook op het gebied van

GESPREKSTOLKEN
TEKSTSCHRIJVEN
INTERNATIONALE BEDRIJFSCOMMUNICATIE

Misschien een goed idee voor leerlingen HAVO, VWO en MBO met twee vreemde talen in het pakket?

Vanaf 1981 bestaat de mogelijkheid een opleiding tot technisch-wetenschappelijk vertaler te volgen in een magnifieke omgeving op de grens van het Duitse, Franse en Nederlandse taalgebied.

Rijkshogeschool, opleiding tolk-vertaler te MAASTRICHT

- een vierjarige opleiding op HBO-niveau;
- talen: Nederlands, Engels, Frans, Duits, Spaans, Chinees, Arabisch, Japans, Portugees, Russisch en Italiaans. Nederlands wordt tevens als vreemde taal aangeboden.

Er bestaat een nauwe samenwerking tussen de RHOTV en de Rijksuniversiteit Limburg. Voor studenten bestaan ruime mogelijkheden tijdens hun studie ervaring op te doen in het buitenland.

Om belangstellenden uitvoerig te informeren worden in dit studiejaar nog twee

voorlichtingsbijeenkomsten

georganiseerd, en wel op zaterdag 19 januari 1991 en op zaterdag 16 maart 1991 in de aula van het gebouw Grote Gracht 82, Maastricht. Deze bijeenkomsten beginnen om 11.00 uur (precies!) en duren tot ongeveer 15.00 uur.
Brochures en aanmeldingsformulieren worden ter plaatse uitgereikt.

Aanmelding voor het studiejaar 1991/1992 dient te geschieden vóór 1 april 1991.

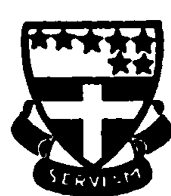
Rijkshogeschool, Opleiding Tolk-Vertaler
Postbus 964, 6200 AZ MAASTRICHT
Telefoon: 043 - 21 99 46

walram college sittard
instituut voor open beroepsonderwijs

Centrale directie Pres. Kennedysingel 18 Postbus 5280 6130 PG Sittard — **open dagen**

sector economie		
voorheen meao Valkstraat 10 (046) 51 49 43	administratie	**23 jan. 1991 van 15.30-20.00 uur**
sector techniek		
voorheen mts valkstraat 10 (046) 51 49 43	afd: electrotechniek werktuigbouwkunde fijnmechanische techniek	**23 jan. 1991 van15.30-20.00 uur**
voorheen middelbaar laboratorium onderwijs Montgomerystraat 7 (046) 51 92 04	materiaaltechnologie	**26 jan. 1991 van 10.00-14.00 uur**
sector dienstverlening en gezondheidszorg		
voorheen Heijerveld Mgr. Claessenstraat 4 (046) 51 32 45	afd: mode en kleding agogisch werk sociale arbeid oriënteren en schakelen	26 jan. 1991 van 10.00-13.00 uur
voorheen Mariaheem Pres. Kennedysingel 18 (046) 51 43 41	afd: verzorging	12 jan. 1991 van 10.00-13.00 uur
Sport en bewegen voorheen Cios Sportcentrumlaan 2 (046) 51 83 88		12 jan. 1991 van 10.00-14.00 uur
HAVO/MBO Beukenboomweg 24 (046) 52 54 03		12 jan. 1991 van 10.00-13.00 uur
Korte opleidingen		
voorheen KMBO Valkstraat 10 / Industriestraat 6b / Handelsstraat 34 a en 36		23 jan. 1991 van 15.30-20.00 uur

Walram College: 'n wereld aan mogelijkheden

Serviam Sittard

R.K. Scholengemeenschap

Deken Haenraetsstraat 1, 6131 GJ Sittard
Telefoon 046-510159
Rector: Drs. C.A.W.L. de Graaf

OPEN DAG

zaterdag 19 januari
van 10.00-14.00 uur

- Brugklas (één jaar)
- Gymnasium
- Atheneum
- Havo

College Sittard

College Sittard

R.K. Gemeenschap van Scholen

Bradleystraat 25, 6135 CV Sittard
Telefoon 046-517651
Algemeen directeur: Drs. N.J.M.M. Bitsch

SITTARD

ONDERWIJSSTAD

MAVO
"St. Jacobus"
voor Born e.o.

Graaf van Loonstraat 39
6121 JS Born
Telefoon 04498-51233
Directeur: J.A. Knoors

OPEN DAG

zaterdag 2 februari
van 10.00-13.00 uur

Onderhoud met de directie na telefonische afspraak.

HBO-opleidingen WELZIJN en GEZONDHEID

- **Personeelswerk**
- **Maatschappelijk werk**
- **Inrichtingswerk**
- **Kultureelwerk**
- **Kreatief-Educatiefwerk**
  aktiviteitenbegeleiding
  audiovisuele produktie
  recreatie en toerisme
- **Kreatieve therapie**
  muziek - beeldend-drama - beweging

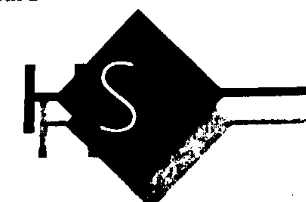
Sportcentrumlaan 35
6136 KX Sittard

- **HBO-verpleegkunde**
  za. 26-01-'91 10.00-12.00 uur
  wo. 17-04-'91 14.30-17.00 uur
- **Management opl.**
- **Maatschappelijke gezondheidszorg**
- **Vrijstellingen HBO-V**
- **Post HBO**
  wo. 16-01-'91 19.00-21.00 uur
  za. 26-01-'91 10.00-12.00 uur

Gouv. v. Hövellstraat 2
6131 KD Sittard

OPEN DAG

2-2-'91 11.00-14.00 uur

HOGESCHOOL SITTARD 046-591212

"Pastoor Jacobs"
BEROEPSONDERWIJS VOOR MEISJES EN JONGENS
TECHNISCHE SCHOOL SITTARD
Rijksweg Zuid 70 - 6134 AD Sittard - Tel. 046-523000

* Horeca * Bouwtechniek * Meubelmaken
* Tegelzetten * Metselen * Schilderen
* Sierspuiten * Restaureren
* Electrotechniek * Installatietechniek
* Mechanische techniek
* Autoschade herstellen
* Motorvoertuigentechniek

Extra leerjaar voor alle afdelingen.

OPEN DAG

zaterdag 26 januari van 10.00-13.00 uur

Directeur: A.J.H.C. Hawinkels

"St. Catharina"

BEROEPSONDERWIJS VOOR MEISJES EN JONGENS

Broeksittarderweg 45 - 6137 BH Sittard
Telefoon 046-510112

* Administratie * Verkoop * Uiterlijk verzorging * Mode en kleding * Verzorging

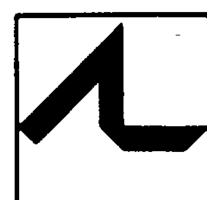
Extra leerjaar voor alle afdelingen

OPEN DAG

zaterdag
26 januari
van
10.00-13.00 uur

174441

Directeur: J.J.H. Dirks

Hogeschool
Katholieke Leergangen
Sittard

Opleidingen tot opleider

LERARENOPLEIDING BASISONDERWIJS

Informatiedag zaterdag 2 februari 1991 van 10.00-13.00 uur op het adres Beukeboomweg 24, Sittard.

LERARENOPLEIDINGEN VOORTGEZET ONDERWIJS / VRIJE STUDIERICHTINGEN

Nederlands, Aardrijkskunde, Wiskunde, Handvaardigheid, Engels, Geschiedenis, Natuurkunde, Tekenen, Duits en Economie.

DEELTIJDOPLEIDINGEN (VOORHEEN MO)

Centraal adres: Oude Markt 5, 6131 EN Sittard (046) 511066

STERK IN KLASSEWERK

Voortgezet Onderwijs Susteren

R.K.
"Mavo Pius X"

Reinoud van Gelderstraat 40
Postbus 46
6114 ZG Susteren
Telefoon 04499-1484
Directeur: P.J. Verjans

OPEN DAG

donderdag 24 januari van 19.00-21.00 uur

174440

MAVO
Mr. Nic. Beckers

Pres. Kennedysingel 20,
6137 AC Sittard
Telefoon 046-512093
Directeur: Drs. M.C.M. de Graaf

OPEN AVOND

dinsdag 5 februari
van 18.00-21.00 uur

MAVO
"Land van Gulick"

Engelenkampstraat 25,
6131 JD Sittard
Telefoon 046-512160
Directeur: J.W.M.J. Stienen

HEAO

Waarom kiezen voor de HEAO Limburg in Sittard?

1 **Om de aanwezige studierichtingen:**
- accountancy;
- bedrijfseconomie;
- bedrijfskundige informatica;
- commerciële economie;
- economisch-juridisch;
- economisch-linguïstisch (NIEUW!).

2 **De internationalisering van het onderwijs:**
- een specifieke opleiding International Business Administration;
- buitenlandse stages;
- buitenlandse gastdocenten;
- voor alle derdejaars: het vak European Business Studies.

De hogeschool werkt intensief samen met het Anglia Higher Education College te Cambridge en Chelmsford en de Fachhochschule Köln.

3 **Om de kwaliteit van het onderwijs en de marktgerichtheid van het diploma.**

Inlichtingen en aanmelding:

H.E.A.O. LIMBURG
Postbus 5268
6130 PG Sittard
Telefoon 046-510641